

༄༅། བོད་ཀྱི་ནང་བསྟན་དཔེ་ཚོགས་ལྷེ་གནས་།།

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W8LS76166	ImageGroup:	I8LS76168
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	དཔལ་རྫོང་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ། dpal rdo rje 'jigs byed kyi bskyed rim dang rdzogs rim/
Author:	བློ་བཟང་ལྷན་གྲུབ blo bzang lhun grub
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	[s.l.]
Publisher:	[s.n.]
Date:	[n.d.]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor Cambridge, MA 02138.

༄༅། དཔལ་རྩོམ་མེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་
རྩོགས་རིམ་བཞུགས་སོ།

བསྐྱེད་བྱ་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་བ་གཉིས།

མཐོང་བ་པོ། བརྩི་ཏ་མེ་བཟང་ལྷན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ།

༡། དཔལ་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིམ་དང་
འཛིགས་རིམ་བཞུགས་སོ།

བཞོན་བྱ་བསྐྱེད་འཛིགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས།

མཛད་པ་པོ་པཎ্ডི་ཏ་ལྷོ་བཟང་ལྷུན་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོ།

དང་པོ། དཀྱིལ་ལམོར་བསྟན་པའི་རྟོག་པ།	1
གཉིས་པ། ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་རྟོག་པ།	5
གསུམ་པ། སྒྲགས་བརྟ་བའི་རྟོག་པ།	14
བཞི་པ། སྒོམ་པའི་རྟོག་པ།	17
ལྔ་པ། བྲིས་སྐྱའི་ཆོ་གའི་རྟོག་པ།	22
དྲུག་པ། སྦྱིན་སྲེག་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟོག་པ།	25
བདུན་པ། བསམ་གཏན་གྱིས་ལས་སྐྱབ་པའི་རྟོག་པ།	30
མཇུག་བྱང་།	37
དཔལ་ལྗོན་ལེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག།	40
རྫོང་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	40
བརྫོང་བྱ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	46
བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།	46
གང་དུ་བསྒྲོམ་པའི་གནས།	48
གང་བསྒྲོམ་བྱའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག།	49
སྦྱོར་གྱི་མགོར་དེ་ལྟར་བྱ་ཚུ་ལ།	50

ཕྱིན་རྒྱལ་འདུག་ཕྱིར་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ཚུལ།	50
རང་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་རྟོག་ཤིང་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ།	52
རྟོག་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་བྱ་ཚུལ།	110
ཐུན་དངོས་གཞིར་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།	116
སྦྱོར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་ཚུལ།	116
འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ བཅས་བ་བྱ་ཚུལ།	117
ཆོག་ས་ཞིང་སྐྱན་འབྲེན་ཚུལ།	117
ཆོག་ས་ཞིང་སྐྱན་བྲངས་ཉེ་ཆོག་ས་གསོག་བྱ་ཚུལ།	122
དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མཛོན་ཏུ་བྱས་པ་ དང་ཆོས་མ་ཐུན་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ།	145
གང་ཏུ་འཆང་བྱ་བའི་གནས་ཉེན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་དེ་བར་དོ་ ཡོངས་སྐྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་རྩེ་རི་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ།	170
སྦྱེ་བ་སྦྱལ་སྦྱར་འཁྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བུ་རྩེ་རི་འཛིན་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ།	232
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་ཚུལ།	286

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱོམ་ཚུལ།	333
ཐུན་གྱི་མཐུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།	406
ཐུན་མཆོམས་སུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།	410
སྟོང་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར།	410
ཟས་གྱི་རྣལ་འབྱོར།	411
ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར།	413
ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར།	413
ཁྱུས་གྱི་རྣལ་འབྱོར།	414
སྐྱབ་ཐབས་གྱི་ཆིངས་བཤད་པ།	415
དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཐབ་ལམ་རིམ་བཤག་ཉིས་བཤེགས་རིམ། ...	426
གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ།	427
ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་པ།	457
ལམ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་འགྲོ་རྟོག་སེམས་བསྐྱོམ་བརྒྱས་དང་སྒྲ་མའི་ རྣལ་འབྱོར་གཉིས་བསྐྱོམ་ཚུལ།	457
རྩོགས་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་རྟོག་སེམས་	

བསྐྱོམ་བཞུས་བྱ་ཚུལ།	457
ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཚུལ།	465
ལྷ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ།	482
གཏུམ་མའི་བསྐྱོམ་ཚུལ།	512
རྒྱང་བུམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ།	535
རྩོ་རྗེའི་བཞུས་པ་བྱ་ཚུལ།	541
རྩོར་བཞུས་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཚུལ།	541
ཐེ་བྲག་ཏུ་ལྷགས་འདིའི་རྩོར་བཞུས་བྱ་ཚུལ་ཁུངས་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་པ།	546
ལྷགས་འདིའི་རྩོར་བཞུས་ཉམས་སྤྱེལ་ཚུལ་དངོས།	550
༡ དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར།	561
༢ དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	585
༣ རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།	597
འབྲས་བུ་མདོན་དུ་བྱེད་ཚུལ།	613

དབལ་རྩོམ་མེ་འཛིག་གསུང་གི་བསྐྱེད་རིམ་དང་
རྩོག་པ་རེམ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། དབལ་རྩོམ་མེ་འཛིག་གསུང་ཁོས་པའི་རྒྱུད་གི་རྒྱལ་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

དང་པོ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་རྩོག་པ།

༡༢། །རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། སྤྱི་བཟོ་རྩི་ར་མ་ཉ་རྩྱའོ་རྩྱ་ར་ར་ལ། བོད་
རྒྱུད་དུ། དབལ་རྩོམ་མེ་འཛིག་གསུང་ཁོས་པའི་རྒྱུད་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ།
དབལ་རྩོམ་མེ་འཛིག་གསུང་ཆེན་པོ་ཁོ་བོའི་རྒྱལ་པོ་ལ་བྱལ་འཆའ་ལོ། །

༥ དེ་ནས་རྩོམ་མེ་འཛིག་གསུང་གི། །སྐྱབ་པ་ཡང་དག་རབ་བཤད་དེ། །
དེས་ནི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །དག་ལྟུང་ཆེ་ཞིང་འཛིག་པ་བར་བྱེད། ༥ །
དེ་ལ་ཐོག་མར་སྤྲུགས་པས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་གང་ཡང་རུང་བར་
གནས་ལ་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ༥ །དེ་ལ་གནས་གསུངས་
པ་ནི། རུང་ཁྱོད་དམ་ཆུ་རྒྱུང་གི་འགྲམ་མམ། ཤིང་གཅིག་གམ། མཆོན་མ་
གཅིག་པའམ། བཞི་མདོའམ། རིའི་ཆེ་མོའམ། ཁང་སྟོང་ངམ། མ་མོའི་བྲིམ་
མམ། ལྷའི་ཁང་བའམ། འཐབ་མོའི་གནས་སམ། སྟོང་ཁྲིར་རམ། ཉགས་ཁྱོད་
དམ། སྟོང་བར་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་ ༥ །སྤྲུགས་པ་གནས་ཏེ། འཛིག་པ་
བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འདིར་དབང་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། ༥ །དབང་དང་།

དགྲུག་པ་དང་། གསལ་པ་དང་། བསྐྱད་པ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། རེངས་པ་དང་།
རལ་གྱི་དང་། མིག་སྒྲན་དང་། ས་ལོག་དང་། རིལ་བུ་དང་། རོ་དང་། བཅུད་
གྱིས་ལེན་པ་དང་། ཁོར་དང་། འབྲུང་པོ་དང་། རོ་ལངས་དང་། ཤ་བ་དང་།
གཞོད་སྒྱིན་དང་། གཞོད་སྒྱིན་མོ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་ཆོ་ག་འདིས་བསྐྱབ་
པར་བྱའོ།

༥ དེ་ལ་ཆོ་ག་ནི། དང་པོར་རེ་ཤིག་སྤྲུགས་པས་མི་རོ་བསྐྱེགས་པའི་
ཐལ་ཆེན་གྱིས་ལུས་བྱུགས་ཏེ་མཆན་བྱེད་ན་གཅེར་བུ་སྐྱོལ་བར་བྱས་ལ།
མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པས་དྲུང་ཁོད་ལ་སོགས་
པར་དཀྱིལ་འཁོར་བྱི་སྟེ། ༥ བྱ་བཞི་པ་ལ་སྒོ་བཞི་པ། ཏྲ་བབས་བཞི་ཡིས་
རྣམ་པར་བརྒྱན། ཁྲིལ་བུ་དར་གྱི་འཕན་ལ་སོགས། ཁེ་ཏྲ་ག་བྱེད་པས་རྣམ་
པར་བརྒྱན། ལྷ་རྣམས་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། སྒོ་ལྷུད་ཀྱི་ནི་ཕྱག་རྣམས་
སྟེ། རོ་རྩེ་རིན་ཆེན་གྱིས་སྤྲས་པའི། ཁྲེ་བ་བྱེད་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། ༥ རྟེ་
དབྱུས་འཁོར་ལོ་བྱི་བ་ནི། རེ་ལུ་མིག་དགྲུ་པ་རྒྱུ་པོ་ལོ། སྒོ་གཅིག་པ་ནི་
དབྱེ་བར་བྱ། ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པར་བྱ། ༥ རྟེ་དབྱུས་མི་རོ་བྱི་བར་
བྱ། ཤར་དུ་མགོ་བོ། སྒྲོར་ལག་པ། ལུ་པ་ཏུ་རྒྱ་ལ། བྱང་དུ་རྒྱ་པ། ཤར་གྱི་
གྲུང་ཐོད་པ། སྒྲོར་ཐོད་ཆལ། ལུ་པ་ཏུ་དྲུང་ཁོད་ཀྱི་ལ། བྱང་དུ་སྦྱིས་བུ་གསལ་
ཤིང་ལ་བཅུགས་པའོ། འདི་དག་ནི་འཁོར་ལོའི་དབྱུས་སུ་མཆན་མའི་ཕྱག་

མྱོ་ལོ། ཨ། །དེ་ནས་འཁོར་ལོའི་སྤྲོ་རོལ་གྱི་བླག་རྒྱ་རྣམས་ནི། བར་སྟོགས་གྱི་
སྐྱམ་བྱ་དག་ལ། གྱི་བླག་དང་། མཚོན་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། གཏུན་ཡིང་དང་།
ཆུ་གྱི་དང་། དོ་རྩེ་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། རྩུགས་རྩུ་ལ་སོགས་པ་བྲིའོ། །སྟོ་སྟོགས་
གྱི་སྐྱམ་བྱ་ལ། སྙ་རེ་དང་། མདའ་དང་། ཁ་སྒྲི་ག་དང་། དབྱུག་ཉོ་དང་། འཁོར་
ལོ་དང་། དོ་རྩེ་ཞགས་པ་ལ་སོགས་པ་བྲིའོ། །བྱུང་གྱི་སྐྱམ་བྱ་ལ། དོ་རྩེ་དང་།
རྟེན་ཆུང་དང་། བྱུང་དང་། གཞུ་དང་། བྲིལ་བྱ་དང་། རྒྱུང་གི་རས་ལ་སོགས་
པ་བྲིའོ། །བྱུང་གི་སྐྱམ་བྱ་ལ། སྤྲིགས་མཛུབ་དང་། འཕན་ཅེ་གསུམ་པ་དང་།
སྤང་པོ་ཆེའི་བགས་པ་དང་། དོ་རྩེ་མོ་བ་དང་། མདུང་དང་། ཐབ་ལ་སོགས་པ་
བྲིའོ། ཨ། །སྟོ་བཞི་དང་བྲུ་བཞིར་རོ་ལངས་ཆེན་པོ་བྲིའོ།

༥ གལ་ཏེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་འདོད་ན། མར་ཁུ་ཆེན་པོའི་མར་མེ་
དབུལ། མི་དང་། བོང་བྱ་དང་། ར་མོང་དང་། ཁྱི་དང་། ར་དང་། མ་ཏེ་དང་།
སྒང་པོ་དང་། བ་ལང་དང་། ལྷག་དང་། རི་དྲགས་དང་། བག་ལ་སོགས་པའི་
ལ་རྒྱམས་དབུལ་བར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱོད་དང་། ལྷག་བ་དང་། བྱ་རོག་
དང་། ཁ་དང་། ལྷ་སྐྱར་དང་། མཐེང་རིལ་དང་། བཞད་དང་། མ་བྱ་དང་། རི་
སྐྱེགས་དང་། བྱ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ལ་རྒྱམས་དབུལ་བར་བྱའོ། ༥ །ཕིན་
ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་བཟའ་བ་དང་། སྟོན་མོ་དང་། སྦྱིན་སྟེག་དང་།
གཏོར་མའི་ལས་བྱའོ། །དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱ་ཐམས་ཅད་དུ་བྲག་གིས་ཆག་

ཆག་བྱའོ། །དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་མ་ཉིའི་གདོང་གི་སྒྲོར་བ་ལ་གནས་
བས་ལྷ་བཞེས་ཐམས་ཅད་དབྱལ་བར་བྱའོ།།

༥ བྱིན་ས་སྒྲགས་པ་སྒྲོན་དུ་བསྐྱེན་པ་བྱས་པས་བདག་དང་ཉིན་ཏུ་
མ་ཐུན་པ་བཞེས་བདག་གཅིག་ལྟ། ༥ རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱིས་ལུས་
བྱགས་གཅེར་བྱར་བྱད་སྐྱབས་ལེལ་ལ། མཆོན་བྱེད་ན་ཅང་ཉེ་དུ་དཀོལ་བས་
ཏ་ཏ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། ༥ ཉིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་རྩི་རྩི་འཛིགས་ཆེན་པོའི་
དཀོལ་འཁོར་དུ་དངོས་གྲུབ་འདོད་པས་འཇུག་པར་བྱའོ། །རབ་ཏུ་ཞེས་པའི་
ཆང་ལ་སོགས་པ་བརྟུང་བ་དང་། བཟའ་བའི་རོ་རྣམས་དབྱལ་བར་བྱའོ། ༥
།བྱིན་ས་དེའི་དབྱུས་སུ་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་དམིགས་ཏེ། དེའི་སྟེང་དུ་
དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་བསམ་པར་བྱའོ། །དེའི་
མདུན་དུ་གཡས་བསྐྱམས་སུ་གནས་ལ་ང་རྒྱལ་དང་བཅས་པས། སེམས་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་ཉིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྒྲགས་བརྒྱ་བར་
བྱའོ། ༥ །དེ་ནས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་ན་དེ་ལ་སྒྲགས་པས་འཛིགས་པར་
མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་འཛིགས་པར་གྱུར་ན་དེ་ལ་བགོགས་ཆེན་པོའི་བར་ཆད་
འབྱུང་ངོ་། །བར་ཆད་བྱུང་ན་དངོས་གྲུབ་མི་འབྱུབ་པའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲགས་
པས་འཛིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དབྱེས་
སོ། ༥ །དབྱེས་ནས་ཁྱོད་ལ་མཆོག་ཅི་ཞིག་སྒྲིན་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེ་

ལ་རིག་འཛིན་གྱིས་སྤྲོས་པ། རལ་གྱི་དང་། སའོག་དང་། མིག་སྤྲོད་དང་། ར་
དང་། བཅུད་གྱིས་ལེན་པའམ། གཞན་ཡང་ཡིད་ལ་འདོད་པའི་དངོས་གྲུབ་
བདག་ལ་ངེས་པར་སྟོལ་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་ན་དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྟོལ་ལོ།
༥ །གལ་ཏེ་སྤྲགས་པས་མཆོག་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཡིས་སྤྲ་མོའི་ལས་ཐམས་ཅད་
ངེས་པར་འགྲུབ་ལོ། ༥ །འདི་ནི་འངས་དབལ་མཆོག་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་
པོའི་འཁོར་ལོའི་སྟོར་བའི་རྒྱུད་ལས་དགྱིལ་འཁོར་བསྟན་པ་སྟེ་རྟོག་པ་དང་
པོའོ། །

གཉིས་པ། ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་རྟོག་པ།

༥ དེ་ནས་ལས་ཀྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་
རབ་ཏུ་སྦྱིན་པའི་ཆོ་ག་བཤད་དེ། དེ་ལ་རིམ་བཞི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་གསལ་པ་
དང་། བསྐྱད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲགས་པ་ཁྲོས་པས་དབལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་
ཆེན་པོའི་སྟོར་བ་ལ་གནས་པས་བྱ་སྟེ། ༥ དང་པོར་རེ་ཞིག་སྤྲགས་པས་
གསལ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་ནི་སྤྲགས་དང་སྟེའི་སྟོར་བ་དང་
སྟན་པས་ཐོག་མར་ནི་དེ་བྱ་སྟེ། དེའི་སྟོར་བ་གཙོ་བོ་ནི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ༥ །
དེ་ལ་འདི་ཡི་ལས་ནི་རྩོམ་གསལ་པར་འདོད་པའི་སྤྲགས་པས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་
རས་ལ། དུག་དང་། ཁྲག་དང་། ལན་ཅུ་དང་། སྟེ་ཆེ་དང་། བེམ་པ་དང་། ད་རྒྱ་
རའི་ཁྲ་བས་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་ལེ་ཆེ་བཅུ་དུག་པ། བྱ་

རོག་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་ཅའི་སྤྱ་གྲུལ་མའི་རུས་པའི་སྤྱ་གྲུས། གཅེར་བྱ་སྒྲ་
བཞེག་པ་ཁ་སྒྲོར་བལྟས་ཏེ་མ་ཏེའི་གདོང་ཅན་གྱི་སྒྲོར་བས་བྲི་བར་བྱའོ། །
མེ་གཉིས་གྱི་དབྱས་སྤྱ་བསྒྲུབ་བྱའི་མིང་དང་བཅས་པར་གཞག་ལ། དེ་ཡི་གེ་
བཅུ་པས་བསྒྲོར། རྩྱ་བརྒྱད་ཀྱང་གི། ཟུར་དུ་པཎ་བརྒྱད་བྲ། ༥ བདག་ཉིད་ཆ་
བའི་མར་གྱིས་ལུས་བྱགས་ལ། ཐོད་པ་གཉིས་གྱི་བར་དུ་འཁོར་ལོ་བཅུག་
ལ། སྤྱིད་བྱ་གསུམ་གྱི་སྤྲོད་དུ་བཞག་ལ། དུར་ཁོད་གྱི་མགལ་བས་མེ་རབ་དུ་
སྒར་ཏེ། ཀླང་པ་གཡོན་བས་མཉན་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྤྱ་གས་བསྒྲས་སོ། །དེ་
ཡིས་སྒྲ་ཅིག་གིས་ཐེ་ཆོ་མ་མེད་པར་འཆིའོ།

༥ གཞན་ཡང་རིམས་གྱིས་བེབས་པར་འདོད་ན། འཁོར་ལོ་དེ་ཉིད་
མའི་ཉ་ཕྱེས་གཉིས་གྱི་དབྱས་སྤྱ་ལེགས་པར་གཞག་ལ། མེ་དུར་གྱི་འོག་དུ་
བཅུག་ན་རིམས་ནད་གྱིས་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལ་ལེ་ཆེ་བཅུ་དྲུག་པའི་འཁོར་ལོའི་
རབ་དུ་སྒྲོར་བ་གཞན་གསུངས་ཏེ། འོན་ཀྱང་འདི་ཡི་བྲད་པར་ནི། ཡི་གེ་སྤྱུ་
ཅུ་ཅ་གཉིས་པའི་སྤྱ་གས་དང་ལྷན་པ། ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྤྱ་གས་བསྒྲུབ་བྱའི་
མིང་དང་བཅས་པ་ལྷན་ཅིག་དུ་ཡི་གེ་དང་སྤྱ་གས་སྤེལ་བ་དགོད་དོ། །སྒྲོན་དུ་
གསུངས་པའི་རྩས་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་བྱ་རོག་གིས་བས་བཏོགས་པའི་ལྷག་མ་
མེ་གཅོང་བ་དང་། ལྷན་པར་སྒྲུང་མཛད་དང་ལྷན་ཅིག་དུར་ཁོད་གྱི་རས་ལ་
བྱགས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོན་དུ་གསུངས་པའི་ཆོ་གས་འཁོར་ལོ་བྲིས་ཏེ། ༥ དུར་

ཁྲོད་ཏུ་སྤྲུལ་ན་འཆི་བར་འགྱུར་རོ། །ཤིང་གཅིག་གི་ཏུང་ཏུ་སྤྲུལ་ན་སྤྲོད་པར་
 འགྱུར་རོ། །མཚན་མ་གཅིག་པར་སྤྲུལ་ན་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆུའི་ནང་ཏུ་
 སྤྲུལ་ན་རེངས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྲིམ་ཏུ་བཞག་ན་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ལྷུང་
 ནས་ལེགས་པར་བཟུས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །༥ །གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་སྤྱོད་
 བ་གསུངས་པ། གཤིན་རྗེའི་འཁོར་ལོ་སྔོན་གྱི་ཆོགས་ཏུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་ལ་
 གྱིས་ཏེ། །༥ །ཏུར་ཁྲོད་དམ། ལམ་བཞི་མདོ་དང་། ཤིང་གཅིག་དང་། རྒྱག་
 མཁར་དང་། ཆུ་འགྲམ་དང་། མཚན་མ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱལ་པོའི་སློ་ཁང་
 དང་། རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་དང་། རྫོང་ཆེའི་ཆུ་དང་། ཏུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བས་
 བསྐྱབ་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་སོར་བརྒྱད་པ་བྱས་ལ། དེའི་སྤྱིང་གར་སྤྲགས་
 བརྟུག་སྟེ་མིའི་བྱས་པའི་བྱར་བྱ་གནས་ལ་བྱ་གདབ་པར་བྱའོ། །ཆོགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཆེར་མ་རྫོན་པོས་དགང་བར་བྱའོ། །༥ །དེ་ཐོད་པ་གཉིས་ཀྱི་
 དབྱས་སུ་བརྟུག་སྟེ། དེར་གྲོག་མཁར་དང་གནས་བརྟན་གྱི་སས་གཤིན་རྗེའི་
 གཟུགས་ཁྱུ་གང་ཅམ་ཞལ་གཅིགས་པ། གསུས་པ་ཆེ་བ། ཞལ་གཅིག་པ།
 རྒྱག་གཉིས་པ། རྒྱག་ན་རལ་གྱི་དང་ཞགས་པ་འཛིན་པ། གཅེར་བུ་སྤྲ་སིལ་
 བྱར་བྱས་པ། དེའི་སྤྱིང་གར་ཐོད་པ་གཉིས་བརྟུག་སྟེ། ཉི་མ་བྱེད་དམ་ནམ་
 བྱེད་ན་ཏུར་ཁྲོད་དམ་རོ་བསྐྱེགས་པའི་སར་སྤྲ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་རིང་བར་བརྟོན་
 ཏེ་མགོ་སྟོར་བརྟན་ལ་ཁ་བྱར་ཏུ་སྤྲུལ་ལ་སྤྱོད། །ཁྲིམ་ཏུ་འོངས་པ་དང་། ཤིན་

ཏུ་ང་རྒྱལ་དང་ལྷན་པའི་མ་ཉེ་གདོང་གི་སྒྲོར་བས་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་
བཅས་པའི་ཡི་གེ་བཙུ་པའི་སྒྲགས་བརྒྱས་པར་བྱས་ན་ཉི་མ་གསུམ་གྱིས་
འཆིའོ། །ལྷང་ནས་བཀྱས་ན་ཐར་བར་འགྱུར་རོ།

ཕྱེད་ནས་རེངས་པའི་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་གསུངས་ཏེ། ཉེ་ཏུ་ལོ་པའི་བགས་
བ་ལ་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྗས་གྱིས་ཡི་གེ་བཙུ་པའི་སྒྲགས་བྲིས་ལ། བགས་
བ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱ་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་དང་། གཅིན་བཏང་པའི་ལྷལ་གྱི་སས་
བཀའ་ལ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་སྒྲས་བཅིང་བར་བྱའོ། ཕྱེད་ནས་ཐོང་བྱའི་གཅིན་
དང་། རྣམ་པར་སྒྲུང་མཛད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗེས་ལ་སྒྲགས་མ་ཡང་དག་
བར་དགང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་རུ་འཁོར་ལོ་བཙུག་ལ་རོ་བསྒེགས་པའི་མེ་ལ་
བཞག་སྟེ་རྒྱ་རྗེས་པ་གཡོན་པས་མཚན་ལ། གཤེན་རྗེའི་སྒྲོར་བས་ཡི་གེ་བཙུ་
པའི་སྒྲགས་བརྒྱས་པ་བྱས་ན་ཞག་གཅིག་གིས་རེངས་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་
བྱིས་མི་འགྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བའོ། ཕྱེད་ནས་པ་ཤེན་ཏུ་ཁོས་པས་རབ་ཏུ་
སྒྲོར་བ་བྱའོ། །གཞན་པ་ཡང་དབྱེ་བའི་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་ནི། གཤེན་རྗེའི་འཁོར་
ལོ་སྒྲོན་གྱི་ཆོ་གས་བྲིས་ལ། ཕྱེད་ནས་བདུན་གྱི་སས་མ་ཉེ་དང་རྟ་བྱས་ལ།
དེ་གཉིས་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་གཅིག་བཞག་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་གར་འཁོར་
ལོ་བཙུག་སྟེ་ནི་མ་པའི་ཤིང་བྱང་དུ་སྟའོ། །འཁོར་ལོ་ཡང་མ་ཉེ་དང་རྟའི་ཞག་
གིས་བྲིས་ཏེ། ཤེན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཞག་གསུམ་གྱིས་འབྱེད་པར་

བྱེད་དོ།

༥ དེ་ནས་སྐྱགས་པས་བསྐྱད་པར་འདོད་ན། གནས་བདུན་གྱི་སས་ར་
 མའི་གཟུགས་བྱས་ལ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་ཡི་གེ་ཡི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བའི་རྒྱང་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྩ་བ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དམིགས་ཏེ། དེའི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་
 དམིགས་ལ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་གཤམ་ཆེའི་གཟུགས་ལག་པས་དབྱུག་པ་འཛིན་
 པ་དམིགས་ལ། དེའི་དབྱུག་པས་རྟེན་ཅིང་ཁ་སྟོར་བལྟས་ནས་འཁྱེད་པར་
 རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། ༥ །འཁོར་ལོ་དེའི་སྤྱིང་གར། གོང་དུ་གསུངས་
 པའི་ཆོ་གས་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་སྤེལ་བ་ཡང་དག་པར་གྲིས་ལ་བཅུག་ན་
 ཞག་བདུན་གྱིས་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་སྐྱོད་པར་འགྱུར་རོ། ༥ །དེ་ནས་གཞན་
 ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་གསུངས་པ། ཉི་མའི་ཆེས་ལ་གཏུམ་པོའི་ལུས་ཆ་བའི་
 མར་ཁུས་བྱུགས་ལ། ཉི་མ་པའི་ཤིང་ལ་འཛིགས་ནས་དེར་བཞག་ལ། དེའི་
 ལུས་ཀྱི་མར་ཁུ་ཉི་མུས་ཀྱིས་བཞར་ལ་དེར་གནས་པས་གཟུང་རོ། །མར་ཁུ་
 དེ་སྐྱངས་ནས་ལྷ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་མཆོན་སྟོན་པོའི་རས་སམ་དེ་མ་རྟེན་ན་
 དཀར་པོ་སྐྱངས་ལ། བསྐྱེད་པའི་བར་གྱི་དུ་བའི་བྲེག་པ་དེ་དང་མར་ཁུ་དེ་
 གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། བསྐྱད་པར་འདོད་པ་དེའི་ལྷམ་ལ་དེ་བསྐྱེད། དེའི་ལག་པ་
 དང་རྒྱང་པ་གཉིས་ལ་འང་བྱུགས་ན་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྐྱོད་དོ། ༥ །དེ་ནས་གཞན་
 ཡང་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་གསུངས་པ་ནི། དུར་ཁོང་གི་རས་སམ་གྲོ་གའི་ལོ་མ་ལ།

ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སོལ་བ་དང་བྱ་རོག་གི་ཁྲག་དང་བྱ་རོག་གི་ཀང་གི་སྐྱ་གྲུས་བྲི་བར་བྱ་ཏེ། ཆུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་སྟེལ་ལ། གཏོར་མ་བའི་མགོན་པར་བཅེངས་ལ། བྱ་རོག་བཟུང་ནས་མ་དེའི་གདོང་གི་སྒྲོར་བས་གནས་པས་ཁ་སྒྲོར་བལྟས་ལ་གཏང་ཏེ། དེ་སྐད་ཅིག་གིས་བྱ་རོག་བཞེན་ས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲོར་རོ།

༥ གཞན་ཡང་བསྐྱད་པ་ནི། ཆ་བའི་མར་ཁུས་བསྐྱས་ལ། བྲིམ་པའི་ཤིང་ལས་གཏོར་མ་བའི་ཆང་བྲངས་ལ། ཆང་དེ་པའི་ནགས་ཀྱི་ཤིང་གི་མེས་བསྐྱེགས་པའི་ཐལ་བ་དེ་བྲངས་ལ། གང་གི་མགོར་སྐྱགས་པ་དེ་སྒྲོད་པར་འགྱུར་རོ། ༥ །གཞན་ཡང་དབྱེ་བའི་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་ནི། བྱ་རོག་དང་། དུག་པའི་གཤོག་པ་དང་། བུམ་ཟེ་དང་། གཏུམ་པོའི་སྐྱ་གཅིག་ཏུ་བྲས་ལ། ད་རྒྱ་པའི་ཤིང་ལ་མེ་རབ་ཏུ་སྐར་ཏེ། དུ་བ་མེད་པའི་མེས་བསྐྱེགས་ཏེ། དེའི་ཐལ་བ་བྲངས་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྐགས་བཞུས་ནས། བྱད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཐལ་བ་བཞག་ན་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། ༥ ། དེ་ནས་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རས་བྲངས་ཏེ་དུག་ལ་སོགས་པའི་ཇུས་ཀྱིས་སྐགས་པའི་བར་དུ་བཅུག་ལ། བསྐྱབ་བྱའི་མིང་བྲིས་ལ། མེ་མོའི་སྐྱ་དང་སྐྱལ་གྱི་པགས་པ་བྲངས་ཏེ་བསྐྱེས་ནས་ཐོང་བྱ་བྲས་ཏེ་གང་དང་གང་གི་ཁྲིམ་དུ་སྐར་བ་དེ་པན་ཚུན་འཐབ་པར་འགྱུར་རོ། ༥ ། དེ་ནས་གསད་པར་འདོད་པས་ནི།

བཤང་གཅི་ལ་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་དུག་གི་བྱེ་མས་རབ་དུ་
བྱགས་ལ། དུར་ཁྲིད་ཀྱི་མེ་ལ། གཅེར་བུ་སྐྱ་བཤེགས་བྱས་ལ་ཁ་སྟོར་བལྟས་
ཏེ། མ་ཉིད་གདོང་གི་སྒྲོར་བས་ནམ་བྱེད་ན་དེ་གཏུབས་ལ་དུར་ཁྲིད་ཀྱི་མེ་ལ་
བསྐྱེད་གོ་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པར་བྱས་ན་དེ་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཆིངོ། །རྩོ་
རྩོ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་དུ་སྒྲོར་བ་འདི་གསུངས་སོ།།

༥ དེ་ནས་བསྐྱེད་པར་འདོད་པས། རྒྱལ་མཆོན་ཀྱི་རས་ལ་ལེ་ཆེ་བཅུ་
དུག་པའི་འཁོར་ལོ། སྟོན་དུ་གསུངས་པའི་རྣམ་དང་དུར་ཁྲིད་ཀྱི་སོལ་བས་
གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་བྲིས་ཏེ་ནིམ་པའི་ཤིང་ལ་རྒྱལ་མཆོན་བཞག་ན་དེ་
སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།།

༥ དེ་ནས་རེངས་པར་འདོད་པས། གཤེན་རྩེའི་འཁོར་ལོ་གཡམ་པའམ་
རས་ལ་བ་སྐྱ་དང་ཡུང་བས་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་བྲིས་ནས་
བཞག་ན་དེ་རེངས་པར་འགྱུར་རོ། །༥ །གལ་ཏེ་སྐྱགས་པས་དབང་དུ་བྱ་བར་
འདོད་ན། རྟོག་མཁར་ཀྱི་ས་དང་། བྱར་ཀྱམ་དང་། རྩི་མི་དང་སྟན་ཅིག་དུ་
བྱས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱ་སོལ་ལ། གལ་ཏེ་མའི་གཟུགས་བརྟན་ཆད་སོར་བཅུ་དུག་
པ་བྱས་ལ། རྩི་མི་དང་སྟན་ལག་གི་ཁྲག་གིས་རྟོག་ལ་གཤེན་རྩེའི་འཁོར་ལོ་
བྲིས་ཏེ་དེའི་སྟེང་གར་བཅུག་ནས་རང་གི་ཁྲིམ་དུ་གཞག་ལ། མེ་ཉོག་དམར་
སོས་དུས་གསུམ་དུ་དབུལ་བ་དང་། ཁ་རུབ་དུ་བལྟས་ལ་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་

སྐྱགས་བཟླས་པ་བྱས་ན། ཞག་བདུན་གྱིས་བརྒྱ་བྱིན་ཡང་དབང་དུ་འགྱུར་ན་
ཕྱ་མེད་མི་ལྟ་ཅི་སྟོན།

༥ དེ་ནས་ཡང་དགྲག་པར་འདོད་ན། དེ་ལ་ཐོད་པ་ལ་འཁོར་ལོ་སྟེ་མི་
དང་སྤྱིན་ལག་གི་ཁྲག་གིས་བྲིས་ཏེ། སེང་སྤྱིང་གི་མེ་ལ་བསྟོ་ཞིང་གང་ལ་བྱ་
བའི་མིང་དང་བཅས་པར་བཟླས་ན་དེ་སྐད་ཅིག་གིས་རྒྱུང་གི་ཕྱགས་བཞིན་
འགྲགས་པར་འགྱུར་རོ། ༥ དེ་ནས་སྐྱགས་པས་སྟོ་བར་འདོད་ན། ད་རྒྱ་རེ་
འབྲས་བྱ་སྒངས་ལ་ཁ་ཆེན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཤིང་སྤྱིན་གྱིས་ཐོས་པའི་ཕྱེ་མ་
དང་བསྟེན་ནས་བཟའ་བ་དང་བདུང་བ་ལ་སྤྱིན་རོ། །སྐྱགས་ཀྱང་བཟླ་བར་བྱ་
སྟེ། དེ་སྐད་ཅིག་གིས་སྟོ་བར་འགྱུར་ཞིང་ཞག་བདུན་གྱིས་འཆིའོ། ༥ དེ་ནས་
གཞན་ཡང་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་གསུངས་པ། གཤམ་རྗེའི་སྐྱགས་དུར་ཁྲིད་གྱི་
རས་ལ་དུག་ལ་སོགས་པའི་རྩས་གྱིས་བྲིས་ཏེ། མར་མེ་ཆེན་པོ་དང་རྣམ་པར་
སྤང་མཛད་གྱིས་གཟུགས་བརྟན་བྱས་ལ། དེའི་སྤྱིང་གར་འཁོར་ལོ་བཅུག་
ནས་པའི་ནགས་སུ་སོང་ལ། རོ་བསྟེགས་པའི་མེ་ལ་མཆོན་རྟོན་པོས་གཏུབས་
ནས། རྣམ་པར་གཅིགས་པའི་སྦྱོར་བས་རྣལ་འབྱོར་པས་གནས་ལ། རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་གྱིས་ལུས་བྱགས་ཏེ། ཁ་སྟོར་བལྟས་ནས་བསྟེགས་ན་དེའི་
མོད་ལ་འཆིའོ།

༥ དེ་ནས་དབྲལ་བའི་ཆོ་ག་བྱང་བཞི། བྱ་རོག་དང་ལྷག་པའི་རུས་པ་

མྱེད་ལ། དེ་གཉིས་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆེར་མས་བསྐྱབ་བྱའི་མིང་དང་སྟུན་ཅིག་
 ཏུ་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྤྲུགས་བྲིས་ལ། གཅིག་བྱ་གནས་སུ་གནས་ཏེ། གང་གི་
 མིང་དང་བཅས་པར་བཞུས་ཤིང་དེ་གཅིག་ལ་གཅིག་བྱུང་ན་འབྲེལ་བར་
 འགྱུར་རོ། ༥། །གཤམ་རྩེའི་འཁོར་ལོ་གྲོ་གའི་འདབ་མ་ལ་བྱུང་མེད་དང་སྐྱེས་
 པའི་མིང་བྲིས་ནས་སྤེལ་བའི་གསུམ་པར་བཅུག་ལ། གང་གི་མིང་དང་བཅས་
 པ་ཐེམ་པའི་འོག་ཏུ་སྤེལ་ན། དེའི་ཡན་ལག་མཆོན་གྱིས་གཏུབ་པར་འགྱུར་
 རོ།

༥ དེ་ནས་བྱ་མོ་རེངས་པའི་རབ་ཏུ་སྐྱོར་བ་ནི། གཤམ་རྩེའི་སྤྲུགས་
 དུར་ཁོད་ཀྱི་རས་ལ་དུག་ལ་སོགས་པས་བྲིས་ཏེ། རོ་བསྐྱེད་པའི་སོལ་
 བས་གཟུགས་བརྟན་མཐོ་གང་ཅམ་གྱི་ཆད་ཁ་གཅིགས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་
 སྐྱེད་གར་འཁོར་ལོ་བཅུག་ནས་རྒྱུ་བ་གཡོན་པས་མནན་ལ་མ་ཉེའི་གདོང་
 གི་སྐྱོར་བས་ཆེ་གོ་མའི་བྱ་མོ་རེངས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་
 སྤྲུགས་བཞུས་ན་རེངས་པར་འགྱུར་རོ། ༥། །འདིའི་ལས་རྒྱུ་མས་ནི་གཞན་སུ་
 ལ་ཡང་སྤྲོ་བར་མི་བྱའོ། །གལ་ཏེ་སྤྲུགས་པ་མོངས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་
 བ་དཔྱལ་བར་ངས་པར་ལྟུང་ངོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་
 དང་། སྐྱེམ་ལ་བརྟན་པ་དང་། དམ་ཆོག་དང་བྲལ་བ་དང་། སྤྲུགས་དང་རྒྱུད་
 ལ་འབྲུ་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་འདི་རྒྱུ་མས་ལ་པན་པའི་

ཕྱིར། རྒྱགས་པས་སྒྲིང་རྗེས་གདུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་སྒྲོར་
བར་རབ་ཏུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་གཞན་ལ་བྱས་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་ནས་ཆ་བ་ཆེན་
པོར་འགྲོའོ། །རྒྱད་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ། སྒོ་བ་དཔོན་ལ་ནི་སྒོད་བྱེད་
དང་། རེག་བ་ཆེན་པོར་སྒྲུར་བ་དང་། །རྒྱགས་རྒྱད་རབ་སྒྲོར་ཡེ་ཤེས་ལ། །
འབྲུ་བར་བྱེད་པའི་མི་གང་ནི། །དེ་ནི་འབད་པས་གསད་པར་བྱ། །ཡང་ན་
གནས་ནས་གཡོ་བར་བྱ། །རྣལ་འབྱོར་སྒྲིང་རྗེ་མེད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་རུང་
རུར་བྱས་ན་ནི། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་ལས་དེ་ནི། །ཕྱིར་སྒྲོག་པར་ནི་འབྲུང་བར་
འགྱུར། །ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མཐོ་བཅམས་ཕྱིར། །རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་འདི་ལ་
འོ། ༥ །འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་མཆོག་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་
ཀྱི་རྒྱད་ལས་ལས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་གཉིས་པའོ། །

གསུམ་པ། རྒྱགས་བརྟུ་བའི་རྟོག་པ།

༥ དེ་ནས་རི་ལྷ་བུའི་ཆོགས་རྒྱགས་བརྟུ་བ་རབ་ཏུ་གསུངས་ཏེ། རབ་
ཏུ་གཅང་བའི་གནས་སུ་རྒྱགས་པས་གནས་ལ་རྒྱགས་བརྟུ་བ་བྱའོ། ༥ །རི་
ལྷར་རྟུག་པའི་དང་པོ་དང་། །ལྷ་བ་ཡི་ཡང་ལྷ་བ་དང་། །རྟུག་པ་ཡི་ནི་གཉིས་
པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། །གཉིས་པ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་ལ། །
ཡང་ནི་དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་ལྡན། །བདུན་པ་ཡི་ཡང་གསུམ་པ་དང་། །
བཞི་པ་ཡི་ཡང་གསུམ་པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་བརྟུ་གསུམ་དང་ལྡན་པ། །ལྷ་བ་

ཡི་ཡང་ལྷ་པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་བརྩ་གཅིག་དང་ལྷན་པ། །རྩག་པ་ཡི་ཡང་
 དང་པོ་དང་། ༥ །ཡང་ནི་རྩག་པའི་དང་པོ་སྦྱིན། །ལྷ་པ་ཡི་ཡང་ལྷ་པ་ལ། །བརྩ་
 དང་གཅིག་གིས་མནན་ལྷན་པ། །བཞི་པ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་ལ། །བརྩ་གསུམ་པ་
 ཡིས་མཉམ་མནན་པ། །རྩག་པ་ཡི་ཡང་གཉིས་པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་ལྷ་པ་
 དང་ལྷན་པ། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་དང་། །རྒྱང་གི་ས་བོན་དེ་ནས་སྦྱིན། །
 དབྱངས་ཡིག་བརྩ་གསུམ་ཡང་དག་ལྷན། །བཞི་པ་ཡི་ནི་གསུམ་པ་དང་། །དེ་
 ནས་རྒྱང་གི་ས་བོན་སྦྱིན། ༥ །རྩག་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། །བཞི་པ་ཡི་ནི་
 གསུམ་པ་དང་། །དེ་ནས་རྒྱང་གི་ས་བོན་དེ། །དབྱངས་ཡིག་བརྩ་གསུམ་པ་
 དང་ལྷན། །བཞི་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྷན་པ། །དེ་
 ནས་མེ་ཡི་ས་བོན་སྦྱིན། །རྒྱང་གི་ས་བོན་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནས་ཡི་གེ་ཐ་མ་
 སྦྱིན། །དབྱངས་ཡིག་བརྩ་གཅིག་པ་དང་ལྷན། །རྒྱང་གི་ས་བོན་དེ་བཞིན་
 མཆོག་ ༥ །རྩག་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། །དེ་ནས་ཡི་གེ་ཐ་མ་སྦྱིན། །དབྱངས་
 ཡིག་བརྩ་གཅིག་པ་དང་ལྷན། །ཡང་ནི་རྒྱང་གིས་ས་བོན་དང་། །གཉིས་པ་ཡི་
 ནི་དང་པོ་དང་། །གཉིས་པའི་གཉིས་པ་དང་ལྷན་པ། །བཞི་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་ལ། །
 དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྷན་པ། །དེ་ནས་མེ་ཡི་ས་བོན་དང་། །དབྱངས་
 ཡིག་གཉིས་པར་ལྷན་པ་དང་། །ལྷ་པ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་དང་། །དེ་ནས་རྒྱང་གི་ས་
 བོན་སྦྱིན།

༥ ཐོག་མར་ནམ་པར་སྒྲང་མཛད་སྦྱིན། །མཆོག་གི་དབང་སྤྲུག་དང་
 སྦྱར་བ། །སྤྲོད་དུ་ས་བོན་སྤྲོད་བས་བརྒྱན། །ལྷ་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དང་། །
 གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་ནི། །མཁས་པས་གཉིས་སུ་བཙུང་པར་བྱ། ༥ །འདི་ནི་
 དཔལ་ལྷན་འཇམ་པའི་མཆོག། །འཇིག་གྲེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་འཁོར་ལོ། །མ་
 ཉེའི་གདོང་ཅན་ཅ་སྤྲུགས་ཏེ། །འབྲུམ་བཟླས་པས་ནི་ལས་ཀྱན་བྱེད། །འདི་ནི་
 སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །མ་གྲུང་འབྲུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། ༥ །བདུན་པ་ཡི་ནི་
 བཞི་བ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་བཞི་བ་དང་ལྷན་བ། །འོག་ཏུ་མེ་ཡི་ས་བོན་སྦྱིན། །
 དེ་ནས་མངའ་བདག་བཅུ་དྲུག་མཐའ། །བདུན་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་ལ། །དབྱངས་
 ཡིག་བཞི་བ་དང་ལྷན་བ། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། །མེ་ཡི་ས་བོན་འོག་ཏུ་
 གདགས། །མངའ་བདག་བཅུ་དྲུག་མཐའ་མ་སྟེ། །དྲུག་པ་ཡི་ནི་བཞི་བ་ལ། །
 དབྱངས་ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྷན་བའོ། །དང་པོ་ཡི་ནི་དང་པོ་ལ། །དབྱངས་
 ཡིག་གསུམ་པ་དང་ལྷན་སྟེ། །འོག་ཏུ་མེ་ཡི་ས་བོན་སྦྱིན། །བཞི་བ་ཡི་ནི་དང་
 པོ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་དང་ལྷན་བའོ། །བཞི་བ་ཡི་ནི་ལྷ་པ་ནི། །
 མཁས་པ་ཡིས་ནི་ལན་གཉིས་བཙུང་། །ཐོག་མར་ནམ་པར་སྒྲང་མཛད་སྦྱིན། །
 སྤེ་ཆོན་བདུན་གྱི་ས་བོན་ལ། །དབྱངས་ཡིག་དྲུག་པ་དང་ལྷན་བ། །སྦྱི་པོ་རུ་
 ནི་ཐེག་ལེས་བརྒྱན། །ལྷ་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་འོ། །
 ༥ །འདི་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྟེ། །མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་སྦྱོར་བ་ཡིས། །

ཐམས་ཅད་ལས་ནི་བྱེད་པའོ། །ལས་གྱི་སྒྲགས་སུ་གྲགས་པ་སྟེ། །སྤྱུང་འབྱུང་
བསྐྱེད་ན་ལས་ཀྱང་བྱེད། ༥ །དྲུག་པ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། །ལྷ་པ་ཡི་ཡང་ལྷ་པ་
ལ། །དབྱངས་ཡིག་གཉིས་པ་དང་སྦྱར་བ། །བཞི་པའི་ལྷ་པས་བརྟན་པར་བྱ། །
བཞི་པའི་དང་པོ་འོག་ཏུ་བཞག། །དང་པོ་ཡི་ནི་དང་པོ་དང་། །ཐོག་མར་ནམ་
པར་སྤང་མཛད་སྦྱིན། །སྤྱི་ཚེན་བདུན་གྱི་ཐ་མ་ལ། །དབྱངས་ཡིག་དྲུག་པ་
དང་ལྷན་པར། །འབྲུག་པ་དེ་བཞིན་མཐར་སྦྱིན་ནོ། །སྟོང་པའི་ལྷ་ཡིས་མཉམ་
མནན་པ། །ལྷ་པ་ཡི་ནི་གཉིས་པ་དང་། །གསུམ་པ་ཡི་ནི་དང་པོའོ། ༥ །འདི་ནི་
མ་རྟེན་གཤོང་བ་ཡི། །སྟོང་པའི་སྒྲགས་སུ་རབ་ཏུ་གྲགས། །ཡི་གེ་རེ་རེ་
འབྱུང་བསྐྱེད་པས། །འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ལས་ནི་གང་། །ཅི་ཡང་རུང་བ་
ཐམས་ཅད་བྱེད། ༥ །སྒྲགས་བདུ་བའི་ཚོ་གའི་སྐབས་འདིར་མཛོད་པར་བྱའོ།
༥ །འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་མཚོག་དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་
ལས་སྒྲགས་བདུ་བའི་རྟོག་པ་སྟེ་གསུམ་པའོ། །

བཞི་པ། རྫོགས་པའི་རྟོག་པ།

༥ དེ་ནས། ༥ རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྦྱབ་པ་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས་སྟེན་དམིགས་པ་ཡང་དག་པར་བཞད་པར་བྱ་སྟེ། ༥
དང་པོར་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་སྒྲགས་བརྟོན་པར་བྱའོ། །ཚོས་ཐམས་
ཅད་བདག་མེད་པའི་རོ་བོར་བྱས་ ༥ ནས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་ཡི་གྱི་ནམ་པ་

ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་གི་དགྲིལ་འཁོར་མདོག་དུ་བའི་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །དེའི་
 སྙེང་དུ་དང་པོའི་དབྱངས་ཡིག་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དམིགས་
 ཏེ། དེའི་སྙེང་དུ་རྒྱུ་མི་རྣམ་པ་ལས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཅུའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་
 པར་བྱའོ། །དེའི་སྙེང་གར་ཨའི་རྣམ་པ་ལས་གྲུབ་པའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་
 བསྐྱོམ་སྟེ། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས་ཕྱོགས་བརྒྱ་
 མཐའ་ཡས་སུ་མེད་པ་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། རིག་པའི་ལྷ་མོ་དང་། ཁྲོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་
 ཏུ་བསྐྱེལ་ཏེ། ཡང་འོངས་ནས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་ཞུགས་པར་བསམ་
 མོ། །དེ་ཡིས་འཇམ་དཔལ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། །འོད་ཟེར་
 འབར་བའི་རྣམ་པས་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱར་བྱུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ།
 ༥ །དེའི་སྙེང་དུ་རྒྱུ་མདོག་ནག་པོ་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་ཡང་དག་པར་ལྷན་པར་བསམ།
 རྒྱུ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པ་འཕྲོས་པས་སྟོན་དུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཡང་
 ཞུགས་ཏེ། ཡི་གེ་དེ་ལས་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་གདེངས་པ་ཁ་མདོག་ནག་
 པོ་འོད་ཟེར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་རྣམ་པར་དམིགས་པར་བྱ་སྟེ། རྡོ་རྗེ་དེ་ལས་ཕྱ་
 མོའི་རྣམ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཁྲོ་བོ་དང་།
 རིག་པའི་ལྷ་མོས་ནས་མཁའི་དབྱས་ཏིལ་གྱི་གང་བུ་ལྷར་གང་བ་ཉི་མ་ལ་

གནས་པ་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བརྟལ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་རྟེན་
བཀོད་དེ། དེ་ཡང་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་རྟེན་བསྐྱེད་ནས་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ལ་
རབ་རྟེན་ཞུགས་པར་བསམ་མོ།།

༥ རྫོ་རྩེ་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་ལ་ཞལ་དགུ་པ། མ་ཉིད་གཟུགས་ཅན།
འཛིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟར་འབར་བ། རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ། ཁམས་
གསུམ་ཟ་བར་རུས་པ། ཞལ་གཅིགས་པ། ཏ་ཏ་ཞེས་ལྟགས་འདྲིལ་བ། རྣམ་
པར་གཅིགས་པའི་ཁྲོ་གཉེར་འཛིགས་པ། ཁྲོ་གཉེར་གྱི་འགྲམ་ན་སྒྲིན་མ་དང་
སྒྲིན་འཛིག་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ལྟར་འཕྲོ་བ། སྐྱོ་སྐྱོགས་པ། མིའི་ཁྲག་དང་།
ཆེལ་དང་། ཞག་དང་། ཀང་ཟ་བ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིགས་མཛུབ་བྱེད་པ། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཆངས་པ་དང་།
དབང་སྒྱུག་ཆེན་པོ་དང་། འབ་འཇུག་དང་། གཞོན་ཏུ་རྣམས་ཁ་སྐྱབ་རྟེན་བྱས་
ནས་ཞབས་ཀྱི་འོག་རྟེན་མནན་པ། འཛིགས་སུ་རུང་བའི་ཐོད་པས་ཐོད་བྱས་
པ། ཐོད་པ་གཅིགས་པའི་རྩེ་མོ་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ཅན། ཐེ་ཞེས་སྐྱོ་སྐྱོགས་
པ། ཐོད་པའི་ཕྱང་འཕྲུལ་གྱིས་བརྒྱན། ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ། གཅེར་བྱའི་
གཟུགས། མཆན་མ་བྱེན་དུ་འགྲེང་བ། གཡོན་བརྒྱུདས་པ། གསུམ་པ་ཆེ་བ།
སྐྱོ་བྱེན་དུ་བརྒྱུས་པ། འཛིགས་པ་ཆེན་པོར་བྱེད་པ། བཟ་ཅེས་སྐྱོ་སྐྱོགས་པ།

༥ ། རྒྱག་སྐྱམ་ཅུ་ཅ་བཞི་དང་ལྷན་པ། སྒྲང་པོ་ཆེའི་བགས་པ་རྫོན་པ་འཛིན་པ།
 ༥ ། དཔལ་འདོན་འཛིན་གས་བྱེད་ཆེན་པོ་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་རྣམ་པར་བསམ་པར་
 བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བསམ་པ་བརྟན་པོས་བྱས་ཏེ། ༥ ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་
 བ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲགས་པས་རྟག་ཏུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་སྟེ།
 གཡས་དང་པོ་ན་དོན་མེད་གྱི་གྲུག་གཉིས་པ་ན་མདུང་ཅེ་གཅིག་པ། གསུམ་པ་ན་
 གཏུན་ཤིང་། བཞི་པ་ན་ཆུ་གྱི། ལྷ་པ་ན་དོན་མེད་གཅིག་པ། རྒྱག་པ་ན་སྟེ།
 བདུན་པ་ན་མདུང་། བརྒྱད་པ་ན་མདུང་། དགུ་པ་ན་ལྷགས་ཀྱ། བརྒྱ་པ་ན་
 དབྱུག་ཏོ། བརྒྱ་གཅིག་པ་ན་ཁ་འྲུ་ག། །བརྒྱ་གཉིས་པ་ན་འཁོར་ལོ། བརྒྱ་
 གསུམ་པ་ན་དོན་མེད་ལྷ་བཞི་པ་ན་དོན་མེད་ཐོབ། བཅོ་ལྷ་པ་ན་རལ་གྱི། བརྒྱ་རྒྱག་
 པ་ན་ཅང་ཉེའུ་ལོ། །གཡོན་པའི་རྒྱག་དང་པོ་ན་ཐོད་པ། གཉིས་པ་ན་མགོ་པོ།
 གསུམ་པ་ན་ཕྱབ། བཞི་པ་ན་རྒྱང་བ། ལྷ་པ་ན་ཞགས་པ། རྒྱག་པ་ན་གཞུ།
 བདུན་པ་ན་རྒྱ་ལ། བརྒྱད་པ་ན་བྱིས་ལྱ། དགུ་པ་ན་ལག་པ། བརྒྱ་པ་ན་དུར་
 ཁོད་ཀྱི་རས། བརྒྱ་གཅིག་པ་ན་སྦྱེས་བྱ་གསལ་ཤིང་ལ་བརྒྱགས་པ། བརྒྱ་
 གཉིས་པ་ན་མེ་ཐབ། བརྒྱ་གསུམ་པ་ན་ཐོད་ཆལ། བརྒྱ་བཞི་པ་ན་སྤྲིགས་
 མཛུབ། བཅོ་ལྷ་པ་ན་འཕམ་ཅེ་གསུམ་པ། བརྒྱ་རྒྱག་པ་ན་རྒྱང་གིས་འཕྱར་
 པའི་རས། རྒྱག་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲང་པོ་ཆེའི་བགས་པ་རྫོན་པ་འཛིན་པའོ།

༥ ། ཞབས་གཡས་ཀྱི་དང་པོས་མི། གཉིས་པས་མ་ཉི། གསུམ་པས་

མཁུ་། བཞི་པས་ཐོང་བུ། ལྷ་པས་རྩོམ་པའི་། རྩལ་པས་ཁྱི། བདུན་པས་ལུག་
 བརྒྱད་པས་ཅེ་སྦྱང་། ཞབས་གཡས་པས་འདི་དག་མཉན་པའོ། །ཞབས་
 གཡོན་པའི་དང་པོས་བྱ་རྒྱུ་། གཉིས་པས་ལུག་པ། གསུམ་པས་བྱ་རྩོག་
 བཞི་པས་མེ་ཙོ། ལྷ་པས་ཁྱི། རྩལ་པས་ཁྱུང་ཆེན། བདུན་པས་རི་སྐྱེགས་།
 བརྒྱད་པས་བཞད། གཡོན་པས་འདི་དག་མཉན་པའོ། ། ༥ །དཔལ་རྩོམ་
 པའི་འཛིག་གསུང་ཆེན་པོའི་ཞལ་ནི་རབ་ཏུ་གནས་པ། མ་ཉེའི་རྣམ་པ་ཤིན་ཏུ་
 ཁྲིས་པ་ཅན། རྩེ་གཡས་སུ་ཞལ་གསུམ་པ། དང་པོ་སྦྱོན་པོ། གཉིས་པ་
 དམར་པོ། གསུམ་པ་སེར་པོ་སྟེ། མངའ་བདག་གི་ཞལ་གསུམ་ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་
 པའོ། །རྩེ་གཡོན་པར་ཞལ་གསུམ་དཀར་པོ་དང་། རྩེ་གཡོན་པར་ཞལ་པོ།
 རབ་ཏུ་ཁྲིས་པ་གཅིག་པའི་ཞལ་བསམ་པར་བྱའོ། །རྩེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
 དབུས་ཀྱི་ཞལ་དམར་པོ་རབ་ཏུ་འཛིག་པ། ཞལ་ནས་ཁྲག་འཛག་པར་
 བསམ་པར་བྱའོ། །སྟེང་དུ་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་ཞལ་ཅུང་ཟད་སེར་བ་ཡིད་ཅམ་
 ཁྲིས་པ། གཞོན་ཏུའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། སྦྱི་པོར་རལ་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པ་
 རྣམ་པར་བསམ་སྟེ། ཞལ་ཐམས་ཅད་སྦྱན་གསུམ་པར་བསྐྱོམ་སྟེ། འདི་ལྟར་
 བདག་ཉིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་སོ། ། ༥ །དེ་ལྟར་རྩོམ་པའི་འཛིག་གསུང་ཆེན་པོ་
 མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་དེ་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་བསྐྱོམས་ནས། ཤིན་ཏུ་མཉམ་
 པར་བཞག་པས་དཔལ་པོའི་གནས་ལ་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་པས། ༥ །ཕྱི་

ནས་སྒྲགས་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ། བཟུང་བའི་དུས་སྤྱིང་གར་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་རང་གི་སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བསམ་ཏེ་འབར་བ་དང་།
ཕྱི་རྣམ་མ་ཡིངས་བའི་ཡིད་ཀྱིས་བཟུང་བ་བྱའོ།

༥ འདི་སྐྱོར་ལ་གནས་སྒྲགས་པ་ཡིས། །རྟག་ཏུ་འཛིགས་མེད་ལས་
ཀྱན་བྱ། །དུར་ཁོད་གནས་ལ་བསྟོམ་བྱ་ཞིང་། །རྟག་ཏུ་བདུད་ཅི་ལྟ་རྣམས་
བཟུང་། །འདི་ཡི་སྒྲུབ་ལས་སྒྲུབ་གཞན་མིན། །གཞན་ཡང་མར་མེ་ཆེ་བཟུང་
ཞིང་། །མཚན་མོ་རྒྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བས། །སྤྱུང་འབྲུམ་རྩ་བའི་སྒྲགས་
བཟུང་བྱ། །འདི་རྣོས་པ་ཡི་སྒྲགས་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་བྱེད་པར་
འགྱུར། ༥ །འདི་ནི་འཇམ་དབུ་འཛོལ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
རྒྱུད་ལས་སྟོམ་པའི་རྟོག་པ་སྟེ་བཞི་པའོ། །

ལྷ་བ། བྱིས་སྐྱུའི་ཆོ་གའི་རྟོག་པ།

༥ དེ་ནས་དབུ་འཛོལ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོས་གསུངས་པའི་བྱིས་
སྐྱུའི་ཆོ་ག་རབ་ཏུ་བཤད་པ། ༥ དབུ་འཛོལ་རས་སམ། ཞིང་ལ་བཀག་པའི་
རས་སམ། མེ་རྟོག་ཅན་གྱི་རས་སམ། རབ་ཏུ་འཇགས་པའི་རས་སམ། ལྷ་
བཅས་པའི་རས་སམ། དེ་མ་རྟེན་ན་རས་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་སྤངས་ལ།
༥ འདིར་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱིས་མོས་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ། མི་ཁྲོ་བ།
གཙང་བ། མཁས་པ། གཞུངས་པ། དད་པ་དང་ལྡན་པ། བཅེ་བ་ཅན། སྤེད་པ་

དང་བྲལ་བ། འདི་ལྟར་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ། སྐྱེ་ཏུ་རི་མོ་མཁས་པའི་ལག་
 པས་བྲི་བར་བྱའོ། སྟེ། །གལ་ཏེ་དངོས་བྱུང་འདོད་པས་དཔལ་པོའི་ཡོན་སྦྱིན་
 རོ། །དེ་ལ་ཆོ་ག་ནི། གསང་བའི་གནས་སུ་གནས་ལ་སྐྱེ་ཏུ་མཉམ་པར་
 བཞག་པས་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། རི་མོ་མཁས་དང་སྦྱབ་པ་པོས་མཐོང་བ་ལས་
 འཛིག་རྟེན་པ་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བར་བྲི་བར་བྱ་སྟེ། སྟེ། །ཞབས་བཅུ་དྲུག་
 པ། རྒྱག་སུམ་བཅུ་ཙུ་བཞི་པ། ཞལ་དགུ་པ། གཅེར་བྱ་ཁ་དོག་ནག་པོ། གཡོན་
 བརྒྱུད་པ། འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ཡང་འཛིགས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་ཅན།
 མཆོན་མ་བྱེད་དུ་འགྲུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཐང་ག་བྲི་བར་བྱའོ། སྟེ། །ཞལ་དང་
 པོ་མ་ཏེའོ། །རྩའི་གཡམས་སུ་ཞལ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་།
 སེར་པོ་སྐྱེ་ཏུ་ཁྲོས་པ་བྲི་བར་བྱའོ། །གཡོན་དུ་དཀར་པོ་དང་། དུད་ཀ་དང་།
 བྲག་པོའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་སུ་རབ་ཏུ་དམར་བ་བྲི་བར་བྱ། དེའི་སྟེང་དུ་
 འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་སེར་པོ་རྩྱུང་ཟད་ཁྲོས་པ་བྲི་བར་བྱའོ། སྟེ། །རྒྱག་གཡམས་
 པ་ན་རྫོང་གི་གྲུག་དང་། མཆོན་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། གཏུན་ཤིང་དང་། ལྷ་གི་
 དང་། རྫོང་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་རེ་དང་། མདུང་དང་། མདའ་དང་། ལྷགས་
 གུ་དང་། དབྱུག་རྟོ་དང་། ཁ་རྩྱ་ག་དང་། འཁོར་ལོ་དང་། རྫོང་དང་། རྫོང་ཐོ་བ་
 དང་། རལ་གི་དང་། ཅང་ཏེའུའོ། །རྒྱག་གཡོན་པ་ན་ཐོད་པ་དང་། མགོ་པོ་
 དང་། རྒྱབ་དང་། ཀླང་བ་དང་། ཞགས་པ་དང་། གཞུ་དང་། རྒྱ་མ་དང་། རིམ་

བྱ་དང་། ལག་པ་དང་། དུར་ཁོད་ཀྱི་རས་དང་། རྒྱུས་བྱ་གསལ་ཤིང་ལ་
བཅུགས་པ་དང་། མེ་ཐབ་དང་། མོད་ཚལ་དང་། སྤྲིགས་མཚུ་བ་དང་། འཕན་
ཅེ་གསུམ་པ་དང་། རྒྱུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རས་སོ། ། བྱུག་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བོ་
ཆེའི་པགས་པ་རྫོན་པ་འཛིན་པ་བྱེད།

༥ ཞབས་གཡས་པས་མི་དང་། མ་ཉེ་དང་། སྤང་དང་། བོང་བྱ་དང་། ར་
མོང་དང་། ཁྱི་དང་། བྱུག་དང་། ཅེ་སྤྱང་རྣམས་སོ། ། ཞབས་གཡོན་པས་བྱ་
ཁོད་དང་། བྱུག་པ་དང་། བྱ་རོག་དང་། བེ་ཙོ་དང་། ཁ་དང་། རྒྱང་ཆེན་དང་།
རི་སྒྲིགས་དང་། བཞད་རྣམས་སོ། ། འདི་ལྟ་བུར་འདུག་པའི་དོ་རྩེ་འཛིགས་
བྱེད་ཆེན་པོ་བྲི་བར་བྱེད། ༥ ། དེའི་བྱི་རོལ་ཏུ་དུར་ཁོད་ཆེན་པོ་ཡང་བྲི་སྟེ།
འཛིགས་པ་ཆེན་པོར་བྱེད་པའི་གཞོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་པོ་དང་། ཞིང་སྦྱོར་
དང་། རོ་ལངས་དང་ལྷན་པ། རྒྱུས་བྱ་མདུང་ཅེར་བཅུགས་པའི་གཟུགས་
དེར་བསྟན་པར་བྱ། རྒྱ་ཕྱོ་རྩའི་ཤིང་གི་སྟེང་ནས་རྒྱུས་བྱ་འཕྱང་བ་བསྟན་པར་
བྱ། རྒྱུས་བྱ་སྟེག་པ་ཡང་བྲི། མདུང་གིས་བྱུག་པ་ཡང་བྲི། ལྷ་ཆོགས་པའི་བྱ་
ཁོད་དང་། བྱ་རོག་དང་། ཁྱི་དང་། ཅེ་སྤྱང་ཏ་ཏ་འབྲིན་པ་བྲི། སྦྱུབ་པ་པོ་རྣམས་
ཡང་བྲི་སྟེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ། གཅེར་བྱ་སྦྲ་བཤིག་པ།
བྱུག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། ཅང་ཉེ་ཏུ་དང་། མོད་པ་དང་། ཁ་རྒྱུ་ག་འཛིན་པ། མོད་
པས་སྦྱི་བོར་བརྒྱན་པ། ཁོད་ཅིང་དུར་ཁོད་དེར་འཇུག་པ་བྲིད། ༥ ། འདི་ནི་

གསང་བའི་བྲིས་སྐྱེ། གནས་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་བཞག་ལ་ཤ་ཆེན་གྱི་
སྒྲོས་དབུལ། དེའི་མདུན་དུ་དྲང་ཆེན་གྱི་སྒྲེང་བས་བསྐྱེས་པ་བྲ། སྤགས་པ་
མཉམ་པར་བཞག་པས་དུས་གསུམ་དུ་འབད་བས་བྲིས་སྐྱེ་བསྐྱེད་རོ། །གཞན་
གང་དུ་ཡང་མི་གཞག་གོ། །གཞན་གང་གི་མདུན་དུ་ཡང་མི་དབུལ་མོ། །བཟླ་ག་
པ་དང་། བརྟུང་བ་དང་། བཟའ་བ་དང་། སྟོན་མོ་ནི་ཤ་ཆེན་རྟག་ཏུ་མཆོན་མོ་
བཟའ་ལོ། །གལ་ཏེ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་འདོད་ན་དུས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་
སྦྱང་མཛད་དང་། གྲག་གི་སྒྲོས་བྲིས་སྐྱེའི་མདུན་དུ་དབུལ་ལོ། ༥ །འདི་ནི་
འཇམ་དཔལ་མཆོག་དཔལ་རྫོ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་
རྒྱུད་ལས་བྲིས་སྐྱེའི་ཆོ་གའི་རྟོག་པ་སྟེ་ལྟ་བུའོ། །

བྱུག་པ། རྒྱུན་སྒྲིག་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟོག་པ།

༥ དེ་ནས་རྒྱུན་སྒྲིག་གི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གསུངས་པ། ༥ རི་ལྟར་སྒོན་གྱི་
རིམ་པ་སྟེ། དང་པོར་རེ་ཤིག་སྤགས་པས་པའི་ནགས་སུ་བྱིན་ལ། མཆོན་
བྱེད་ན་རྒྱུན་སྒྲིག་གི་ལས་ཀྱི་རྒྱ་སྟེ། བོང་དུ་གསུངས་པའི་ལྟའི་སྒྲོར་བ་ལ་
གནས་པས་ལས་ཐམས་ཅད་བྱལོ། ༥ དེ་ལ་ལས་ནི་འདི་རྣམས་ཡིན་ཏེ། གལ་
ཏེ་གསང་པར་འདོད་ན། དེར་མིའི་རུས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་དང་།
བོང་བྱའི་སྦྱངས་དང་། ཆོར་མ་དང་། སྒྲ་དང་། སེན་མོ་དང་། དེ་དག་ཐམས་
ཅད་མར་ཁུས་སྐྱེས་ལ། མ་ཏེའི་ཞལ་གྱི་སྒྲོར་བས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་

པ་ཁ་ལྟོར་བལྟས་ཏེ། རོ་བསྐྱེགས་པའི་མེ་ལ་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་
 ཅ་བརྒྱད་བསྐྱེགས་ན་དེ་ཞག་བདུན་གྱིས་འཆིའོ། །ཡང་ན་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་
 གནས་ལ། མེ་ཐབ་གྲུ་གསུམ་བྱས་ལ། དེ་ཏུ་ཕྱོན་དུ་གསུངས་པའི་རྩས་གྱིས་
 གཏུམ་པོའི་མེ་ལ་སྦྱིན་སྟེག་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་དེས་ནི་ལས་དེ་ཉིད་འགྲུབ་པོ། ༥།
 དེ་ནས་དབྱལ་བར་འདོད་ན། བྱ་རོག་དང་། ལུག་པ་དང་། མ་བྱའི་སྦྱོར་དང་།
 སྦྱལ་གྱི་ཕྱན་པ་དང་། སྒྲ་དང་། འབྲས་ལུབ་དང་། མ་ཉེ་དང་། ཉའི་ཤ་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་དུར་ཁོད་གྱི་མེ་ལ་བསྐྱེགས་ན་དེ་དང་
 འབྲལ་བར་འགྲུར་པོ། །ཡང་ན་དུར་ཁོད་གྱི་ཤིང་ལ་གཏུམ་པོའི་མེ་རབ་ཏུ་
 སྒར་ལ་བྱིས་དུ་གནས་ཏེ། གོང་གི་རྩས་དེ་བསྐྱེགས་ན་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་
 ཡང་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་འབྲལ་པོ། ༥། དེ་ནས་བསྐྱད་པར་འདོད་ན། བྱ་རོག་གི་
 ཤ་དང་། ར་མོའི་སྒངས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆང་དང་ཡང་དག་པར་ལྟན་པ། རྒྱུད་
 གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་དུར་ཁོད་གྱི་མེ་རབ་ཏུ་སྒར་ལ། གཅེར་བུ་སྒྲ་
 བཞིག་པར་བསྐྱར་ནས། ཁ་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ་ཆེ་གོ་མོའི་མིང་དང་
 བཅས་པ་ལག་པ་གཡོན་པས་སྦྱིན་སྟེག་སྦྱོར་བྱས་ན་སྦྱོད་པ་ལས་གཞན་
 མེན་ནོ།།

༥ དེ་ནས་རེངས་པར་འདོད་ན། བ་སྒྲ་དང་། ཡུང་བ་དང་། སྦྱོར་རོས་
 དང་། རྩི་མི་དང་བཅས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་བཞི་པ་བྱས་ལ། ཁ་བྱང་དུ་

བལྟས་ཏེ་ལས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་སྒྲོར་བ་དམིགས་ནས། གང་གི་མིང་
དང་བཅས་པས་སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ན་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་རེངས་པར་འགྱུར་རོ། ༥།
དེ་ནས་ཐོང་བསྐྱད་པར་འདོད་ན། བེམ་པའི་ཤིང་ལ་མེ་རབ་ཏུ་སྤར་ལ། བྱིའི་
ཤ་དང་། སྤལ་བའི་ཤ་དང་། ར་མོང་གི་སྤངས་དང་། བྱི་ལའི་ཁྲག་དང་གཅིག་
ཏུ་སྦྱས་ཏེ། གཤེན་རྗེའི་སྒྲོར་བ་ལ་གནས་པས་ཐོང་གི་མིང་དང་བཅས་པར་
ཡི་གེ་བརྩ་བའི་སྤགས་ཀྱིས་རྒྱུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་སྦྱིན་སྲེག་
སྟོང་སྤག་བརྩ་བྱས་ན་ཐོང་སྟོང་པར་འགྱུར་རོ། ༥། ལས་དེ་ནས་མཁོ་བའི་ཤིང་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་པས་བྱ་བ་འཕྲ། ཡང་ན་སྤགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གྲང་ལས་དེ་
དག་མི་བྲ། གཞན་སུ་ལ་ཡང་མི་བསྟན་ནོ། ༥། དེ་ནས་བྱ་མོ་རེངས་པར་འདོད་
ན། ཆེར་མ་དང་། དུག་དང་། སྒྲེ་ཆེ་དང་བཅས་པར་རང་གི་ཁྲག་གིས་སྦྱས་
ནས་ཡི་གེ་བརྩ་བའི་སྤགས་དང་བཅས་པས་བྱ་མོ་ཆེ་གེ་མོ་རེངས་པར་གྱུར་
ཅིག ཅེས་དུར་ཁོད་ཀྱི་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་སྟོང་བྱས་ན་རེངས་པ་ལས་གཞན་
མིན་ནོ། ༥། དེ་ནས་ཞི་བར་བྱ་བར་འདོད་ན། མར་དང་། སྤང་ཅི་དང་། འོ་མ་
དང་། དུར་བ་དང་བཅས་པར་པ་ལ་ཤིང་ལ་མེ་རབ་ཏུ་སྤར་ནས་ཞི་བར་
འདོད་པའི་དམིགས་པས། དུལ་གྱི་ཤར་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བལྟས་ཏེ་གནས་པས།
དུས་གསུམ་དུ་སྦྱིན་སྲེག་བརྒྱ་ཙུ་བརྒྱད་བྱས་ན་དེས་དུལ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ།
༥། དེ་ནས་རྒྱས་པར་འདོད་ན། ཉིལ་དང་། འབྲས་དང་། བས་དང་། མར་དང་།

བཅས་པས་ཤུ་དུམ་མ་རའི་ཤིང་ལ་མེ་རབ་ཏུ་སྤར་ནས་ལས་གི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པའི་ལྷའི་སྒྲོང་བ་དམིགས་ཏེ། ཁ་བྱང་དུ་བལྟས་ནས་མཉམ་པར་
བཞག་པས་དུས་གསུམ་དུ་སྦྱིན་སྟེག་སྒྲོང་བྱས་ན་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། ༥།
དེ་ནས་དགྲུག་པར་འདོད་ན། སྒྲེ་ཆོས་གཞུགས་བརྟན་བྱས་ལ་སེང་ལྗེང་གི་
མེ་ཡི་དབྱས་སུ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དུ་བསྟེག་སྟེ་དེས་འགྲུགས་སོ། ཉི་མ་བདུན་
གིས་གང་འདོད་པ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ།

༥ དེ་ནས་སྒྲོ་བར་བྱེད་པར་འདོད་ན། བྱ་ཚོད་ཆེན་པོའི་ཆང་དང་། ལ་
ཆེན་བསྟེགས་ན་སྒྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལུབ་མའི་མེ་ལ་བསྟེགས་ན་བདེ་
ལེགས་སུ་འགྱུར་རོ། ༥། དེ་ནས་ནོར་ནོར་མ་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཤིང་བལ་
གི་མེ་ལ་ད་རྒྱ་རའི་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པར་མཆན་མོ་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་སྦྱིན་
སྟེག་བྱས་ན་ཤིན་ཏུ་ཆུད་ཆོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཨ་རུ་ར་བསྟེགས་ན་སྤར་
རྗེས་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ༥། རྗེ་བཙན་གི་མདུན་དུ་ལ་ཆེན་ཆང་དང་བཅས་
པ་རྒྱ་བ་དུག་ཏུ་མཆན་མོ་སྦྱིན་སྟེག་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་བྱས་ན་ལུལ་ཐམས་ཅད་
གི་བདག་པོར་འགྱུར་རོ། ༥། །བ་ལང་གི་ལ་ཁྲག་དང་བཅས་པ་གང་གི་མིང་
དང་བཅས་པར་སྦྱིན་སྟེག་སྒྲོང་བྱས་ན་རི་མིད་འཆོའི་བར་དུ་བན་དུ་གནས་
པར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། ༥། ཁྱི་ལ་དོ་རྗེའི་ཆུ་དང་བཅས་པར་མཆན་མོའི་གང་གི་
མིང་དང་བཅས་པར་སྦྱིན་སྟེག་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་བྱས་ན་བདག་ཉིད་ནོར་དང་

བཅས་པར་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། ༥ །རྟེན་གྱི་ལྷ་མ་པར་སྒྲུང་མཛད་དང་བཅས་པ་
 སྦྱིན་སྲེག་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་གནས་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་མཆོན་མོ་རྒྱལ་པོ་ལ་
 དམིགས་ནས་བྱས་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དབང་དུ་འགྱུར་
 རོ། ༥ །སྐྱེད་པོའི་གཞུང་དང་བཅས་པས་འཛིག་རྟེན་ཀྱང་ལ་དམིགས་ཏེ་
 མཆོན་མོ་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱོར་བྱས་ན་ཞག་བདུན་གྱིས་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། ༥ །ཉ་
 དང་། ག་དང་། ཆང་དང་བཅས་པས་འཛིགས་པ་མེད་པར་སྦྱིན་སྲེག་བརྒྱ་ཙ་
 བརྒྱད་བྱས་ན་བྱད་མེད་ཐམས་ཅད་དབང་དུ་འགྱུར་རོ། ༥ །དེ་ནས་བསྐྱེད་
 པར་འདོད་ན། བྱ་རོག་གི་གཞུང་དང་མ་འདྲེས་པར་གང་གི་མིང་དང་
 བཅས་པར་སྦྱིན་སྲེག་སྦྱོར་བྱས་ན་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་རྫོང་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་
 ཡང་རབ་ཏུ་འགྲོས་པར་འགྱུར་ན་སྤོ་མོ་གཞན་ལྟ་བུ་སྦྱོས། ༥ །དེ་ནས་བྱ་རོག་
 གི་ཆང་དང་། འབྲས་ཀྱི་ཕུབ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ད་རྒྱ་རའི་ཤིང་ལ་མེ་རབ་ཏུ་
 སྐྱར་ཏེ། ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྤྲགས་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པར་ནམ་བྱེད་ན་
 སྦྱིན་སྲེག་བྱས་ན་ཉི་མ་བདུན་གྱིས་བསྐྱོད་པར་གྱུར་རོ།

༥ །དེ་ནས་དབང་དུ་བྱ་བར་འདོད་ན། སེང་ལྗེད་གི་མེ་ལ་ཉིལ་དང་།
 འབྲས་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་མེ་རྟོག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྫོང་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཏེ།
 ལྷ་ལ་འགྲོར་གྱི་གཟུགས་དམར་པོར་དམིགས་ནས་ཁ་རུབ་ཏུ་བལྟས་ཏེ། ཡི་
 གེ་བཅུ་པའི་སྤྲགས་གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་སྤྲགས་པས་བསྐྱེད་ན་ཉི་མ་

བདུན་གྱིས་དབང་དུ་འགྱུར་ཏེ། རི་སྒྲིབ་འཕྲོ་ལོ་བར་དུ་མི་འབྲལ་ལོ། ༥ རེ་
 བས་དགྲུག་པར་འདོད་ན། བདུན་ཅི་ལྟ་དང་བཅས་པར་སེང་ལྷེང་གི་མེ་ལ་
 གང་གི་མིང་དང་བཅས་པ་སྦྱིན་སྒྲིག་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་བྱས་ན་དེ་སྐད་ཅིག་
 གཅིག་གིས་འོང་བར་འགྱུར་རོ། ༥ །ལས་འདི་རྣམས་ནི་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་
 བྱས་པའི་སྒྲགས་པས་བྱའོ། །གཞན་པས་བྱས་ན་སྒྲགས་པ་ལ་འཛིག་རྟེན་
 པས་འབྲུ་བར་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་བྱེ་བྲག་མི་བྱ་སྟེ། །གང་ལའང་བྱེ་བྲག་སྦྱིན་
 མི་བྱ། །བྱེ་བྲག་བྱེ་ན་སྒྲགས་པ་ཡིས། །དངོས་བྱུང་འབྲུབ་པ་མ་ཡིན་རོ། །
 རྒྱད་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། རི་ལྟར་བྱེ་བྲག་མ་སྦྱེས་ན། རེ་
 བཞིན་བྱ་བའི་བྱེ་བྲག་སྦྱས། །རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔས་ཀྱང་མི་འབྲུབ། །གང་གི་
 མདུན་དུའང་སྒྲགས་པ་ཡིས། རེ་བྱིར་ལས་རྣམས་མཐོང་མི་བྱ། །གཞན་དང་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་བྱ། །གལ་ཏེ་སྒྲགས་པས་ལས་བྱ་འདོད། རེ་དག་གཅིག་ཕུ་
 ཉིད་གྱིས་བྱ། །སྒྲགས་པ་དེ་ཡིས་ལས་ཀྱན་འབྲུབ། ༥ །འདི་ནི་འཇམ་དཔལ་
 མཆོག་རྡོ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱད་ལས་སྦྱིན་སྒྲིག་གི་
 ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྟོག་པ་སྟེ་དུག་པའོ། །

བདུན་པ། བསམ་གཏན་གྱིས་ལས་སྦྱབ་པའི་རྟོག་པ།

༥ དེ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་
 གསུངས་ཏེ། ༥ བསམ་གཏན་ཅམ་གྱི་སྦྱོར་བས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བསྦྱབ་

བར་བྱ་སྟེ། ༥ དེའི་ཚོ་ག་ནི། དང་པོར་རེ་ཤིག་རྣམ་འབྱོར་པ་མ་ཉེའི་གདོང་
 བའི་སྒྲོར་བ་ལ་གནས་པ། སྒོན་དུ་བསྟེན་པ་བྱས་པས་ལས་ཐམས་ཅད་བྱའོ།
 ༥ །རྩི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མེའི་དགྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་གསལ་ཞིང་འབར་བ་
 རྣམ་པར་བསམས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་གཅེར་བྱ་སྒྲ་བཤིག་པ་བྱེད་པར་
 གྱུར་བ་བདག་གི་མདུན་དུ་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་རང་གི་ལུས་ལས་
 ཁྲོ་བོའི་གཟུགས་བརྟན་མང་པོ་རྣམ་པར་སྒྲོས་ཏེ། ཁྲོ་བོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རལ་
 གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་ཁྲག་འཁྱུང་བར་བསམ་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ཤ་བ་
 དང་རྒྱ་མ་རྒྱངས་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །འདི་སྐད་སྒྲ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་། རྩ་མ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ལ་རྒྱུ་བ་ཅིག་
 རྒྱུ་བ་ཅིག་ སོད་ཅིག་སོད་ཅིག་ བསམས་ཤིང་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་རྫོ་མེ་
 འཛིན་པ་ཡང་ཞག་བདུན་གྱིས་འཆི་ན་སྤ་མོ་སྒྲོག་ཆགས་གཞན་ལྟ་ཅི་སྒྲོས།
 ༥ །དེ་ནས་གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་ཏུ་སྒྲོར་བ་ནི། མ་ཉེའི་གདོང་
 ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས་གནས་ཏེ་ལས་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །མེའི་
 དགྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་བསྐྱབ་བྱ་འདར་བར་རྣམ་པར་བསམས་ལ། དེའི་
 མདུན་དུ་སྒྲིན་པོ་མང་པོ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། སྒྲིན་པོ་དེ་དག་ཐ་དད་པའི་ལུས་
 ཅན་མ་རྒྱངས་པ་ཤིན་ཏུ་གཏུམ་པས་ཤ་བ་ཐ་དད་ཁྲག་འཁྱུངས་པར་རྣམ་
 པར་བསམ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་བྱ་རྣམས་ཏེ། བྱ་

ཁོད་དང་། བྱ་རོག་དང་། འུག་པ་དང་། ཅེ་སྦྱང་དང་། བྱི་ཀླམས་གྲིས་ཤ་ཟ་བ་
དང་ཁྲག་འཐུང་བར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་འདིའི་སྦྱོར་
བས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འཆི་ལོ། །དཔག་ཚད་བརྒྱ་ན་གནས་པའི་སྦྱེས་བྱ་ཡང་
བཟུང་སྟེ་བསམ་གཏན་བཅུ་མ་མོ། །སྒྲགས་པས་བསམ་པ་བཏན་པར་བྱལོ།

༥ དེ་ནས་དབལ་བར་འདོད་ན། མ་ཉེའི་སྦྱིང་གར་བསྐྱབ་བྱ་བསམ་
པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་གཞན་ཉིའི་སྦྱིང་གར་བསམ་པར་བྱལོ། །ཏྲ་དང་མ་ཉེ་
གཉིས་པན་ཚུན་འཐབ་པར་བྱེད་པར་བསམ་སྟེ། རི་སྤྱིད་ཏྲ་དང་མ་ཉེ་གཉིས་
ཕྱེ་མར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་བྱལོ། །ཕྱི་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་གཉིས་རབ་རུ་མི་
མཛེའ་བར་བསམ་པར་བྱས་ན། བསམས་པ་ཅམ་གྲིས་ཉི་མ་བདུན་གྲིས་
ངེས་པར་འཐབ་པར་འགྱུར་ཏེ་གཞན་དུ་མིན་ལོ། ༥ དེ་ནས་བསྐྱད་པར་འདོད་
ན། དེ་རུ་ཡི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ར་མོང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ཡང་དེའི་རྒྱབ་རུ་
ཡི་གྱི་རྣམ་པ་ལས་གྱུར་པའི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་བ་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་
བསམ་ལོ། །དེའི་སྦྱིང་དུ་བསྐྱབ་བྱ་གཅེར་བུ་སྐྱ་བཞིག་པ་བྱེད་པར་གྱུར་པ་
བསམ་པར་བྱ་སྟེ། མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་གྱི་སྦྱོར་པ་ལ་གནས་པས་དེའི་རྒྱབ་རུ་
གཞིན་རྗེའི་གཟུགས་ལག་པས་དབྱུག་པ་འཛིན་པ་སྐྱ་བཞིལ་བ་རྣམ་པར་
བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ར་མོང་དེ་ཁ་ལྟོར་བསྐྱོན་ལ་གཏང་ངོ། །དེའི་མིང་དང་
བཅས་པར་གཞིན་རྗེའི་སྒྲགས་བཟོད་པར་བྱས་ན། རྣམ་འབྱོར་པས་འདི་

བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཞག་བདུན་ན་འདི་ལྟར་རྩོམ་པ་ཡང་སྟོན་པར་
འགྱུར་རོ། སྟེ། གཞན་ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི། བྱ་རོག་གི་འཕྲུལ་
བྱ་རོག་གི་རྒྱབ་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱ་གྲོལ་བ་གཅེར་བུ་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །དེའི་
རྒྱབ་ཏུ་གཤེན་རྩེ་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ལག་ན་ཐོ་བ་ཐོགས་པ། བསྐྱབ་
བྱའི་སྐྱ་བཟང་སྟེ། དེ་ལ་མ་ཉིད་གདོང་ཅན་གྱིས་བཀའ་བསྟོན་སྟེ། ཁ་སྟོ་རུ་
བལྟས་ནས་སོང་བར་བསམ་སྟེ། ཅེ་གཅིག་པའི་སྦྱོར་བས་ཞག་བདུན་གྱིས་
སྟོན་པར་འགྱུར་རོ།

སྟེ། དེ་ནས་འགྲུགས་པར་བྱེད་ན། ཡི་གེ་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར།
དེའི་སྟེང་དུ་ཨ་ལས་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར། དེའི་སྟེང་དུ་གཤེན་རྩེའི་
གཟུགས་ལྷགས་ཀྱི་དང་ཞགས་པ་ལག་ན་ཐོགས་པ་རྣམ་པར་བསམ་མོ། །མ་
ཉིད་གདོང་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པས་དེ་ལ་བཀའ་བསྟོན་བ། གཤེན་རྩེ་
སོང་ལ་ཡུལ་ཆེ་གོ་མོ་ནས་བུ་མོ་ཆེ་གོ་མོ་སྦྱར་དུ་ཁྱེད་ཅིག་ དེ་སྟོན་བསྐྱལ་
བས་ཡི་ཡིག་གིས་བསྟོན་དེ་སོང་བར་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །བསམ་
གཏན་འདི་ཡི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པས། སྐགས་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་
གཏོགས་པའི་བུད་མེད་བཀྲལ་ལ་རོལ་བར་བྱའོ། །རྩི་ལྟར་བསམ་པ་བཏན་
པར་གྱུར་ནས་འདིའི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་དེ་དག་བྱ་ཡི། གཞན་གྱིས་མི་བྱའོ། སྟེ།
དེ་ནས་དུག་གིས་ཟེན་པ་སྟོང་བའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་སྟོང་གར་

བརྒྱ་དཀར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རྣམ་པར་བསམས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་དབྱངས་
ཡིག་གསུམ་པ་མདོག་དཀར་པོ་དང་། འདབ་མར་པཌ་བརྒྱད་བསམ་པར་བྱ།
དེ་ལས་ལྷག་མ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིའི་གཟུགས་རྣམ་པར་བསམ་ཏེ། དེའི་སྤྱི་བོར་
ཡི་གེ་ཨི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་ལས་བདུད་ཅི་འཛག་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །སྤྱི་
དེའི་མིག་རྣམས་ནས་བདུད་ཅི་འཛོམས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་ལུས་ལ་ཐིམ་པར་
བསམ་པར་བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་འདིའི་སྒྲོར་བས་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་
གང་བའི་དུག་གྲང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དུག་ཁུར་སྟོང་ཡང་ཟ་རུས་སོ།།

༩ དེ་ནས་ཁྱེ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོར་བ་རབ་ཏུ་གསུངས་པ་ནི།
བསྐྱབ་བྱ་མདུན་དུ་བསམས་ཏེ། དེའི་རྒྱང་པ་གཉིས་ལ་ཡི་གེ་ཡི་ལས་བྱུང་
བའི་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་པར་བྱ། དེའི་སྟེང་དུ་གསང་བའི་གནས་སུ་
མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་གསུམ། ཁ་དོག་དམར་པོ་རྩི་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
པ་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟོང་གར་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱུ་བཞེ་བ། ཁ་དོག་མེར་
པོ་ལྷི་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བསམ། དེའི་སྟེང་དུ་དབྱེལ་བར་རྒྱ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་བསམ། དེའི་དབྱེལ་སུ་ཡི་གེ་བེ་མགོ་སྤར་དུ་གནས་པ་ལས་
བདུད་ཅི་འཛག་པར་བསམས་ཏེ། དེ་ནི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བསམས་ནས་
རྒྱང་གིས་མེ་རབ་ཏུ་སྤར་ཏེ། མེ་དེས་དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་གས་
པར་རྣམ་པར་བསམ། དབང་ཆེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བོད་གིས་བདུད་ཅིའི་

དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཞུ་བའི་རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། འདིའི་སྒྲིབ་བ་ཙམ་
 གྱིས་དེའི་བྱད་མེད་ཞུ་བར་འགྱུར་རྟེ། འོ་མའི་ཤིང་བཞིན་དུ་ཞུ་བར་བྱེད་པར་
 ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། ཨ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་འམ་རྒྱལ་པོའི་སྒྲན་པོ་དབང་དུ་བྱ་བར་
 འདོད་ན། སྤྲུགས་པས་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ལ།
 བདག་ཉིད་མདོག་དམར་པོར་བསམས་རྟེ། བསྐྱབ་བྱ་གང་དུ་གནས་པ་དེའི་
 སྙིང་དུ་གནས་ལ། སྤྱི་ནས་རང་གི་ལུས་ལས་འཇམ་དཔལ་མདོག་དམར་པོ་
 སྤྲུག་ན་ལྷགས་ཀྱང་དང་ཞགས་པ་ཅན་རབ་ཏུ་སྤྱང་སྟེ། འཇམ་དཔལ་དེས་
 བསྐྱབ་བྱའི་སྙིང་ག་དང་མགིན་པར་བཅིངས་ནས་དགྲུག་པར་བསམས་རྟེ་
 འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱེ་ལ་རབ་ཏུ་གཞུག་གོ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྒྲོམ་པར་བསམ་པར་
 བྱ་སྟེ། བསམ་གཏན་འདི་ཡི་སྒྲིབ་བས་དེའི་སྙིང་གར་ཡི་གེ་བརྩ་པའི་སྤྲུགས་
 རྣམ་པར་བསམ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་དོག་དམར་པོའི་སྐྱབ་པ་པོས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུགས་ཀྱིས་ཡི་གེ་དེ་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྤྲུགས་
 གཅིག་ཏུ་གྱུར་བར་བྱའོ། །བསམ་གཏན་འདིའི་རབ་ཏུ་སྒྲིབ་བས་ཉི་མ་བདུན་
 གྱིས་འཁོར་ལོས་སྒྲིབ་བ་ཡང་དབང་དུ་འགྱུར་རྟེ་རྗེ་སྤྱིད་འཛོམས་བར་དུ་ཐེ་
 ཚོམ་མེད་དོ། ཨ། །རབ་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྤྲུགས་པས་མི་གཡོ་བའི་
 བསམ་གཏན་གྱིས་བྱའོ།

ཨ། རྒྱ་གང་ལ་ཡང་མི་སྒྲིབ་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྲུགས་ཀྱང་མི་བསྐྱར། དཔལ་

རྟོ་རྟོ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་གང་ལ་ཡང་
 མི་སྦྱོན་ནོ། །སྤྱོད་པ་ཡང་མི་བྱ། སྤྱོད་པ་ཡང་མི་བྱ། སྤྱོད་པ་ཡང་
 གང་གི་མདུན་དུ་ཡང་མི་དགམ། ཐང་ག་ཡང་གསང་བར་གཞག་གོ། རྟོ་
 འདིའི་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་དང་། བཞུས་བ་དང་། སྤྱོད་པ་གཞན་སྤྱོད་པ་ཡང་འགའ་
 ཅུ་ཡང་མི་བཞུ། སྤྱོད་པ་ཉེ་ཡང་བཞུས་ན་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་འགྱུར་
 བས། དཔལ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་དང་། གཞན་ཡང་རྣམས་འཕྲོར་མ་རྣམས་
 གྱིས་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་གྱིས་ཟེམ། །དེའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 ཡང་མི་སྦྱོན་ནོ། །སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་སྤྱོད་པ་མར་བཅས་བ་
 དམ་ཆོག་ཉམས་པར་འཛིག་ཆེན་འདིར་ནི་འཛིགས་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར། འཛིག་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ཏུ་དཔལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་དམ་
 ཆོག་མ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དམ་པའི་བརྟུལ་
 རྟུགས་ཅན། དཔལ་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་གྱུས་པ། དུལ་བ་ཅན། དེ་བཞིན་གཤམ་གསེས་
 པའི་བསྟན་པ་ངེས་པར་འཛིན་པ། རྟོ་སྤྱོད་པ། མི་ཁོ་བ། སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་
 པ། བཞུས་བ་དང་བསམ་གཏན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ལ་
 འཛིན་པ་དང་། འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་དང་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་
 བཟང་པོ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་དཔལ་རྟོ་རྟོ་འཛིགས་བྱེད་པ་མཆོག་ཏུ་
 གྱུས་པ། སྤྱོད་པ་ཆེན་པོས་ཡིད་བརྟན་པ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ། རབ་ཏུ་

རྩོག་པའི་ལོན་ཏུ་རྩམ་པར་བསམས་ཏེ། ལྷ་མས་དེ་ལྟ་བུའི་སློབ་མ་ལ་དབལ་
 རྩོམ་འཛིག་གི་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་སྦྱིན་ནོ། ༥། སྤྲུག་པས་གཞན་ལ་བྱིན་ན་
 དེ་དང་སློབ་མར་བཅས་པ་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་དོ། །འཛིག་རྩོན་
 འདིར་ནི་འཛིག་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྩོན་པ་རོལ་ཏུ་ནི་དཔུལ་
 བར་འགྲོ་ལོ། །དམ་ཆོག་གྲང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ནི་འཇམ་དབལ་
 མཆོག་རྩོམ་འཛིག་གི་ཆེན་པོའི་རྩམ་པའི་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལས་བསམས་གཏན་
 གྱིས་ལས་སྦྱབ་པའི་རྩོག་པ་སྟེ་བདུན་པའོ། །

མཁུག་བྱུང་།

༥ དབལ་རྩོམ་འཛིག་གི་ཆེན་པོའི་འཁོར་ལོ་རྒྱུད་འབྱུང་ (སྤྲུག་
 པས་གཞན་ལ་བྱིན་ན་དེ་དང་སློབ་མར་བཅས་པ་དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་
 ཆོམ་མེད་དོ། །འཛིག་རྩོན་འདིར་ནི་འཛིག་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་
 རྩོན་པ་རོལ་ཏུ་ནི་དཔུལ་བར་འགྲོ་ལོ། །དམ་ཆོག་གྲང་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཟེར་བ་རྒྱུད་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྩོམ་པ་ཡོད། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ཡོད།) བ་ནས་སྤྱང་ལ།
 རྩོག་པའི་སྤྲུག་པས་སྤྲུག་པས་འགྲུབ་པ། དབལ་འཛིག་གི་ཆེན་པོ་མ་
 ཉེའི་གདོང་ཅན་གྱི་དངོས་བྱུང་སྦྱབ་པའི་རྩོག་པ། དབལ་ལྷ་རྒྱུན་གྱི་གནས་
 ཆེན་པོ་ནས་འཇམ་དབལ་གྱི་རྒྱུད་ལས་སྤྱང་བ། རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་
 དབལ་རྩོམ་འཛིག་གི་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ། ལྷ་མ་དམ་པ་དཀྱིལ་འཁོར་

ཆེན་པོའི་སློབ་དཔོན་དཔལ་ལ་མི་ཏ་བཟླ་ས་ཡུང་ནས་མཛད་པ་རྫོགས་སྟོ།།

རུས་བཞིན་ཤེས་རབ་སྒྲ་མ་ཡིས། །བཀའ་འདི་བསྐྱར་བའི་དགེ་བ་
གང་། །དེ་ཡིས་བསྟན་ལ་རྟེན་པ་དང་། །ཞལ་ནི་ཉེ་བར་སྟོན་གྱུར་ཅིག། །སྤང་
གིས་བརྟེན་ཏ་རྩ་རོ་བྱལ་རུམ་དང་། །ལོ་རྩ་བ་དགེ་སློང་རྗེ་རྗེ་གཤམ་གྱིས་ཀྱང་
བཅོས་ཤིང་གཏན་ལ་པབ་བའོ། །རྒྱད་རྒྱལ་འདི་ལ་ཞང་ཅོག་གྲ། རོང་ཐོམ།
རྩ་ལོ། བ་རི། ནག་ཆོ། གྱི་རོ། མལ་གྲོ། ལུ་དངོས་གྲུག། བརྟེན་ཏ་ས་མཆོས་
བསྐྱར་བ་སྟེ་འགྱུར་བརྒྱད་ཡོད་ཅེས་སྟོན་དུས་གཤམ། དུས་ཕྱིས་སྦྱིད་རོང་
ལོ་རྩ་བ་དག་དབང་གིས་དབུས་གཙང་གུན་ཏུ་བཅའ་བས་སྤྲ་མ་བཞི་པོ་
དང་། །བརྒྱད་པོ་དེར་མ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་བཅད་པོ་ཐུན་རྩ་འདི་འགྱུར་དང་།
ཆོགས་བཅད་མ་དང་། །གཞན་ཞིག་སྟེ་འགྱུར་བྱང་མ་ཐེབས་པ་གཉིས་མཐོང་
གསུངས་ལ། ཁོ་བོས་ཀྱང་འགྱུར་དང་པོ་གསུམ་དང་། མལ་འགྱུར་དང་། མ་
ནིང་ཆོས་ཤེ་དང་། ཆོགས་བཅད་མ་སྟེ་འགྱུར་བྱལ་མཐོང་རོ། །རྩ་འགྱུར་ལ་
འགྱུར་སྤྲ་མ་ཞང་གི་འགྱུར་བྱང་ཡོད་མེད་གཉིས་སྤྲང་ག། ཆོག་རིགས་མི་
འདྲ་བ་ཅུང་ཟད་གང་ལ། རྩ་བའི་རྟེན་རྟེན་ནམས། ཞང་གི་འགྱུར་བྱང་མེད་པ་
དེ་ཁོ་ན་ལ་འབྲུག་ཞོན་པར་འདུག། མལ་འགྱུར་དེ་ཡང་ལོ་རྩ་བ་ལྷུང་བོ་ཆོས་
བཅོན་གྱི་འགྱུར་ལ་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པར་འདུག་པས། མ་ནིང་བ་དང་།
ཆོས་བཅོན་གྱི་འགྱུར་འདི་གཉིས་ཀྱང་སྤྲ་གྱི་བརྒྱད་ལ་མི་ཐེབས། སྦྱིར་

འགྱུར་མི་འདྲ་བ་བཅུ་གཅིག་ནི་རེས་པར་བྱུང་སྤང་ངོ་། །ཞང་འགྱུར་དང་།
 རོང་ཐོམ་འགྱུར་ལ་སྤྲགས་བཏུ་ཆིག་སྤྲག་པར་ཡོད། གཞན་མཐོང་བ་བཞི་ལ་
 ཆིགས་བཅད་དུ་སྤང་། སྤྱིར་དཔེ་རྙིང་མང་པོ་རང་ལ་བརྟགས་དུས། འགྱུར་
 གཞན་ལ་རྩེ་འགྱུར་བྱང་བཏབ་བ་དང་། འགྱུར་མི་གཅིག་པ་པན་ཚུན་ཞུ་
 དག་བྱས་པས་ཆིག་རིགས་འདྲེས་བ་དང་། ཆིག་སྤྲ་རིང་བྱང་དང་། མཆན་བྱ་
 དགྲུས་ལ་ཤོར་བ་སོགས་སྤྲ་ཆིགས་སྤང་ཡང་། རྒྱ་བོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དེ་སྟེད་
 པ་ཞིག་ལ་གཏུགས་ཤིང་། རྩེ་འགྱུར་སྤྲ་མཉེ་སྟེད་དུ་ཡིག་འོར་བ་རྒྱུད་པ་
 འགའ་རེ་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། བརྟག་དབྱུད་བྱབ་རེས་པར་ཞུས་
 དག་བྱེད་པ་པོ་ནི་རྒྱ་ར་རྒྱ་ཐམོ། །འདིའི་རྒྱ་དཔེ་མ་མཐོང་བས་བོད་སྐད་ཁོ་
 བའི་ཞུས་དག་ལས་གཞན་འགྱུར་བཅོས་ཐབས་མ་བྱུང་ཡང་། འགྱུར་མི་
 གཅིག་པ་རྣམས་བསྐྱར་བ་དང་བཞད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱུད་ན། ཆིག་
 ཟུར་ཚུན་ཆད་དག་མ་དག་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་གསལ་བར་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ཉིད་
 ལས་སོ། །

༡༡། །དཔལ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་སྐྱེ་གསུམ་ནོར་བུའི་བར་མཛོད་
 ཅེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ།།

༡༡། །ན་མོ་གྲུ་རུ་མཆུ་རྩོམ་ཡ། རྒྱལ་ཀུན་ཡལ་གཅིག་རྩེ་བཅུན་
 འཇམ་པའི་དབྱངས། །ཕྱི་ནང་བདུད་དབྱང་འཛོམས་མཛད་གཤེན་རྩེའི་
 གཤེད། །དེ་ཉིད་མི་ཡི་ཚུལ་བཟུང་ཅོང་ཁ་བ། །དབྱེར་མེད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལ་
 འདུད་དོ། །འཇམ་དཔལ་ཁྲིས་པ་འཛིགས་མཛད་རྩོམ་ཡི། །གསང་ཆེན་རིམ་
 གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། །རྒྱུད་དང་སྒྲ་མའི་དགོངས་དོན་བྲི་མེད་
 བཞིན། །གསལ་བར་འཆད་དོ་ལས་ཀྱི་གཤེན་རྩེས་སྦྱོངས།།

འདིར་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྩོམ་འཆང་གི་སར་བདེ་
 རྒྱལ་ཏུ་བཤོད་པར་བྱེད་པའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ། གསང་ཆེན་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་
 ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་
 པ་ལ། རྩོད་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། བཛོད་བྲ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས་ལས།

རྩོད་བྱེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།
 དང་པོ་ནི། སྟོབས་བརྩ་མངའ་བ་མཉམ་མེད་བྱ་རམ་གཤིང་པས་དཔལ་

རྩོམ་པ་འཛིག་པ་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ནས་གསུངས་པའི་ཅ་རྒྱུད་ལེ་ལུ་འབྲུམ་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཆང་མ་ནི། རྒྱ་གར་ཡུལ་དབྲུས་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱོགས་སུ་ཨོ་རྒྱན་ཀྱི་ཡུལ་
ཞེས་པ་གྲོང་འབྲུམ་ཆོ་ལུ་ལྷག་ཡོད་པ་གྲུབ་ཐོབ་དང་དབལ་བོ་མཁུ་འཛོ་མ་
རྣམས་སྤྱིན་བཞེན་འདུ་བའི་གནས་མཆོག་དེར་མཁུ་འཛོ་མ་རྣམས་ཀྱི་
མཆོད་ཉེན་རྣམ་གཞུ་ཞེས་བྱ་བའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཡོད་པར་བཤད། རྒྱུད་དེ་
ཉིད་ལས་རྒྱ་གར་དུ་ཐོག་མར་དར་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དབྲུས་མ་ག་རྩེའི་ཤར་ཉིའི་
ཕྱོགས་སུ་ཨོ་རྒྱན་ཀྱི་འཛི་ལེ་ཤར་ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འབྱུངས་ཤིང་ཡུལ་
དབྲུས་ཀྱི་རྒྱ་ལེ་རྒྱར་ཕྱོན་ནས་པ་རྩེ་ཏ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་མཆོན་ལཱ་ལི་ཏ་བཟོ་
སྟེ་རོལ་པའི་རྩོམ་པའི་མཁུ་འཛོ་མ་དབལ་མཆོན་ཆ་དག་བསྟེན་ཞེས་
བྱ་བ་དེས། འཇམ་དབལ་མཆོན་བརྩོད་ཀྱི་ནང་ནས། རྩོམ་པ་འཛིག་པ་ཁྱེད་
འཛིག་པ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་མཐོང་ནས་རྩོམ་པ་འཛིག་པ་
ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་འབད་པས་བཅའ་ཀྱང་མ་རྩོད། ཕྱིས་སུ་རྣམ་སྤྱང་སྤྱུ་བྱ་ནས་
བཤད་པའི་འཇམ་དབལ་བསྐྱབས་ཏེ་ལོ་ཉི་ཤུ་སོར་བའི་སྐབས་སུ་འཇམ་
དབལ་གྱིས་ཞལ་བསྟན་ཏེ་བྱ་ཁྲོད་ཨོ་རྒྱན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སོང་ཞིག་རྩོམ་
པ་འཛིག་པ་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་ན་ཡོད་དོ་གསུངས།

ལཱ་ལི་ཏས་འཇམ་དབལ་གྱི་ཡུལ་བསྟན་ལྟར་ཨོ་རྒྱན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཕྱིན་
ཏེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁུ་འཛོ་མ་སྟེ་རྩོམ་པའི་མ་ལས་གཤེན་རྩོམ་པའི་ཀྱི་

དབང་ཐོབ། ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་བསྐྱོམས་
 བས་གྲུབ་པ་བརྟེན་ཤིང་། མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་ལ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱད་
 གདན་འདེན་པར་ཁུས་པས་གནང་བ་ཐོབ་ནས་ཆོས་མཛོད་རྣམ་གཞུང་ཞག་
 བདུན་གྱི་བར་དུ་བཞུགས་ཏེ་གཤམ་མེད་ཀྱི་འཕྱོང་དབང་འཛིགས་གསུམ་
 ཀྱི་རྒྱད་མོར་བཟུང་བ་ཞི། ཅ་རྒྱད་རྟོག་བདུན་དང་། བཤད་རྒྱད་རྟོག་གསུམ་
 དང་། ཏེའུ་ལོའི་རྟོག་པ་སྟེ་རྒྱད་སྟོར་གསུམ་གྱི་ཆིག་དོན་མ་ལུས་པ་སྟོ་ལ་
 བཟུང་སྟེ་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱར་བྱོན་ནས་དར་བར་མཛད།

རྒྱད་སྟོར་གསུམ་དེ་དག་གི་བཛོད་བྱ་གང་སྟོན་ཚུ་ལ་ཞི། རྟོག་བདུན་
 ཀྱི་རྟོག་པ་དང་པོར་བསྟེན་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་གསུངས། གཉིས་
 པར་ཅ་སྟགས་སོགས་སྟགས་བདུ་བའི་ཆོ་ག་གསུངས། གསུམ་པར་འབྲུལ་
 འཁོར་གྱི་སྟོན་པ་ཞི་སོགས་རབ་འབྱམས་ལས་བསྐྱབ་ཚུ་ལ་གསུངས། བཞི་
 པར་ལྷ་ཞེ་དགུ་མ་དང་རོ་ལངས་བརྒྱད་སྟོར་སོགས་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་སྟོར་
 གསུངས། ལྷ་པར་གིས་སྐྱ་དང་སྟེགས་བམ་བཞེངས་པའི་ཆོ་ག་གསུངས།
 དུག་པར་སྐྱིན་བསྟེན་གྱི་སྟོན་པ་ལས་བསྐྱབ་ཚུ་ལ་གསུངས། བདུན་པར་
 བསམ་གཏན་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབ་ཚུ་ལ་གསུངས།
 གཉིས་པ་བཤད་རྒྱད་རྟོག་པ་གསུམ་དུ་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་སྟོར་ཞིབ་ཏུ་
 གསུངས། གསུམ་པར་ཏེའུ་ལོའི་རྟོག་པར་སེམས་ཅན་ཏེའུ་ལོའི་པགས་པ་

སོགས་རྩལ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་བསྐྱབ་ཚུལ་ནམས་གསུངས་སོ།།

རྒྱུད་དེ་ནམས་ལ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱན་བཅོས་བྱང་ཚུལ་ནི། རྒྱ་
གར་བྱབ་ཆེན་དཔལ་འཛིན། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱེད་རྩོམ་རྩེ་རྩོམ་གྱི་སྤྱི་
ན་ལྟེ། ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས། ལྷ་ལི་ཏ་བཟླ། ལི་ལ་བཟླ། འཕྱི་བ་སོགས་ཀྱིས་
མཛད་པ་དང་། བོད་དུ་བྱསྐྱོ་ཁང་གསུམ། མལ་གཉིས་གཉིས་སོགས་ཀྱིས་
མཛད་པ་དུ་མ་ཡོད། རྒྱུད་དང་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱན་བཅོས་ཆོད་ལྡན་ཇི་མ་
མེད་པ་དེ་དག་ལས་བཤད་པའི་རྩོམ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་མ་ཉིདེ་ཞལ་ཅན་འདི་ནི།
སྤྱིར་རྒྱུད་སྤྱེ་བཞི་ལས། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་ཤིང་། དེ་ལ་པ་རྒྱུད་མ་
རྒྱུད་གཉིས་ལས། པ་རྒྱུད་སྤྱོགས་མཐུན་དང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཏི་ཐུག་
གི་རྒྱུད་གསུམ་ལས། ཞེ་སྤང་གི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་བཤད། འདི་ལ་པ་
རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གནད་ཆོད་ཞིང་། རྒྱུད་གཞན་ལ་མ་ཆོད་
བའི་ཟབ་མོདེ་བྱེད་ཆོས་ལྡ་དང་ལྡན་པས་བྱིན་རྒྱལས་ཆེ་ཞིང་སྤྱར་བ་ཡིན་
ཞེས་ཆོད་ལྡན་མཁས་པ་མཐའ་དག་གིས་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་མཐུན་པར་
གསུངས་པ་དང་། བྱེད་པར་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ཅོང་ཁ་པ་ཡབ་སྐུས་སོགས་ཀྱིས་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡི་དམ་གྱི་སྤྱར་གཙོ་བོར་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་རྩོམ་
འཛིགས་བྱེད་ཟབ་མོདེ་ལམ་བསྐྱེད་རྩོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཉམས་སུ་
ལྷང་བྱར་ཡོད་པའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་ནི། ལྷ་དུམ་མ་ར་དང་སངས་རྒྱལ་ལས་

ཀྱང་གིན་ཏུ་དགོན་པས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་སྟོང་ལྷན་ནམས་ཀྱིས་ལུས་
སྟོག་ལའང་མི་བལྟ་བར་ལམ་འདིར་འབྱུག་རིགས་སོ།།

གོང་གི་བྱང་ཆོས་ལྟ་ནི། སྟོགས་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཆེ་བ།
ཤེས་རབ་ཆུང་བ། དམ་ཆོག་མི་བསྐྱུང་བ། སྒྲོམ་པ་དང་མི་ལྷན་བ། ལོག་ལྟ་
ཆེ་བ། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་མོངས་བ། ལྷ་མ་དང་ཐོགས་ལ་མི་གུས་བ། རོ་
ཆ་དང་ཁྲེལ་མེད་བ། ཆོས་སྟོང་ཞིང་ཁེངས་པ་ཆེ་བ། འཇིག་ལྷས་ང་རྒྱལ་
བྱེད་ཅིང་ལྟ་ངན་གྱི་གཙོང་རོང་དུ་སྐྱུང་བ། འདོད་ཡོན་གྱིས་ལྷག་པར་སྟོས་
བ། བསོད་ནམས་གིན་ཏུ་དམན་བ། ཆེ་སྤང་བ། འབྱུང་པོ་རོ་ལངས་ག་གིན་
རྩེ་མ་མོའི་བགོགས་དང་ལོག་འབྲེན་གྱི་བར་ཆད་ཆར་ལྟར་བབ་པའི་དུས་
ངན་པ་འདིར། དཔལ་རྩོུ་འཇིགས་བྱེད་ཡི་དམ་གྱི་ལྟར་བསྟེན་ནས་དེའི་ང་
རྒྱལ་དང་ལྷན་ཞིང་། དེའི་སྤྱན་བཞིའི་ནལ་འབྱོར་བསྟོམ་ན། གོང་གི་མི་མ་སྤྱན་
པའི་སྟོགས་དེ་དག་གིས་བརྩི་བར་མི་རུས་པའི་བྱང་ཆོས་གཅིག་དང་།
འཇིགས་བྱེད་འདིའི་བྱག་མཆན་དུ་རྒྱ་མ་དང་མེ་ཐབ་ཡོད་པས་པ་རྒྱུད་
འདུས་པ་ནས་བཤད་པའི་སྐུ་ལུས་དང་འོད་གསལ་མཆོན་པའི་བྱང་ཆོས་
གཅིག་དང་། བ་རྒྱུད་རྒྱུང་པ་ལ་ཁ་རྩྭ་ག་བྱག་མཆན་དུ་མི་འོང་ཞིང་འདིའི་
བྱག་མཆན་དུ་ཁ་རྩྭ་ག་ཡོད་པས་མ་རྒྱུད་བདེ་མཆོག་ནས་བཤད་པའི་བདེ་
སྟོང་གི་ནམ་གཞག་མཆོན་པའི་བྱང་ཆོས་གཅིག་དང་། ཡང་གོང་གི་མེ་ཐབ་

45

བྱད་ཆོས་ལྷ་སོགས་འདི་དག་ནི་རྩེ་བཅུན་ཙོང་ཁ་བས་རྩེ་བཅུན་
འཇམ་དབྱངས་ལ་ཁྱུས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་ཡོངས་རྫོགས་རྩེ་བཅུན་
རེད་མདའ་བ་ལ་སྤུལ་བ་ལས། རིམ་གྱིས་ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་བརྒྱད་དེ་ཕྱང་སྐྱ་
རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཆོས་ལྷན་གྱི་བར་ཡོངས་ནས་དེས་ཟིན་ཐོར་བཀོད་པ་
ལས་བྲིས་པ་ཡིན་པས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་ཁོ་ནའོ། །དེས་ན་རྫོང་བྱེད་
རྒྱུད་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞར་བྱང་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

བརྫོད་བྱ་རིམ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བརྫོད་བྱ་རིམ་གཉིས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བསྐྱེད་
རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་
གཉིས་ལས།

བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་གང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་
སྐྱབ་པ་པོ། གང་དུ་བསྐྱོམ་པའི་གནས། གང་བསྐྱོམ་བྱའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པ་གསུམ་མོ།།

གང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ།

དང་པོ་གང་གིས་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ནི་རི་འབྲ་བ་ཞིག་དགོས་ཤིང་
ན། ཅ་རྒྱུད་ཉོག་པ་བདུན་པ་ལས། དེ་ནས་སྐྱིན་པ་དམ་ཆིག་མ་ཉམས་པ་དང་།

རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། དམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། དཔལ་པོ་སླེ་མ་
 ལ་གྲུས་པ་དུལ་བ་ཅན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་
 པ། རྟུན་སྦྲས་པ། མི་ཁྲི་བ། སྟོང་རྗེ་དང་ལྡན་པ། བསྐྱེས་པ་དང་བསམས་གཏན་
 ལ་སྟོགས་པ། རྣམ་པར་སྟོན་པ་ལ་འཛེམ་པ། འདི་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་
 ཅན་གྱི་སྟོབ་མ་བཟང་པོ་སྟེ། དཀྱིལ་འཁོར་དམ་པ་དཔལ་རྣམས་འཛིན་པའི་གྲེད་
 ཆེན་པོ་སྦྱིན་ནོ། །སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཡིད་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་
 རབ་ཏུ་བརྟགས་ལ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་གྱུར་ན། སླེ་མས་དེ་ལྟ་བུའི་
 སྟོབ་མ་ལ་རྣམས་འཛིན་པའི་གྲེད་ཆེན་པོའི་རྟུན་སྦྲིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དང་། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། དངོས་སྦྱབ་འགྲུབ་པའི་རྟུ་བཞི་
 བོ། དད་པས་མི་སྟོག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཐེ་ཆོམ་མི་བ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་
 འཛིན་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསང་བ་རྣམས་སོ། ཞེས་པ་དང་། གྲུབ་
 ཆེན་སྤྲ་ལི་ཏས། དུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན། །སླེ་མ་དང་པོར་
 བཏེས་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དགོས་པས། དེ་དག་གི་དོན་དེལ་ན།
 བཤེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་སོགས་སྤུན་མོང་བའི་ལམ་ཀྱིས་རྟུན་
 སྦྱངས་པ། ཡི་དམ་འདིའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ་ཐོབ་པ། དམ་ཆོག་
 དང་སྟོན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུང་བ། བྱད་པར་དུ་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 ཅ་བ་དད་པ་དང་། སྟོང་རྗེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱུངས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་

བའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་ཆེ་འདིར་བྱང་འདུག་གི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་སྟེ་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ།།

གང་དྲུབ་སྒྲོམ་པའི་གནས།

གཉིས་པ་གང་དྲུབ་སྒྲོམ་པའི་གནས་ནི། ལྷ་ཡི་ཏས། དང་པོར་དུར་
ཁོང་ལྷ་འགྲམ་མཐ། །ཤིང་གཅིག་གམ་ནི་མཆོན་གཅིག་གནས། །བཞི་
མདོའམ་ནི་རི་པོ་ཡི། །ཅེ་མོ་དང་ནི་ཁང་སྟོང་གནས། །མ་མོའི་བྲིམ་མམ་ཡང་
ཐོག་མཛེས། །ལྷ་ཡི་ཁང་པ་དག་ཏུ་དང་། །འཐབ་མོའི་ས་དང་གོང་བྱིར་
སྟོངས། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་དག་ཏུ། །འཕོལ་བའི་སྟེན་སོགས་ལ་འདུག་
ནས། །ཐང་ཀ་ལ་སོགས་གཟུགས་བཞག་བསྒྲོམ། །ཞེས་པ་དང་། དཔུང་
བཟང་གིས་ཁྱས་པའི་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་སྐྱེས་བྱ་དམ་
པས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་བསྟགས་པར་གསུངས་པས། ཁྱས་པ་
ཆེད་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དུར་ཁོང་སོགས་མཁའ་འགོ་འདུ་བའི་གནས་
སམ། ཁྱས་པ་ཆེད་མ་ཆེད་གང་ཡིན་ཀྱང་འགྱོར་ན་སྐྱེས་བྱ་དམ་པས་བྱིན་
བྱིས་བརྒྱབས་པའི་གནས་སམ། དེ་དག་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཀྱང་རང་གི་ཁང་
བྲིམ་སོགས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གནས་སུ། བྱི་དོར་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང་
བདུད་ཅི་ལྡན་བྱགས། མེ་ཉོག་གཅེས་དུ་དགས། བདེ་བའི་སྟེན་ལེགས་པར་
བཞགས་པའི་མདུན་དུ་ནང་མཆོད་རྩི་རྩིས་བྱ་ཅད་ཉེ་དུ་སོགས་མཁོ་བའི་

ཡོ་བྱད་རྣམས་ཚོགས་པར་བྱས། སློབ་དཔོན་མི་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་བདུན་
 དཀའ་འབྱེད་དུ། བསྐྱོམ་པ་ནི་དེ་མའི་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་རིགས་ལ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམིགས་པ་གསལ་བའི་རྟོན་དུ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་
 འབྲེལ་བ་གནས་ཅན་བཟུང་། དེའི་མདུན་དུ་མཆོད་གཏོར་སོགས་ཕྱག་ལེན་
 མཐོང་བརྒྱད་ལྟར་མཛེས་པར་བཤམས། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཚུས་ལུས་ཀྱི་
 རིམ་འབྲེལ་བ་ཕྱི་ལྟེང་ལྟེང་། བདག་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་དང་། དམ་ཚིག་བསྐྱེད་
 བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་རིམ་འབྲེལ་བ་ནང་གི་ཚུས་གཉིས་བྱས་ལ་རོའི་
 གདན་ལ་གཅེར་བུ་སྐྱེ་བཞིག་པ་དང་། ལུས་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱིས་བྱགས་ནས་
 ཁ་སྙོ་སྙོགས་སུ་བལྟས་ཏེ་འདུག་པའམ། རོ་གདན་སོགས་དེ་དག་དངོས་སུ་
 མ་བྱུབ་ན་མོས་པར་བྱ་ཞིང་། བདུད་ཅིའི་རིལ་བུའམ། བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་
 པའི་ནང་མཆོད་ཀྱིས་ཁ་དག་པར་བྱས་ལ། སྙོ་སྙོགས་སུ་བལྟ་བར་མོས་ཤིང་
 གང་དུ་འདུག་པའི་གནས་ཀྱང་དུར་ཁྲོད་དུ་མོས་ལ། མཆོན་བྱེད་ནས་དབྱ་
 འཛུགས་པར་བྱའོ།

གང་བསྐྱོམ་བྱའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག།

གསུམ་པ་གང་བསྐྱོམ་བྱའི་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ།
 ཐུན་གྱི་མགོར་དེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ། ཐུན་དངོས་གཞིར་དེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ། ཐུན་གྱི་
 མདུག་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ། ཐུན་མཆོམས་སུ་དེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བཞི་ལས།

བྱེད་གྱི་མགོ་ར་དེ་ལྟར་བྱ་ཆུང་ལ།

དང་པོ་བྱེད་གྱི་མགོ་ར་དེ་ལྟར་བྱ་ཆུང་ལ། བྱེད་ཆུང་ལ་འདྲུག་བྱེད་ཅ་
 བ་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་ཆུང་ལ། རང་ལྟར་བསྐྱེད་
 བ་དང་དེ་ལྟར་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབ་ཆུང་ལ། བྱེད་མཆོད་དང་སྒྲ་འགྲོའི་མཆོད་
 གཏོར་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབ་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་འབུལ་ཆུང་ལ། བདག་བསྐྱེད་
 གྱི་མཆོད་པ་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབ་ཆུང་ལ། རྟོག་པེམས་བསྐྱོམ་བསྐྱེད་བྱ་ཆུང་ལ་
 ལྟོ།།

བྱེད་ཆུང་ལ་འདྲུག་བྱེད་ཅ་བརྒྱད་གྱི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་གསོལ་བ་

གདབ་ཆུང་ལ།

དང་པོ་སྒྲ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་བྱ་ཆུང་ལ། བསྐྱེད་ཅིང་ཆེན་མོ་
 རྣམས་སྐུ་ས་བཅད་གྱི་གངས་སྐུ་མི་བཞུགས་ཀྱང་། རྒྱུད་བྱེད་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་
 ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་སྒྲ་བརྒྱད་གསོལ་འདེབས་ཐོག་མར་
 བྱ་དགོས་ཏེ། བྱ་ཆུང་ལ། རྒྱལ་བ་ཡང་དགོན་པས། གསོལ་བ་བཏབ་ཆེ་སྤྱི་
 བོའི་གཙུག་། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་བརྒྱའི་ལྷེ་བར་སྒྲ་
 ཉིའི་ཉིང་དུ། ཅ་བརྒྱད་སྒྲ་མ་ནམས་ཁྲིམ་ཆོགས་གྱི་ཆུང་ལ་དུའལ། མཐོ་
 བཅེགས་གྱི་ཆུང་ལ་དུ་གསལ་བཏབ་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་ཤིང་དེ་
 ཡང་ཁྲིམ་ཆོགས་གྱི་ཆུང་ལ་དུ་བྱེད་ན། རང་གི་སྤྱི་བོར་བརྒྱའི་ལྷེ་བར་སྒྲ་ཉིའི་

སྒྲིང་དུ། རོ་པོ་རང་གི་བྱིན་ཅན་ཙམ་མེ་ལྷ་མ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་དབལ་རྩོམ་
 འཛིག་གི་བྱེད་ལུས་དང་བཅས་པ། དེའི་མཐར་མཐུན་ནས་གཡས་སྐྱོར་དུ་
 གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏ་ནས་རང་གི་ཙམ་མེ་ལྷ་མ་མཐུང་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་
 བར་གསལ་བཏབ་ནས། ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ཅན་དྲངས་གསལ་འོད་
 ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་སོས་ལ། དབལ་ལྷན་ཙམ་མེ་ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །ཞེས་
 སོགས་གསལ་བ་བཏབ་པས། ལྷ་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ལས་
 བདུད་ཅི་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་མར་པབ་ནས་ལུས་ཀྱི་བྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
 བུགས་པས། འགལ་རྒྱུན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ནད་གདོན་སོགས་བྱང་ཞིང་། ལེགས་
 ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྒྱས་པ་དང་བྱད་པར་དུ་འོག་ནས་འབྱུང་
 བའི་བསྐྱེད་རྩོག་གི་ལམ་རྣམས་སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་
 བྱས་སོང་སྐྱམ་དུ་བསམ་མོ། །མཐོ་བཅེགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་ན། རང་གི་སྐྱེ་
 བའི་ཐད་དུ་སྒྲིང་གི་ནམ་མཁར་རྒྱང་རིང་ཅམ་དུ་འཛིག་གི་བྱེད་ལུས་དང་
 བཅས་པ། དེའི་འོག་ཏུ་ལྷ་ལི་ཏ་བཟོ་སོགས་རང་གི་ཙམ་མེ་ལྷ་མའི་བར་
 གཅིག་གི་འོག་ཏུ་གཅིག་བཞུགས་པའི་ཚུལ་དུ་གསལ་བཏབ་ལ། གསལ་
 འདེབས་དང་བདུད་ཅི་འབེབས་སྤྱར་གི་དམིགས་པ་སྤར་ལྟར་བྱའོ། །གསལ་
 འདེབས་ཀྱི་མཐུག་ཏུ་རང་ལ་ཐེམ་ཚུལ་ནི། ལུགས་སྤུ་མ་ལྟར་ན། མཐའ་སྐྱོར་
 ཀྱི་ལྷ་མ་དབུས་ཀྱི་འཛིག་གི་བྱེད་ལུས་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་ཞིང་། འཛིག་གི་

བྱེད་ཡུམ་དང་བཅས་པ་རང་ལ་ཐེམ་པར་མོས། ལྷགས་བྱི་མ་ལྟར་ན། སྟེང་
མ་སྟེང་མ་རྣམས་འོག་མ་འོག་མ་ལ་ཐེམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་ལ་ཐེམ་པར་
བསམ་མོ།

རང་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་རྫོང་བྱིལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ།

གཉིས་པ་རང་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་རྫོང་བྱིལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། རང་
ལྟར་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། རང་གི་ཤ་རུས་རྫོང་བཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་འདི་ཉིད་འོད་
སྟོན་པའི་རྣམ་པར་མེར་གྱིས་ཞུ་ནས་ཡལ་བར་མོས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་ཐག་བཅད་པའི་
ལྟ་བ་བྲན་པ་དང་། ལྟ་བ་དེ་ཡང་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་པ་རྣམས་ལྷགས་བྱག་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་ལ། དེ་ནས། རང་
ཉིད་སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྫོང་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་རང་ལས་སྣ་ཆོགས་བརྒྱའི་ལྟེ་
བར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ། རང་གི་སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་
མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དཔལ་རྫོང་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་སྐྱུ་མདོག་ནག་པོ་མ་ཉེ་
བྲག་དུ་ཁྲོས་པའི་ཞལ་གཅིག་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་གྲུག་དང་མོད་པ་འཛིན་པ་
ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པར་མོས་ཉེ་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་ང་
རྒྱལ་གསལ་སྣང་ལྷགས་བྲག་དུ་བྱ། དེ་ཡང་བཅའ་པོ་ཤ་ཁྲག་མེད་ལ། དྲུངས་

གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། རོ་བོ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱར་ཤར་བར་མོས་
དགོས་སོ།

སྐབས་འདིར་རང་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་
དང་ལྡན་པས་མཆོད་གཏོར་སོགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་མི་རུས་པས། ལྟའི་ར་
རྒྱལ་གསལ་སྤང་བརྟན་པོས་བྱིན་བརྒྱབས་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །
སྤྱིར་ལྟ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། སྐད་ཅིག་དགྲོང་བསྐྱེད། ཆོ་ག་གསུམ་བསྐྱེད། རྩི་རྩེ་
བཞིས་བསྐྱེད། མངོན་བྱང་ལྡས་བསྐྱེད། ལྟ་བུ་གི་བསྐྱེད་ཆོག་རྣམས་ཡོད་
པ་ལས། འདིར་སྐད་ཅིག་དགྲོང་བསྐྱེད་ཡིན། བོང་གི་སྒྲ་ཆོགས་བརྒྱ་ནི་འདབ་
མ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། རྩོགས་བཞིའི་འདབ་མ་དམར། མེ་རྒྱུད་གཉིས་སེར།
བདེན་བྲལ་ལྗང། དབང་ལྡན་ནག་ལྟེ་བ་ལྗང། གེ་སར་སེར། དེའི་སྟེང་གི་ཉི་
མ་ནི་བརྒྱའི་ལྟེ་བ་དང་མཉམ་ཞིང་མེ་ཤེས་དམར་པོའི་མཛུལ་ཁ་སྐྱབས་པ་ལྟ་
བུ། དེའི་སྟེང་དུ་བཞུགས་སྐབས་ནི་གཡས་བསྐྱམས་གཡོན་བརྒྱུད་ས། ཉིང་
པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ལྟ་རང་གི་མཐོ་ལྟ་ཡོད་པ། སྤྱན་གསུམ་རྒྱུ་པོའི་ཙྰཏག་
ལྟར་དམར་ལ་སྤྱན་འབྲས་ཉི་མ་ལྟར་འཆར་ཞིང་འབར་བ། སྤྱིན་མཆོམས་
དང་ཤངས་ལ་ཁོ་གཉིར་བསྐྱུས་པ། དབུ་སྐྱ་དང་སྐྱ་ར་སྤྱིན་མ་རྣམས་ནི་སེར་
སྐྱའམ་ཁམ་སེར་གྱེན་དུ་བརྩེས་པ། ཤངས་བྱག་གཉིས་ཟངས་དུང་མེས་

བསྐྱེད་པ་ལྟར་དམར་ཏུ་རེ་བའི་ནང་ནས་དབྱུགས་རྒྱུ་ནག་འཕྲོ་བ་མ་ལྟར་
 འབྲེལ་བ། ཞལ་རབ་ཏུ་གདངས་བ། ཞལ་ནས་ཁྲག་རྒྱན་འཛིག་པ་གངས་རི་
 ལྷ་བྱའི་ཆེས་ས་འབྲེང་དང་། མཆེ་བ་རྣམས་པོ་བཞི་གཅིགས་བ། ལྷགས་སློག་
 ལྟར་གཡོ་བ། རྩ་གཉིས་སྟོན་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣོ་བ་ཅེ་མོ་ལས་མེ་འབར་བ། ལྷག་
 ཞབས་ཀྱི་མཐེལ་ཁྲག་རྣོན་བྱུག་པ་ལྟར་དམར་བ། སེན་མོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་རྣོ་
 ཞིང་རིང་བ། ལྷ་བོངས་ཆེ་ཞིང་ཡན་ལག་རགས་བ། དབྱུ་སྐྱ་སྐྱ་ར་སྟོན་མ་བ་
 སྟེའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་མེ་སྟག་ཁྲོམ་ཁྲོམ་འབྲོ་བ། གཡས་ཀྱི་གྲུག་དང་།
 གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་བའི་ལྷག་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་མཆན་འོག་ནས་
 འབྱུང་དེ་སོག་སྟག་ཏུ་བསྐྱོལ་བ། དེའི་ལུས་རྩོད་རྩོད་ལངས་མ་ནི། ལྷ་མདོག་
 སྟོན་མོ་ཁྲོ་མོའི་ཞལ་ཅན། ཡབ་ལས་ལྷ་བོངས་ཅུང་ཟད་རྒྱུང་བ། ལྷག་གཡས་
 ཀྱི་གྲུག་ནམ་མཁའ་ལ་འབྱུང་བ། ལྷག་གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་བས་ཡབ་ཀྱི་
 མགུལ་གཡས་ངོས་ནས་འབྱུང་བ། ཞབས་གཡོན་བས་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱ་གཡས་
 བའི་སྟེང་ནས་འབྲེལ་བ། ཞབས་གཡས་བརྒྱུངས་བས་ཡབ་ཀྱི་ཞབས་གཡོན་
 དང་མཉམ་ཏུ་གནས་པའོ།

ཡབ་ལུས་གཉིས་ཀའི་རྒྱན་ནི། ཡབ་ལ་རུས་རྒྱན་བྱུག་དང་། ལྷ་
 རགས་དང་། ཐོད་སྐྱམ་ལྷ་དང་། མི་མགོ་རྣོན་པ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་གྱིས་
 བརྒྱན་བ། ལུས་ལ་ལྷག་རྒྱ་ལྷ་དང་སྐྱ་རགས་དང་ཐོད་སྐྱམ་ལྷ་དང་། མི་མགོ་

སྐམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ལལ་གྱིས་བརྒྱན་པའོ། །རུས་རྒྱན་དྲུག་ནི། དབྱ་རྒྱ།
 སྒྲན་རྒྱ། མགྲལ་རྒྱ། གདུ་བྲ། སེ་རལ་ཁའམ་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། ཐལ་
 ཆེན་དྲུག་གོ། ལྷག་རྒྱ་ལྷ་ནི། ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་རུས་རྒྱན་ལྷ་མ་ལྷའོ། །
 ཐང་སག་པ་དངོས་བྲུབ་རྒྱ་མཆོས་ཡབ་ལ་ཐལ་ཆེན་གྱི་རྒྱན་མ་གསུངས་
 གྲང་། མཁས་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དང་། རྒྱབས་མཆོག་བསྐལ་
 བཟང་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་གྱིས་ཐལ་ཆེན་གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་
 སུ་འབྲང་སྟེ་བཀོད་དོ། །རུས་རྒྱན་དྲུག་ལས། དང་པོ་དབྱ་རྒྱ་ནི། ཡབ་ལྷ་
 གཉིས་ཀའི་སྤྱི་པོར་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པའི་སྟེ་བར་དོ་རྩོམ་
 པོ་ཅི་ལྷ་པ་མེད་པས་ཏོག་བྲས་པ། འཁོར་ལོ་དེའི་ཅིབས་ནི། མདུན་ཕྱོགས་
 སུ་གསུམ། སྒྲན་གཉིས་གྱི་ཐང་དུ་རེ་རེ། རྒྱབ་ཏུ་གསུམ་མོ། །སྒྲན་གཉིས་དང་
 མདུན་ཕྱོགས་གྱི་ཅིབས་ལྷ་རྒྱག་པའི་སུ་རྒྱད་གྱི་སྟེང་དུ། ཐོད་སྐམ་ལྷ་མིག་
 ཀོང་ཆེ་ཞིང་མཆེ་བ་རིང་པོ་བསྐྱལ་བ་ཐོད་སྐམ་ལྷའི་སྟེང་དུ་རུས་པའི་ཅི་ཕྱན་
 རེ་རེ། ཅི་ཕྱན་ལྷ་ཀའང་པ་ཏའི་རི་མོས་མཛེས་པའི་དབྱས་སུ། རྒྱལ་བ་
 རིགས་ལྷ་འབྲུང་དོད་དུ་ཡོད་པ་ཐོད་སྐམ་ལྷ་པོ་དེ་དག་གཅིག་གི་ཁ་ནས་
 གཅིག་གི་ཁར་བརྒྱས་པའི་རུས་པའི་བྲ་བ་གཉིས་གཤེབས་སུ་འབྲུང་བ།
 ཐོད་སྐམ་རེ་རེའི་ཁ་དབྱས་ནས་རུས་པའི་བྲ་མེད་གསུམ་གཤེབས་སུ་འབྲུང་
 པའི་སྟེ་མོར་ཁོར་བུ་སྟོམ་པོ་གསེར་གྱིས་བསྐྱམས་པ། ར་ཡབ་ཁོར་བུའི་ཡུ་

བ་ཅན་དང་། ཇིལ་ཚུང་རྣམས་སྤེལ་མར་འབྱུང་བའི་སྤྲོ་མོ་རྣམས་སྒྲུབ་དབྱུང་
མའི་ཐད་དུ་སྤྲོབ་ཅམ་ཡོད་པའོ། །དབྱ་རྒྱན་འཁོར་ལོ་དེས་དབྱ་སྤྲོ་མི་སྤྲོབ་
ཅིང་། དབྱ་སྤྲོས་ཀྱང་འཁོར་ལོ་མི་སྤྲོབ་པའི་ཚུལ་དུ་གནས་པའོ།

གཉིས་པ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ནི། སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་
དུག་པ་འོག་ངོས་ནས་རུས་པའི་བྱ་བྱེད་གསུམ་གཤེབས་སུ་འབྱུང་བའོ། །
གསུམ་པ་མགྲུལ་རྒྱུ་ནི། མགྲུལ་གྱི་མདུན་ངོས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་
ཅིབས་བཅུ་དུག་པ། རྒྱབ་ངོས་སུ་ཅིབས་དུག་པ། དུག་གོང་གཡས་གཡོན་
གཉིས་སུ་ཡང་ཅིབས་དུག་པ་རེ་རེ། འཁོར་ལོ་བཞི་དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་
རུས་པའི་འཁོར་ལོ་སྤོང་བ་གཉིས་གཤེབས་ཀྱི་ཀྱ་རུ་ཁའི་ཚུལ་དུ་སྤེལ་བ།
འཁོར་ལོ་བཞི་པོ་རེ་རེའི་འོག་ངོས་ནས་རུས་པའི་བྱ་བྱེད་གསུམ་གཤེབས་
རེ་རེ་སྒྱུ་ཉི་མི་མི་འབྱུང་བའོ། །བཞི་པ་གདུ་བྱ་ལ་གསུམ་མམ་བཞི་ཡོད་པར་
བཤད་དེ། གསུམ་ནི། དུག་གི་མཁེག་མར་བརྒྱན་པའི་དུག་གདུག། དབྱུང་
པར་བརྒྱན་པའི་དབྱུང་རྒྱ། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བྱར་བརྒྱན་པའི་ཞབས་གདུག།
བཞིར་བྱེད་ན། སྤྲོ་མ་གསུམ་གྱི་སྤྲོང་དུ་ཆོགས་རྒྱུ་ཞེས་པ་དུག་གི་བྱ་མོའི་
ཆོགས་སུ་བརྒྱན་པའི་ཆོགས་རྒྱུ་དང་། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆོགས་
རྒྱུ་ནི་བྱ་མོ་དང་དུས་མོའི་ཆོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱུ་དུ་ཡང་བཤད། དེ་ལྟར་
ན་རྒྱུ་དུག་གི་ནང་ཆོན་གྱི་གདུ་བྱ་ལ་དུག་གདུག། དབྱུང་རྒྱ། ཞབས་

གདུབ་གསུམ་བཤད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། ལུག་གདུབ། དཔུང་རྒྱུ།
 ཞབས་གདུབ། བྱ་མེད་ཆོག་མ་རྒྱུན་བཞེ་བཤད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་།
 ལུག་གདུབ། དཔུང་རྒྱུ། ཞབས་གདུབ། བྱ་མེད་ཆོག་མ་རྒྱུན། ལུས་མེད་
 ཆོག་མ་རྒྱུན་ལྟ་བཤད་པའི་ལུགས་གཅིག་སྟེ། ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་
 མཐོང་ཡང་། འདྲིར་མཁས་མཆོག་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དང་། བསྐྱེད་
 བཟང་རྒྱ་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་ལུག་གདུབ། དཔུང་རྒྱུ། ཞབས་
 གདུབ་གསུམ་བཤད་པར་བྱའོ།

དེས་ན་ལུགས་འདྲིར་རྒྱུན་ལྟ་གི་ནང་ཚན་གདུ་བྱ་ལ། ལུག་གདུབ།
 དཔུང་རྒྱུ། ཞབས་གདུབ་གསུམ་ལས། ལུག་གདུབ་ནི། ལུག་གི་མཐོག་མའི་
 མདུན་ངོས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་ལྟ་བུ། མཐོག་མའི་རྒྱབ་ངོས་སུ་
 རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་གསུམ་ལ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་
 པའི་ཐོང་བ་གཉིས་གཤེབས་ཀྱིས་ཀྱུ་རུ་ཁའི་ཚུལ་དུ་སྟེལ་བ། འཁོར་ལོ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་མཐའ་ནས་རུས་པའི་བྱ་ཐོང་གསུམ་གཤེབས་ཏེ་འཕྱང་བའོ། །
 དཔུང་རྒྱུན་ནི། དཔུང་པའི་མདུན་ངོས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་ལྟ་བུ།
 དཔུང་པའི་རྒྱབ་ངོས་སུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་གསུམ་ལ། འཁོར་ལོ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པའི་ཐོང་བ་གཉིས་གཤེབས་ཀྱིས་ཀྱུ་རུ་ཁའི་ཚུལ་དུ་
 སྟེལ་བ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་ཐོང་མཐའ་ནས་རུས་པའི་བྱ་ཐོང་གསུམ་

གཤེས་པ་ཏེ་འབྲང་བའོ། །ཞབས་གདུབ་ནི། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུའི་མདུན་ངོས་
 ལུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དྲུག་པ། རྒྱབ་ངོས་ལུ་ཅིབས་གསུམ་པ། འཁོར་
 ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རུས་པའི་སྤང་བ་གཉིས་གཤེས་ཀྱིས་ཀྱུ་རུ་ཁའི་
 ཚུལ་དུ་སྤེལ་བ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གོང་མཐའ་ནས་རུས་པའི་བྲ་བྱེད་
 གསུམ་གཤེས་ཏེ་སྒྲིལ་བྱེད་དུ་སྤྱོད་པ་འོ།

ལྷ་པ་སེ་རལ་ཁའམ་མཆོད་ལྱིར་སྟོན་ནི། ལྷིང་གའི་ཐད་ཀྱི་མདུན་
 རྒྱབ་གཉིས་ལུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་རེ་རེ། འཁོར་ལོ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཅིབས་བརྒྱད་ལས་སྤྱིང་འོག་གཡས་གཡོན་ཀྱི་ཅིབས་བཞི་དོར་
 བའི་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་བཞིའི་ཐད་ནས་རུས་པའི་སྤང་བ་གཉིས་གཤེས་
 པ་སྟོན་ཏེ། དུག་གོང་གཡས་ནས་མཆོད་འོག་གཡོན་དང་། དུག་གོང་གཡོན་
 ནས་མཆོད་འོག་གཡས་ལུ་བསྒྲུབ་མར་བཏགས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་འོག་མཐའ་ནས་རུས་པའི་བྲ་བྱེད་གསུམ་གཤེས་ཏེ་འབྲང་བའོ། །དུག་
 པ་ཐལ་ཆེན་ནི། ཡབ་ཀྱི་སྐུ་ལུས་ལ་མི་རུས་ཀྱི་ཐལ་ཆེན་བྱུགས་པའོ། །དུག་
 མོ་དེ་ལས་གཞན་ནི་འོག་པག་གམ་སྐར་གསུམ་དང་། རོ་ཤལ་གཉིས་ལས།
 འོག་པག་གམ་སྐར་གསུམ་ནི། ལྷེ་བའི་མདུན་ཀྱི་ཐད་དུ་རུས་པའི་འཁོར་ལོ་
 ཅིབས་རེ་བཞི་པ། དེའི་རྒྱབ་ཀྱི་ཐད་དུ་ཅིབས་དྲུག་པ། དེའི་གཡས་གཡོན་
 གཉིས་ལུ་ཡང་ཅིབས་དྲུག་པ་རེ་རེ། འཁོར་ལོ་དེ་བཞི་གའི་བར་བར་དུ་རུས་

པའི་བྲེང་བ་གསུམ་གཤེགས་ཀྱིས་ཀྱུ་རུ་ཁ་སྐྱེལ་ནས་བསྐྱོར་བ། དེ་ལས་
རུས་པའི་བྲ་བ་བྲ་བྱེད་དུ་མ་གསུམ་གཤེགས་སུ་འབྱུང་བའི་སྒྲེ་མོ་རྣམས་སུ་
ནོར་བྱ་དང་། བྲིལ་ཆུང་དང་། ར་ཡབ་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་ཞབས་
ཀྱི་ལོང་བྱར་སྐྱེབས་བའོ། །དོ་ཤལ་ནི། ཡབ་ལ་མི་མགོ་ཆོན་པ་ལྟ་བུ་དང་།
ཡུམ་ལ་མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྟ་བུ་འི་བྲེང་བ་མིའི་རྒྱ་མར་བརྒྱས་པ་མགུལ་
ནས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ཕྱ་སྟོམ་ཀྱི་མཆོམས་སུ་སྐྱེབས་པར་འཇམ་དབྱེད་ས་
བཞད་པ་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས། མཁས་མཆོག་ཐང་སག་པས་
ཞབས་ཀྱི་ལོང་བྱའི་ཐད་ཅེས་དུ་སྐྱེབས་པར་བཤད་ཀྱང་འདྲིར་སྒྲ་མའི་རྩེ་ས་
སུ་འབྱུང་བའོ།

རུས་རྒྱན་དེ་དག་གི་མཆོན་དོན་ནི། དབྱ་རྒྱན་མི་བསྐྱོད་པ། སྒྲན་རྒྱན་
འོད་དཔག་མེད། མགུལ་རྒྱན་རིན་འབྱུང་། གདུ་བྱ་རྣམ་སྟངས་། སྐྱ་རགས་དོན་
བྱུག། སེ་རལ་ཁ་རྩེ་ཐོ་ཐོ་འཛིགས་ཀྱི་དོ་ཐོར་བཤད། ཡང་དབྱ་རྒྱན་ཀྱི་འཁོར་
ལོས་སྒྲི་པའི་རྩ་འཁོར་མཆོན། མགུལ་རྒྱན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མདུན་མས་མགྱིན་
པའི་རྩ་འཁོར། སེ་རལ་ཁའི་འཁོར་ལོ་མདུན་མས་སྒྲིང་གའི་རྩ་འཁོར། སྐྱ་
རགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མདུན་མས་ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་མཆོན་པར་བཤད་
དོ། །དེ་ལྟར་རང་སྒྲར་བསྐྱེད་རྩེས། རོར་བྲིལ་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ལ། རོར་
བྲིལ་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་། མཆོན་དོན་རྣམས་ཤེས་པ་གཤམ་ཆེ་བས་ཅུང་ཐད་

བརྗོད་ན། རྟོང་བྱིལ་ལ་སྒྲུབ་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་རྟོང་
བྱིལ། མཆོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྟོང་བྱིལ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་བར་ལ།
ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་སྟོང་བ་ཉིད་རྟགས་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི།
མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་རྟོང་བྱིལ་དང་། འདིར་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟོང་བྱིལ་ནི།
མཆོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྟོང་བྱིལ་ཡིན། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་རྟོང་བྱིལ། དེས་དོན་
གྱི་རྟོང་བྱིལ། ནང་གི་རྟོང་བྱིལ་ནམས་དོན་གཅིག་།

མཆོན་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་རྟོང་བྱིལ། དཔེའི་རྟོང་བྱིལ། བྱའི་རྟོང་བྱིལ།
འདིར་བསྟན་བྱིན་གྱིས་བསྒྲུབ་བྱའི་རྟོང་བྱིལ་ནམས་དོན་གཅིག་ མཆོན་བྱེད་
རྟགས་ཀྱི་རྟོ་རྟེ་དང་། བྱིལ་བྱ་གཉིས་ལས། རྟོ་རྟེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོ་རྟེ་ཅེ་གཅིག་
ལ། ཅེ་གསུམ་ལ། ཅེ་ལྔ་ལ། ཅེ་དགུ་ལ། ལྷ་ཆོགས་རྟོ་རྟེ། རྒྱན་གྱི་རྟོ་རྟེ་ནམས་
སུ་ཡོད། ཡང་མཁའ་འགྲོ་བྱ་མཆོ་ལས། ཅེ་དགུ་ཅེ་མོ་གཅིག་ལ་དང་། ཅེ་ལྔ་
ཅེ་མོ་གསུམ་ལ་ཅན། །དེ་ལྟར་ལ་སོགས་བྱིལ་བྱ་ཆེ། །ཅེ་མོ་སྟོང་གི་བར་དུ་
ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། རྟོང་བྱིལ་གཉིས་ཀྱི་འང་ཅེ་མོ་གཅིག་ལ་ནས་
ཅེ་མོ་སྟོང་གི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །རྟོ་རྟེ་དེ་ལ་ཅེ་མོ་ལྔ་ཞིང་བྱིར་གདེངས་པ་ནི་ཁྱོ་
བའི་རྟོ་རྟེ་དང་། ཅེ་མོ་ལྔ་ལྔ་ཞིང་བྱུང་བ་ནི། ཞེ་བའི་རྟོ་རྟེ་ལོ། །སྒྲ་ཆོགས་རྟོ་རྟེ་
ནི། ཅེ་མོ་གསུམ་ལ་དང་། ལྔ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད། རྒྱན་གྱི་རྟོ་རྟེ་ནི། ཅེ་མཛེས་
སུ་བྱས་པའི་ཅེ་གསུམ་ལ་སོགས་དུ་མ་ཡོད། བྱིལ་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོ་རྟེ་

སེམས་དབའི་བྱིལ་བྱ། དབའ་བྱིལ་བྱིལ་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིལ་བྱ་
 རྣམས་སྤྱོད་པ། ཡང་རྩེ་བྱིལ་ལ། དམ་ཆོག་གི་རྩེ་བྱིལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 རྩེ་བྱིལ་གཉིས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་བའང་ཡོད། དེ་དག་ལས་རྩེ་རྩེ་སེམས་དབའི་
 བྱིལ་བྱ་ནི། ཁའི་ཐོང་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྩེ་རྩེ་ཐོང་བས་བསྐྱོར་ཞིང་། ཅེ་མོ་
 དགུ་པ་དང་། ལྷ་པ་གཉིས་ཡོད། དབའ་བྱིལ་བྱིལ་བྱ་ནི། བ་བ་བ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་
 མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིལ་བྱ་ནི། ཅེ་ལྷ་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་སྤྱང་གི་
 ཞལ་ཅན། རྩེ་རྩེ་ཐོང་བའི་ཆ་བ་ཏུ་འཁོར་ལོས་བསྐྱོར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅེ་
 ལྷ་པ་ཡིན་ལ་རིན་འབྱུང་གི་ཞལ་ཅན་ལ་རིན་པོ་ཆེ། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ཞལ་
 ཅན་ལ་བསྐྱོར། རོན་བྱུང་ཀྱི་ཞལ་ཅན་ལ་རལ་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་བྱིལ་བྱ་བཞི་
 ཡོད། དམ་ཆོག་གི་རྩེ་བྱིལ་ནི། ཅེ་ལྷ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩེ་བྱིལ་ནི་ཅེ་
 དགུ་པར་བཞད་དོ། །དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཆད་སོགས་རྣམས་འབྱོར་དགའ་རོལ་
 སོགས་ལས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ།

རྩེ་བྱིལ་ཀྱི་མཆོན་དོན་ནི། རྩེ་རྩེ་ལྟེ་བས་རྩེ་རྩེ་སེམས་དབའ་མཆོན།
 ཉིང་རྩེ་ལྷས་རྣམ་སྤྱང་སོགས་རིགས་ལྷ་མཆོན། ཉིང་གི་པད་འདབ་བརྒྱད་
 ཀྱིས་འབགས་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱམས་པ་སོགས་
 སེམས་དབའ་བརྒྱད་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་བྱུ་ཏེ་ལས། དབུས་སྤྱོད་རྣམས་པར་
 སྤྱང་མཛད་འགོད། །ཤར་དུ་མི་བསྐྱོད་དེ་བཞིན་ཡང་། །རིན་ཆེན་ལྷོ་ཡི་རྩེ་ལ་

པོ། ཁོད་དཔག་མེད་ནི་རྒྱལ་ཏུ་ཡོད། །བྱང་དུ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པ་སྟེ། །རྩ་ལྔ་
ནམས་ནི་ལྟ་ཉིད་དོ། །བསྐྱེད་ཆུང་ཡན་ལག་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །ཡང་འོག་རྩ་ལྔ་མཁའ་འགྲོ་སྟེ་ལྔ་མཚོན། །འོག་གི་བད་འདབ་
བརྒྱད་གྱིས་སྒོ་མ་བཞི་དང་བསྐྱེད་བྱེད་མ་སོགས་བཞི་སྟེ་ལྔ་མོ་བརྒྱད་
མཚོན་པར་བཤད་དེ། སི་ལྷ་ཁར། རྩ་ལྔ་མཁའ་འགྲོ་མ་ལྔ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ།

དེལ་བྱའི་མཚོན་དོན་ནི། དེལ་བྱ་ཆ་གསུམ་དུ་གནས་པས་ཁམས་
གསུམ་མཚོན། ནང་ཁོང་སྟོང་དུ་ཡོད་པས་ཁམས་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་
སྟོང་པ་མཚོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་ལྔ་མཁའ་འགྲོ་ལས། དབྱུང་གི་ཁོག་པ་བབ་པ་
དང་། །ཐམས་ཅད་དག་བྱེད་བརྒྱད་གྱི་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །
ཡང་དེལ་བྱའི་དབྱུག་གྲུས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་འབྲས་དུས་གྱི་ལྷན་
སྒྲིལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན། དེའི་བྱམ་པས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
པ་མཚོན། དེལ་བྱའི་ཞལ་གྱིས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་བྱེན་
མའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་མཚོན། བསྐྱེད་ཡི་གེ་བརྒྱད་གྱིས་ཡུམ་བཞི་དང་ནོར་
རྒྱུན་མ་སོགས་བཞི་མཚོན་པའོ། །ཡང་རྩ་ལྔ་མཁའ་འགྲོ་ལས་རྩ་ལྔ་མཁའ་དཔལ་
མཚོན། དེལ་བྱས་ཤེས་རབ་རྩ་ལྔ་མཁའ་འགྲོ་དཔལ་ལྷན་མ་མཚོན། རྩ་
དེལ་པན་ཆུན་འཁྲུག་པས་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་མཚོན།

དེའི་བྱའི་སྐྱེས་ལོངས་སྐྱེད་ཉིད་རྩོམ་ཐེག་པའི་ཆས་འཁོར་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་
བསྐྱེད་བ་མཆོན་པའོ།

ཡང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་
བར་ཅན་སྐྱབ་བ་པོ་རང་ལ་ཡོད་བ་མཆོན་ཚུལ་ནི། རྩོམ་ཐབས་སྐྱབ་བ་པོ་
རང་དང་རང་གི་གསང་བའི་རྩོམ་གཉིས་ཀ་མཆོན། དེའི་བྱེས་ཤེས་རབ་
ཕྱག་རྒྱ་དང་དེའི་རྩ་ག་གཉིས་ཀ་མཆོན། རྩོམ་ཉིད་ལྟེ་བས་ཡབ་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་
མར་སྟེ་མཆོན། རྩོམ་ཉིད་ལྟེ་བ་ཟུར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས་ནོར་བུའི་ཅ་འཁོར་
འདབ་བརྒྱད་པ་མཆོན། དེའི་བྱའི་ལྟེ་བ་ལྟེ་བ་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་མར་སྟེ་མཁའ་འཁྱོ་
གདོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་མཆོན། དེའི་ལྟེ་བ་ཟུར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས་སྐྱེས་བ་
ནང་གི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་མཆོན། རྩོམ་སྐྱེས་བརྒྱད་དུ་གསོར་བ་དང་། དེའི་
ལྟེ་བ་སྐྱེས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེད་ནས་དཀྱོལ་བས། སྐྱབ་བ་པོའི་རྩོམ་ཉིད་ལྟེ་
བ་ཀྱི་རྩོམ་ཉིད་མར་སྟེ་མཁའ་འཁྱོ་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱེས་བ་ནང་གི་ཅ་བརྒྱད་བསྐྱེད་
བ་མཆོན་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བྱེད་ལས། གནས་ནི་བརྒྱད་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་
དང་། མན་སྟེ་ལས། དེའི་བྱའི་ནང་གི་སྐྱེས་བརྒྱད་ནམས་སུ་ལྟེ་བ་སྐྱེད་ཅིང་
དཀྱོལ་བར་བྱའོ། རྩོམ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཅ་བརྒྱད་བསྐྱེད་བ་མཆོན་པའི་དོན་དུ་
ལྟེ་བ་ཟུར་བརྒྱད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྩོམ་ཉིད་ལྟེ་བ་ཡང་ཆ་བརྒྱད་པའོ། ལྟེ་བ་ཀྱི་ལྟེ་
འཕྲེན་བ་དེ་ནི་མཁའ་འཁྱོ་གདོང་མཆོན་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

ཡང་དེའི་བྱའི་སྤྱི་གི་རྩོ་རྩེ་བྱེད་པས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་
 མཆོན། རྩོ་དེའི་མན་ཚུན་འཁྱུད་པའི་ཚུལ་བྱས་པས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་
 མར་སྟེ་གཉིས་འཕྲད་ནས་རྒྱུད་གཉིས་འདེས་ཏེ་ཅ་འཁོར་བཞིར་གཏུམ་མོ་
 འབར་བ་དང་ཁམས་འཛུགས་བྱེད་པ་མཆོན། ཡང་རྩོ་དེའི་གྱི་ཉི་གདན་གྱིས་
 གཏུམ་མོ་འབར་བ་མཆོན། རྩོ་གདན་གྱིས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཁྱ་བ་
 མཆོན། པརྒྱས་འཁོར་ལོ་དྲུག་གི་ཅ་འདབ་མཆོན། རྩོ་རྩེའི་ལྟེ་བ་དང་དེའི་ལྟེ་
 ཟུར་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་སྟོག་གི་དགའ་བ་བཞི་ཟུང་
 མཆོན། མཆོན་དོན་དེ་དག་ནི། སུམ་ཁ་ལས། རང་གི་ཡེ་ཤེས་དབྱུག་གུ་ནི། །
 ཐམས་ཅད་སྟོ་ཞིང་སྤྱད་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད། ཡང་རྩོ་
 དེའི་གྱི་རྩེ་ལྟེ་ཡེ་ཤེས་ལྟེ་མཆོན། རྩོ་དེ་དག་ཚུ་སྟོན་གྱི་ཁ་ནས་ཐོན་པས་
 སྤྱི་རྩེས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་མཆོན། པརྒྱའི་སྤྱི་ལོག་གི་རིན་ཆེན་
 འཕྲེང་བ་དང་འོད་ཟེར་གྱི་རི་མོས་གདུལ་བྱའི་རེ་བ་སྟོང་བའི་འཕྲིན་ལས་
 རྒྱས་པ་མཆོན། མཆོན་དོན་དེ་དག་ཀྱང་གོང་གི་རྩོ་རྩེ་མཁའ་འགྲོའི་ལུང་གི་
 དོན་དུ་བཤད། ཡང་རྩོ་རྩེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་མཆོན། དེའི་བྱས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུ་མཆོན། དེའི་བྱའི་སྒྲུས་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མཆོན་པ་ཡིན་ཏེ། མན་སྟེ་ལས། རྩོ་རྩེ་ཐུགས་དང་དེའི་བྱ་སྒྲུ་
 དང་དེའི་སྒྲུས་གསུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

རྩོམ་རིམ་གྱི་ཁྱིམ་བརྒྱུ་ཚུལ་ལ། བསངས་སྤྱངས་བསྐྱེད་ནས་
 ཁྱིམ་གྱིས་བརྒྱུ་ཚུལ་དང་། མཆོན་དོན་འབྲས་པའི་སྒོ་ནས་ཁྱིམ་གྱིས་བརྒྱུ་
 ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི་དུས་འཁོར་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན།
 ལུགས་འདིར་བྱི་མ་ལྟར་ཁྱིམ་གྱིས་བརྒྱུ་དགོས་སོ། །ཁྱིམ་གྱིས་བརྒྱུ་
 ཚུལ་དངོས་ནི་རྩོམ་རིམ་ཐབས་དང་རིམ་བྱ་ནི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འདུག་རྩོམ་
 འཆང་གི་བར་གྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རྩོམ་མཆོན་པར་བྱེད་པའོ་སྟེ།
 དུ་འབྲས་ནས་རྩོམ་བྱང་བ་དང་། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མི་སྒྲོབ་པའི་
 བྱང་འདུག་རྩོམ་འཆང་གི་བར་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་རིམ་བྱས་
 མཆོན་པར་བྱེད་པའོ་སྟེ། དུ་འབྲས་རིམ་བྱ་བ་བྱང་། རྩོམ་རིམ་གཉིས་
 ཀའང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྟེ། དུ་འབྲས་པ་དང་། མཆོན་བྱ་དོན་ཀྱི་རྩོམ་རིམ་བདེ་
 སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཆོན་བྱེད་ཏུགས་ཀྱི་རྩོམ་རིམ་
 གཉིས་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱང་བར་བྱའོ་སྟེ། དུ་འབྲས་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་
 དགོས་ཤིང་། བོད་དུ་བཤད་པའི་མཆོན་དོན་དུ་མ་ཡང་འབྲས་པར་བྱའོ།

ལྷག་མ་སྤྱགས་དང་ཆོགས་བཅད་ནམས་ནི། རྒྱུད་སྤྱུ་ཏ་དང་གྱུར་
 ལས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་། ཞོ་སར་ཏ་སྤྱུ་ག་ཏ་སི་རྩི་བརྩ་ས་མ་ཡ་

ཉིལ་ཨེ་ཁ་སྤྱོད་ར་ཡུ་མི། ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་གྲུབ་པ། རྗེ་རྗེའི་དམ་ཚིག་འདི་བརྟན་པར་བཟུང་བར་བསྒྲི། ཞེས་པའི་
 དོན་དང་། བཟུང་བར་བྱ་བའི་རྗེ་རྗེའི་དམ་ཚིག་ཅེས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཉི་ཉི་ཉི་
 ཉི་ཉི་ལྷས་མཆོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་དང་། ལྷ་ལྷ་ལྷ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་
 ལྷ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་
 པའོ། །མཇུག་གི་པཌ་སྤྱོད་གཉིས་ལས། པཌ་ནི་གོང་གི་དོན་དེ་དག་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་དང་། སྤྱོད་ནི་སྤྱིག་པ་འཛོམས་ཤིང་དགེ་བ་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་
 བྱེད་ལས་དང་ལྷན་པས་དབྱུགས་འབྱེན་པ་ཡིན་ཏེ། ཅེ་མོ་ལས། སྤྱོད་ཞེས་
 བྱི་ཅི་ཡིན་བརྗོད། སྤྱིག་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་ཅིང་། །དགེ་བའི་ཆོགས་ནི་
 འཕེལ་བར་བྱེད། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འཕྲོག་བྱེད་ཅིང་། །སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་
 ཅད་འཛོམས་པའི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྱགས་མགོའི་ཨོ་ལ་
 ཨ་ལྷ་མ་གསུམ་ཆང་བ་ཡིན་ལ། ཨའི་ཡི་གེ་ལྷའི་ཡི་གེ་ལ་ཨོ་འོ། །ཞེས་པས།
 ཨ་ཨོ་རུ་བསྐྱུར། པ་རོལ་གྱི་ལྷ་བྱིས་མ་ནི་སྤྱ་མར་རྗེས་སྤྱང་རོལ་ཞེས་པས།
 མ་སྤོག་མེད་ཨོ་ལ་ཐེག་ལེར་བྱིན་པས་ཨོ་ཡིག་རུ་གྱུར། དེ་ལྟར་ཡི་གེ་
 གསུམ་ཨོ་ཡིག་གཅིག་རུ་གྱུར་པས་སྤྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་
 མཆོན། མཆོན་དོན་དེ་ཉིད་པའི་སྒྲོན་ལ། ཨོ་ཞེས་ལན་གཅིག་བརྗོད་
 པས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དཔག་རུ་མེད་པ་ཐོབ་པས། རོར་བྱ་འཛིན་པའི་

སྤྲུགས་སུ་བརྩོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་རྩོམ་ཆེ་ཅེ་མོ་ལས། ཡོ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་
བརྩོད། །མཆོག་དང་ནོར་སྟེར་དབལ་དང་གཡང་། །སྤྲུག་བཟང་རྣམ་པ་དང་
ལྷན་ཞིང་། །དམ་བཅའ་བ་དང་བཟ་གིས་དོན། །ནོར་བུ་འཛིན་པའི་སྤྲུགས་སུ་
བརྩོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཟོ་སྐྱེད་ཀྱི་མི། །དེའི་བུ་འཛིན་པའི་
སྤྲུགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བཟོ་སྐྱེད་ཀྱི་རྩོམ་བུ་ཞེས་བཤོ།

སྤྲུགས་དེ་བརྩོད་པའི་སྤྲུགས་སུ། །དེའི་བུ་འཛིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེ་
སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྩོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཆོན་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྲུག་དུ་
བྱུང་ཞིང་དེའི་བུ་དཔོན་ལ། །དེའི་བུ་དཔོན་སྤྲུག་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲུག་སྤྲུགས་
པར་བསམ་པར་བྱའོ། །རྩྱུ་གིས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་མཆོན།
མཆོན་དོན་དེ་ཉིད་བྱུང་པས་ལན་གཅིག་བརྩོད་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུ་བཅས་
གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། །རྩོམ་ཆེ་ཅེ་མོ་ལས། ཡི་གེ་རྩྱུ་མི་ཅི་ཡིན་བརྩོད། །སྤྲུག་བསྐྱེད་
འཆོས་ཤིང་འཛོམས་པར་བྱེད། །གདུག་པ་སྤྲུགས་ཀྱིས་གསོད་བྱེད་ཅིང་། །
སྤྱིད་པའི་ཞགས་པ་གཅོད་པར་བྱེད། །རྩྱུ་མི་མཆོག་དུ་བྱུང་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་རྩོམ་སུ་རྩོད་དེའི་ཀྱི་མཆོན་དོན་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས། །རྩོམ་ཆེ་ཐེམས་དབལ་ལ་སོགས་པའི་སངས་
རྒྱུས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱའོ། །སྤྲུག་དུ་བསམ་ཞིང་བརྩོད་ནས། །རྩྱུ་ཞེས་སྤྲུག་

ཟླ་བར་བྱའོ། དེ་རྗེས། སེམས་ཅན་མྱོངས་དང་འབྲལ་བ་ཡི། རྗེ་གསོར་
 བ་མངེས་བ་ཡི། རྣམ་ཐར་ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། སྤྱོད་བཅས་པས་རྗེ་རྗེ་
 བཟུང་། ཞེས་དང་། རྩྱ་རྩྱ་རྩྱ་ཉ་ཉ་ཉ། ཞེས་བའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཆེགས་
 བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་མྱོངས་པ་མ་རིག་པ་དང་འབྲལ་བར་བྱ་
 བའི་ཆེད་དུ། དེས་དོན་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད།
 གསོར་བ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ན་མངེས་པའམ་བཟང་པོ་ཡིན་
 པས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལས་རྣམ་པར་ཐར་བར་
 བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱ་བ་དེས་པར་བྱེད་ཀྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་དེས་དོན་
 ཀྱི་རྗེ་རྗེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་དང་། དེ་མཆོན་པར་
 བྱེད་པའི་ཉགས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཡང་སྤྱོད་བཅས་པས་བཟུང་བར་བྱའོ་
 ལྷམ་དུ་བསམ་ནས་ཆེགས་བཅད་དག་ཏུ་བརྗོད་པར་བཤད། དེ་ནས། རྗེ་རྗེ་
 བྱང་ཕྱོགས་སོགས་ཕྱོགས་བརྒྱུད་དུ་གསོར་ཞིང་། རྩྱ་གསུམ་དང་ཉ་གསུམ་
 བརྗོད་དགོས་ཏེ། སྤྲུལ་པ་ལས། བྱང་དུ་རྗེ་རྗེ་གསོར་ནས་ནི། བྱིས་ནས་སྒོ་
 ལྷན་ཡང་དག་གདབ། ཁེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་། རྩྱ་གསུམ་གྱིས་སྤྱོ་
 གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་མཆོན། ཉ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཆུང་
 འབྱིང་ཆེ་གསུམ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པར་མཆོན་པའོ།

དེ་རྗེས། ཨོ་བཟླ་རྣམ་ར་ཁི་ཏ། སྤ་ར་ཁི་ཏ། སི་སྤ་ར་ཁི་ཏ། སམ་བུ་རྣ་

དེ་ཡང་། གོ་སྤྱོད་པ་བརྒྱུད་ན། བླ་ཙམ་ཡི་ཡན་ཆད་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷོང་ཉིད་
ཀྱི་སྒྲུ་སྒྲོག་པ། རབ་ཏུ་སྒྲུ་སྒྲོག་པ། ཀུན་ཏུ་སྒྲོག་པ་གསུམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་གཡོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། བརྒྱ་བྲལ་མི་ཉ་ལྷ་དང་
སྤྱ་བྲལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཡོ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱད་ཡང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྤྱིའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། བརྒྱ་
མཉམ་ཉིད་ཡ་སྟོང་ཉེ་ལྷོ་ལྷོ་ལྷོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་སྤྱུ་ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྟའི་ལྷོང་ཉིད་

ཀྱི་སྐྱ་དེ་ལྷར་སྐྱོག་པའི་དགོས་པ་ནི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་
 རྩེ་སེམས་དཔའི་ཐུགས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། དེའི་མཐུས་སེམས་ཅན་རབ་
 འབྱེད་ཐ་གསུམ་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྐྱ་ག་བསྐྱེད་ལས་གྲོལ་བར་བྱའོ། །
 སྐྱམ་དུ་བྱན་པས་བྱིལ་བུའི་ལྷུ་སྐྱོགས་བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་ནས་དགྲོལ་བར་བྱའོ། །
 དེ་ལྷར་བྱིལ་བུ་སྐྱོགས་བརྒྱད་དུ་དགྲོལ་བའི་དོན་ཡང་། སུམ་ཁྲུ་༧༧༧ གནས་ནི་
 བརྒྱད་དུ་བསྐྱོད་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ།

སྐྱུ་ཐབས་ཀྱི་མགོར་རྒྱར་བྱིལ་འདི་ལྷར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་
 དགོས་པ་ནི། མཆོན་བྱེད་དཔའི་རྒྱར་བྱིལ་གྱི་མཆོན་དོན་བྱན་པས། མཆོན་
 བྱེད་སྐྱོད་ཀྱི་རྒྱར་བྱིལ་བདེ་སྐྱོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ལས་ཀྱི་
 སྐྱོག་དམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ཆོ་གའི་མགོ་མཐུག་ཐམས་
 ཅད་བདེ་སྐྱོང་གི་ཅིས་ཟེན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ཆོ་གའི་མགོ་
 བྱས་བཟུང་སྟེ་དམ་ཆོག་གསུམ་མཐ་བཞི་དང་མ་བྲལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་
 ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་མཁས་མཆོག་དུ་མས་གསུངས་པ་ལྷར་རོ།
 །དེས་ན་རྒྱ་རྩེ་ནས་བཟུང་རེས་གྱིས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་བྱན་པ་དང་། བྱིལ་
 བུ་ནས་བཟུང་རེས་གྱིས་ཤེས་རབ་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་བ་བྱན་པར་བྱའོ།

དམ་ཆོག་གསུམ་ནི། རྒྱ་རྩེ་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ བྱིལ་བུ་གསུང་གི་
 དམ་ཆོག་ རང་ལྷར་བསྐྱོད་པ་སྐྱའི་དམ་ཆོག་སྟེ་གསུམ་དང་། དམ་ཆོག་བཞི་

ནི། རྫོང་ཐུགས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ རིལ་བྱ་གསུང་གི་དམ་ཚིག་ རང་ལྟར་བསྐྱེད་
བ་སྐྱེའི་དམ་ཚིག་ རྫོང་རིལ་དང་བཅས་བས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བར་བསྐྱོམ་བ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་དམ་ཚིག་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྫོང་རིལ་ནམ་བཟུང་རེས་ཀྱིས་
དམ་ཚིག་དེ་དག་ཀྱང་མ་བརྟེན་པར་བློ་བཟོ་བར་བྱའོ།

ནང་མཆོད་དང་སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་འབྲུལ་ཚུལ།

གསུམ་བ་ནང་མཆོད་དང་སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ནས་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་འབྲུལ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། ནང་མཆོད་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། བགེགས་བསང་བ། སྟོང་པར་སྦྱངས་བ། རིས་བཅུ་
བསྐྱེད་པ། འབྲུ་གསུམ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་ནམས་སྦྱབ་ཐབས་ལྟར་
བྱ་དགོས་པས། བགེགས་བསང་ཚུལ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ཐོད་པ་ཆང་གིས་
གང་བ་ལ་དམིགས་ནས། བསང་ཆུ་གཏོར་ཞིང་། ཞོ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གས་ལས་
སྤགས་བརྟེན་པའི་ཆེ། རང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་སྟོང་གར་ཉི་མའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རྩྱུ་ཡིག་མཐིང་ཁ་གྱེན་འགྲེང་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་ད་
ལས་སམ་རྩྱུ་ཡིག་དེའི་མཐར་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་སྤགས་འགྲེང་གཡས་སྐོར་དུ་
ཡོད་པ་ལས། རོ་བོ་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་ནམ་བཞོ་བོ་རྫོང་འཛིགས་

བྱེད་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ཕྱག་ན་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་ཆེ་བ་རི་རབ་ཅམ།
 འབྲིང་རི་ཕན་ཅམ། རྒྱང་བ་རྩལ་ཕྱ་རབ་ཅམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། རང་
 མཆོད་ལ་གནས་པའི་བགོགས་རྣམས་བྱིའུའི་ཆོགས་ཁྲིས་དེད་པ་ལྟར་གྱུ་
 མཆོ་ཆེན་པོའི་པར་འགྲམ་དུ་བསྐྱད་པས་བྱིར་འོང་མི་རྒྱས་པར་བསམ། ཡང་
 ཁྲོ་བོ་དེ་དག་གྲང་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་དེས་ནང་གི་
 སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་འཛོམས་རྒྱས་ན་བྱིའུ་བྱང་དོན་གྱི་བགོགས་སོགས་
 འཛོམས་རྒྱས་པ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟམ་དུ་རྒྱས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་
 བོ་ཡང་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བགོགས་བསང་བའི་དགོས་པ་ནི། བགོགས་རྣམས་མཆོད་
 གཏོར་ལ་གནས་ནས་སྒྲུབ་པ་པོ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པར་གསུངས་པས་དེ་དག་
 སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསང་བྱའི་བགོགས་ནི། མཆོད་ཡོན་དང་
 ཞབས་བསིལ་ལ་ཚུ་ལྟར་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བགོགས། མེ་ཏོག་ལ་འཛིག་
 ཏེན་པའི་མེ་ཏོག་ བདུག་སྟོས་ལ་ནག་པོ། མར་མེ་ལ་གཙུག་ཕུད་གཅིག་ལ།
 གི་ཆབ་ལ་ཟས་སུ་གི་ཟ་བ། ཞལ་ཟས་དང་གཏོར་མ་ལ་ཟས་སུ་གཏོར་མ་ཟ་
 བ། རོལ་མོ་ལ་སྒྲོས་གར་མཁན་ཞེས་བྱ་བའི་བགོགས་རྣམས་གནས་པར་
 བཞད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔུང་བཟང་ལས། གཡོ་ཞིང་འགྲུལ་བ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་
 བགོགས། །ཚུ་ནང་སྒྲེས་བྱ་འཁྲུགས་པའི་ཆེན་འཇུག་ །དེ་ནི་ལུས་གྲང་སྟོམ་

ཞིང་གཉིད་ཀྱང་ཆེ། །དེ་བཞིན་ལུས་ལྷི་མཆོག་ཏུ་འཁྲུགས་པར་གྱུར། །མེ་
 ཏོག་འབྲུལ་ཆེ་མེ་ཏོག་ཆ་དགོས་པ། །རང་གི་གནས་སྐབས་ཉིད་ན་ལུས་ལ་
 འཇུག། །རིམས་དང་མཆོད་པ་རུས་ལྷན་ན་བ་དང་། །གྲོགས་པོ་དང་ནི་རྣམ་
 པར་བྲལ་བར་བྱེད། །ནག་པོའི་ལུས་ཅན་ས་ནི་རྡོལ་ནས་སྟ། །བདུག་པ་རབ་
 ཏུ་འབྲུལ་བའི་ཆེན་འཇུག། །འཇུངས་དང་གཡོ་སྐྱེ་ཆེ་ཞིང་མི་བསྐྱེན་ལ།
 །འདྲོད་ཆགས་ཆེ་ཞིང་རབ་ཏུ་ཁུ་བ་འཛུགས། །མར་མེ་གཙུག་ལྷན་གཅིག་པ་
 བགོགས་བྱེད་ཅིང་། །འབྲེང་བའི་ཆེན་གཙུག་འཆད་འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། །སྦྱིང་
 གར་ཆ་ཞིང་གཟེར་ཐེབས་སེམས་ཉམས་བྱེད། །རིམས་དང་འཁྲུ་སྐྱུག་བྲག་
 པོས་འདེབས་པར་བྱེད། །དེ་བཞིན་རི་བུ་ཞེས་ནི་བྱ་བའི་བགོགས། །དེ་ནི་རི་
 འབྲུལ་ཆེན་ལུས་ལ་འཇུག། །ཡུལ་དང་རྒྱལ་པོ་གཉིན་དང་ཁོར་ལ་སེམས།
 །དེ་ནི་བྱད་མེད་རྣམས་ལ་ཆགས་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ལྷང་
 གི་དངོས་བསྐྱེན་ལ་ཞལ་བས་དང་གཏོར་མའི་བགོགས་དངོས་སུ་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། མཁས་པ་དུ་མས་གཏོར་མ་བུ་བའི་བགོགས་ཞེས་གསུངས་
 པ་དང་། རྣང་མཆོད་ལ་ཡང་དེ་དག་གང་རུང་གི་རིགས་གནས་པར་བཤད་
 པས། རྣང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་སྐབས་འདི་དང་། མཆོད་གཏོར་བྱིན་
 བརྒྱབ་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་བགོགས་དེ་དག་སེལ་དགོས་པར་གཤེས་པར་
 བྱུང་།

སྟོང་པར་སྦྱང་བ་ནི། ཞོ་སྤ་བླ་མ་སོགས་སྤགས་བརྗོད་པའི་ཆེ།
 སྤགས་དོན་ལྟར་ནང་མཆོད་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
 བ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ་སྟུང་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་བྲན་པས། མདུན་གྱི་ཐོད་
 བ་ཆང་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་མེར་གྱིས་ཁྱེན་ས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་
 བསམ། སྟོང་ཉིད་ཉོགས་པའི་སྒྲོ་དེ་ཡང་བདེན་པར་མེད་པར་འབྲས་དུས་ཀྱི་
 བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ་གཤམ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་འོག་གི་
 བསྐྱེད་ཆ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་ཐོལ་དུ་འཆར་བའི་གནད་ཡོད་པར་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། གོང་གི་སྤགས་ཀྱིས་ཞོ་ལ་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་
 ཆང་བས་སྦྱང་བྲ། སྦྱང་བྲེད། སྦྱངས་པའི་རོ་བོ་གསུམ་བདེན་པར་མེད་པར་
 མཆོན་པ་དང་། ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་དང་བྲལ་བའི་མཆོག་གི་སྤང་ཞེན་བྲེད་
 བ་ཡང་མཆོན། མཆོན་དོན་དེ་ལྟར་བྲན་ཏེ་དག་དུ་བརྗོད་པས་བསོད་ནམས་
 དཔག་དུ་མེད་པ་སྟོང་བ་སོགས་ནི་དོར་བྱིལ་གྱི་རྒྱབས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་རོ།
 །སྤ་བླ་མ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་
 སྟོང་པར་སྦྱང་བའི་དགོས་པ་ནི། ནང་མཆོད་སོགས་ལ་ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་སྟོང་
 བའི་ཆེད་དུ་དང་། རོ་བོ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་ཡིད་རོར་འཆར་བའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྗེས། རྩས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྟོང་པའི་ངང་ལས་སྤང་ནང་

མཚོད་གནས་པའི་གོ་སར་ཡི་ཡིག་སྡེ་སྤྱི་བྱེད་འབྲེང་ཐོལ་གྱིས་བྱང་བར་
 བསམ། ཡི་དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་སྡོན་པོ་དབྱིབས་
 མཁུལ་རྒྱུ་པོ་བྱེད་མར་བཅད་པའི་དབྱིབས་ཅན་ནམ། གཞུའི་དབྱིབས་ལྟ་
 བྱ་ལེབ་མོ། བཅད་ཁ་རང་ལ་བསྟན་ཅིང་སྒྲོར་མོ་པར་བསྟན་པ། རྒྱུད་དཀྱིལ་
 དེའི་བྱར་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱམ་བ་རེ་རེ། བྱམ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐོད་
 པའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་བ་དན་ལྷེ་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་བྱ་གཡོ་བ་ཅན་གྱིས་མཚན་
 པ། རྒྱུད་དཀྱིལ་དེའི་སྟེང་དུ་རྩི་ཡིག་དམར་པོ་བྱེད་འབྲེང་ཐོལ་གྱིས་བྱང་བར་
 བསམ། རྩི་དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ་བྱ་གསུམ་
 པ། བྱར་གཅིག་རང་ལ་བསྟན་ཅིང་ངོས་གཅིག་པར་བསྟན་ནས་མེ་འབར་
 བཞིན་པ། མེ་དཀྱིལ་དེའི་བྱར་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཨ་ཡིག་དམར་པོ་འཕྲ་དཀར་
 པོ་རེ་རེ་ཐོལ་གྱིས་བྱང་བར་བསམ། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་མདུན་བྱར་
 གྱི་ཨ་དཀར་པོ། པར་ངོས་ཀྱི་ཨ་གཉིས་ཀ་གཡམས་སྒྲོར་དུ་དམར་པོ་དང་སྡོན་
 པོར་བཞད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲ་མ་བྲགས་ཆེ། གང་ལྟར་ཡང་ཨ་དེ་གསུམ་འོད་དུ་
 ཁྱུ་བ་ལས་མི་མགོ་རྫོན་པའི་སྤྱི་དུ་གསུམ་གསར་དུ་བཅད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུ།
 མིག་ཁ་ཁྱིག་གི་བ། སོ་སྤྱི་ཞིག་གི་བ། སྤྱི་དབུལ་པའི་བྱེད་ཅམ་དུ་སྟེབས་པ།
 ལྟག་པ་དབུས་སུ་བསྟན་ཅིང་གདོང་ཁ་བྱིར་བསྟན་པ། སྤྱི་དུ་གསུམ་གྱི་
 དབུས་ཐད་ཀྱི་སྟེང་གི་ནམ་མཁར་ཏུ་ཅང་མི་རིང་བ་ཅམ་དུ་ཞུ་རྟགས་པོ་ཞིག་

ཐོལ་གྱིས་བྱང་བར་བསམ། ལྷན་ཡང་འོད་དུ་ཁྱབ་ལས་བྱང་བའི་ཐོད་པ་བྱི་
དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། དབུ་ལ་བ་རང་ལ་བསྟན་པ་
གསལ་གདབ། དེ་ལྟར་འོག་དུ་རྒྱུང་དགྱིལ། དེའི་སྟེང་དུ་མེ་དགྱིལ། དེའི་སྟེང་
དུ་སྦྱེད་བྱ་གསུམ། དེའི་སྟེང་དུ་ཐོད་པ་རྣམས་དབྱིབས་མདོག་སོགས་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་ཐེས།

ཐོད་པ་དེའི་ནང་དུ་རྩས་བཅུ་བསྦྱེད་ཚུལ་ནི། གསང་འདུས་ལྟ་བུ་ལ།
ཤ་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་ལྷ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་གཉིས་གཉིས་འགོད་པའི་
ལུགས་གཅིག་དང་། བདེ་མཆོག་སོགས་ལ་བདུད་ཅི་ལྷ་དབུས་དང་ཕྱོགས་
བཞིར་བཀོད་ནས་ཤ་ལྷ་དབུས་དང་མཆོམས་བཞིར་འགོད་པའི་ལུགས་
གཅིག་དང་། གཤམ་རྩེ་གཤེད་ཀྱི་སྒྲོར་ལ། ཤ་ལྷ་དབུས་དང་ཕྱོགས་བཞིར་
བཀོད་ནས་བདུད་ཅི་ལྷ་དབུས་དང་མཆོམས་བཞིར་བཀོད་པའི་ལུགས་
གཅིག་སྟེ་གསུམ་ལས། འདིར་ལུགས་བྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ལ།

གོང་གི་གསལ་བཏབ་པའི་ཐོད་པ་དེའི་ནང་གི་ཤ་ལྷ་དུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་
ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་སྤྲང་གི་རོ་བོ་རྒྱུ་དཀར་པོ་འགྲང་ཐབས་སུ་གནས་པ་འོད་དུ་
ཁྱབ་ལས་བྱང་བའི་བ་སྤང་གི་ཤ་ལགས་པ་རུས་པ་དང་བཅས་པ་དུམ་བྱར་
གཏུབ་སྟེ་སྤངས་པའི་སྟེང་དུ་གོ་ཡིག་དཀར་པོ་བྱེན་འགྲང་གིས་མཆོན་པ།
སྒྲོར་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། རིན་འབྱུང་གི་རོ་བོ་ཨོ་ཡིག་སེར་པོ་

77

ཡིག་ལྡང་ཁྱ་འབྲང་ཐབས་སུ་གནས་པ་འོད་དུ་ཁྱ་བ་ལས་བྱང་བའི་ཀང་མར་
 གྱི་སྟེང་དུ་མ་ཡིག་ལྡང་ཁྱ་གྱེན་འབྲང་གིས་མཆན་བ། དབུས་སུ་མིའི་ཤེའི་
 མདུན་ངོས་སུ་དོ་རྩེ་རོ་ལངས་མའི་རོ་བོ་བི་ཡིག་སྟོན་པོ་འབྲང་ཐབས་སུ་
 གནས་པ་འོད་དུ་ཁྱ་བ་ལས་བྱང་བའི་དེ་ཆུའི་སྟེང་དུ་མ་ཡིག་སྟོན་པོ་གྱེན་
 འབྲང་གིས་མཆན་པ་སྟེ་རྩེ་ས་བཅུ་པོ་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་
 ཚུལ་དུ་ཡིགས་པར་གསལ་བཏབ་གོ།

དེ་ཡང་གོང་གི་རྩྭ་ཨི་རྩི་ཁི་རྩྭ་ལྟ་ནི། གཤེགས་པ་ལྟའི་ས་བོན་ཡིན་
 བས་དེ་དག་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཤ་ལྟ་ཡང་གཤེགས་པ་ལྟའི་རོ་བོར་མོས་
 དགོས་ཤིང་། ལི་མི་བི་ཉི་བི་ལྟ་ནི་གཤེགས་པ་ལྟའི་ས་བོན་ཡིན་པས། དེ་
 དག་ལས་བསྐྱེད་པའི་བདུད་རྩི་ལྟ་ཡང་གཤེགས་པ་ལྟའི་རོ་བོར་མོས་དགོས་
 མོ། །དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་མཆན་པའི་ཡི་གེ་གོ་ཀྱང་ཉན་ལྟ་ནི་བ་སྒྲང་སོགས་
 སེམས་ཅན་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་དང་། བི་ར་ཤུ་མ་ལྟ་ལྟ་ནི། དེ་ཆེན་
 སོགས་རྩེ་ས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་པར་བཤད། ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་དེ་
 དག་རྩེ་ས་སོ་སོའི་མདོག་དུ་བསམ་པ་ནི་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཀྱང་། གོང་དུ་
 བཤད་པ་དེ་དམིགས་པ་འཆར་སྒྲ་ཞིང་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་བཞེད་པ་ལྟར་
 བཀོད་དོ།

དེ་ལྟར་རྩེ་ས་ནམས་རང་རང་གི་མིང་ཡིག་གིས་མཆན་པའི་དགོས་པ་

ནི། རྒྱུ་མཐུ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཀྱི།
རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས། རྒྱུ་
དེ་དག་ཐོད་པའི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐོད་པ་བྱི་དཀར་བས་སྟོང་
པ་མཆོན། ནང་དམར་བས་བདེ་བ་མཆོན། དེ་གཉིས་ཐོད་པ་གཅིག་ལ་ཆང་
བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་ཡིན་པས། དེའི་ནང་དུ་
བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་ཆུད་
པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས། ཡང་ཐོད་པའི་སྐད་དོད་བདེ་བ་
སྟོང་བ་ལ་འཇུག་པས་ཀྱང་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་པ་གྲུབ་
པོ། །མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ནང་དམར་བའི་མཆོན་དོན་
སྤར་བཤད་པ་ལས་གོ་ཐོག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་
རྒྱུ་སྤྱུ་འབྲང་སྟེ་བཤད་དོ།

ཤ་ལྔ་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་སྤྱུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྒྱུ་ལས། སྤང་
པོའི་ཤ་དང་རྟ་ཡི་ཤ། །ཤ་ཆེན་དག་ནི་བཟའ་བྱ་ཞིང་། །ལྟ་རྣམས་ལ་ནི་འབྲུལ་
བར་བྱ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་མགོན་པོ་མཉེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤ་ལྔ་དེ་
དག་སྦྱངས་ཏོགས་སྤར་གསུམ་བྱས་ནས་སྦྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ལོངས་
སྟོང་པ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་ལ་ལྟུང་བས་ལྟ་མཉེས་ནས་དངོས་གྲུབ་
སྤར་དུ་སྟོལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་དག་ལ་དངོས་གྲུབ་སྤར་དུ་

འགྲུགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་དང་། དངོས་གྲུབ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒོན་མེ་
 ལྷ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བློ་ཆེན་སོགས་ལྷ་ཡང་སྤར་ལྷར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་ནས་རང་ཉིད་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ལུས་
 བས་འཆི་མེད་རིག་འཛིན་གྱི་དངོས་གྲུབ་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པར་གསུངས་པས།
 བློ་ཆེན་སོགས་ལྷ་ཡང་བདུད་རྩི་འཛིན་པར་བཤད། བྱི་མ་ལྷ་པོ་
 འདིའི་ཁུངས་ཀྱང་། འདུས་པའི་རྒྱུད་བྱི་མ་ལས། ཐ་མལ་ལུས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ནི།
 །བྱི་མ་ལྷ་རྣམས་སྤང་བ་ནི། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ཡིས་བྱིན་བརྒྱབས་པས། །བདུད་རྩི་
 ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷར་ཐོད་པའི་ནང་དུ་
 གཤེགས་པ་ལྷ་དང་གཤེགས་མ་ལྷའི་ས་བོན་ལས་རྣམས་བརྩུ་སོ་སོར་བསྐྱེད་
 བས། རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོས་མཆོན་པར་གསལ་བཏབ་རྗེས། བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་དངོས་ནི། ཐོད་པའི་ནང་གི་རྣམས་བརྩུ་དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་
 བས་མཁའ་ལ་ཨོ་དཀར་པོ། དེའི་འོག་དུ་ཨྲ་ཤུལ་པ་པོ། དེའི་འོག་དུ་རྩྱུ་ཐོན་
 པོ་གསུམ་སྤྱིང་ནས་སྤྱིང་དུ་བཅེགས་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །དེ་
 རྗེས་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱུད་དཀྱིལ་བ་དན་དང་
 བཅས་པ་ལ་སོག་པས། བ་དན་འགྲུལ་ཞིང་རྒྱུད་དག་དུ་གཡོས། རྒྱུད་གི་
 མཐུས་མེ་རབ་དུ་སྤྲུལ། མེ་རབ་དུ་འབར་བས་ཐོད་པ་གདུངས་ཏེ། ཐོད་པའི་
 ནང་གི་རྣམས་རྣམས་ཟངས་ཆེན་པོར་མར་ཁུ་བ་ལྷར་ལུས་ལུས་དུ་ཁུ་ཞིང་

ཁོལ་བར་བསམ་མོ།

དེ་རྩེས། རྩས་ཀླམས་ཀྱི་སྟོང་གི་ཨོ་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་
འཕྲོས་བས་སྐྱེ་རྩེ་རི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀླམ་སྒྲུང་གི་ཀླམ་བར་བཀུག་
ནས་ཨོ་ལ་ཐེམ། ཞུས་མར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས་ཏེ། གསུང་རྩོ་
རྩེ་རི་ལྷ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་འོད་དབག་མེད་ཀྱི་ཀླམ་བར་བཀུག་ནས་ཞུམ་
ཐེམ། རྩྱ་སྟོན་པོ་ལས་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་འཕྲོས་ཏེ། ཐུགས་རྩོ་རྩེ་རི་ལྷ་ཆོགས་
ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱོད་པའི་ཀླམ་བར་བཀུག་ནས་རྩྱ་ལ་ཐེམ་བར་བསམ། དེ་
ལྟར་རྩོ་རྩེ་གསུམ་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་ཀླམས་བཀུག་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་ལ་རིམ་
གྱིས་ཐེམ་བས་ཡི་གེ་གསུམ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
ཐུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། ཀླམ་པ་བདུད་རྩི་མེར་རེ་རེར་སྒྲུང་བའི་ཨོ་ཞུ་རྩྱ་
གསུམ་སྒྲུང་ལས་ཀྱང་གཟི་བརྟེན་མདངས་དང་ལྡན་བར་བསམ།

དེ་ནས་ཡི་གེ་གསུམ་དེ་ཀླམས་འོག་གི་ཐོད་བར་ལྷུང་ནས་ལྷ་བས་
རྩས་ཀླམས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པར་འབྲེས་བར་བསམ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་
གོ་རིམ་ནི་ཐོག་མར་རྩྱ་དེ་རྩེས་ཞུ་རྩེ་རྩེས་ཨོ་ཐོད་བར་ལྷུང་ནས་ལྷ་བར་
བསམ། རྩྱ་གིས་རྩས་ཀླམས་ཀྱི་ཁ་དོག་ངན་ལ། བྲི་མི་ཞིམ་ལ། རོ་མི་བྲོ་བ།
རུས་པ་དམན་ལ། གྲིབ་དང་མི་གཙང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཀླམས་སྒྲུངས་ནས་
ཤེལ་ལྟར་དག་པར་བསམ། ཞུས་མཁྱོན་ཀླམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཐག་མེད་

ཀྱི་བདེ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟེར་བྱས་པའི་འཆི་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་ངོ་
 བོར་རྟོགས་པར་བྱས་ཤིང་ཁ་དོག་ཉི་མ་འཆར་ཁ་མའི་དུས་ཀྱི་ཤར་ཕྱོགས་
 ཀྱི་བར་སྒྲར་ལྟར་གསལ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དམར་སེར་དུ་གྱུར་པར་
 བསམ། ཨོྫ་ཀྱིས་བདུད་ཅི་དེ་ལ་མགོན་ཆུང་སྟེང་གི་ཅམ་མོངས་སྐྱུང་ཀྱང་
 ཟད་པ་མེད་པ་ལྟ་བུའི་མང་པོ་སྤར་ཞིང་སྤེལ་བར་གྱུར་པར་བསམས་ལ། དག་
 ཏུ་ཡང་། ཨོྫ་ཞུ་མྱོ། ལན་གསུམ་བརྗོད།

འབྲུག་གསུམ་བརྗོད་པའི་ཆེ་དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་འཛིགས་བྱེད་
 དུ་གསལ་བའི་སྟོང་གར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་གསལ་གདབ། དེའི་མདུན་དུ་ཆེ་འདིའི་པ་མ། གཡས་སུ་
 སྐྱབ་ཟླ། གཡོན་དུ་ཕྱོགས། རྒྱབ་ཏུ་མཛའ་བཤེས། དེའི་མཐར་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་པར་མོས་ལ། འབྲུག་གསུམ་དང་པོ་བརྗོད་
 པའི་ཆེ། རང་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་གཙོ་བྱས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་
 དག་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སོལ་ཁུ་དང་དུད་ཁུའི་རྣམ་པར་བ་སྐྱའི་
 བུ་གནས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་མདུན་གྱི་བདུད་ཅི་ལ་ཐིམ་པར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་
 འབྲུག་གསུམ་གཉིས་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ། དེ་དག་གི་དག་གི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་།
 གསུམ་པ་བརྗོད་པའི་ཆེ། དེ་དག་གི་ཡིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤར་ལྟར་
 ཐོན་ཏེ་མདུན་གྱི་བདུད་ཅི་ལ་ཐིམ་པས། སྐོ་གསུམ་གྱི་བྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

བདུད་ཅིའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒོ་
གསུམ་གྱི་འི་མ་དང་བལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་བསམ་མོ།
།དེ་ལྟར་བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་ཡང་འཛུགས་དང་། དགོ་བ་
རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པ་སོགས་དགོས་པ་པན་ཡོན་ལྷག་
པར་ཆེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་བདུད་ཅི་སྤྱངས་རྟོགས་སྤར་གསུམ་
བྱེད་པ་ལ། ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཐུགས་རྟོ་
རྩེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་གྱི་འི་མ་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པའི་ཐབས་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། རྩུ་ཡིག་ནི་ཐུགས་རྟོ་རྩེ་དེའི་
ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྩེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་འི་རོ་རྩུ་པའི་
སྟོན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་རྩུ་པས། རྩུ་གིས་རྩེ་དེ་དག་གི་སྟོན་སྤྱང་
དགོས་པར་བཤད།

གསུང་རྩོམ་སྟེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་འི་མ་མེད་པ་ནི། འགོ་བ་རྣམས་ཀྱི་
ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་དང་། འཆི་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་སྟེར་བར་བྱེད་
པའི་བྱེད་ལས་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལྷ་མོས་
ཀྱང་མ་གོས་པའི་ཆ་ནས་ཀྱང་ངེས་དོན་གྱི་བདུད་ཅི་ཡིན་ལ། ལྷ་ཡིག་ནི་དེ་
འབྲེ་གསུང་རྩོམ་འི་ས་བོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། རྩེ་དེ་རྣམས་བདུད་
ཅིའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་རྩུ་པས། ལྷ་ཡི་བདུད་ཅིར་རྟོགས་པར་བྱ་དགོས་པར་

བཤད། ཡང་ནམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། གསུང་དོན་མེད་དཔག་མེད་ནི་འཆི་མེད་
 བདུད་ཅི་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་ལྷ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་པར་
 བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། སྐྱོད་མེད་ཅི་འུ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་
 ཡེ་ཤེས་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་ཡིན་པས། འདིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བ་ཐེར་
 འབྱམ་སོགས་སུ་རི་སྟེད་སྟེད་པ་ཡང་ཆུད་མི་བཟོའང་མང་པོར་སྟེལ་བྱས་པ་
 ཡིན་ལ། ཨོ་ཡིག་ནི་དེ་འདྲའི་སྐྱོད་མེད་ས་པོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།
 བདུད་ཅི་དེ་ཉིད་མང་པོར་སྤར་བར་བྱས་པས། ཨོ་གྱིས་བདུད་ཅི་དེ་ཉིད་
 སྤར་དགོས་པར་བཤད་དོ། །ཡང་གཟུགས་ཕྱང་རིགས་འདྲ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 སྟེལ་ལ། ཨོ་གཟུགས་ཕྱང་ནམ་པར་དག་པ་ནམ་སྤང་གི་ས་པོན་ཡིན་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཨོ་གྱིས་སྟེལ་བར་བཤད། འདི་དག་གི་ཁྱད་སྤྱང་གྱུད་
 ལས། སྤགས་ནམས་ཀྱན་གྱི་ཡི་གེ་ཨོ། །བསྐྱོམ་ན་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤར། །ཞེས་
 སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །ནང་མཆོད་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་སྐབས་འདི་
 གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུར་ནས་མཆོན་དོན་མང་ཏུ་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་
 འདིར་མ་སྟོས་སོ།

ནང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷ་མ་དང་ལྷག་པའི་
 ལྷ་སོགས་ལ་ཕྱལ་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་དང་། རང་ཉིད་གྱིས་
 བཟའ་བའི་དམ་ཆོག་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་། བདུད་ཅི་འུ་མ་སྤྲུལ་པ་ལ་ཉེ་

བར་མཁོ་བ་དང་། མཚོད་གཏོར་གཞན་བསང་དགོས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། །དེ་
ལྟར་རང་ལྟར་བསྐྱེད་ནས་རྟོར་བྱེད་དང་། རང་མཚོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
རྩེས། སྡོན་འབྲེའི་མཚོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་བྱས་
མོ་གཡོན་རོས་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ། མཚོད་ཡོན་ཞབས་བསེལ་སོགས་
མཚོད་པ་ཅི་འབྲེར་པ་བཞིན་བཤམ་མཁ། འབྲེར་ན་ཐང་སག་པའི་བསྐྱེད་
རིམ་ལྟར། རང་གི་མདུན་དུ་རང་གི་གཡོན་ནས་གཡས་སུ་མཚོད་ཡོན་བརྩ་
དུག དེའི་ནང་རོལ་དུ་ཞབས་བསེལ་བརྩ་དུག དེའི་ནང་རོལ་དུ་བྱི་ཆབ་བརྩ་
དུག་སོགས་རོལ་མའི་བར་བརྒྱད་ཀའང་བརྩ་དུག་རེ་བཤམ་མཁ། དེ་ལྟར་
བཤམ་མི་རུས་ཀྱང་དམིགས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བཤམས་ཡོད་པར་དམིགས་
ལ། ཞོ་སྒྲིལ་སོགས་ཀྱིས་བསང་བ་དང་། ཞོ་སྒྲིལ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་པར་
སྟེང་བ་ནི་ནང་མཚོད་ཀྱི་སྐབས་དང་འབྲེལ།

དེ་རྩེས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྟོང་པའི་རང་ལས་རང་གི་མདུན་དུ་ཨ་དཀར་
པོ་བརྒྱད་ཆར་བརྩ་དུག་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་བརྒྱད་ཀའང་བྱིན་འབྲེང་གི་རྣམ་
པར་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམས་ལ། ཡི་གེ་དེ་རྣམས་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་བྱུང་
བའི་ཐོད་པ་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་
ཙུ་བརྒྱད་དུ་གྱུར་པར་བསམ། དེ་རྩེས་ཐོད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བདེ་སྟོང་
གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་སྡོན་པོར་ཤར་བ་འབྲེང་ཐབས་སུ་གནས་པ་རེ་རེ་ཐོལ་གྱིས་

བྱང་བར་བསམ། སྤྱི་དེ་རྣམས་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་བྱང་བའི་མཆོད་ཡོན།
ཞབས་བསིལ། རི་ཆག། མེ་ཉོག། བདུག་སྟོས། མར་མེ། ཞལ་ཟས། རོལ་མོ་
རྣམས་རང་བཞིན་ནི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས། རྣམ་པ་ནི་མཆོད་ཡོན་སོགས་
མཆོད་རྫས་རང་རང་གི་རྣམ་པ་ཅན། བྱེད་ལས་ནི། མིག་ན་ག། སྒྲ། ལྷ། ལྷུ་
ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དུག་སོ་སོའི་སྟོང་ཡུལ་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཁྱད་
པར་ཅན་བསྐྱེད་རྒྱས་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པར་
བསམས་ལ། ཨོ་ཨྲྀྩྭྭྭྭ། ཞེས་པ་ནས། ཨོ་ཤྲྀྩྭྭྭྭ། ཞེས་པའི་བར་
བརྗོད་ནས་མཆོད་པ་རང་རང་གི་མིང་སྟགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་ནས་
རང་རང་གི་བྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབས་པའོ། །དེ་ཡང་མིང་
སྟགས་ཡི་གེ་གསུམ་དང་སྟེལ་བའི་དགོས་པ་ནི། ཡི་གེ་གསུམ་རྫོང་རྫོང་གསུམ་
བྱིས་པོན་ཡིན་པས། མཆོད་པ་དེ་དག་རྫོང་རྫོང་གསུམ་བྱི་རང་བཞིན་བདེ་སྟོང་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེས་ན་མཆོད་པ་
རྣམས་རྫོང་རྫོང་གསུམ་བྱི་རང་བཞིན་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་སོང་སྐྱམ་
པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་བྱ་དགོས་སོ། །

སྒྲིལ་བྱ་མེད་པ་མཆོད་པ་བསྐྱེད་ཚུ་ལ་མི། སྐྱེ་འབྱུང་བ་ལ་ལས། མཆོད་
རྣམས་རྣམས་ཀླུ་མ་ས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། སྐྱེད་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྣམས་
རང་རང་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཐོ་ཐོག་ལེས་བསྐྱེད་པ་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་

དང་། བརྟག་གཉིས་ལས། སྤྱི་ལས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས།
འདིར་བྱི་མ་ལྟར་བྱས་པའི་ལུགས་སོ། །བརྟག་གཉིས་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི།
སྣ་ཆོགས་སྤྱི་ལས་ཆོགས་པ་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་འབྲུལ་བར་བྱ། ཞེས་
པའོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་ལས་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་ཡིག་གཙོ་བོའི་ཐུགས་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་བོན་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མཆོད་
རྗེས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་མོས་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་
གསུངས། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་ནི། གང་ལ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་
མཉེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དང་། སྐྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་ཡོན་གྱི་རང་
བཞེན་ཤེས་པའི་སློན་ས་ཡོངས་སྤྱད་པས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་
ཡོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སུ་དག་པ་བྱུབ་པའི་རྒྱར་འགོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་
བཤད་དོ། །མདོར་བྱས་ལས། འདོད་པ་ལྡན་པའི་སྤངས་སྤངས་ནས། དཀའ་
ཐུབ་ཀྱིས་ནི་གཏུང་མེད་པར། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལ། དེ་བས་
བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གོང་གི་མཆོད་པ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དང་ཡུལ་གང་དུ་འབྲུལ་ཚུལ་ལ།
མཆོད་ཡོན་ནི། དག་བགེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ཁྲག་ཡིན་ལ། ཞལ་དུ་འབྲུལ་
རྒྱ། ཞབས་བསིལ་ཡང་སྤར་ལྟར་ལ། ཞབས་ལ་འབྲུལ་རྒྱ། ཇི་ཆབ་ནི་ཁྲག་
ཞག་གམ་མཐིས་པའི་ཇི་ཆབ་ཡིན་ལ། ཐུགས་ཀར་འབྲུལ་རྒྱ། མེ་ཏོག་ནི།

མིག་ན་པ། ལྷ། ལྷེ་སྤྲེང་བར་པོ་ལྷའི་མེ་ཉེག་ཡིན་ལ། ལྷ་ན་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་
ཡིན་པར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་གསུངས། བདུག་སྒྲོས་ནི། འཆེན་
ཆོས་ཆེན་གྱི་བདུག་སྒྲོས་ཡིན་ལ། འདས་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ། མར་མེ་ནི། ལྷ་
ཆེན་གྱི་མར་མེ་ཡིན་ལ། ལྷ་ན་ལམ་དུ་འབྲུལ་རྒྱུ། ཞལ་ཟས་ནི། ལྷེད་ ལྷོ་བ།
མཆེན་པ། མཆེད་པ། མཁལ་མ་སྤྲོད་སྤྲེང་ལྷ་སོགས་འུས་ཀྱི་ཞལ་ཟས་
ཡིན་ལ། ལྷགས་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ། རོལ་མོ་ནི་མི་རུས་ཀྱི་རྒྱང་གྲོང་ཐོད་རྩ་སོགས་
ཡིན་ལ། ལྷ་ན་ལ་འབྲུལ་རྒྱུ་ལོ།

དེ་ལྟར་སྟོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་གྱི་གྲིས་བརྒྱབས་ཐེས། སྟོན་
 འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་དེ་ཉིད་གང་ལ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་སྟོགས་སྟོང་སྟུན་འདེན་
 བའི་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྟགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་ཅམ་གྲིས་སྟུན་འདེན་བའི་
 ཡུགས་དང་། རང་གི་སྟོང་གཞས་སྟོང་སྟོས་ཏེ་སྟུན་འདེན་བའི་ཡུགས་
 གཉིས་བཤད་པ་ལས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་བས། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་གི་
 སྟགས་ཀའི་རྩྭ་སྟོན་པོ་ལས་སྟོས་བའི་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་པ་
 ཅན་གྲིས། སྟོགས་མཆོམས་བརྒྱད་དང་སྟོང་འོག་རྣམས་སྟུ་སྟོས་ཏེ། སྟོགས་
 སྟོང་བཙོ་ལྷ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བཀྲ་གནས་སྟོགས་མཆོམས་རྣམས་སྟུ་
 འཁོར་བར་བསམ།

ཕྱོགས་སྒྲོང་བཅོ་ལྔ་ནི། ལར་དུ་དབང་པོ། དེའི་ཁ་ནང་དུ་བསྟ་བའི་

[illegible]

ཅམ་གྱིས་སྤྱན་འཛེན་པའི་ལུགས་སྤྱབས་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་
བསྐྱེད་རིམ་ལྷན་བཀོད་ལགས།

ལུགས་གཉིས་པ་ཁྲོ་བོ་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱན་འཛེན་པའི་ལུགས་ལྷན་བྱེད་ན།
གོང་གི་སྤྱན་འཛོའི་གཏོར་མ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཛུགས་ཏུ། མོ་
ཏྲི་མྱེ་མཐེས་པ་ནས་ཨ་ཀཱུ་ཡ་ཇ་མཐེས་འགྲུགས་སྤྲགས་བརྗོད་པའི་ཆེ། རང་
གི་སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་གི་མཐར་འགྲུགས་སྤྲགས་དེ་ཉིད་གཡས་སྒྲོར་དུ་འཁོད་པ་
ལས། ཁྲོ་བོ་གཤེན་རྩེ་གཤེད་མ་ཉིའི་ཞལ་ཅན་སྤྱོད་མདོག་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་
བྲག་གཉིས་པ་བྲག་གཡས་ན་ལྷགས་ཀྱུ་དང་། གཡོན་ན་ཞགས་པ་སོགས་པ་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་མཐོན་གངས་སམ་བཅུ་དྲུག་སྤྱོད་ཏེ། རྩྱགས་སྤྱོད་གི་
གཙུ་བོ་བཅུ་དྲུག་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་ག་ནས་ལྷགས་ཀྱུས་བཟུང་། མཐོན་པ་ནས་
ཞགས་པས་བཅིངས་ཏེ་བཀྲག་ནས་རང་གི་ཤར་ལ་སོགས་པའི་རྩྱགས་
མཆོམས་རྣམས་སུ་འཁོད་པར་བསམ།

གོང་གི་ཁྲོ་བོ་བཅུ་དྲུག་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། ཤར་དུ་གཉིས། ལྷོར་གཉིས། ལྷོར་
དུ་གསུམ། བྱང་དུ་གཉིས། འོག་ཏུ་གཉིས། ལུབ་ཏུ་གཅིག་ ཤར་ལྷོར་གཅིག་
ལྷོ་ལུབ་ཏུ་གཅིག་ ལུབ་བྱང་དུ་གཅིག་ བྱང་ཤར་དུ་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་སྤྱོད་
དགོས་སོ། ཁྲོ་བོ་དེ་དག་གིས་བཀྲག་བྱའི་རྩྱགས་སྤྱོད་གི་གཙུ་བོ་རྣམས་ནི།
ཤར་གྱི་རྩྱགས་སྤྱོད་དབང་པོ་དང་། ཉེ་དབང་གཉིས། ལྷོའི་རྩྱགས་སྤྱོད་ཆོས་

ཐུལ་ནང་སྐྱབ་སྡེ་བདུན་དང་། བྱི་སྐྱབ་གཉིས། སྟེང་གི་ཕྱོགས་སྟོང་ཟླ་བ་དང་།
 ཉི་མ་དང་། ཚངས་པ་གསུམ། བྱང་གི་ཕྱོགས་སྟོང་ལུས་ངན་དང་། ཚོགས་
 བདག་གཉིས། རོག་གི་ཕྱོགས་སྟོང་སའི་ལྷ་མོ་དང་། ཐགས་བཟང་རིས་
 གཉིས། ལུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོང་ཚུ་ལྷ་གཅིག་ཤར་སྟེང་ཕྱོགས་སྟོང་མེ་ལྷ་གཅིག
 ལྟོ་ལུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སྟོང་སྤེལ་པོ་གཅིག་ ལུབ་བྱང་གི་ཕྱོགས་སྟོང་རྒྱང་ལྷ་
 གཅིག་ བྱང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་སྟོང་དབང་ལྷན་གཅིག་རྣམས་སོ། །འདིར་སྟོང་
 གཤེན་རྩེ་ལ་བྱི་ནང་གཉིས་དགོས་པ་ནི། ཞེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
 དང་། ཐུགས་དོན་ལ་ཤེན་ཏུ་གསལ་ལོ། །ཞེས་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་
 བཤད་པ་ལྟར་རོ།

ཕྱོགས་སྟོང་དེ་དག་སྐྱབ་པ་པོ་རང་གི་ཕྱོགས་མཚམས་བརྒྱད་ཏུ་
 དགོད་ཚུལ་ནི། ཤར་ཏུ་དབང་པོ། ཉི་དབང་། ཟླ་བ། ཉི་མ། ཚངས་པ་ལྷ་དང་།
 ལྟོང་ཚོས་ཐུལ་ནང་སྐྱབ་སྡེ་བདུན་དང་། བྱི་སྐྱབ་གཉིས། ལུབ་ཏུ་ཚུ་ལྷ། སའི་
 ལྷ་མོ། ཐགས་བཟང་རིས་གསུམ། བྱང་ཏུ་ལུས་ངན། ཚོགས་བདག་གཉིས།
 ཤར་སྟེང་མེ་ལྷ། ལྟོ་ལུབ་ཏུ་སྤེལ་པོ། ལུབ་བྱང་ཏུ་རྒྱང་ལྷ། བྱང་ཤར་ཏུ་དབང་
 ལྷན་རྣམས་བཞོད་པའོ།

དེ་དག་གི་སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་ནི། ཤར་ཏུ་དབང་པོ་དམར་
 སེར་གླང་པོ་ཆེ་དཀར་པོ་ལ་ཞོན་པ། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། ལུས་ལ་

མིག་སྤྲོད་ཡོད་པ། གཡས་རྩོམ་ཅེ་ཅེ་བརྒྱ་པ། གཡོན་སྤྲིགས་མཚུབ་མཛད་
 པའོ། །དེ་ཁ་ནང་དུ་བལྟ་བའི་གཡོན་དུ་ཉེ་དབང་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་
 པ། རྩ་མཁའ་མྱིང་ལ་ཞོན་པ། གཡས་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚོ་བསྐྱབ་པའི་ཤིང་
 དང་། གཙོད་པའི་འཁོར་ལོ་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་གཉིས་ཀྱིས་དུང་དང་། རྩ་
 གོ་སྤྱ་ལྷ་ཐོགས་པ། རྩ་གོ་སྤྱ་ལྷ་ཞི། རྩ་སྤྱ་སྤྱན་ཞེས་བའམ། རྩ་
 སྤྱ་སྤྱ་ཞེས་བ་ཡིན་ལ། ས་གསུམ་གྱི་རྩ་སྤྱ་ལས་ས་སྤྱིའི་རྩ་སྤྱ་ཡིན་
 པར་བཤད། དབང་པོའི་གཡས་སྤྱ་རྒྱ་བ་དཀར་པོ་ཀྱ་སྤྱ་དའི་སྤྲོད་ན་གནས་
 པ། ལག་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱ་སྤྱ་ད་འཛིན་པ། དེའི་གཡས་སྤྱ་ཉི་མ་དམར་པོ། ཏ་
 མཚོག་བདུན་གྱིས་བྲངས་པའི་ཤིང་ཏ་ལ་ཞོན་པ། ལག་བ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱ་
 འཛིན་པ། དེའི་གཡས་སྤྱ་ཆངས་བ་སེར་པོ་གདོང་བཞི་བ་རང་བ་ལ་ཞོན་པ།
 གཡས་བས་སྤྱི་རྒྱགས་དང་མི་འཛིགས་པ། གཡོན་བས་དབྱུག་བ་དང་བབྱང་
 འཕྲེང་འཛིན་པ། ཕྱོགས་སྤྲོད་འདི་ལྷ་པོ་རང་གི་ཤར་ཕྱོགས་སྤྱ་འཁོད་པར་
 མོས་པའོ། །ལྟོར་ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་གཤེན་རྩེ་སྤྱ་
 རང་རང་གི་མཛོན་རྩོགས་ལྟར་དང་། སྤྱ་བདུན་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

ཆོས་རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་འཁོར་བཅས་དེའི་གཡོན་དུ་ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་སྐྱབ་
 གཤེན་རྩེ་ནག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན། མ་ཉེ་ལ་ཞོན་
 པ། སྤྱ་དམར་སེར་གྱིན་དུ་འབར་པ། གཡས་དབྱུག་བ་དང་གཡོན་སྤྲིགས་

མཐུ་བ་མཛད་པའོ། །རྒྱལ་ཏུ་ཚུ་ལྷ་དཀར་པོ་སྤྱལ་ལ་ཞོན་པ། སྤྱལ་ཞགས་
 འཛིན་པ། དེའི་གཡས་སུ་སའི་ལྷ་མོ་སེར་མོ་བརྒྱ་ལ་གནས་པ། གཡས་
 དཔང་པོར་ཁས་ལེན་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་ཅིང་། གཡོན་གསེར་གྱི་བུམ་པ་
 འཛིན་པ། དེའི་གཡས་སུ་ཐགས་བཟང་ཅིས་སྟོན་པོ་ཤིང་རྟ་ལ་ཞོན་པ། གཡས་
 རལ་གྱི་དང་གཡོན་སྡིགས་མཐུ་བ་ཅན། འདི་གསུམ་ག་རྒྱལ་ཏུ་འཁོད་པར་
 མོས་པའོ། །བྱང་དུ་ལུས་ངན་སེར་པོ་ཤ་རྒྱས་པ་གཏེར་ལ་གནས་པ། གཡས་
 ས་བོན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་དང་གཡོན་ནེ་ཕུ་ལེ་ཐོགས་པ། ས་བོན་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་
 བི་ཇ་སྤྱར་དང་། ནེ་ཕུ་ལེ་ནི་སྟེ་མོང་ངོ། །ཁི་ཇ་སྤྱར་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་པར་
 རྒྱལ་བས་གང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་དོན་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་།
 འདིར་ནི་ཉུང་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་མང་པོའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། མདོར་ན་འབྲུ་མང་
 པོས་གང་བའི་དཔག་བསམ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་ནི་ནོར་བུ་
 དང་འབྲུ་བར་འདོད་པ་འཇོ་བར་བཤད། བྱང་གི་ཕྱོགས་སྟོང་ལུས་ངན་དེའི་
 གཡོན་དུ་ཆོགས་བདག་སྤང་སྣ་དཀར་པོ་སྤང་པོ་ཆེའི་གདོང་པ་ཅན་གྱི་བ་ལ་
 ཞོན་པ། ཕྱག་བཞེ་པ། གཡས་གཉིས་བགྱང་འཕྲེང་དང་དག་སྟ། གཡོན་གཉིས་
 ལ་ཕྱག་དང་ལ་དུ་འཛིན་པ། ལ་དུ་ནི། ཆོགས་བདག་གི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པ་
 གཅིག་དང་། མདོ་སྤང་འདས་ལས་བཤད་པ་གཅིག་སྟེ་མི་འབྲུ་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། ཀ་ར་བུ་རམ་སྤང་ཅི་སྟེ་མངར་གསུམ། ཞར་བར་སྤྱར་

གསུམ་སྟེ་འབྲས་བུ་གསུམ། དེ་ཞིམ་པོའི་སྟོལ། བག་ཕྱེ་རྣམས་བསྐྱེས་པའི་
 རིལ་བུ་འོ་མ་དང་མར་དུ་བཅོས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། ཆོགས་བདག་གི་
 རྒྱད་ལས། ལ་དུ་ཞེས་བྱ་ཞལ་ཟས་ནི། །མངར་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་རྣམས་
 དང་ནི། །དེ་བཞིན་ཞིམ་པའི་སྟོལ་གྱིས་བྲན། །བག་ཟན་གྱིས་ནི་རིལ་བུ་བྲ། །
 འོ་མ་མར་དུ་བཅོས་བྲས་ལ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན།
 མདོ་སྤང་འདས་ལས། རིགས་གྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། མར་དང་། བག་ཕྱེ་
 དང་། བེ་བེ་ལིང་དང་། བཅའ་སྒྲ་དང་། ན་ལེ་ཤམ་དང་། རྒྱན་འབྲུམ་དང་། བལ་
 བོ་སེལ་དང་། འོ་མ་བུའི་འབྲས་བུ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེས་པ་ལ་ལ་དུ་ཞེས་བྲལོ། །
 བསྐྱེས་པ་དེ་དག་མ་གཏོགས་ལ་དུ་གྲུད་ན་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ།

ཤར་སྟོ་འཕམ་མེར་མེ་ལྷ་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་རྩ་སྐྱེས་
 ལ་ཞོན་པ། གཡས་བགྲང་སྤེང་དང་གཡོན་སྐྱི་སྐྱགས་འཛིན་པ། ལྟོ་རུབ་བམ་
 སྤེན་པོར་སྤེན་པོ་སྤེན་པོ་རོ་ལ་ཞོན་པ་ཁྲོ་ཞིང་རམས་པ། གཡས་གྱི་གྲུག་
 དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། རུབ་བྱང་ངམ་རྒྱང་དུ་རྒྱང་ལྟ་དུ་བའི་མདོག་ཅན་
 རི་དྲགས་ལ་ཞོན་པ། ལག་པ་གཉིས་གྱིས་རྒྱང་རས་འཛིན་པ། བྱང་ཤར་དུ་
 དབང་ལྡན་དཀར་པོ་སྤང་ལ་ཞོན་པ། རལ་བའི་ཐོར་ཅོག་ཅན་ཕྱག་གཉིས་
 གྱིས་ཅེ་གསུམ་དང་ཐོད་པ་ཐོགས་པས་གོ་རིལ་འབྱུང་བལོ། །དེ་དག་རེ་རེ་

ལའང་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བསྐྱོར་ཞིང་། སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་འབྱུང་པོ་
ཆོགས་དང་བཅས་པ་འཁོད་པར་མོས་པའོ།

འདི་ལྟར་ཕྱོགས་མཆམས་བརྒྱད་དུ་སྡེ་ཆན་བཅུ་དྲུག་འགོད་ཚུལ་ནི།
འངས་བཞད་རིན་པོ་ཆེའི་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་བཀོད་ལགས། མཁས་མཆོག་
ཐང་སག་པ་དང་། དག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན།
དབུས་སུ་གཤེན་ཆེ་སྡེ་བདུན་དང་། ཕྱོགས་མཆམས་རྣམས་སུ་ཕྱོགས་སྦྱོང་
བཅོ་ལྔ་གཞན་སྟར་ལྟར་འགོད་པར་གསུངས། ཕྱོགས་སྦྱོང་འགོད་ལུགས་མི་
འདྲ་བ་གཉིས་དེ་དག་ལས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ཆོ་གའི་དག་འདོན་རྒྱས་
བསྐྱུས་གང་རུང་སྐབ་ཐབས་ཁུངས་མ་རྣམས་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ནས།
དམིགས་པས་ཕྱོགས་སྦྱོང་བཀོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས་གང་མོས་པ་
བྱའོ།

གོང་གི་འགྲུགས་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཨོ་ནི་ནང་མཆོད་
བསང་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། རྩི་མི་འཕྲོག་བྱེད། རྩི་མི་མཆེ་བ།
མི་གི་ཏུ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ། ཨ་ན་ན་ནི་ཞལ། འདིའི་ཨ་ནི་གོང་གི་ཏའི་ཨ་
དང་མཚུངས་འདྲ་བྱས་པས་ན་ན་ལུས་པའོ། །རྩྱ་རྩྱ་པའ་ནི་དོན་དེར་བསྐྱུས་
བའི་ཆིག་སྐར་ནི་ཐམས་ཅད། དུལྱི་ནི་མ་རུངས་བ། ཨི་རྩ་ནི་དབང་པོ། ལྷ་དེ་
ན་ནི་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ། ས་སྤ་དེ་སྤ་ར་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པ། ཨ་

ཀཏྲ་ཡ་ཇ་ནི་སྤྱར་དུ་བཀྱག་པར་གྱིས། སྤྱུ་ནི་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པའོ།

དེ་དག་གི་དོན་དེའ་ཉེ་གོ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་ན། འཕྲོག་
བྱེད་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཞལ་ཅན། མ་རུངས་པ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་
འཁོར་དང་བཅས་པ། སྤྱར་དུ་བཀྱག་པར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་
འཕྲོག་བྱེད་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཞལ་ཅན་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་སྣང་ག་ནས་སྡོ་
རྒྱུའི་ཁོ་བོ་ལ་བོས་པའི་ཆིག་མ་རུངས་པ་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་
བཅས་པ་སྤྱར་དུ་བཀྱག་པར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་པ་ནི། བྱུགས་སྡོང་འཁོར་དང་
བཅས་པ་སྤྱར་དུ་བཀྱག་པར་གྱིས་ཞིག་ཅེས་ཁོ་བོ་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྡོ་
བའི་ཆིག་ཡིན་པས་སྤྲགས་འདི་བརྗོད་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བཀའ་བསྡོ་བར་
བསམ་མོ།

དེ་ལྟར་བྱུགས་སྡོང་བཀྱག་སྟེ་བྱུགས་མཆམས་རྣམས་སུ་འཁོད་པར་
མོས་ཇེས། བྱུགས་སྡོང་རྣམས་ལྟར་གསལ་འདེབས་ཚུལ་ནི། ཨོ་ཕྱི་ཕྱི་ཞེས་
པ་ནས། གྱི་ལ་ཡ་རྩྱི་པཌ་སྤྱུ། ཞེས་ཕྱར་བཏབ་ཀྱི་སྤྲགས་བརྗོད་པའི་ཆོ།
རང་གི་སྣང་གར་རྩྱི་གི་མཐར་ཕྱར་བཏབ་ཀྱི་སྤྲགས་དེ་ཉིད་གཡས་སྒོར་དུ་
འཁོད་པ་ལས། ཁོ་བོ་གཞིན་ཇེ་གཞིན་མ་ཉིདེ་ཞལ་ཅན། བྱུག་ན་ཕྱར་བྱ་
ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟེ་མགོན་གངས་སམ། བཅུ་དྲུག་སྡོས་ཉེ་བྱུགས་་
སྡོང་རྣམས་ཀྱི་སྣང་ག་དང་མགོན་པ་སོགས་སུ་ཕྱར་བྱ་རེག་ཅམ་བྱས་པས།

གསེར་འགྲུར་གྱི་ཅིས་ལྷགས་ལ་རེག་ཙམ་གྱིས་གསེར་དུ་འགྲུར་བ་ལྟར་
རམ། གྲུབ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་གྱི་རིལ་བུའི་བཅུད་ལེན་གྲུབ་ནས་ཐོས་པ་
ན། སྒར་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་ལོན་པའི་ཆས་འཁོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། ལོ་
བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་ཉམས་ཅན། ཁ་དོག་འཛམ་བུ་ཚུ་བའི་གསེར་
མདོག་ཅན་དུ་འགྲུར་འོང་བ་དེ་བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་
བཅས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་དམན་པ་དོར་ནས་སྐྱད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྫོང་
འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་
ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་བར་མོས་བའོ།

དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཀུག་སྟེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱགས་གསུམ་ཡོད་
དེ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་སྟོན་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་
བཀུག་ནས་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱགས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་སོགས་གསལ་འདེབས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཆོག་ལྟར་མ་བྱས་
བར་འགྲུགས་སྒྲགས་དང་ཕྱར་སྒྲགས་བརྗོད་ནས་ཁོ་བོ་སྟོས་པས་བཀུག་
ནས་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་བཅུབ་སྟེ། ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱགས་འབྲིང་པོ་དང་།
ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་སོགས་གསལ་འདེབས་ཀྱི་
བསྐྱེད་ཆོག་ལྟར་རྒྱས་པ་བརྗོད་པ་དང་འགྲུགས་སྒྲགས་ཕྱར་སྒྲགས་ཀྱང་
བརྗོད་ནས་འགྲུག་པ་དང་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ནི་ཕྱགས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལོ།

གོང་གི་ཕུར་ཕྱགས་ཀྱི་དོན་ནི། འཕྲོག་བྱེད་ནམ་པར་འགྱུར་བའི་ཞལ་
 ཅན། མ་རུངས་པ་དང་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཕུར་བྱས་ཐོབ་ཅིག ཅེས་པ་ཡིན་པས། ཕུར་ཕྱགས་བརྗོད་པའི་ཆོ།
 ཁོ་པོ་ནམས་ལ་དེ་ལྟར་བཀའ་བསློང་བར་བསམ་མོ། །ཐུགས་ཀ་ནས་སློས་པའི་
 ཁོ་པོ་དེ་དག་སྐར་བཟུ་བར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཁོ་པོ་དེ་དག་གང་
 བསློང་བའི་ལས་མཛད་ཟིན་མ་ཐག་ཏུ་སྐར་ལོག་སྟེ་སྟིང་གར་ཐིམ་པར་མོས་
 བས་ཆོག་པར་མངོན་ནོ།།

དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཀྱག་ནས་ཕྱོགས་མཆོམས་ནམས་སུ་འཁོད་པ་
 འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་སུ་གསལ་བཅུ་བ་རྗེས། མགོན་ཕྱོགས་སྐྱོང་དེ་དག་
 ལྟར་གསལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་འོད་དུ་ཁྱེན་སྒྱུ་དཀར་པོ་རེ་རེ་གྱུར་པར་
 བསམས་ལ། སྒྱུ་དེ་དག་ཀྱང་འོད་དུ་ཁྱེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དབྱིབས་དོ་རྗེ་ཅེ་
 གཅིག་པ་དཀར་པོའི་ནམ་པ་ཅན་ཀྱི་འོད་ཀྱི་སྒྱུ་གྱུ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ།
 དེ་ནས། ཞོ་ཡ་མ་རྩ་རྩ་སོགས་ཅ་ཕྱགས་བརྗོད་པའི་ཆོ། མདུན་དུ་སྐད་ཅིག་
 གིས་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱིལ་འཁོར་
 ཡོངས་རྫོགས་གསལ་བཅུ་བ་ནས་གཏོར་མའི་ཕྱད་ཕྱལ་བས། བཞེས་ནས་
 ལྟག་མ་ཕྱོགས་སྐྱོང་ནམས་ཀྱིས་ཡོངས་སྐྱོད་དུ་རུང་བའི་གནང་བ་བྱིན་ནས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བསམ། དེ་ལྟར་གནང་བ་བྱིན་ཚུལ་ཡང་། སྟོན་

གཤམ་རྩོམ་མེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱེད་ཀྱི་མ་དང་རྩོགས་ཀྱི་མེ།
ལ་ཐུག་ལ་མི་སྤྱོད་པར་དམ་བཅས་པ་གོ་བའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་གཏོར་བུད་ཅ་སྤྲུགས་ཀྱིས་འཛིགས་བྱེད་ལ་འབྲུལ་བ་ནི། རྩོམ་
ཅོང་ཁ་བས། ལྟ་དང་འབྲུང་པོ་ལ་གཏོར་མ་བུལ་ཏེ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་
པ་ནི་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་
བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ལྟ་དང་འབྲུང་པོ་ཞེས་པའི་ལྟ་ནི་འཛིགས་བྱེད་དང་།
འབྲུང་པོ་ནི་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཡིན་པར་བཤད་པའི་བྱིད། དེ་ལྟར་གཏོར་བུད་ལྟ་ལ་
བུལ་རྩོམ་། ལྟ་ལ་ཕྱོགས་སྤྱོད་ལྟར་གསལ་བ་ལ་འབྲུལ་ཚུལ་ནི། མེ་ལྟ་ཅ་
ར་ནི། སོགས་བཞེད་པའི་ཆེ། རང་གི་སྤྱིང་གནས་ལྟ་མོ་བུག་ན་ཐོད་པ་
ཐོགས་པ་མཐོན་འཁོར་བཅས་བྱངས་དང་མཉམ་པའམ། བཅུ་དྲུག་སྤྱོས་ཏེ།
མདུན་གྱི་གཏོར་མའི་བདུད་ཅི་ནས་བུག་གི་ཐོད་པས་ལྷོ་ལྷོ་བཅུས་ཏེ། གཙོ་
འཁོར་སོ་སོ་ལའམ། གཙོ་བོ་རྣམས་ལ་བུལ་བས། དེ་དག་གི་ལྟ་གསལ་འོད་
ཟེར་གྱི་སྤྱ་གུས་ལྟ་མོའི་བུག་བཟུང་གི་ཐོད་པའི་བདུད་ཅི་ལ་བུག་སྟེ་གསོལ་
བས། གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བས་མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པར་
བསམ། དེ་ཡང་གཙོ་འཁོར་བཅུ་དྲུག་ལ་བུལ་བྱང་། འཁོར་ཐམས་ཅད་རང་
རང་གི་གཙོ་བོ་དང་བུགས་རྒྱུད་གཅིག་པས་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་བསམ་སོ།།
འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱིང་གནས་སྤྱོད་རྒྱུའི་ལྟ་མོ་དེ་ཉིད་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་

གིས་རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་མར་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་རོ་རྡོ་རྗེ་མར་
བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱང་། ལྷང་སྒྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་ཆོས་ལྡན།
འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ། བད་དཀར་འཛིན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་
ཀྱིས་ལྷ་མོ་ཞེས་པ་ཅམ་ལས་གཞན་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་
ཡང་དེ་ལྟར་བཟོད་དོ།

གོང་གི་གཏོར་མཁས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཨོ་ལྷ་ཅ་རྩྱུ་ལ་
ཅ་ར་ལ། ལྷན་ཁེ་ཅ་ར་ལ། ཏ་ལྷར་བཞི་གྲུ་ལྟོ། ཀ་དཀྱི་ཏ་ཏྲི་གྲུ་ལ། ལྷ་བ་ལྷི་
མ་ལྟོ། བཏ་ལྷད་ཏ་ར་ཏྲི་གྲུ་ལ། ཞེས་པའི་མཁས་སྡེ་ཆོན་བདུན་ནི། ཉེ་སྤྱིང་
ཡི་གེ་བདུན་པ་དང་གཤེན་རྗེ་སྡེ་བདུན་གྱི་མིང་སྡེ་ལ་ནས་གཤེན་རྗེ་སྡེ་བདུན་
ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་མཁས་ཡིན། དེའི་ལྷག་མ་ལ། ཨོ་ཨ། ཉི་མ། ཉི་མ།
མེ་ཉི། གི་ཀོ་ཏྲ་ཨ། བ་ཨ། བ་དེ། ལྷ་ལྷོ་མཇེ། སམ་ལྷ་དེ་ལྷ་མེས་པའི་སྡེ་ཆོན་
བཅུ་ནི། ལྷང་པོ་ཡི་གེ་བཅུ་པ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་གཞན་ནམས་ཀྱི་མིང་ཡིག་
དང་པོ་སྡེ་ལ་ནས། དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཅོ་ལྔ་འཁོར་བཅས་
ལ་གཏོར་མ་འབྲུལ་བའི་མཁས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྡེ་ཆོན་བདུན་གྱི་དང་པོའི་
ཨོ་ནི། ཉེ་སྤྱིང་གི་དང་པོ་ཡིན་ལ། ལྷ་ཅ་ར་ལྟོ་ནི། ས་ལ་སྤྱོད་པ་སྡེ་དམ་ཅན་
ཆོས་རྒྱལ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །ཡ་ནི་ཉེ་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་གཉིས་པ་དང་། ལྷ་
ཏྲ་ལ་ཅ་ར་ལ་ནི། ས་འོག་ན་སྤྱོད་པ་སྡེ། ཅ་ལྷ་ལྷོ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། །ལྷན་

ནི་ཉེ་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་པ་དང་། ཁེ་ཅ་ར་ཡ་ནི། མཁའ་ལ་སྐྱོད་པ་སྟེ་
གནས་གསུམ་མཁའ་འགྲོའི་གཙོ་མོ་དབལ་ལྷན་ལྷ་མོ་འཁོར་དང་བཅས་པའོ།
ཏ་ནི་ཉེ་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ལྷ་ར་བ་ནི་གྲ་ནི་ནི་ཤར་ན་སྐྱོད་པ་སྟེ་
ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཤར་དུ་གནས་པ་ཞི་བའི་གཤེན་རྩེའོ། །ཀ་ནི་ཉེ་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་
ལྷ་པ་ཡིན་ལ། དཀྱི་ཏ་ཏེ་གྲ་ཡ་ནི། ལྷོ་ཕྱོགས་ན་སྐྱོད་པ་སྟེ། ལྷོའི་རྒྱས་པའི་
གཤེན་རྩེའོ། །ཁྱི་ནི་ཉེ་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ཡིན་ལ། བཅུ་མ་ནི་ནི། ལུ་བ་
ཕྱོགས་ན་སྐྱོད་པ་སྟེ་ལུ་བ་གྱི་དབང་གི་གཤེན་རྩེའོ། །མཎ་ནི་ཉེ་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་
ཐ་མ་ཡིན་ལ། ལུད་ཏ་ར་ཏེ་གྲ་ཡ་ནི། ལྷ་ལྷོ་ཕྱོགས་ན་སྐྱོད་པ་སྟེ། ལྷ་ལྷོ་གྱི་དྲུག་
པའི་གཤེན་རྩེ་ཡིན་པོ།

ལྷ་ག་མ་ཞོ་ཞི་སོགས་སྟེ་ཆོར་བཅུའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཞོ་ནི་སྤྱིང་པོ་
ཡི་གེ་བཅུ་པའི་དང་པོ་ཡིན་ལ་ཞི་ནི་ཞི་རྒྱ་སྟེ། དབང་པོའི་མིང་ཡིག་དང་པོའོ། །
ཁྱི་ཞི་སྤྱིང་པོའི་ཡི་གེ་གཉིས་པ་ཡིན་ལ། ཡ་ནི། ཡ་མ་སྟེ་གཤེན་རྩེའི་མིང་
ཡིག་དང་པོའོ། །ཁྱི་ཞི་སྤྱིང་པོའི་ཡི་གེ་གསུམ་པ་ཡིན་ལ། ཐ་ནི་ཐ་རུ་ཏ་སྟེ་
རྒྱ་ལྷོའི་མིང་ཡིག་དང་པོའོ། །ཐེ་ནི་སྤྱིང་པོའི་ཡི་གེ་བཞི་པ་ཡིན་ལ། ལྷི་ནི་
ཡལ་སྟེ་གཞོན་སྐྱོན་གྱི་མིང་ཐ་མའོ། །ལྷི་ནི་སྤྱིང་པོའི་ཡི་གེ་ལྷ་པ་ཡིན་ལ། ཀོ་
ནི་ཀོ་ལུ་ཤི་ཀ་སྟེ་བརྒྱ་ལྷིན་གྱི་མིང་ཡིག་དང་པོ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་སྤྱིང་གི་
ཕྱོགས་སྐྱོད་ཉེ་མ་ཆེ་བ། ཆོངས་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་བསྐྱུ་བར་བཤད་དོ། །

ཡང་ན་གོ་ཡིག་ནི་ཉི་མ་དང་ཆེ་བ་དང་ཆངས་བ་གསུམ་གཤི་མིང་ཡིག་དང་
 བོར་བཤད་ཀྱང་རུང་ངམ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གོ་ཤེ་ཏ་ཀྱི་ཆེ་འོད་
 སོགས་ལ་འབྱུག་པར་བཤད་པ་དང་། གོ་ཤི་ཀ་ཆངས་བ་ལ་ཡང་འབྱུག་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉ་ནི་སྟོང་པོའི་ཡི་གེ་དྲུག་པ་ཡིན་ལ། ཨེ་ནི། ཨེ་རྩ་ན་
 སྟེ་མེ་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོའོ། ན་ནི་སྟོང་པོའི་ཡི་གེ་བདུན་པ་ཡིན་ལ། ཨ་ནི་
 ཨ་ནི་ཀླ་སྟེ་ལུས་བསྐྱང་བའོ། མངོན་བསྐྱང་བ་ཞེས་བ་སྟེན་པོ་ཡིན་པས་
 སྟེན་པོའི་མིང་ཡིག་དང་པོའོ།

ཡང་འདྲིའི་སྐབས་སུ། ཨ་ཤུམ་སྟེ་ཁྲག་འབྱུང་ངམ་ཨ་ཤར་སྟེ་ཀྱན་ཏུ་
 རྒྱ་དག་གི་མིང་ཡིག་དང་པོ་འདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་པའང་མཐོང་རོ། ན་ནི་
 སྟོང་པོའི་ཡི་གེ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་དེ་བ་སྟེ་རྒྱང་ལྷའི་མིང་ཡིག་དང་པོའོ། རྩ་
 ནི་སྟོང་པོའི་ཡི་གེ་དགུ་པ་ཡིན་ལ། རྩོ་མི་ས་སྟེ་སའི་ལྷ་མོའི་མིང་ཡིག་དང་
 པོ་དང་། དེས་ཐག་བཟང་རིས་འཁོར་དང་བཅས་པའང་བསྟུན། ཤར་ནི་སྟོང་
 པོའི་ཡི་གེ་ཐ་མ་ཡིན་ལ། སར་བྱ་ཏེ་རྩ་མི། འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བ་སྟེ།
 དབང་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་པོ་ཕྱོགས་སྟོང་འཁོར་དང་བཅས་པའོ། ཉེ་
 དབང་དང་། ཆོགས་བདག་གཉིས་ཀྱི་མིང་ཡིག་འདྲིར་དངོས་སུ་མ་བཟོད་
 ཀྱང་སར་བྱ་ཏེ་རྩ་མི་ནང་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་བྱམས་བ་རིན་པོ་ཆའི་
 བསྐྱེད་རིམ་ལས། དངོས་སུ་མ་བཟོན་བ་རྣམས་ལ་སར་བྱ་དེ་རྩ་མེས་པས་

གཏོར་མ་ལན་གསུམ་བར་དུ་ཕུལ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཕྱོགས་
 གྱུར་ནམས་ལ་གཏོར་མ་ཕུལ་བ་ལ། ཉེ་སྤྱིང་ཡི་གེ་བདུན་པ་དང་། སྤྱིང་པོ་ཡི་
 གེ་བཅུ་པ་ནམས་དང་ཕྱོགས་གྱུར་ནམས་ཀྱི་མིང་སྟེལ་བའི་དགོས་པ་ནི།
 ལྷའི་ཕྲགས་ཀྱིས་ཕྱོགས་གྱུར་དེ་དག་གི་རྒྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
 ཡིན་པར་གསུངས།

དེ་ལྟར་ཕྱོགས་གྱུར་ལ་བྱུ་ཅ་རྩི་སོགས་ཀྱིས་གཏོར་མ་ཕུལ་རྗེས།
 མཆོད་པ་འབུལ་ཚུལ་ནི། ཞོ་ད་ཤ་དེ་ཀ་ལོ་ཀ་སྤ་ལ་ས་སྤ་རི་སྤ་ར་ཨ་རྒྱུ་ཞེས་
 སོགས་བཞེད་པའི་ཆོ། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ནམས་སྟོས་ཏེ།
 ཕྱོགས་གྱུར་ནམས་ཀྱི་ཞལ་དུ་མཆོད་ཡོན། ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་མན་ཆད་
 ཞབས་བསིལ་གྱིས་བརྟུ་བ་དང་། སྤགས་ཀར་འི་ཆབ། སྤྱན་ལ་མེ་ཏོག་
 འབུལ་བར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་བཤད། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་དབུ་ལ་
 འབུལ་བར་བཤད་པའང་ཡོད། ཤངས་ལ་བདུག་སྟོས། སྤྱན་ལ་མར་མེ།
 ལྷགས་ལ་ཞལ་བས། སྤྱན་ལ་རོལ་མོ་འབུལ་བར་བསམ་མོ། །དེ་ཡང་། ཞོ་
 ཞེས་པ་དང་མཆོད་ལྷ་སྟོས། ལྷུ་ཞེས་བཞེད་པའི་ཆོ། སྤར་ལོག་སྟེ་སྤྱིང་གར་
 ཐེམ་པར་མོས། རྩེ་མེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བུམྟོ། །དེ་རྗེས། བད་མཆོད་ཀྱང་
 མཆོད་ལྷས་འབུལ་བར་མོས་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་ནས་
 གཏོར་ལ། ད་ཤ་དེ་ཀ་སོགས་ཀྱི་མཐར་འབྱུག་གསུམ་བཅུགས་པས་འབུལ། དེ་

ལྷར་བྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་ཕྱལ་བས་ཆོས་ནས་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
སྤྱེ་བར་བསམ།

སྤྲུགས་གྱི་དོན་ནི། ཨོ་ལ་ཨ་ཨ་ཨ་མ་གསུམ་ཡོད་པས་དོ་རྩེ་གསུམ་
མཆོན། དེ་གསུམ་ཡི་གེ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་དོ་རྩེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་
མཆོན། དེར་མ་ཟད་མཆོད་ཡུལ་མཆོད་མཁན་མཆོད་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་
མིང་གིས་བཏགས་ཅིང་མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཡང་མཆོན་
པ་ཡིན་པས་ཨོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ་མཆོད་ཡུལ་དང་མཆོད་མཁན་མཆོད་པ་
དོ་རྩེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷར་མོས་བ་དང་། དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
མེད་པར་མོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེད། །སྤྲུགས་སྤྲུག་མའི་དོན་ནི། ད་ལ་བཅུ་
དེ་ཀ་ཕྱོགས། ལོ་ཀ་འཛིག་རྟེན། སྤ་ལ་སྦྱོར་བ། ས་སྤ་རི་ཕ་ར་འཁོར་དང་
བཅས་བ། ཨ་ཁྲི་སོགས་ནི་མཆོད་ཡོན་སོགས་སྤ་རྩི་རྩི་ནི་སོ་སོར་བཞེས།
རྩི་སྤ་རྩི་ལེགས་པར་སྦྱིན་ནམ་གཞི་ཚུགས། ཞེས་པའོ།

དེ་ལྷར་བྱི་གས་སྦྱོར་ལ་གཏོར་མ་དང་བྱི་ནང་གི་མཆོད་པ་ཕྱལ་རྩེས།
བསྟོད་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། བཅོམ་ལྷན་ཆོས་རྩེ་ཞེས་པ་ནས། འདུད་ཅིང་མཆིས། །
ཞེས་པའི་བར་བསྟོད། བསྟོད་པ་འདི་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ཡི་
ཤེས་གྱིས་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་བཅོམ་ལྷན་ཆོས་རྩེ་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་པ་
ནི་འཇམ་དཔལ་ཁྲིས་པ་གཤེན་རྩེ་གཤེན་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་སྦྱོར་

ལམ་དུ། བདུད་འདུལ་ཞིང་བསྟན་པ་བསྐྱེད་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ནི།
ལས་ཀྱི་གཤེན་རྩེ་དམ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་དང་། མ་མོ་ནི་ཅ་
ལུ་ཞི། མཁའ་འགྲོ་མ་ནི་དཔལ་ལྡན་ལྟ་མོ་དང་། འབྲུང་པོ་སོགས་ལྟག་མ་
རྣམས་ནི། དབང་པོ་སོགས་སྟོགས་སྦྱོང་གཞན་ཐམས་ཅད་འཁོར་དང་བཅས་
པ་ལ་བསྟོད་པ་ཡིན་པར་སེམས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྟོད་པའི་རྩེས་སུ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་ཚུལ་ནི། སྟོགས་སྦྱོང་
འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གང་དགོས་ཀྱི་འཕྲིན་
ལས་བཅོལ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་སྐྱབ་ཐབས་བསྟོམ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་
འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་། མ་ཐུན་རྒྱུན་སྦྱོངས་སྟོགས་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་
བཅོལ་བས་དེ་དག་གི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བསམ།
གལ་ཏེ་ཞི་བས་མ་འདུལ་བའི་དགྲ་བགོགས་ལྟ་བུའི་མཚན་མ་བྱུང་ན། ལྷོང་
རྩེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དྲག་པོའི་ཆད་པས་ཆར་གཅོད་
པར་བཅོལ་བས། སྟོགས་སྦྱོང་གི་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་གནས་
ལུགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཁ་སྐྱར་བསྟོམ་པར་བསམ། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་དགྲ་
བགོགས་མ་བྱུངས་པ་དེ་དག་བཀྱག་ནས་འཁོར་ལོ་ཁ་སྐྱར་བའི་བར་དུ་
བཅུག་པས། འཁོར་ལོས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་བཅད་ཅིང་བདུབ་ནས་ཤུག་
རྣམས་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་ཞིང་། རྣམ་ཤེས་བྱི་མ་དང་བྲལ་

ནས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པར་བསམ།

དེ་ལྟར་ལས་མ་ཐུན་གི་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བའི་རྗེས་སུ། ཨོ་ཡཱ་མཆླ་ཀ་
ས་མ་ཡ། ཞེས་སོགས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་གི་ཡིག་བརྒྱ་བརྗོད་བའི་ཆོ། ཕྱགས་
སྒྲིང་རྣམས་གི་སྤྱི་བོའི་རིགས་བདག་གི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གི་སྒྲིང་དུ་རྒྱུ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྤྲུགས་འབྲེང་དཀར་པོས་
བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་དཀར་པོ་བབས་ཏེ། ཕྱགས་སྒྲིང་རྣམས་གི་
སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་པས། དེ་དག་གི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་དེ་དག་ལ་ཕྱལ་བའི་མཆོད་
གཏོར་མི་གཙང་བ་དང་། རན་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བའི་མི་མཉེས་པ་
དང་། འཁོན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་བུམ་ནས་འདག་པར་བསམས་ལ།
ཡིག་བརྒྱའི་མཐུག་ཏུ། མ་རྟེན་ཡོངས་སུ་སོགས་བཟོད་གསོལ་གྱང་བུའོ། །
དེ་རྗེས། ཨོ་ཡཱ་མཆླ་ཀ་སྤྲེལ་བཟོད་དེ་སེ་གོལ་བྱིར་གཏོགས་པས། ཕྱགས་
སྒྲིང་འཁོར་དང་བཅས་པ་རྣམས་བྱིར་བཤེད་ནས་རང་ལ་ཞལ་ཕྱགས་པར་
གནས་པའམ། རང་རང་གི་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ་སྤྱབ་པ་པོ་རང་ཉིད་བསྐྱང་
བར་མོས་པ་གང་བདེ་བུའོ།

འདི་ལྟར་ཕྱགས་སྒྲིང་ལ་མཆོད་གཏོར་ཕྱལ་ནས་ལས་བཅོལ་སོགས་
བྱ་བའི་ཁུངས་ནི། བྱལ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏས། ཤ་རྣམས་ཀུན་གི་གཏོར་མ་ནི། །
འབྱུང་པོ་ལ་སོགས་འཛིགས་ལ་སྤྱིན། །དང་པོ་ལྷ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ། །

ཞིང་སྐྱོང་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དགོས་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་པ་ལ། བཤེགས་ཀྱི་
བར་ཆད་བསྐྱོག་པ་དང་། མ་སྤུན་རྒྱུན་སྤུན་ཆོགས་བསྐྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་
བཅོལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཕྱོགས་
སྐྱོང་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱོགས་སྐྱོང་རྣམས་ལ་ཐ་མལ་བའི་སྒྲིང་
ཞེན་སྐྱོང་བའི་ཆེད་དུ་དང་། དེ་རྣམས་ལ་འང་པན་འདོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་
དང་། དེ་དག་ལྟར་གསལ་བ་ལ་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་བས་ལྷ་མཉེས་པར་བྱ་བ་
དང་། འབྱུང་པོ་རྣམས་ཆིམ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་བཞི་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་པར་གསུངས་སོ།

བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ཕྱོགས་སྐྱོང་ལ་སྤྱོན་འགྲོའི་མཆོད་གཏོར་ཕུལ་ནས། བསྐྱེད་པ་
ལས་བཅོལ། བཅོད་གསོལ། གཤེགས་གསོལ་རྣམས་བྱས་ཤིང་། བཞི་པ་
བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ཕུས་
མོ་གཡས་ངོས་ཀྱི་ཐད་ནས་མགོ་བརྩམས་ཏེ། མཆོད་པ་ཚུ་གཉིས་སྤྱོན་དུ་
འགྲོ་བའི་འི་ཆབ་སོགས་ཉེར་སྤྱོད་ལྟ་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་བཙུག་གསུམ་
བཤམ་མམ། མ་འགྲུབ་ན། ཅི་འབྱོར་བཞིན་བཤམས་ལ། དེར་དམིགས་ཏེ།
བསངས་སྐྱུངས་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་སྤྱོན་འགྲོའི་མཆོད་པའི་

སྐབས་ལྔ་པ།

སྐབས་འདིར་མཁའ་ཁྱུ་འབྲུལ་གྱི་དཔལ་མཛོག་ལ་འདོན་གྱི་ཕྱག་ལེན་ལ་
 ཡོད་ཀྱང་། མ་གྲས་པས་ཆོག་ཆད་པའི་སྒྲོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འབྲུལ་རྒྱུ་
 མཁའ་དེ་ལ་ཆོམ་བྱའི་གངས་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་
 རྒྱལ་འཕགས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོམ་བྱ་སོ་བདུན་ལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ལུགས་
 ཀྱི་ཆོམ་བྱ་ཉེར་ལྔ་ལ། དུས་འཁོར་ལུགས་ཀྱི་ཆོམ་བྱ་དགུ་ལ། མདོ་ལུགས་
 ཀྱི་ཆོམ་བྱ་བདུན་མ་རྣམས་སྟེ་ཡོད། ཆོམ་བྱ་སོ་བདུན་མ་ནི། དེ་རབ། སྤྱིང་
 བཞི། སྤྱིང་ཕན་བརྒྱད། དེན་པོ་ཆེའི་དེ་པོ། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་། འདོད་
 འཇོའི་བ། མ་རྩོས་པའི་ལོ་རྟོག་རྒྱལ་སྤྱིད་སྟོན་བདུན། གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་བ།
 སྤྱིག་མོ་སོགས་མཆོད་ལྟ་བརྒྱད། ཉི་ཟླ་གཉིས། དེན་པོ་ཆེའི་གདུགས། རྒྱལ་
 མཆོན་རྣམས་སོ། །ཆོམ་བྱ་ཉེར་ལྔ་མ་ནི། གསེར་གྱི་ས་གཞི། ལུགས་དེ། དེ་
 རབ། སྤྱིང་བཞི། སྤྱིང་ཕན་བརྒྱད། རྒྱལ་སྤྱིད་སྟོན་བདུན། གཏེར་ཆེན་པོའི་བུམ་
 བ། ཉི་མ་ཟླ་བ་རྣམས་སོ། །ཆོམ་བྱ་དགུ་མ་ནི། དེ་རབ། སྤྱིང་བཞི། ཉི་མ། ཟླ་
 བ། སྤྱིག་ཐན། དུས་མེ་རྣམས་སོ། །ཆོམ་བྱ་བདུན་མ་ནི། དེ་རབ། སྤྱིང་བཞི།
 ཉི་མ། ཟླ་བ་རྣམས་སོ། །སྤྱིར་མཁའ་ལ། ཕྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོན་ཉིད་ཀྱི་
 མཁའ་བཞི་ལས། ཕྱིའི་མཁའ་ནི། དེ་རབ་སྤྱིང་བཞི་སོགས་གོང་གི་ཆོམ་བྱའི་
 གངས་ཅི་དེགས་ལྟར་སྒྲོས་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་དག་དེ་དེའི་སྤྱིང་དུ་བརྒྱའི་

སྤྱང་པོ་ཡལ་གཉི་ཤུ་ཙམ་པ་རེ་རེ། ཡལ་ག་རེ་རེ་སྤྱང་དུ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་
 བྱུག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་བར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཚོར་བུ་བསྐྱམས་པ་རེ་
 རེ། དེ་དག་རེ་རེ་སྤྱེ་བ་ནས་བསྐྱེད་སྤྱང་པོ་ཡལ་གཉི་ཤུ་ཙམ་པ་རེ་རེ།
 ཡལ་ག་རེ་རེ་སྤྱང་དུ་ཡང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་སྦྱར་དང་འབྲུ་བ་རེ་རེ་སོགས་རྗེ་
 མང་རྗེ་མང་དུ་སྦྱོས་བས་ནམ་མཁའ་གང་བར་བསམས་ལ། དེ་ནམས་གྱི་
 སྤྱང་དུ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་
 བའི་དགེ་བའི་ཙམ་ནམས་སྦྱངས་པར་མོས་ཏེ་འབྲུལ་བའོ། །ནང་གི་མཁྲལ་
 བོ། རང་གི་ལུས་གྱི་ཤ་བགས་སྦྱ་ཆོགས་སོགས་སྒོས་སོ་སོར་བཞིག་སྟེ།
 བགས་པ་གསེར་གྱི་ས་གཞི། བྲང་ཁོག་རི་རབ། སོག་དབྱི་སྒྲིང་བཞི་སོགས་
 སུ་བསྐྱར་བར་མོས་ནས་འབྲུལ་བའོ། །གསང་བའི་མཁྲལ་བོ། རང་རྒྱུད་གྱི་
 ལྷན་སྦྱེས་བདེ་ཆེན་རྒྱུ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རྒྱུ་དེ་ཡང་རི་རབ་སྒྲིང་བཞི་སོགས་སུ་
 བསྐྱར་བར་མོས་ཏེ་འབྲུལ་ལོ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་མཁྲལ་བོ། ལྷན་སྦྱེས་གྱི་བདེ་
 བ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྱང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཡུལ་སྤྱང་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྤྱང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ཉིད་རྒྱུ་ཡིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་རྒྱུ་དེ་ཡང་རི་རབ་སྒྲིང་བཞི་སོགས་སུ་བསྐྱར་བར་
 མོས་ཏེ་འབྲུལ་ལོ།

རྟོག་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ།

ལྷ་པ་རྟོག་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བྱ་ཚུལ་ནི། མེད་དུ་མི་རུང་བ་མ་
 ཡིན་ཀྱང་། ལྷ་པ་ཐབས་དངོས་གཞི་བསྐྱེད་པའི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་སེམས་བ་
 དང་། སྤྱི་གཞི་ལྷ་པ་གི་འཕེལ་ཁ་ཚོད་པ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་སྤྱིང་བའི་
 ཐབས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པས། ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡིན་
 ཏེ། སྤྱིང་པོ་རྒྱུན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་གཞི་པོ། ལང་དཀར་རྒྱ་
 བའི་དབྱུང་གནས་ཤིང་། རྟོ་རྟེ་རྟེ་ལ་བྱ་རྒྱུ་སྤྱི་གཞི། རྟོ་རྟེ་སེམས་དཔལ་
 ལེགས་དམིགས་ཤིང་། ལོ་གོ་བརྒྱ་བ་ཚོ་ག་བཞིན། ཉི་ཤུ་ཅན་རེ་རེ་
 བསྐྱེད། ལྷ་པ་སོགས་བྱེད་བྱེད་བསྐྱེད་པས་འགྱུར་བས། འཕེལ་བ་རུ་ནི་མི་
 འགྱུར་ཞེས། ལྷ་པ་མཚོག་ཉམས་ཀྱིས་བཞད་པས། ལྷ་པ་མཚོགས་སུ་ནི་
 སྤྱིང་པར་བྱ། འབྱུང་ཕྱག་ཏུ་ནི་བསྐྱེད་སྤྱིང་ན། ལྷ་པ་པར་དག་པའི་བདག་
 ཉིད་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱེད།

དེས་ན་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་ནི། ལྷ་པ་ཐབས་ལྟར་ལ། དེ་ཡང་དགོན་
 མཚོག་གསུམ་ལ་སྤྱི་གཞི་སྤྱི་གཞི་ཞེས་སོགས་སྤྱི་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་
 སྤྱིང་དུ་བཏང་ནས། རང་གི་སྤྱི་པོར་ལོ་གོ་པོ་དཀར་པོ་ཞིག་ཐོལ་བྱེད་སྤྱིང་
 བར་བསམས་ལ། པོ་དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱེད་པས་སྤྱིང་བའི་བསྐྱེད་དཀར་པོ་འདྲ་བ་
 མ་བརྒྱུད་བ་ལྟེ་བ་གོ་སར་དང་བཅས་བ་གཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ། དེའི་ལྟེ་

བར་ཨ་དཀར་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་ལྟེ་བ་དང་ཚད་
 མཉམ་པ། དེའི་སྤྱིང་དུ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལྷ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རྩོམ་དཀར་པོ་
 ཅེ་ལྟེ་བ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོས་མཚན་བ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བར་བསམ།
 རྩོམ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་བ་སྒྲོས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས།
 འོད་ཟེར་ཚུར་འདུས་ནས་རྩོམ་ལ་ཐེམ། རྩོམ་རྩྭ་དང་བཅས་བ་འོད་དུ་ལྷ་བ་
 ལས། རྩོམ་སེམས་དབའ་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་
 རྩོམ་དང་བྱིལ་བྱ་འཛིན་བས་ཡུམ་གྱི་སོག་ཕྱག་ཏུ་བསྒྲོལ་བ། དར་སྒྲུ་ཚོགས་
 གྱིན་བཟའ་གསོལ་བ། ཞབས་རྩོམ་སྐྱེལ་ཁྱུང་གིས་བཞུགས་པ། དེའི་བར་ན་
 ཡུམ་རྩོམ་བསྐྱེམས་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་
 ཐོད་བ་འཛིན་བས། ཡབ་གྱི་མགུལ་ནས་འབྱུང་བ། ཡུམ་གྱི་ཞབས་གཉིས་
 གྱིས་ཡབ་གྱི་བུ་གཉིས་གྱི་སྤྱིང་ནས་འཁྲིལ་ཏེ་འབྱུང་བ་རྩོམ་སེམས་དབའ་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་བོར་ཨོ་དཀར་པོ། མགྱིན་བར་ཞུ་རྒྱུ་མར་པོ། ཐུགས་བར་རྩྭ་
 སྒོན་པོས་མཚན་བར་མོས་ལ་ཡེ་ཤེས་བ་འགྲུག་ཐེམ། དབང་བསྐྱུར་རྒྱས་
 བཏབ་རྣམས་མདོན་རྟོགས་ལྟར་བསྒྲོམ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་གི་ཐུགས་
 ཀར་ཆེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུས་སུ་རང་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་བ་ཅན་
 འཁོད་བར་མོས་ལ། དེའི་མཐར་ཆེ་འདིའི་པ་མ་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སའི་དེག་བ་བཞིན་སྐྱུག་ཤིག་གེར་འཁོད་བར་བསམ། རང་གི་སྤྱི་བོའི་

དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་ཀར་ལྷ་གདན་ལ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ། དེའི་མཐར་
 ཡི་གེ་བརྒྱ་པས་བསྐྱར་བ་ལས་འོད་ཟེར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གྲངས་
 དང་མཉམ་བ་སྟོས་པའི་སྟེ་མོར་དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་རྩུང་རེ་རྣམས་
 ཡབ་ཡུམ་ཀྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་ཐོན་ཏེ། རང་གི་སྦྱི་བོ་ནས་ཞུགས། སྦྱིང་
 གར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་སྦྱི་བོར་དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་
 རྩུང་རེ་བཞུགས་པར་བསམ། ཡང་དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་ཀའི་རྩྱུ་སྤྱད་པ་
 འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་བ་སྟོས་པའི་སྟེ་མོར་མཆོད་
 ལྷ་མཆོད་རྣམས་སྒྲོ་ཆོགས་ཐོགས་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བ་སྟོས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་
 རྩུང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་བ་ཕྱལ་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱི་
 གསུང་སྤྱད་པ་ཡོན་ཏྲན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་འོད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྐྱས་ཏེ།
 སྦྱི་བོའི་དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་ཀར་ཐེམ་པས་དོན་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་གྲྭ་སྦྱོར་བ་ལ་ཐོགས་བ་མེད་པའི་མ་གྲུ་
 སྟོབས་ལུས་བ་གཟེ་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།

དེ་ནས་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་བརྒྱ་པའི་ཆེ། དམིགས་བ་བྱ་ཚུལ་ནི། ཡས་
 འདེད་ཀྱི་དམིགས་བ། མས་འདེད་ཀྱི་དམིགས་བ། སྤང་འདེད་ཀྱི་དམིགས་བ་
 གསུམ་ལས་གང་བྱས་ཀྱང་བས། ཡས་འདེད་ལྷར་ན། རང་གི་སྦྱི་བོའི་དོན་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་ཀའི་རྩྱུ་སྤྱད་པ་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་བདུད་ཅིའི་

རྒྱུ་བཅས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་དང་འབྲེས་པ་སྦྱོར་
མཆམས་ནས་ཐོན། རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས། སྤྱིང་གར་སྤེབས་ནས་སྤྱིང་
གའི་སེམས་ཅན་རང་རང་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་ཏེ། རང་དང་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཉེས་ལྟར་
དམ་ཆིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་སྒྲག་ཆའི་ཁུ་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་དབང་
པོའི་སྣོད་དང་བ་སྤྱིའི་བྱ་གནས་བྱིར་ཐོན་ཏེ། ལུས་ཤེས་སྣོད་བྱིས་པ་ལྟར་བྱི་
མ་དང་བྱལ་བར་བསམ་ནས་བརྒྱུ་བའོ། །མས་འདེད་ལྟར་ན། རྩི་སེམས་
དཔའི་བྱགས་ཀ་ནས་བདུད་ཅི་སྤྱར་ལྟར་བབས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་རྒྱང་མཐེལ་གྱི་བར་གང་བས། འབྲུ་བྱམ་ཡོད་པའི་སྣོད་དུ་ཆུ་
ལྷག་པ་ལྟར་ཉེས་ལྟར་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིས་བཏེགས་ཏེ། དབང་
པོའི་སྣོད་དང་བ་སྤྱིའི་བྱ་གནས་སྒྲག་ཆའི་ཁུ་བའི་རྣམ་པར་ཐོན་ཏེ་ལུས་སྤྱར་
ལྟར་བྱི་མ་དང་བྱལ་བར་བསམ་ནས་བརྒྱུ་བོ།

ཕྱང་འདེད་ལྟར་ན། རང་གི་སྤྱིང་གར་གནས་པའི་རང་ཐམས་པའི་རྣམ་
པ་ཅན་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་གར་ཉེས་ལྟར་སྤྲིག་སྤྲིབ་
རྣམས་དུལ་ཕྱང་ནག་པོ་སྣོད་ལྟ་བུར་གནས་པར་བསམས་ལ། རྩི་སེམས་
དཔའི་བྱགས་ཀ་ནས་བབས་པའི་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ་སྣོད་ནག་པོ་དེ་ལ་ཐོག་
པས། ཆུ་རྒྱུ་བྱག་པོས་ཐལ་ཕྱང་ལ་ཐོག་པ་ལྟར་སྤྲིག་སྤྲིབ་ནག་པོའི་སྣོད་དེ་

ཉིད་བཞིག་ནས་སྤར་ལྟར་དབང་པོའི་སྒོ་དང་བ་སྤྱི་བྱ་ག་ནས་བྱིར་ཐོན་
 བས་རྩི་མ་དང་བྲལ་བར་བསམ་སྟེ་བཟུ་བའོ། །ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 རང་གི་སྤྱི་གར་གསལ་འདེབས་མི་བདེ་ན། རང་གི་སྤྱི་པོའི་དོ་རྩེ་སེམས་
 དཔའི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱི་སྤྱགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས། འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་སྤྱོས་པའི་སྟེ་མོར་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་བྱང་ལེ་ལེ་སྤྱོས་ཏེ།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་པོར་ཁྱེགས་ནས་བདུད་ཅི་སྤར་ལྟར་བབས་
 པའི་དམིགས་པ་གོང་བཞིན་བྱས་ནས་བཟུ་བའོ།

བཟུས་བྱའི་སྤྱགས་ཀྱི་དོན་ལ། ཞོ་ནི་གོང་དུ་བཞད་ཟེན་པ་སྤར་དང་།
 བཟུ་སྤྱི་ཉི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔལ། ས་མ་ཡན་དམ་ཚིག་མ་རྩ་བ་ཡན་དེ་རྩེ་ས་
 སྤྱི་སྤྱོངས། བཟུ་སྤྱི་ཉི་མོ་པའི་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་ཉི་བར། ཉི་ལྟ་ནི་གནས་
 བར་མཛོད། ཉི་ལྟ་ནི་བཟུན་པ། མེ་ནི་བདག་ལྷ་མེ་ནི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་དུ་
 མཛོད། སྤྱི་ཉི་ལྟ་མེ་ལྷ་མེ་ནི་བདག་ལ་ཞིན་ཏུ་དགྲེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 མཛོད། ཞ་རྩ་རྩོ་མེ་ལྷ་མེ་ནི་བདག་ལ་རྩེས་སྤྱི་ཆགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 མཛོད། སྤྱི་པོ་ཉི་ལྟ་མེ་ལྷ་མེ་ནི་བདག་ལ་ཞིན་ཏུ་དགྲེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་
 མཛོད། སྤྱི་མི་རྩི་མེ་ལྷ་མེ་ནི་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སྤྱི་ལ་དུ་
 གསོལ། སྤྱི་ཀམ་སྤྱི་ཅ་མེ་ནི་བདག་ལ་ལས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ལ་དུ་གསོལ།
 ཅི་རྩི་ལྷི་ཡི་ཀུ་རུ་ནི་སེམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་མཛོད། རྩི་ནི་སྤྱགས་དོ་རྩེ་འི་ས་པོན།

བཟླས་པའི་མཐའ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རང་རང་གི་
 སྤྱི་བོའི་དོན་ལྟེ་སེམས་དཔའ་ལ་མགྱོན་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་སོས་ལ། མངོན་
 བརྗོད་ནས་གསུངས་པའི་ཆོག་ས་བཅད། བདག་ནི་མི་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་
 གསོལ་བ་བཏབ་པས། དོན་ལྟེ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གང་གི་སྤྱི་བོར་བཞུགས་
 པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་དམ་ཆོག་
 ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཁྲིད་དག་གོ། །ཞེས་ལྷང་ལྷང་གསུངས་ནས་
 རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་ལ་ཐིམ་པས། རང་གཞན་གྱི་ལུས་
 དག་ཡིད་གསུམ་དང་དོན་ལྟེ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མི་ཐུང་།

པར་བྱར་པར་བསམ་མོ།

དེ་ལྟར་དོར་སེམས་བསྐྱེལ་བསྐྱེལ་བྱེད་པ་ལ། སྤྲིག་པའི་གཉེན་པོ་
སྟོབས་བཞི་ཆང་ཚུལ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་ཉེན་གྱི་སྟོབས།
བསྐྱེལ་བསྐྱེལ་དངོས་ནི་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྐྱོད་པའི་སྟོབས། བདག་ནི་མི་
ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ནི་ནམ་པར་སུན་འབྱེན་པའི་
སྟོབས། སྐྱན་ཆད་སྤྲིག་པ་མི་བྱེད་པར་སྐྱེལ་སེམས་བྱ་བ་ནི་ཉེས་པ་ལས་
སྐར་ཕྱོག་པའི་སྟོབས་ཏེ། སྤྱི་མ་འདི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའོ། །འདི་ཡན་ཆད་
ཐུན་གྱི་མགོར་ནི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ཏོ།

བྱན་དངོས་གཞིར་ནི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།

གཉེས་པ་ཐུན་དངོས་གཞི་ལ་ནི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གསུམ།
དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེལ་ཚུལ། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེལ་ཚུལ། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེལ་ཚུལ་
དང་གསུམ་མོ།

སྐྱོར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེལ་ཚུལ།

དང་པོ་ལ། འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ནལ་འཕྱོར་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བྱ་ཚུལ། གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་ཉེན་གཞལ་
ལས་ཁང་བསྐྱེད་དེ་བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་ནལ་འཕྱོར་རྒྱ་དོ་རྩེ་

འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་ནལ་འབྱོར་འབྲས་བུ་རྟོ་རྟེ་
འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཛོལ་བར་བསྟན་བའི་ཕྱིར་རིག་མ་དང་མཉམ་བར་སྦྱོར་ཚུལ་
དང་བཞིན།

འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུར་འབྱེད་བའི་ནལ་འབྱོར་སྐྱུར་བྱས་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་

དང་བཅས་པ་བྱ་རྒྱུལ།

དང་པོ་ལ། སྐྱགས་ལ་སྦྱོད་བའི་རྟོན་འཛམ་བུ་སྤྱིར་བའི་མི་མངལ་
སྐྱེས་ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་ཙ་ཐེག་ལེ་བྱུག་ལྟན་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་བའི་སྐྱེས་ནས་ཕྱོད་
འབྱུར་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་བར་ཆོགས་ཞིང་
ལ་བྱུག་མཆོད་སོགས་བྱ་རྒྱུལ། དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འདུ་བྱས་བའི་འོག་ཏུ་འཆི་
བ་འདོད་གསལ་མཛོན་ཏུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་བར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་
ཉིད་བསྟོམ་ཚུལ། འབྱུང་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་
བའི་དོན་ཏུ་བསྐྱུང་འཁོར་བསྟོམ་ཚུལ་དང་གསུམ་མོ།

ཆོགས་ཞིང་སྐྱུན་འབྲེན་རྒྱུལ།

དང་པོ་ལ་ཆོགས་ཞིང་སྐྱུན་འབྲེན་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཆོགས་གསོག་
ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྟ་སྐྱུན་འབྲེན་བའི་ཚུལ་ལ། ཆོས་སྐྱུ་ལས་གཟུགས་
སྐྱའི་ནམ་བར་སྐྱུན་འབྲེན་པ་ལྟ་བུར་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་སྐྱུན་འབྲེན་

བའི་ཚུལ་དང་། འོག་མིན་བདེ་བ་ཅན་སོགས་ནས་སྒྲིབ་འདྲིན་བ་ལྟ་བུ་གནས་
བྱེ་བྲག་བ་ནས་སྒྲིབ་འདྲིན་བའི་ཚུལ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།

སྐབས་འདིར་ངི་ལྟར་སྒྲིབ་འདྲིན་བའི་ཚུལ་ནི། ལྷ་ལི་ཏས། རང་གི་
སྟོང་གར་བསྐྱེལ། ཉི་མ་ལ་གནས་ཡི་གེ་མཆོག། སྤྱགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རབ་
བསྐྱེམས་ཏེ། །སྒྲ་མ་དང་བཅས་ལྟ་དམིགས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་བྱ་
དགོས་པས། རང་ཉིད་འདིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་པར་གསལ་
བའི་ཞེས་སོགས་བརྗོད་བའི་སྐབས་སུ། རང་ཉིད་འདིགས་བྱེད་མ་ཉེདེ་ཞལ་
ཅན་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་བ་ཡུམ་བཅས་སུ་གསལ་བའི་སྟོང་གའི་ཐད་ཀྱི་
ཅ་དབུ་མར་སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་བ་
མ་བརྒྱད་པའི་སྟེ་བར། མི་ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ཁམས་དཀར་དམར་མཆོན་
པར་བྱེད་པའི་ཉི་མའི་སྟེང་དུ། ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་མཆོན་པར་བྱེད་
པའི་རྒྱ་ཡིག་མཐིང་ག་གྲེན་དུ་འབྱེང་བ་ཡེ་ཞེས་ལྟའི་རང་བཞིན་ཅན། འོད་
ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྟ་འཕྲོ་བ་ཞིག་བསམས་ལ། རྒྱ་དེདེ་འོད་ཟེར་གྱིས་ལུས་ཀྱི་
ནང་ཐམས་ཅད་གང་། བ་སྤྱིའི་བུ་ག་ནས་འོད་ཟེར་བྱིར་ཐོན་ཏེ་ལྷགས་ཀྱི་
རྣམ་པ་ཅན་སྤྱོགས་བརྒྱར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་ཏེ། སྤྱོགས་བརྒྱའི་འདིག་
ཉིན་གྱི་ཁམས་སུ་མཐའ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གསལ་སིང་སིང་བར་བྱལ་བར་
བྱས་སོང་སྟམ་དུ་མོས་བ་བྲག་པོ་བྱའོ།

གལ་ཏེ་འོད་ཟེར་གྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་བ་སྒོ་
ལ་འཆར་མི་བདེ་ན། རང་གི་སྒོའི་ནུས་ཚད་གྱིས་འོད་ཟེར་ནི་ཅམ་སྒྲིས་པ་
དེས་སྒོད་བཅུད་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་བྱལ་བར་ཐག་བཅད་པས་ཀྱང་ཆོག་པར་རྗེ་
བསྐྱལ་བ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་གྱིས་
ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་བྱས་པར་མོས་པའི་རྗེས་
སྟ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་དེ་དག་ན་བཞུགས་པའི་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་
པའི་སངས་རྒྱས། རྫོང་རྫོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས། རྫོང་ལྷགས་ཀྱི་
ལ་སོགས་པའི་བློ་བོ། སེམས་མ་རྫོང་མ་ལ་སོགས་རིག་པའི་ཆོགས་ཏེ་
མདོར་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་གྱིས་བསྐྱོར་བའི་རྫོང་
འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྒྲ་མ་
དང་བཅས་པ་རང་གི་མདུན་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་སྤྱན་དྲངས་པར་བསམ།

མཐའ་སྐྱོར་དུ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ནམ་པར་ནམ་མཁའ་གང་བའི་ཆད་དུ་གསལ་འདེབས་
པའམ། སྒོ་ལ་འཆར་མི་བདེ་ན། མཐའ་སྐྱོར་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་
དག་ཀྱང་དབུས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་ལ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་ནས།
འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་
ནམ་པར་གསལ་འདེབས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད། གོང་གི་སྒྲ་མ་དང་བཅས་པ་

ཞེས་པའི་སྒྲ་མ་ནི། ཆོས་འདིའི་དབང་བསྐྱར་རྒྱད་བཤད་མན་ངག་གནང་
བའི་བཀའ་ངེན་གསུམ་ལྟན་གྱི་སྒྲ་མ་ལམ། དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་ཅི་རིགས་
ཐོབ་པའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ལ།

སྐབས་འདིར་སྒྲ་མ་ཆོགས་ཞིང་དུ་བྱ་བའི་དགོས་པ་ནི། འཛིག་ཉེན་
དང་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་བ་
དང་། སྒྲགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་
ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་བས་ཀྱང་སྒྲ་མ་འི་བ་སྤྱི་བྱ་ག་གཅིག་ལ་མཆོད་པའི་
བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ཆེ་བར་རྒྱད་ཨ་ཁྱ་ཏ། སྤྱི་འབྲུལ་བྱ་བ། རྩོམ་འབྲུང་།
རིམ་ལྔ། ཞལ་ལྷང་། སྒྲ་མ་ལྔ་བརྒྱ་བ་སོགས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་རྣམ་དག་དུ་
མ་ནས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར། ལེགས་ཆོགས་ཀྱན་གྱི་གཞི་དང་
དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བརྟན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། རོན་དེ་ལ་
དགོངས་ནས། ལྷ་ལི་ཏས་ཀྱང་། སྒྲ་མ་དང་བཅས་སྟངས་མེགས་བྲ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་སྒྲ་མ་ཆོགས་ཞིང་དུ་སྤྱན་འཛེན་དགོས་ཤིང་། སྤྱན་འཛེན་པའི་
ཚུལ་རིམ་ལྔ་བྱ་ཞེ་ན། སྒྲ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་
ནས་སྤྱན་འཛེན་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་། སྒྲ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་གྱི་དུར་
ཁྲིད་ན་སེང་ཁྲིའི་སྟེང་ན་བཞུགས་པར་མོས་ཏེ་སྤྱན་འཛེན་པའི་ཚུལ་གཅིག་

དང་། སྒྲ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དབུ་གཙུག་ཏུ་རིགས་བདག་གི་ཚུལ་
 དུ་གནས་པར་མོས་ནས་སྦྱར་འབྲེན་པའི་ཚུལ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་
 རི། འདུས་པ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ལྷ་བ་བས་གསུངས་པའི་
 བདེ་མཆོག་གི་སྦྱབ་ཐབས་འགའ་ཞིག་གི་ལུགས་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཀྱི་རྩོར་དང་།
 འཛིག་གི་བྱེད་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན་པས། སྐབས་འདིར་ལུགས་ཕྱི་མ་ལྟར་
 བྱ་དགོས་པར་མཁས་པ་དུ་མའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མ་སྦྱར་པ་ལྟར་བྱའོ། །
 རོན་ཀྱང་སྒྲ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་ནས་སྦྱར་
 འབྲེན་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་འགའ་བར་གསུངས་པའང་ཡོད་པས་
 ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་སྒྲ་མ་སྦྱར་འབྲེན་པའི་ཚུལ་ནི། ཆོགས་ཞིང་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་འཛིག་གི་བྱེད་ཀྱི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྟེང་ཕྱིན་ཞལ་གྱི་
 མདུན་དུ་རང་གི་འིན་ཅན་ཅ་བའི་སྒྲ་མ་རྩོམ་འཛིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
 བཞུགས་པར་མོས་ནས་སྦྱར་འབྲེན་དགོས་ཤིང་། སྒྲ་མ་དེ་ཡང་ཅ་བཞུད་ཀྱི་
 སྒྲ་མ་གཞན་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་ནས་སྦྱར་འབྲེན་
 དགོས་པར་ལྟར་སྦྱར་རིན་པོ་ཆའི་ཕྱིན་ཐོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་
 དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྟ་ཆོགས་དང་བཅས་པ་སྦྱར་བྲངས་པའི་རྗེས་སུ། སྟེང་ག་
 ཅན་སྟོས་པའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཚུར་འདུས་ནས་སྟེང་གའི་རྩྭ་ལ་ཐེམ་པར་

བསམ་པ་གཤམ་ཆེད། །འདིས་མཆོན་ནས་གོང་ལོག་རྣམས་སུ་འོད་ཟེར་དང་
ལྷ་མོ་སྤྱོད་འདུས་སོགས་སྟོང་གཤི་རྩྱུ་ལས་བྱེད་པ་དེས། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ཅིང་མཆོན་པ་དང་། འཁོར་
འདས་ཀྱི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་རྒྱུང་སེམས་ཡིན་པའང་མཆོན་ཞིང་། སྤྱོད་པའི་
འོད་ཟེར་སོགས་ཚུར་འདུས་ནས་སྟོང་གཤི་རྩྱུ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་པས།
རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་རགས་པའི་རྒྱུང་སེམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་གཤི་མི་
ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་ནས་འོད་གསལ་འཆར་བའི་སྟོན་བྱེད་བྱེད་པར་
ཅན་ཏུ་འགྱུར་བའི་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས་ཤིང་།
དེ་ལྟར་འོད་ཟེར་སོགས་ཚུར་བསྐྱབ་པའི་ཁྱད་སྤངས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། རྒྱུད་
ལས། བརྗོད་ནས་དེ་རྗེས་བཞི། །རྫོགས་ནས་རབ་ཏུ་བསྐྱབ་བར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

ཆོག་ས་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ཆོག་ས་གསོག་བྱ་རྒྱུ་ལ།

དེ་ལྟར་ཆོག་ས་ཞིང་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་མདུན་ཏུ་གསལ་བཏབ་རྗེས།
གཉིས་པ་ཆོག་ས་གསོག་རྒྱུ་ལ་ནི་རྗེ་ལྷ་བྱ་ཞེན། ལྷ་མི་ཏས། ཡེ་ཤེས་ལས་
གཞན་ཆོག་ས་ཀྱི་བྱིར། །ཐུག་འཆལ་ནས་ནི་བསྟོ་མཐར་ཐུག །བདུན་རྣམས་
བསགས་ནས་དེ་རྗེས་སུ། །ཆངས་པའི་གནས་བཞི་བསྟོ་མ་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས་ཆོག་ས་ཞིང་གི་སྒྲ་མ་དང་ལྷ་རྣམས་ལ། ཐུག་

འཆལ་བ། མཆོད་པ་འབྲུལ་བ། སྤྲིག་པ་བཤགས་པ། དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བ། དགོ་ཅ་བསྡོམ་བ། སྐྱབས་འགྲོ། སེམས་བསྐྱེད་དེ་བདུན་ཅུ་མ་དག་དང་།
 ལུས་འབྲུལ་བ། ལམ་ལ་བསྟེན་པར་དམ་བཅའ་བ། རིགས་ལྷའི་སྡོམ་པ་
 བརྒྱད་བ། ཆོད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ་ཅུ་མ་མ་བྱ་དགོས་ཤིང་། ལུས་འབྲུལ་བ་
 སོགས་ནི་ཡུལ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འདྲུ་
 བར་པམ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་གསུངས། དེ་དག་
 ལས་ཐོག་མར་བྱུག་འཆལ་བ་ནི། གང་གི་བྲིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་གནས། །ཞེས་
 སོགས་སྡོམ་འབྱུང་ལས་བཤད་པའི་སྟོོ་ཀ་གཅིག་གིས་སྒྲ་མ་ལ་བྱུག་བྱ།
 གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་བྱག་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ལྷ་ལི་ཏས་བཤད་པའི་
 ཞེ་དགུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་འབྱུང་བའི་སྟོོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཆོགས་ཞིང་གི་
 ལྷ་ལ་བྱུག་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་པ་ལ། གང་གི་
 བྲིན་གྱིས་ཞེས་པ་ནི། རང་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་བྱས་པའི་སྒྲ་མ་གང་
 ཡིན་པ་དེའི་བཀའ་བྲིན་གྱིས་ཞེས་པའོ། །བདེ་ཆེན་གནས་ཞེས་པ་ནི་རྫོང་རྗེ་
 འཆང་གི་གོ་འཕང་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཕྲོ་བ་འགྱུར་བ། །སྒྲ་མ་ཞེས་
 པ་ནི། རྫོང་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་སྟེ་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་
 གཅིག་ལའང་འཕྲོ་བ་པར་འགྱུར་བར་མཛད་པ་པོ་ནི་སྒྲ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
 དོན་ཡིན། རིན་ཆེན་ལྷ་བུའི་སྐྱ། །ཞེས་པ་ནི། དེ་ལྷ་རྫོང་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་

ཡང་སྟེགས་དུས་ཀྱི་ཆེ་མུང་གཅིག་ལ་སྟོལ་བར་ནུས་པའི་སྒྲ་མའི་སྐྱ་གསུང་
 ཐུགས་ནི། དེན་པོ་ཆེ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་པའི་དོན་དང་། རྫོ་རྩེ་ཅན་ཞབས་བད་ལ་འདུད། །ཅེས་པའི་རྫོ་རྩེ་ཅན་ནི་
 རྫོ་རྩེ་འཆང་ཡིན་ལ། རྫོ་རྩེ་ཅན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་འདྲའི་བཀའ་
 ཟིན་དང་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་སྒྲ་མ་དེ་ཉིད་རྫོ་རྩེ་འཆང་དང་
 དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བལྟས་ནས་སྒྲ་མ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་བཀའ་ཟིན་ཟན་པའི་
 སྟོན་པ་མིག་ནས་མཆི་མ་འབྱུགས་པ་དང་བ་སྐྱ་ལྡང་བའི་ཆད་དུ་དད་གྲུས་
 རྒྱགས་པ་ཉུ་བསྐྱེད་དེ། སྒྲ་མ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་བརྩོ་ལ་འདུད་ཅིང་ཐུག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དོན་དེ་ལྟར་ཟན་བཞིན་པས་སྒྲ་མ་ལ་
 ཐུག་བྱའོ།

ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་པའི་དོན་ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གཟུགས་སྐྱའི་རྣམ་པར་ཤར་བས་ན། གཟུགས་
 མཆོག་ཅེས་པ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནད་སྟོན་པའི་ཆད་དུ་དང་།
 བདུད་དང་གཤིན་རྩེ་མ་རུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུལ་བའི་ཆད་དུ་ཤིན་ཏུ་
 ཁྲིས་པའི་སྐྱར་སྟོན་པས་ན། མཆོག་ཉུ་པ་པོ་ཆེ། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་
 བདུད་བཞི་སོགས་མི་མ་སྐྱན་པའི་ཚྭོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བས་ན་
 དཔལ་པོ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་ཡོན་

ཏན་ནི། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ནང་པའི་ཚུན་ཁོ་ནའི་མདོན་སྲུང་གི་སྤྱོད་
ཡུལ་ཡིན་གྱི། གཞན་གང་གི་འདྲ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་མཆོག་གི་སྤྱོད་
ཡུལ་ཅན་ཞེས་བའམ། ཡང་ན་ཐབས་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་སྤྱོད་
བའམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གནས་ལུས་ཡོངས་སྤྱོད་ལུས་སྲུང་ཆོག་གས་པ་ལ་
སྤྱོད་པས་ན་མཆོག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་ཀྱང་གསུངས། གདུལ་དཀའ་
འདུལ་བའི་དོན་མཛད་པ། ཞེས་པ་ནི། གདུལ་དཀའ་བ་ཕྱི་འཕྲུལ་གྱི་གཤེན་
རྩི་དང་། རྩི་གི་གཤེན་རྩི་དུག་གསུམ་དང་། གསང་བའི་གཤེན་རྩི་ཉེར་ཐོབ་
ཉེ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་གཤེན་རྩི་མ་ལུས་པར་འདུལ་བའི་སྤྱོད་པས་སེམས་ཅན་
གྱི་དོན་དུས་རྒྱུན་དུ་མཛད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

རྩོམ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱག་འཆམ་ལ། ཞེས་པ་ནི། རྩོམ་པའི་ཉིད་དང་།
འཕྲུལ་གྱི་ཕྱག་སྤྱོད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་འབྲས་
དུས་ཀྱི་བདེ་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ནི་དེས་དོན་གྱི་རྩོམ་པའི་ཡུལ་དང་། དེས་དོན་
གྱི་རྩོམ་པའི་ཡུལ་གྱི་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ནི། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཞལ་དགུ་ཕྱག་སོ་བཞི་ཞབས་བཅུ་དུག་དང་ཐུན་པ་སོགས་
གཟུགས་སྤྱི་རྣམས་པར་ཤར་བ་ནི་བྱང་དོན་གྱི་རྩོམ་པའི་ཡུལ་གྱི་ཕྱག་
འཆམ་ལོ། ཞེས་པ་ལོ།

ཕྱག་འཆམ་བ་ནི། འདུད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། བ་མཐེས་བྱ་བ་ཕྱག་

འཆའ་བ་དང་། འདྲད་པ་གཉིས་ཀའི་སྐད་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྒོ་ག་
 ཕྱི་མའི་དོན་དུན་བཞིན་པས་ཆོག་ས་ཞིང་གི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྲམ་མ་
 དང་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཆོག་འདི་དག་བརྗོད་པའི་ཆོ། རང་གི་མཐའ་
 སྐོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་ནས་རང་དང་འབྲ་བར་དག་ཏུ་བསྟོད་
 ཆོག་བརྗོད་ཅིང་། ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་དད་གུས་
 ལྷག་ས་དག་ཏུ་བསྐྱེད་པར་མོས་དགོས་པར་རྗེ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་
 གསུངས་སོ།།

དེ་རྗེས། མཆོད་པ་འབྲུལ་བ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་གའི་ས་བོན་རྒྱ་ཡིག་
 མཐེང་གའི་འོད་ཟེར་ལས་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ།
 རྣམ་པ་ལྷ་མོ་ཙ་ཅི་ཀ་དཀར་མོ། བག་མོ་སྟོན་མོ། དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ།
 གོ་རི་ལྡང་ཁུ་རྣམས་ཡབ་མེད་པ་ཕྱག་ན་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོ་མཆོད་
 ཡོན་ཞབས་བསིལ་སོགས་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་མཆོད་རྩས་ཐོགས་པ་
 དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། མདུན་གྱི་ཆོག་ས་ཞིང་ལ་མཆོད་པ་འབྲུལ་བར་
 བསམས་ལ། སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་མཆོད་པ་ཕྲལ་ཆར་མ་ཐག་ཏུ་མཆོད་ལྷ་དེ་
 རྣམས་སྐར་སྟིང་གར་ཐིམ་པར་བསམ་སྟེ་དོ་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱའོ། །
 མཆོད་ལྷ་སྟིང་གར་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ཡང་། གོང་དུ་ཆོག་ས་ཞིང་སྐྱན་འབྲེན་
 གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ།།

མཆོད་པ་འབྲུལ་བའི་སྐགས་ནི། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱད་ལུ་བཞེ་བ་
 དང་། གདོང་བྱག་གི་རྒྱད་ལས་གསུངས་པའི་མཆོད་སྐགས། ཞི་རྩི་
 རྩི་རྩི་ཞེས་པས་མཆོད་ཡོན་དབྱུག་། དེའི་སྐགས་དོན་ནི། འཕྲོག་བྱེད་མཆེ་
 བ་རྣམ་པར་གཅིགས་པའི་ཞལ་ཅན་ལ། ཞེས་གང་ལ་འབྲུལ་བའི་ཡུལ་གྱི་
 བྱད་པར་བརྩོན་པའོ། །ཞི་རྩི་རྩི་པའ་ཅེས་པས་ཞབས་བསིལ་འབྲུལ། སྐགས་
 དོན་ནི། ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་བཅད་པའི་བདེ་སྤོང་གི་རྣམ་འབྲུལ་ཞེས་ངོ་
 བོའི་བྱད་པར་བརྩོན་པའོ། །ཞི་མི་གི་རྒྱ་ན་ན་དུ་རྩི་སྤྱོད་མ་ག་ག་མ་མ་ཞེས་
 བས་ངི་ཆབ་འབྲུལ། སྐགས་དོན་ནི། མ་རུངས་པ་བསྐྱལ་བའི་སྤྱིང་ཁྲག་ཅེས་
 རྒྱའི་བྱད་པར་བརྩོན་པའོ། །ཞི་ཀྱ་མུ་ར་རྩུ་བི་ནི་རྩོམ་པའ་ཅེས་པས་མེ་
 རྩིག་འབྲུལ། སྐགས་དོན་ནི། ཡིད་དུ་འོང་བའི་གཟུགས་ཅན། ཞེས་རྣམ་པའི་
 བྱད་པར་བརྩོན་པའོ། །ཞི་རྩི་རྩི་པའ་ཅེས་པས་བདུག་སྤོང་འབྲུལ།
 སྐགས་དོན་ནི། འཕྲོག་བྱེད་དབྱེས་པའི་ཆེད་དུ་ཞེས་དགོས་པའི་བྱད་པར་
 བརྩོན་པའོ། །ཞི་དེ་རྩི་ལོ་ཅ་ན་མི་གི་རྒྱ་ན་ན་མུ་ཨ་རྩི་རྩི་ས་ན་དེ་ནི་དེ་རྩི་ལེ་
 སྤྱོད་ཞེས་པས་མར་མེ་འབྲུལ། སྐགས་དོན་ནི། སྤྱན་གྱི་དབང་པོ་རྒྱས་པའི་
 ཆེད་དུ་ ཞེས་པ་ཡུལ་གྱི་གནས་གང་དུ་འབྲུལ་བའི་བྱད་པར་བཞད་པའོ། །
 ཞི་བརྩ་ནི་མི་དུ་ཞུ་རྩི་སྤྱོད་ཞེས་པས་ལྷ་བཞོས་འབྲུལ། ཞི་བརྩ་ཤུ་
 ཞུ་རྩི་ ཞེས་པས་རོལ་མོ་འབྲུལ་ལ། ཐ་མ་གཉིས་པོ་འདི་ལྷ་བཞོས་དང་རོལ་

མེད་མེད་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་སྔ་མ་དུག་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །གོང་གི་
སྔགས་དོན་དེ་དག་དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཐད་སོར་བསྐྱར་
ན་དེ་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདོ།

དེ་སྐར་མཆོད་ཡུལ། མཆོད་པའི་ངོ་མོ། རྒྱ། རྣམ་པ། དགོས་པ། ཡུལ་
དེ་དག་གི་སྐྱའི་ཆ་ཤས་གང་དུ་འབྱུང་བའི་གནས་ཀྱི་བྱང་པར་རྣམས་ཤེས་
པའི་སློན་ནས་མཆོད་པ་ལུལ་ན་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་མཆོད་པར་གྱུར་ནས་བསོད་
ནམས་དབག་དུ་མེད་པ་འཕྲོལ་བར་དག་ནག་གི་འབྲེལ་བར་ཤུཌི་པས་
གསུངས་ཞེས་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་གོང་གི་བྱང་
པར་དེ་དག་ཤེས་པའི་སློན་ནས་བྱང་པར་ལྷ་ལྷན་དུ་བྱས་ནས་ལུལ་བས། ལྷ་མ་
དང་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམས་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོམ་བར་བསམ་མོ།

བྱང་པར་ལྷ་ནི། རྣམ། སྔགས། ལུག་རྒྱ། ཉིང་རེ་འཛིན། བསྐྱབ་པའི་
མཆོད་པ་སྟེ་ལྷ་ལས། མཆོད་ཡོན་སོགས་དངོས་སུ་བཤམས་པ་ནི་རྣམ་གྱི་
མཆོད་པ། མཆོད་སྔགས་བརྗོད་པ་ནི་སྔགས་ཀྱི་མཆོད་པ། ལག་པས་ལུག་
རྒྱ་བཅའ་བཞི། ལུག་རྒྱའི་མཆོད་པ། ཡིད་ཀྱིས་བཟང་པོ་དང་མང་པོར་སྐྱུལ་
པ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཆོད་པ། མཆོད་ཡུལ། མཆོད་མཁའ། མཆོད་རྣམ།
འཁོར་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་སློན་ཟེན་བར་བྱ་བ་ནི་བསྐྱབ་པའི་
མཆོད་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྷ་པོ་ཆང་བར་བྱས་ནས་འབྱུང་དགོས་པར་བཤ་

ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩེ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་
བྱས་ན་བྱད་ཆེའོ། །དེ་ལྟར་མཆོད་པ་ཕུལ་རྗེས། སྤྲིག་པ་བཤགས་ཚུལ་ནི།
ཞེ་དགུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས་གསུངས་པའི་སྤྲིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་
བྱ། ཞེས་པ་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་ཡང་དག་བསྐྱེད། །ཅེས་པའི་བར་རྒྱང་
བ་དགུ་ཡོད་པའི་ཐོག་མ་གསུམ་ཀྱིས་སྤྲིག་པ་བཤགས་ཚུལ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན།
རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་མོས་ནས་རང་རིམ་ལྟར་
བཤགས་པ་བཞིན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་སྤྲིག་པ་བཤགས་
པར་མོས་ལ། ཆེ་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་ལ་དུག་ཁོང་
དུ་སོང་བ་ལྟར་འགྱོད་སེམས་དྲག་པོས། སྤྲིག་པ་རྣམས་ནི་བཤགས་པར་བྱ། །
ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེའི་མཐུག་ཏུ། སྐྱེས་ཤིང་ཞེས་པ་ནི། སྤར་འདས་པའི་
དུས་སུ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་སྤྲིག་པ་དང་། བྱང་བ་ཞེས་པ་ནི། ད་ལྟར་བའི་
དུས་སུ་བྱང་བའི་སྤྲིག་པ་དང་། རྣམས་ནི་བསལ་ཞེས་པ་ནི། འདས་པ་དང་།
ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་བསགས་པའི་སྤྲིག་པ་དེ་རྣམས་ནི་སྤར་དུ་བསལ་དུ་
གསོལ། ཞེས་འགྱོད་སེམས་དྲག་པོ་དང་བཅས་པས་བཤགས་པར་བྱ་བའི་
དོན་ཡིན་པས། དོན་དེ་ལྟར་བསམ་ནས་སྤྲིག་པ་བཤགས་པར་བྱའོ།

དེ་རྗེས། མི་བྱེད་པར་ཡང་སྦྱན་སྤར་བརྗོད། །ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྤར་
བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་རྣམས་འགྱོད་པ་དྲག་པོས་འཆགས་པར་མ་ཟད། ད་ཕྱིན་

ཆད་ཀྱང་སྤྲིག་པ་དེ་འདྲ་བ་མི་བྱེད་པར་སྒྲིམ་མོ། །ཞེས་སྒྲིམ་སེམས་དང་
 བཅས་པས། ཆོག་མཁེད་གི་ཁྲ་མ་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྐྱེད་པར་བཅའ་
 བའི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པའོ། །དེ་ཡང་ཉེས་པ་སྤྱི་མ་བྱེད་པར་འདོད་བཞིན་དུ་དག་
 ཏུ་མི་བྱེད་པར་ཡང་སྤྱན་སྐྱེད་བརྗོད། ཅེས་བརྗོད་པ་ནི། སྐྱེད་ཀྱི་སྤྲིག་པ་མི་
 འདག་པའི་སྤྱིང་དུ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྤྱན་སྐྱེད་བརྗོད་དུ་སྤྲས་པའི་ཉེས་
 པ་འབྱུང་བའི་ཉེན་ཆེ་བས། སྤྲིག་པ་འདི་འདྲ་བ་མ་གཤིས་ཚུན་ཆད་དང་། དེ་སྐྱེད་
 མ་རྒྱས་ན། ལོ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ཞག་དང་། དུས་ཆོད་འདི་ཅམ་གྱི་བར་དུ་
 སྤྲིག་པ་ཆེ་གོ་མོ་ཡང་དག་པར་སྒྲིམ་མོ་ཞེས་སྒྲིམ་སེམས་བཅོས་མིན་གྱིས་
 བརྗོད་དགོས་ཤིང་། འཕྲུལ་དུ་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་ཆེ་རབས་འདི་དང་
 སྤྱི་མ་རྣམས་སུ་སྤྱོད་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྤྱོད་ལམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་
 པའི་སྤྱོད་ནས་ཀྱང་ཉེས་པ་ལས་སྤྱོད་སྤྲིག་པའི་དོད་སྤྱོད་ཅམ་བྱ་དགོས་པར་
 ཆོས་སྤྱོད་ཀོར་བྱའི་འབྲེང་བ་སོགས་ལས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལ་སྤྱོད་སེམས་བཞི་ཆང་བར་བྱ་ཚུལ་ནི། མདུན་གྱི་ཆོག་མཁེད་ལ་སྤྱོད་
 སྤྲིག་པ་གཏད་ནས་སྤྱོད་སེམས་གནས་ཡང་དག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། སྤྲིག་པ་
 འདི་དག་བསལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་
 བར་བྱའོ་སྤྱོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཉེན་གྱི་སྤྱོད་སེམས་དང་། སྐྱེད་བྱས་ཀྱི་
 སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་པ་དག་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་སྤྱོད་སེམས་

དང་། ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ཉེས་པ་རང་གི་རྒྱས་ཆད་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་ནི་ཉེས་པ་ལས་སྒྲུབ་སྒྲོག་པའི་སྒྲོབས་དང་། སྒྲིག་པ་བྱེད་པ་པོ་རང་དང་། བྱས་པའི་སྒྲིག་པ་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་པ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཏེ་སྒྲིག་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུང་བར་བསམ་པ་ནི་གཉེན་པོའི་སྒྲོབས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དམིགས་པའི་སྒྲོན་ནས་སྒྲོབས་བཞི་དེ་དག་གྲང་ཆང་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་སྒྲིག་པ་བཤགས་རྗེས། དགོ་བ་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་བཞིན་བསོད་ནམས་རྗེས་ཡི་རང་། །ཞེས་རྟེན་པ་བཞི་པས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཉན་རང་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་སོ་སྤྱི་ཐ་མལ་བ་དང་། མདོར་ན་རང་དང་གཞན་གྱི་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་རྩི་སྒྲིད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བ་བསྒྲོམས་ཏེ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བའོ། །དེ་ཡང་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེའི་གོང་དུ་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཤགས་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་བསོད་ནམས་ལ་རྗེས་སྤྱི་ཡི་རང་བའོ། །ཞེས་འབྲེལ་སོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་དགོ་བ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་ཚུལ་རྩི་འབྲེལ་ཞིག་བྱ་སྒྲུལ་ན། དཔེ་ཆོས་ལས། གཏེར་རྟེན་པ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས། དཔེར་ན་མི་དབྱུང་པོ་ཞིག་གི་བྱས་གསེར་དབྱུང་སོགས་གཏེར་ཆེན་པོ་རྟེན་ན། བས་གྲང་རང་གིས་རྟེན་པ་དང་ཁྱད་མེད་དུ་

དགའ་བ་ལྟར། གཞན་གྱིས་དགོ་བ་བྱས་པ་ལ་རང་གིས་བྱས་པ་དང་ཁྱད་
མེད་དུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། ཡང་། བྱས་ཆེད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ལ་
པ་ཡང་མཉམ་པོར་ཡོངས་སྟོང་པ་བཞིན། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་དགོ་བའི་ཅ་
བ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་པོར་རང་གིས་ཀྱང་མཉམ་པོར་ཡོངས་སྟོང་དུ་བྱང་
བའི་བསོད་ནམས་འཕྲོ་བ་པར་གསུངས་ལ། སྤྱིར་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བའི་པན་ཡོན་ཀྱང་། མདོ་ལས། རྩོམ་བྱ་འཆིང་བའི་བྱང་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་བ་
ཡང་། །རིན་ཆེན་བེ་རྒྱུ་གཅིག་དེ་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །དེ་བཞིན་འགྲོ་
ཀུན་སྦྱིན་པའི་བྱང་པོ་རྒྱ་ཆེན་ཀུན། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེདོ།

དེ་རྗེས། དགོ་ཅ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་ཆུལ་ནི། བདག་གིས་བདེར་འགྲོ་
ཡོངས་སུ་བསྟོ། །ཞེས་རྒྱུ་པ་ལྟར་པས། ཆོག་ས་ཞིང་ལ་བྱག་མཆོད་སོགས་
བྱས་པའི་བདེར་འགྲོ་སྟེ་དགོ་བས་མཆོན་པའི་རང་གཞན་གྱི་དགོ་ཅ་ཐམས་
ཅད་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་ཡོངས་སུ་བསྟོ་བར་བྱའོ། །བདེར་འགྲོ་
ཞེས་པ་ནི། མདོན་མཐོ་དང་དེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ནི་དགོ་བ་
ཡིན་པས། དགོ་བ་ལ་བདེར་འགྲོ་ཞེས་པའི་མིང་དུ་བཏགས་པར་གསུངས་
སོ།

དེ་ལྟར་དགོ་ཅ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོ་བ་ལ། དགོ་བའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་

མེད་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་སྐུ་བསྟོ་བ་ནི་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་
 ལྟར་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སློན་སྐུ་དག་
 ཅ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོ་ན། དག་ཅ་དེ་ཉིད་ཁོང་ཁྱོ་སོགས་ཀྱིས་འཛོམས་མི་བྱས་
 ཤིང་། གནས་སྐབས་སུ་དག་ཅ་དེའི་འབྲས་བྱུང་ལ་རི་ཙམ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་
 བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ཆུད་མི་བཞིན་སྒྲེལ་བར་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཆོས་
 ལས། དངོས་པོ་དང་མཆོན་མར་མ་ཞེན་ཅིང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་
 པར་ཤེས་པ་ནི། རྟོན་དམ་པའི་བསྟོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སློ་གྲོས་མི་བྱད་
 པའི་མདོ་ལས། དག་པའི་ཅ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོས་པས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་
 པོ་ལ་འབྱུག་གི་བར་དུ་བར་མ་དོར་བྱད་པར་མི་འཇུག་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དག་པ་བསྟོས་པའི་རྗེས་སུ་སྐབས་འགྲོ་བྱ་ཚུལ་ནི། དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་ཀྱང་བ་བྱུག་པས། རང་གི་ཐོབ་བྱང་
 གྱུར་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐོབ་བྱང་ཡིད་ཆེས་པའི་སློན་སྐུ་སྐབས་
 སུ་འགྲོ་བ་དང་། མདུན་གྱི་ཆོགས་ཞིང་གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་
 བཅོལ་བའི་སློན་སྐུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བར་བྱའོ།

སྐབས་བཅོལ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ཐོབ་བྱའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དེ་ཉིད་
 ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱས་མཐུ་གང་ལ་ཡོད་ཅེ་ན། མདུན་གྱི་ཆོགས་ཞིང་གི་སྒྲ་
 མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་པའི་སློན་སྐུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་

བཤོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་སྐྱབས་འདི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་དང་
ཅུང་བད་མི་འདྲ་བ་བཤད་ཀྱང་། འདིར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩེ་
བསྐྱལ་བཟང་ཆུ་མཆོ་གཉིས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་བཀོད་དོ།

དེ་ལྟར་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་པན་ཡོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་
ཆེ་སྟེ། མདོ་ལས། སྐྱབས་གསོལ་བསོད་ནམས་དེ་ལ་གཟུགས་ཡོད་ན། །
ནམ་མཁའ་བར་སྦྲང་འདི་ཡང་སྟོད་དུ་ཅུང་། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་ནམ་མཁའ་
མཐར་ཐུག་མེད་པ་ལ། །འདོམ་གྱིས་གཞལ་བའི་ཆད་བཟུང་མེད་པ་ལྟར། །
དེ་བཞིན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་དང་ནི་སྤྲིག་པའི་
མཐའ་མི་དཔོག་ །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྲོ་ཀ་ཕྱི་མ་འདིས་མཆོག་
གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་འང་མ་བད་སྤྲིག་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་
བསྟན་བཤོ།

དེ་རྩེས། སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་
དགྲོལ། །བྱང་ཆུབ་གནས་ལ་འགོད་པར་བགྱི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡང་
དག་བསྐྱེད། །ཅེས་རྟེན་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་
བཤོ། །དེ་ཡང་དོན་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་འཁོར་བ་དང་ངན་
སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་སྦྱོལ་ཞིང་། སྦྱོན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་གནས་ལ་
འགོད་པར་བགྱིའོ། །དེའི་ཆེད་དུ་དཔལ་འདོན་ལྟེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་རིམ་པ་

གཉིས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་ཆེ་འདིར་རྫོལ་འཛང་གི་གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་ཐོབ་
 བར་བྱའོ། །སྐྱམ་བས་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དོན་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།
 དེ་རྗེས། ལུས་འབྲུལ་བ་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་བྱིད་རྣམས་ལ། །བདག་གི་
 ལུས་ནི་འབྲུལ་བར་བགྱི། །ཞེས་གཤེད་དམར་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་
 ཀླང་བ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུལ་བར་བགྱིའོ། །ཆོག་དོན་ནི། ཡོན་ཏན་གྲངས་དང་
 ཚད་ཀྱིས་གཞུལ་བར་མི་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚོ་དང་མཚུངས་པའི་ཆོགས་ཞིང་
 བྱིད་རྣམས་ལ། བདག་གི་ལུས་འདི་ནི་བྲན་དུ་འབྲུལ་གྱི། བྱིད་རྣམས་གང་ལ་
 དགྱེས་པའི་དོན་དེ་ལ་ལུས་འདི་བཞོལ་དུ་རུང་བར་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་དུ་བསམ་ནས་བརྫོད་པར་བྱའོ།

དེ་རྗེས། ལམ་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅས་བ་ནི། ཡང་དག་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་དང་། །ཞེས་སོགས་གཤེད་དམར་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི་
 སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ལ། ཆོག་དོན་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་དང་། དེའི་སྤྱོད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱིས་བགྱོད་
 པའི་ལམ་གཅིག་ཏུ་སྦྱིན་སོགས་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཚུལ་ལམ་ཐེག་པ་ལ།
 སྤྱོད་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། འབྲས་བུ་
 ལམ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རབ་ཏུ་དད་པས་སྤྱིང་རུས་བསྐྱེད་དེ་ཉམས་སུ་ལེན་

བའི་སྒྲོར་བ་དཀ་པོས་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པར་བགྱ། ཞེས་བཤོ།

དེ་ཡང་འབྲས་བུ་ལམ་བུའི་ཉི་མའ་དུ་སྒྲིན་སོགས་ལ་བསྟེན་པ་ནི།
 བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། སྤགས་ཆ་
 མེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་བར་ཕྱིན་དུག་གི་ཉམས་ལེན་ལ་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་
 སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་པའི་སྒྲོན་པ་བསྟེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་
 བའི་སྐབ་ཐབས་ལས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་བདག་མ་ལུས་རོ་བོའི་ཆོས། །
 ཡང་དག་ཉིད་དུ་དཀི་གནས་པར་བགྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་
 སེམས་བསྐྱེད་ནི་སྒྲོན་སེམས་བཟུང་ཚུལ་དང་། སྐབས་འདིར་ལམ་ལ་བསྟེན་
 བར་དམ་བཅས་པས་འཇུག་སེམས་བཟུང་བར་འགྲོ་བར་གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་ལམ་ལ་བསྟེན་པར་དམ་བཅས་པའི་རྗེས་སུ། དེགས་ལྔའི་
 སྒྲོམ་བཟུང་བྱ་བ་ནི། ལྷ་ལི་ཏའི་གཞུང་ལས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་བས་མ་བྱས་
 །ཀྱང་ཆད་སྒྲོན་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། བྱས་ན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྤགས་སྒྲོམ་སྤར་མེད་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་།
 ཉམས་པ་སོར་ཆུད་པའི་དགོས་པ་མི་འབྱུང་ཀྱང་། སྒྲོམ་པ་སྤར་སྐྱེས་ཐེན་པ་
 བརྟན་པ་དང་། གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆུ་མ་དང་ལྷག་པའི་ལྷ་
 མཉེས་པར་བྱེད་པའི་སྐབ་པའི་མཆོད་པར་གྱུར་ནས་ཆོགས་གཉིས་སྤར་དུ་
 རྫོགས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་དགོངས་ནས། ཕྱི་

རྩོ་ནས་དབལ་ལོ་གཅིག་པའི་སྐབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་དང་། འདུས་པ་སོགས་
 ཀྱི་རིགས་འགྲོས་སྐྱར་ནས་མཛད་པ་ཡིན་པའི་བྱིད། དེས་ན་མདུན་གྱི་
 ཆོགས་ཞིང་གི་སྐྱན་སྦྲར་རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་སྤྲོམ་པ་བཟུང་ནས་
 བསྐྱེད་བར་བྱའོ། །སྐྱམ་དུ་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དག་ཏུ། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དབལ་ཀུན། །ཞེས་པ་ནས། སེམས་ཅན་ཟུང་ན་འདས་ལ་འགོད། །
 ཅེས་པའི་བར་བཛུང་ནས་སྤྲགས་སྤྲོམ་བཟུང་བར་བྱའོ། །ཆོག་དོན་ནི།
 སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབལ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་པར་
 མཛད་དུ་གསོལ། བདག་རིག་པ་འཛིན་པ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བས་དུས་འདི་
 ནས་བཟུང་སྟེ། རི་སྤྱིད་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། རི་ལྟར་དུས་
 གསུམ་གྱི་མགོན་པོ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་བ་པ་ལམ་གྱི་གནས་
 སྐབས་སུ། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ནི་སྤྲགས་ངེས་པར་གཞོལ་བར་མཛད་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་དམ་པར་གྱུར་པ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བདག་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱི། ཞེས་སྤྲགས་
 སྤྲོམ་གྱི་གཞི་རྟེན་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བཞུན་པའོ།

དེ་རྗེས་རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་ལས། རྣམ་སྦྱང་གི་རིགས་ཀྱི་
 དམ་ཆོག་བཟུང་ཚུལ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་བསྐྱབ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས་ཉེས་སྒྲོད་སྤྲོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། དགེ་བའི་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་

ཚུལ་ཁྲིམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལ་སློབ་པ་ལས་
 མི་འདའ་བར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་
 ཏེ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་རྣམ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 དགོན་མཆོག་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་བར་ཅན་སོགས་ཆོས་དགོན་
 མཆོག་རྗེ་རྗེ་མོ་སོགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་པོ། །
 དམ་ཆོག་དུག་པོ་འདི་དག་ནི་རྣམ་སྒྲུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་ཡིན་ལ།
 སངས་རྒྱས་རྣམ་འབྱོར་ལས་སྐྱེས་པའི། །ཞེས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམ་འབྱོར་
 བོ། རྣམ་སྒྲུང་གི་རིགས་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ནས། མི་བསྐྱེད་པའི་
 རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཟུང་ཚུལ་ནི། རྗེ་རྗེ་རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་
 སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་རྗེ་རྗེའི་དམ་ཆོག་ བྲིལ་བུའི་དམ་ཆོག་ ཕྱག་རྒྱའི་
 དམ་ཆོག་ སློབ་དཔོན་གྱི་དམ་ཆོག་བཞི་བསྐྱར་བར་ཁས་སྒྲངས་པའོ། །དེ་
 ཡང་རྒྱལ་པའི་ཕྱགས་ཐབས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་བྱན་པའི་སློན་ནས་རྗེ་
 རྗེ་བཟུང་བའི་རྗེ་རྗེའི་དམ་ཆོག་ སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བྱན་པའི་སློ་
 བས་བྲིལ་བུ་བཟུང་བའི་བྲིལ་བུའི་དམ་ཆོག་ རང་སྤྱར་བསྐྱོམས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་
 ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་དང་འབྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྤྱང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་བ་
 ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱག་རྒྱའི་དམ་ཆོག་ རང་གི་རྗེ་རྗེ་སློབ་དཔོན་ཡི་དམ་གྱི་

ལྷའི་ངོ་བོར་བལྟས་ཏེ། བསྐྱེན་བཀུར་བའི་ཞིང་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་མི་
འདའ་བའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དམ་ཆོག་དམ་ཆོག་བཞི་པོ་དེ་དག་མི་བསྐྱོད་པའི་
རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གོ།

དེ་ནས། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཟུང་ཚུལ་ནི། རིན་ཆེན་
རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་
པ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ། བྱམས་པའི་སྦྱིན་པ་བཞི་ཉིན་
མཆོན་དུས་བྱུག་ཏུ་བྱ་བ་ལ་མི་འདའ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་
ཟས་གོས་འོར་སོགས་གཞན་ལ་གཏོང་བའི་ཟང་ཟེང་གི་སྦྱིན་པ། སེམས་
ཅན་གཞན་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་སྦྱོན་པའམ། རང་གི་དགེ་ཅུ་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་དུ་ཚོགས་བྱང་འཕོབ་པའི་རྒྱུར་བསྡོམ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ། སེམས་ཅན་
གཞན་ཆགས་སྤང་དང་བྲལ་བའི་བཏང་སྦྱོམས་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་
བཏང་སྦྱོམས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མི་འཛིགས་པའི་སྦྱིན་པ། སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་
བ་དང་དགེ་བ་དང་ལྷན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་བྱམས་
པའི་སྦྱིན་པའོ། །དམ་ཆོག་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དམ་
ཆོག་གོ། དེ་ནས། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཟུང་ཚུལ་ནི།
བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་བྱུང་བའི། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས། རྒྱུད་སྤེ་
བཞིས་བསྐྱུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་

དམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཟུང་བ་ལས་མི་འདའ་བར་ཁས་སྒྲངས་པའོ། །དེ་
ཡང་། སྤྱི་དང་གསང་བ་ཐེག་པ་གསུམ། །ཞེས་པའི་སྤྱི་ནི། བྱ་བའི་རྒྱུད་དང་
སྦྱོང་བའི་རྒྱུད་གཉིས། གསང་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དང་སྤྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
གཉིས། ཐེག་པ་གསུམ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ། རང་རྒྱལ་ཀྱི་ཐེག་པ། བར་
སྤྱན་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་མོ། །རྒྱུད་སྤྱེ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བགྱང་བ་དང་། ཐེག་པ་
གསུམ་གཅིག་ཏུ་བགྱང་བའི་དམ་ཆོག་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་འོད་དཔག་མེད་
ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གོ།

དེ་ནས། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་བཟུང་ཚུལ་ནི། ལས་ཀྱི་
རིགས་མཆོག་ཆེན་པོ་ལ། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས། གོང་གི་རྣམ་
སྤྱང་གི་དྲུག་མི་བསྦྱོང་བའི་བཞི། དེན་འབྱུང་གི་བཞི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
གཉིས་དེ་དམ་ཆོག་བཅུ་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་སྟེང་དུ། སྤྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་
པའི་ལྷ་ཆོག་ལ། སྤྱིའི་མཆོད་པ། ཉན་གི་མཆོད་པ། གསང་བའི་མཆོད་པ།
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བཞི་ཅི་རྒྱས་སུ་སྤུལ་བ་ལས་མི་འདའ་བར་ཁས་
སྒྲངས་པའོ། །དེ་ཡང་ཉེར་སྦྱོང་ལྷ་སོགས་ནི་སྤྱིའི་མཆོད་པ། སྤྱོད་ཐབས་ལྟར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་ལྷ་བྱ་ནི་ནང་གི་མཆོད་པ། ཡབ་ཡུམ་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བས་ལྷ་རྣམས་ཆོམ་པར་མོས་པ་ནི་གསང་བའི་
མཆོད་པ། སྟོམས་ཞུགས་ཀྱི་བདེ་བ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྦྱོང་ཉིད་ཡུལ་

དུ་བྱས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
 བའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ལྷ་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་
 བར་སོས་བཞི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པའོ། །སྤྲུལ་བཅུ་དྲུག་དང་ལྷན་པའི་
 སྟོང་དུ་དམ་ཆོག་བཞི་པོ་བསྐྱུང་བ་འདི་ནི་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་དམ་ཆོག་
 ལོ། །དེ་ནས། རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་སྤྲུལ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་
 བཟུང་ཚུལ་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་ནི་སྤྲུལ་མེད། །ཅེས་པ་ནས། བདག་གིས་
 སྟོམ་པ་མ་ལུས་བཟུང་། །ཞེས་པའི་བར་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གིས། བྱང་ཚུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་རིགས་ལྷ་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་མ་ལུས་
 བ་བསྐྱུང་བར་ཁས་སྦྱངས་པའོ།།

དེ་ཡང་རིགས་ལྷ་སྤྱིའི་དམ་ཆོག་ལ། ཅུ་བའི་དམ་ཆོག་དང་། ཡན་
 ལག་གི་དམ་ཆོག་གཉིས་ལས། ཅུ་སྐྱུང་བཅུ་བཞི་བསྐྱུང་བ་ལྷ་བྱ་ནི་ཅུ་བའི་
 དམ་ཆོག་ཡིན། སྟོང་བའི་དམ་ཆོག་ བསྟན་པའི་དམ་ཆོག་ བཟུང་བའི་དམ་
 ཆོག་བསྐྱུང་བ་ལྷ་བྱ་ནི་ཡན་ལག་གི་དམ་ཆོག་ལོ། །དེ་ཡང་། སྟོག་ཆགས་མི་
 གསོད་པ་སོགས་ལྷ་བྱ་ནི་སྟོང་བའི་དམ་ཆོག་ བཞེས་གཉེན་ཚུལ་བཞིན་དུ་
 བསྟན་པ་སོགས་ལྷ་བྱ་ནི་བསྟན་པའི་དམ་ཆོག་ བཟུང་བཏུང་སྐྱུངས་ཏོགས་
 སྤྲུལ་གསུམ་བྱས་ཏེ་བཟུང་བ་ལྷ་བྱ་ནི་བཟུང་བའི་དམ་ཆོག་ལོ།།

རིགས་ལྷ་སོ་སོའི་དམ་ཆོག་ནི། ལོང་དུ་བཞག་པ་ལྷ་ལ། རྣམ་སྤྲང་གི་

དུག མི་བསྐྱོད་པའི་བཞི། རིན་འབྱུང་གི་བཞི། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་གཉིས།
 དོན་གྲུབ་ཀྱི་བཞི་སྟེ་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གོ། །རིགས་ལྡན་སོ་སོའི་དམ་ཆིག་ལ་གྲངས་
 ཉི་ཤུར་བྱེད་པ་དེ། བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆའི་དགོངས་པ་ལྟར་བཀོད། དེ་ལྟར་
 རིགས་ལྡན་སྟེ་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆིག་དེ་དག་བཟུང་ཆོ། སྟོབ་རྒྱས་ན་སྟོབ་
 བར་ཐག་བཅད་པས་དམ་བཅའ་བ་དང་། མི་རྒྱས་ན། སྟོབ་འདོད་དུ་སྦྱོང་བའི་
 ཚུལ་དུ་བཟུང་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཐང་སག་པས། སྟོབ་པའམ་སྟོབ་འདོད་དུ་སྦྱོང་
 བ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ལྡན་སྟེ་དང་སོ་སོའི་དམ་ཆིག་
 བཟུང་ཞིང་བསྐྱུང་བ་དེས་ཅི་བྱ་ཞེན། དེའི་ལན་སྟོན་པ་ལ། མ་བསྐྱལ་བ་
 རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱལ། །ཞེས་སོགས་སྟོལ་གཅིག་གིས། དོན་བཤད་
 རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་ནི། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་
 རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱེན་
 སོགས་སྟོབ་གཉིས་ཀྱི་འཆིང་བ་ལས་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བདག་གིས་བསྐྱལ་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཉོན་སྟོབ་ལས་གྲོལ་གྱང་ཤེས་སྟོབ་ལས་མ་གྲོལ་བའི་
 ཉོན་རང་དབྱ་བཅོམ་པ་རྣམས་བདག་གིས་གྲོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལྷག་
 བསྐྱལ་ཀྱི་དབུགས་མ་བྱེན་པའི་རན་སོང་གསུམ་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྟུག་
 བསྐྱལ་དེ་དག་ལས་དབུགས་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། མདོར་ན་སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མུང་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་དགོད་

བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་སྤྲུགས་སྟོམ་བཟུང་ཇེས། ཚད་མེད་བཞི་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། སྟོམ་
འབྱུང་ལས། གཞན་པན་བསམ་བ་བྱམས་བ་སྟེ། སྟིང་ཇེས་གཞན་གྱི་སྤྲུག་
བསྟུལ་འཛོམས། །གཞན་བདེས་ཆོམ་བ་དགའ་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་གཞན་
སྟོམས་བཏང་སྟོམས་སོ། །ཞེས་བ་ལྟར་གྱི་ཚད་མེད་བཞིའམ། ཚངས་པའི་
གནས་བཞི་ཞེས་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་
བྱམས་བ་ཚད་མེད། སྤྲུག་བསྟུལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟིང་ཇེ་ཚད་མེད། བདེ་
བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པའི་དགའ་བ་ཚད་མེད། ཆགས་སྤང་དང་འཛིག་
རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་ནམ་ཉིག་གིས་མི་བསྐྱོད་པའི་བཏང་
སྟོམས་ལ་གནས་བར་འདོད་པའི་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་བཞི་ཡིན་པས།
བཞི་པོ་དེ་དག་བསྟོམ་བ་ལ། དུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྤྲུགས་
རེ་བ་མ་ཡིན་པར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་ཅི་མ་རུང་ལྡན་
པར་གྱུར་ཅིག་ལྡན་པར་བྱའོ་སྟུམ་པའི་སྟོན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་
བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ ཅེས་སོགས་སྤྲུག་མ་གསུམ་ལའང་དམིགས་བ་
དང་དག་འདོན་བཟུང་བར་བྱའོ།།

འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཅེས་བ་ནི། རང་ལ་ཐམས་ལྗོངས་སོགས་སྟེད་
པ་འབྱུང་ན་དགའ་བ། མ་སྟེད་ན་མི་དགའ་བ། སྟན་པ་ལ་དགའ་བ། མི་སྟན་པ་

ལ་མི་དགའ་བ། བདེ་བ་ལ་དགའ་བ། སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་མི་དགའ་བ། བསྟོད་བ་
 ལ་དགའ་བ། སྤང་བ་ལ་མི་དགའ་བའི་རྣམ་ཏྲོག་དང་། གཟུང་འཛིན་ཞེས་པའི་
 གཟུང་བ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་དང་། འཛིན་བ་ནི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་
 རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། རྣམ་ཏྲོག་གིས་མི་བསྟོད་བ་ནི།
 འཛིག་རྟེན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དགའ་སྤྱག་གིས་མི་གཡེང་བ་དང་། ཡུལ་
 ཅན་ཤེས་པ་དེ་དག་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པས་མི་གཡེང་བའི་དོན་
 རོ། །ཤོང་གི་བྱམས་པ་སོགས་བཞི་ལ་ཆད་མེད་བཞི་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་ནས་བྱམས་པ་སོགས་བཞི་བསྒྲམས་
 པས་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པ་གསོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཆད་མེད་
 པའང་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཆད་མེད་བཞི་ཞེས་བརྗོད་པར་གསུངས།
 དེ་བཞི་ལ་ཆངས་པའི་གནས་བཞི་ཞེས་པ་ནི། གཟུགས་ཁམས་གྱིས་བསྐྱུས་
 པའི་ལྷ་ཆངས་པར་སྦྱེ་བའི་རྒྱར་གྱུར་པས་ཆངས་པའི་གནས་སུ་བཞུགས་
 སུན་མོང་བའི་ལྷགས་དང་། ཆངས་པ་མི་གནས་པའི་སྤང་འདས་ཐོབ་བྱེད་གྱི་
 ཐབས་སུ་གྱུར་པས་ཆངས་པའི་གནས་སུ་བཞུགས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ལྷགས་གཉིས་ལས། འདིར་བྱི་མ་ལྟར་རོ།

དེ་ལྟར་ཆོགས་བསགས་ཇེས། ཆོགས་ཞིང་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི།
 ཆོགས་ཞིང་རང་གནས་སུ་གཤེགས་གསོལ་བྱ་བ། དེ་ཉིད་དུ་མི་དམིགས་

བར་བསམ་བ། བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ཆེད་དུ་རང་ལ་བསྐྱེམ་ཚུལ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་སྟོང་པར་སྦྱོང་ཚུལ་རྣམས་ཡོད་པ་ལས། ལྷགས་འདིར་
བྱི་མ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལི་ཏས། ལྷ་དང་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །
སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྣམ་བསམ་ནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོགས་གསོག་
གི་ཚུལ་འདི་དག་སྦྱང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ལྷགས་
ལ་སྦྱོང་པའི་ཉེན་འཛུལ་བྱའི་སྒྲིང་གི་མི་མངལ་སྦྱེས་ཁམས་དུག་ལྷན་དུ་སྦྱེ་
དགོས་ཆེ། དེའི་རྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་འདུ་བྱ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ།

དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་བྱས་པ་དང་ཆོས་

མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམ་ཚུལ།

གཉིས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལས་འདུ་བྱས་པའི་འོག་ཏུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་
མངོན་དུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སའི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམ་
ཚུལ་ནི། འཛུལ་བྱའི་སྒྲིང་པའི་མི་མངལ་སྦྱེས་ཁམས་དུག་ལྷན་གྱིས་རགས་
པ་ཉེར་ལྷ་རིམ་གྱིས་ཐེམ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ། ས་
ཚུལ་རྒྱང་ཐེམ་པའི་གནས་སྐབས་བཞི་དང་། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་སྤང་
བ་གསུམ་དང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་དངོས་ཤེས་པའི་སྤང་བ་གཅིག་སྟེ་བརྒྱད་
ཀྱི་སྟོན་པ་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་བཞིན། དེ་དང་མཐུན་པར་
སྟོང་ཉིད་བསྐྱེམ་པ་ལའང་། གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱེམ་དགོས་

པས། དང་པོར་སྟོད་བཅུད་གཞན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཐིམ་པར་མོས་པ། དེ་
 རྗེས་རང་ཡང་སྟངས་གཤི་རྒྱུ་ལ་ཐིམ་པ། རྒྱུ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་ཏ་ལ་ཐིམ་པ། ཏ་ནི་
 ཏ་དེའི་མགོ་བོ་ལ་ཐིམ་པ། མགོ་བོ་ནི་ཟླ་ཆེས་ལ་ཐིམ་པ། ཟླ་ཆེས་ནི་ཐིག་ལེ་
 ལ་ཐིམ་པ། ཐིག་ལེ་ནི་རྒྱ་དང་ལ་ཐིམ་པ། རྒྱ་དང་དེ་ཡང་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་
 གསལ་ཆོས་སྐྱར་སོང་སྟམ་དུ་མོས་པའི་མོས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ས་ས་ཆུ་མེ་
 རྒྱར་གི་ཉགས་བཞི་དང་སྟངས་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་
 སྟངས་བ་བཞི་ཤར་བར་མོས་ཏེ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྲེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྐྱེད་མོ།

གོང་གི་རགས་པ་ཉེར་ལྟེན། གཟུགས་སྤངས་སོགས་སྤངས་པོ་ལྟ། གཟུགས་
 སོགས་ལུལ་ལྟ། ས་སོགས་ཁམས་བཞི། ཐིག་དབང་སོགས་དབང་པོ་དུག
 གཞི་དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་སྟེ་ཉེར་ལྟེ། །དེད་གལས་སྟུ་མཉེ་ཤུ་ནི་གོ་སྟོབྱེད། གཞི་
 དུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟེ། ལུལ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་དུ་སྟངས་པའི་སྟོན་གཞི་དུས་ཀྱི་
 མེ་མོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས། བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཆོར་བ་རིགས་གཅིག་
 པ་འབྲས་པའི་སྟོད་དང་། རོན་གཅིག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་དུ་མ་རོན་གཅིག་
 པར་འབྲས་པའི་སྟོན་གཞི་དུས་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས། དག་གཉེན་
 སོགས་ཀྱི་མིང་རོན་སོགས་འབྲས་པའི་སྟོན་གཞི་དུས་ཀྱི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་
 ཤེས། འདྲི་གཉེན་འདི་དང་སྤྱི་མཐི་བྱ་བ་དང་དགོས་པ་དང་། དེ་རྣམས་སྐྱབ་

ཚུལ་བཞུགས་པའི་སྒོ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་བྱ་བ་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས། ཡེ་ཤེས་ཚུས་
སྐྱར་འབྱར་དུང་གི་ས་ཐོན་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཚུས་
དབྱེངས་ཡེ་ཤེས་སོ།།

དེ་ཡང་འཆི་བའི་ཆེ་ཉག་ས་བརྒྱད་རིམ་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་
ས་ཚུལ་ཐིམ་པའི་བྱི་ཉག་ས་སུ་ལུས་དང་ཡན་ལག་སྤྱ་བར་འགྲོ་ཞིང་། འགྲུལ་
བསྐྱོད་དཀར་བ་ལུས་ས་ལ་བྱིང་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་འབྱུང་། བར་ཉག་ས་སུ་
སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་རོ། །ཚུམ་ལ་ཐིམ་པའི་བྱི་ཉག་ས་སུ་ཁ་སྤྲ་བུ་
མགྲུལ་སྐྱམ་ཞིང་། སོ་ལ་དྲེག་པ་ཆགས། བར་ཉག་ས་སུ་དུ་བ་ལྟ་བུའི་ཉམས་
འཆར་རོ། །མེ་རྒྱུང་ལ་ཐིམ་པའི་བྱི་ཉག་ས་སུ་ལུས་ཀྱི་བོད་མཐའ་ནས་སྤྱད་
ཅིང་རྒྱུ་ལག་གྲང་མོར་བྱུར། བར་ཉག་ས་སུ་མཁའ་སྤང་མེ་བྱིང་ལྟ་བུའི་སྤང་
བ་འཆར་རོ། །རྒྱུང་ནམ་ཤེས་ལ་ཐིམ་པ་ཙོམ་དུས་སུ་བྱི་ཉག་ས་སུ་དབྱུགས་
ཀྱི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་བར་ཉག་ས་སུ་མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་རོ། །
ཀྱུན་ཉོག་བརྒྱད་ཅུ་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུང་ནམས་སྤང་བ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ། རྒྱུ་ལྟ་
ལྟ་བུའི་དཀར་ལམ་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་རོ། །སྤང་བ་མཆེད་པ་ལ་ཐིམ་པའི་ཆོ།
ཉི་ལོད་ལྟ་བུའི་དམར་ལམ་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་རོ། །མཆེད་པ་ཉིར་སོབ་ལ་ཐིམ་
པའི་ཆོ། སྒོད་ཀྱི་སྐྱག་འཕུག་པོས་བྱུང་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་འཆར་རོ། །ཉིར་
སོབ་ལོད་གསལ་ལ་དུ་ཐིམ་པའི་ཆོ། ཐོར་ངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་

བྱའི་སྒྲུང་བ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ། །འཆི་
 བ་འོད་གསལ་འདི་ལ་མི་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་ཤེས་པལ་ཆེར་ཞག་གསུམ་གྱི་
 བར་དུ་གནས་པ་དང་། ཉད་གྱིས་ཡུན་རིང་དུ་མནར་བས་ཟུངས་ཟད་དགས་
 བར་རྣམས་ནི་ཞག་མ་སོང་ཅམ་དུའང་གནས་པ་དང་། འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱ་
 དང་བསྐྱེད་བར་བསྐྱོམ་རྒྱས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ནི་ཞག་གངས་མང་ཉུང་
 མ་ངེས་པ་ལ་གནས་བའང་ཡོད་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་སོ། །
 འཆི་བ་འོད་གསལ་དེ་ལ་མའི་འོད་གསལ་དང་། གཞིའི་ཆོས་སྐྱ་ཞེས་ཀྱང་
 བརྗོད། འཆི་བ་འོད་གསལ་འདི་ནི་སྐབས་འདིའི་སྐྱུང་གཞི་ཡིན། རྗོགས་རིམ་
 གྱི་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་ནི་འཆི་བ་འོད་གསལ་
 དེ་ཉིད་སྦྱོང་བྱེད་གྱི་ལམ་དངོས་ཡིན། སངས་རྒྱས་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱ་
 ནི་སྐབས་འདིའི་སྐྱུངས་འབྲས་ཡིན། དེ་འབྲའི་སྐྱུང་གཞི་སྦྱོང་བྱེད་སྐྱུངས་
 འབྲས་གསུམ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་དགོས་པ་ཡང་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཤེས་པའི་
 ཆེད་དུ་ཡིན་པས་བསྐྱོམ་པའི་ཆོ། སྐྱུང་གཞི་འཆི་བ་འོད་གསལ་སྦྱོང་བའི་
 ཆེད་དུ་དང་། དེ་སྦྱོང་བ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་འཆི་བ་འོད་གསལ་དེའི་ཆབ་དུ་སྦྱོང་
 བྱེད་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་དང་། དཔེ་དོན་གྱི་
 འོད་གསལ་དེས་ཀྱང་མི་ངོམས་པར་མཐར་ཐུག་གི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱ་

འཛོལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་བརྟུང་ཅང་མེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་
བརྟུང་ནས་རྒྱ་དཔེ་བར་རིམ་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་སྤྱོད་བཅིང་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ཡང་རང་སེམས་འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་
གསལ་ཆོས་སྐྱར་སོང་སྟམ་དུ་མོས་པའི་སྤྱོད་ནས་རང་སེམས་ཡུལ་ཅན་བདེ་
བ་ཆེན་པོ་ཡུལ་སྤྱོད་བཅིང་གཉིས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས་ཏེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་
འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེལ་ང་རྒྱལ་འཛིག་དགོས་མོ། །སྤྱོད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་
སྤྱངས་འབྲས་གསུམ་གྱི་བྱེད་པར་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་འོག་མ་ཀྱུན་
ལ་སྤྱོད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེདོ།།

གཞི་འཆི་བ་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་སྤྲིག་རྒྱ་ནས་
འོད་གསལ་གྱི་བར་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཡོད་པ་བཞིན། ལམ་དཔེ་དོན་གྱི་
འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལའང་། དེ་འབྲའི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་ཡོད་
ཅིང་འབྲས་བྱེད་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལའང་དེ་འབྲའི་གནས་
སྐབས་བརྒྱད་ཆ་མཐུན་འབྲ་བ་སོ་སོར་ཡོད་པས། སྤྱོད་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་
སྤྱངས་འབྲས་རང་རང་གི་ཐད་རོ་འཕྲོད་པའི་ཚུལ་དུ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ནས།
བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་འཕེན་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། སྤྱོད་གཞི་འདི་འབྲ་བ་ཞིག་སྤྱངས་
ནས། སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ལམ་འདི་འབྲ་བ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱས་ཏེ། དེ་

བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་མངོན་དུ་བྱའོ་སྟེ་མ་པའི་འཕེན་པ་
སྟོན་དུ་བཏང་ཇེས།

དངོས་གཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། གཞི་ལམ་གྱི་དུས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་
འབྲས་དུས་ཀྱི་དག་པའི་ཆོས་སྐྱུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་། ལོངས་སྐྱུ་
སྐྱལ་སྐྱུ་དེ་དང་དེ་སོགས་དངོས་ཡིན་པར་མོས་པ་བརྟན་པོས་བསྐྱོམ་དགོས་
སོ། །གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་ལྷགས་
འབྱུང་གི་གནས་སྐབས་བརྒྱད་འཆར་བ་ནི་འདྲ་ཡང་། གཞི་ལམ་གྱི་འོད་
གསལ་ལས་ཉེར་ཐོབ་སོགས་ལྷགས་ལྟོག་དུ་འཆར་བ་ནི་ཡོད་ལ། འབྲས་བུ་
མི་སྟོབ་པའི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱུ་ལས་ཉེར་ཐོབ་སོགས་ལྷགས་ལྟོག་དུ་
འཆར་བ་ནི་མེད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་རྟོག་
གཡོ་བའི་ལས་སྐྱུང་མ་ཟད། འབྲས་བུ་མི་སྟོབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཟད་པའི་
ཕྱིར་དོ།

དེས་ན་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱུ་དེ་ལས་ནམ་ཡང་མ་གཡོས་བཞིན་དུ།
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་ལོངས་སྐྱུ་དང་སྐྱལ་སྐྱུ་འབད་མེད་དུ་སྤང་བའོ། །དེ་
ལྟར་སྐྱུང་གཞི་སྐྱུང་བྱེད་སྐྱུངས་འབྲས་གསུམ་ངོ་འཕྲོད་པའི་ཚུལ་དང་།
བསྐྱོམ་ཚུལ་སྤྱི་འོག་བསྐྱོམ་ཤར་བར་བྱས་ཇེས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་
གསོག་ཚུལ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུང་འབྱེད་པའི་ལམ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ནི། རང་

ཉིད་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པའི་ར་རྒྱལ་གསལ་
 ལྷང་བརྟན་པོ་ལ་གནས་བཞེན་པའི་རང་ནས། བདག་གིས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
 འོད་གསལ་ཚོས་སྐྱེ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་མོངས་སྐྱེ་དང་སྐྱེལ་
 སྐྱར་ལྷང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་དྲག་པོ་ཞིག་བཏང་ནས། རང་གི་
 ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞེན་གྱི་འོད་ཟེར་སྟོན་པོ་འཕ་
 དམར་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཕྱགས་ཀ་དང་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཚམས་
 སོགས་ནས་ཕྱིར་སྟོས་ཏེ། སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་དེ་ཐམས་
 ཅད་བདེ་བའི་ངོ་བོར་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ལ་ཐིམ་ཞིང་། སྟོག་རྒྱ་ལྟ་བུའི་སྤང་
 བ་ཤར་བྱང་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་བྱའོ།

དེ་རྗེས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྤང་རྒྱལ་མདུན་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་མེར་
 གྱིས་ཁྱེན་ས་སྤྱིང་གའི་རྩྭ་ལོག་ལ་ཐིམ་ཞིང་། དུ་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཤར་བྱང་
 སྐྱམ་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་རྗེས། རྩྭ་གི་ཞབས་ཀྱི་ལྷ་ཉི་ཏ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། མཁའ་
 ལྷང་མེ་ཁྲེར་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཤར་བྱང་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་རྗེས། ཏ་ནི་
 ཏའི་མགོ་པོ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། མར་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུའི་སྤང་བ་ཤར་བྱང་སྐྱམ་
 པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་རྗེས། ཏའི་མགོ་པོ་ནི་ལྷ་ཆེས་ལ་ཐིམ་ཞིང་། ལྷ་འོད་ལྟ་
 བུའི་དཀར་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ཤར་བྱང་སྐྱམ་པའི་མོས་པ་བྱ། དེ་རྗེས། ལྷ་ཆེས་
 ཉི་ཐོག་ལོ་ལ་ཐིམ་ཞིང་། ཉི་འོད་ལྟ་བུའི་དམར་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ཤར་བྱང་སྐྱམ་

པའི་མོས་པ་བྲ། དེ་རྗེས། ཐེག་ལེ་ནི་རྒྱ་དྭ་ལ་ཐེམ་ཞིང་། སྤག་འཕྱག་ལྷ་བྱའི་
 བྲག་ལམ་གྱི་སྤང་བ་ཤར་བྱང་སྤྲུམ་པའི་མོས་པ་བྲ། དེ་རྗེས། རྒྱ་དྭ་ཡང་སྤྲོང་
 པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་། ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྷ་
 བྱའི་ཉམས་འཆར་ཞིང་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་མངོན་དུ་བྱས་སོང་སྤྲུམ་དུ་མོས་
 པས་ངག་དྲ། ཞོ་སྤྱ་བྱ་ཕ་སོགས་དང་། ཞོ་ཤུ་བྱ་ཏ་སོགས་དང་། རང་དང་
 ཆོགས་ཞིང་ཞེས་པ་ནས་སྤྲོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར། ཞེས་པའི་བར་བརྗོད་ནས་
 སྤགས་དོན་དང་ཆོག་དོན་ལྟར་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པ་
 ནི་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྤྲོང་ཉིད་ནི་
 ཡུལ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཡུལ་སྤྲོང་ཉིད་ནི་
 བན་ཚུན་ངོ་ཐོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བདེ་སྤྲོང་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་སྤྲུམ་དུ་མོས་
 པ་དང་། བདེ་སྤྲོང་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བ་དེ་ཡང་འབྲས་དུས་གྱི་འོད་གསལ་
 ཆོས་སྐུ་དངོས་ཡིན་སྤྲུམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ། གྱིང་ཆོད་དང་བྲལ་བར་ཅེ་
 གཅིག་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་སྤྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ཆད་ལྷན་དུ་བྱང་ན། དེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་གྱི་
 སྤང་བ་ཐམས་ཅད་འགགས་པར་གྱུར་པ་ལ། སྤྲོད་བཅུད་འོད་དུ་ཞུ་བ་བྱས་མ་
 བྲས་གྱི་བྲད་པར་མེད་ནའང་། སྤྱད་རིམ་གྱིས་དམིགས་པ་དང་སྤགས་གཉིས་
 གྱི་དོན་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི་གཉིས་སྤང་སྤྱད་པ་ལ་བྲད་ཆེ་ཞིང་། ལྷག་པར་སྤྲོང་

གར་སྤྱད་རིམ་བྱས་པས་སྤྲར་གནས་དེར་རགས་པའི་རྒྱང་སེམས་ཐམས་
 ཅད་ཐིམ་ནས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འཆར་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྲོ་བར་
 གསུངས་པས། སྤྱང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ཉིད་པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལྷགས་
 ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ཐབ་གནད་ཡིན་ནོ། །སྤྲགས་དོན་ནི། ཨོ་གྱི་
 ཨ་ཨ་མ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་བསྐྱོམ་པའི་རོ་བོ་བདེན་པར་མེད་
 པ་སེམས་གྱིས་བདགས་ཅམ་དུ་མཆོན། ཡང་མན་སྤྱིའི་ལྷགས་ལྟར་ན། དེ་
 གསུམ་གྱིས་གཞི་ལ་སྤྱབ་པ་པོའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་མཆོན། ལམ་ལ་སྤྱུ་
 ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུ་གསུང་བྱགས་གསུམ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་སྤྱུ་གསུམ་མཆོན་པར་ཡང་བཤད། སྤྱ་བྱ་མ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། རྱུང་རྩ་
 བེ་རྣམ་པར་དག་པ། སྤྱ་རྩ་མ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད། སྤྱ་བྱ་མ་རྱུང་རྩ་བེ་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ། ཨ་རྩི་ནི་ངོ་ཞེས་པའོ། །སྤྱ་བྱ་མ་རྱུང་རྩ་
 གཉིས་ལྟུང་པ་ནི། དང་པོས་གཟུང་བས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། གཉིས་པས་འཛིན་པས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྒྲིབ་པའོ། །མདོར་ན། གཟུང་
 འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་
 བདག་ཉིད་དེ་པོ། །ཞེས་པའོ།

སྤྲགས་གཉིས་པའི་དོན་ལ། ཨོ་ནི་སྤྲར་ལྟར་ཡིན་ལ། རྱུ་ཏུ་ཉི་སྤྱང་

ཉིད། རྩོམ་ཞི་ཡེ་ཤེས། བརྩོན་ཤོར་ལམ་མི་བྱེད་པ། སྤྲུལ་ཕྱི་རང་བཞིན་
གྱིས། ཨ་ལྷ་ཀོ་མདག་ཉིད། ཨ་ཉི་མི་རའོ་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། མདོར་ན་ཡུལ་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་
ལྟར་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་བདག་ཉིད་དེ་རའོ། །ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་འོད་
གསལ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་ཡུན་རིང་དུ་བཞག་པར་བྱའོ།

འདིའི་སྐབས་སུ་རང་གི་སྒོ་དོར་གཉིས་སྒྲིང་ཐམས་ཅད་དག་པའི་སྒྲིང་
བ་འཆར་བ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། དེའི་མན་ངག་དུ་སྟོང་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོ་ལ་འཆར་དུ་འབྱུག་དགོས་པར་གསུངས། ཆོག་
དོན་ལྷག་མ་ནི་རང་དང་མདུན་གྱི་ཆོག་མཁན་ཞིང་ལྷ་སོགས་ཐམས་ཅད་མིང་
བརྒྱས་པར་བཏགས་པ་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཏྲག་ཆད་ལ་སོགས་
པའི་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། བདག་མེད་པའི་རང་
བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་སྒོ་རང་ག་བ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་སེམས་སངས་རྒྱས་གྱི་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་སོང་སྟམ་དུ་ཐག་བཅད་པའི་མོས་པས། རང་སེམས་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་སོང་བ་དེ་ཉིད་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་སྒྲིང་ལྷ་སོའང་མེད་པར་
ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་མཉམ་པར་བཞག་པར་མོས་ཤིང་། ཡེ་

ཤེས་ཚུལ་སྐྱེད་ཡང་རའོ་སྐྱུ་པའི་ར་རྒྱལ་ལྷགས་བྲག་པོ་ཡང་བསྐྱེད་
 དགོས་སོ། །ལོང་གི་མཐའ་བཞི་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མཐའ། གཏན་
 ཉན་མེད་པའི་མཐའ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་གཏན་ཉན་མེད་
 པ་ཡང་ཡིན་པའི་མཐའ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་གཏན་ཉན་མེད་པ་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རང་རོས་ནས་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ་བཞིའོ། །མཐའ་བཞི་
 འདི་དག་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ལྟར་མེད་ངེས་ཡིན་ལ། རིགས་པའི་དགག་བྱ་ཡང་
 ཡིན། དེ་ཡོད་པར་བརྩུང་བའི་སྒོ་བདེན་འཛིན་ཡིན། ཚུལ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞི་
 དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་ཉིད་ནི་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡོད་པའང་ཡིན། ཚུལ་ཐམས་
 ཅད་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནི་སྒྲོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒོ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱའོ།

སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ལ་འཆི་བ་ཚུལ་སྐྱུར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་
 ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཐམས་པའི་འཆི་བ་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་སྐྱུར་སྐྱུར་བྱེད་
 ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བྱ་བརྒྱུ་དེ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་འཆི་བ་
 ཚུལ་སྐྱུར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས། རྫོགས་རིམ་གྱི་དཔེ་དོན་
 གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཅ་སྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བསྐྱོམ་སྟོབས་ཀྱིས་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ།
 སྐྱེས་ཟེན་པའི་འོད་གསལ་དེ་གཉིས་བསྐྱོམས་པས། རྒྱལ་བའི་ཚུལ་སྐྱུ་

མདོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྫོགས་རིམ་མ་བསྐྱོམ་པར་བསྐྱེད་རིམ་ཁོ་ན་
ལ་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཡང་བསྐྱེད་རིམ་མ་བསྐྱོམ་པར་རྫོགས་
རིམ་ཁོ་ན་བསྐྱོམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་བྱ་རྫོགས་རིམ་དེ་ཉིད་དངོས་གནས་པ་ནི་
རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་མི་ལུས། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་མ་ལུས་པས་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནས་
ཀྱང་སྐྱུ་གསུམ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་དོ། །སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། སྒྲོང་གི་འཛིག་རྟེན་སྲ་མ་ཞིག་ནས་སྒྲོང་སང་དུ་
གནས་པ་དེ་ཉིད་ནི། སྒྲོང་གི་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་འབྲུབ་པའི་གཞིར་བྱེད་པ་
བཞིན། འདིར་སྒྲོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ནི་འོག་ནས་འབྲུང་བའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པས་ན་ཡེ་ཤེས་གྱི་ས་ཞེས་བརྗོད་
པར་བཤད་དོ།

དེས་ན་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ནི།
གཞི་ལ་འཆི་བ་དང་ཆོས་མ་ཐུན་ཞིང་རང་ལ་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་འཆི་བ་ཐ་མལ་
བ་སྒྲོང་། ལམ་དུས་གྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་རྒྱད་ལ་བསྐྱེད་རིམ་
དང་ཆོས་མ་ཐུན་ཞིང་འོད་གསལ་དེ་གཉིས་རང་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བའི་དགེ་ཙམ་སྒྲིབ་
པར་བྱེད། འབྲས་དུས་གྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱུ་འཐོབ་པའི་རིམ་པ་དང་ཆོས་
མ་ཐུན་ཞིང་། དེ་འཐོབ་པའི་ལུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་དོ། རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་སྒོན་དུ་སྒྲོང་ཉིད་འདི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་དགོས་

བ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་གསར་དུ་རྟོགས་པ།
 རྟོགས་ཀྱང་བརྟེན་པ་རྣམས་བྱམ་པས་གསོ་བ། རྟོགས་ཟེན་མ་བརྟེན་པ་
 རྣམས་ཀྱང་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོག་གས་བསགས་ནས་གོང་
 གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་གས་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ། ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་སྟོང་
 བ། རྟེན་དང་བརྟེན་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་རོལ་དུ་
 བལྟ་བ། དོན་དམ་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ནས་བགེགས་ཀྱིས་
 བརྗེ་བར་མི་རུས་པ་སོགས་དགོས་པ་མང་བར་བཤད་དོ།

གསུམ་པ་འབྱུང་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱེད་དེ་འགལ་རྒྱུན་འགོག་
 པའི་དོན་དུ། དེ་ལྟར་ལྔར་བཤད་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམས་རྗེས། སྟོང་པའི་
 ངང་ལས་ཡི་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་ཞེས་པ་ནས། ཟླ་
 བའི་གདན་ཟུང་རེ་རེ། ཞེས་པའི་བར་འབྱུང་བཞི་རིམ་བརྟེན་གས། བསྐྱེད་
 འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་གང་དང་གང་གསལ་བཅུ་ཆེ། ཤེས་
 པའི་གཙོ་བོ་ཆོས་སྐུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས། སྟོའི་ཟུང་ཞིག་གིས་གསལ་
 འདེབས་བྱེད་ན་ལེགས། མ་རུས་ན། བདག་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁོ་ན་ལ་མི་
 གནས་པར་གཞན་དོན་དུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱར་ལྔར་བར་བྱའོ་སྟུང་པའི་འཕེན་པ་
 དང་། གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་གནས་འབྱུང་བཞི་རིམ་སོགས་མ་དག་པའི་
 སྟོང་བརྟེན་དང་། དེ་ལ་ལོངས་སྟོང་པའི་ལས་ངན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་

སྤྱངས་ནས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་
བཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྦྲུམ་པའི་འཕེན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས།

ཐོག་མར་འབྱུང་བཞི་རིམ་བཅེགས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལྷ་ཡི་ཏས། ཡི་
རི་བོ་ལི་ཡི་གེ་ལས། །རྒྱ་དང་མེ་དང་ཆུ་དང་ས། །དབང་ཆེན་དཀྱིལ་འཁོར་
བསྐྱོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་ཡང་རང་སྤྱར་གང་དུ་
གནས་པའི་གཞི་དེར། བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་ངང་ལས་ངོ་བོ་བདེ་སྟོང་
ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་ནུམ་པ་ཡི་ཡིག་སྟོ་སྐྱ་བྱེན་འབྱེང་ངམ། མགོ་རྒྱབ་ཕྱོགས་
སུ་བསྟན་ནས་ཉལ་སྟབས་སུ་གནས་པ་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ། ཡི་དེ་
ཡང་ཞུ་བ་ལས་རྒྱ་དགེ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བའི་མདོག་ཅན་དབྱེབས་གཞུ་ལྟ་བུ་
གཞུ་རྒྱུད་འབྲས་བུ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ལེབ་མོ། དེའི་མཆོག་མ་གཉིས་
ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཆོན་པ། རྒྱ་དཀྱིལ་དེའི་སྟེང་དུ་རི་ཡིག་
དམར་པོ་ཉལ་འབྱེང་གང་རུང་ལས་མེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དམར་པོ། དབྱེབས་
གྱུ་གསུམ་པ་ཟུར་གཅིག་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། རོས་གསུམ་ལ་འབར་
བའི་མེའི་འབྲང་བས་མཆོན་པ། མེ་དཀྱིལ་དེའི་སྟེང་དུ་རི་ཡིག་དཀར་པོ་ཉལ་
འབྱེང་གང་རུང་ལས་རྒྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་དཀར་པོ་དབྱེབས་རྒྱུ་པོ་མཇུལ་ཁ་
སྐབས་པ་ལྟ་བུ་དབྱུས་སུ་བུམ་པ་རྒྱས་གང་བ་རྒྱ་ནང་དུ་བྱུང་ནས་གནས་
པས་མཆོན་པ། རྒྱ་དཀྱིལ་དེའི་སྟེང་དུ་ལི་ཡིག་མེར་པོ་ཉལ་འབྱེང་གང་རུང་

ལས་སའི་དགྲིལ་ལའོར་སེར་པོ་དབྱིབས་གྲུ་བཞི་པ། རོས་གཅིག་མདུན་
 རྩོག་ས་སུ་བསྟན་པ། ཟུར་བཞིར་རྩོམ་ཅེ་གསུམ་པ་གྲུན་འབྲེང་གིས་མཆོད་
 པ། དགྲིལ་ལའོར་བཞི་གའང་རོ་བོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་
 ལ། རྣམ་པ་འབྱུང་བཞི་སོ་སོའི་དབྱིབས་མདོག་ཅན་དུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ།
 འབྱུང་བཞི་རང་རང་གི་ས་བོན་ཡི་སོགས་ལས་བསྐྱེད་པ་ནི། འབྱུང་བཞི་
 སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་
 དུ་དང་། རྒྱུད་དགྲིལ་དུ་བའི་མདོག་ཅན་དུ་བྱེད་པས་མདོན་སྟོང་གྱི་ལས་
 གཙོ་བོར་བྱེད་པ་མཆོན་པར་ལྷུང་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟིན་ཐོ་ལས་གསུངས། དེ་
 ཡང་འབྱུང་བཞིའི་ཆེད་ནི། བསྐྱུང་ལའོར་གྱི་ཆེ་རྒྱུད་རི་ཅམ་བསྐྱོམ་ཉུས་པ་
 ལ་དབག་ནས་གསལ་འདེབས་པར་བྱའོ།

འབྱུང་བཞི་རིམ་བཅེགས་འདི་སྒྲུང་གཞི་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཚུལ་
 བྱི། སྟོང་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྲ་མ་ཞིག་ནས་སྟོང་པར་སོང་བའི་རྩེ་ས་སུ། སྤེམ་
 ཆགས་པའི་ཆོ། ཐོག་མར་རྒྱུད་དགྲིལ་ནས་མས་རིམ་བཞིན་ཆགས་པ་དང་
 ཆོས་མཐུན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་སྒྲུང་གཞི་ལ་མེད་དགྲིལ་དངོས་གནས་པ་མེད་
 པས། མེད་དགྲིལ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་ཆོས་མཐུན་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་འབྱུང་རོ་ཞེ་
 བ། སྟོན་མེད་དེ། སྒྲུང་གཞི་ལ་མེད་དགྲིལ་དངོས་གནས་པ་མེད་ཀྱང་། འབྱུང་
 བ་གཞན་གསུམ་ལ་མེད་ཀྱུལ་གནས་པས་མཐུན་ཡུལ་ལེགས་པར་ཆང་བར་

ཆེ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོ་དང་། བཤེགས་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་གྲིས་བཤད་བ་ལྟར་
འབྲུག་པའི་ཕྱིར།

སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཞི་ལ་མེད་ཀྱིས་དངོས་གནས་བ་ཡོད་པར་གང་ནས་གྲུང་
མ་གསུངས་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་འཁོར་རྒྱད་ལས་མེད་ཀྱིས་དངོས་གནས་
བ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འབྲུང་བཞི་རིམ་བཅེགས་བསྐྱོམས་
ཆེས། ས་དཀྱིལ་དེའི་སྒྲིབ་དུ་སྒྲིབ་པོ་ཉལ་འབྱེད་གང་རུང་ཐོལ་གྲིས་སྒྲུང་
བར་བསམས་ལ། དེ་ཞུ་བ་ལས་སྣ་ཆོགས་དོ་ཆེ་རྩ་ཉི་ལུ་ལ། རྩེ་བ་བྲུ་བཞི་
སྒྲིབ་པོ། རྩ་ཆམས་ཤར་དཀར། རྩོ་སེར། རུབ་དམར། བྲང་ལྗང། སྣ་ཆོགས་
དོ་ཆེ་དེའི་སྒྲིབ་བ་ལ་སྒྲིབ་པོས་མཆོན་པར་མོས་ལ། སྒྲིབ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཉི་
འོད་ས་ལ་སོག་བ་ལྟར་འོག་ཏུ་འཕྲོས་བ་ལས་དོ་ཆེ་དེ་ས་གཞི། འོད་ཟེར་
འོགས་སུ་སྒྲོར་སྒྲོར་འཕྲོས་བ་ལས་དོ་ཆེ་དེ་རྩ་བ་རྒྱུ་པོ་སོག་གྲུང་གི་སྒྲིབ་
ལྟ་བུ། འོད་ཟེར་སྒྲིབ་དུ་གདུགས་བཏེགས་བ་ལྟར་འཕྲོས་བ་ལས་དོ་ཆེ་དེ་གྲུང་
སོག་གྲུང་གི་སྒྲིབ་ལྟ་བུ། ཡང་འོད་ཟེར་སྒྲིབ་དུ་འཕྲོས་བ་ལས་གྲུང་གི་འོག་
རྩ་བའི་སྒྲིབ་མཆོམས་སུ་དོ་ཆེ་དེ་སྒྲིབ་ལྟ་བུར་བར་བསམ། དེ་ཐམས་ཅད་
གྲུང་དོ་ཆེ་ཅེ་ལྟ་བ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁོང་གསེང་ལ་དོ་ཆེ་ཆུང་བ་རྣམས་
གཏམས་བས་བར་མཆོམས་སྤ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་དུམ་བུ་གཅིག་ཏུ་གྲུང་
ལ། བལྟས་ན་དོ་ཆེ་དེ་རྣམས་བ་ལྟ་བུ། དེག་ན་ཞལ་ཞལ་བྲས་བ་ལྟ་བུ་མཐོ་དམན་

མེད་ཅིང་འཇམ་པ། བསྐྱེད་པའི་མེ་རླུང་གིས་ཀྱང་གཞིག་པར་མི་རྒྱས་པའི་
 སྤྲོ་ཞིང་མཁུགས་པ། རྩོམ་ཅིང་རྒྱུ་དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱེད་པ་འཛིག་དུས་ཀྱི་
 མེ་ལྷ་བྱའི་ཁ་དོག་སྤྲོ་ལྷའི་མེ་དཔུང་གཡས་སྒོར་དུ་འབར་ཞིང་སྤྲོགས་བཅུང་
 འཕྲོས་པ། མེ་དེའི་ནང་དུ་རྩོམ་ཅིང་ལྷའི་མེ་དེ་ཏུ་ཅན་གྱི་མདའ་རྣམས་སྤྲོང་ནས་
 འོག་འོག་ནས་སྤྲོང་། ཕྱི་ནས་ནང་། ནང་ནས་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་བྱ་ཡུག་འཛུབ་པ་
 ལྷར་འཁྲུགས་པས། རྒྱུ་སྤྲོགས་པ་རྣམས་དེར་འོང་བ་ལྷ་ཞོག་བལྟ་བ་ཅམ་
 ཡང་མི་རྒྱས་པ། དཀར་སྤྲོགས་པ་རྣམས་འཇའ་འོད་དུ་མཐོང་ཞིང་། འབྲུང་
 འབྲུག་གི་རྒྱུ་སྤྲོགས་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ་པ་ནི་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱེད་འཁོར་རོ།

ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱེད་འཁོར་འདིའི་དབྱིབས་ནི། བདེ་མཆོག་ལ་གྱུ་
 བཞིར་བཞད་ཀྱང་ལུགས་འདིར་རྒྱུ་པོ་མདོག་སྤྲོ་པོར་བཞད། ཚད་ནི་ཨ་
 ཟླ་ཡས། སྤྲོང་འོག་མིན་ནས་རླུང་དཀྱིལ་གྱི་བར་ཅམ་དང་། ལྷ་བ་པས།
 ཚངས་པའི་འཛིག་རྟེན་ནས་གསེར་གྱི་ས་གཞིའི་བར་ཅམ་དུ་འདོད། རྒྱ་ཚད་
 ནི། རྒྱུ་པོ་པས། ལུགས་རིའི་བར་ཅམ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བཞད་ཀྱང་། རང་
 ལུགས་ལ། རྒྱུ་བ་པ་པོའི་སྒོ་དང་འཆམ་པར་རྩི་ཅམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་རུང་བར་
 བཞད།

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་ནི། ལྷ་ལི་ཏས། དེ་ལི་དབྱུས་སུ་
 གཞོད་མཛེས་ཀྱི། །བཀའ་ཡི་འཁོར་ལོ་བསམ་པར་བྱ། །རྩིབས་བཅུ་པ་ལ་

ཅུང་ཟད་སེད། ཁྲོ་པོ་བཅུ་བཅས་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རྩ་བའི་དབྱུང་སྤྱུ་མྱོ་ལས་བཀའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 སྐབས་སུ། བཤད་མ་ཐག་པའི་དོན་རྗེས་རྩ་གྲུང་དེའི་དབྱུང་སྤྱུ་མེད་པོ་ཞིག་
 ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ་ལ། མྱོ་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་
 ཅིབས་བཅུ་པ། མྱོང་འོག་གི་ཅིབས་གཉིས་ནི་མདུང་རྟེན་ཁ་སྤྲད་པ་ལྟ་བུ། མྱོ་
 བའི་སྐབས་ཤིན་ཏུ་ཡངས་པ། རྩོགས་མཆམས་ཀྱི་ཅིབས་བརྒྱད་ནི་རལ་གྱི་
 སོ་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་མྱོང་འོག་གི་ཅིབས་འབྲད་མཆམས་ནས་ཡུ་བ་ཐོན་པ་རིང་
 བྱུང་མྱོ་བའི་རྒྱ་ཁྲོན་གྱི་ཕྱེད་ཙམ་གཡས་སྒྲོར་དུ་མཁྱོགས་པར་འཁོར་བ།
 འཁོར་ལོ་མྱོང་འོག་གི་ཅིབས་གཉིས་འབྲད་མཆམས་ཐད་ནང་གི་ཁོང་སྟོང་
 ལ་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོའི་གདན། མྱོང་ཅིབས་ཀྱི་སྐབས་སྟོང་ལ་གཙུག་
 ཏོར་འཁོར་བསྐྱུར་གྱི་གདན་མདུན་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་བ། འོག་ཅིབས་ཀྱི་སྐབས་
 སྟོང་ལ་དོན་མེད་པོ་འོག་གི་གདན་རྒྱ་བ་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་བ། ཕྱོགས་མཆམས་ཀྱི་
 ཅིབས་བརྒྱད་ཀྱི་མྱོང་དུ་མ་རེག་ཙམ་ལ་ཁྲོ་པོ་གཞན་བརྒྱད་ཀྱི་གདན།
 གདན་བཅུ་གཅིག་པོ་རེ་རེ་ཡང་འོག་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་པསྒྲ། བར་དུ་ཆེ་བ། མྱོང་དུ་
 ཉི་མ་བཅུགས་པ་རེ་བསྐྱོམ་མོ།

དེ་ནས་གདན་དབྱུང་མའི་མྱོང་དུ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་རྩྱུ་མཐིང་
 གའི་རྣམ་པར་གནས་པ་དེ་ཞུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་

བོ་སྐྱ་མདོག་མཐིང་ག། ཅ་ཞལ་མཐིང་ག། གཡས་ཞལ་དཀར། གཡོན་ཞལ་
 དམར། དབུ་ཐོད་དང་མགོན་པ་གཅིག་ལ། སྒྲན་པན་ཆད་ཞལ་གསུམ་འབྱར་
 བོ་གསུམ་དུ་དོད་པ། དབུ་སྐྱ་ཁམ་སེར་གྱིན་དུ་བཟེས་པ། ཞལ་རེ་རེ་ལ་སྐྱན་
 གསུམ་གསུམ་དང་ལྗན་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་སོག་པའི་ཁ་རེ་རེ་ནས་དབྱར་
 མགོ་གསུམ་གསུམ་སྟེང་འོག་ཏུ་གྱེས་ནས་ཐོན་པའི་བྱག་དྲུག་པ། བྱག་དང་
 བོ་གཉིས་གྱིས་རང་འབྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་པ། གཡས་གཉིས་པས་རིན་པོ་ཆེ།
 གསུམ་པས་ལྷགས་ལྷ། གཡོན་གཉིས་པས་བརྒྱ། གསུམ་པས་ཞགས་པ་
 འཛིན་པ། ཞབས་གཡས་བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱདས་པའི་སྟབས་གྱིས་མེ་
 དབྱར་འབར་པའི་དབྱས་ན་བཞུགས་པར་བསྐྱོམས་ལ་ང་རྒྱལ་གསལ་སྒྲང་
 བྱ་ཏུ་བསྐྱེད། དེ་ནས། རང་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་
 ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་དང་། བྱགས་ཀའི་རྩྱི་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕྱོགས་
 བཅུ་འེ་རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་ཐམས་ཅད་ཁོ་པོ་བཅུ་འེ་རྒྱལ་པར་སྐྱན་དངས་
 ནས་རང་གི་ཞལ་ནས་ཞུགས་པར་བསམ། བྱགས་ཀར་སོང་སྐབས་སུ་འོད་
 དུ་ཞུ་ནས་ཁོ་པོ་སོ་སོའི་མདོག་ཅན་གྱི་ཐིག་ལེ་བཅུ་རྒྱུད་པར་བསམ། དེ་
 ནས་ཐིག་ལེ་བཅུ་པོ་དེ་དག་མར་པབ་སྟེ་རང་གི་རྩི་མེའི་བྱ་གནས་བརྒྱད་དེ་
 ཡུམ་གྱི་བརྒྱར་ཞུགས། དེ་ནས་ཡར་སོང་སྟེ་ཡུམ་གྱི་བྱགས་ཀར་སྐྱེབས་པ་
 རང་རང་གི་མདོག་ཅན་གྱི་རྩྱི་རིང་པོར་བཅུ་རྒྱུད་པར་བསམ། རྩྱི་དེ་དག་

ཀྱང་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་ཁྱོ་བོ་བཅུ་ཡུམ་གྱི་སྤྲུགས་ཀར་སྟེང་འོག་སྤྲུགས་
མཆམས་སུ་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་ལྟར་འཁོད་པར་བསམ། དེ་ནས། རྩི་
ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་ལས་སྟོས་ཏེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤར་མིང་ནས་བརྗོད་པའི་ཁྱོ་
བོ་དེ་ཡུམ་གྱི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་མར་པབ་སྟེ་ཡབ་ཡུམ་སྦྱར་མཆམས་ནས་
སྤྱིར་བྱུང་སྟེ། རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་པར་མོས་པའམ། ཡང་ན། རྩི་ཡུམ་གྱི་
བརྒྱ་ལས་སྟོས་ཏེ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་སྤར་མིང་ནས་བརྗོད་པའི་ཁྱོ་བོ་དེ་
ཡུམ་གྱི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་མར་པབ་སྟེ་བརྒྱ་ནས་ཡབ་ཀྱི་རྗེ་རྗེའི་བྱ་གར་ཞུགས།
དེ་ནས་ཡར་སོང་སྟེ་ཡབ་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀར་སྟེང་པ། ཡབ་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀ་ནས་
སྤྱིར་བྱུང་སྟེ་རང་གི་གདན་ལ་འཁོད་པར་མོས་པ་གང་བདེ་བ།

ཁྱོ་བོ་བཅུ་འཁོར་མའི་ཅིབས་སོ་སོ་ལ་བཀོད་ཚུལ་ནི། ཞར་གྱི་
ཅིབས་ཀྱི་གདན་ལ་གཤེན་རྗེ་གཤེན་ནག་པོ། ལྟོར་གཞན་གྱིས་མི་སྦྱབ་པ་
དཀར་པོ། ལུབ་ཏུ་ཉ་མགོན་དམར་པོ། བྱང་དུ་བདུད་ཅི་འབྲིལ་བ་སྟོན་པོ།
ཞར་ལྟོར་འདོད་ཀྱལ་མཐིང་ག་ ལྟོ་ལུབ་ཏུ་དབྱུག་སྟོན་ཅན་སྟོན་པོ། ལུབ་བྱང་
དུ་སྟོབས་པོ་ཆེ་སྟོན་པོ། བྱང་ཞར་དུ་མི་གཡོ་བ་སྟོན་པོ། ལྟོར་དུ་གཙུག་ཏྱར་
འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བ་ལྟར་མེད། འོག་ཏུ་རྗེ་རྗེ་ས་འོག་མཐིང་ག་ ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཞལ་དབྱས་སུ་སྤྲུགས་པ། སྤྲུག་མཆན་དང་རྒྱན་སོགས་མངོན་རྟོགས་
ལྟར་དང་། སྤྱི་ལས་ཁྱོ་ཁྱོ་ཁོལ་མ་དང་། ཁྱོ་བོ་མཆོན་ཆ་ཐོགས་པ་དང་། མེ་

རབ་ཏུ་འབར་བ་རྣམས་རྩ་གྲར་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་འང་འསྐྱོས་པས་གདུག་
པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆར་གཙོད་པར་བསྐྱོམ་མོ།

དེ་ཡང་འོག་གི་འཁོར་ལོ་མགྱོགས་པར་འཁོར་ཡང་། ཁྱོ་བོ་རྣམས་
གདན་བཅས་མི་འཁོར་བར་རང་རང་སྤྱོགས་སུ་འཁོད་པར་མོས་དགོས་ཏེ།
འདུས་པའི་རྒྱད་ཕྱི་མ་ལས། མི་གཡོ་བ་དང་མཚུངས་པར་འཁོར། །ཞེས་
གསུངས་པ་འདིའི་ཁྱད་ས་སུ་བྱངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་བཏང་ལ་འཁོར་ལོ་
བསྐྱོར་ཚུལ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱང་། དམིགས་བསལ་ཅན་
དུ་བྱེད་ཆེ། ཁྱོ་བོའི་ཞལ་གཟིགས་པའི་གནད། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནད།
བསྐྱབ་བྱ་སྤྱོད་པའི་གནད། འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱོམ་
དགོས་པ་ལས། ཁྱོ་བོའི་ཞལ་གཟིགས་པའི་གནད་ནི། བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་མ་
ཆེ་ན། རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་པོའི་ང་རྒྱལ་གསལ་སྤྱང་བརྟན་པོ་ལ་
གནས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས། མཐའ་སྐྱོར་གྱི་ཁྱོ་བོ་བཙུ་ལ་སྤྱན་རྟེན་གྱིས་
གཟིགས་པར་བསམ་སྟེ། བགོགས་རྣམས་ཁྱལ་ལ་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་
བསྐྱོས་པས་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལས་རང་འདྲའི་སྤྱལ་བ་མང་པོ་སྤྱོས་ཏེ།
གཞོད་བྱེད་རྣམས་བཀུག་སྟེ་ཁྱོ་བོ་བཙུ་ལ་གཏད་པའི་ཆེ་ཁྱོ་བོ་རྣམས་ཞལ་
ཕྱིར་གཟིགས་པར་བསམ་པའོ།

འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་གནད་ནི། སྤྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཏད་པའི་

བགེགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ནས་ཁོ་ཐོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་སྟེ་མགོ་མཇུག་ལོག་ནས་
 འཁོར་ལོའི་ཕྱི་བས་ཀྱི་བར་ལ་བཅུག་པ་དང་འཁོར་ལོ་གཡོན་བསྐྱོར་དུ་བྲག་
 ཏུ་འཁོར་བས་གཞོད་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཐོ་ནས་རྒྱུ་མཐེལ་ཀྱི་བར་དུ་མ་བྱ་
 མང་པོར་བཅད་པའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཁོ་ཐོ་དང་འཁོར་ལོ་ལས་འཕྲོས་པའི་
 མེས་ལྷག་མེད་དུ་བསྐྱེད་པར་བསམ་ཞིང་། མཇུག་ཏུ་སྤྱུལ་པ་རྣམས་རང་
 རང་གི་སྤྱུལ་གཞིར་ཐིམ། ཁོ་ཐོ་རྣམས་ཞལ་ནང་དུ་གཟིགས་འཁོར་ལོ་སྤར་
 ལྟར་གཡས་སུ་འཁོར་བར་བསམ་པའོ། །ཐང་སག་པའི་ཡིག་ཆར། གཞོད་
 བྱེད་བཀུག་ཆེ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་གི་འོད་ཟེར་གྱིས་བཀུག་པ་བཤད།
 སྤར་བཤད་སྤྱུལ་པའི་ཁོ་ཐོས་བཀུག་པ་ནི་མཁས་མཆོག་ཡེ་ཤེས་སྐལ་
 བཟང་གི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ཡིན་ལ། བཀའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་ཡང་
 མཐུན་ཏེ། གཞོད་མཛེས་ཀྱིས་ཁོ་ཐོ་བཅུ་ལ་བཀའ་བསྐྱོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཡིན་
 པས་ན་བཀའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། བསྐྱུབ་བྱ་སྤྱོད་བའི་
 གནད་ནི། རང་གཞན་གང་རུང་བསྐྱུང་བར་འདོད་ན། རང་གཞོད་མཛེས་རྒྱལ་
 ཐོར་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀར་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ག། དེའི་
 ཞབས་རྒྱའི་ནང་དུ་ཆོ་གདན་ལ་བསྐྱུང་བྱ་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པར་འཁོར་
 བར་བསམ་པོ།

འཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་གནད་ནི། རང་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་

ཁྲོ་པོ་བཅུ་ལ་ལས་མཛད་པར་བཀའ་བསྐྱོས་པས། ཁྲོ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་
 རས་ལྟ་མོ་དཀར་མོ་བྱས་པ་དཀར་པོ་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བ་ཐོགས་པ་
 སྒྲོས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱེད་ཉིད་ལ་དབང་བསྐྱེད་བས་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་།
 བྱི་ཐམས་ཅད་བཀུས། རྒྱུ་དང་སྒྲིག་སྒྲིབ་སོགས་སངས་ཀྱིས་དག ལུས་
 ཞེལ་ལྟར་དྲངས་པར་གྱུར་པར་བསམ་པ་ནི་ཞི་བའི་ལས་མཛད་པའི་
 དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལྟ་མོ་དང་བྱས་པ་དང་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་བསྐྱེད་
 ཚུ་ལ་ནི། རྒྱས་པ་ལ་སེར་པོ། དབང་ལ་དམར་པོ། བྲག་པོ་ལ་ནག་པོར་བསྐྱེད་
 ཞིང་། གང་འདོད་ཀྱིས་ལས་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ཡང་བསྐྱེད་
 དགོས་ཏེ། རྒྱས་པ་ལ་ཆེ་བསོད་དཔལ་འབྱོར་ལོངས་སྤྱོད་ཞེས་རབ་བཙོན་
 འབྱས་སོགས་རྒྱས་པར་བསམ་པ་དང་། དབང་ལ་དབང་བསྐྱེད་པའི་བདུད་
 ཅི་དམར་པོའི་ནང་ནས་ལྟ་མོ་དམར་པོ་ལུགས་ཀྱི་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 སྒྲོས་ཏེ། བསྐྱེད་བྱེད་རང་ལ་ཆོས་སྟོན་མཁན་ཀྱི་སྒྲ་ལ། ཆོས་སྟོན་ཡུལ་ཀྱི་
 སྒྲོ་བ་ལ། ལམ་བསྐྱོད་པའི་གྲོགས་ལས་ཀྱ། ལམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཆོ་བ་སྤྱོར་
 པའི་ཡོན་བདག་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་སོགས་གང་འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་བཀུག་ནས་རང་དབང་དུ་འདུ་བར་བསམ། བྲག་པོ་
 ལ་བདུད་ཅི་ནག་པོས་དབང་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་བྱས་པ་བཟུང་བའི་ཁྲོ་མོ་ནག་མོ་
 དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱེད་ཉིད་ཀྱི་ནང་གདོན་བགེགས་སོགས་ཤུགས་གྲི་

ནམ་པར་བསྐྱར་ནས་ཞལ་དུ་གསོལ་ཞིང་། བསྐྱར་བྱ་སྤྱར་ཡིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་
བའི་ནམ་པ་ཅན་དེ་ཉིད་གཞོད་པ་དང་བུལ་ནས་གཟེ་བརྗེ་དང་ལྷན་པར་
བསམ་སོ།།

ལས་མཛད་ཀྱི་སྐབས་འདིར། ཐང་སག་བའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། རང་
གཞོད་མཛེས་སུ་གསལ་བའི་ཐུགས་ཀ་ནས་མཆོད་ལྷ་པར་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱོད་པ་
མཆོད་པ་དང་། སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལས་ཀྱི་ལྷ་མོ་ཚུར་སྤྱོད་ཏེ་
སྤྱོད་གཤེན་བསྐྱར་བྱ་ལ། དབང་བསྐྱར་སོགས་སྤྱར་ལྟར་ཀྱི་ལས་བཞེ་མཛད་
པར་བཞག་ཀྱང་སྤྱ་མ་བདེའོ། །འདི་དག་ནི་རང་གཞོད་མཛེས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་ལ་
གནས་བཞེན་བའི་དུས་སུ་བྱ་བའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་སུ་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་བཟུང་བའི་ཆེ། འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་བཟུ་ལ་
བཀའ་བསྒྲོ་བ་སོགས་སྤྱར་ལྟར་བྱ་བར་བཞག། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་
བསྐྱབ་བྱ་སྤྱར་བའི་ཆེ་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་གི་ལྷ་དཀོར་གྱི་ནང་དུ་བཀོད་ལ།
ཡི་དམ་གྱི་སྤྱགས་བསྐྱར་བར་བཞག་པའང་ཡོད། ལྷ་མོང་མ་ཡིན་བའི་བསྐྱར་
འཁོར་གྱི་སྤྱོད་བཟུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཤེས་པ་བཟུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པར་ལུང་སྐྱེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཟེན་ཐོ་ལས་གསུངས། དེ་ཡང་འདུས་བའི་རྒྱུད་ཕྱི་
མ་ལས། ཅིབས་ཀྱན་ལ་ནི་སྤྱོད་བཟུ། ཡི་ཤེས་བདག་ཉིད་བཟུ་ལས་བྱུང་། །
ཞེས་བའི་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། ཤེས་པ་བཟུ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་

ཆོས་ཤེས། རྩོམ་ཤེས། སྤྱག་བསྐྱེད་ཤེས་པ། ཀྱན་འབྱུང་ཤེས་པ། འགོག་པ་
ཤེས་པ། ལམ་ཤེས་པ། ཀྱན་རྩོག་ཤེས་པ། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ། ཟད་
བ་ཤེས་པ། མི་སྤྱི་བ་ཤེས་པ་བཅུ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྤྱན་མོང་དང་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་འཁོར་གཉིས་ལས། སྤྱན་མོང་བ་ནི་རྒྱུད་སྤྱི་
བཞི་ག་ལ་ཡོད་པས་སྤྱན་མོང་བའི་བསྐྱེད་འཁོར་ཞེས་པ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པ་ནི་སྤྱི་མེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ལར་བཤད་པས་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
བསྐྱེད་འཁོར་ཞེས་པ་ལོ།

བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱབ་ཐབས་བསྐྱོམ་པ་སོགས་
ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་བགེགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
སྤྱན་མོང་བའི་བསྐྱེད་འཁོར་བསྐྱོམས་རྩོམ། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་
འཁོར་ནི་མ་བསྐྱོམ་ཡང་མི་རུང་བ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ལས་དང་པོ་བས་
བགེགས་ཀྱི་གཞོན་པ་བསྐྱོག་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བས་བསྐྱོམ་ན་
ལེགས། དེས་ན་ཆོག་ཤིང་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསྐྱེད་
འཁོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདིའི་བར་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེད་འཁོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱབ་
ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་དེ་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་

འབྱེད་བའི་རྣམ་འབྱོར་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ།

༥ གཉིས་པ་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་
 དེ་བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་རྣམ་འབྱོར་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་
 བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་གནས་རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་
 གདན་བཅས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དོ་ཡོངས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་རྣམ་འབྱོར་རྒྱ་
 དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་གང་དུ་འཆང་རྒྱ་བའི་
 གནས་རྟེན་གཞུང་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྐར་བསྐྱར་
 འཁོར་བསྐྱོམས་པ་དེའི་མཐུག་དུ་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་སུ་གནས་པ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་ཞེས་པ་ནས། དབྱས་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱོར་པོས་བརྒྱན་པ།
 ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་ཆོས་འབྱུང་། བཟླ། ལྷ་ཆོགས་དོ་རྩེ་རྣམས་བསྐྱོམ་དགོས་
 པ་ལས། ཐོག་མར་རང་ཉིད་དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། གྱུ་ཆེན་
 ཀྱིས། དེ་ནས་བདག་པོ་ཡོངས་གྱུར་ལས། །དོ་རྩེ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་
 བསྐྱོམ། །དཀར་དང་མཐིང་ག་དམར་བའི་ཞལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་
 ཡང་ཇི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་བསྐྱར་འཁོར་ཀྱི་
 ལྷ་བའི་སྐབས་སྟོང་གི་དབྱས་སུ་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་ཡབ་ཡུམ་དུ་གནས་
 པ་དེ་ཉིད་སྐྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་འོད་དུ་ཞུ་བ་

ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རང་ཉིད་རྩོམ་པ་མཁས་དཔལ་དཀར་པོ་ཞལ་གསུམ་
 ལྷག་ལྷག་བ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱུར་བཞེངས་བ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ རྩོམ་
 མཁས་དཔལ་ཡབ་ཡུམ་དེ་ཡང་སྟོམས་བར་ཞུགས་ནས་འོད་དུ་ཁྱེད་པོ་ཡོངས་
 སུ་གྱུར་བ་ལས། ཆོས་འབྱུང་དང་། དེའི་ནང་དུ་བསྒྲུབ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སྒྲ་
 ཆོག་ས་རྩོམ་པ་སྟོམ་དགོས་ཏེ། གྲུབ་ཆེན་གྱིས། དེ་ནས་ཆོས་གྱི་
 འབྱུང་གནས་ནི། །དཀར་ཁེང་གྱེན་འབྱེང་གནས་བ་ལ། །ཅུ་སྟེས་སྒྲ་ཆོག་ས་
 རྩོམ་ཡིས། །རྣམ་པར་བརྒྱན་བར་མཁས་པས་བསམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱིབས་ནི། མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། ཤོག་བྱ་བྱ་
 བཞི་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་གསུམ་སྐྱུར་ནས་གྱེན་དུ་བསྐྱེད་བ་ལྟ་བུ་ཞེས་བ་
 དང་། འགའ་ཞིག་གིས་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཐོད་པའི་སྟེགས་གྱེན་དུ་བསྐྱེད་བ་ལྟ་བུ་
 ཞེས་བ་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་གཏོར་མ་རྩུར་གསུམ་གྱི་ནང་བྱས་བ་ལྟ་བུ་
 ཞེས་བ་དང་། ཡང་རྩུར་གསུམ་གྱི་རྩུར་གཅིག་འོག་དང་རྩུར་གཉིས་སྟེང་དུ་
 བསྟན་པའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བཤད་བ་དང་། ཤེས་རབ་མའི་རྩ་གའི་དབྱིབས་
 ཅན་དུ་བཤད་བ་རྣམས་ལ་གང་ལྟར་བསྟོམས་ཀྱང་མི་རུང་བར་མེད་དོ། །
 ཤེས་རབ་མའི་རྩ་གའི་དབྱིབས་ཅན་དུ་བྱེད་ན་སྟེང་གི་རྩུར་གཉིས་རྒྱབ་
 མདུན་དུ་བསྟན་བར་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད། ཁོ་པོའི་རྣམ་རྟོག་ལྟར་ན།

འོག་བྱ་ཁ་གང་མ་གཅིག་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བྱར་ཐིག་གཉིས་ལྟར་བཏབ་
ནས། བྱར་ཐིག་གིས་བཅད་པའི་ངོས་བཞི་ལས་ངོས་གཅིག་ཕྱད་པའི་ཆེད་
དུ། གང་དོར་རྒྱའི་ངོས་ཀྱི་བྱར་གཉིས་ནས་དབྱས་ཀྱི་བར་དུ་ཞིང་ངོས་
གཅིག་པོར། ལྷག་མ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དེ་མཐའ་གཉིས་ཐུག་འཕྲད་དུ་འབྱར་བ་ལྟ་
བུའི་དབྱིབས་ཅན་འཐད་དམ་སྟེ།

མདོར་ན། ཆོས་འབྱུང་ནི་ངོ་མོ་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་
དབྱིབས་བྱ་གསུམ་པ། མདོག་ཕྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ། སྤྲད་ལྷུ་པ་སྟོད་
ཡངས་པ། སྤྲད་བྱར་ནས་བཀའི་འཁོར་ལོའི་འོག་ཅིབས་ཀྱི་སྐབས་སྟོང་ལ་
གནས་པ། ཁའི་བྱར་གསུམ་ལས་བྱར་གཅིག་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ།
ངོས་གཅིག་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ། ཆོས་འབྱུང་དེའི་ནང་
གི་འོག་བྱར་ནས་པི་ལྷང་ཁུ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བར་བསམ་ལ། པི་དེ་ལྷ་བ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་སྤྲ་ཆོགས་པ་རྣམས་བྱུང་བར་བསམ། དེ་ཡང་བརྒྱའི་རྩ་བ་
ཆོས་འབྱུང་གི་འོག་བྱར་གྱི་ནང་ནས་ཐོན་པ། འདབ་མ་རྣམས་ཆོས་འབྱུང་གི་
ཁའི་ཐད་དུ་རྒྱས་ཤིང་ཁེབས་ཅམ་ཡོད་པ། བརྒྱའི་ལྷེ་བ་ལྷང་ཁུ་ལྷེ་བའི་
མཐའ་གེ་སར་སེར། འདབ་མ་དཀར་སེར་དམར་ལྷང་སྤེལ་བ་རེ་བཞི་འཇལ་
སོ་གཉིས་སམ། བཅུ་དྲུག་ཆད་ནི་བྱི་བྱ་ལྟར་ན། དབྱས་ནས་ལྷེ་བའི་ཕྱི་མཐའི་
བར་ཆ་སྟན་བཞི་བཅུ་དེའི་མཐའ་འདབ་མ་ཆ་སྟན་གཉིས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་

ལ་ཆ་སྤྲོད་ཞེ་གཉིས། རྩོགས་གཉིས་བསྐྱེད་ལུས་ཆ་སྤྲོད་བཞི་ནི་འདབ་
མའི་བྱི་མཐའ་ནས་བྱི་མཐའི་བར་གྱི་ཆད་དོ། །འབྲི་ཆེ་འདབ་མའི་མཐར་ཁྲུམ་
ཐིག་དཀར་པོ་དང་། འདབ་མ་རྣམས་ཀྱི་བར་སྟོང་དམར་པོ་བྱ་བར་བཤད།
དེས་ནི་ཆོས་འབྱུང་གི་བྱི་དཀར་ལ་ནང་དམར་བ་མཆོན་པའོ།

དེ་འབྲའི་སྣ་ཆོགས་བསྐྱེད་ལྟེ་བར་རྩྭ་སྟོན་པོ་ཉལ་འབྱེད་གང་རུང་ཞུ་
བ་ལས་བྱུང་བའི་སྣ་ཆོགས་རྩོམ་གྱི་བྱུང་བར་བསམ། དེ་ཡང་དབྱིབས་མདོག་
དང་ཆད་ནི། སྣ་ཆོགས་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་བྱ་བཞི་བ་སྟོན་པོ། རྩྭ་ནི་རྩོགས་བཞིར་
གསུམ་གསུམ་མཐུ། ལྷ་ལྷ་ཡོད་པ། རྩྭ་ཁ་དོག་ནི། རྩོགས་མདོག་ཏུ་བཀོད་
བ་ལ་ལྷ་བ་བའི་ལུགས་དང་། རྩ་ཁར་བྱེད་བ་ཨ་རྩུའི་ལུགས་གཉིས་ལས།
ལུགས་འདིར་དང་པོ་སྟར་ཡིན་ཏེ། ཤར་གྱི་རྩ་རྣམས་དཀར་པོ། ལྷའི་རྩ་
རྣམས་སེར་པོ། ལུབ་ཀྱི་རྩ་རྣམས་དམར་པོ། བྱུང་གི་རྩ་རྣམས་ལྗང་ལྷའོ།

རྩ་ཁར་བྱེད་ན། དབྱུས་རྩ་རྣམས་རང་རང་གི་རྩོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་དང་། སྟོང་རྩ་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཁ་དོག་དང་། འོག་རྩ་
རྣམས་པར་ངོས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་དང་། གཡས་གཡོན་གྱི་
རྩ་རྣམས་གཡས་གཡོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པར་
བཤད་དོ། །རྩ་གསུམ་མ་ནི་སྟོང་འོག་གི་རྩ་མེད་པའོ། །རྩ་ཆད་ནི། དབྱུས་
རྩའི་སྟོན་ཆད་ཅེ་བར་ཆ་སྤྲོད་གསུམ་ཅེ་མོར་ཆ་སྤྲོད་གཅིག་ དབྱུས་ཀྱི་སྟོན་

ལ་ཆ་སྒྲན་བཞི། སྲིད་ལ་ཆ་སྒྲན་བཅུ་དྲུག་ དབྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་ནི་སྲིད་ཀྱི་ཆ་སྒྲན་
བདུན་ཀྱི་ཐད་དུ་འོང་། རྩོགས་རྩེ་རྩ་བར་ཆ་སྒྲན་གཉིས། ཅེ་མོ་ཆ་སྒྲན་ཕྱེད།
དབྱུས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་ཆ་སྒྲན་གསུམ་འདི་ཡང་ཆ་སྒྲན་བདུན་ཀྱི་ཐད་དུ་ཡིན་པ་
འདྲ། སྲིད་ལ་ཆ་སྒྲན་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཀྱང་གྲུག་པའི་དབང་གིས། དབྱུས་རྩ་
ལས་ཆ་སྒྲན་གཉིས་སྤང་བ། རྩོགས་རྩ་གྲུག་དབྱིབས་ནི། ལྟེ་བ་ལ་བཅད་པའི་
གཡས་རྩེ་རྩ་བའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་གཡོན་ཀྱི་ཕྱི་མཐའི་བར་ཆ་སྒྲན་བཅུ་དྲུག་
དབྱུས་རྩེ་སྲིད་ཀྱི་ཆ་སྒྲན་བཞི་དང་བཞི་གསུམ་ཀྱི་ཐད་དུ་གཡས་ཀྱི་ཕྱི་
མཐའ་ནས་གཡོན་ཀྱི་ཕྱི་མཐའི་བར་ཆ་སྒྲན་ཕྱེད་དང་བཅུ་དགུའོ། །དེ་དག་གི་
བར་ཆ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གྲུག་པའོ། །རྩ་ལྷ་མ་ལ་སྤྱང་འོག་གི་རྩ་འདིས་
རིགས་འགྲོ། རྩོགས་རྩ་རྣམས་ཚུ་སྲིན་གྱི་ཁ་ནས་ཐོན་པའོ།

ལྟེ་བའི་རྒྱ་ཆད་ནི། རོས་བཞི་རེ་རེ་ཆ་སྒྲན་ཞེ་བརྒྱད་ཞེ་བརྒྱད་མཉམ།
དབངས་ཆད་ནི། རྩ་གསུམ་མ་ལ་ཆ་སྒྲན་བཞི། རྩ་ལྷ་མ་ལ་ཆ་སྒྲན་ཉི་ཤུ།
མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཆ་ཆེན་བཞིར་བཤད་ཀྱང་། ལྟེ་བ་འོག་གི་རྩའི་རྒྱ་
ཆད་ལས་རྒྱུད་བས་མི་མཛེས་ཤིང་བསྒྲོམ་ཆེ་འདྲ་འོག་རྩས་སྤྲོ་ཆོགས་བརྒྱའི་
ལྟེ་བར་རེག་ནས་རྩེ་རྩེ་ལྟེ་བ་བརྒྱའི་ལྟེ་བ་ལ་མ་རེག་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་
འཆར་བས་མི་བདེའོ། །འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་
ཀྱང་ཆ་སྒྲན་ཉི་ཤུར་གསུངས་པས་སྤྲ་མ་ལྟར་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་བཀའི་འཁོར་

ཡེ་ཤུབས་ཉིང་གི་ནང་དུ་ཆོས་འབྱུང་། ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་ལྷ་ཆོག་གསུམ་།
ལྷ་ཆོག་གསུམ་ཉིང་པར་ལྷ་ཆོག་གསུམ་རྟེན་ཆུས་པ་ལྷོ་མས་རྟེན།

དེའི་མྱེ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། མྱེ་བའི་དབུས་སུ་མྱེ་
ལས་འཁོར་ལོ་མྱི་གྱིས་མཆན་བ་ཞེས་བ་ནས། རི་དྲགས་པོ་མོ་དང་བཅས་
བ་ཞེས་བའི་བར་གྱིས། གཞལ་ཡས་ཁང་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་བ་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱེད་ལ་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་ནས་བསྟོམ་
དགོས་ཏེ། ལྷ་ལི་ཏས། དེར་ནི་མྱི་དང་འཁོར་ལོ་ལས། རྫོ་རྩེ་འཆང་དང་འབྲ་
བ་ཡི། །བཏག་བའི་རྒྱལ་པོ་བསྟོམ་བར་བྱ། རྫོ་རྩེ་ལ་གནས་འཁོར་ལོ་ལོ། །དེ་
ལས་བྱུང་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིད།

[illegible]

དུ་ཞུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་གཅིག་
 དུ་གྱུར་བར་བསམ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་དབྱིབས་ཆད་སོགས་ནི། ལྷ་
 ཆོག་སྟོང་ལྷེ་བའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཆ་སྟན་བདུན་དོར་བའི་མཆམས་སུ་
 ཅིག་པའི་ཕྱི་མཐའ་འོང་། དེ་ནས་ནང་དུ་ཆ་སྟན་གཅིག་དོར་བར་ཅིག་པའི་
 རང་མཐའ་འོང་། ཅིག་པའི་ཕྱི་ནས་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་སྟོ་བའི་རིམ་བ་ལྟ་
 བ་བསྐྱེམས་པའི་ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་གཅིག་ དབངས་སུ་ཆ་སྟན་བཅུ་གསུམ།
 ཅིག་པ་དེ་ཉིད་ཟུར་ནས་ལོགས་སུ་གྱུ་བཞི་པའི་ཚུལ་དུ་འཁོར་བའི་སྟེ་གར་
 སྟེབས་ཆད་ནི། ཅུ་ཐེག་དང་ཆངས་ཐེག་སྟངས་པའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྟན་
 གཉིས་གཉིས་དོར་བའི་མཆམས་སུ་སྟེབས་ནས། དེ་ནས་ཕྱིར་ཆ་སྟན་བཞི་
 སོང་བ་སྟོ་བྱུང་། དེ་ནས་ངོས་སུ་ཆ་སྟན་གཉིས་སོང་བ་སྟོ་འགྲམ། དེ་ནས་
 ཕྱིར་ཆ་སྟན་གསུམ་སོང་བ་སྟོ་ལོགས། འདི་ནི་ཅིག་པའི་ནང་མཐའ་གར་
 སྟེབས་ཚུལ་ཡིན། ཅིག་པའི་ཕྱི་མཐའ་གར་སྟེབས་ཚུལ་ནི། ཟུར་ནས་ལོགས་
 སུ་སྟར་ལྟར་འཁོར་བའི་སྟེ་ཆངས་ཐེག་དང་ཅིག་པའི་ཕྱི་ཐེག་སྟངས་པའི་
 གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྟན་གསུམ་གསུམ་དོར་བའི་མཆམས་སུ་སྟེབས་ནས།
 དེ་ནས་ཕྱིར་ཆ་སྟན་གཉིས། ངོས་སུ་ཆ་སྟན་གཉིས། ཕྱི་ཆ་སྟན་བཞི་སོང་ཆེ་
 སྟོ་ལོགས་ཀྱི་ཅེ་བྱུང་། སྟོ་ལོགས་ཀྱི་ཅེ་བའི་ཕྱི་ངོས་དུ་སྟོ་ཆོག་སྟོང་ལྷེ་བ་
 ཆ་སྟན་གཅིག་ལུས་པའོ། །སྟོ་ལོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་ཅེ་བར་དུ་

སྒྲོ་ལོག་པའི་གཏུང་བཏང་། བཏང་ཚུ་ལ་སྒྲོ་ལོག་པའི་ཅིག་གཏོང་གི་ནང་
 རོས་སྤྱ་ཀ་བ་སྒྲོམས་སྤྱ་ཆ་སྒྲོམ་གཅིག་ དབངས་སྤྱ་ཆ་སྒྲོམ་བཅུ་གཅིག་པ་
 གཉིས་བསྐྱེད་། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དུ་གཏུང་སྤྱི་ཆ་སྒྲོམ་བཅུ་དྲུག་སྒྲོམས་སྤྱ་ཆ་
 སྒྲོམ་གཅིག་པ་བཏང་ལ། དེའི་སྤྱི་ཆ་སྒྲོམ་དབངས་ཞེང་ཆ་སྒྲོམ་གཅིག་པ་
 སྒྲོ་ལོག་པའི་ཅིག་སྤྱི་དང་མཐོ་དམན་མེད་ཅིང་བར་མཆོམས་མེད་པར་
 བྱས་ཏེ་བཏང་། ཅིག་གཏོང་དང་ཀ་བའི་བར་མཆོམས་ལེགས་པར་བཀག་
 དགོས།

དེ་ལྟར་ཅིག་སྤྱི་ཆ་སྒྲོམ་ཆད་པར་འཁོར་བའི་དབངས་ཆད་ནི། ཕྱོགས་
 གང་ནས་གཞལ་ཡང་འོག་རྩོམ་ལྟེ་བ་ནས་ཡར་ཆ་སྒྲོམ་བཅུ་གསུམ་དང་།
 ཅིག་པའི་སྤྱི་དུ་པ་གྱུ་དམར་པོ་དབངས་ཆ་སྒྲོམ་གཅིག་ཞེང་ཆ་སྒྲོམ་གཅིག་
 གམ་ཆ་སྒྲོམ་བྱེད་དང་གཉིས་ལ་བྱེད་ནི་ཅིག་པ་ལས་བྱེད་ཐལ་བའི་བྱེད་རོས་
 སྤྱི་ཆ་སྒྲོམ་པོ་ཆེ་བྱེད་གསུམ་ལ། བྱེད་པའི་ལ། ལྷ་གམ། ལྷ་པོ་ནམས་ཁ་དོག་སྤྱི་
 ཆོག་པ་ལ་བྱེད་དུ་དོད་ཅིང་སྤྱི་ཆ་སྒྲོམ་པར་གནས་ལ། པ་གྱུའི་སྤྱི་དུ་གསེར་གྱི་
 སྤྱི་དགས་བཞི་ནི། དབངས་སྤྱི་བཞི་ག་བསྒྲོམས་པས་ཆ་སྒྲོམ་གཉིས། ཞེང་ཆ་
 སྒྲོམ་གཅིག་ནང་མཐོ་པ་གྱུའི་ནང་མཐོ་དང་མཐོ་པ་གསུམ་ལ། གསེར་གྱི་སྤྱི་དགས་
 དེ་དེ་ཡང་རིན་པོ་ཆེ་བཅུ་བཅུ་གསུམ་སྤྱི་བྱེད། དེ་ཡང་རྩོམ་པོ་སྤྱི་གཉིས་པའི་
 ཀ་བ། དེའི་སྤྱི་དུ་སྤྱི་ཆ་སྒྲོམ་དམར་པོའི་བྱེད། དེའི་སྤྱི་དུ་སྤྱི་གཉིས་ཀི་གཞུ། དེའི་

མཆོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཤེལ་གྱི་ཀ་ཚུང་རེ། དེའི་སྟེང་དུ་བེ་རྒྱུ་སྟོན་
 བའི་བྲེ་རེ། དེའི་སྟེང་དུ་དདུལ་གྱི་གཞུ་རེ། དེ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ནང་དུ་གཉིས་བསྐྱེགས་
 སུ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ལེབ་མོ་བཀལ་བ་སྟེ་བདུན་པོ་རེ་
 རེའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྤྲན་གཅིག་བཅུ་བཞིར་བགོས་པ་ཆ་གཅིག་ཡོད་པ།
 བདུན་པོ་བསྟོམས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྤྲན་བྱེད་ཡོད་པ། དེ་ལྟར་བདུན་
 བཅེགས་སུ་བྱས་པ་ལ་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་གཅིག་དུ་བཅེས་པའི་གསེར་གྱི་
 སྐྱ་རགས་བཞི་བཅེགས་པའི་དཔངས་ལ་ཆ་སྤྲན་གཉིས་སོ། །ཀ་བ་བྲེ་གཞུ་
 དུག་པོ་བཅེགས་པ་དེ་དག་ཆ་སྤྲན་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་བར་དང་བཅས་པ་མང་པོས་
 བསྐོར་ཞིང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཟུང་གྱི་ཐང་དུ་སྟེབས་ཆོ། རྫོང་སྟེང་པོ་
 སྤྱག་པོའི་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་སྤྱི་གཉིས་དམར་པོའི་བྲེ། དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱག་གི་གཞུ་
 བསྟོལ་མ། དེའི་མཆོག་མ་བཞིའི་སྟེང་དུ་ཤེལ་གྱི་ཀ་ཚུང་རེ་རེ། དེ་དག་གི་
 སྟེང་དུ་བེ་རྒྱུ་བྲེ་རེ་རེ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་དདུལ་གྱི་གཞུ་འཁྱོག་པོར་
 བཏར་བའི་བྲེ་བར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཅིག་པའི་དཔངས་སུ་ཆ་སྤྲན་བཅུ་གསུམ་
 པ་གྱུ་ཆ་སྤྲན་གཅིག་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་ཆ་སྤྲན་གཉིས། ཐམས་ཅད་
 བསྟོམས་པའི་དཔངས་སུ་ཆ་སྤྲན་བཅུ་དུག་ཡོད་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་
 བྲང་གི་རྒྱ་བྱེད་དང་མཉམ་པས། རྒྱ་བྱེད་དཔངས་མཉམ་གྱི་ཚུ་ལ་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །པ་གྱུ་དང་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་གཉིས་ཀྱང་ཅིག་པ་གར་

སྤྱེབས་ཀྱི་སར་མ་ཆད་པར་གནས་པའོ། །གསེར་གྱི་སྐར་རགས་དེའི་སྟེང་དུ་
ལྷམ་སྟེ་བྱི་མ་ནམས་ཆ་སྤྲན་གཅིག་བྱིར་ཐོན་པ་ནི་ཚུ་སྤྲན་གྱི་མགོའི་
དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ། ཚུ་སྤྲན་དེ་ནམས་ཀྱི་ཁ་ནས་བྲ་བྲ་བྱེད་འབྱང་བ། ལྷམ་
སྟེ་བྱི་མ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱ་འདབ་འདི་སྟོ་ལོགས་ཀྱི་བྱི་རོས་སུ་མེད་པ་
འདྲ། བྱ་འདབ་རེ་རེ་ཡོད་པ་ནམས་ནི། ལྷམ་སྟེ་ལས་ཆ་སྤྲན་གཅིག་བྱིར་ཐལ་
བའི་ཕྱི་ལོག་རོས་ནས་ཤར་བུ་རེ་འབྱང་བ། བྱ་འདབ་ཀྱི་སྟེང་དུ་མདའ་ཡབ་
ནི་བྱ་འདབ་ཀྱི་ལྷམ་སྟེ་ལས་ནང་དུ་ཆ་སྤྲན་གཉིས་དོར་བའི་མཆམས་ནས་
བསྐྱོར་བའོ། །འདི་དག་གི་དབྱིབས་ཆད་ལོག་ཏུ་ཞིབ་པར་འཆད་པར་འདོད།

འདི་ཡན་ཆད་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཆ་སོ་སོའི་དབྱིབས་ཆད་སོགས་
བཤད་ཚུལ་ལ་མཁས་པ་དུ་མའི་བཞེད་པ་པལ་ཆེར་མ་སྤྲན་ཡང་། འདི་མན་
ཆད་ཀ་བ་བསྐྱང་ཚུལ་གཏུང་བཏང་ཚུལ་ལྷམ་འགོལ་ཚུལ། ཐོག་འབྱུབ་ཚུལ་
སོགས་ལ་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་སྤྱ་ཆོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། ལྷགས་འདིར་
སྤྱབས་མཆོག་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དང་། འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་
ཀྱི་ལེགས་བཤད་ལ་གཞིར་བྱས་ཏེ། དེར་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བ་ནམས་ཆད་
ལྷན་གཞན་གྱི་ལེགས་བཤད་ནས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བརྫོད་ཚུལ་ནི། ལྷ་ལི་ཏས།
དེ་ཡི་དབྱུས་སུ་འཁོར་ལོ་ནི། །རེ་ལྷ་མིག་དགུ་བ་རྒྱུ་པོར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྷར་རེ་ལྷ་མིག་དགུ་བྱ་བ་ལ། ཆངས་ཐེག་དང་ཕྱི་ལོག་པའི་ནང་

ཐེག་འཕྲད་མཆམས་ནས་ནང་དུ་ཆ་སྒྲན་གཅིག་དོར་ནས་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་
 བྱིན་པ་འབྲེང་གི་ཕྱི་མཐའ་དང་། དེ་ཡི་ནང་དུ་ཆ་སྒྲན་གཅིག་དོར་ནས་རྒྱུ་
 པོར་བསྐྱོར་བ་བྱིན་པ་འབྲེང་གི་ནང་མཐའ་ཡིན་ལ། དེར་དབངས་ཞེད་གཉིས་
 ཀ་ཆ་སྒྲན་གཅིག་པའི་གོར་མོ་ཞིག་གི་སྟེང་ངོས་ལ། གསེར་གྱི་དོར་འབྲེང་ཅེ་
 གསུམ་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་པོར་བསྐྱོར་བ་ལོ། །ཡང་ཆངས་ཐིག་གི་དབུས་ནས་
 རྩོགས་བཞིར་ཆ་སྒྲན་བཞི་དང་ཆ་སྒྲན་གཅིག་གི་གསུམ་ཆ་རེ་གཞུལ་བའི་
 ཕྱི་ངོས་སུ་དབངས་ཞེད་གཉིས་ཀ་ཆ་སྒྲན་གཅིག་པའི་སྒྲུལ་བྱ་བྱང་པོ་བཞི་
 བསྐྱོལ་མར་བཏང་བའི་སྟེང་ངོས་ལ་གསེར་གྱི་དོར་འབྲེང་ཅེ་གསུམ་པ་ཡོད་
 བ། དེའི་སྒྲེ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་དོར་འབྲེང་རྒྱུ་པོ་ལ་ཁད་མཉམ་པའི་ཐབས་སུ་
 བྱས་ཏེ་བཀལ་བ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་རེ་འུ་མིག་དགུ་འབྱུང་ངོ་། །རེ་འུ་མིག་
 གི་སྒྲུལ་བྱ་བྱང་པོ་བཞིའི་སྒྲེ་མོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཀ་བ་བརྒྱད་དབྱིབས་གྱུ་
 བཞི་པ། སྒྲུལ་སུ་ཆ་སྒྲན་གཅིག་པ་ངོས་རེར་རང་རྩོགས་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་
 མཆེན་མའི་རི་མོ་ཅན་སྒྲུགས་མདོག་དབངས་སུ་ཆ་སྒྲན་བཅུ་གཉིས་པ་
 བཅུ་གས་པའི་སྟེང་དུ། བྲེ་གཞུ་སྤང་གཞུ་རིང་རྣམས་བསྐྱོལ་པའི་དབངས་
 ལ་ཆ་སྒྲན་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་གདུང་འཁོར་དང་གདུང་རིང་བསྐྱོལ་མ་བཞི་
 སོ་སའི་དབྱིབས་ཆད་འོག་གི་རེ་འུ་མིག་གི་དོར་འབྲེང་རྒྱུ་པོ་དང་སྒྲུལ་བྱ་
 བྱང་པོ་བཞི་དང་འབྲེང་བ་བཏང་། དེ་དག་གི་འོག་ངོས་སུ་དོར་འབྲེང་སྤར་འབྲེང་

ཡོད་པ། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་འོག་གཞི་ནས་གདུང་ལམ་འདིའི་སྟེང་རོས་ཀྱི་
བར་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པས། གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་དང་ཁད་མཉམ་པ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་འོག་གི་རེ་འུ་མིག་གི་སྒྲུལ་བྱ་ཆ་སྟན་གཅིག་དེའི་སྟེང་དུ་ག་
བ་ཆ་སྟན་བཅུ་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་གཞུ་ཐུང་གཞུ་རིང་རྣམས་བསྟོམས་
པས་ཆ་སྟན་གཉིས། དེའི་སྟེང་དུ་གདུང་ལམ་ཆ་སྟན་གཅིག་བསྟོམས་པས་
ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག་གོ། །མཁས་པ་སྤྲུལ་དག་གིས་ག་བ་ཆ་སྟན་བཅུ་གསུམ་
བཤད་ཀྱང་ག་བའི་རྩ་བ་ནས་ཆ་སྟན་གཅིག་འོག་གི་སྒྲུལ་བྱ་ལ་རྒྱབ་ནས་
ཡོད་པར་བརྩིས་ནས་བཤད་པས་འདི་དང་དོན་གཅིག་གོ།

སྟོ་ཁྲུད་ཀྱི་གདུང་བཏང་ཚུལ་ནི། སྟོ་ཁྲུད་ཀྱི་ཅིག་གདོང་ནང་མའི་སྟེང་
དུ་གདུང་གཅིག་དང་། སྟོ་ཁྲུད་ཀྱི་ཅིག་གདོང་ཕྱི་མའི་སྟེང་དུ་འང་གདུང་གཅིག་
གདུང་གཉིས་ཀའང་སོ་སོར་དཔངས་ཞིང་ཆ་སྟན་གཅིག་མཉམ་པ། སྟོ་ཁྲུད་
ཆ་སྟན་དྲུག་པ། གདུང་གཉིས་ཀྱི་སྟེ་མོ་བཞི་ནི་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་འོག་མ་
གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀལ་ཞིང་། སྟེང་མ་གཉིས་ལ་རྒྱབ་ནས་ཁད་མཉམ་པའི་
ཚུལ་དུ་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་ནང་གི་ག་བ་བརྒྱད་གདུང་ལམ་འདི་གདུང་རིང་
བསྟོལ་མ་བཞི། སྟོ་ཁྲུད་ཀྱི་གདུང་ཐུང་བརྒྱད་ཆང་བར་བཏང་རྗེས། ལྷམ་
འགོལ་ཚུལ་ནི། ལུང་ལྷམ་ཁོ་བོ་བཞི་དཔངས་སུ་ཆ་སྟན་ཕྱེད་པ། ཞིང་དུ་ཆ་
སྟན་གཅིག་པ། སྟོ་ཁྲུད་ཆ་སྟན་ཕྱེད་དང་བཙོ་ལྷ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པ། ཕྱི་སྟེ་ལུང་

ཀྱི་གསེར་གྱི་སྐར་གསེར་གྱི་སྒྲིང་དུ་བཀལ་བའི་སྒྲེ་མོ་ཕྱིར་ཆ་སྒྲན་ཕྱེད་དང་
གཉིས་ཐལ་བའི་ཚུ་སྒྲིན་གྱི་མགོ་དེ་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ། ཉང་སྒྲེ་ནི། ཟུར་ཐང་
གྱི་གཏུང་འཁོར་གྱི་སྒྲིང་དུ་བཀལ་བའི་སྒྲེ་མོ་གཏུང་འཁོར་ལས་ནང་དུ་ཆ་
སྒྲན་གསུམ་ལྷག་ཅུ་ཐལ་བ་ལ་ཁོར་བུ་དགའ་འཁྲིལ་ཡོད་པའོ།

ཕྱི་བྱམས་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་འེ་ལུ་མ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་ལ་ཉེར་བརྒྱད་རེ།
དབངས་ཞིང་སོ་སོར་ཆ་སྒྲན་ཕྱེད་ཕྱེད་ཡོད་པ། དེ་དག་གི་ནང་སྒྲེ་ལ་ལ་ནི།
གཏུང་འཁོར་གྱི་ཕྱེད་ལ་བཀལ་ཞིང་། ཉང་སྒྲེ་ལ་ལ་ནི། ཟུར་ལུ་གྱི་ཕྱེད་ལ་
ཉུབ་ནས་ཁད་མཉམ་བའི་ཐབས་སུ་བྱས་ཏེ་བཀལ་བའོ། །ལུ་མ་དེ་དག་གི་ཕྱི་
སྒྲེ་རྣམས་སྒྲོ་བྱུང་གྱི་གཏུང་ནང་མ་དང་གསེར་གྱི་སྐར་གསེར་ལ་བཀལ་ཞིང་།
སྒྲོ་བྱུང་གྱི་གཏུང་ནང་མ་ལ་བཀལ་བའི་སྒྲེ་མོ་རྣམས་ཕྱིར་ཆ་སྒྲན་གཅིག་རེ་སྒྲོ་
གྱི་སྐར་གསེར་གྱི་སྒྲིང་དུ་བཀལ་བའི་སྒྲེ་མོ་རྣམས་ཕྱིར་ཆ་སྒྲན་གཅིག་རེ་སྒྲོ་
བ་ཚུ་སྒྲིན་གྱི་མགོ་དེ་དབྱིབས་སུ་ཡོད་པ་ནི་གོང་དུ་འང་བཤད་ཟིན། ལུ་མ་དེ་
དག་གི་བར་སྒྲིང་ཆ་སྒྲན་ཕྱེད་ཅུ་ཡོད་པའོ། །རེ་ལྷ་མིག་དབྱུས་མ་མ་
གཏོགས་ཕྱོགས་མཆམས་བརྒྱད་ཀྱི་རེ་ལྷ་མིག་ལ་ལུ་མ་འགའ་ཚུ་ལ་ནི། ལུ་མ་
དབངས་ཞིང་སོ་སོར་ཆ་སྒྲན་ཕྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲེ་རྣམས་གཏུང་འཁོར་གྱི་
ཕྱེད་ལ་བཀལ། ཉང་སྒྲེ་རྣམས་རང་རང་ཐང་གྱི་གཏུང་བྲང་སོ་ལ་བཀལ། དེ་
ཡང་ཕྱོགས་བཞི་འེ་རེ་ལྷ་མིག་གི་ལུ་མ་སྒྲེ་ནང་མ་རྣམས་ནི་དབྱུས་ཀྱི་རེ་ལྷ་

མིག་གི་གདུང་ལས་ནང་དུ་ཆ་སྐྱོད་གྱི་བཞི་ཆ་སྐྱོད་པ་ལ་འོར་བུ་དགའ་འབྲིལ་
འོད་འབར་བ་རེ་རེ་ཡོད་པ། མཆམས་བཞིའི་རེ་འུ་མིག་གི་ལྷམ་སྒྲེ་ནང་མ་
རྣམས་ནི་རང་ཐད་ཀྱི་གདུང་དྲང་པོ་ལ་བཀལ་བའོ། །ལ་ལའི་ནང་སྒྲེ་བྱུང་ལྷམ་
ལ་བཀལ་བའོ།

སྒོ་བཞིའི་སྒོ་ཁང་གི་ལྷམ་འགལ་ཚུལ་ནི། སྒོ་ཁྱུང་གི་གདུང་གཉིས་ཀྱི་
བར་དུ་ལྷམ་གཉིས་སམ་བཞི་དབངས་ཞེང་ཆ་སྐྱོད་བྱེད་རེ་ཡོད་པ། སྤིང་དུ་
ཆ་སྐྱོད་བྱག་ཡོད་པ། སྒྲེ་མོ་གཉིས་སྒོ་ཁྱུང་གཡས་གཡོན་གྱི་སྤྲིང་དུ་འབྲེད་ལ་
བཀལ་བའོ། སྒོ་ཁང་གི་ལྷམ་འགལ་ཚུལ་ནི། ལྷམ་དབངས་ཞེང་ཆ་སྐྱོད་བྱེད་
རེ་ཡོད་པ། སྤིང་དུ་ཆ་སྐྱོད་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲེ་རྣམས་ནི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་
གདུང་ཅིག་རྒྱུན་པ་ཀྱུ་གསེར་གྱི་སྐྱ་རགས་རྣམས་བཅིགས་པའི་སྤྲིང་དུ་
བཀལ་ཞེང་སྒྲེ་མོ་རྣམས་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་ཕྱིར་ཐལ་བ་ལ་ཚུ་སྤིན་གྱི་མགོ་ཡོད་
པ། བར་སྒྲེ་རྣམས་ནི་སྒོ་ཁྱུང་གི་གདུང་ཕྱི་མ་དང་སྒོ་འགྲམ་གཡས་གཡོན་
གཉིས་ལ་བཀལ་བའོ། །ལྷམ་དེ་དག་ཀྱང་ཆ་སྐྱོད་བྱེད་ཅམ་གྱི་བར་དང་
བཅས་པའོ། སྒོ་ལོགས་གཡས་གཡོན་གྱི་སྤྲིང་དུ་ལྷམ་བྱུང་རྣམས་དབངས་
ཞེང་ཆ་སྐྱོད་བྱེད་རེ་བད་ཤུར་གྱི་ཚུལ་དུ་བཅུགས་པའི་ཕྱི་སྒྲེ་རྣམས་གཡས་
གཡོན་གྱི་ཆ་སྐྱོད་གཅིག་རེ་ཐལ་བའི་སྒྲེ་མོ་རྣམས་ཚུ་སྤིན་གྱི་མགོ་འི་
དབྱེབས་སུ་ཡོད་པ། ལྷམ་འདི་དག་ཀྱང་ཆ་སྐྱོད་བྱེད་གྱི་བར་དང་བཅས་པའོ། །

དེ་ལྟར་ནང་གི་གདུང་འཁོར་གྱི་ལྷ་མ་དང་། སྤེལ་བྱས་སྤྱི་བཞི་པའི་ལྷ་མ་དང་།
 ཁོ་ཁང་དང་སྒོ་ཁང་གི་ལྷ་མ་རྣམས་བཀལ་རྗེས། དེ་དག་གི་སྤྲོད་དུ་རིན་པོ་
 ཆེའི་དེས་མ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོག་འདམ་གཉིས་བསྐྱེམས་པའི་དབངས་སུ་
 ཆ་སྟན་བྱེད་པ་ལེགས་པར་བཀལ། འོན་ཀྱང་ལྷ་མ་སྤེལ་བྱས་རྣམས་གཞལ་
 ཡས་ཁང་ལས་སྤྱིར་ཐལ་བའི་སྤྲོད་དུ་ཐོག་འདམ་མེད་པའི་དེས་མ་བཀལ་
 དགོས་ཤིང་། དེས་མ་དེའི་སྤྲོད་དུ་འོག་གི་ལྷ་མ་དེའི་ཐད་དུ་བྱ་འདབ་རེ་
 དབངས་ཞེང་ཆ་སྟན་གྱི་བཞི་ཆ་བྱ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་སྤེལ་བྱས་རྣམས་ནི་ལྷ་མ་སྤེལ་
 རྣམས་ལས་ཆ་སྟན་གཅིག་རེ་སྤྱིར་ཐལ་བ། བྱང་སྤེལ་རྣམས་ནི་ལྷ་མ་སྤེལ་རྣམས་
 ལས་ནང་དུ་ཆ་སྟན་གཅིག་རེ་འོང་ཞེང་། ཟུར་ལྷ་མ་བཞིའི་སྤྲོད་གི་བྱ་འདབ་
 བཞི་ནི་སྤྱིར་ཆ་སྟན་བྱེད་དང་གཉིས་ཐལ་བ་དང་། བྱང་དུ་འང་ཆ་སྟན་བྱེད་
 གཉིས་འོང་བ་ནི་བྱུང་བར་བཤོ། །བྱ་འདབ་དེའི་སྤྲོད་དུ་དེས་མ་དང་དེའི་སྤྲོད་
 དུ་ཐོག་འདམ་ཡང་སྤྱིར་བཞིན་བཀལ། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་མ་སྤེལ་བྱེད་གི་དེས་མ།
 དེའི་སྤྲོད་གི་བྱ་འདབ་དེའི་སྤྲོད་གི་དེས་མ། དེའི་ཐོག་འདམ་བཞི་པོ་བསྐྱེམས་
 པའི་དབངས་ལ་ཆ་སྟན་བྱེད་ཡོད་པ་འདྲའོ། །བྱ་འདབ་ཀྱི་སྤྲོད་གི་མདའ་ཡབ་
 ནི་བྱ་འདབ་ཀྱི་སྤེལ་བྱས་ལས་ནང་དུ་ཆ་སྟན་གཉིས་དོར་བའི་མཚམས་ནས་
 བསྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཅིག་རྒྱུན་པ་གྲུ་གསེར་གྱི་སྒྲ་རགས་གང་དུ་འཁོར་
 བ་ལྟར་འཁོར་བའོ།

མདའ་ཡབ་དེའི་དབྱིབས་ཚད་ནི། དབྱིབས་པད་འདབ་ཁྱེད་པ་དཀར་
 བོ་གྲོན་དུ་བསྐྱངས་པ་ལྟ་བུ། དབངས་ཚད་དང་རྒྱར་ཆ་སྤན་རེ་རེ་ཡོད་པ།
 ཞེད་དུ་ཆ་སྤན་གཅིག་པའམ་ཁྱེད་པ་མང་པོས་བསྐྱོར་བའོ། །འདོད་ཡོན་གྱི་
 ལྷམ་བུ་དམར་པོ་ནི་ཅིག་པའི་སྤྱི་རོས་ཀྱི་འོག་གི་མཐར་འབྲམ་སྟེགས་ཀྱི་
 རྣམ་པར་བསྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། སྐྱོ་ལོགས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དང་སྤྱི་རོས་ཏུ་མེད་
 ཅིང་འདོད་སྣམ་དམར་པོའི་སྤྱི་རོས་ཏུ་སྣ་ཚོགས་དོ་རྗེའི་སྟེ་བ་ཆ་སྤན་ལྟ་
 ལུས་བའོ། །དེ་ཡང་འདོད་སྣམ་གྱི་ཞེད་ལ་ཆ་སྤན་གཉིས་དབངས་སུ་ཆ་སྤན་
 ཁྱེད་དམ་ཆ་སྤན་གཅིག་གམ། ཆ་སྤན་གཉིས་གང་དུ་བཞད་ཀྱང་། ཆ་སྤན་
 གཉིས་ནི་འཐད། དེ་ལྟར་བྱས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྤྱི་ནས་ཡར་གཞལ་
 བ། འདོད་སྣམ་ཆ་སྤན་གཉིས། དེའི་སྟེང་གི་ཅིག་པ་ཆ་སྤན་བཅུ་གཅིག་པ་གྲུ་
 ཆ་སྤན་གཅིག་གསེར་གྱི་སྐྱར་གསེར་ཆ་སྤན་གཉིས། ལྷམ་བུ་འདབ་བྲེས་མ་
 ཐོག་འདམ་དང་བཅས་པའི་དབངས་ཆ་སྤན་གཅིག་ མདའ་ཡབ་ཆ་སྤན་
 གཅིག་སྟེ། བསྐྱོམས་པས་ཆ་སྤན་བཙོ་བརྒྱད་དོ། །ནང་ནས་ཡར་གཞལ་བ།
 ཅིག་པ་ཆ་སྤན་བཅུ་གསུམ། པ་གྲུ་ཆ་སྤན་གཅིག་གསེར་གྱི་སྐྱར་གསེར་ཆ་
 སྤན་གཉིས་ཏེ་བསྐྱོམས་པས་ཆ་སྤན་བཅུ་དྲུག་གོ།

སྟེང་གི་རྒྱ་ཕིབས་སྤྱབ་ཚུལ་ནི། སྟེང་གི་རེ་བྱ་མིག་དབྱུས་མའི་ཟུར་
 བཞིའི་སྟེང་དུ་ཀ་བ་རེ་རེ། དེ་དག་གི་ཞེད་ཆ་སྤན་གཅིག་རེ། དབངས་སུ་གཞུ་

བྱང་གཞུ་རིང་དང་བཅས་པ་ཆ་སྟན་ལྟ་རེ། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཚྭ་གས་བཞིར་
 བྱ་བཞིར་བཏང་བའི་གདུང་བཞི་གའང་དཔངས་སུ་ཆ་སྟན་རེ། སྟེང་དུ་ཆ་སྟན་
 བཅུ་གཉིས་དང་ཆ་སྟན་གཅིག་གི་སྟུམ་ཉིས་རེ། དེ་ཡང་ཆ་སྟན་བརྒྱད་
 གསུམ་གཉིས་དང་བཅས་པ་ནི་ཀ་བའི་བར་དུ་གནས་ཤིང་། ཆ་སྟན་གཉིས་
 བེ་ཀ་བའི་སྟེང་དུ་གནས་པ་ཆ་སྟན་ལྷག་མ་གཉིས་ནི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་
 སྟན་གཅིག་རེ་ཀ་བ་ལས་སྟེང་ཐལ་བའོ། །གདུང་བཞི་དེ་ལྟར་བཏང་རྗེས། ལྟོ་
 བྱང་གི་གདུང་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཀ་ཚུང་སྟོམས་སུ་ཆ་སྟན་གཅིག་དཔངས་
 སུ་ཆ་སྟན་གཉིས་པ་རེ་ཟུག་ཀ་ཚུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་གདུང་སྟོམས་སུ་ཆ་
 སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་ཆ་སྟན་བཅུ་གཉིས་དང་ཆ་སྟན་གཅིག་གཅིག་གི་གསུམ་
 གཉིས་པ་བཏང་། དེའི་སྟེང་དུ་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ལྷུ་མ་རྣམས་འོག་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་
 བཀལ། དེའི་སྟེང་དུ་གདུང་ལེབ་ཞིང་ཆ་སྟན་གསུམ་པ། དཔངས་སུ་ཆ་སྟན་
 གཉིས་སྟེང་དུ་ཆ་སྟན་བཅུ་བཞི་དང་ཆ་སྟན་གཅིག་གི་གསུམ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ཞིག་སྟེ་མོ་གཉིས་སྟོ་བྱང་དལ་རྒྱགས་སུ་བཏང་། གདུང་དེའི་སྟེ་མོ་ནི་གཡས་
 གཡོན་དུ་ཆ་སྟན་གཉིས་རེ་ཐལ་བ་ལ་བྱ་ལྷུང་ངམ་རྒྱ་སྟོན་གྱི་མགོ་བོ་ཡོད་
 པ། ལ་ལས་པ་ཅ་ཡང་བྱ་བར་བཤད། གདུང་ལེབ་དེའི་སྟེང་གི་དབུས་སུ་
 འཇིགས་བྱེད་འདྲིའི་ཅ་རྒྱད་བཤད་རྒྱུ་ཚྭ་གས་མ་སྟན་གྱི་རྒྱད་རྣམས་ཀྱི་པོ་
 ཉི་བཞུགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁང་སྟོམ་སྟེང་ཞིང་པོ་པོར་ཆ་སྟན་གསུམ་

མཉམ་པ་དབངས་སྤྱུ་ཆ་སྤྲན་གཉིས་དེའི་སྤྲོད་དུ་བརྒྱ་ཆ་སྤྲན་གཅིག་དེའི་སྤྲོད་
དུ་ཁོར་བྱ་འབར་བ་ཆ་སྤྲན་གཅིག་དེའི་སྤྲོད་དུ་རྩོམ་པ་ཅེས་པ་ཆ་སྤྲན་
གཅིག་གོ།

དེ་སྤྲན་ན་འོག་གི་ས་གཞི་ནས་གཏུང་འཁོར་གྱི་སྤྲོད་རོས་ཀྱི་བར་ཆ་
སྤྲན་བཅུ་དྲུག་དེའི་སྤྲོད་དུ་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་ཀ་བ་ཆ་སྤྲན་ལ། དེའི་སྤྲོད་དུ་གཏུང་
བྱ་བཞི་བ་ཆ་སྤྲན་གཅིག་དེའི་སྤྲོད་དུ་སྤྱོད་བྱ་གི་ཀ་ཚུང་ཆ་སྤྲན་གཉིས། དེའི་
སྤྲོད་དུ་གཏུང་འོག་མ་ཆ་སྤྲན་གཅིག་དེའི་སྤྲོད་དུ་གཏུང་ལེབ་ཆ་སྤྲན་གཉིས།
དེའི་སྤྲོད་དུ་ཁང་སྒྲོམ་ཆ་སྤྲན་གཉིས། དེའི་སྤྲོད་དུ་བརྒྱ་ཆ་སྤྲན་གཅིག་དེའི་
སྤྲོད་དུ་ཁོར་བྱ་ཆ་སྤྲན་གཅིག་དེའི་སྤྲོད་དུ་རྩོམ་པ་ཅེས་པ་སྤྲན་གཅིག་སྤྱོད་པས་
བས་ཆ་སྤྲན་སོ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རྒྱ་ཆ་དང་དང་
མཉམ་པས་དེ་ལ་རྒྱ་དབངས་མཉམ་པའི་ཚུལ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས།

རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་ལྷུ་མ་བཀལ་ཐབས་ནི། སྤྲོད་གི་རེའུ་མིག་དབྱུངས་མའི་
ཟུར་བཞིའི་སྤྲོད་དུ་སྤྲན་བཅུ་གས་པའི་ཀ་བ་བཞིའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྤྱོད་པས་བཞིར་
ཆ་སྤྲན་བྱེད་བཅས་གསུམ་དོར་ནས་བྱ་བཞིར་གདབ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ཁང་ཆ་
སྤྲན་བྱེད་རེ་དོར་ནས་སྤྲན་བཞིན་བྱ་བཞིར་བཏབ་ལ། བྱ་བཞི་ཕྱི་མ་ཆ་སྤྲན་
བྱེད་ཡོད་པའི་སྤྲོད་དུ་ཀ་བ་བྲེ་གཞུ་དྲུག་བཅེགས་སྤྱི་བྱས་པས་བྱ་བཞིར་
བསྐྱོར་བ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་འོག་དུ་རྩོམ་པ་ཅེས་

ཀ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ཐུཉིག་དམར་པོའི་བྲ། དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱུག་གི་གཞུ། དེའི་
མཆོག་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཤེལ་གྱི་ཀ་ཚུང་རེ། དེའི་སྟེང་དུ་བེ་རྒྱུ་སྟོན་
པོའི་བྲ། དེའི་སྟེང་དུ་དཔལ་གྱི་གཞུ་རེ་རྣམས་ཕྱོགས་བཞིར་གྲུ་བཞིའི་
ཚུལ་དུ་འཁོར་མར་ཡོད་པའི་དཔངས་ཆ་སྟན་བཞི་ཞེང་ཆ་སྟན་བྲེད། སྟེང་དུ་
ཕྱི་རོས་རེ་ལ་ཆ་སྟན་བཅོ་བརྒྱད་དང་ཆ་སྟན་གཅིག་གི་གསུམ་གཉིས་རེ།
དེའི་སྟེང་དུ་གདུང་བཞི་ཡང་སྤར་སྤར་གྲུ་བཞིར་བཏང་། གདུང་དེ་དག་གི་
ཆད་ཀྱང་དཔངས་ཆ་སྟན་བྲེད་ཞེང་ཡང་ཆ་སྟན་བྲེད། སྟེང་དུ་ཆ་སྟན་ཉི་ཤུ་
དང་ཆ་སྟན་གཅིག་གི་གསུམ་གཉིས་རེ་ཡོད་པར་སྟེ་མོ་རྣམས་བསྟོལ་
མཆོམས་ནས་ཕྱིར་ཆ་སྟན་གཅིག་རེ་ཐལ་བའོ། །དེ་དག་ལ་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་
ལུས་འགེལ་ཚུལ་ནི། ཟུར་ལུས་ཁ་ལོ་བཞི་སོ་སོར་དཔངས་སུ་ཆ་སྟན་གཅིག་
ཞེང་ཆ་སྟན་གཅིག་སྟེང་དུ་ཆ་སྟན་དགུ་ཅུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྟེ་རྣམས་
ནང་གི་ཟུར་བཞིའི་གདུང་བསྟོལ་མཆོམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཟུག་ ཕྱི་སྟེ་རྣམས་ཕྱིའི་
ཟུར་བཞིའི་གདུང་བསྟོལ་མཆོམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བཀལ། དེའི་སྟེང་དུ་སྟེ་གཉིས་
མཐོ་དབུས་ཆ་ཉག་ཐབས་སུ་སྟན་ཞེང་། ཕྱི་སྟེ་དེ་དག་ཕྱིར་ཆ་སྟན་བྲེད་དང་
གཉིས་ཐལ་བ་ལ་རྒྱ་སྟོན་གྱི་མགོ་ཡོད་པའོ།

ཕྱོགས་བཞིའི་ལུས་འགེལ་ཚུལ་ནི། ལུས་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་དཔངས་
ཞེང་ཆ་སྟན་བྲེད་རེ་ཡོད་པ། གངས་ནི་ཕྱོགས་རེ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡོད་པ།

དེ་དག་གི་སྲིད་ཆད་དང་འགྲུལ་ཚུལ་ནི། བར་ཁུབ་ཀྱི་ལྷུ་མ་རིང་འཁྲོག་པོ་
 རྣམས་སྲིད་དུ་ཆ་སྐྱོན་བཅུ་གཅིག་ཙམ་གྲངས་ཚུགས་གཉིས་སུ་བཅུ་ཙམ་རེ་
 དང་། འགྲུལ་ཚུལ་ནང་སྡོམ་རྣམས་གདུང་འོག་མ་ལ་བཀལ་བ། ཕྱི་སྡོམ་རྣམས་
 ཕྱི་འོག་གྲུ་བཞི་པའི་གདུང་ལ་བཀལ་ཞིང་། དབུས་ཀྱི་འཁྲོག་ཆ་ནི་ནང་གི་གྲུ་
 བཞི་པའི་གདུང་ལ་བཀལ་བའོ། །ལྷུ་མ་རིང་འཁྲོག་པོ་དེ་དག་གི་གཡས་
 གཡོན་དུ་ནང་ནས་རིམ་གྱིས་སྤང་བའི་ལྷུ་མ་སྤང་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྡོམ་རྣམས་ནི་
 རྒྱར་ལྷུ་མ་ཁྲ་བོའི་བྱེད་ལ་ཁུབ་ཐབས་སུ་བཀལ། ཕྱི་སྡོམ་རྣམས་ཕྱི་འོག་གྲུ་བཞི་
 པའི་གདུང་ལ་བཀལ། རྩོད་བྱེད་གི་ལྷུ་མ་རིང་རྣམས་ནི། སྲིད་དུ་ཆ་སྐྱོན་དུག་
 ཙམ་གྲངས་ཚུགས་གཉིས་སུ་བཅུ་ཙམ་རེ་དང་། འགྲུལ་ཚུལ་ནང་སྡོམ་རྣམས་
 གྲུ་བཞི་ནང་མའི་གདུང་ལ་བཀལ། ཕྱི་སྡོམ་རྣམས་གྲུ་བཞི་ཕྱི་མའི་གདུང་ལ་
 བཀལ་ཞིང་། དེ་དག་གི་གཡས་གཡོན་དུ་ནང་ནས་རིམ་གྱིས་སྤང་བའི་ལྷུ་མ་
 སྤང་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྡོམ་རྣམས་རྒྱར་ལྷུ་མ་ཁྲ་བོའི་བྱེད་ལ་ཁུབ་ཐབས་སུ་བཀལ།
 ཕྱི་སྡོམ་རྣམས་གྲུ་བཞི་ཕྱི་མའི་གདུང་ལ་བཀལ་བའོ། །ཚུགས་བཞིའི་ལྷུ་མ་སྡོམ་
 ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕྱིར་ཆ་སྐྱོན་གཅིག་ཐལ་བ་ལ་ཚུ་སྲིན་གྱི་མགོ་བོ་ཡོད་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ལྷུ་མ་ཐམས་ཅད་བཀལ་རྗེས། དེ་དག་གི་སྡོམ་དུ་སྡོན་པོ་འཕུ་
 གསེར་གྱི་རྒྱ་ཐིབས་བཀལ། ལྷུ་མ་སྡོམ་ཕྱི་མ་ཕྱིར་ཐལ་བའི་རྒྱ་ཐིབས་ཀྱི་སྡོམ་
 དུ་བྱ་འདབ་རེ་སྡོམ་མོ་བད་འདབ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་སྲིད་དུ་ཆ་སྐྱོན་གཉིས། དབངས་

ཞེང་ཆ་སྒྲན་གཅིག་གི་བཞི་ཆ་རེ། བྱི་སྡེ་རྣམས་སྡུམ་སྡེ་ལས་བྱིར་ཐལ་བར་
 བཀལ། ཐལ་ཆད་ནི། ཟུར་བཞིའི་བྱ་འདབ་བཞི་ཆ་སྒྲན་བྱེད་དང་གཉིས་ཐལ་
 ཞེང་། རྩོགས་གྱི་བྱ་འདབ་རྣམས་ཆ་སྒྲན་གཅིག་ཐལ་བའོ། །བྱ་འདབ་དེ་དག་
 གི་སྟེང་དུ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་དང་། སྟེང་གི་རེ་ཏུ་མིག་དབུས་མའི་སྟེང་
 དུ་འདབ་གསེར་གྱི་རྒྱ་ཕིབས་བཀལ་བའོ། །སྡུམ་གྱི་བྱི་སྡེ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྒྱ་
 སྒྲན་གྱི་ཁ་ནས་བྱ་བྱ་བྱེད་དང་། བྱ་འདབ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྡེ་འོག་ངོས་
 རས་ཤར་བྱ་རེ་འབྱུང་བའོ། །སྟེང་གི་གདུང་ལེབ་ཆེ་བའི་སྡེ་མོ་གཡས་གཡོན་
 གྱི་བྱ་ཁྱུང་ངམ་རྒྱ་སྒྲན་གྱི་རྒྱའི་བར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་ཡོད་པ། ཁ་
 རས་རིན་པོ་ཆའི་བྱ་བྱ་བྱེད་དེལ་རྒྱུང་དང་བཅས་པ་ཟུར་དུ་འབྱུང་བས་སྟོ་
 བྱང་གི་ཏར་སྟོང་ཁེབས་པར་བྱས་པ། སྟེང་འོག་གི་བྱ་བྱ་བྱེད་རི་སྟེང་བྱ་
 རྒྱལ་ནི། སྡུམ་སྡེའི་རྒྱ་སྒྲན་གཅིག་གི་ཁ་འགྲམ་ནས་གཅིག་འོས་གྱི་ཁ་འགྲམ་
 དུ་བརྟུག་པའི་རིན་པོ་ཆའི་འབྲེང་བ་གསུམ་བཞིབས་པ་ཁྲག་པ་ཅན་ནི་བྱ་བ་
 ཡིན། རྒྱ་སྒྲན་གྱི་ཁའི་དབུས་ནས་རིན་པོ་ཆའི་འབྲེང་བ་གསུམ་བཞིབས་པ་
 སྡེ་མོ་གསུམ་ཟུར་དུ་འབྱུང་བཞི་བྱེད་ཡིན།

དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན། བྱ་བའི་ཁྲག་པ་འོག་མའི་དབུས་སུ་ཞོར་བྱ་
 སྟོམ་པོ་ཆེ་བ་གཅིག་སྟོ་གཉིས་ནས་གསེར་གྱི་བ་ཏར་བརྟུམས་པ། གཡས་
 གཡོན་དུ་ཞོར་བྱ་དེ་ལས་རྒྱུང་ཅམ་རེ་རེ། རྒྱ་སྒྲན་གྱི་ཁའི་འགྲམ་དུ་ཉེ་བར་

ཁོར་བྱ་ཆེ་བ་རེ་རེ། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལས་ཆུང་ཙམ་རེ་རེ། བ་བའི་ཁྱལ་བ་སྟེང་
མའི་དབྱས་སུ་ལ་ལར་ཟླ་བྱེད་དོན་ནི། ལ་ལར་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ་ཆ་དགྲ་བ།
ལ་ལར་དོན་ནི་སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་བྱེད་དུ་འགྲོང་བ་སྟེ་ལ་མར་གནས་བ། བ་བྱེད་
ཀྱི་སྟེ་མོ་དབྱས་མ་ལ་ཁོར་བྱ་སྟོན་པོ་ཆེ་བ་གཅིག་སྟེང་འོག་ནས་གསེར་གྱི་
བ་ཀྱས་བརྱམས་བ། དེའི་འོག་ཏུ་གསེར་གྱི་དེལ་ཆུང་། དེལ་ཆུང་གི་ལྗེར་རྩ་
ཡབ་དཀར་པོ་འཕྱང་བ། བ་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་མོ་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་ཡང་
དབྱས་མ་ལས་ཆུང་བདེ་ཆུང་བའི་ཁོར་བྱ་དེལ་ཆུང་རྩ་ཡབ་རྣམས་སྤར་འབྲ་
ཡོད་བ། བ་བ་བ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མར་ཆ་སྟན་གཉིས་འཕྱང་བའོ། །འཇམ་
བཞད་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་བ་ལྟར་ན། བ་བྱེད་ནི་ལྷ་བཤེས་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཡང་དབྱས་མ་རིན་པོ་ཆེའི་བ་བྱེད་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་གོས་སྟེ་
ཆོགས་ཀྱི་བ་བྱེད། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་མེ་ཉོག་སྟེ་ཆོགས་ཀྱི་བ་བྱེད། ལྷ་
གའི་འོག་ཏུ་དེལ་ཆུང་ཟླ་བྱེད་རྩ་ཡབ་ཀྱིས་བརྒྱན་བར་བཤད། རྩ་འདབ་ཀྱི་
སྟེ་འོག་ངོས་ནས་འཕྱང་བའི་ཤར་བྱ་ནི། མདོག་དཀར་པོ། དབྱིབས་སྟེ་
ཁྱུགས་མཆུ་མེད་བ་མགོ་མཐུག་ལོག་ནས་བསྐྱིགས་བ་ལྟར་ཆད་ཆ་སྟན་
གཅིག་པའི་རིན་པོ་ཆེའོ།

ད་ནི་སྟོ་སོ་སོའི་ཡ་ཐེམ་མ་ཐེམ་འགམ་བ་པན་ཚུན་སྟོ་སྟེ་གསལ་རྣམས་
བྱ་ཚུལ་ནི། སྟོ་ཁྱུད་ཀྱི་གདུང་བྱི་མའི་འོག་གི་ཐད་ཀྱི་ས་གཞིར་མ་ཐེམ་བྱ་

བཞི་པ་དོས་བཞིར་ཆ་སྤྲོད་པེ། ཟུག་ཆ་མ་གཏོགས་སྤྲོད་ཏུ་ཆ་སྤྲོད་
 བཞིའི་སྒྲེ་མོ་གཉིས་གཡས་གཡོན་དུ་བསྟན་པ། དེའི་སྒྲེ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོད་ཏུ་
 འགམ་པ་པན་ཚུན་གཉིས་གྲུ་བཞི་པ། དོས་དེར་ཆ་སྤྲོད་པེ། དཔངས་སུ་
 ཟུག་ཆ་མ་གཏོགས་ཆ་སྤྲོད་བཅུ་གཉིས་པེ། འོག་གི་སྒྲེ་མོ་གཉིས་མ་ཐེམ་ལ་
 བཅུ་གས་པ། དེའི་སྤྲོད་ཏུ་ཡ་ཐེམ་ནི་དབྱིབས་ཚད་མ་ཐེམ་དང་འབྲ་བ། འགམ་
 པ་པན་ཚུན་ཀྱི་སྒྲེ་མོ་གོང་མ་གཉིས་ཡ་ཐེམ་ལ་བཅུ་གས་པ། ཏུ་བཞི་དེ་གའི་
 ཏར་སྤྲོད་ལ་སྒྲོ་སྤྲོད་གས་གཉིས་གཡས་གཡོན་ཀྱི་ཞེང་ལ་ཆ་སྤྲོད་དང་
 གཉིས་པེ། ལེབ་ཞེང་ལ་ཆ་སྤྲོད་ཀྱི་བཞི་ཆ་དཔངས་སུ་ཟུག་ཆ་མ་གཏོགས་
 ཆ་སྤྲོད་བཅུ་གཉིས་པེ། སྒོ་འབྲེད་སྒྲོམ་ཀྱི་ཐབས་ནང་ནས་བྱེད་པ། བྱེ་ཆེ་
 བྱེར་བྱེས་ནས་འགྲོ་བ་ཞིག་ལ། ཏུ་བཞི་སྒྲོ་སྤྲོད་དང་བཅས་པ་ཕྱོགས་
 མདོག་ ཡ་ཐེམ་ཀྱི་སྤྲོད་ཏུ་ལུས་པའི་ཏར་སྤྲོད་དེར་རིགས་བཞིའི་མཆན་མ་
 ལ། དེ་ཡང་ཤར་སྒྲོའི་ཡ་ཐེམ་ཀྱི་སྤྲོད་ཏུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་བརྒྱད། དེ་བཞིན་
 དུ་ལྟོར་རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་བརྒྱད། ལུབ་ཏུ་བརྒྱ་དམར་པོ་བརྒྱད། བྱང་དུ་སྒྲ་
 ཆོགས་དོ་རྩེའམ། རལ་ཀྱི་ལྷང་ཁུ་བརྒྱད་ནམས་སྤྲོད་འོག་ཏུ་ཉིས་བཅེགས།
 གཡས་གཡོན་དུ་བཞི་བསྒྲིགས་སུ་བྱ་སྟེ། མཆན་མ་དེ་དེའི་དཔངས་ཆ་སྤྲོད་
 གཅིག་དེ་ཡོད་པའོ། །མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གཏུང་འོག་
 ཏུ་འདྲ་སྒྲོ་སྤྲོད་མེད་པའི་ཏུ་བཞི་བྱ་བར་བཞག་ཀྱང་། འཇམ་བཞད་རིན་པོ་

ཆེ་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་མ་གསུངས།

ཕྱིའི་རྒྱན་སོགས་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཟུར་བཞིའི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་
 ཉིང་དུ་སྤེལ་ཁ་ནང་དུ་བལྟས་པ་བཞིས་བཟུང་བའི་གདུགས་བཞི། གདུགས་
 དེ་དག་གི་ཆད་ནི་ཉོག་ཡུ་བ་དང་བཅས་པ་ཆ་སྟན་གསུམ། དེ་ལ་གཡོགས་
 པའི་ཁེབས་དཀར་པོ་ཤམ་བྱ་དམར་པོ་དང་བཅས་པ་ཆ་སྟན་གཉིས། དེའི་ཕྱི་
 རོས་སུ་རིན་པོ་ཆའི་བྱ་བྱ་ཕྱེད་ཉི་ལི་ལི་འབྱུང་བ། དེའི་ཉོག་ནི་ཆེ་ཕྱེད་
 དཀར་པོ། དེའི་ཉིང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ། དེའི་ཉིང་དུ་རྫོཿ་སྟོན་པོ་ཅེ་སྟོ་
 པའོ། །སྟོགས་བཞིའི་སྒྲིའི་གཡས་གཡོན་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ཀྱི་ཉིང་དུ་གསེར་ཀྱི་
 བུམ་པ་ནས་ཐོན་པའི་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཚན་ནམས་ནི། སྟོགས་རེ་རེ་ལ་སོ་
 སོར་གཉིས་གཉིས་ཉེ་བསྟེན་པས་བ་དན་བརྒྱད། རྒྱལ་མཚན་བརྒྱད་པན་
 ཚུན་ཀྱི་བར་ཆ་སྟན་བྱུག་དང་ཆ་སྟན་གཅིག་གི་སྟེ་གསུམ་ཅམ་དུ་གནས་པ།
 དེ་དག་གི་དབྱིབས་ཆད་ནི། རོག་གི་གསེར་བུམ་ཆ་སྟན་གཅིག དེའི་ནང་
 ནས་ཐོན་པའི་ཡུ་བ་ཆ་སྟན་གསུམ། དེའི་ཉིང་གི་ཆེ་ཕྱེད་དཀར་པོ་རིན་པོ་ཆེ་
 དམར་པོ་རྫོཿ་སྟོན་པོ་ནམས་བཅེགས་པའི་ཉོག་ཆ་སྟན་གཅིག དེ་ལ་
 བཏགས་པའི་དར་ཡུག་གཅིག་པ་རྩེ་ལྷར་འཆམ་པའི་རོག་ཏུ་དར་སྟེ་གསུམ་
 ཁ་དོག་ཅི་མཛེས་རིང་བྱང་འཆམ་པ་སྟེ་མོ་གསུམ་ལ་གསེར་ཀྱི་བྱིལ་ཆུང་
 ཡོད་པ། ཆུང་གིས་བསྐྱོད་པས་གསུམ་འབྲེགས་སུ་གཡོ་ཞིང་སྟན་པའི་སྟེ་

འབྲིན་བཅོ།

དེ་དག་གི་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཚན་གྱི་བྱང་པར་ནི། དར་ལྗེ་གསུམ་ལ་
 སློག་ཆགས་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་མཚན་དང་། དེ་གསུམ་
 མེད་པ་ལ་བ་དན་ཟེར། སློག་ཆགས་གསུམ་ནི། སེང་གེ་རྒྱང་པ་བརྒྱད་པ། ཉ་
 སྤྱ་རྒྱས་པ། ངང་པ་སྤྱ་བ་བ་གསུམ་དུ་བཤད། འོན་ཀྱང་འདི་གསུམ་ཁོ་ནར་མ་
 དེས་ཤིང་སློག་ཆགས་གཞན་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད། སེང་གེ་རྒྱང་པ་བརྒྱད་པ་
 ནི། སེང་གེ་དང་མཁའ་ལྗོངས་འདུས་པ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་། སེང་གེའི་སྤར་མོ་
 བཞི། མཁའ་ལྗོངས་གི་སྤར་མོ་གཉིས་དང་གཤོག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལ་རྒྱང་པ་
 བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྤྱད་བྱས་ཤིང་། མགོ་ནི་སེང་གེའི་གདོང་ལ་མཁའ་ལྗོངས་གི་མཚུ་
 ཡོད་པའོ། ཉ་སྤྱ་རྒྱས་པ་ནི། ཉ་དང་སྤར་མོ་འདུས་པ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་། ཉའི་
 མགོ་བོ་ལ་སྤར་མོ་གྱི་མཆེ་བ་དང་མཐུག་མའང་ཡོད་པའི་ཉ་སྤྱ་ཅན་ཞིག་གོ། །
 དུང་དང་རྒྱ་སྤོང་འདུས་པ་ལས་དུང་གི་ལུས་ལ་རྒྱ་སྤོང་གྱི་མགོ་ཡོད་པའི་
 སློག་ཆགས་ཤིག་ལ་སློག་ཆགས་གསུམ་གྱི་ཡ་བྱལ་དུ་བཤད། ངང་པ་སྤྱ་བ་
 བ་ནི་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་བཤད་ཚུལ་མ་མཐོང་། རྒྱལ་མཚན་ནི་དར་ལྗེ་ལ་
 མེད་མ་ཅི་པོ་མོ་སློག་ཆགས་ཀྱིས་མཚན་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དགས་ཀྱི་རྒྱལ་
 པོ་དང་། སྤྱ་བ་བ་དང་། ཉ་སྤྱ་རྒྱས་པ་དང་། རྒྱ་སྤོང་གྱི་མཚན་མ་ཡོད་པ་ཞེས་
 བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་པས། གོང་གི་སློག་ཆགས་གསུམ་ཁོ་ནར་མ་དེས་སོ། །

ཡང་བྱ་འདབ་ཀྱི་འོག་ནས་གསེར་གྱི་མེ་ལོང་ལ་བཏགས་པའི་གོས་ཀྱི་འཕན་
རེ་དང་། དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་མེ་ཏྲོག་གི་འབྲེང་བ་རེ་རེ་འཕྲང་བར་ཐང་
སག་པའི་འཁྲིད་ཡིག་ཏུ་བཤད། ཡིག་ཆ་གཞན་མང་པོ་ལས་མ་བཤད་པས་
མ་བྱས་ཀྱང་རུང་ངོ་།

འདྲོད་སྐྱམ་དམར་པོའི་སྟེང་དུ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་བཙུ་བྱག་འཁོད་ཚུ་ལ་
ནི། སྒོ་མོ་མོའི་གཡས་སུ་གཉིས་གཉིས་དང་གཡོན་དུ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་
ཕྱོགས་རེ་ལ་བཞི་རེ། བསྐྱེད་མས་པས་བཙུ་བྱག་ནི། ཚུ་གཉིས་ཉེར་སྟུང་རོལ་
མོ་དང་བཅས་པའི་ལྷ་མོ་བརྒྱད། འདྲོད་ཡོན་གྱི་ལྷ་མོ་ལྔ། དེའི་སྟེང་དུ་སྐྱ་མ།
གར་མ། འདྲོད་མ་སྟེ་བཙུ་བྱག་པོ་ཁ་ནང་དུ་བལྟ་བ། ཕྱག་ན་རང་རང་གི་
མཆོན་དང་མཐུན་པའི་མཆོད་པ་བཟུང་བ། ཁ་དོག་ནི་ཕྱོགས་མདོག་གམ།
དམར་སྐྱ་སོགས་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་གར་སྐབས་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གནས་ཤིང་
མཆོད་པ་བྱེད་བཞིན་པའོ། །སྟོའི་ཕྱིའི་མཆོམས་དང་སྒོ་ཁྱུད་ཀྱི་ཕྱིའི་མཆོམས་
དང་ཅིག་པའི་ཕྱི་ནང་གི་འོག་བྱར་ནམས་སུ་ཟླ་བྱེད་དཀར་པོ། རིན་པོ་ཆེ་
དམར་པོ། རྩོམ་པོ་སྐྱམ་བཅུགས་ཀྱི་དབངས་ཆ་ཤན་བྱེད་ཡོད་པས་
སྐྱས་པའོ།

སྒྲ་ཆོགས་རྩོམ་པོ་ཐེམ་སྐྱས་བྱ་ཚུ་ལ་ནི། ཕྱོགས་བཞིའི་སྒྲ་ཆོགས་རྩོ་
རྩེའི་དྲའི་བར་བར་ན་རིན་པོ་ཆེའི་འཛིན་པས་བཅུགས་པའི་ཐེམ་སྐྱས་རིམ་

བ་ལྷ་བ། རིམ་བ་རེ་རེའི་དབངས་སུ་ཆ་སྟན་བཞི་རེ། ཞེང་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ་
 རེ། སྤིང་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག་རེ། སྐྱས་ཀྱི་རིམ་བ་ཆེ་བ་ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 སྐྱས་ཀྱི་རིམ་བ་ཚུང་བའི་རི་མོ་བཞི་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས། ཆད་འདི་
 བཞིན་བྱས་ན་ཐེམ་སྐྱས་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པའི་དབངས་ཆ་སྟན་ཉི་ཤུ་
 ཡོད་པས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བའི་དབངས་དང་མཉམ་བ། ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པའི་
 ཞེང་ཆ་སྟན་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པས་ཐེམ་སྐྱས་འོག་མ་ནི་ཆངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་སྒྲ་
 ཆོགས་བསྒྲའི་ལྟེ་བ་ཆ་སྟན་གཅིག་ལུས་པའི་མཆམས་སུ་སྟེབས་ཤིང་། ཐེམ་
 སྐྱས་འོག་མའི་གཡས་གཡོན་གྱི་ཟུར་གཉིས་ནི་བསྒྲའི་ལྟེ་བ་ཟད་མཆམས་
 སུ་མ་སྟེབས་ཅོམ་དུ་གནས་དགོས་པ་ཡིན་པ་འདྲའོ།

ཡང་ན་ཐེམ་སྐྱས་བྱ་ཚུལ་ལུགས་གཅིག་ལ་ནི། སྟེའི་ཐད་ཀྱི་སྒྲ་ཆོགས་
 དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་ནས་བཅད་པའི་ཐེམ་སྐྱས་བང་རིམ་ལྷ་བ་སྟེང་མ་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་
 དང་མཉམ་བ། བང་རིམ་སྟེང་མའི་ཞེང་ཆ་སྟན་བཞི། སྤིང་ལ་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག་
 དབངས་སུ་ཆ་སྟན་བཞི། བང་རིམ་ལྷག་མ་བཞི་ནི། ཞེང་ཆ་སྟན་གཅིག་རེ་
 དང་། སྤིང་དུ་ཆ་སྟན་བཅུ་དྲུག་རེ། དབངས་སུ་ཆ་སྟན་བཞི་རེའོ། །བང་རིམ་
 ལྷ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རིམ་བ་བཞི་བཞིའི་རི་མོ་ཡོད་པ་བྱ་བར་བཤད། ཆད་འདི་
 བཞིན་བྱས་ན་བང་རིམ་ཐམས་ཅད་བསྟོམས་པའི་དབངས་ལ་ཆ་སྟན་ཉི་ཤུ་
 ཡོད་པ་ནི་ལུགས་སྒྲ་མ་དང་འདྲ་ཞིང་། ཞེང་ཆད་ཀྱན་བསྟོམས་པ་ལ་ཆ་སྟན་

བརྒྱུད་ཡོད་པས། ཐེམ་སྐྱེས་འོག་མ་ནི་ཕྱིར་སྐྱོམ་ཆོག་སྤྱི་བསྐྱེད་རིམ་དུ་
 བྱེད་ཐད་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྐྱེའོ། ལུགས་གཉིས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཐེམ་སྐྱེས་
 ཕྱོགས་མདོག་ ཐེམ་སྐྱེས་དང་རྩ་ཆུས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་
 སྐྱེའོ་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེའོ།

ཏྲ་བའི་སྐྱེས་བྱ་བཅུ་གཅིག་བྱ་ཚུལ་ནི། སྐྱོམ་ཆོག་སྤྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེས་
 གོང་མའི་སྤྱི་བསྐྱེད་རིམ་བཞིར་གསེར་རམ་རིན་པོ་ཆེ་གང་རུང་ལས་བྱས་པའི་
 བྱམ་པ་བཞི་དབངས་ཆ་སྐྱེས་བྱེད་པ་དེ། བྱམ་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀ་བ་
 ཕྱོགས་མདོག་དབངས་སུ་ཆ་སྐྱེས་བྱེད་དང་བཞི། དབྱུས་སྐྱོམ་ལ་སྐྱོམ་
 གཉིས་སྐྱོམ་པ་རྩ་ལྟར་བྱ། བསྐྱེད་རིམ་ཅན་བཞི་ཐོན་པ། ཀ་བ་དེ་དག་གི་སྐྱོམ་
 གོང་མ་གསེག་ཁ་རྒྱ་བྱམ་དུ་བྱས་པའི་གསེབ་ཏུ་གདུང་བཞི་བཀལ་བ། བྱམ་
 པ་ཀ་བ་གདུང་དང་བཅས་པའི་དབངས་ཆ་སྐྱེས་ལ། གཡས་གཡོན་དུ་ཏྲ་བ་
 རྒྱགས་སུ་བཀལ་བའི་གདུང་རིང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ཆ་སྐྱེས་བཅུ་བཞི། ཕྱི་
 བྱེད་དུ་ཏྲ་བ་རྒྱགས་སུ་བཀལ་བའི་གདུང་ཐུང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་ཆ་སྐྱེས་
 བཞིའམ་གསུམ། འདིས་འོག་གི་བྱམ་པ་བཞི་ཚུལ་ཡང་ཞེས་དགོས།

གདུང་བྱ་བཞི་པ་དེའི་སྤྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེས་བྱ་བཅུ་གཅིག་བཞི་ཚུལ་ནི། སྐྱེས་
 བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་ཆ་སྐྱེས་བཞིའམ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། བྱེད་པར་ལ་གསེར་
 སྐྱེས་སེར་པོ་དབངས་སུ་ཆ་སྐྱེས་གཅིག་ སྤྱི་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེས་བྱེད་དང་གསུམ།

གཡས་གཡོན་དུ་གདུང་ཐུང་ལས་ཆ་སྟན་གཅིག་དེ་ཕྱིར་ཐལ་བར་བཏང་།
 གསེར་སྒྲུལ་གྱི་འོག་ངོས་ནས་གོས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཐུར་དུ་འབྱུང་བ་ལ་
 ཀ་རྒྱན་ཟེར་བ་འདི་ཕྱི་ནང་གཉིས་བསྒྲིགས་སུ་ཡོད། དེའི་སྟེང་དུ་ཤར་བུ་ནི་
 དབངས་སུ་ཆ་སྟན་གཅིག་སྟོན་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ། ཕྱིར་གསེར་ལས་ཆ་སྟན་
 གཅིག་ཐལ་བ། མདོག་གཞི་སྟོན་པོ་ལ་སྒྱུ་ལྷགས་མཚུ་མེད་པ་དཀར་པོ་ཐུར་
 དུ་ལྟ་བ་ལྟ་བུའི་རི་མོ་དཀར་པོ་ཅན་ནམ། འབྱུང་དུ་དོད་པ་ལས་སྒྲུལ་བྱ་གོང་
 མ་ལ་འབྱུང་བ་གང་རུང་བྲ། དེའི་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དབངས་སུ་ཆ་སྟན་གཅིག་
 སྟོན་ལ་ཆ་སྟན་གསུམ། ཕྱི་མཐའ་ཤར་བུ་དང་མཉམ་བ། གཞི་དམར་པོ་ལ་
 རིན་པོ་ཆེ་ཐུར་གསུལ་པ་དང་བྲ། བཞི་བ་སོགས་ཁ་དོག་སྒྲ་ཚོགས་པ་འབྱུར་
 དུ་དོད་པས་སྒྲུལ་བ། དེའི་སྟེང་དུ་མིག་པ་ནི། དབངས་སུ་ཆ་སྟན་གཅིག་སྟོན་
 དུ་ཆ་སྟན་ལྷ། ཕྱི་མཐའ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཉམ་བ། ཁ་དོག་མཛེས་ཚོན་ནམ།
 ལྷང་ཁུ་ལ་རྟའི་མིག་རིས་ནག་པོ་ཡོད་བ། དེའི་སྟེང་དུ་ཐུན་སྒྲུལ་ནི། སྒྲུལ་བྱ་
 གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་བར་སྟོང་ཡིན་ལ་དབངས་སུ་ཆ་སྟན་བྱེད་དང་གཉིས།
 སྟོན་ལ་ཆ་སྟན་བྱེད་དང་ལྷར་བཅི་བ། བྱེད་དང་བཞིར་བཅི་བ། བྱེད་དང་
 གསུལ་དུ་བཅི་བའི་ལྷགས་གསུལ་ཡོད་ཀྱང་། བཅི་ཚུལ་མ་གཏོགས་བྲ།
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། ལྷགས་དང་པོ་ལ་སྒྲུལ་བྱ་བའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་
 ཐུན་སྒྲུལ་ལ་བཅི། ལྷགས་གཉིས་པ་ལ་ཐུན་སྒྲུལ་གྱི་ཀ་བའི་ཕྱི་མཐའ་ནས་

བཅི། ལུགས་གསུམ་པ་ལ་ལུན་སྒྲུལ་གྱི་ཀ་བའི་ནང་མཐའ་ནས་བཅི་བའི་
 བྱིར། འདི་དག་ནི་སྒྲུལ་བྱ་ལྟ་བུ་ལའི་སྟེང་ངོས་ཀྱི་བཅི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འོག་ངོས་
 ཀྱི་བཅི་ཚུལ་ནི། ལུགས་རང་རང་གི་སྟེང་ངོས་ཀྱི་བཅི་ཚུལ་ལས་ཆ་སྒྲན་
 བྲིས་ནས་བཅི་ལོ།

དེས་ན་སྒྲུལ་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་ལུན་སྒྲུལ་བྱ་ཚུལ་དངོས་ནི། སྒྲུལ་བྱ་བཞི་བའི་
 སྟེང་དུ་བྱི་མཐའ་ནས་ཆ་སྒྲན་གཉིས་དོར་བའི་སར་ཀ་བའི་བྱི་མཐའ་བཞག་
 སྟེ་ཀ་བ་གཉིས་བྱི་ནང་གཉིས་བསྐྱེགས་སུ་བྱུག་པ་ཅམ་མོ། །དེའི་ཀ་བའི་
 དབངས་སུ་ཆ་སྒྲན་བྱེད་དང་གཉིས། ཞེང་ངོས་རེར་ཆ་སྒྲན་གཅིག་རེ། དབྱེབས་
 བྱ་བཞི་པ་སྟོགས་མདོག་གོ། །ཀ་བ་བཞི་འདི་དག་གི་འོག་ཐད་དུ་སྒར་གྱི་བྱམ་
 པ་ནས་ཐོན་བའི་ཀ་བ་བཞི་ཐད་དང་དུ་ཡོད་དགོས་སོ། །ལུན་སྒྲུལ་གྱི་ཀ་བ་
 དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱར་རྒྱ་ནི། དབངས་སུ་ཆ་སྒྲན་གཅིག་སྟེང་དུ་ཆ་སྒྲན་ལྟ། བྱིར་
 ལུན་སྒྲུལ་གྱི་ཀ་བ་ལས་ཆ་སྒྲན་གཅིག་ཐལ་བ། མདོག་ཁ་དོག་སྒྲ་ཆོགས་
 པའམ། དཀར་པོ་ལ་ལྷེ་འབྲུག་གི་རི་མོ་ཅན་ནམ། རི་མོ་བྱར་གསུམ་པ་ཅན་
 ནམ། འཕོལ་རིས་ཅན་གང་རུང་། དེའི་སྟེང་དུ་ལུན་སྒྲུལ་ནི། སྒྲུལ་བྱ་གོང་འོག་
 གི་བར་སྟེང་ཡིན་ལ། དབངས་སུ་མཐའ་ལ་ཆ་སྒྲན་བྱེད་དང་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་།
 དབྱེབས་དབངས་སྒྲང་རྒྱ་བ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་སྒྲན་བྱེད་ཡོད་ཅིང་གཡས་གཡོན་
 པན་ཚུན་འབྲེལ་བའོ། །འདིའི་སྟེང་ཆད་ནི། བཅི་ཚུལ་ལུགས་གསུམ་སྒར་

ལྟར་ལས། ལྷགས་གསུམ་པ་ལྟར་ན། རྟེན་ངོས་ལ་གཡས་ཀྱི་ཀ་བའི་ནང་
མཐའ་ནས་གཡོན་གྱི་ཀ་བའི་ནང་མཐའི་བར་ཆ་སྟན་བཅུ། འོག་ངོས་ལ་ཀ་
བའི་ནང་མཐའ་ནས་སྒང་རྒྱབ་ལ་ཐུག་གི་བར་ཆ་སྟན་གཉིས། འདིས་བཅི་
ཚུ་ལ་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་སྟོན།

སྒང་རྒྱབ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད། དེས་ན་སྟུང་བུ་བདེ་བ་དངོས་བྱ་ཚུ་ལ་
ནི། སྟུང་བུ་ཐུག་པའི་རྟེན་ཏུ་བྱི་མཐའ་ནས་ཆ་སྟན་གཉིས་དོར་བའི་སར་ཀ་
བའི་བྱི་མཐའ་བཞག་སྟེ་ཀ་བ་གཉིས་བྱི་ནང་གཉིས་བསྐྱེགས་སུ་ཐུག་པ་ཅ་མ་
མོ། །དེའི་ཀ་བའི་དབངས་སུ་ཆ་སྟན་བྱེད་དང་གཉིས། ཞེང་ངོས་རེར་ཆ་སྟན་
གཅིག་རེ། དབྱེབས་བྱ་བཞི་པ་སྟོགས་མདོག་གོ། །དེའི་རྟེན་ཏུ་ཤར་བུ། དེའི་
རྟེན་ཏུ་རིན་པོ་ཆེ། དེའི་རྟེན་ཏུ་མིག་པ་གསུམ་གའི་དབངས་ཆ་སྟན་གཅིག་
རེ། གསུམ་གའི་སྤྱིད་ཏུ་ཆ་སྟན་བཅུ་བཞི་རེ། གཡས་གཡོན་ཏུ་བར་མ་ཆད་
པ་མདོག་དབྱེབས་རི་མོ་རྣམས་འོག་གི་ཤར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་མིག་པ་གསུམ་
དང་འབྲེལ། །དེའི་རྟེན་ཏུ་མདའ་ཡབ་ནི་དབངས་སུ་ཆ་སྟན་གཅིག་སྤྱིད་ཏུ་ཆ་
སྟན་བཅུ། ཁ་དོག་དཀར་པོ་གཡས་གཡོན་ཏུ་བར་མ་ཆད་པའོ། །དེ་ཡང་
བསྐྱེགས་ཚུ་ལ་ནི། དབངས་དང་ཞེང་ཆ་སྟན་གཅིག་རེ། འཐུག་རུམས་ཆ་སྟན་
བྱེད་པ། དབྱེབས་པད་འདབ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བྱི་ནང་ཏུ་བཅུ་རེ། གཡས་གཡོན་
ཏུ་གཉིས་སམ་གསུམ་རེ་བསྐྱེགས་པ་རྣམས་བསྟོམས་པས་སྤྱིད་ཏུ་ཆ་སྟན་

བཅུ། ཞིང་ལ་ཆ་སྤྲོད་གསུམ་མཁ་བཞིར་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་བསྐྱེགས་པའི་
ནང་གི་བར་སྟོང་ལ་སྤྲོད་བྱ་དག་པོས་ཁེབས་ནས་མདའ་ཡབ་དང་ཁད་
མཉམ་པར་བྱ། སྒྲང་བྱ་བྱ་ཚུལ་ནི། གསེར་སྤྲོད་ཀྱི་ནང་སྟེང་སྟེང་ནས་ཆ་
སྤྲོད་བའི་ཀྱོག་པོ་ཐོན་ཏེ། སྤྲོད་བྱ་ནས་ཀྱི་ནང་མཐའ་རིམ་བ་བཞིན་དེ་
ལྟར་དུ་ཀྱོག་པོར་བྱས་ཏེ་སྤྲོད་བྱ་དུག་པའི་ནང་མཐའ་ནས་ཡང་ཆ་སྤྲོད་
གཅིག་པོར་ལ་དེ་ནས་ཆངས་ཐིག་གི་ཐད་དུ་དང་པོར་སོང་ནས་ངོས་གཅིག་
ཤོས་དང་འཕྲད་པར་བྱས་ཤིང་དེ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲོད་གསུམ་པའི་སྤྲོད་བྱ་བྱ།

སྤྲོད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟ་བབས་ལ། གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་རྟ་
བབས་དང་། ལྷ་མཉམ་གསུམ་མཉམ་གྱི་རྟ་བབས་གཉིས་ལས། འདི་ནི་
གཉིས་མཉམ་དགུ་མཉམ་གྱི་རྟ་བབས་དང་། སྟོ་ཆད་གསུམ་མའི་ལྷགས་དང་།
སྟོ་ཆད་གཅིག་མའི་ལྷགས་གཉིས་ལས། སྟོ་ཆད་གསུམ་མའི་ལྷགས་སུ་
བཞད་པའོ། དེ་ལྟར་སྤྲོད་བའི་སྤྲོད་བྱ་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་མདའ་ཡབ་
ཀྱི་སྤྲོད་བྱའི་དབུས་སུ་བསྒྲུ་ཆ་སྤྲོད་གཅིག་ དེའི་སྟེང་བར་ཆུ་གདན་ཆ་སྤྲོད་ཀྱི་
གསུམ་ཆ། དེའི་སྟེང་དུ་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རྩིབས་བརྒྱད་པའམ་རྩིབས་བཅུ་
གཉིས་པ་ལུ་བ་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ཆ་སྤྲོད་གཅིག་གྱེན་དུ་འགྲེང་བ།
འཁོར་ལོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ཆ་སྤྲོད་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་མཐར། རི་དྲགས་པོ་མོ་
གསེར་མདོག་སྤྲོད་དུ་ཆ་སྤྲོད་གཉིས། གདོང་འགྲེང་ཞིང་འཁོར་ལོའི་རྩི་པོ་ལ་

བལྟ་བུ། ལུས་ཀྱི་འོག་གཞི་ནས་གདོང་མགྱིན་པ་དང་བཅས་པའི་དཔངས་ཆ་
 སྤུང་གཅིག་གམ་ཕྱེད་དང་གཉིས། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐུག་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་
 མདའ་ཡབ་དཀར་པོ་གཉིས་རེ་དབྱིབས་ཚད་སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པའོ།
 །རྟ་བབས་ཀྱི་རྒྱན་ནི། ལྷམ་བུ་བཞི་པ། རྩལ་པ། བཅུ་པའི་གཡས་གཡོན་ཀྱི་
 སྒྲེ་མོ་རྩལ་གི་སྟེང་དུ་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཆན་རེ། ལྷམ་བུ་བཅུ་གཅིག་པའི་
 སྟེང་གི་རེ་དྲགས་པོ་མའི་མཐུག་མའི་ཕྱོགས་སུ། མདའ་ཡབ་གཉིས་རེ་སྟེ་
 བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བ་དན་དང་རྒྱལ་མཆན་རེ་རེ་རྣམས་
 སྒྲེལ་མར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསེར་གྱི་བྲུམ་པ་ནས་ཐོན་ཞིང་།
 དབྱིབས་སོགས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རེ་དྲགས་པོ་མའི་
 མཐུག་ཕྱོགས་ཀྱི་མདའ་ཡབ་ནང་མ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་སྒྲེལ་
 གཉིས་འཁོར་ལོ་ལ་བལྟས་ཏེ་བཟུང་བའི་གདུགས་གཉིས་དེ་ལྟར་ན། རྟ་
 བབས་རེ་ལ་བ་དན་བཞི་རེ། རྒྱལ་མཆན་ཡང་བཞི་རེ། གདུགས་གཉིས་རེ་
 ཡོད།

ཡིག་ཆ་ལ་ལར། ལྷམ་བུ་བཞི་པ་རྩལ་པ་བཅུ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་གི་བ་
 དན་དང་རྒྱལ་མཆན་རྣམས་ཕྱི་ནང་གཉིས་བསྒྲིགས་སུ་ཡོད་པར་བཤད་
 པའང་ཡོད། ཡང་ཐུན་ལྷམ་གོང་འོག་གཉིས་ཀྱི་ཀ་བའི་གཞོགས་ནང་རོས་སུ་
 སེང་གོ། སེང་གོ་རྒྱང་པ་བརྒྱད་པ། མ་བྲ། མིའམ་ཅེ་པོ་མོ་རྣམས་བཅེགས་པ་

ཁ་རྩོད་རྩོད་ལ་ཕྱོགས་བ། ཏྲ་བབས་སོ་སོའི་སྤང་རྒྱབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་སྤྲེའི་སྤྲེ་
 ཏུ་ཆ་སྤྲེའི་ཁོང་ཆ་སྤྲེའི་གསུམ་མམ་བཞི། འོག་རོས་ནས་དར་ཀྱི་ཤམ་བྱ་
 འཕྱང་བའི་མཐའ་སྐྱོར་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་དོ་ཤམ་དང་དོ་ཤམ་བྱེད་པ་འཕྱང་བ།
 སྤྲེའི་བརྒྱུད་པའི་གཡས་གཡོན་ཀྱི་ཕྱི་སྤྲེའི་དང་། སྤྲེའི་བཞི་པ་སྤྲེའི་བྱ་
 བྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་སྤྲེའི་རྣམས་སུ་ཅི་པ་འདྲི་ཁ་ནས་བ་བ་བྱེད་འཕྱང་བར་
 འགའ་ཞིག་ལས་བཤད། ཀ་རྒྱུ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་སྤང་པོ་ཆེ་རེ། སྤང་
 པོ་ཆེའི་སྤྲེའི་ཏུ་སེང་གི་སྤྲེའི་མོ་གཅིག་སྤང་པོ་ཆེའི་མགོ་བོར་བཞག་ནས།
 སྤྲེའི་མོ་གཅིག་གསེར་སྤྲེའི་ལ་འཛོག་བ། ཏྲ་བབས་སྤྲེའི་བུ་གཅིག་འདྲིའི་
 དབངས་ཆ་ད་བསྤྲེའི་པ་འོག་ནས་གཞལ་ན། ཏྲ་བབས་བཞེགས་པའི་ཀ་བ་
 སྤྲེའི་གི་གདུང་། འོག་གི་བྱ་པ་དང་བཅས་པ་ཆ་སྤྲེའི་སྤྲེའི་བུ་གཅིག་
 བསྤྲེའི་དབངས་སུ་ཆ་སྤྲེའི་བུ་གཉིས། སྤྲེའི་བུ་གཅིག་པའི་སྤྲེའི་གི་
 གཡས་གཡོན་ཀྱི་མདའ་ཡབ་བཞི་དང་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་དབངས་ཆ་སྤྲེའི་
 གཅིག་ བསྤྲེའི་པས་དབངས་ཆ་སྤྲེའི་བཅོ་བརྒྱུད་ཡོད་པས་གཞལ་ལས་
 ཁང་གི་ཕྱིའི་དབངས་དང་མཉམ་མོ། །འདྲི་ནི་ཏྲ་བབས་ཀྱི་འོག་གི་སྤྲེའི་བྱ་
 བྱ་བཞི་པ་དང་། སྤྲེའི་ཆོགས་རྩོམ་ཐེམ་སྤྲེའི་གོང་མ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་
 པའི་ལུགས་ལྟར་བཤད།

ཁྱིམ་ཡིག་ལ་ལར། ཐེམ་སྤྲེའི་གོང་མའི་སྤྲེའི་ཏུ་སྤྲེའི་བྱ་བྱ་བཞི་པ་

གཞན་ཞིག་བཤད་པ་ལྟར་ན། སྟེགས་བྱ་བྱམ་པ་ཀ་བ་རྣམས་བསྟོམས་པའི་
 དཔངས་ཆ་ཐོན་ལྡེ་ཡིན་པས་ཏྲ་བབས་ཀྱི་དཔངས་བསྟོམས་ཀྱང་སྤར་དང་
 འབྲེལ། །དེ་འབྲེལ་ཏྲ་བབས་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྒོ་ལོགས་ཀྱི་གདུང་གི་
 བར་དུ་བར་སྟོང་ཆ་ཐོན་གཅིག་པ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཐུན་པའི་འཁོར་མ་ཟེར། ཡང་
 ཏྲ་བབས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་འདོད་སྒྲམ་གྱི་ཕྱི་རིལ་ཏུ་སྒྲ་ཆོགས་དོ་རྗེའི་ལྟེ་བ་
 ཆ་ཐོན་ལྡེ་ལྟག་པའི་སྟེང་དུ། གསེར་བྱམ་དཔངས་ཞེང་གཉིས་ཀ་ལ་ཆ་ཐོན་
 བཞི་རེ་ཡོད་པ། བྱམ་པ་དེའི་ནང་ནས་ཐོན་པའི་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ནི་
 དཔངས་ཆ་ཐོན་བཞི། རྒྱ་གསེར་རམ་རིན་པོ་ཆེ་གང་རུང་ལས་སྐྱེས་པ།
 དབྱས་སྟོང་པོ་གཅིག་ལ་མཐར་ཡལ་ག་དུག་ཡོད་པ། ཡལ་ག་རྣམས་ལས་ལྟ་
 རྩས་ཀྱི་གོས་སྒྲ་ཆོགས་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་སྟེང་བ་དུ་མ་འཕྱང་བ། དེ་འབྲེལ་
 དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་སྟོགས་རེ་ལ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡོད། ཤིང་རེ་ལ་རིན་
 པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་ཆང་མ་རེ་ཡོད་པ་ནི། སྟོང་པོ་དབྱས་མ་ལ་བྲིམ་བདག་དམར་
 པོ་མཛོད་ལྷན་ཁ་ནང་དུ་བལྟ་བ། ལ་ལས་འདི་དམར་སྐྱ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བའི་
 བར་དུ་ཁོར་བུ་འཛིན་པར་བཤད།

མཐའི་ཡལ་ག་དུག་ལ་ལྟག་མ་དུག་འཁོར་ཚུལ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་
 གི་སྟོགས་ནས་གཡས་སྒྲོར་དུ་རིམ་པ་བཞིན། འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཕྱི་བས་
 བརྒྱད་པ། བྱད་མེད་སྟོ་བསང་ལོ་བཅུ་དུག་མ། སྤང་ཆེན་དཀར་པོ་མཆེ་བ་

དྲུག་ལྔ། དམག་དཔོན་ནག་པོ་ལས་སྡོ་སྡོ་གོ་ཁྲབ་ཅན་རལ་གྱི་དང་ལུག་
 རྫོགས་པ་ལས། རལ་གྱི་དང་མདུང་རྫོགས་པ་ལས་རལ་གྱི་གཅིག་རྫོགས་པ་ལང་
 བ་ཤད། ཏྲ་མཆོག་ཅང་ཤེས་ལྡང་ཁུལ་སྡོན་པོ། འོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་མེར་
 པོ་ལས་སྡོན་པོ་བྱར་བརྒྱད་པ་ལས་བྱར་དྲུག་པ། ཡང་ན་རིན་པོ་ཆེ་དམར་པོ་
 ཆ་དགུ་པ་ལས་ཞེས་པ་ལང་བ་ཤད། ལྷགས་གཅིག་ལྟར་ན། དབྱུས་སུ་འཁོར་
 ལོ། ཡལ་ག་གཞན་ལ་ནང་ནས་རིམ་བཞིན་འོར་བྱ། བཙུན་མོ། ཁྱིམ་བདག
 སྤང་པོ། ཏྲ་མཆོག་དམག་དཔོན་ཞེས་གོ་རིམ་མཛད། ཡང་ལ་ལས། དབྱུས་
 སུ་ཁྱིམ་བདག་དང་། བྱང་ནས་སྤང་པོ་ཆེས་མགོ་བྱངས་པའི་གོ་རིམ་ཡང་
 བ་ཤད་པས། ལྷགས་དེ་དག་ལས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་། གོང་གི་དེ་ནི་
 འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་བྱས་སོ། །དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་དེ་
 དག་གི་ཅེར་མ་རེག་ཅམ་སྟེང་དུ་བྱུབ་ཆེན་རེ་རེ་རང་སྟོགས་ཀྱི་བདེ་
 གཤེགས་རྣམས་སྤང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན། དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་
 སྡོན་གྱི་གསེབ་ནས་ལུས་བྱེད་ཐོན་པའི་ལྷའི་བྱ་ཁ་དོག་སྡོ་ཆོགས་མེ་ཉོག་གི་
 འཕྲེང་བ་བརྒྱང་ནས་མེ་ཉོག་གི་ཆར་འབབས་ཤིང་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་
 སྟོགས་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་སྟེང་དང་འོག་གི་ས་གཞི་ཐམས་
 ཅད་ཤར་དཀར། སྟོ་མེར། ལུབ་དམར། བྱང་ལྡང་། དབྱུས་སྡོན་པོ་ཡིན་ལ།

དཀར་པོ་རྣམས་འཁོར་ལོའི་རྩལ་སྤྲ་རབ། སེར་པོ་རྣམས་ནོར་བུའི་རྩལ་སྤྲ་
 རབ། དམར་པོ་རྣམས་བརྒྱའི་རྩལ་སྤྲ་རབ། ལྗང་ཁུ་རྣམས་རལ་གྱིའི་རྩལ་སྤྲ་
 རབ། སྟོན་པོ་རྣམས་རྡོ་རྗེའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་བཅུ་རྩ་
 མ་ཡིན་པར་གཟུགས་ལྷན་རྣམ་པར་དག་པ་མེ་ལོང་ལྷ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་
 ཉིད་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་རྣམ་པར་སྤྲང་མཛད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་
 གཞལ་ཡས་ཁང་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྷ་བུའི་དབྱིབས་མདོག་ཅན། སྤར་ལ་རང་
 བཞིན་མེད་པ་གསལ་ཞིང་དངས་ལ་འཆེར་བ། ཕྱི་བལྟས་ནང་གསལ། རང་
 བལྟས་ཕྱི་གསལ་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ལྷ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ཕྱི་
 རོལ་ཏུ་དུར་ཁྱིད་རྩ་བ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་དོར་རྩའི་ནང་ཏུ་བསྐྱོམ་ལུགས་
 གཅིག་དང་དོར་རྩའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བསྐྱོམ་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་
 ལྷར་ཡིན་ཏེ། སྟོམ་འབྱུང་འབྱུར་གསར་མ་ལས། རྡོ་རྗེ་རྩ་བ་ནང་ཏུ་སྟེ། །དུར་
 ཁྱིད་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ནི། རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་
 ཞེས་པ་ནས། རོ་མཆར་བར་བྱེད་པའི་དུར་ཁྱིད་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་ཞེས་
 པའི་བར་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལྷར་བསྐྱོམ་མོ།

དེ་ཡང་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་མེ་རི་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་ནི།
 ལྷར་བསྐྱོམས་ཐེན་པའི་ཐུན་མོང་པའི་བསྐྱུང་འཁོར་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་རྩ་བ་ཡིན་ལ།

མེ་རི་ཞེས་པའང་བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་རྩ་གྲར་དེ་ལས་འཕྲོས་པའི་མེ་ཡིན་པས།
 བསྐྱོམ་ཆེ་མེ་རི་ལ་ཆད་མ་གསུངས་ཀྱང་། འབྲི་བྱ་ལ་སྒྲ་ཆོགས་བསྐྱེད་འདབ་
 མ་ཆ་སྒྲག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྩོར་རྩ་ཆ་སྒྲག་གཉིས་ལ་རྩོུ་རྩ་ཆ་བཞི།
 དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེ་རི་ཆ་སྒྲག་བཞི་ཁ་དོག་སྒྲ་ལ། དེའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་དུར་ཁོང་གྱི་
 ཁོར་ཡུག་ཏུ་ཆ་སྒྲག་བཞི་ལ་དུར་ཁོང་འཆད་འགྱུར་ལྟར་འབྲི་བར་གསུངས་
 པས། དུར་ཁོང་གྱི་ཕྱི་མཐའ་ནས་ཕྱི་མཐའི་བར་ཆ་སྒྲག་བརྒྱ་དང་བཞིའོ། །དེ་
 ཡང་དུར་ཁོང་གྱི་སྐད་དོད་ཤམ་སྒྲ་ན་ཞེས་པ་ནི། རོ་གནས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་
 པ་ཡིན་པས། རོ་གནས་པ་དང་རོ་གནས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་ན་དུར་ཁོང་
 ཅས་བྱ་བ་བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། རོ་མགོ་མེད་ཀྱིས་འཆག་པའི་བྱ་
 བ། དབྱངས་པས་ལངས་པའི་བྱ་བ། འབྲེལ་བས་ཉལ་བའི་བྱ་བ། གསལ་
 ཤིང་ལ་བསྐྱོན་པས་འདུག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟེ། སྟོན་ལམ་ནམ་བཞི་ཆང་
 བའོ། །དེས་ན་དེ་འབྲེལ་གནས་ནི་དུར་ཁོང་དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གནས་པའི་
 ཤིང་སོགས་ནི་དུར་ཁོང་གྱི་བྱེད་པར་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩོུ་རྩ་ཆ་མེ་རི་
 དང་བཅས་པའི་ཕྱི་རོལ་ཏུ། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོན་ལམ་ནམ་བཞི་ཆང་བའི་
 དུར་ཁོང་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་ཤིང་བརྒྱད་སོགས་ཆོ་གའི་
 ཆོག་རིས་ལྟར་བསྐྱེད་ལ་བསྐྱོམ་མོ།

དེ་ཡང་དུར་ཁོང་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་གཏུམ་ཐག་སྟོར་ཀོང་རུས་ཅན།

ལུབ་ཏུ་དོ་མེ་འབར་བ་ཅན། བྱང་དུ་ཆང་ཆིང་འགྲིག་པ། བྱང་ཤར་དུ་མི་བཟང་
 བཞད་པའམ་ཏ་ཏར་ཀོད་པའམ་བྲག་ཏུ་ཀོད་པ། ཤར་སྒྲོར་བཟ་ཤིས་མཆོག་
 གམ་བཟ་ཤིས་ཆལ། སྒྲོ་ལུབ་ཏུ་ཐུན་པ་བྲག་པོ་ཅན། ལུབ་བྱང་དུ་ཀི་མི་ཀི་
 མིའི་སྤྲ་ཅན་ཏེ་བརྒྱད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་འབྱུང་ལས། གཏུམ་བྲག་དེ་བཞིན་ཆང་
 ཆིང་དང་། དོ་མེ་འབར་བ་ཀེང་རུས་ཅན། དབང་ལྷན་དུ་མི་མི་བཟང་བཞད། །
 བྱིན་ཅ་རུ་མི་བཟ་ཤིས་མཆོག་ ཐུན་པ་བྲག་པོ་བདེན་བལ་དུ། ཁྱུང་ཕྱོགས་
 ཀི་མི་ཀི་མིའི་སྤྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དུར་ཁོད་དེ་བརྒྱད་ལ་གནས་
 པའི་ཤིང་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་ཤྱིའི་ཤིང་ངམ་རྒྱ་ག་གེ་སར། སྒྲོར་ཙ་ཏའམ་ཨ་
 ཐའི་ཤིང་། ལུབ་ཏུ་ཀི་ཁླ་ལའམ་ཚུ་ཤིང་། བྱང་དུ་ཨ་ཤ་ཤ། བྱང་ཤར་དུ་པ་
 ཏའམ་ཙ་ཤོ་ཏ། མེར་ཀར་རྩུའི་ཤིང་། སྒྲོ་ལུབ་ཏུ་མ་ཏའམ་སེ་རྒྱའི་ཤིང་། ཡང་
 འདི་ལ་པ་ཏ་བརྒྱའི་ཤིང་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད། ལུབ་བྱང་དུ་པར་ཐི་པ་
 ལའམ་ཨ་རྩུ་ན་ཏེ་ཤིང་བརྒྱད་དོ། །ཤིང་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་རྩ་བར་ཕྱོགས་སྒྱུང་
 བརྒྱད་དང་། ཅེ་མོར་ཞིང་སྒྱུང་བརྒྱད་ཤིང་གི་ཡལ་གཤེ་གསེབ་ནས་ལུས་
 བྱེད་ཐོན་ཡོད་པ་ལས། ཕྱོགས་སྒྱུང་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་རྒྱ་ག་གེ་སར་གྱི་ཤིང་
 གི་རྩ་བར་དབང་པོ་སེར་པོའམ་དཀར་པོ། སྤང་ཆེན་དཀར་པོ་ལ་ཞོན་པ།
 ཞལ་གཅིག་བྱག་བཞི་པ། ལུས་དང་བཅས་པ། བྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་མོ་
 སྤར་བ། གཡས་འོག་མས་དོ་མེ་འཛིན་པ། གཡོན་འོག་མས་ཐོད་པ་འཛིན་

པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྟོར་གཤིན་རྗེ་སྟོན་པོ། མ་ཉེ་ལ་ཞོན་
 བ། གཡས་འོག་མས་དབྱུག་བ་འཛིན་བ། ལུབ་ཏུ་ཆུ་ལྟ་དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་
 བདུན་དང་ལྟན་ཞིང་། ཆུ་སློན་ལ་ཞོན་བ། གཡས་འོག་མས་སྒྲུབ་ཞགས་
 འཛིན་བ། བྱང་དུ་གཞོད་སྒྱུན་སེར་པོ་མི་ལ་ཞོན་བ། གཡས་འོག་མས་རིན་
 པོ་ཆེ་སྒྲུག་པའི་ནེ་ཏུ་ལེ་འཛིན་བ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་སྒྲུག་ཆེན་པོ་དཀར་པོ་
 སྤང་ལ་ཞོན་བ། གཡས་འོག་མས་ཅེ་གསུམ་འཛིན་བ། ཤར་སྟོ་མེ་ལྟ་དམར་
 པོ་ར་སྒྲེས་ལ་ཞོན་བ། གཡས་འོག་མས་འབྲེང་བ་སྒྲི་བྲུགས་དང་བཅས་བ་
 འཛིན་བ། སྟོ་ལུབ་ཏུ་སློན་པོ་སྟོན་པོ་མི་མགོའི་འབྲེང་བའི་ཅོད་བན་ཅན། རོ་
 ལངས་ལ་ཞོན་བ། གཡས་འོག་མས་རལ་གྱི་འཛིན་བ། ལུབ་བྱང་དུ་རྒྱང་ལྟ་
 དུད་ཁ་ཤ་བ་ལ་ཞོན་བ། གཡས་འོག་མས་བ་དན་སེར་པོ་འཛིན་བ། བདུན་
 གཤང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་བཞི་བ། ཡུམ་དང་བཅས་བ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཐལ་
 མོ་སྒྱར་བ། གཡོན་འོག་མས་ཐོད་བ་འཛིན་པས་ཡུམ་ལ་འབྱུང་ཅིང་། རང་
 རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤིང་གི་ཅ་བར་འཁོད་བའོ། །ལ་ལས་ཕྱོགས་སྒྲོང་འདི་བརྒྱད་
 ཀྱི་ཕྱག་མཆན་སོགས་གོང་གི་ཕྱོགས་སྒྲོང་བཅོ་ལྔའི་ནང་ཆན་གྱི་དེ་དང་འབྲ་
 བར་བཤད་ཀྱང་། འདི་ཉིད་གྲགས་ཆའོ།

ཞིང་སྒྲོང་བརྒྱད་ནི། རང་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྒྲོང་གི་བཞོན་པའི་
 གདོང་ཅན་དུ་གསུངས་པས། ཤར་དུ་རྒྱ་ག་གི་སར་གྱི་ཤིང་ཅེར་སྤང་པོ་ཆེའི་

གདོང་པ་ཅན་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་གཏོར་མ་དང་
 གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། དེ་བཞིན་དུ། ལྷོར་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་ནག་པོ། ལུབ་
 ཏུ་ཆུ་སྤོམ་གྱི་གདོང་ཅན་དཀར་པོ། བྱང་དུ་མིའི་གདོང་ཅན་སེར་པོ། བྱང་
 འཕར་དུ་མྱང་གདོང་ཅན་དཀར་པོ། འཕར་ལྷོར་ར་སྤྱེས་གདོང་ཅན་དམར་པོ།
 ལྷོ་ལུབ་ཏུ་རོ་ལངས་གདོང་ཅན་ནག་པོ། ལུབ་བྱང་དུ་འ་བའི་གདོང་ཅན་ལྗང་
 ལྷ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་གཏོར་མ་དང་
 གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ། རྩ་འབྲུལ་ཆེན་པོ་པ་དྲག་ཅིང་གཏུམ་པ། རང་རང་
 རྩོགས་ཀྱི་འིང་གི་ཅེ་མོར་འིང་གི་ཡལ་གའི་གསེབ་ནས་ལུས་ཀྱི་ལྷོད་ཅམ་
 ཐོན་ཡོད་དུ་འཁོད་པའོ། །ཡང་རྩོགས་མཆམས་བརྒྱད་དུ་ཐུགས་རྗེའི་རང་
 བཞིན་གྱི་ཆུ་བརྒྱད་ཡོད། ཆུ་བརྒྱད་དེ་ལ་གནས་པའི་ལྷ་བརྒྱད་ནི། འར་གྱི་
 ཆུ་ལ་ནོར་རྒྱས་དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་ལ་ལྷུངས་སྤོན་པོས་མཆན་པ། ལྷོའི་
 ཆུར་བརྒྱ་དཀར་པོ་དབུ་ལ་ཐིག་ལེ་དམར་པོས་མཆན་པ། ལུབ་ཀྱི་ཆུར་ཀ་ཤོ་
 ཏ་སྤོན་པོ་མགོན་པར་རི་མོ་གསུམ་པ། བྱང་གི་ཆུར་འཛོག་པོ་དམར་པོ་
 གདེངས་ཀ་ལ་དབུ་ལ་ཐིག་ལེ་ཐུས་མཆན་པ། བྱང་འཕར་གྱི་ཆུར་བརྒྱ་ཆེན་པོ་
 དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་ལ་ཅེ་གསུམ་གྱིས་མཆན་པ། འཕར་ལྷོའི་ཆུར་དུང་སྤྱོད་
 སེར་པོ་གདེངས་ཀ་ལ་ཐིག་ལེ་ཐུས་མཆན་པ། ལྷོ་ལུབ་ཀྱི་ཆུར་རིགས་ལྷན་
 དཀར་པོ་གདེངས་ཀ་ལ་ལྷ་ཕྱེད་དཀར་པོས་མཆན་པ། ལུབ་བྱང་གི་ཆུར་

མཐའ་ཡས་སྤྱོད་ཆོགས་མདོག་ཅན་མགོ་ལ་བརྒྱས་མཆན་པ། བརྒྱད་ཀའང་
 རྟོད་མི་འདྲ་བ་ལ། སྤྱད་སྤྱལ་མཐུག་ཏུ་འབྱེད་པ། བྱག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྤྱར་
 བའི་བར་དུ་ཉོར་བྱ་ཐོགས་ནས་གཙོ་བོ་ལ་འདུད་པའོ། །སྤྱ་བརྒྱད་ཀྱི་འཁོད་
 རིམ་འདི་འདྲམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ཡིན་ལ། མཁས་མཆོག་
 བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྱལ་བཟང་གཉིས་ཀྱིས་མེ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་
 སྤྱ་འདི་ལས་གོ་ཐོག་ཏུ་བཤད། སྤྱི་མ་འདི་བདེ་མཆོག་གི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་
 བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ།།

སྤྱ་དེ་དག་གི་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱིན་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་སྤྱོགས་པ།
 རྟོར་གཡོ་པ། རུབ་ཏུ་བྱག་པོ། བྱང་དུ་ཆེར་སྤྱོགས་པ། བྱང་ཤར་དུ་བརྟན་པ།
 ཤར་སྤྱོར་གང་པ། རྟོ་རུབ་ཏུ་འབེབས་པ། རུབ་བྱང་དུ་གཏུམ་པོ། བརྒྱད་
 ཀའང་སྤྱོག་འཕྲེང་འབྲུག་པ། འབྲུག་སྤྱོག་སྤྱོག་པ། དཀར་དམར་སོགས་ཁ་དོག་
 སྤྱོད་ཆོགས་པ། ལ་ལ་ནི་ཆར་ཀྱི་རྒྱུན་ཅན་ནོ། །ཡང་སྤྱོགས་མཆམས་བརྒྱད་
 དུ་རི་བརྒྱད་ཡོད། རི་རེ་རེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་རེ་རེ། མཆོད་རྟེན་རེ་རེ། བྱབ་
 ཆེན་རེ་རེ་སྟེ། བརྒྱད་ཆོན་གསུམ་ཡོད་པའི་རི་བརྒྱད་ནི། ཤར་དུ་རིན་པོ་ཆེ་
 སྤྱོད་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་ཀྱི་རྒྱུན་པོ། རྟོར་མ་ལ་ཡ་སེར་པོ། རུབ་ཏུ་ཀེ་ལ་
 ཤར་ཤར་པོ། བྱང་དུ་མརྒྱ་ར་ལྷང་ལ། བྱང་ཤར་དུ་དབང་ཆེན་ནག་པོ། ཤར་
 རྟོར་སྤྱོས་དང་ལྷན་སེར་པོ། རྟོ་རུབ་ཏུ་གངས་ཅན་དཀར་པོ། འདིའི་ཆབ་ཏུ་

གདོངས་ཅན་དཀར་པོ། ཞེས་བཤད་པའང་མཐོང་། ལུབ་བྱང་དུ་དབལ་གྱི་རི་
སྒོན་པོའོ། །རི་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ནི། བརྒྱད་ཀའང་
མདོག་དཀར་པོ་ལ་དབྱེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་མཆོད་རྟེན་ལྷ་བུའོ། །ཡང་
ཤར་དུ་དོ་རྩེ་དཀར་པོ། ལྷོར་དོ་རྩེ་ནག་པོ། ལུབ་ཏུ་དོ་རྩེ་ཆགས་པ་དམར་པོ།
བྱང་དུ་དོ་རྩེ་འདུས་བྲས་མེར་པོ། བྱང་ཤར་དུ་ཐུགས་དོ་རྩེ་དཀར་པོ། མེར་
སྒྱུ་དོ་རྩེ་དམར་པོ། ལྷོ་ལུབ་ཏུ་རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་ནག་པོ། ལུབ་བྱང་དུ་ཆོས་དོ་རྩེ་
ལྷང་ཁུ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་ཀྱང་། ཐུགས་འདིར་སྤྲ་མ་བརྒྱད་པོ་ཐུགས་
ཆེའོ།

ཡང་རི་དེ་དག་ལ་གནས་པའི་བྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་ཐུགས་ནི།
བཙེམ་ལྷན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་བ། གཅེར་བུ་སྐྱ་བཤེག་བ། དབུ་རྒྱ།
སྒྲན་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། གདུ་བ། མེ་རལ་ཁ་སྟེ་རུས་པའི་ཐུག་རྒྱ་ལྷས་
བརྒྱན་བ། ཅང་ཉེ་ལྷ་དང་། ཐོད་པ་དང་། ཁ་ལྷོ་ག་འཛིན་བ། ཐོད་པས་སྤྱི་བོར་
བརྒྱན་བ། ཏ་ཏ་ཞེས་ཁོད་ཅིང་དུར་ཁོད་དུ་འཇུག་པ་བཞུགས་སྟབས་སྟ་
ཆོགས་དང་སྒྱུད་ལམ་སྟ་ཆོགས་ཀྱིས་གནས་པའོ། །གཞན་ཡང་གོང་གི་རི་
དང་། རྩ་དང་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་བར་མཆོམས་སོགས་སྟ། ཀེང་རུས་དང་། རོ་
མགོ་མེད་དང་། གསལ་ཤིང་གིས་ཐུག་པའི་རོ་དང་། ཤིང་ལ་དབྱངས་པའི་
རོ་དང་། བྱ་ཁྲི་སོགས་ཀྱིས་བར་བྱེད་བཞིན་པའི་རོ་དང་། མེར་བསྟེག་

བཞེན་པའི་རོ་དང་། མདུང་སོགས་མཆོན་གྱིས་ཕྱག་པའི་རོ་དང་། རུས་པ་
 རྣམས་སོ་སོར་བྱེས་ཤིང་འཛོར་བ་དང་། ཡང་བྱ་རོག འུག་པ། བྱ་ཚོད། ཁྲ།
 འོལ་བ་སོགས་ཤུ་བའི་བྱ་དུ་མ་དང་། སེང་གེ །སྟག ཟླ་སྦྱང་། ཁྱི་སོགས་
 གཙན་གཟན་དུ་མ་དང་། སྦྱལ་བ་སྦྱང་གི་མགོ་ཅན་དང་གདོང་གཉིས་པ་
 སོགས་སྟོག་ཆགས་གདུག་པ་ཅན་དུ་མ་དང་། ཅ་ཅོ་སྟོགས་པའི་རོ་ལངས་
 དང་། ཀི་ལི་ཀི་ལིའི་སྦྱ་སྟོགས་པའི་གཞོད་སྦྱིན་དང་། གཞན་ཡང་སྦྱིན་སོ་དང་།
 འབྲུང་པོ། ཡི་དྲགས་ཤུ་བའི་འཛིགས་སུ་རུང་བ་རྣམས་ཁ་དོག་སྦྱ་ཆོགས་པ།
 ལ་ལ་ནི་རྒྱགས་སྟབས་དང་། ལ་ལ་ནི་འཕྲོངས་སྟབས་ལ་སོགས་རྣམས་འབྲུང་
 དུ་མ་སྟོན་པའོ། །དེ་འབྲའི་དུར་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་སྒོ་ལ་འཆར་དུ་
 བཅུག་སྟེ་མཆོན་དོན་ཅན་པའི་སྟོན་ས་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

དེ་འབྲའི་དུར་ཁྱོད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟོར་བའི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་
 སྦྱ་རྣམས་ཀྱི་གདན་བཞགོད་ཚུལ་ནི། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རེ་འུ་མིག་
 དགུ་པའི་དབུས་སུ་ཞེས་པ་ནས། གདན་བྱང་རེ་རེ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོ་
 གའི་ངག་འདོན་ལྟར་གསལ་བཏབ་སྟེ་བསྟོམ་དགོས། དེ་ཡང་སྤྲ་ལི་ཏས།
 དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱན་དུ་མེ་དང་རྒྱུད། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞལ་ཡས་ཁང་
 གི་ནང་གི་རེ་འུ་མིག་དགུ་པའི་དབུས་སུ། ཡི་ཡིག་དམར་རལ། སྟོ་སྦྱ་ཞིག་
 རོལ་གྱིས་བྱང་བར་བསལ། ཡི་དེ་ཡང་མེར་གྱིས་ཁྱུ་བ་ལས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་

འཁོར་ནག་ལ་རྩང་ཟད་དམར་བ་མེ་རྒྱང་འདྲེས་པ་ལྷ་བྱའི་མདངས་ཅན།
 དེའི་བས་རྒྱལ་པོ། རབ་ཏུ་གཡོ་ཞིང་དག་ཏུ་འབྱུག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་
 བར་བསམ། རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་སྟེང་དུ་གཙོ་བོའི་གདན་སྣ་ཚོགས་
 བརྒྱའི་ཉེ་བར་ཉི་མ། དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་དང་རུབ་དང་། རྒྱང་གི་རེ་ཕྱ་མིག་གསུམ་
 གྱི་ནང་དུ་འར་སྣ་ཚོགས་བརྒྱའི་ཉེ་བར་ཉི་མ། སྟོ་བཞི་ལའང་སྣ་ཚོགས་བརྒྱའི་
 ཉེ་བར་ཉི་མ་སྟེ། བད་ཉིའི་གདན་བརྒྱད། འར་གྱི་རེ་ཕྱ་མིག་གི་ནང་དུ་སྣ་
 ཚོགས་བརྒྱའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ། དེ་བཞིན་དུ་འར་སྟོའི་རེ་ཕྱ་མིག་སོགས་ནང་གི་
 གྲ་བཞི་ལའང་། སྣ་ཚོགས་བརྒྱའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ། རེ་ཕྱ་མིག་རྒྱལ་པོ་ཕྱིའི་གྲ་
 བཞི་ལའང་སྣ་ཚོགས་བརྒྱའི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་སྟེ་བད་རྒྱའི་གདན་དགུ་གསལ་
 བཏབ་སྟེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་དང་མོད་པ་བཞི་ལ་གདན་གྱི་གངས་ནི། བད་
 གདན་བརྒྱ་བདུན། ཉི་གདན་བརྒྱད། རྒྱ་གདན་དགུ་སྟེ་སོ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱི་
 མ་བརྒྱ་བདུན་ནི། སྣ་མ་བརྒྱ་བདུན་གྱི་ཉེ་བར་གནས་པས་གདན་ཟུང་རེ་རེ།
 ཞེས་བའོ། །དེ་དག་གི་མཚོན་དོན་དང་དགོས་པ་བཤད་པ་ལ། ཚོས་འབྲུང་རྩོ་
 རྩོ་སེམས་དཔལ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ཚོས་འབྲུང་གིས་འབྲས་
 དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཚོན་པ་ཡིན་པས། ཡེ་ཤེས་དེ་
 ཉིད་རེས་དོན་གྱི་རྩོ་རྩོ་སེམས་དཔལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་

པའོ། རྟེན་ཡང་མཆོན་ཚུལ་ནི། ཆོས་འབྱུང་གི་ཕྱི་དཀར་བས་རང་བཞིན་རྣམ་
 དག་གི་སྟོང་ཉིད་མཆོན། ཉན་དམར་བ་དང་ཤེས་རབ་མའི་རྣམ་པའི་དབྱེ་བས་
 སུ་ཡོད་བས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན། ཟུར་གསུམ་གྱིས་སྟོང་བ་
 ཉིད། མཆོན་མ་མེད་པ། སྟོན་བ་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་ཐར་སྟོགས་ལས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་
 མཆོན། འོག་ཏུ་ཕྱི་ཁྱིམ་སྟོང་ཡངས་པས་སྟོ་བྱར་བྱི་ལྟ་བུ་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་
 གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མཆོན། ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཆོས་འབྱུང་གི་མཆོན་དོན་དུ་ཆང་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
 མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོན། དེ་འབྲེལ་ཆོས་འབྱུང་གི་ནང་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
 ཐམས་ཅད་ཚུད་པར་བསྟོམས་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་བསྟོམས་པ་ལས་འཛོམ་
 དགོས་པ་མཆོན་ཞིང་། བྱུང་པར་དུ་སྟོབ་པ་དང་མི་སྟོབ་པའི་བྱུང་འདུག་གི་
 ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་འབྲུལ་ཡིན་པ་འང་མཆོན།

དེས་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་འབྱུང་གཅིག་གི་ནང་དུ་
 ཚུད་པར་བསྟོམས་པའི་དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སའི་གནས་ལུས་ལོངས་
 སྟོང་མཛད་པ་རྣམས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བསྟོམས་པ་ལས་འབྱུང་བར་ཤེས་
 པའི་ཆེད་དུ་དང་། ད་ལྟ་ནས་ཀྱང་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་
 ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རང་བཞིན་དུ་བསྟོམས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་གོར་

མ་ཆག་གོ་སྟམ་དུ་ཤེས་པའི་ཆད་དུ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན། དུར་ཁྱོད་ཀྱི་རོ་དང་
བྲ་ཁྱི་ཚུན་ཆད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་རོ་བོར་མོས་དགོས་སོ།།

ཡང་སྟོན་རྟོག་ཅེ་འཆང་གིས་རྒྱད་གསུངས་པའི་ཆོ། རྟོ་རྟོ་བཅུན་མོའི་
ཟླ་གའི་དབྱེ་བས་ཅན་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་གི་དབྱུས་སུ་ཆུད་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་
སྤྱལ་ཏེ་དེའི་ནང་དུ་གསུངས་པས། སྟོན་བྱང་སྟོན་པའི་རྣམ་ཐར་རྗེས་འཇུག་
གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དང་སྐྱར་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲའི་ཆོས་
འབྱུང་གི་ནང་གི་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་འཁོར་
བའི་ཉེས་པས་མ་གོས་པ་མཆོན་ཞིང་། རྟོགས་རིམ་ཀྱི་སྐབས་སུ་གང་ལ་
དམིགས་པ་གནད་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ལུས་ཀྱི་ཅ་འཁོར་ཡང་མཆོན།
སྟོ་ཆོགས་རྟོ་རྟོ་ས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་
མཆོན། འཕྲིན་ལས་བཞེ་མཆོན་པར་བཤད་པའང་ཡོད། སྟོ་ཆོགས་རྟོ་རྟོ་
ལྷ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམས་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་པོ་དེ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤར་བ་མཆོན། གཞལ་ཡས་ཁང་རྣམ་སྤང་ལས་
བསྐྱེད་པས་གཟུགས་སྤང་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྤང་གི་རོ་བོ་ཡིན་པར་
མཆོན། ཡང་དཔལ་འཛིན་ཀྱི་གཤེད་དམར་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས་བཤད་པའི་
མཆོན་དོན་ནི། སྟོ་ཆོགས་རྟོ་རྟོ་ལྷ་བཞེ་དང་། ལོགས་བཞེས་རྣམ་ཐར་

བརྒྱད་མཚོན། རྩ་ཉི་ཤུས་འཛིག་ལྟ་ཉི་ཤུ་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡིན་
 པ་མཚོན། རྩ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་སྤངས་པ་མཚོན།
 གཞལ་ཡས་ཁང་གྲུ་བཞི་པས་སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པ་དོན་
 དམ་པར་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་མཚོན། སྒོ་བཞིས། བན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ།
 ཡང་དག་པར་སྒོང་བ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་པ། དད་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་
 མཚོན། རྩ་བབས་བཞིས་བསམ་གཏན་བཞི་མཚོན། འདོད་སྣམ་བཞིས།
 དཔའ་བར་འགྲོ་བ། རྣམ་མཁའ་མཛོད། བྱི་མ་མེད་པ། སེང་གི་རྣམ་པར་བཅེ་
 བ་སྟེ་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་མཚོན། འདོད་སྣམ་གྱི་སྟེང་གི་མཚོད་པའི་ལྷ་མོས་
 ཚོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། སྒོ་བས་
 པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ། དེས་ཆིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་
 མཚོན། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་རེ་བ་སྒྲོང་བར་
 བྱེད་ཀྱས་པ་མཚོན། བ་དན་དང་བྱིལ་བྱས་གདུལ་བྱ་ལ་ཚོས་སྟོན་པ་མཚོན།
 བ་བ་བ་བྱེད་དང་མེ་ཉོག་འབྲེང་བ་རྩ་ཡབ་སོགས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་
 ལག་རྣམས་མཚོན། རྩེ་ཆེ་འབྲེང་བས་རྩེ་ཆེ་ཐེག་པའི་ཚོས་འཁོར་རྟག་ཏུ་
 བསྒྲོར་བ་མཚོན། ཡང་དུར་ཁོད་ཀྱི་རོ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས། རོས་
 བདག་མེད་མཚོན། ཀེང་རུས་འཁོར་བ་སོགས་ཀྱིས་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང་།
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་། རྣམ་པར་རུལ་བ་སོགས་མི་སྦྱག་པའི་འདུ་

ཤེས་བསྐྱོམས་པ་སོགས་མཆོན། ཚུ་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་ཀྱི་བརྒྱན་
དང་མི་འབྲལ་བ་མཆོན། དེ་ལ་གནས་པའི་སྤྱ་རྣམས་ཀྱིས་པར་སྤྱན་རྣམས་
མཆོན། སྤྱ་རྣམས་ཀྱི་ལག་གི་ནོར་བུས་བསྐྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་མཆོན།
མེ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མེས་ཉོན་མོངས་པའི་
བྱད་ཤིང་བསྟེག་པ་མཆོན། མཆོད་རྟེན་ཀྱིས་སྒྲུ་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་མཆོན།
གྲུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་མཆོན།
དུར་ཁྲོད་ཀྱི་མཆོན་དོན་འདི་དག་ནི་སྤྱན་མོང་བ་མཆོན་ཚུལ་ལོ།

སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་ཚུལ་ནི། ཤིང་རྣམས་ཀྱིས་ཅ་དབུ་མ་
མཆོན། དེའི་ཅ་བར་གནས་པའི་ཕྱོགས་སྤྱིང་གིས་སྤར་སེལ་ཀྱི་རྒྱང་མཆོན།
ཅེ་མོའི་ཞིང་སྤྱིང་གིས་སོག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱང་མཆོན། རི་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་
འཛིན་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་གཡོ་བའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་དང་བྱང་འཇུག་མཆོན། རི་ལ་གནས་པའི་མེས་གཏུམ་མོའི་མེ་
མཆོན། སྤྱན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་མཆོན། ཤིང་སོགས་
བརྒྱད་ཆེན་དུ་བྱས་པས་ཡས་བབས་མས་བརྟན་ཀྱི་དགའ་བ་བརྒྱད་བསྐྱེད་
དགོས་པ་མཆོན། གྲུབ་ཐོབ་རྣམས་བཙམ་ལྡན་འདས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བལྟ་
བས། དེས་དོན་ཀྱི་བཙམ་ལྡན་འདས་བདེ་སྤྱིང་དབྱེར་མེད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་དགོས་པ་མཆོན། གཙོ་བོའི་གདན་ཀྱི་འོག་གི་རྒྱང་དཀྱིལ་

དམར་ནག་གིས་དབང་དྲག་གི་ལས་དང་གཏུམ་མོའི་མེ་ཡང་མཚོན་པའོ། །དེ་
འདྲའི་ཚོས་འབྱུང་བསྒྲ། ལྷ་ཚོགས་རྫོང་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་
བ་རྣམས། གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་རྣམ་བ་མ་ཐུན་ཚུལ་ནི། གཞི་ལ་རི་
སྒྲིང་སོགས་ཆགས་བ་དང་རྣམ་བ་མ་ཐུན། ལམ་ལ་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་སུ་
དག་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་བ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱལ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རྣམ་
བ་མ་ཐུན། འབྲས་བྱ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡེ་ཤེས་རང་སྣང་ལས་བྱུང་པའི་
གཞལ་ཡས་ཁང་དང་རྣམ་བ་མ་ཐུན། དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་
རྣམ་བ་མ་ཐུན་པར་བསྐྱོམས་པས། གཞི་དུས་ཀྱི་རང་ལ་མ་འོངས་བ་ན་ལས་
ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མ་དག་པའི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་ལ་སྐྱོད་པའི་རྒྱས་བ་
ངན་བ་སྐྱོད། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱ་ལུས་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཞལ་ཡས་ཁང་འབྲུག་
པའི་དགོ་ཅ་སྒྲིན་པར་བྱེད། འབྲས་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་དག་པའི་
ཞིང་ཁམས་འབྲུག་པའི་རྒྱས་བ་བྱུང་པར་ཅན་འཛོག།

དེས་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི། གཞི་མ་དག་པའི་
ཞིང་ལ་སྐྱོད་པའི་ལས་ངན་ཟད་པར་བྱ་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ལམ་དང་འབྲས་
བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་འབྲུག་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་
དགོས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱོམ་བུའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་ས་
རྫོང་ཤིང་སོགས་བཅས་རྩལ་རང་འགའ་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། སངས་

རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་
 གྲུབ་པའི་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་ཡིན་པར་མོས་ཏེ་བསྐྱོམ་བ་ནི་
 འབྲས་བུ་ལས་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡིན་པས། བར་སྤྱན་ཐེག་པའི་
 ལུགས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་ཚུལ་ལས་ཆེས་སྦྱར་བའི་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་
 གསུངས། དེ་ལྟར་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱོམ་བ་ལའང་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲུང་
 གཉིས་ཀ་དགོས་ཏེ། ང་རྒྱལ་ནི། བསྐྱོམ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ཉིད་སྒྲུང་ལ་
 རང་བཞིན་མེད་པ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཕོ་བྲང་དངོས་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཐུག་དུ་ཐག་བཅད་པའི་རྒྱན་མ་བཟུང་བར་
 འཛུགས་པ་དང་། གསལ་སྒྲུང་ནི། དེ་དག་གི་ཆད་དབྱེབས་མདོག་རྒྱན་ཆེ་མ་
 སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མོ་ལ་ཡག་པོར་ཤར་བར་བྱས་ཏེ་དྲངས་
 གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསམ་པའི་རྒྱན་མ་བཟུང་བར་འཛུགས་པའོ། །
 གལ་ཏེ་བཟུང་བྱང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་རིག་ནས་སྒྲར་སྒྲན་ཏེ་འཛོག་པ་སོགས་
 སྐབས་འདི་དང་གོང་འོག་རྣམས་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཆོས་འབྱུང་།
 ལྷ་ཆོགས་པར། ལྷ་ཆོགས་དོན་ཆེ་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ཁྱེད་གདན་བཅས་
 བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཉིས་པ་བར་དོ་ལོངས་སྦྱར་འབྱེར་བའི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་དོན་ཆེ་འཛིན་
 པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ལ། གཞི་ལས་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་མཐུན་ཚུལ་ཤེས་

ནས་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་། བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ནལ་
འབྱེད་ཅེས་བ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་སྦྱོང་བྱེད་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་སྦྱ་ལུས་
གཉིས་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་བར་དོ་
ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ནལ་འབྱེད་ཅེས་བྱའོ།

རྒྱ་རྩོམ་འཛིན་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་འབྱེད་བ་
དང་མཐུན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྦྱ་ལུས་གཉིས་འབྱེད་བ་དང་མཐུན། འབྲས་དུས་
ཀྱི་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བ་དང་མཐུན་པའོ། །མཐུན་ཚུལ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་
དོ་བདེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས། ལམ་དུས་ཀྱི་སྦྱ་ལུས་བ་གཉིས་
དཔེ་དོན་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱར་སྦྱོབ་བ་མཐའི་
དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་བཞེངས། དེ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་རྒྱ་རྩོམ་འཛིན་
པ་འདི་ནི་སྤར་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་ནལ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྦྱོང་
བ་ཅུང་ཐམས་ཅད་འོད་གསལ་དུ་སྦྱད་པ་ལས་ད་ལྟ་བཞེངས་པ་ལྟར་བསྐྱོམ་
པའོ། །དེ་གསུམ་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམས་པས། གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་སྦྱོང་
བ་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་སྦྱ་ལུས་གཉིས་འབྱེད་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་པ་དང་། འབྲས་
དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱར་འབྱེད་བའི་རྣམས་པ་འཛིག་གོ།

དེ་ཡང་མཐུན་ཡུལ་ཞིབ་བར་མ་ཤེས་ན། མཐུན་ཚུལ་ཞིབ་བར་ཤེས་
མི་རྣམས་ས། སྐབས་འདིར་མཐུན་ཡུལ་བར་དོ་འབྱེད་ལུགས་བཤད་པ་ལ།

གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་གི་རྟགས་
 བཞི་དང་། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་བརྒྱད་རིམ་
 བཞིན་ཤར་ཇེས་བར་དོ་འབྲུབ་ལུགས་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་པར་
 གྱུར་པའི་རྒྱང་གིས་ཉིར་ལེན་བྱས་ཤིང་། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་
 གིས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤང་གི་འཆི་བ་འོད་གསལ་
 དེ་ལས་རྒྱང་གཡོས་པའི་ཆེ། རྒྱང་སེམས་དེ་ཉིད་སྤྱིང་གའི་ཁམས་དཀར་
 དམར་གྱི་དབུས་ནས་སྤྱིར་ཐོན། སྤྱིང་གའི་ཁམས་དཀར་པོ་སྤར་དུ་བབས་
 བས་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་སྤྱིར་འབྱུང་ཁམས་དམར་པོ་གྲེན་དུ་སོང་ནས་སྒྲོ་ནས་
 སྤྱིར་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགགས་པ་བར་དོ་འབྲུབ་པ།
 ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་ནག་ལམ་འཆར་བ་གསུམ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་། །
 དེ་ཇེས་མཆེད་པ་དམར་ལམ་འཆར། དེ་ཇེས་སྤང་བ་དཀར་ལམ་འཆར་བ་
 སོགས་སོ། །བར་དོ་བ་དེ་ཡང་མཛོད་ལས། དབང་པོ་ཀུན་ཆང་ཐོགས་མེད་
 རྒྱ། །ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་ལུགས་དང་ལྡན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབང་པོ་
 ཀུན་ཆང་པ། ཡན་ལག་ཉིང་ལག་གཅིག་ཆར་རྫོགས་པ། རི་རབ་སོགས་ལ་
 མ་ཐོགས་པར་ཐོལ་བྱུང་དུ་འགོ་བྱས་པ། སངས་རྒྱུ་གིས་ཀྱང་དགག་མི་
 བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་དང་ལྡན། གང་དུ་སྤྱོད་འབྱུར་གྱི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་
 དང་འབྲུ་བའི་ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཅན། བྱང་པར་དུ་འཛམ་བུ་སྤྱིང་གི་མིར་སྤྱོད་པའི་

དབང་དུ་བྱས་ན། གྱིས་བ་ལོ་ལྷ་དྲུག་ལོན་པའི་བོངས་ཆོད་ཀྱི་ལུས་ཅན་དུ་
འགྲུབ་པར་མཛོད་ལས་གསུངས། དེ་ཡང་ངན་འགྲོའི་བར་དོ་འགྲུབ་ན་མཆན་
མོ་སྟན་ནག་གིས་བྱབ་བ་ལྷ་བྱའི་སྤང་བ་དང་། བདེ་འགྲོའི་བར་དོ་འགྲུབ་ན་
མཆན་མོ་ཟེའོད་ཀྱིས་བྱབ་བ་ལྷ་བྱའི་སྤང་བ་དང་། སྤམ་བྱ་དཀར་པོ་བརྒྱངས་
བ་ལྷ་བྱའི་སྤང་བ་འབྱུང་བར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས། ཡང་དཔྱལ་
བའི་བར་དོ་སྤོང་དུ་མ་མེས་ཆོག་བ་ལྷ་བྱ། ཡི་དྲུག་ས་ཀྱི་བར་དོ་ཚུ་ལྷ་བྱ། དུང་
འགྲོའི་བར་དོ་དུ་བ་ལྷ་བྱ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མའི་བར་དོ་གསེར་ལྷ་བྱ།
གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་བར་དོ་དཀར་པོ་འབྱུང་བར་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་
གསུངས། གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་མི་འབྱུང་། གཟུགས་མེད་ལས་
འཕོས་ཏེ་འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་བར་དོ་འབྱུང་། ངན་འགྲོའི་བར་དོ་སྐྱེ་
བོས་ཚུགས་ནས་འགྲོ། མའི་བར་དོ་ཐད་ཀར་འགྲོ། ལྷའི་བར་དོ་གྲུན་དུ་འགྲོ་
བ་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས།

ཆེ་ཆོད་ནི་སྐྱེ་གནས་རྟེན་ན་ཞག་བདུན་གྱི་མཐར་ཡང་བར་སྤིང་
འགགས་ནས་སྐྱེ་བ་ལོན། མ་རྟེན་ན་ཞག་བདུན་རེ་ལ་འཆི་ཡང་སྤྲང་བར་དོའི་
ལུས་འགྲུབ། བར་དོ་རི་ལྷར་འགྲུངས་ཀྱང་ཞག་ཞེ་དགུ་ཚུན་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིག་
རེས་པར་ལེན་དགོས། སྐྱེ་གནས་མ་རྟེན་གྱི་བར་དུ་རི་ཅམ་འཆི་ཚུལ་བྱས་
ཀྱང་བར་སྤིང་ལ་བསྐྱེད། །སྤིང་བ་བཞི་ནི། འཆི་བ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་

དུ་འབྱུང་བའི་སྲིད་པ་ནི་བར་སྲིད། སྐྱེས་ནས་འཆི་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་
 པའི་བར་ནི་སྡོན་དུས་ཀྱི་སྲིད་པ། འཆི་བ་འོད་གསལ་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བའི་
 དུས་ནི་འཆི་སྲིད། ཉིང་མཆམས་སྐྱར་མ་ཐག་པ་ནས་མ་བཅས་བར་ནི་སྐྱེ་
 སྲིད་དུ་བྱེད་པར་གསུངས། ཡང་ཉིང་མཆམས་སྐྱར་མ་ཐག་པའི་སྐད་ཅིག་
 དང་པོ་སྐྱེ་སྲིད་དུ་འཛོག་པར་བཤད་པ་ཡོད། ཉེན་ངན་པའི་བར་དོ་གྲུབ་ཟེན་
 རས་ཉེན་བཟང་པོར་མི་བཞེད་པ་དང་བཞེད་པར་གསུངས་པ་མངོན་དང་
 ཀུན་བདུས་ཀྱི་ལུགས་ཡིན། འོན་ཀྱང་བར་དོའི་སེམས་ཅན་ནི་ཆུ་ནང་གི་ཀོ་
 བ་ལྟར་བསྐྱར་སྐྱར་བར་བཤད་པའང་ཡོད་པས། སྤྲ་མ་དེ་བསྐྱར་ཐབས་མ་བྱས་
 པ་ལ་དགོངས་སམ་སྙམ། ཡང་སྤྱིར་བཏང་ལ་བར་དོ་བ་དེས་རང་གི་སྤྲ་མའི་
 ལུས་ཉེན་ཉིང་པ་མཐོང་ཡང་དེ་ལ་མི་འཇུག མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི།
 ལུས་སེམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆད་པས་ལུས་སྤྲ་མ་དེར་
 འཇུག་འདོད་ཀྱི་སྒོ་མི་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་མི་འཇུག་པར་སའི་དངོས་གཞི་
 ལས་གསུངས། འོན་ཀྱང་དམིགས་བསལ་ལ་དུས་མ་ཡིན་པའི་འཆི་བས་ཤི་
 བའི་རྗེས་ཀྱི་བར་དོ་བ་དེ་སྐྱེན་མཐུ་ཅན་གྱིས་སྐྱར་ལོག་སྟེ་ལུས་ཉིང་པ་ལ་
 འཇུག་པའི་སྐྱབས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོན་འགའ་ཞིག་ལས་
 གསུངས་ཡང་བར་དོ་བ་དེས་ཚུར་རང་གི་ཉི་འབྲེལ་སོགས་མཐོང་ནས་ཆིག་
 ཅི་ལ་བ་ཀྱང་མི་ཐ་མལ་བ་ལྟ་བུའི་མིག་གིས་བར་དོ་བ་དེ་མཐོང་མི་བྱས། བར་

དོ་རིག་ས་མ་ཐུན་པ་དག་གིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མཐོང་རུས་
བར་མཛོད་ལས་གསུངས་སོ།།

ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་མིར་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་གོ་
རིམ་བཞིན་དུ་བཛོད་ན། འདི་ལྟར་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགགས་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར། དེ་རྗེས་མཆེད་པ། དེ་རྗེས་སྤང་བ།
དེ་རྗེས་རྟོག་པ་རགས་པ་གཡོས་ནས་རྒྱང་མེ་ཚུ་སའི་རྟགས་བཞི་སོགས་
ཡུལ་འབྲུལ་སྤང་སྤྲོལ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས། དེས་འགའ་འཛིག་སྤྲུག་དངངས་
གསུམ་བྱེད་པ། དེས་འགའ་དགའ་ཞིང་སྟོབ། དེས་འགའ་ངོ་མཚར་བ། དེས་
འགའ་ཡི་ཆད་ཅིང་སྟོབ་སོགས་ཆགས་སྤང་གི་ནམ་རྟོག་སྤྲོལ་ཆོག་འབྱུང་།
དེ་ནས་བྱི་དང་སྐྱེ་གནས་འཆོལ་བ་ལ་རྒྱག། དེའི་ཆེ་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་དེས་
ཀྱི་པ་མའི་ཁྲ་ཁྲག་གཉིས་ལ་ཕོ་ཕོ་གཉིས་ཉལ་ཕོ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་།
དེའི་ཆེ་ཕོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཕོ་ལ་སྤང་བས་འབྲུལ་འདོད་ཀྱི་སྟོང་དང་། ཕོ་ལ་
ཆགས་བས་འབྲུད་འདོད་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་། ཕོར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཕོ་ལ་སྤང་
བས་འབྲུལ་འདོད་དང་། ཕོ་ལ་ཆགས་བས་འབྲུད་འདོད་ཀྱི་སྤང་བ་འབྱུང་།
འབྲུད་པར་བརྩམ་པ་དེ་མ་ཐག་དུ་ཕོ་ཕོ་གཉིས་མི་སྤང་བར་ཕོ་མཆོན་ཕོ་
མཆོན་གཉིས་ཅམ་ཡོད་པར་མཐོང་། དེ་ལ་རང་འདོད་བཞིན་མ་བྱུང་བ་ལ་
ཁྲོས་ནས་བརྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ནས་འགག་པ་ལ་མཛོད་དུ་སྤྲུགས་པའི་ཆེ། ས་

ཚུ་མེ་རྒྱུད་གི་རྟགས་བཞི་དང་། སྤང་བ་དཀར་ལམ། མཆེད་བ་དམར་ལམ།
 ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ། འོད་གསལ་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་
 རྣམས་ནི་སྤར་གྱི་འཆི་བའི་གནས་སྐབས་ལས་ཡུན་སྤང་བ་ཞིག་འཆར།
 སྐབས་འདིར་འོད་གསལ་འགགས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བར་སྤིང་འགགས་
 བ། མངལ་དུ་སྤྱེ་སྤིང་ལེན་པ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བར་དུས་
 མཉམ་བའི་ཚུལ་དུ་པ་མའི་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་སུ་རྣམ་
 ཤེས་ཞུགས། དེ་ནས་སྤྱེ་བའི་འཕེལ་རིམ་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་འགྱུར།

དེས་ན་བར་དོའི་ས་མཆམས་ནི། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་མཐར་ཤར་
 བའི་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནས་སྤྱེ་སྤིང་ཐོབ་ཁ་མའི་འོད་གསལ་གྱི་བར་
 རོ། །བར་དོ་བ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ། ཇི་ཟ། སྤིང་བ་བར་མ། ཡིད་ལས་
 བྱུང་། སྤིང་འཆོལ། ཇི་ཟའི་སེམས་ཅན་ཞེས་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་བར་
 དོ་འགྱུབ་ལུགས་ཤེས་ནས། དེ་དང་མཐུན་པར་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱོམ་
 ཚུལ་ནི། སྤར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་དེ་ནང་དུ་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་ཐོད་པ་
 བཞིའི་གདན་ཇོགས་པར་བསྐྱོམས་རྩེས། གདན་དབྱས་མའི་སྤྱིང་དུ་ཨ་ཡིག་
 དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་རྩ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་པ་ནས་རྒྱན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བརྒྱན་པ། ཞེས་བའི་བར་གྱི་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་
 དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་རྩེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། བདག་གིས་རང་ལ་མ་འོངས་པ་ན་

འབྱུང་འབྱུར་གྱི་བར་དོ་སྦྱངས་ནས། ལམ་དུས་གྱི་སྦྱུ་ལུས་དང་། འབྲས་དུས་
 གྱི་ལོངས་སྦྱ་རིམ་བཞིན་མངོན་དུ་བྱའོ་སྦྱམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས།
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་རེ་ཕྱ་མིག་དགུ་པའི་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དུ།
 རང་སེམས་གྱི་རོ་པོ་དབྱངས་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་ཨ་ཐུང་དུ་དཀར་པོ་ཞིག་
 རོལ་གྱིས་བྱང་བར་བསམ། ཨ་དེ་ཡང་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་ཆེ་དཀྱིལ་དཀར་པོ་
 ཉ་གང་བ་འོད་ཟེར་སྟེང་དུ་འཕྲོ་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་བར་བསམ་ལ། དེ་ལ་རའོ་སྦྱམ་
 པའི་ར་རྒྱལ་བཞག ཆེ་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་དབུས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བྱར་
 བརྒྱལ་བའི་ཚུལ་དུ་འཇམ་དབྱངས་གྱི་མཁྱེན་རབ་དང་རང་སེམས་དབྱེར་མི་
 བྱེད་པའི་རོ་པོ་རྒྱ་མཚོར་པོ་སྦྱ་ལྟ་ཞིག་འོད་ཟེར་འབར་བར་བྱང་བར་མོས་ལ།
 དེ་ལ་ར་རྒྱལ་བཞག རྒྱ་མཚོར་པོ་དེ་ཡང་ཁྱུ་བ་ལས་རལ་གྱི་སྟོན་པོ་པོ་གཉིས་
 མ་ཡུ་བ་གསེར་གྱི་རྩི་ཆེ་ཅེ་ལྷ་བ་བྱེད་པས་བྱས་པ། སྤར་གྱི་ཆེ་དཀྱིལ་གྱི་
 སྟེང་དུ་བྱེན་དུ་འབྱེད་པ། རལ་གྱི་དེའི་རྩ་བའམ་ཡུ་བར་རྒྱ་མཚོར་པོས་མཚན་
 པ་ཞིག་དུ་གྱུར་བར་བསམ།

རལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་པ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། ཐུགས་བརྩེའི་
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་རིགས་ལྟའི་རྣམ་པའམ་རྒྱ་རྩོ་
 རྩི་ཆེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྦྱུན་བྱངས་ཏེ་རལ་གྱི་རྒྱ་རྩྱང་བཅས་པ་ལ་ཐིམ་པར་
 བསམ་མོ། །འཇམ་དཔལ་རིགས་ལྟའི་རྣམ་པ་ནི་གཡོན་ཐམས་ཅད་པོ་ཏེ་

འཛིན་པ་ནི་འབྲ་ཡང་། གཡས་དོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རིགས་ལྡེའི་བྱག་
 མཚན་སོ་སོར་འཛིན་པ་དང་། མདོག་གྲང་སྟོན་པོ་སེར་པོ་སོགས་རིགས་
 ལྡེའི་ཁ་དོག་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་ལྟར་སྟུན་བྲངས་པའི་སྟུན་ཆས་རལ་གྱི་
 རྒྱུན་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པར་བསྟོམས་ཆེས། རལ་གྱི་རྒྱུན་བཅས་པ་དེ་
 ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་ཡོངས་སུ་སྟུན་དོན་འཛིན་པ་སྟུན་མདོག་
 གསེར་གྱི་རི་པོ་ལ་ཉི་མ་འབྲུམ་གྱི་མདངས་པོག་པ་ལྟར་འཆོར་ཞིང་འབར་བ་
 གཞོན་ཏུ་བཅུ་དྲུག་ལོན་པའི་ཉམས་ཅན། སྟོན་མ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་སུ་ཁོ་
 གཉིར་ཅུང་ཟད་བསྐྱས་ཤིང་ཡིད་ཅམ་ཁོས་པ། ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་སྟུན་
 གསུམ་པ། བྱག་གཡས་དོན་ལྷ་བ་ཅན་གྱི་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མ་མེ་འབར་བ་
 འབྱར་ཞིང་། བྱག་གཡོན་སྟེགས་མཚུབ་ཀྱིས་སྟེགས་བམ་བྱགས་ཀར་
 བསྐྱམས་པ། ཞབས་དོན་ལྡེའི་སྤྱིལ་གྲང་གིས་བཞུགས་པ། མཚན་སོ་གཉིས་
 དང་དཔེ་བྲང་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། སྟུན་དཀྲུག་རིང་ཞིང་ཅུང་ཟད་གདངས་
 པ། རལ་པའི་བྱར་བྱད་ལྡ་དང་ལྡན་པ། བྱར་བྱད་ལྡ་ནི། དབྱས་ཀྱི་ཁྲག་སོ་
 གཅིག་དེའི་གཡས་ཀྱི་ཁྲག་སོ་རྣམ་གཉིས། གཡོན་གྱི་ཁྲག་སོ་རྣམ་གཉིས་ཏེ་
 ལྡོམ།

དེ་ཡང་དབྱ་སྟུན་ཆས་ཀྱི་སྟེ་མོ་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་བཀྲག་པའི་ཅེ་མོར་
 རོར་བུ་འབར་བས་མཚན་པའི་གསེར་གྱི་སྟོག་ཤིང་བཅུགས་ལ་འབྲུད་མོས་

བསྐྱེད་པ་ཞི་དབྱུང་གི་ཁྱུ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན། དབྱུང་གི་ཁྱུ་མེད་ཀྱི་
འབྱུང་མེད་འོག་གཡས་གཡོན་དུ་ཁྱུ་མེད་ཀྱི་བྱས་ནས་འབྱུང་མེད་སྤར་
བཞིན་བསྐྱེད་པ། འབྱུང་མེད་ཀྱི་འོག་གཡས་གཡོན་དུ་འང་ཁྱུ་མེད་ཀྱི་
བྱས་ནས་སྤར་བཞིན་འབྱུང་མེད་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དེ་འབྱེད་ཐུང་ཕྱད་ལྟ་
ལྟ་བུ་དུ་བྱུང་། སྤར་བྱུང་། མཁུལ་བྱུང་། ཕྱག་གཏུག་། འབས་གཏུག་།
དོ་ཤུག་། སེ་མོ་དོ་འོག་པག་ཉེ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་བྱུང་གིས་བྱུང་བལོ། །
སྤྱི་སྤྱི་ལྟ་ལྟ་གི་གོས་གི་ག་ཤ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་ལྟ་ལྟ་གི་གོས་གི་སྤྱི་
གཡོགས་གསོལ་བ། ཞིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུ་མེད་མེད་མེད་ལས་བྱུང་བ། ཐ་མཐ་
བའི་མིག་གིས་མཐོང་མི་བྱས་བ། དུངས་གསལ་འོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན། སྤྱི་
ལས་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གི་འོད་ཟེར་སྤྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་
གི་ཡེ་ཤེས་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་འོངས་སྤྱི་སྤྱི་རྩོམ་པ་འཇམ་
དཔལ་ང་ཡིན་ནོ་སྤྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་དང་གསལ་སྤྱི་སྤྱི་ལྟ་བུ་གི་བར་དུ་འབད་
བས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།

རྩོམ་པ་ཞི་དབྱུང་གི་ཁྱུ་མེད་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན། དབྱུང་གི་ཁྱུ་མེད་ཀྱི་
འབྱུང་མེད་འོག་གཡས་གཡོན་དུ་ཁྱུ་མེད་ཀྱི་བྱས་ནས་འབྱུང་མེད་སྤར་
བཞིན་བསྐྱེད་པ། འབྱུང་མེད་ཀྱི་འོག་གཡས་གཡོན་དུ་འང་ཁྱུ་མེད་ཀྱི་
བྱས་ནས་སྤར་བཞིན་འབྱུང་མེད་བསྐྱེད་པ་ལོ། །དེ་འབྱེད་ཐུང་ཕྱད་ལྟ་
ལྟ་བུ་དུ་བྱུང་། སྤར་བྱུང་། མཁུལ་བྱུང་། ཕྱག་གཏུག་། འབས་གཏུག་།
དོ་ཤུག་། སེ་མོ་དོ་འོག་པག་ཉེ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱུང་བྱུང་གིས་བྱུང་བལོ། །

སེམས་དང་མ་ཐུན། འབྲས་དུས་ཀྱི་མི་སློབ་པའི་བྱང་འབྲུག་གི་དངོས་རྒྱ་
 སློབ་པ་མཐའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ཀྱི་རོ་པོར་གྱུར་པའི་རྒྱང་སེམས་དང་
 མ་ཐུན། ཟླ་དཀྱིལ་དེའི་སྤྲིང་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྩི་མིག་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་
 ངག་དང་མ་ཐུན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་དང་མ་ཐུན།
 འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱིའི་གསུང་དང་མ་ཐུན། རྩི་རྩེ་ལས་བྱུང་པའི་རལ་གྱི་
 རྩི་སྐུ་མཚན་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་ཡིད་དང་མ་ཐུན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་
 ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱུགས་དང་མ་ཐུན། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱིའི་སྤྱུགས་
 གཉིས་སྤྱི་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མ་ཐུན། རལ་གྱི་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་
 བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྱུན་བྱངས་ཏེ་ཐིམ་པ་ནུམས་ནི་གཞི་དུས་
 ཀྱི་བར་དོའི་འཁྲུལ་སྤྲང་སྤྲོ་ཆོགས་པའི་བྱ་བ་དང་མ་ཐུན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་
 ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་མ་ཐུན། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱིའི་མཛད་པ་
 དང་མ་ཐུན། རལ་གྱི་དེ་ཉིད་ལོངས་སྤྱི་གྱུར་པ་ལས། རང་ཉིད་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་
 པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོའི་ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་ལས་ཅིག་ཆར་དུ་འབྱུབ་པ་དང་མ་ཐུན། ལམ་
 དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་འབྱུབ་པ་དང་།
 འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱི་སློབ་པ་མཐའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་འབྱུབ་པ་
 དང་མ་ཐུན། འཇམ་དཔལ་གྱི་སྤྱུགས་ཀའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནི་གཞི་དུས་

ཀྱི་འོད་གསལ་དང་ཚོས་མ་སྐྱེ་སྐྱོར་ཚུལ་མེད་པར་བཤད་ཀྱང་། ལམ་དུས་
ཀྱི་དཔེ་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་འོངས་སྐྱུའི་སྤྱགས་འོད་
གསལ་མཐར་སྤྱག་གི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་མ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལི་ཏས།
རྣམ་ཏོག་ཐམས་ཅད་བསྐྱེག་བ་ཡི། །སྤྱགས་ཀར་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། །
འོད་གསལ་བ་ཡི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ།

ཡང་ཉི་མ་དེ་ཉིད་འཇམ་དབལ་གྱི་སྤྱགས་ཀར་བསྐྱོམས་པས་སྒྲོབ་བ་
དང་མི་སྒྲོབ་པའི་ཟུང་འཇུག་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་སྤྱགས་གཉིས་རོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་མཚོན། ཉི་འོད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སེལ་བ་ལྟར། ལམ་དུས་ཀྱི་
འོད་གསལ་གྱིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་སེལ་བྱས་པ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་གསལ་
ཀྱིས་སྐྱེ་བ་གཉིས་བསལ་བྱེད་པའང་མཚོན་པར་བཤད། འཇམ་དབལ་གྱི་
སྤྱགས་ཀར་ཉི་མ་བསྐྱོམ་པ་དེ་ཉིད་ནི། ལྷ་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེས་བར་དོ་འོངས་
སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གཏོགས་པར་བཤད། འཇམ་བཞད་རིན་པོ་
ཆེ། སྐབས་མཚོག་བསྐྱེད་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སོགས་མཁས་བླ་པ་དུ་མས་སྐྱེ་བ་
སྐྱེལ་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་གཏོགས་པར་བཤད། ལྱགས་གཉིས་
གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད་པས། འདིར་ལྱགས་བྱི་མ་ལྟར་བྱས་སོ། །
དེ་ལྟར་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་མ་སྐྱེ་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ནས།
རྒྱ་དོ་རྩོམ་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་མ་སྐྱེ་ཚུལ་དེ་དག་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས།

གཞི་དུས་ཀྱི་བར་དོ་སྦྱངས་ནས། ལམ་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལུས་གཉིས་
 རིམ་བཞིན་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་རྒྱན་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། འབྲས་
 དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དོས་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བྱ་ལམ་
 གྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །འབྲས་བྱ་ལམ་གྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་
 ཚུལ་ནི། ད་ལྟ་ནས་རང་ཉིད་སླིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྦྱངས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་
 མཐར་ཐུག་དངོས་ཡིན་པ་མོས་པས་བསྐྱོམ་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་གཞི་
 དུས་ཀྱི་བར་དོ་སྦྱོང་གྱེད་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུས་གཉིས་འབྲུབ་པའི་དགེ་
 ཅ་སྟེན། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཛོལ་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་
 འགྱུར་རོ། །དེས་ན་རང་ཉིད་གཞོད་མཛེས་སུ་གནས་པ་ལོངས་སུ་གྱུར་པ་
 ལས། ཞེས་པ་ནས། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས།
 བར་དོ་ལོངས་སྤྱོད་འཁྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བཤད་
 བྱེད་ཏོ། །

སྐྱེ་བ་སྦྱལ་སྦྱར་འཁྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བྱ་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ་

བསྐྱོམ་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྐྱེ་བ་སྦྱལ་སྦྱར་འཁྱར་བའི་རྣལ་འབྱོར་འབྲས་བྱ་རྩོ་རྩེ་
 འཛིན་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལའང་སྤར་སྤར་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་མཐུན་
 ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་སྦྱལ་སྦྱར་འཁྱར་བའི་རྣལ་

འབྱོར་ཅེས་པ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་སྦྱོར་བྱེད་
 དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་བ་བྱུང་སྟེ་
 སེམས་ཚན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་དགེ་ཅ་སྟེན་བྱེད་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་
 སྐྱེས་སྐྱལ་སྐྱེ་སྐྱལ་ཏེ་གདུལ་བྱ་སྟན་མོང་པའི་དོན་མཛད་པའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་
 བར་ཚན་བསྐྱེད་པའི་ནལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱལ་སྐྱེར་འབྱེད་པའི་ནལ་
 འབྱོར་ཅེས་བྱའོ། །འབྲས་བྱུ་རྩོམ་འཛིན་པ་བསྟོམ་ཚུལ་འདི་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་
 སྐྱེ་བ་དང་མ་སྟན། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྐྱལ་སྐྱེ་རགས་པ་
 བྱུང་བ་དང་མ་སྟན། འབྲས་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱེས་གདུལ་བྱ་སྟན་མོང་བ་ལ་
 སྐྱར་བྱུང་གི་སྐྱལ་སྐྱེ་རགས་པ་བསྟན་པ་དང་ཡང་མ་སྟན་པའོ།

དེ་ཡང་མ་སྟན་ཡུལ་ཞིབ་པར་མ་ཤེས་ན། མ་སྟན་ཚུལ་ཞིབ་པར་ཤེས་
 མི་རྒྱས་པས། སྐབས་འདིར་མ་སྟན་ཡུལ་སྐྱེ་སྟོན་འབྲུབ་ལུགས་མིར་སྐྱེ་བའི་
 དབང་དུ་བྱས་ཏེ་མངལ་དུ་སྐྱེ་སྟོན་འབྲུབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སྐྱེ་སྟོན་ལེན་
 ཚུལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བར་སྟོན་གྱི་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགག་པ།
 ལུགས་སྟོན་གི་ཉེར་ཐོབ་འཆར་བ། མངལ་དུ་ས་མའི་ཁྱུ་ཁྱག་གི་དབྱས་སུ་
 བར་སྟོན་པའི་ནམ་ཤེས་ཞུགས་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱེ་བ་
 ལེན་པ་ནི་སྐྱེ་བའི་ཐོག་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ། ཆོས་གསུམ་
 ཆང་དགོས་པ་དང་། ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་དགོས་ཤིང་། ཆོས་གསུམ་ནི།

མ་ནི་མངལ་ཁྱར་འཛོལ་བ་ལ་གནོད་པའི་ནད་མེད་ཅིང་། ཟླ་མཆན་དང་ལྷན་
བ་དང་། བར་སྲིད་པས་མ་དེ་ལ་ཉེ་བར་འཁོར་བ་དང་། བ་མ་གཉིས་ཆགས་
ཤིང་འབྲུད་བ་སྟེ་ཆོས་གསུམ་ཆང་དགོས།

ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་ཚུལ་ནི། བ་མ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱུ་ཁྱུ་སྒྲིལ་
བབས་པའི་སྒྲིན་ནམ་དུས་མཉམ་དུ་བབས་ཀྱང་རུལ་པའི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ།
མའི་མངལ་ནི་གྲོག་མའི་སླེད་བ་ལྟ་བུའམ། ར་མོང་གི་ཁ་ལྟ་བུའམ། ཉན་འབྲུ་
ལྟ་བུའི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ། བར་སྲིད་བ་དེས་པོ་མོ་གཉིས་དེ་ཉིད་རང་གི་པ་
མར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པ་དང་། པོ་མོ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་བར་
སྲིད་བ་དེ་རང་གི་བྱར་འགྱུར་བའི་ལས་མ་བསགས་པའི་སྒྲིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ་
གསུམ་མོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གསུམ་ཆང་ཞིང་ཉེས་པ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་
སྐབས་སུ་པོ་མོ་གཉིས་ཉལ་པོ་བྱེད་ཆེ། བར་སྲིད་བ་དེ་གོང་དུ་བཤད་བ་ལྟར་
སྒྲེ་གནས་ལ་ཁོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤི་ནས་རྒྱང་སེམས་མངལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་
སྒྲེ་སྲིད་ལེན་པའོ།

དེ་ཡང་རྣམ་ཤེས་གང་ནས་འཇུག་པའི་སྒོ་ནི། བ་མ་གང་རུང་གི་སྤྱི་བོ་
ནས་འཇུག་པ་མན་སྟེ་དང་རྣམ་གཞག་རིམ་པའི་ལུགས། པའི་ཁ་ནས་འཇུག་
པ་རྒྱུད་རྟོར་འབྲེང་དང་སྒྲོམ་འབྲུང་དང་ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལའི་ལུགས། མངལ་
སྒོ་ནས་འཇུག་པ་མངོན་པའི་ལུགས་ཏེ་སྒོ་གསུམ་བཤད། དེ་དག་ལས་

མཁས་པ་མང་པོའི་བཞེད་པ་ནི། སའི་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་འཇུག་ཚུལ་མང་དུ་
བཤད་པས། ཤོ་མོ་གཉིས་སྟོམས་འཇུག་གི་ཆེ་ཁའམ་སྤྱི་བོ་ནས་རྣམ་ཤེས་
ཞུགས་ཏེ་སའི་རྩ་བ་དུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་གི་ནང་ནས་བབས་སའི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་མའི་མངལ་དུ་སྟེབས། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་མའི་
ཁམས་དམར་པོ་ཡང་མར་བབས་ཏེ་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་སྟང་
མཆམས་སུ་རྣམ་ཤེས་གནས་པའོ། །དེ་ནས་རྣམ་ཤེས་ལས་སྟོག་རྒྱང་
གཡོས་པས་ཁུ་ཁྲག་གཉིས་འདྲེས་ཤིང་འཕེལ་བའོ། །

འཕེལ་རིམ་ནི། རྣམ་གཞག་རིམ་སའི་ཕྱགས་ལྟར་ན། ཁམས་དཀར་
པོའི་འཕེལ་རིམ་ལ། མེར་མེར་པོ། ལྟར་ལྟར་པོ། གོར་གོར་པོ། འབྲང་འབྲུར།
རྐང་ལག་འབྲུས་པ་ལྟ་དང་། དམར་པོའི་འཕེལ་རིམ་ནི། ལྷ་བ། དམར་པོ།
གོང་བྲ། འབྲང་འབྲུར། ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་ལྟའོ། །དེ་ཡང་མེར་མེར་པོ་
དང་ལྷ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱས་དེ་སྟེས་མ་ལྟར་ཕྱི་
ཅུང་ཟད་སྐྱ་ཡང་ནང་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བའོ། །ལྟར་ལྟར་པོ་དང་དམར་པོ་གཉིས་ཀྱི་
ཆེ་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཞོ་ལྟར་ཅུང་ཟད་སྐྱ་བར་འབྲུར་བའོ། །གོར་གོར་པོ་དང་
གོང་བྲ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཤར་གྲུར་གྱང་མནན་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུར་འབྲུར། འབྲང་
འབྲུར་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཤར་འབྲུར་ཞིང་ཅུང་ཟད་མནན་བཟོད་པ་ལྟ་བུར་འབྲུར།
ཡན་ལག་འབྲུས་པ་དང་ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆེ་ཡན་ལག་ལྟའི་

འབྱུང་པོ་དོད་པའོ།

དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བས་ཞག་བདུན་པ་གསུམ་མོ་ལྟེ་བར་དུ་ལུང་
 ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྣམས་དང་སྐྱ་དང་སེན་མོ་སོགས་
 ལུས་དང་། དག་སྐྱེའི་གནས་ལྟེ་རྒྱ་དང་། ཡིད་ཤེས་ལུས་ལ་འབྱུག་པའི་བླ་
 བ་རྣམས་རྫོགས་སོ། །དེ་ཡང་བྱ་པོ་ཡིན་ན་མའི་རྒྱབ་ལ་ཁ་སྐྱོགས་ཏེ་དཀྱ་
 གཡས་ལ་མོ་བའི་འོག་ལོང་ཀའི་སྟེང་དུ་དང་། བྱ་མོ་ཡིན་ན་མའི་མདུན་ངོས་
 ལྷ་ཁ་སྐྱོགས་ཏེ་དཀྱ་གཡོན་ལ་གནས་པའོ། །ཡང་མཆེ་མར་སྐྱེ་ན་རྣམ་ཤེས་
 བ་དད་པ་གཉིས་ཁྱེགས་རྫོང་གཡོས་ཏེ་ཁྱ་ཁྱེག་གཉིས་འབྲེས་པ་ཆ་
 གཉིས་སུ་བྱས་ཏེ་སྤར་ལྟར་སོ་སོར་འཕེལ་ནས་དཀྱ་གཡས་གཡོན་གཉིས་
 ལ་གནས་པ་དང་། མ་ཞིང་ཡིན་ན་དཀྱ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་ལྟོས་པའི་
 དབྱས་སུ་གནས་པ་འཆོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་ལས་བཤད། བཞུགས་སྐྱབས་
 བེ་རྒྱང་ལག་བསྐྱམས་ཏེ་སྤོན་ལག་གཉིས་སྐྱེའི་བྱ་གར་བཅུག་ཅིང་ལག་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་ཁ་བཀག་སྟེ་གནས་པ་ཡང་བཤད། ཡང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
 མའི་མངལ་དུ་དུད་འགྲོའི་ལུས་ལེན་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་
 ཁྱེགས་ནས་ཁྱ་ཁྱེག་འབྲེས་རྫོང་གཡོས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཁྱ་ཁྱེག་གི་
 དབྱིབས་སྐྱལ་གྱི་ལ་སོགས་གང་གི་ལུས་ལེན་དགོས་ཀྱི་དབྱིབས་སུ་བཅོས་
 བར་བཤད། དེ་ལྟར་མའི་མངལ་ན་གནས་པའི་སྐྱབས་སུ་མས་ཆོས་པའི་ཟས་

བརྒྱད་ཀྱི་དྲངས་མའི་ནུས་པ་ནི་མངལ་བུའི་ལྟེ་བའི་བྱ་གནས་ཞུགས་ཏེ་
གསོས་ཤིང་ལུས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའོ།

མངལ་དུ་གནས་པའི་སྐབས་དེར་མས་ཟས་སྒོམ་ཏ་ཅང་ཆ་བ་བསྟེན་
ན་ལུས་ལ་མེ་མ་ཐུར་སྒྲགས་པ་ལྟར་ཆ་བས་གཟིར་བའི་སྒྲག་བསྐལ་འབྱུང་།
ཟས་སྒོམ་ཏ་ཅང་གང་བ་བསྟེན་ན་འབྲགས་རོམ་གྱི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལྟར་གང་
བས་ཉེན་པའི་སྒྲག་བསྐལ་འབྱུང་། ཐུར་ལྷི་བ་ཐུར་ན་རི་པོས་མནན་པ་ལྟ་བུ་
དང་། མཆོངས་པ་དང་རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་གཡང་དུ་ལྷུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། འདོད་
ལོག་སྐྱད་ཆེ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་འཆིར་བ་ལྟ་བུ་སོགས་སྒྲག་བསྐལ་སྒྲ་
ཆོགས་སྟོང་པའོ། སྦྱིར་བཏང་ལ་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མའི་མངལ་དུ་ཞག་
བདུན་སྐག་སོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པར་བཤད་པ་ལས། བདུན་སྐག་སོ་
སྐལ་བར་དུ་མངལ་དུ་བྱང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་རྫོགས། བདུན་སྐག་སོ་བྲག་པ་
ལ་བྱིར་འབྱུང་འདོད་ཀྱི་སྒོ་སྒྲི། བདུན་སྐག་སོ་བདུན་པ་ལ་མངལ་གནས་ལ་
དེ་མི་ཞིམ་པ་དང་མི་གཙང་བའི་སྒྲང་བ་འབྱུང་། བདུན་སྐག་སོ་བརྒྱད་པ་ལ་
ལས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་མགོ་ཐུར་དུ་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་རྒྱང་ལག་བརྒྱངས་ཏེ་བྱིར་
བཙའ་བར་བཤད།

ཡང་ལུགས་གཅིག་ལྟར་ན། ཞག་བདུན་སྐག་སོ་བརྒྱད་འདས་པའི་
རྗེས་སུ། ལས་ཀྱི་རྒྱང་གིས་མགོ་ཐུར་དུ་ཁ་ཕྱོགས་ཏེ་ཞག་བཞི་ལོན་ཆེ་བྱིར་

བཅའ་བར་བཤད། དེ་ལྟར་མངལ་དུ་ཆོ་བ་དགུའམ། ཆོ་བ་བཅུ་འོ་མཐོང་ཅམ་
 དུ་གནས་པ་ནི་སྤྱིར་བཏང་པལ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས། ཁ་ཅིག་ནི་ཆོ་བ་
 བཟུང་དང་བདུན་དང་བྲག་གི་བར་གནས་པའང་ཡོད། ལ་ལ་ནི་མ་བྱ་གཉིས་
 ཀའི་ལས་ངན་གྱིས་ལོ་མང་སོར་མངལ་དུ་གནས་པ་ཡོད་པར་ཡང་བཤད།
 མངལ་སྒོ་ནས་སྤྱིར་བཅའ་བའི་ཆེ་འབྱར་མིག་ནས་བྱངས་པའམ། བ་སྒྲང་གི་
 བགས་པ་དམར་བཤུས་བྱས་པ་ལ་ཤ་སྒྲང་གིས་སོས་བཏབ་པ་ལྟར་སྤྱག་
 བསྐལ་བྲག་པོ་ཐྱོང་བཞིན་སྤྱིར་བཅའོ། །དེའི་ཆེ་བཅེ་བའི་སེམས་གྱིས་ཆུ་འོ་
 འངས་གྱིས་བཟུས་ཀྱང་ཁོ་ཆུ་ཁོལ་མ་སྒྲགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་།
 ལག་པ་འངས་སོས་སྒྲངས་ཀྱང་ཁས་བྱེད་འབྱེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། འངས་པའི་
 གོས་སུ་བཞག་ཀྱང་ཆེར་དོང་དུ་བཅུག་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱག་བསྐལ་བྲག་པོ་འབྱུང་།
 དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གྱིས་པ། གཞོན་ཀྱུ་དར་མ། ཅན་པོ་ནམས་འབྱུང་ངོ་།

མཐུན་ཡུལ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པར། སྤྱི་བ་སྤྱལ་སྤྱར་
 འབྱེར་བའི་ནལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་ཆུལ་དངོས་ནི། དེའི་སྤྱགས་ཀར་ཞུམས་སྤྱང་
 བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་པ་ནས། ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྭ་ཡིག་
 མཐེང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྱོ་བ། ཞེས་པའི་བར་སྒྲུབ་ཐབས་གྱི་ཆིག་རིས་ལྟར་
 བསྒྲོམ་མོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་འཕེན་པ་བཏང་ཆུལ་ནི། བདག་གིས་ཐ་མལ་
 བའི་མིག་གིས་མཐོང་མི་རྣམས་པའི་སྒྱུ་ལུས་འདི་ཅམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་རྩིགས་པར་བྱ་མི་ལུས་པས། རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱུ་བཟུང་བར་བྱའོ་སྤྱམ་
 པ་དང་། བར་དོ་བ་དེ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྤྱེ་བ་ལེན་པ་དེ་
 ཡང་སྤྱང་བར་བྱའོ་སྤྱམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས། རང་ཉིད་འཇམ་དཔལ་དུ་
 གསལ་བ་དེའི་ཐུགས་ཀར་ལྷམ་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་ཐོལ་གྱིས་བྱང་བར་
 བསམ། ལྷམ་དེ་ཡང་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་འོད་གསལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་
 པ་ཞིག་བསྐྱོམ། ཉི་མ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པ་ཕྱོགས་བཅུའི་
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་རྒྱའི་སྤྱོ་ཞེ་དགུ་མའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་
 པའམ། ཡང་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་འཇམ་དཔལ་རིགས་ལྷའི་རྣམ་པའམ།
 ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྩི་ཆེ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་སྤྱན་དྲངས་པར་བསམ།

དེ་ཡང་རྒྱའི་སྤྱོ་ཞེ་དགུ་ནི། རྣམ་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྷ།
 རྩི་ཆེ་རྣོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་སེམས་སོ་གཉིས། རྩི་ཆེ་ལུགས་ཀྱུ་ལ་
 སོགས་པའི་ཁྲི་བོ་བརྒྱད། སེམས་མ་རྩི་ཆེ་མ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་མ་བཞི་
 སྤྱོ་ཞེ་དགུ་ལོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལྷ་ནི། གཏི་ལུག་རྩི་ཆེ། སེར་སྤྱོ་རྩི་ཆེ། འདོད་
 ཆགས་རྩི་ཆེ། དུག་དོག་རྩི་ཆེ། གཙོ་བོ་འཇམ་དཔལ་རྩི་ཆེ་སྤྱོ་ལོ། །བྱང་
 སེམས་སོ་གཉིས་ནི། རྩི་ཆེ་རྣོན་པོ། རལ་གྱི། བྱམས་པ། འཇམ་དཔལ། ཡེ་
 ཤེས་སྤྱུ། དག་གི་སྤྱུ། ཟླ་བའི་འོད། ཡེ་ཤེས་མཛོད། ལྷ་ཆོགས། གཞོད་སྤྱི་ན།

ཁ་ཚུར་ཆོས། བསྐྱར་བ། རྟོག་པོ། རྒྱ། བ་བའི་འོད། སྤྲ་བ། སེམས་དཔལ།
 རྒྱལ་པོ། ཆགས་པ། ལེགས་པ། དེན་ཆེན། ཉི་མའི་འོད། དཔལ། བཞད་པ།
 སྤོས་ཀྱི་སྒྲུང་པོ། ཡེ་ཤེས་ཉིག་ཐམས་ཅད། ཐབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ། རྒྱ་མཚོ་འི་
 རྫོང་མོས། རྫོང་མོས་མི་བད། བདུད་ཅི་འོད་དེ་སོ་གཉིས་སོ། ཁྲོ་བོ་བརྒྱད་ནི།
 ལུགས་ཀྱི། ལགས་པ། ལུགས་སྒྲོག་དེལ་བྱ། གནོད་མཛེས། གཙུག་ཉིར། རྩེ་
 མཛད། གཞན་ཀྱིས་མི་བྱབ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། རིག་པ་བཞི་ནི། སེམས་མ་རྩོ་
 རྩེ་མ། ཆོས་རྩོ་རྩེ་མ། དེན་ཆེན་རྩོ་རྩེ་མ། ལས་ཀྱི་རྩོ་རྩེ་མ་སྟེ་བཞི་པོ། འདི་
 དག་གི་སྐྱེ་མདོག་བྱ་གཞུག་ཆོས་ནི། ཤར་དང་ཤར་སྟོ་བ་རྣམས་སྐྱེ་མདོག་སྟོན་
 པོ། གཡས་རྩོ་རྩེ་འཛིན་པ། སྟོ་དང་སྟོ་བྱབ་པ་རྣམས་སྐྱེ་མདོག་སེར་པོ།
 གཡས་དེན་པོ་ཆེ། རྩེ་དང་རྩེ་བྱང་བ་རྣམས་སྐྱེ་མདོག་དམར་པོ། གཡས་
 པ་རྒྱ། བྱང་དང་བྱང་ཤར་བ་རྣམས་སྐྱེ་མདོག་ལྗང་གུ་གཡས་སྐྱ་ཆོགས་རྩོ་རྩེ་
 དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱ་གཞུག་གཡོན་པས་པོ་ཉི་འཛིན་བའམ། དེལ་བྱ་དཀྱུར་
 བཞེན་པའོ། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྐྱེན་བྱངས་པའི་སྐྱ་ཆོགས་དེ་རྣམས་རང་
 ཉིད་འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་བདེ་བའི་ངོ་བོ་མེར་གྱིས་ཁྱེན་པ། སྤར་
 བྱས་ཀར་བཀོད་པའི་ཉི་དཀྱིལ་དེ་ལ་ཁྱགས་པ་ལས། ཉི་དཀྱིལ་དེ་ཉིད་
 སྤར་ལས་འོད་ཟེར་ཆེས་འབར་ཞིང་། འོད་ཟེར་གྱི་སྤར་བས་དཔག་ཆད་སྟོང་
 བྱས་བརྒྱར་བྱབ་པ། འོད་ཟེར་གྱི་ཆ་རེག་དུས་མཐའི་མེ་ལྟ་བུས་གདུག་པ་

དེ་ལ་ངའོ་སྒྲུལ་དུ་ང་རྒྱལ་བ་ཞག་ནས་བསྐྱོམ། དཔག་ཆད་ནི། ཟུང

དེ་འདྲའི་འོད་ཟེར་དཔག་ཅིང་སྒྲོང་ཕྲག་བརྒྱར་སྒྲུབ་པའི་ཉི་མའི་

སྒྲིང་ལྷིང་བ་ལྷར་སྒྲོགས་བ་ཞིག་ཏུ་བྱུང་བར་བསམ་ལ། དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་
ནས་བསྐྱོམ། དེ་རྗེས། སྤྱི་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོས་བས། ཕྱོགས་
བརྩུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བྱའི་ལྷ་ཞེ་དགྲའི་རྣམ་པའམ།
རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱན་དངས་ཏེ། སྤྱི་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། སྤྱི་དེ་
ཡང་ཁུ་བ་ལས་ཁྱོ་པོ་རྗེ་རྗེ་ནག་པོ་ཅེ་དགྲ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཅེ་མོ་ཆངས་པའི་
འཇིག་རྟེན་དུ་སླེབས་བ་ལྷ་བྲ། ཕྱོགས་གྱི་རྩ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གདེངས་བ། ཡེ་
ཤེས་གྱི་མའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་སྣ་ལྷ་དང་ལྷན་བ། དེའི་ལྷེ་བའི་དབྱས་
སུ་སྤྱི་ཡིག་མཐིང་ག་སྤར་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་ཆེས་འབར་ཞིང་སྤྱི་གི་སྤྱི་ཡང་
སྤར་ལས་ཆེར་སྒྲོགས་པས་མཆོན་བ་ཞིག་དུ་གྱུར་བར་བསམ།

དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བརྩུར་འཕྲོས། འོད་ཟེར་གྱི་སྣ་མོ་ལས་རྗེ་རྗེ་
སྣ་མོའི་གཟུགས་དཔག་ཏུ་མེད་བ་སྒྲོས། འཕྲོས་པའི་རྗེ་རྗེ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཁྱོ་པོ་སོགས་སེམས་ཅན་གང་ལ་
གང་འདུལ་གྱི་སྤྱིའི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། གཞན་ཡང་རྗེ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷམ་
བཅས་ལྷམ་མེད། ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བ། ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས།
དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་རྗེ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་བ་སོགས་ཕྱག་མཆོན་ཉི་གདན་ལ་
གནས་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཉིལ་གྱི་
གང་བུ་བཞིན་དུ་གང་བ། བན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་འཆར་བ་སྒྲོས་ཏེ། ལྷམ་

བཅས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོར་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་པའི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་དབང་བསྐྱུར་བས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་
 སྦྱངས་ནས་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བྱུར་པར་བསམ། དུམ་མེད་པ་དང་
 ཕྱག་མཆོད་རྣམས་ལས་ནི་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རེག་པ་
 ཅིམ་གྱིས་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱངས་ནས་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བྱུར་པར་
 བསམ། ཡང་ཞི་བས་འདུལ་མི་བྱས་པའི་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ལ་དྲག་པོ་རྩོ་
 རྩོ་ཆེ་ཆུང་ཅི་རིགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྦྱོས་ཏེ་གདུག་པ་ཅན་དེ་དག་ལ་སོག་
 པས་ལུས་སྦྲིག་རྒྱལ་དུ་བརྒྱག་ཅིང་རྣམ་ཤེས་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ལ་བཀོད་པར་བསམ། དེ་ནས་པར་སྦྱོས་པའི་སྦྱང་དང་ཕྱག་མཆོད་
 རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་དུ་བྱུར་བ་རྣམས་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་སྦྱར་གྱི་རྩོམ་ཆེ་ཅེ་དགུ་པ་ཆེ་བ་རྩྱུ་དང་བཅས་པ་ལ་
 ཐེམ་པར་བསམ། དེ་རྗེས། སྦྱར་གྱི་ཆོ་བ་དང་། དེའི་སྤྲེང་གི་ཉི་མ་དང་། དེའི་
 སྤྲེང་གི་ཁོ་བོ་རྩོམ་ཆེ་ཅེ་དགུ་པ་དང་། དེའི་སྤྲེང་བར་གནས་པའི་རྩྱུ་ཡིག་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་བྱུར་བ་ལས། རང་ཉིད་དཔལ་རྩོམ་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཆེན་པོ་སྦྱ་
 མདོག་མཐིང་ནག་ཞལ་དགུ། ཕྱག་སོ་བཞི། ཞབས་བཅུ་དྲུག་པ། གཡས་
 བསྐྱམས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་སེམས་དཔལ་སྐྱམ་
 བཅེགས་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྦྱར་བཞེངས་པར་མོས་ཏེ་ང་རྒྱལ་གསལ་

སྤང་བཅུན་པོ་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ།

སྤྱིར་རྒྱུད་སྤེལ་ས་བཤད་པའི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ། མངོན་བྱང་ལྔའི་
 བསྐྱེད་ཚོག་ རྗེ་མཆོའི་བསྐྱེད་ཚོག་ །ཚོ་ག་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཚོག་ །སྤྱིར་
 ཅིག་གིས་དཀྱིངས་སུ་བསྐྱེད་ཚོག་ །ལྷ་དྲུག་གི་བསྐྱེད་ཚོག་རྣམས་ཡོད་པ་
 ལས། ལུགས་འདིར་མངོན་བྱང་ལྔས་བསྐྱེད་ཚུལ་བཤད། དེ་ཡང་གདན་
 དབྱས་མའི་སྤྱིར་དུ་ཨ་ཡིག་དང་པོ་ལས་བྱུང་བའི་ཆུ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 བསྐྱོམ་བ་ནི། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆུ་བ་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་དང་།
 དེའི་དབྱས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བྱུང་གི་ཚུལ་དུ་ཞེས་བ་ནས་དབག་ཚད་སྤྱིར་སྤྱོད་
 བརྒྱུད་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་གྱིས་མཉམ་
 ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉི་མ་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་སྤྱིར་དུ་རྩ་
 ཡིག་མཐེང་ག་ཞེས་བ་ནས། རྩ་ལ་ཞུགས་པ་ལས་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སོར་
 རྩོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གསུང་ས་བོན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཁོ་བོའི་
 རྗེ་མཆོའི་ཁ་དོག་ནག་པོ་ཞེས་བ་ནས་རྗེ་མཆོའི་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་
 གྱིས་བྱ་སྐྱབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱུགས་སྤྱུག་མཚན་ལས་བྱུང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་
 དང་། ཆུ་བ་ཉི་མ་རྗེ་མཆོའི་རྩ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། ཞེས་བ་ནས།
 གཡས་བསྐྱེད་མས་ཤིང་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྤྱབས་གྱིས་བཞུགས་པ། ཞེས་
 པའི་བར་གྱིས་ཚོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལས་

བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་བཤད། མངོན་བྱང་ལྔ་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི། རྩོམ་གྱི་འདུན་ཀྱང་
མཆོ། བཤེད་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་སོགས་ཀྱིས་
མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ལགས།

ཡང་ཁ་སྐྱོར་ལས་གསུངས་པའི་མངོན་བྱང་ལྔ་ནི། རྩོམ་མེ་ལོང་ཡེ་
ཤེས་ལྔ། དེ་བཞིན་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །རང་ལྟའི་ས་བོན་ཕྱག་མཆན་
ནི། །སོ་སོར་རྟོག་པར་བརྗོད་པར་བྱ། །ཐམས་ཅད་གཅིག་གྱུར་བྱ་ནས་ཏན། །
གཟུགས་ཅན་རྩོགས་པ་དག་པ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ས་བོན་དང་།
ཕྱག་མཆན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བབས་ནས་ལྔ་བྱང་བའི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
གདན་དབྱས་མའི་སྟེང་དུ་ཨ་ཡིག་དང་སོ་ལས་བྱང་བའི་རྩོམ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར། ཞེས་པ་ནས། རྩོམ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའམ་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་
ཆུབ་པའི་ཚུལ་བཤད། དེའི་དབྱས་སུ་ཆུ་ལས་ཆུ་བྱར་གྱི་ཆུ་ལ་དུ་ཞེས་པ་
ནས། འོད་ཟེར་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
དུ་གྱུར་ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཉི་མ་ལས་བྱང་ཆུབ་པའམ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་
ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་ལྔ་དང་
ལྔ་བྱ་པ་ཞེས་པ་ནས་ཁོ་བོ་རྩོམ་ཁྲོད་ཀྱི་འདུག་པ་རྩ་ཤིན་ཏུ་གདེངས་
པ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྭ་ཡིག་གིས་མཆན་པ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ས་བོན་དང་ཕྱག་
མཆན་ལས་བྱང་ཆུབ་པའམ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱང་ཆུབ་པའི་

ཚུལ་དང་། དེ་ལས་དོན་མེད་པ་ལྟགས་སྒྲིམ་པས་ཞེས་པ་ནས་ལྷན་ཅིག་
 ཏུ་འདུས་ཏེ་དོན་མེད་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་ཅིས་པའི་བར་གྱིས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
 གྱུར་པ་ཞེས་པ་སྟེ་བྱ་སྒྲུབ་ཡི་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་ལས་མན་སྟེའི་
 ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མདོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་དང་། ཟླ་བ་
 ཉི་མ་དོན་མེད་ཏུ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་ནས་གཡོན་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀྱིས་
 བཞུགས་པ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱོད་གསུམ་པ་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་མཆོས་
 དབྱིངས་ཡི་ཤེས་ལས་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ།།

ཕྱི་མ་ཁ་སྐྱོར་གྱི་ལུགས་ལྟར། ས་བོན་ཕྱག་མཆོན་གཅིག་ཏུ་བབྱངས་
 བས་ལྟར་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ། ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དག་
 དབང་ལྷོ་བཟང་ཆོས་ལྷན། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། བད་དཀར་འཛིན་པ་
 བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་བཞེད་པ་ལྟར་བཞུགས་ཏོ། །དེ་ནས་
 ལུགས་སུ་མའི་ས་བོན་ཕྱག་མཆོན་སོ་སོར་བབྱང་བ་དེ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་། བཅ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་མང་
 པོས་ཀྱང་བཞེད། ལུགས་ཕྱི་མ་འདི་ཁ་སྐྱོར་ཙ་འབྲེལ་དང་མཐུན་ཞིང་མཁས་
 གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་པས་ལུགས་
 གཉིས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་བས་འདིར་གཉིས་ཀ་བཤད་ཏོ། །ཡང་རྒྱ་
 འབྲས་ཀྱི་དོན་མེད་འཛིན་པའི་སྐབས་འདིར་གདུལ་བྱ་འདུལ་ཚུལ་སུ་བཤད་པ་

ལས། རྒྱ་རྩོམ་འཛིན་པ་འངས་དཔལ་གཞོན་ཀྱའི་སྐབས་སུ་ཞི་བས་འདུལ་
 རུང་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཞི་བས་འདུལ་བ་ནི་དང་པོ་དང་། དེར་ཞི་བས་མ་
 འདུལ་བའི་གདུག་པ་ཅན་ཚུང་དུ་རྣམས་འོད་ཟེར་དཔག་ཆད་སྟོང་སྟག་
 བརྒྱར་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་གཟེར་བར་བསྟོམ་པ་ནི་དག་པོས་
 འདུལ་ཚུལ་ཚུང་དུ་སྟེ་གཉིས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་འདུལ་མ་ཁུས་པའི་གདུག་
 པ་ཅན་འབྱེད་རྣམས་རྩྭ་ཡིག་མཐེང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱ་འབྲུག་ལྟར་
 སྟོགས་པས་འདུལ་བར་བསྟོམ་པ་ནི་དག་པོས་འདུལ་ཚུལ་འབྱེད་པོ་སྟེ་
 གསུམ་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་འདུལ་བའི་གདུག་པ་ཅན་ཆེན་པོ་རྣམས་ཁོ་པོ་
 རྩོམ་ཅེ་དགུ་པ་ལས་འསྟོས་པའི་རྩོམ་ཅེ་ཚུང་དུ་མས་རུལ་དུ་བཟག་པར་
 བསྟོམ་པ་ནི་དག་པོས་འདུལ་ཚུལ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཞི་པ་དང་། དེས་ཀྱང་མ་
 འདུལ་བའི་མ་རུངས་པའི་གདུག་པ་ཅན་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཛིགས་བྱེད་
 ཞལ་ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱར་བཞེངས་ཏེ་འདུལ་བར་བསྟོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 དག་པོས་འདུལ་ཚུལ་ཏེ་ལྷ་པའོ། །འདུལ་ཚུལ་ལྷ་པོ་འདི་དག་ནི་སྟོབ་དཔོན་
 མི་བསྐྱེད་རྩོམ་ཅེ་མན་ངག་ཡིན་པར་བཤད།

རང་ཉིད་དེ་འདྲའི་མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྩོམ་ཅེ་འཛིགས་བྱེད་
 དངོས་ཡིན་སྟུང་པའི་ར་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་བསྟོམ་དགོས་ཤིང་འདིར་མ་ཟད་
 ལོང་གི་ཆེ་བ། ཉེ་མ། ས་པོན། ཕྱག་མཆན་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་། དེ་ནི་དེ་

དང་དེར་སོང་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཞག་པ་ནི་གནད་དམ་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་ཀྱི། ཚུར་ངོས་ནས་པར་ངོས་སུ་གནས་པ་ལ་བལྟ་བུ་བྱའི་ཚུལ་
དུ་བསྐྱེམ་པ་ནི་མི་འཐད་པར་གསུངས་པས་དེ་ལྟར་མི་བྱའོ། །དེ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། གསལ་སྤང་འདོན་པའང་ཤིན་ཏུ་དགོས། གསལ་སྤང་
འདོན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་གསལ་འདེབས་པའང་དགོས།

དེས་ན་རང་ཉིད་འབྲས་བུ་དོན་མཛོན་པ་དཔལ་དོན་མཛོན་གས་བྱེད་དུ་
བསྐྱེམ་པའི་ཞལ་བྱག་མདོག་བྱག་མཆན་རྒྱན་སོགས་རིམ་གྱིས་གསལ་
བཟབ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་འབྲས་བུ་དོན་མཛོན་པ་དཔལ་དོན་མཛོན་གས་བྱེད་
ཆེན་པོའི་སྐུ་མདོག་ནི་ཆར་སློན་ལྟར་ནག་པོའམ་མཐིང་ནག་གང་རུང་དུ་
བཞད་པས་དེ་གཉིས་ལས་སྒོ་ལ་གང་འཆར་བ་དེ་ལྟར་གསལ་འདེབས་
དགོས། སྐུའི་བོངས་ཆོད་ནི་རི་ལྟ་བུ་ཆེ་བའམ་སྒོ་ལ་འཆར་མི་བདེན་རང་གི་
སྒོ་དང་འཆམ་པར་བསྐྱེམ། ཞལ་དགུ་ནི། དབུས་ཀྱི་ཅ་ཞལ་མ་ཉེའི་གདོང་
ཅན། དེའི་གཡས་སུ་ཁོ་ཞལ་གསུམ། གཡོན་དུ་འང་ཁོ་ཞལ་གསུམ། ཅ་ཞལ་
ཀྱི་སྟེང་དུ་སློན་ཞལ། དེའི་སྟེང་དུ་འང་མ་དཔལ་ཀྱི་ཞལ་ཉེ་དགུ་ལས། ཅ་ཞལ་
དང་གཡས་གཡོན་ཀྱི་ཞལ་དུག་སྟེ་བདུན་ནི། མགྱིན་པ་དང་། དབུ་ཐོད་
གཅིག་པ་ཡིན་ལ། སྐྱན་པ་ཆད་ཞལ་བདུན་འབྱར་པོ་བདུན་དུ་དོད་པ། སློན་
ཞལ་ནི་ཅ་ཞལ་ཀྱི་ཆངས་བྱག་གི་རྒྱབ་ངོས་སུ་མགྱིན་པ་དང་བཅས་པ།

འཇམ་ཞལ་ནི་སྤྱི་ཞལ་གྱི་ཆངས་བྱག་གི་རྒྱ་བ་དོས་སུ་མགྱེན་པ་དང་
 བཅས་བྱག་སོ་བཞིའི་གྲེས་ཚུལ་ལ། རྩ་ལུགས། རྩོ་ལུགས། ཞང་ལུགས།
 རང་ལུགས་ལྷ་མི་ཉའི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་ལུགས་
 དང་བཞི་ལས། རྩ་ལུགས་པ་རྣམས་ནི། གྲི་བྱག་འཛིན་པ་སོགས་བྱག་
 གཡས་བཞི་དང་། རྩོད་ཐུག་འཛིན་པ་སོགས་བྱག་གཡོན་བཞི་སྟེ་བྱག་
 བརྒྱད་ལ་མདུན་བྱག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། དེ་བརྒྱད་ལ་ཙ་བྱག་བརྒྱད་ཀྱི་ཐ་སྙད་
 གྲང་བྱས། ལྷག་མ་ཉེར་བྱག་གི་བཅུ་གསུམ་ནི་གཡས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བྱག་དང་།
 བཅུ་གསུམ་ནི་གཡོན་ཀྱི་རྒྱ་བ་བྱག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། སྤང་སྤགས་འཛིན་པའི་
 བྱག་ཐ་མར་འདོད། རྩོ་ལུགས་པ་རྣམས་ནི། རྒྱ་བ་མདུན་དུ་གཉིས་ཆན་མ་
 བསྐྱེགས་པར་གཡས་སུ་བྱག་བཅུ་བདུན་སྟེང་འོག་ཏུ་བསྐྱེགས་པ་དང་།
 གཡོན་དུའང་བྱག་བཅུ་བདུན་སྟེང་འོག་ཏུ་བསྐྱེགས་པར་འདོད་ཅིང་སྤང་
 སྤགས་འཛིན་པའི་བྱག་སྤར་སྤར་ཐ་མར་འདོད། ཞང་ལུགས་པ་རྣམས་ནི།
 སྟེང་འོག་ཏུ་མ་བསྐྱེགས་པར་གཡས་སུ་བྱག་བཅུ་བདུན་མདུན་ནས་རྒྱ་བ་
 རྩོགས་སུ་བསྐྱེགས་པ་དང་། གཡོན་དུའང་བྱག་བཅུ་བདུན་མདུན་ནས་རྒྱ་བ་
 རྩོགས་སུ་བསྐྱེགས་པར་འདོད།

རང་ལུགས་རྩེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་ཚུལ་ལ། བྱག་སོ་བཞི་ནི། གཡས་
 སུ་སོག་པ་གཅིག་གི་དཀར་ཡོལ་ནས་བྱག་བཅུ་བདུན་དང་། གཡོན་དུའང་

སོག་པ་གཅིག་གི་དཀར་ཡོལ་ནས་ཕྱག་བཙུན་གྱིས་པ། དེ་ཡང་བརྒྱད་
 བེ་མདུན་ངོས་སུ་སྟེང་ལོག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ། བརྒྱད་མི་རྒྱབ་ངོས་སུ་སྟེང་ལོག་
 ཏུ་བསྒྲིགས་པ། གཅིག་མི་བརྒྱད་ཚན་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་པའི་མཚམས་ནས་ཐོན་
 པ་སྟེ་བཙུན་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་འབྲེལ། །ཞབས་བཙུན་ལྷན་གྱི། དེ་གི་
 གཡས་པའི་འཁོར་མིག་གཅིག་ནས་ཐོན་པའི་གཡས་ཀྱི་ཞབས་བརྒྱད་
 མདུན་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་བསྒྲིགས་ནས་ཞབས་སོར་གཡས་སུ་བསྟན་པ།
 དེ་གི་གཡོན་པའི་འཁོར་མིག་གཅིག་ནས་ཐོན་པའི་གཡོན་ཀྱི་ཞབས་བརྒྱད་
 གྲང་མདུན་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་བསྒྲིགས་ནས་ཞབས་སོར་གཡོན་ཏུ་བསྟན་
 པ་ཞབས་གཡས་བརྒྱད་བསྐྱམས་ཤིང་། གཡོན་བརྒྱད་བརྒྱངས་པའི་སྟབས་
 ཀྱིས་བཞུགས་པའི་གཡས་གཡོན་ཀྱི་རྟིང་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་ལྷ་རང་གི་
 མཐོ་ལྷ་ཡོད་པ། །ཁམས་གསུམ་ན་དབང་བསྐྱུར་བའི་མཐུ་དང་ལྷན་པས་
 །ཁམས་གསུམ་ཀྱི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དབང་པོ་སོགས་ཀྱང་ཞབས་ལོག་ཏུ་
 མནན་པས་གཞན་དག་སྟོས་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་བརྟེན་པས་ན་ཁམས་
 གསུམ་པོ་ཟ་བར་རྣམས་པ་ཞེས་པའོ།།

ཙ་ཞལ་ནས་ཏ་ཏ་ཞེས་སྟོགས་པའམ། དག་ནག་གི་འགྲེལ་པ་ནས་
 བཤད་པའི་དབང་པོའི་གད་མོ་བརྒྱད་དམ། ལྷ་བ་པ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་
 བཤད་པ་བརྒྱད་གང་རུང་སྟོགས་པ། དེ་ཡང་དང་པོ་བརྒྱད་ནི། བསྒྲིགས་པའི་

གདམས་ཅི་ཅི་གཉིས། དགེས་པའི་གདམས་ཅི་ཅི་གཉིས། སྒྲིག་པའི་གདམས་ཅི་
 ཅི་གཉིས། ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་གདམས་ཅི་ཅི་གཉིས་ཅི་བརྒྱད་དོ། །ཕྱི་མ་
 བརྒྱད་ནི། ཅི་ཅི་ཅི་ཅི་ཅི་ཅི་ཅི་ཅི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །ཁྲོ་ཞལ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་ནས་
 ལྷགས་འདྲིལ་བ་ནི་སྒྲིག་འབྲུག་པ་ལྟ་བུ། མཆེ་བ་རྣམས་པར་བཅེགས་པ་ནི་
 གངས་རི་ལྟ་བུ། སྒྲིན་མཆོམས་སུ་ཁྲོ་གཉེར་གཉིས་ཏུ་བསྐྱེད་པ། ཁྲོ་གཉེར་དེའི་
 འབྲམ་དུ་སྒྲིན་མ་དང་སྐྱེན་རྣམས་ནི་བསྐྱེད་པ་འཛིག་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟར་ལྷབ་
 ལྷབ་ཏུ་གཡོ་ཞིང་འབར་བ། ཁྲོ་ཞལ་བརྒྱད་ཀྱི་དབུ་སྒྲ་ཁམས་སེར་གྱིན་དུ་
 བརྒྱུས་པ། ཅི་ཞལ་གྱི་རྒྱབ་ཏུ་སྒྲིས་པའི་སྒྲ་ནི་སེར་སྒྲ་ཡོད་པར་བཤད། ཕྱག་
 གཡོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་པའི་གདོན་བགེགས་སོགས་རྣམས་ལ་
 བསྐྱེགས་པའི་སྐྱེགས་མཛུབ་དང་། ཕྱག་གཡས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ལྷ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བསྐྱེགས་པའི་སྐྱེགས་
 མཛུབ་བྱེད་པ། དེ་ལྟར་བསྐྱེགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
 རྣམས་ལ་བསྐྱེགས་བརྒྱུན་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་བྱུང་སྐྱེད་པར་
 བསྐྱེད་པ། གདོན་བགེགས་རྣམས་ལ་བསྐྱེགས་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་བར་ཆད་
 རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་ཆར་གཅོད་ཅིང་དམ་ལ་བཞག་པའོ།

དེ་ཡང་གཡོན་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེགས་མཛུབ་གན་རྒྱལ་དུ་སྒྲིགས་
 ཞིང་ཅེ་མོ་འོག་ཏུ་བསྐྱེད་པ། གཡས་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེགས་མཛུབ་ཁ་འོག་ཏུ་

སྒྲིགས་ཤིང་ཅེ་མོ་བྱེན་དུ་བསྟན་པ། སྒྲིགས་མཚུབ་ནི། མཐེ་བོང་གིས་གྲུང་
 སྒྲིན་གཉིས་བཀྲུག་པ་མནན་ཏེ་མཚུབ་ཚུང་གཉིས་ཀེར་བཤོ། །འཛིག་ཉེན་ན་
 མཐུ་སྟོབས་དང་དབང་ཆེ་བའི་ཆངས་པ་དང་དབང་པོ་སོགས་འཛིགས་སུ་
 རུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཞབས་འོག་དུ་མནན་ནས་འཛིགས་པར་མཛད་པ། ཐེ་ཀ་
 རའི་སྒྲུ་ནི། སྟོབ་དཔོན་འཇམ་དབལ་གྱིས། ཐེ་སྒྲུ་ཞལ་རྣམས་ཀྱན་ནས་
 སྒྲིགས་པ། ཞེས་ཞལ་ཀྱན་ལས་སྒྲིགས་པ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། མཁས་པ་དུ་
 མས། ཅ་ཞལ་གྱི་སྟེང་གི་སྒྲིན་ཞལ་དམར་པོའི་ཁ་ནས་ཐེ་ཀ་ར་ཞེས་བའམ།
 ཐེ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་ཆེན་པོ་འབྲུག་སྟོང་དུས་གཅིག་དུ་ཕྱིར་བ་ལྟར་སྒྲིགས་པས་
 མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་དབང་དུ་སྦྱད་པར་བཤད། དེ་ཡང་ཐེ་ནི་མཁའ་འགྲོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོང་པོའམ་མཁའ་འགྲོ་འཕོད་པའི་སྒྲུར་བཤད། ཀ་ར་ནི་བྱེད་པ་སྟེ་
 མཁའ་འགྲོ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲུ་ཡིན་པར་བཤད་དོ།

མིའི་ཁྲག་དང་། ཁྲག་ལ་ཆགས་པའི་ཞག་དང་། ཀླང་མར་དང་། ཆེ་ལ་
 རུ་རྣམས་ཟ་བས་གཞོད་བྱེད་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་སྒྲག་པར་བྱེད་པ། ཁྱོ་ཞལ་
 བརྒྱད་ཀྱི་དབུ་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་རེ་རེ།
 ཐོད་སྐྱམ་ལྗེའི་དབུ་རྒྱན་ཡང་རེ་རེ། དེ་ཡང་སྒྲི་བའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་ཀྱི་
 མདུན་ཅིབས་གསུམ་དང་། གཡས་གཡོན་ཀྱི་ཅིབས་གཉིས་ཏེ་ཅིབས་ལྗེའི་
 ཅེ་མོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདུད་དང་གཤིན་རྗེ་དང་སྒྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱི་མགོ་ཐོད་

སྐམ་པོ་ལྷ་མིག་ཀློང་ཆེ་ཞིང་། འཛིག་པ་སྤྱི་ལུང་བ་མཆེ་བ་རིང་པོ་བསྐྱེད་པ།
 དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་རུས་པའི་བ་ཏུས་བསྐྱོར་བའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་ལྷའི་སྤྱི་
 འབྱུང་དུ་དོད་པའི་ཅེ་སྒྲན་ཡོད་པའོ། །ཐོད་སྐམ་ལྷའི་ཁ་ནས་རུས་པའི་བ་
 བ་ཕྱེད་ཤིལ་ཆུང་དང་བཅས་པ་སྤྱན་དབྱུས་མའི་ཐད་དུ་སྐྱེ་བས་གིང་འབྱུང་
 བའོ།།

མི་མགོ་རྫོན་པ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ལལ་ནི། སྤྱན་ནང་ཐག་པར་བརྒྱས་པའམ།
 སྤྱི་དང་ཁ་གཉིས་ཀ་ནས་ཐག་པར་བརྒྱས་པའམ། མིའི་རྒྱ་མར་བརྒྱས་པ་
 བརྒྱའི་སྤྱ་སྤྱོམ་གྱི་མཆམས་སྤྱ་སྤྱེབ་པར་འབྱུང་བ། སྤྱི་ལྷ་ནག་པོའི་མཆོད་
 ཕྱིར་ཐོག་ནི། སྤྱི་ལྷ་ནག་པོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀྱི་
 སྤྱིང་ནས་མཆན་འོག་གཡོན་གཡས་གཉིས་སྤྱི་ཐོན་པར་དཀྱིས་པས་རྒྱ་བ་
 མཐུན་གཉིས་སྤྱི་བསྐྱེད་མ་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ལྷ་གཉིས་ཀྱི་མགོ་མཐུག་བཞི་མཐུན་
 རོས་སྤྱི་གནས་པའོ།།

མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་རྩ་ཆ་ལ་སོགས་པའི་རུས་པའི་རྒྱན་གྱིས་
 བརྒྱན་པ། ཞེས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐོད་སྐམ་དང་
 བཅས་པ་སྤྱི་དབྱུས་རྒྱ། སྤྱན་རྒྱ། མགྲུལ་རྒྱ། གཏུ་བྲ། སྤྱི་རགས། རུས་
 པའི་ཐལ་ཆོམ་སྤྱི་རུས་རྒྱན་བྲག་དང་། རུས་པའི་སེ་རལ་ཁ་རྩམས་ཀྱིས་
 བརྒྱན་པ། རྒྱན་དེ་དག་གི་དབྱིབས་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཙ

ཞལ་གྱི་དབྱེ་འཁོར་ལོ་ནི་སྤྲིན་ཞལ་གྱི་མདུན་དང་། སྤྲིན་ཞལ་གྱི་དབྱེ་
 འཁོར་ལོ་ནི་འངས་ཞལ་གྱི་མདུན་དུ་ཡོད་པའོ། །ཅ་ཞལ་གྱི་སྒྲུབ་རྒྱུ་ནི།
 སྒྲུབ་དགྲིས་པའི་ཚུལ་དུ་བརྒྱན་པར་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད། ཁོ་ཞལ་གཞན་
 བདུན་གྱི་སྒྲུབ་ཤལ་ནས་འབྱུང་བར་བཤད། ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པས་གསུམ་པ་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ། རོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་དང་ལྗན་པས་འདོམས་དགྲིས་ཅམ་
 ཡང་མེད་པའི་གཅེར་བུའི་གཟུགས་ཅན། ཁོ་ཞལ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲུབ་གྱི་སྟེང་
 རོས་སྤྱུ་སྤྱེས་པའི་སྤྲིན་མ་དང་། སྒྲུབ་སྤྱབས་ཀྱི་ཁའི་རྩི་མ་དང་ཁ་འགམ་
 གཡས་གཡོན་གྱི་སྤྲ་ར་དང་ཡ་མཚུ་དང་གོས་གོའི་ཨག་ཆོམ་དང་། སྤྱུ་ལུས་
 གཞན་ལས་སྤྱེས་པའི་བ་སྤྱུ་སྤྱ་མོ་རྣམས་ཀྱང་མདོག་ཁམ་སེར་གཟེ་བརྗེ་ད་
 དང་ལྗན་བ་ལས་བསྐྱལ་པའི་མེ་ལྟར་མེ་སྟག་ཁྲིམ་ཁྲིམ་དུ་འབར་ཞིང་འཕྲོ་བ།
 ཅ་ཞལ་ནི་ནག་པོ་ཡིན་ལ། བདེ་མཆོག་གི་ཁྲ་གདོང་མ་སོགས་ལྟ་བུ་གདོང་
 དབྱེབས་ཅམ་མིན་གྱི། དབྱ་རིལ་པོ་མ་ཉེའི་གདོང་ཅན་དུ་བཤད། རྣམ་འགྱུར་
 ནི་ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་ཁོ་བོའི་ཉམས་ལ། དང་སྟོང་ཁྲིས་པ། གནོད་
 སྤྱིན་ཁྲིས་པ། གཤིན་རྗེ་ཁྲིས་པ། སྤྲིན་པོ་ཁྲིས་པ་ཞེས་ཐ་སྙད་མང་དུ་བྲས་པ་
 ལས། འདིར་གཤིན་རྗེ་ཁྲིས་པའམ་སྤྲིན་པོ་ཁྲིས་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཁྲིས་པས་
 དབྲལ་བར་མ་ཟད་ཤངས་ལའང་ཁོ་གཉེར་མང་པོ་བསྐྱུས་པའོ།

དང་སྟོང་ཁྲིས་པ་ནི། བདེ་མཆོག་དང་དབྱེས་རྟོག་ལྟ་བུ་སྤྱུ་ཅུང་ཟད་

སྐྱེས་པའི་ཉམས་ཅན་དང་། གཞོད་སྤྱོད་ཁྲིམས་པ་ནི། མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་
 ལྟར་ཡན་ལག་རགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ལྟོ་བ་འབྱུང་ཞིང་བརྩེད་པའི་ཉམས་ཅན་
 དུ་བཤད། རྩ་གཉིས་ནི་སྤྱོད་སངས་རྣོ་བ་ཅེ་མོ་ལས་མེ་འབར་བ། ཅ་ཞལ་དེའི་
 རྩེང་མ་རྩ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུས་སུ་སྤྱོད་ཞལ་དམར་པོ་རབ་དུ་འཛིགས་པའི་ཞལ་
 རས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོན་པའི་ཁྲག གཏུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་
 མཆོན་བྱེད་དུ་བྱིར་འཛག་པ། སྤྱོད་ཞལ་དེའི་རྩེང་དུ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་
 སེར་པོ་ཡིད་ཅམ་ཁྲིམས་པས། སྤྱོད་མཆོམས་སུ་སྤྱོད་གཉིར་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་པ་
 རལ་པའི་སྤྱོད་ཤིང་གི་རྟོག་དང་སྤྱོད་གོང་དུ་གཞོན་ཅུའི་རྒྱན་ཞེས་པ་མེ་
 རྟོག་གི་འབྲེང་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་བོར་གསེར་གྱི་འཁོར་པོ་ཅིབས་
 བརྒྱད་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དབྱུ་རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་རྣ་ཆས་ཀྱང་བརྒྱན་པ། སྤྱི་
 བོར་རལ་བ་ལྷ་ནི་གོང་དུ་རྒྱ་རྩོམ་པའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་
 པའི་ཁྲག་སོ་ལྷ་དང་ལྷན་པ། དེ་ལྟར་ན་ཅ་ཞལ་དང་། དེའི་རྩེང་དུ་སྤྱོད་ཞལ་
 དང་། དེའི་རྩེང་དུ་འཇམ་ཞལ་སུམ་བཅེགས་སུ་གནས་པའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་
 དབྱུ་དབྱུ་གའི་མགྲིན་པ་གཅིག་པ་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་ཀྱང་། མཁས་པ་དུ་
 མས་དབྱུས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་འདི་སོ་སོར་མགྲིན་པ་དང་བཅས་པར་བཤད་
 རོ།

ཞལ་ལྷག་མ་དྲུག་གི་འཁོར་ཚུལ་ནི། རྩ་ཕྱགས་པས་བཅེགས་ཞལ་དུ་

འདོད་པའི་ལུགས་དང་། མྱོ་ལུགས་པས་མཐར་ཆགས་སུ་འདོད་ཀྱང་ཞལ་
མདོག་གི་གོ་རིམ་རྒྱད་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་མཁས་པ་དུ་མས་
བཤད་ཅིང་། ལུགས་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཁུངས་ཀྱང་མེད་པར་སྤངས་སྤྱོད་
རིན་པོ་ཆའི་ཟིན་ཐོ་ལས་བཤད། དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ལྷ་ལི་ཏའི་དགོངས་
དོན་དེ་མ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཤིང་ཙོང་ཁ་བས་སྤྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་
ལྟར་ཡིན་ནོ།

རྩ་ལུགས་པས་བརྟེན་ཞལ་དུ་འདོད་ཚུལ་ནི། རྩ་གཡས་པའི་རྩ་
བར་ཞལ་སྟོན་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་དམར་པོ། དེའི་སྟེང་དུ་སེར་པོ་སུམ་བརྟེན་གས་
སུ་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་ཞལ་དཀར་པོ། དེའི་སྟེང་
དུ་དུད་ཁ། དེའི་སྟེང་དུ་ནག་པོ་སུམ་བརྟེན་གས་སུ་འདོད་པའོ། །མྱོ་ལུགས་པ་
མཐར་ཆགས་སུ་འདོད་ཚུལ་ནི། རྩ་ཞལ་གྱི་གཡས་སུ་ཞལ་སྟོན་པོ། དེའི་
གཡས་སུ་དམར་པོ། དེའི་གཡས་སུ་སེར་པོ་གསུམ་མདུན་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་
སུ་བསྒྲིགས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ཞལ་གྱི་གཡོན་དུ་ཞལ་དཀར་
པོ། དེའི་གཡོན་དུ་དུད་ཁ། དེའི་གཡོན་དུ་ནག་པོ་གསུམ་ཡང་མདུན་ནས་
རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་བསྒྲིགས་པར་འདོད། རང་ལུགས་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པ་
ནི། གྲུབ་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏའི་དགོངས་པ་དེ་མ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལི་ཏས། རྩ་ལི་
གཡས་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་ནི། །དང་པོ་མཐིང་ག་གཡས་དམར་པོ། །གཡོན་སེར་

ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་པ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཡོན་གྱི་རྩ་བའི་ཞལ། །དཀར་པོ་དུད་ཁ་དེ་
བཞིན་དུ། །ནག་པོ་ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་པ་ལོ། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
ཁ་ཅིག་གིས། རྟོག་བདུན་ལས། རྩེ་གཡམས་སུ་ཞལ་གསུམ་དང་པོ་མཐེང་ག་
གཉིས་པ་དམར་པོ། གསུམ་པ་སེར་པོ། ཞེས་གསུངས་པས་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་
ལུགས་དེ་རྟོག་བདུན་གྱི་ལུང་འདི་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་བར་ཐལ།
ལུང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་མཐེང་ག་ཞེས་པའི་ཆོག་དེས་གཡམས་ཞལ་གསུམ་
གྱི་དབྱས་མ་ལ་དང་པོ། དེའི་གཡམས་ཞལ་ལ་གཉིས་པ། དབྱས་མའི་གཡོན་
ཞལ་ལ་གསུམ་པར་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་ལི་ཏས་ལུང་དེའི་
དགོངས་པ་བཟལ་བའི་རྩལ་དུ་རྩེ་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པ་དང་འབྲ་བར་བཤད་
པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྷ་ལི་ཏའི་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱུང་བ་ལས། རྩལ་གཡམས་ཀྱི་
ཞལ་གསུམ་ནི། །དང་པོ་མཐེང་ག་གཡམས་དམར་པོ། །གཡོན་སེར་ཤིན་ཏུ་
ཁྱོས་པ་ལོ། །ཞེས་སོགས་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་གསུམ་གྱི་དབྱས་མ་དམར་པོར་འདོད་པ་
ལྟར་ན། གོང་གི་ཆོས་འབྱུང་གི་སྐབས་ཀྱི་རྩོམ་སྐུ་ལས་དབའ་དེ་སྐྱུ་ལུས་
དཀར་ལ་དབྱས་ཞལ་མཐེང་གའས། སྐྱུ་ལུས་དང་དབྱས་ཞལ་གཉིས་མཐེང་
ག་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་ལི་ཏས། རྩོམ་སྐུ་ལས་དབའི་རྣམ་པར་བསྟོན། །དཀར་
དང་མཐེང་ག་དམར་པའི་ཞལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།

སྐྱུ་ལུས་དང་དབྱུས་ཞལ་གཉིས་དཀར་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་འདིར་མ་
 ཟད་ཞལ་གསུམ་གྱི་དབྱུས་མ་ལ་དང་པོར་བཅི་བ་འདུས་པ་སོགས་ལས་
 གྲང་མང་དུ་བཤད་པས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག། སངས་རྒྱས་གཅིག་གཤུལ་བྱ་
 དུ་མ་ལ་མདོག་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་སྒྲང་བའང་ཡོད་པས། རྩ་སྦྱོའི་
 ལུགས་དེ་དག་ལ། དགག་སྟོང་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྲ་རབས་པ་འགའ་ཞིག་
 གི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་རྗེ་པོ་ཆེའི་ལུགས་ལ། ཐེ་ཆོམ་ཐ་མཁན་འབྲུང་དུ་
 དོགས་ནས་ཚོད་སྟོང་ཅུང་ཟད་བྱས་སོ། །དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཅུ་ཞལ་གྱི་
 རྩ་གཡས་པའི་ཅུ་བར་ཡོད་པའི་ཞལ་ནི་ལྷན་སྟོན་པོ་ལྟར་སྟོན་པོ། དེའི་
 གཡས་ཞལ་ཏེ་ལྷག་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་བའི་ཞལ་ནི་བྱི་རུ་ལྟར་དམར་པོ། ཞལ་
 སྟོན་པོ་དེའི་གཡོན་དུ་ཅུ་ཞལ་ལ་ཉེ་བའི་ཞལ་ནི་ཡུང་བ་ལྟར་སེར་པོ། ཞལ་
 དམར་པོ་དང་སེར་པོ་འདི་གཉིས་པོ་ནི་ཞལ་སྟོན་པོ་དེ་ལས་གཡས་གཡོན་
 དུ་བྱེས་པ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་ཅུ་ཞལ་གྱི་རྩ་གཡོན་པའི་ཅུ་བར་ཡོད་པའི་
 ཞལ་ནི་དུང་ལྟར་དཀར་པོ། དེའི་གཡས་ཞལ་ཏེ་ཅུ་ཞལ་ལ་ཉེ་བའི་ཞལ་ནི་
 དུད་ཁམས་ཁམ་ནག ཞལ་དཀར་པོ་དེའི་གཡོན་དུ་ལྷག་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉེ་
 བའི་ཞལ་ནི་སོལ་བ་ལྟར་ནག་པོ་ཞལ་དུད་ཁ་དང་ནག་པོ་གཉིས་འདི་ཡང་
 ཞལ་དཀར་པོ་ལས་གཡས་གཡོན་དུ་བྱེས་པ་ལྟ་བུ། སྟོང་ཞལ་མ་གཏོགས་
 པའི་ཞལ་འོག་མ་བརྒྱད་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ། ཞལ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་

སྤྱན་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པས་སྤྱན་ཉིད་བདུན་དང་ལྔ་པ་ལོ།

ཕྱག་མཆན་འཛིན་ཚུལ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། གཡས་ཀྱི་མདུན་ཕྱག་བརྒྱད་
དང་རྒྱབ་ཕྱག་བརྒྱད་ཆོན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་མའི་མཆོམས་ནས་ཐོན་པའི་ཕྱག་
ནི་གཡས་ཕྱག་བཅུ་བདུན་ཀྱི་དང་པོ་ཡིན་ལ། ཕྱག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་པོ་ཆེའི་
བགས་བ་རྫོན་པའི་ལག་བ་གཡོན་པའི་བགས་བ་ནས་འཛིན་པ། དེ་བཞིན་དུ་
གཡོན་ལའང་འབྲསྟེ། གཡོན་ཕྱག་བཅུ་བདུན་ཀྱི་དང་པོ་དེས་སྤྱར་ཀྱི་སྤྱང་
ལྔ་པ་དེའི་རྒྱང་བ་གཡོན་པའི་བགས་བ་ནས་འཛིན་པ། སྤྱང་ལྔ་པ་དེ་ཉིད་
ནི་ཐོག་ལྔ་པ་ཡིན་ལ་མདོག་སྤྱོད་སྤྱང་དཀར་པོ། མགོ་གཡས་དང་སྤྱི་ཕྱི་
བསྟན་ཅིང་བརྒྱུད་ཏེ་རྒྱབ་དུ་གྱུན་པའི་ཚུལ་དུ་འཛིན་པལོ། །འོ་ན་རྟོག་
བདུན་དང་། སྤྱི་པ་ལས། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱི་ཐོད་འཛིན་པར་བཤད་
པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྤྱང་ལྔ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱག་མ་གཏོགས་
ལྔ་པ་མ་གཡས་བ་བཅུ་དྲུག་དང་། གཡོན་པའི་བཅུ་དྲུག་སྟེ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དང་
པོ་གཉིས་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱག་སོ་བཞིའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་དགོངས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཤེད་ཅིན་པོ་ཆེས། ལྔ་པ་མ་རྒྱབ་ཕྱག་མདུན་ཕྱག་གྲུས་
པའི་དང་པོ་གཉིས་ལ་དགོངས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད།

དེས་ན་རྩོམ་པོ་ཆེས་སྤྱང་ལྔ་པ་འཛིན་པའི་ཕྱག་གཉིས་ཕྱག་སོ་
བཞིའི་དང་པོར་བཞེད་པ་ནི། བྱུང་ཆེན་ལྷ་ལི་ཏའི་དགོངས་པ་བྱི་མ་མེད་པ་

ཡིན་ཏེ། ལྷ་ལི་ཏས། གཡས་གཡོན་དང་པོའི་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས། །སྤང་ཆེན་
ལྷགས་པ་རྫོན་པ་འཛིན། །ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཡས་ཀྱི་
ཕྱག་མཆོན་གཞན་རྣམས་ནི་ལྷག་མ་ཕྱག་གཡས་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོ་ཡང་
ཡིན་ལ་གཡས་པའི་མདུན་ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱག་དེས་
ཡུམ་གྱི་མཆོན་འོག་གཡོན་ནས་འཁྱུད་དེ་སོག་ཕྱག་ཏུ་རྫོང་ཆེ་ཆེ་ལྷ་པའི་ཡུ་བ་
ཅན་གྱི་གྱི་གྲུག་འཛིན་པའོ།

འོན་ གཡས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅུ་དྲུག་ནི། །བདེག་ཅིང་འཛོམས་པའི་
མཆོན་ཆ་གདེངས། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། མི་འགལ་
ཏེ། དེ་ནི་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། བཅུ་གསུམ་མ་
འདིར་སྤར་ལྟར་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆའི་ཐེན་ཐོ་ལས། དཔའ་
བོ་གཅིག་པ་ལ་སྤང་ལྷགས་འཛིན་པ་ལས་གཞན་པའི་བཅུ་དྲུག་རྣམས་
གདེངས་པར་བྱེད། ཡུམ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་འཁྱུད་པ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་འོག་ཏུ་གཉིས་པ་ན་སྟེ་རྟེ་པ་ལ་ནི། མདུང་ལྟར་ལེག་
པའང་མ་ཡིན་ཐེག་ཤིང་ལྟར་བཞི་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། ལྷགས་དྲུག་རྒྱུ་
བོ་ཡུ་བ་སྤ་ཞིང་རྫོ་བའི་སྟོམ་མགོར་སྐྱབས་སྟོང་ཡོད་པའི་ནང་དུ་མ་བྱའི་སྟོ་
ཚུན་བཅུ་གསུམ་པའི་གསོར་མདུང་ངམ་འཐང་མདུང་ཞིག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
གསུམ་པ་ན་གཏུན་ཤིང་ནི། རྟེན་པ་སྤ་ཞིང་སྟེ་གཉིས་སྟོམ་པ་འབྲས་འབྲས་པའི་

ཤིང་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཞེ་བ་ན་ཆུ་གི་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་ཆུ་བ་ན་མས་ཀྱི་སྐྱེད་ལ་
 འཛིན་པའི་གི་མོན་གྱི་ཤེལ་རྩོམ་བྱ་ཞེས་བཤད། དེ་ཡང་ཅེ་མོ་རྩོམ་ཅེ་མོ་
 རས་མར་རིམ་གྱིས་དབྱུང་མགོ་རྒྱས་པ། རྟེན་བ་ནས་མར་རིམ་གྱིས་སྤྲ་བ་
 ཡུ་བའི་རྩ་བ་རྒྱས་པའི་གི་རྩོམ་བཞིག་གོ། །དེའི་འོག་ཏུ། ལྷ་བ་ན་ཀ་ཏ་ཡ་ནི།
 མདུང་མུང་ལ་ཞགས་པ་བཏགས་པའི་མདུང་ཞགས་འདི་ལ་བཏགས་པའི་
 ཞགས་པ་ནི་རྒྱ་མའི་ཞགས་པ་ཡིན་པར་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད། དེའི་འོག་
 ཏུ། རྒྱག་བ་ན་དག་སྟེ། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སྟེ་ཡིན་ལ་ཡུ་བའི་ཅེ་ལ་རྩོམ་
 རྩོད་པ་ཡོད་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ། བདུན་བ་ན་མདུང་གི་ཡུ་བ་རིང་པོ་ཡོངས་
 གྲགས་སྟེ་རོ། །དེའི་འོག་ཏུ། བརྒྱད་བ་ན་མདུང་ནི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་སོག་
 མདུང་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཡས་པའི་རྒྱབ་ཕྱག་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་སྟེ། དགུ་
 བ་ན་ལྷགས་ཀྱི་ནི། ཡོངས་གྲགས་སྟེ་ཡིན་ལ་ཡུ་བ་རིང་པོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
 བཅུ་བ་ན་དབྱུག་ཏོ་ནི་མི་མགོ་མོད་དབྱུག་ དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་གཅིག་བ་ན་ཁ་
 རྩི་ཀ་ནི། མར་སྟེ་རྩོམ་ཅེ་གཅིག་པའི་དབྱེབས་ཅན་གྱི་ཡུ་བ་དཀར་པོ། དེའི་
 རྩོད་དུ་བྱམ་བ་སེར་པོ། དེའི་རྩོད་དུ་སྟོ་ཆོགས་རྩོམ་སྟེ་བ་སྟོན་པོ། མདུན་རྩ་
 དཀར། གཡས་རྩ་སེར། རྒྱབ་རྩ་དམར། གཡོན་རྩ་ལྗང། དེའི་རྩོད་དུ་མི་མགོ་
 ཆོན་པ་ནག་པོ། དེའི་རྩོད་དུ་མགོ་རྩིང་པ་དམར་པོ། དེའི་རྩོད་དུ་མོད་སྟེ་
 དཀར་པོ། དེའི་རྩོད་དུ་རྩོམ་ཅེ་སྟེ་ལ་ཆང་མ་ནག་པོ་གྲེན་འབྱེད་གིས་མཆན་

པ། བྱམ་པའི་ཙ་བ་ནས་དེའི་ཆུང་དང་དར་འཕམ་ཅི་མཛེས་སུ་འཕྱར་བའོ།

ཁ་ལྷོ་ཀ་འཛིན་པའི་ཕྱག་དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་གཉིས་པ་ན་འཁོར་ལོ་ནི།
 ལྷ་ཁྱུང་མེད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མ་ལྷ་བྱའི་ཅིབས་
 ཅན་ཅིབས་ཅེ་ནམས་ཤིན་ཏུ་ནོ་བ། རྡོ་རྗེ་བྱེད་པའི་ཡུ་བ་ཅན་ཞིག་གོ། དེའི་
 འོག་ཏུ་བཅུ་གསུམ་པ་ན། རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན་ལ། ལྷ་
 གསེར་ལས་གྲུབ་པའོ། དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་བཞི་པ་ན་རྡོ་རྗེ་མོ་བ་ནི་མགོ་ལ་རྡོ་
 རྡོ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱེད་པས་མཚན་ཞིང་། ཡུ་བའི་མར་སྒྲེར་རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱེད་པ་
 ཡོད་པའོ། །འདི་ལ་རྩ་ཉི་ལུ་བ་བཤད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་མཁས་པ་དུ་
 མས་སྤྲུལ་ལྟར་བཞེད། དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་ལྔ་པ་ན་རལ་གྱི་ནི་རྡོ་རྗེ་ཅེ་ལྷ་པ་
 བྱེད་པས་ཡུ་བ་བྱས་པའི་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མའོ། དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་དྲུག་པ་
 ན་ཅང་ཉེ་ཉུ་ནི་ཐོད་པའི་ཅང་ཉེ་ཉུར་བཤད། དེའི་དབྱིབས་སོགས་ལྷགས་
 འདིའི་བསྐྱེད་རིམ་ནམས་སུ་གསལ་ཁ་མ་གསུངས་ཀྱང་། སི་ལྷ་ཁྱུང་དང་ལྷ་བ་
 ཁ་ལྷོར་སོགས་ལས་གསུངས་པ་དང་འདྲ་ན། ཐོད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྷག་པ་སྤྱད་
 པར་བྱས་ཏེ། ཁའི་མཐར་ཁྱུང་མོས་བསྐྱོར་བ་ལ་སྤྱེའུའི་བགས་པས་གཡོགས་པ།
 ཁྱུང་མོ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱག་པ་དྲུག་རེ་བྱས་པར་མིའི་སྐྱ་སྐྱད་བསྐྱོལ་མར་
 བརྒྱས་པ། མགུལ་ཆིངས་དར་འཕམ་ཆུ་སྐྱར་གྱི་ཀང་རུས་ཀྱི་རྩུང་བྱེད་དང་
 བཅས་པ་ཞིག་གོ།

གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཆན་གཞན་རྣམས་ནི། སྒྲང་ཕྱག་གི་རྒྱ་པ་གཡོན་
 བ་ནས་བརྒྱུད་བའི་ཕྱག་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ཕྱག་གཡོན་བརྒྱུག་གི་དང་པོ་
 ཡང་ཡིན་ལ། གཡོན་བའི་མདུན་ཕྱག་བརྒྱུད་གྱི་དང་པོ་ཡང་ཡིན་བའི་ཕྱག་
 དེས། དུམ་གྱི་མཆན་འོག་གཡམ་ནས་འཕྱུད་དེ་སོག་ཕྱག་ཏུ་ཐག་གིས་གང་
 བའི་ཐོད་པ་འཛིན་བ། དེའི་འོག་ཏུ་གཉིས་པ་ན་ཆངས་བའི་མགོ་བོ་ནི། གདོང་
 བཞི་པ་སེར་པོ། དེའི་འོག་ཏུ་གསུམ་པ་ན་ཕུབ་ནི་ཡོངས་གྲགས་གྱི་ཕུབ་
 འངག་ཞུ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཞི་པ་ན་རྒྱ་པ་ནི་མིའི་རྒྱ་པ་ཡ་གཅིག་
 ཕུས་མའི་ཆེགས་གྱི་འོག་ཙམ་ནས་བྲེགས་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལྔ་པ་ན་
 ཞགས་པ་ནི་སྒྲེ་མོ་གཉིས་སུ་རྩོམ་མཆན་བའི་ཞགས་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
 རྒྱག་པ་ན་གཞུ་ནི། རྩ་ལས་བྲས་བའི་གཞུ། དེའི་འོག་ཏུ་བདུན་པ་ན་རྒྱ་མ་ནི་
 མིའི་རྒྱ་མ་རྒྱུན་བའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་ལ་བྲིལ་བུ་ནི་རྩོམ་ཅེ་ལྔ་པ་བྲེད་
 བས་ལུ་བ་བྲས་བའི་བྲིལ་བུའོ། །གཡོན་བའི་རྒྱ་པ་ཕྱག་བརྒྱུད་གྱི་དང་པོ་སྟེ།
 དགུ་པ་ན་ལག་པ་ནི་མིའི་ལག་པ་མཐིག་མ་ནས་བཅད་པ་ཞིག་གོ། དེའི་འོག་
 ཏུ་བརྒྱུད་པ་ན་དུར་ཁོང་གྱི་རས་ནི་མི་རོ་ལ་བཀབ་བའི་རས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་
 བརྒྱུད་གཅིག་པ་ན་སྟེ་ས་བུ་གསལ་གྱིང་ལ་བརྒྱགས་པ་ནི་མི་གསོན་པོ་
 འཕོངས་ནས་སྒྲི་བོའི་བར་རམ་སྟེད་པ་ནས་སྟེད་པར་ཕྱག་བའི་གསལ་གྱིང་
 རོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བརྒྱུད་གཉིས་པ་ན་མེ་ཐབ་ནི་ལྷགས་གྱི་མེ་ཐབ་བུ་གསུམ་པ་

ཡིན་ལ། གཏོར་མ་བྱུང་གསུམ་གྱི་ནང་འོག་ནས་བྱས་པ་མགོ་མཇུག་ལྟོག་
 ལྟ་བུར་བ་ལྟ་བུའི་ནང་ནས་མི་འབར་ཁིང་ངོས་གསུམ་ལའང་རྒྱང་འཇུག་
 པའི་བྲག་པ་གསུམ་ཡོད་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་གསུམ་པ་ན་ཐོད་ཆལ་ནི་
 མགོ་རིལ་པོ་ཡང་མ་ཡིན། ཐོད་པའི་དུམ་བུ་ཡང་མ་ཡིན། མིའི་མགོ་རྫོན་སྒྲ་
 བཅས་ཀྱི་སྤྲིན་མཆམས་ནས་བཅད་པའི་ཀ་སྤ་ལ་ནང་དུ་ཁྲག་སྒྲགས་པ་མེད་
 པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་བཞི་པ་ན་སྤྲིགས་མཇུག་ནི་མིའི་ལག་པ་སྤྲིགས་
 མཇུག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གྲུང་སྤྲིན་གཉིས་བཀྲག་པའི་རྒྱབ་ནས་
 མཐེ་བོང་གིས་མནན་ཏེ་མཇུག་རྒྱང་གཉིས་ཀའ་བའི་ལག་པ་མཁྲིག་མ་ནས་
 བཅད་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་ལྔ་པ་ན་འཕན་ཅེ་གསུམ་པ་ནི་མདུང་ཅེ་གསུམ་
 པ་ལ་བཏགས་པའི་འཕན་དར་ཅེ་གསུམ་པའོ། །ཡང་ན་ཡུ་བ་གསུམ་འཁྲིག་
 གི་ཅེ་མོར་རྒྱ་བྱེད་རྟོ་རྟེས་མཆན་པ་ལ་བཏགས་པའི་སྟོད་དར་ཡུག་གཅིག་
 ཡིན་ལ་སྟོད་དར་ལྟེ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་དར་འཕན་ནོ། །དེའི་འོག་ཏུ་བཅུ་
 སྟག་པ་ན་རྒྱང་རས་ནི། དར་སྟོག་ཁ་པོ་བྱུང་གསུམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཤིང་
 ལ་བཏགས་པའི་རས་ཁ་པོ་བྱུང་གསུམ་པའོ། །

བྲག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐིལ་རྣམས་ནི་ཁྲག་རྫོན་བྲགས་པ་ལྟར་དམར་
 ཁིང་བྲག་ཞབས་ཀྱི་སེན་མོ་རྣམས་ནི་ལྷགས་ཀྱི་ལྟར་གྲག་ཅིང་རྟོ་བ། ཞབས་
 ཀྱིས་སྟོག་ཆགས་མནན་ཚུལ་ནི། ཞབས་གཡས་བརྒྱད་ཀྱི་མདུན་མ་དང་

པོར་བྱས་པའི་ཞབས་གཡས་དང་པོས་མི། གཉིས་པས་མ་དྲ། གསུམ་པས་
 མྱང་། བཞི་པས་བོང་བྱ། ལྷ་པས་རྫོང་། རྩལ་པས་བྱི། བདུན་པས་ལུག
 བརྒྱད་པས་མ་སྟེ། གཡས་ཀྱི་སློག་ཆགས་འདི་བརྒྱད་ཀའང་ཁ་སྐབ་ཏུ་
 འབྱེད་པའི་མགོ་བོ་གཡས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱབ་ནས་མནན་པའོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་ཞབས་གཡོན་བརྒྱད་ཀྱི་མདུན་མ་དང་པོར་བྱས་པའི་ཞབས་དང་པོས་བྱ་
 རྒྱུད། གཉིས་པས་ལུག་པ། གསུམ་པས་བྱ་རྒྱུད། བཞི་པས་ནེ་ཙོ། ལྷ་པས་ཁ་
 ནི་བོང་ཁ་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ཁ་ཞིག་གོ། །རྩལ་པ་བྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་ནི།
 རོལ་བའམ་ནེ་ལེ་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་ཤིང་། དེ་ཡང་ལུས་ནག་ལ་མགོ་དང་མཚུ་
 དཀར་བའི་བྱ་ཞིག་གོ། །འདི་ལྷུང་ཏུ་བཤད་པའང་ཡོད་པར་འཇམ་བཞད་རེན་
 པོ་ཆེས་གསུངས། བདུན་པས་བྱིམ་བྱ་ནི། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱིམ་བྱ་འདི་མ་
 ཡིན་ཀྱི་ས་རི་ཞེས་འབོད་པའི་བྱ་ཞིག་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་ཆོང་པ་རྣམས་
 ཀྱི་སྒོ་གོང་ཏུ་སྒོད་སྒྱུད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འཛོག་པའི་བྱ་ལུས་ནག་ལ་མཚུ་
 སེར་བ། ཤིང་སྒོ་སྒོར་ཅན་མི་སྐད་སྒྲ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད། བརྒྱད་
 པས་བཞད་ནི། སྐྱ་མདོག་དཀར་ཞིང་མཚུ་ལེབ་སེར་པོ། མགུལ་ཁ་པོ། ལུས་
 ལུག་གི་བོངས་ཆོད་ཅམ་ཡོད་པའི་བྱ་ཞིག་སྟེ། གཡོན་ཀྱི་སློག་ཆགས་འདི་
 བརྒྱད་ཀའང་ཁ་སྐབ་ཏུ་གནས་པའི་མགོ་གཡོན་ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱབ་ནས་
 མནན་པའོ།

གཡས་ཀྱི་སློབ་ཆགས་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ། ཚངས་པ་ནི་གདོང་བཞི་
མཐར་ཆགས་སུ་བསྒྲིགས་པ་སེར་པོ། དབང་པོ་ནི་སེར་པོ་ལྔ་དཀར་པོ།
ཁྱབ་འཇུག་ནི་ནག་པོ། འག་པོ་ནི་སེར་པོ་ལྔ་དཀར་པོ་མགོན་པོ་ཅན།
བཞི་གཤང་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་བྱས་ཤིང་མགོ་བོ་གཡས་སུ་ལྔ་མདུན་ཏུ་བསྒྲན་པའོ། །
གཡོན་ཀྱི་སློབ་ཆགས་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ་གཞོན་ཏུ་གདོང་འཇུག་ནི། དམར་པོ་
གདོང་འཇུག་མཐར་ཆགས་སུ་འཁོད་པ། ལོག་འཇུན་ནི་དཀར་པོ་སྒྲང་པོ་ཆེན་
གདོང་པ་ཅན། རྩ་བ་ནི་དཀར་པོ། ཉི་མ་ནི་དམར་པོ། བཞི་གཤང་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་
བྱས་པའི་མགོ་བོ་གཡོན་ཏུ་ལྔ་མདུན་ཏུ་བསྒྲན་པའོ།

དེ་ལྟར་སློབ་ཆགས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷ་ཆེན་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ཁ་སྐྱབ་ཏུ་
བྱས་ཏེ། ཞབས་བརྒྱད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མནན་ནས། སྐྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མེ་དངུང་སློབ་ཆགས་མཆོམས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་ཏུ་འབར་ཞིང་
འཇུགས་པའི་སྒྲོང་དཀྱིལ་ན། རང་ཉིད་གོང་ཏུ་བཞག་པ་ལྟར་ཀྱི་དཔལ་རྩི་རྩི་
འཇིགས་བྱེད་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྩོགས་ཁྲི་བའི་ཉམས་དང་ལྷན་པས་
བཞུགས་པར་བསམ་སྟེ་དེ་ལ་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྒྲོམ། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་
འཇིགས་བྱེད་ཏུ་བསྒྲོམས་པ་ནི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ་ཡིན་ལ། ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔལ་ནི། འདུས་པ་འཕགས་ལྷགས་ལྷ་བྱ་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་
དམར་པོ། བདེ་མཆོག་ལ་སྟོན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་

དཀར་པོ། གཤེད་དམར་ལ་ཕྱག་མཆོན་དབྱུག་པ་དཀར་པོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔར་བྱེད་པ་སོགས་ལུགས་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་ལས། ལུགས་འདིར་འཇམ་
 དཔལ་སེར་པོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔར་བཤད་པས། རང་ཉིད་དེ་འབྲའི་དམ་
 ཆོག་སེམས་དཔའ་དཔལ་རྩོུ་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ལུགས་ཀར་ཆོ་
 བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤེས་དཀར་གྱི་མཆུལ་ཁ་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་སྟེང་དུ། ཤིན་ཏུ་
 ལྷ་བའི་རྒྱུད་གི་རོ་པོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ཏུར་གྱུར་པ་
 ཞེས་པ་ནས་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཆོ་གའི་ཆོག་
 རིས་དང་བསྟན་ཏེ་གོང་གི་རྒྱ་རྩོུ་འཛིན་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་གསལ་བཏབ་སྟེ་
 དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་བསྐྱོམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་དེའི་
 ལུགས་ཀར་ཨ་ལས་བྱུང་བའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མན་ཤེས་གྱི་མཆུལ་ཁ་
 སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱོམས་ལ། དེའི་དབྱས་སུ་ཤིན་ཏུ་ལྷ་བའི་སེམས་ཀྱི་རོ་
 པོ་རྩྱི་ཡིག་མཐིང་ག་འོད་ཟེར་སྐྱ་ལྟ་བུ་འཕྲོ་བ་ཞིག་མར་མེ་འབར་བ་ལྟར་གསལ་
 ཞིང་འཆོར་བ་གྱེན་འགྲེང་དུ་འཁོད་པར་བསམ་སྟེ་དེ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་ནས་
 བསྐྱོམ། རྩྱི་ཡིག་དེ་ཉིད་ཁ་མདུན་ངོས་སུ་བསྟན་པའམ་གཡས་སུ་བསྟན་པ་
 འདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱང་། མདུན་ངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་འཆར་བཤེསོ།

དེ་ལྟར་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་སུ་བསྐྱོམ་པའི་དགོས་པ་ནི།
 གཞིའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བཙེགས་ཀྱི་བྱི་མ་སྐྱུངས་ནས། ལམ་གྱི་སེམས་

དཔལ་སྐྱུ་བཅེགས་སུ་བསྐྱར་ཏེ་འབྲས་བུའི་སེམས་དཔལ་སྐྱུ་བཅེགས་
 སྐྱར་དུ་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་མོ། །གཞིའི་སེམས་དཔལ་གསུམ་ནི།
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་རགས་པ་གཞིའི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ། གཉུག་
 མའི་ལུས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་གཞིའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་
 བའི་གཉུག་མའི་སེམས་གཞིའི་ཉིང་འཛིན་སེམས་དཔལོ། །ལམ་གྱི་སེམས་
 དཔལ་གསུམ་ནི། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཟ་མ་ཏོག་ལྟ་བུའི་ལུས་
 རགས་པ་ལམ་གྱི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ། ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལུས་གཉིས་
 ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ། ལམ་དུས་ཀྱི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལམ་
 གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལོ། །འབྲས་བུའི་སེམས་དཔལ་གསུམ་ནི། འབྲས་
 དུས་ཀྱི་སྐྱུ་ལྷ་སྐྱུ་འབྲས་བུའི་དམ་ཆོག་སེམས་དཔལ། མི་སྒོ་བ་བའི་བྱང་
 འདུག་གི་ཡ་གྲུལ་སྐྱུ་ལུས་འབྲས་བུའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ། དེའི་ཡ་གྲུལ་
 འོད་གསལ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་འབྲས་དུས་
 གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལོ།

སེམས་དཔལ་གསུམ་གྱི་སྒྲ་དོན་ནི། ཡེ་ཤེས་པ་པར་སྒྲོ་བ་དང་། ཚུར་
 འདུ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་དམ་ཆོག་ཅེས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་སེམས་
 པས་ན་སེམས་དཔལ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཤད། དམ་ཆོག་གི་སྐད་དོད་ས་མ་
 ཡ་ཞེས་པ་ལ་ངེས་ཆོག་བསྐྱེད་པས་ས་མ་ཏི་ཞེས་པར་གྱུར་པ་འགྲོ་བ་དང་།

འདྲ་བ་ལ་འབྲུག་པའི་དོན་དང་ཡང་མ་སྤྱད་པའོ། །ཡང་ན་དམ་ཚིག་གི་སྤྱོད་ན་
སྤར་དང་འབྲ་ལ། སེམས་དཔའ་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་
བཏགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ན་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པར་བཤད་པའང་
ཡོད་དེ། དེ་ཡང་མན་སྟེ་ལས། རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
ཡུལ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལྟར་རོ། །ཡེ་ཤེས་
སེམས་དཔའ་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞེན་པའི་རྒྱུད་དང་
བཅས་པ་ལྟའི་སྒྱར་ཤར་བས་ན་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པར་
བཤད། དེ་ཡང་སྟོན་གསལ་ལས། ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ན། ཞེས་
གསུངས་པ་དང་མ་སྤྱད་ནོ། །

ཉིང་རེ་འཇིན་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ནི། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
དམིགས་ནས་བསྐྱོམས་པས་ཉིང་རེ་འཇིན་མཆོག་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་
དགོས་པས་ན་ཉིང་རེ་འཇིན་སེམས་དཔར་བརྗོད་ཅེས་བཤེས་ཅིན་པོ་
ཆེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྐྱུལ་སྐྱར་འབྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་
བསྐྱོམ་ཚུལ་བཤད་ཅིན་ལ།

དེ་ནི་དེ་དག་གི་མ་སྤྱད་ཚུལ་མཆོན་དོན་བཤད་པ་ལ། གཞི་དུས་དང་
མ་སྤྱད་ཚུལ་ནི། སྤར་བསྐྱོམས་པའི་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རིགས་འབྲའི་
རྒྱུན་ནི། གཞི་ལ་པ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དཀར་པོ་དང་ཆོས་མ་སྤྱད། འཇམ་

དཔལ་གྱི་ཐུགས་ཀའི་ཉི་དཀྱིལ་ནི། མ་ལས་ཐོབ་པའི་ཁམས་དམར་པོ་དང་
 ཆོས་མཐུན། དེའི་འོད་གྱིས་སྒྲུབ་དངས་པའི་ལྷ་ཆོག་གས་འཇམ་དཔལ་དང་
 བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། བ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་གི་དབུས་སུ་བར་དོའི་རྣམ་
 ཤེས་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། འོད་ཟེར་དཔག་ཆད་སྟོང་ཕྱག་བརྒྱར་བྱུང་
 པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པ་ནི། བ་མའི་ཁྱ་ཁྱག་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་
 བ་འདྲེས་པ་དང་ཆོས་མཐུན། དེའི་སྟེང་གི་རྩྭ་ཡིག་ནི་མངལ་གྱི་གནས་
 སྐབས་ན་ངག་སྒྲ་བ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་། ངག་སྒྲ་བའི་ཉུས་པ་དང་བྱེད་པ་ལྟེ་
 ཀན་སོགས་འབྱུང་པ་དང་ཆོས་མཐུན། རྩྭ་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྩྭ་རྩྭ་མངལ་
 གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་དང་ཆོས་མཐུན། དེ་ལས་རྩྭ་རྩྭ་མའི་གཞུགས་
 སྒྲོས་པ་ནས་རྩྭ་རྩྭ་མ་ཐེམ་པའི་བར་ནི་མངལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲུབ་བསྟན་
 པའི་ཕྱང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་དབང་པོ་དང་།
 སེམས་མའི་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་སྒྲེ་མཆེད་དང་ཁོ་ཐོའི་སྒྲུབ་བསྟན་པའི་ཡན་
 ལག་སོགས་འཕེལ་བ་དང་ཆོས་མཐུན། རྒྱ་བ་ཉི་མ་རྩྭ་རྩྭ་དང་བཅས་པ་
 ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་དཔལ་རྩྭ་རྩྭ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་མངལ་
 དུ་ལུས་རྩྭ་གས་ནས་ཕྱིར་བཅས་པ་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ།།

ལམ་དུས་དང་མཐུན་ཚུལ་ནི། འཇམ་དཔལ་དང་བཅས་པ་ཉི་མ་ལ་
 ཞུགས་པ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྒྲུ་ལུས་དེ་ཕྱང་པོ་རྩྭ་བ་ལ་ཞུགས་པའམ་སྒྲུལ་སྒྲུ

གཞན་འཛིན་པ་དང་ཚོས་མ་བྱུ། རྩི་ཡིག་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱེད་དེ་
གསུང་དང་ཚོས་མ་བྱུ། རྩོམ་ཞི་དེའི་ཐུགས་དང་ཚོས་མ་བྱུ། དེ་ལས་རྩོམ་
ཕྱ་མོའི་གཟུགས་སྟོས་པ་སོགས་ནི་སྐྱལ་སྐྱེད་དེ་མཇད་པ་དང་ཚོས་མ་བྱུ།
དབལ་རྩོམ་འཛིག་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་པ་ནི་ལམ་དུས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱེད་དོས་དང་
ཚོས་མ་བྱུ། འབས་དུས་དང་མ་བྱུ་ཚུལ་ནི། སྐྱར་བྱངས་པའི་སྐྱ་འཇམ་
དབལ་དང་བཅས་པ་ནི་མ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་སྐྱ་བའི་ལོངས་སྐྱས་ས་མ་ཐོབ་པའི་
གདུལ་བྱ་སྐྱར་མོང་པ་ལ་དོས་སུ་སྐྱང་བའི་རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱེད་བཟུང་བ་
དང་ཚོས་མ་བྱུ། རྩི་ནི་སྐྱལ་སྐྱེད་དེ་གསུང་དང་ཚོས་མ་བྱུ། རྩོམ་ཞི་དེའི་
ཐུགས་དང་ཚོས་མ་བྱུ། རྩོམ་ཕྱ་མོ་སྟོས་པ་སོགས་ནི་སྐྱལ་སྐྱེད་དེ་མཇད་པ་
དང་ཚོས་མ་བྱུ། དབལ་རྩོམ་འཛིག་སྒྲིལ་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་གྱུར་པ་ནི་འབས་དུས་
ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱེད་དོས་དང་ཚོས་མ་བྱུ་པའོ།

སྐྱ་མདོག་མཐིང་ནག་གིས་ཐུགས་རྒྱུད་བྱམས་པས་བརྒྱན་པའམ་
ཚོས་དབྱེངས་མི་འགྱུར་བ་མཆོན། ཞལ་དགུས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་
མཆོན་པ་རྩོམ་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་དང་། མཐར་གནས་སྟོམས་
འཇུག་དགུ་མཆོན་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུགས་དང་། ཐུན་ཚོད་དགུ་
དང་། གཟའ་དགུ་དང་། སྟིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུད་བརྒྱད་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་
བའི་སྟོག་འཛིན་ཀྱི་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་དགུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་བྱེད་བྱེད་

མ་གཏོགས་པའི་རྩ་བའི་རྒྱང་བཞི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྡ་དང་བཅས་པ་དགུ་
 རྣམ་པར་དག་པའང་མཆོན་པ་ལྷ་མི་ཏའི་གཞུང་ཞེ་དགུ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ཀྱི་
 ལུགས་དང་། ཕྱག་སོ་བཞིས་ཁམས་བཙུང་བདེན་པ་གཉིས་སྟོབས་
 བཅུ་མི་འདིགས་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་སོ་བཞི་མཆོན་པ། མི་བསྐྱོད་དོན་རྗེའི་
 ལུགས་དང་། ཡང་ན་ཕྱག་སོ་བཞི་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་སོ་བདུན་གྱིས་
 བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་མཆོན་པ་དོན་རྗེ་གྲུབ་པའི་ལུགས་དང་། ཡང་ན་ཕྱག་སོ་
 བཞི་དང་དྲ་གཉིས་ཏེ་སོ་དྲུག་གིས་ཆོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཡར་ངོ་བཅུ་གཉིས་མར་
 ངོ་བཅུ་གཉིས་དང་བཅས་པ་སོ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡང་འཕོ་ཆེན་
 བཅུ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་འཕོ་ཆུང་ཉེར་བཞིའི་རྒྱང་དང་བཅས་པ་སོ་དྲུག་རྣམ་པར་
 དག་པའང་མཆོན་པ་ལྷ་མི་ཏའི་ལུགས་དང་། ཞབས་བཅུ་དྲུག་གིས་སྟོང་ཉིད་
 བཅུ་དྲུག་མཆོན་པ་མི་བསྐྱོད་པ་དང་དོན་རྗེ་གྲུབ་པའི་ལུགས་དང་། ཡང་ཆོ་བ་
 བཅུ་གཉིས་དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱིད་དུས་བཞི་དང་བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམ་
 པར་དག་པ་དང་། ཡང་འཕོ་ཆེན་གྱི་རྒྱང་བཅུ་གཉིས་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིའི་
 རྒྱང་དང་བཅས་པ་བཅུ་དྲུག་རྣམ་པར་དག་པའང་མཆོན་པ་ལྷ་མི་ཏའི་ལུགས་
 ལོ།

གཞན་ཡང་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་སྦྱད་པས་ཁམས་གསུམ་པོ་བ་
 བར་རུས་པ་ཏ་ཏ་ཞེས་སོགས་གད་སོ་བརྒྱད་སྟོག་ཅིང་ལྷགས་འདིལ་བས་

མ་རུངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་པར་བྱེད་པ། མཆེ་བ་བཞི་ལྷན་པར་གཅིགས་
 པས་བདུད་བཞི་འཛོམས་པ། ཁྱོ་གཉེར་ཤིན་ཏུ་བསྐྱུས་པས་གདུག་པ་ཅན་
 འཛོམས་པ། སྤྲིན་མ་དང་སྐྱུན་མེ་ལྟར་འབར་བས་གདུག་པ་ཅན་སྤྲིག་པར་
 བྱེད་པ། སྐྱ་ཁམ་སེར་གྱིན་ཏུ་བརྗེས་པས་མ་རུངས་པ་འདུལ་ཞིང་སྐྱ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཡང་སྟོན་པར་མཆོན་པ། འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་
 སྤྲིགས་མཛུབ་བྱེད་པས་གནོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པ། འཛིག་རྟེན་
 ལས་འདས་པའི་ལྷ་ལ་སྤྲིགས་མཛུབ་བྱེད་པས་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་དངོས་བྱུབ་
 སྐྱར་ཏུ་སྟོལ་བར་བསྐྱུལ་བ། སྤྲིད་འདིར་གཞན་དག་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་
 བྱེད་པའི་ཆངས་པ་སོགས་ཀྱང་ཞབས་འོག་ཏུ་མནན་ནས་འཛིགས་པར་
 མཛད་པས་མ་རུངས་པ་གཞན་དག་སྤྲ་བཞོང་བར་བྱེད་པ། སྤྲི་ཀ་རའི་སྐྱ་
 ཆེན་པོ་འབྲུག་ལྟར་སྤྲོགས་པས་མཁའ་འགོ་དབང་ཏུ་སྐྱུད་པ། མའི་ཁྲག་དང་
 ཞག་དང་རྐང་དང་ཆེལ་བྱ་བས་གདུག་པ་ཅན་སྐྱག་པར་བྱེད་པ། གཞན་
 ཡང་ཐོད་སྐྱམ་ལྷས་ཡེ་ཤེས་ལྷ་མཆོན་ཞིང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་གཟུགས་
 སྐྱར་བཞེངས་པ་མཆོན། མགོ་ཆོན་ལྷ་བཅུས་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ལྷ་
 བཅུ་དག་པ་མཆོན། སྐྱལ་ནག་པོའི་མཆོད་སྤྱིར་ཐོགས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་རྣམ་པར་
 དག་པ་མཆོན། མི་རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་རྒྱན་ལྷས་རིགས་ལྷ་རྣམ་པར་
 དག་པ་མཆོན། གསུམ་པ་ཆེ་བས་ཤིན་ཏུ་ཁྲོས་པ། གཅེར་བྱའི་གཟུགས་

གྱིས་ངོ་ཆ་ཁྱེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་དང་ལྷན་པ་མཆོན། སློན་མ་དང་རྩི་མ་དང་སྤྲ་
ར་དང་བ་སྤྱ་རྣམས་བསྐྱལ་བའི་མེ་ལྷར་འབར་བས་གདུག་སེམས་སྲེག་པར་
བྱེད་པ། ཅ་ཞལ་ཤིན་ཏུ་ཁྱོས་པའི་མ་ཉིའི་གདོང་ཅན་དུ་ཡོད་པས་གཤིན་རྩི་
འཛོམས་པ་དང་ཁམས་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའང་མཆོན།

དུ་ནོན་པོ་གཉིས་གྱིས་གོང་དུ་བཞག་པ་མ་ཟད་ཀྱུན་རྫོབ་སྤྱུ་ལུས་དང་
དོན་དམ་འོད་གསལ་ཉེ་བདེན་བ་གཉིས་ཀྱང་མཆོན་པ། སློན་ཞལ་དམར་
པོས་གཞན་དག་དབང་དུ་སྤྱད་པའི་ལས་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། འགོ་ཀྱན་བཅེ་
བས་རྩིས་སྤྱ་འཛིན་པའང་མཆོན། དེའི་ཞལ་ནས་བྱུང་བའི་ཁྲག་གིས་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མཆོན། ཁྲག་དེ་འཇག་པས་ཡེ་ཤེས་དེས་འགོ་བ་
ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མཆོན། འཇམ་ཞལ་གྱིས་འཇམ་དབྱངས་གྱི་སྤྱལ་བ་ཡིན་པ་
མཆོན། གཞོན་ཀྱའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པས་གཞོན་ཀྱའི་གཟུགས་འཛིན་པ་
མཆོན། རལ་བ་ལྷས་མངོན་བྱང་ལྷ་མཆོན། སྤྱན་གསུམ་གྱིས་དུས་གསུམ་
གཟིགས་པ་མཆོན། སྤྱན་ཉིར་བདུན་གྱིས་རྒྱ་སྐར་ཉིར་བདུན་དང་། ཅ་ཉིར་
བཞི་རོ་རྒྱང་དབྱ་མ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཉིར་བདུན་ཡང་མཆོན། ལྷག་དང་
པོ་གཉིས་གྱིས་སྤང་ལྷགས་ཕྱིག་པ་འཛིན་པས་ལུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ལུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་མཆོན། ལྷག་མ་གཡས་གྱི་ལྷག་
མཆོན་བཅུ་དྲུག་གིས་ལུལ་ཅན་དགའ་བ་བཅུ་དྲུག་མཆོན། ལྷག་མ་གཡོན་

གྱི་ཕྱག་མཆོན་བཅུ་དྲུག་གིས་ཡུལ་སྤོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མཆོན།

ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ། སྒྲང་ཕྱགས་གྱིས་གཏི་ཕྱག་གི་ཕྱན་པ་བཟུས་པ་
མཆོན། གྱི་གྲུག་གིས་མ་རིག་པ་གཙོད་པ་མཆོན། སྤྱི་ཆྱི་པ་ལས་གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཕེགས་པ་མཆོན། གཏུན་ཤིང་གིས་བྲན་པ་ཉམས་པ་
འཛོམས་པ་མཆོན། ལྷ་གིས་སྤིད་པ་གཙོད་པ་མཆོན། ཀ་ཏ་ཡས་སྒོ་གསུམ་
གྱི་ཉེས་པ་འཛོམས་པ་མཆོན། དབྱ་སྒྲུབ་སྤྱི་བ་པའི་བག་ཆགས་འཛོམས་པ་
མཆོན། མདུང་གིས་ལྟ་བུ་འཕེགས་པ་མཆོན། མདས་རྣམ་རྟོག་གི་བྱུག་
རྒྱར་བསྐྱུན་པ་མཆོན། ལྷགས་ཀྱས་ཡེ་ཤེས་པ་དང་གདུག་པ་ཅན་ཡང་
འགྲུགས་པར་བྱེད་པ་མཆོན། དབྱུག་ཏོས་ལས་སྤྱི་བ་འཛོམས་པ་མཆོན། །
རྒྱ་ཀས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོན། འཁོར་
ལོས་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་མཆོན། རྩེ་རྩེ་ཆེ་ལྷ་པས་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་པ་མཆོན། རྩེ་རྩེ་ཐོ་བས་སེར་སྤྱི་བ་འཛོམས་པ་མཆོན། རལ་
གིས་རལ་གྱི་སོགས་དངོས་བྱུབ་བརྒྱད་སྟེར་བ་མཆོན། ཅང་ཉེ་ལྷས་མཆོག་
ཏུ་དགའ་བའི་སྐྱས་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྐྱེད་པ་མཆོན།

ལྷག་མ་གཡོན་གྱི་དང་པོའི་ཐོད་ཁྲག་གིས་དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་
སྐྱོང་བ་མཆོན། ཆངས་མགོས་སྤྱི་རྩེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་དོན་བྱེད་པ་མཆོན།
ཕུབ་གྱིས་བདུད་ལས་རྒྱལ་བ་མཆོན། ཀླང་པས་སྐྱབ་པ་པོས་སངས་རྒྱས་

སར་འགྲོ་བ་མཆོན། ཞགས་པས་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྒྱད་འཆིང་བ་
 མཆོན། གཞུས་ཁམས་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བ་མཆོན། རྒྱ་མས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཆོན། རྩིས་བྱས་ཤིང་ཕྱིན་གྱི་སྤྱོད་
 སྒྲོགས་པ་མཆོན། ལག་པས་ཞི་སོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་མཆོན། དུར་ཁོད་ཀྱི་
 རས་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་སྤྱིབ་གཡོགས་སེལ་བ་མཆོན། སྤྱིས་བྱ་གསལ་ཤིང་
 ལ་བཙུགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བྱ་ཐག་ཆོད་དེ་མངོན་སུམ་
 དུ་རྟོགས་པ་མཆོན། མེ་ཐབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
 གསལ་བ་མཆོན། ཐོད་ཆལ་གྱིས་སྒྲིང་རྩེའི་བདུད་ཅིས་གང་བ་མཆོན།
 སྤྲིགས་མཛུབ་བྱས་པའི་ལག་པས་བདུད་ལ་བསྤྲིགས་པ་མཆོན། འཕན་ཅེ་
 གསུམ་པས་སྒྲོགས་སུམ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་རྟོགས་པ་མཆོན། རྒྱང་
 རས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་མཆོན་པའོ།

ཞབས་ཀྱི་སྒོག་ཆགས་ཀྱིས་མཆོན་ཚུལ་ནི། ཞབས་གཡས་ཀྱི་འོག་
 ཏུ་མནན་པའི་མི་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་བྱན་མོང་གི་དངོས་བྱུང་བརྒྱད་མཆོན།
 ཞབས་གཡོན་ཀྱི་འོག་ཏུ་མནན་པའི་བྱ་མོད་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་དབང་ལྷག་
 བརྒྱད་མཆོན་པ་དེ་རྩིས་བྱས་པའི་འགྲེལ་པའི་ལྷགས་དང་། ཡང་ཞབས་ཀྱི་
 སྒོག་ཆགས་བཙུ་བྱུག་གིས་བདེན་འཛིན་བཙུ་བྱུག་སྤོང་བ་མཆོན་པ་མི་
 བསྐྱོད་པའི་འགྲེལ་པའི་ལྷགས་དང་། ཡང་དེ་བཙུ་བྱུག་གིས་ལྷ་བའི་དཀར་ཆ་

བཙེ་ལྷའི་སྟེང་དུ་སྒྲོས་བཙེས་ནས་བཞག་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་བཙུ་བྱ་དང་།
མར་ངོ་ལའང་ནག་ཆ་བཙེ་ལྷའི་སྟེང་དུ་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་བཙུ་
བྱ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། སྐྱབ་པ་པོའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་འཕེལ་ཆ་
རྣམ་པར་དག་པ་མཆོན་པ་རྣམས་ནི་ལྷ་ལི་ཏའི་སྐྱབ་ཐབས་ཆེ་བའི་ལུགས་
སོ།།

ཆངས་པ་སོགས་ལྷ་ཆེན་བརྒྱད་མནན་པས་གདུག་པ་ཅན་ཟིལ་གྱིས་
གཞོན་ལྷས་པའི་བརྟེན་པ་དང་། ལྷ་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་གོང་དུ་
འཕགས་པར་སྟོན་པའོ། །མེ་དབྱང་རབ་ཏུ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་
པས་ནང་གི་སྐྱབ་གཉིས་དང་། ཕྱིའི་གདུག་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་
ལྷས་པ་མཆོན་པའོ། །ཡང་དམ་ཆོག་སེམས་དཔས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་
རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱལ་སྐྱུ་རགས་པ་མཆོན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔས་གཉུག་
མའི་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་རྣམ་པར་དག་པ་འོངས་སྐྱུ་མཆོན། ཉིང་རེ་
འཛིན་སེམས་དཔས་གཉུག་མའི་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་གསལ་ཆོས་
སྐྱུ་མཆོན། འདི་ཡན་ཆད་སྤྱང་གཞི་དང་སྤྱར་བ་ཡོད་ཅིང་། འདི་མན་ཆད་
སྤྱང་གཞི་དང་འབྲེལ་ཆོས་འགྲིག་པ་ཅན་ནི་ཡོད་ཀྱང་། ཆོས་མཐུན་སྤྱར་བའི་
སྟོན་སྤྱང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་བསྐྱོམ་པ་མེད་པས། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སའི་མཛད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །དེས་ན། དེའི་

ཐུགས་ཀར་ཞུས་སྐྱེས་བུ་བའི་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར། དེའི་འོད་གྱིས། ཞེས་པ་
ནས། ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་མཐེང་ག་འོད་ཟེར་ལྷ་འཕྲོ་བ། ཞེས་
བའི་བར་གྱིས་སྒྲེ་བ་སྒྲུལ་སྒྲུར་འབྱེར་བའི་ནལ་འབྱེར་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། དེ་
དག་གི་མཆོན་དོན་སོགས་ཀྱང་བཤད་ཟིན་ཏོ།

དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་གྱིས་
འཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་དང་མཉམ་པར་སྒྲུར་ཚུལ།

བཞི་པ་དེ་འདྲའི་སྒྲུ་གསུམ་གྱི་གོ་འཕང་ཡང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཆོས་
གྱིས་ཐོབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རིག་མ་འདྲུ་བུ་བའི་ཚུལ་ནི། དེའི་བར་ན་ཞེས་
བ་ནས་ཞུས་ཀོའི་ཉྱེ། ཞེས་པའི་བར་སྒྲུབ་ཐབས་སུ་བཤད་བ་ལྟར། རིག་མ་
དང་སྒྲུར་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྟན་བུའི་ཐུག་རྒྱལ་ཡེ་རྒྱ་དང་། ལས་རྒྱ་
གཉིས་ལས། ཡེ་རྒྱ་ནི། རང་གི་ཡིད་གྱིས་ཆེད་དུ་བཅོས་ནས་མི་མོའི་ནམ་པ་
བསྐྱོམ་པ་དེ་ལ་ཡེ་རྒྱ་ཞེས་བ་དང་། སྒོན་གྱི་ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་རྒྱ་མ་
སོགས་ཕྱང་པོ་རགས་བ་དང་ལྷན་པ་ལ་ལས་རྒྱ་ཞེས་བུའོ།

དེ་གཉིས་ལས་གང་ལ་བསྟན་ཚུལ་ནི། ད་ལྟའི་སྒྲུབ་པ་པོ་པལ་ཆེར་ཡེ་
རྒྱལ་བསྟན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་ཡེ་རྒྱ་དེ་ཉིད་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐུགས་གསུམ་
ཡོད་དེ། ཐོག་མ་ནས་རང་ལ་ལུས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་པ་གཅིག་དང་། རང་
ལྷན་བསྐྱེད་ནས་དེ་རྗེས་རང་རིགས་ཀྱི་མི་མོའི་ནམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིད་གྱིས་

བཙུགས་ནས་དམིགས་པ་གཅིག་དང་། རང་ལྟར་བསྐྱེད་རྗེས་རང་གི་སྤྱིང་ག་
ནས་རང་རིགས་ཀྱི་མི་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རིག་མ་བྱུང་བར་མོས་པ་གཅིག་
སྟེ་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་བྱུང་། གོང་དུ་ཡབ་ལུས་
སྟན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱེད་ཀྱང་། འདིར་ལུས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལྟར་རིམ་གྱིས་
གསལ་འདེབས་དགོས། རང་རིགས་ཀྱི་མི་མོ་ཞེས་པ་ནི། སྐྱབ་པ་པོ་མི་
བསྐྱོད་པའི་རིགས་ལ་གདོལ་བའམ་སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་དང་། རྣམ་སྤང་གི་
རིགས་ལ་བཙུགས་མཁན་གྱི་བྱ་མོ་དང་། རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ལ་འབྲེང་
བརྒྱད་མཁན་གྱི་བྱ་མོ་དང་། འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་གར་མཁན་གྱི་བྱ་
མོ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ལ་བཟོ་བྱེད་མཁན་གྱི་བྱ་མོ་ཡིན་པར་བཤད།
དེས་ན་རྩོམ་མེ་འཛིགས་བྱེད་སྐྱབ་པ་པོ་ནི་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་ཡིན་པས་དེའི་
རིག་མ་ནི་གདོལ་བའམ་སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོ་འོ།

དེས་ན་ལུགས་བྱི་མ་ལྟར་ན། བདག་གིས་ཆགས་ཅན་གྱི་སྐྱོད་པས་
འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རིག་མ་དང་སྟོམས་པར་ཁྱེད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ་སྟུང་པའི་འཕེན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། རང་གི་སྤྱིང་
ག་ནས་གདོལ་བའམ་སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བྱ་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་བྱུང་བར་མོས་
ལ། བྱ་མོ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྒྱུ་ཡིག་སྟོན་པོ་འམ་བུ་ཡིག་སྟོན་
པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ། ས་པོན་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རང་

འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་བར་ན་ཡུམ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་ལངས་མ་ཡབ་ལས་སྐྱ་
 བོངས་ཅུང་ཟད་ཅུང་བ་དྲག་མའི་ནམ་པ་ཅན། སྐྱ་མདོག་སྟོན་མོ་ཞལ་གཅིག་
 བྱག་གཉིས་མ་གཡས་རྟོ་རྟོ་ཅེ་ལྟ་བའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱི་གྱི་གྱུག་འབྱར་བ།
 གཡོན་བས་ཐོད་བ་ཁྲག་གིས་བཀང་བ་བཟུང་ནས་ཡབ་ཀྱི་མགུལ་གཡས་
 རོས་ནས་འབྱུང་བ། ཡབ་ཀྱི་གྱི་ཐོད་འཛིན་བའི་བྱག་ནི་ཡུམ་གྱི་མཆན་ལོག་
 བས་འབྱུང་དེ་སོག་པུ་ཏུ་བསྟོལ་བའོ། །ཡུམ་ལ་ཐོད་སྐྱམ་ལྟེན་དུ་རྒྱན་
 དང་། མི་མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྟ་བུའི་དོ་ལལ་དང་། ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་བའི་མི་
 རུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ། སྟན་རྒྱ། མགུལ་རྒྱ། གདུ་བྱ། སྐར་ལས་ཏེ་རུས་བའི་
 བྱག་རྒྱ་ལྟ་བུ་བརྒྱན་བ། ཞབས་གཡས་ནི་ཡབ་ཀྱི་ཞབས་གཡོན་དང་སྟན་
 ཅིག་ཏུ་བརྒྱངས་བ། ཞབས་གཡོན་ཡབ་ཀྱི་བརྒྱ་གཡས་བའི་སྟེང་ནས་འཁྲུལ་
 ཏེ་འབྱུང་བར་བསྟོལ་མོ། རྟོག་བདུན་དང་། སྐྱ་ལྟ་བུ་ལ་ འཛིགས་བྱེད་ལ་
 ཡུམ་ཡོད་པར་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་། བཤད་རྒྱུ་རྟོག་གསུམ་དང་དག་
 བཤད་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་བྱེད་ལ་ཡུམ་ཡོད་པར་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པར་
 ཆོད་ལྟན་དུ་མས་བཤད་པ་སྟར་གཤམ་པར་བྱའོ།

དེ་ཡང་ཡུམ་རྩོལ་རྩོལ་མེད་པ་མེད། ཡ་མོ་ལྷ་བརྩམས་མཛད་
པའི་འདྲིལ་ས་མེད་ལྷ་དཔྱ་མའི་སྐྱབ་ཐབས་ལ་སྐྱད་འཁོར་གྱི་གཙུག་པོ་
འདྲིལ་ས་མེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་རྒྱ་པ་ལ་ཡུམ་རྩོལ་རྩོལ་མེད་པ་མེད།

ཐོད་འཛིན་བས་འཁྱུད་པར་བཤད་པ་དེ་ཉིད་ལམ་འདིར་ཁ་བསྐྱར་སྟེ་ཡུམ་རྩོ་
 རྩོ་རོ་ཡངས་མར་བྱེད་པར་གསུངས། ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས། ཡུམ་དེའི་
 དབྱལ་མགྱེན་སྟོང་ཉེ་གསང་གཙུག་རྒྱལ་ས་སུ་ཨོ་ཨླུ་ཨླུ་ཉོ་སྤྲུ་རིམ་བར་
 བཀོད་པར་བཤད་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་དུ་མར་མ་བཤད་ཅིང་སྐྱབ་ཐབས་སུ་
 ཡང་མ་བྱུང་བས་བཞག།

སྐབས་འདིར་ལས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་དུ་རུང་བའི་རྣམ་འབྱོར་པ་ཡུལ་རྟེན་
 གཉིས་ཀ་མཆན་ཉིད་ཆང་བའི་སྐབས་སུ། ལས་རྒྱ་བརྟེན་དུ་རུང་ཡང་། དུས་
 འདིར་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་དགོན་བས་སྐྱབ་པ་
 ཐོ་ཐལ་ཆེར་ཡེ་རྒྱ་ལ་བརྟེན་རིགས་ཤིང་། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀའི་མཆན་ཉིད་
 ཆང་ཚུལ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མདོར་བྱས་ལས། སྟེ་ཤ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཆོ། །བྱ་
 མོ་ཨླུ་ལ་མཐིང་གའི་མདོག་། མིག་ཡངས་དམ་པ་རྟེན་ནས་ནི། །མཉམ་པར་
 བཞག་ཅིང་ལེགས་པར་བསྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཡུལ་རྟེན་གཉིས་
 ཀའང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་པ། དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པ།
 འཁྱུད་པ་དང་ཨོ་བྱེད་པ་སོགས་འདོད་པའི་སྐྱ་རྩལ་ལ་སྦྱངས་པ། ལྷའི་རྣམ་
 འབྱོར་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ། བཟ་ཡིག་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་གྱིས་བྱང་སེམས་
 ཕྱིར་འཕོ་མེད་དུ་འཛིན་ཅུས་པ། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་ཏེ་བདེ་
 ཉོང་སྦྱར་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ་མཁས་པའི་མཆན་ཉིད་རྒྱལ་ས་ཆང་དགོས་

ཤིང་། དེ་འདྲའི་མཆན་ཉིད་མ་ཆང་བར་ལས་རྒྱ་བསྟེན་ན་ཉེས་དམིགས་ཤིན་
 ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་རུ་ཀའི་མངོན་འབྱུང་ལས། རྣམ་འབྱོར་མེད་པར་རྣམ་
 འབྱོར་ཆོས། །ཕྱག་རྒྱ་ལ་ནི་བཤོད་འགྱུར་དང་། །ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་
 ཚུལ། །དཔུལ་བར་འགྲོ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཆངས་སྟོང་སྤང་བ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཡོད་པར་བྱོས་ཤིག།

གལ་ཏེ་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་ཆང་
 བས་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་བབ་ན། སྐབས་འདིར་ལས་རྒྱ་བསང་
 སྤངས། སྟོང་པའི་ངང་ལས་རྩྱིང་མ་གྱི་ལས་ཡུམ་རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་མར་མངོན་
 རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད། འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་མཁའ་གསང་གིན་རྒྱབས་
 སོགས་བྱས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྷན་པས་མན་ངག་ཞལ་ཤེས་ལྟར་
 སྟོམས་འཇུག་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པལ་བའི་ལྷགས་དང་འབྲེ་བ་
 བེ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་དུས་མཐའ་འདིར་ལས་རྒྱ་བསྟེན་དུ་རུང་བ་ནི་ཉིན་
 སྐར་ཅུ་ལས་མེད་པས་བདག་འདྲའི་ལས་དང་པོ་བ་པལ་ཆེ་བ་དག་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་ཡེ་རྒྱ་ལ་བསྟེན་རིགས་སོ།།

དེ་ལྟར་ཡེ་རྒྱ་དང་ལས་རྒྱ་གང་ཡིན་ཀྱང་ཡལ་ཡུམ་གྱི་རྡོར་བད་ལ་ཐ་
 མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་བསལ་ཏེ་སྟོང་པར་སྤངས་ཏེ་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ལས་ཡལ་རང་
 གི་གསང་གནས་རྩྱི་ཡིག་སྟོན་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམ། རྩྱི་དེ་ཡང་འོད་དུ་

ཞུ་བ་ལས་རྩོམ་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ། ཡང་ན་བྱི་དབྱིབས་པོ་མཆན་གྱི་རྣམ་
 བ་ལ་ནང་རྩོམ་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ལས་སྤང་བ་ལན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་མི་
 བསྐྱིབས་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ། ཏྲགས་དེའི་ཁོར་བྱ་ནི་ཨོ་ལས་བྱུང་བར་མོས་ལ།
 ཁོར་བྱ་དེའི་ནང་དུ་རྩོམ་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་ལའི་དབྱས་རྩ་ནི་སྤྱ་གྲུ་ཁོང་གསེང་ཅན་ཏེ་
 བར་སྤང་བའི་བྱ་ག་པའ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་བས་དམ་པོར་བཀག་
 བར་བསམ། དེ་བཞིན་དུ་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་འོད་དུ་ཞུ་བ་ལས་ཀླུ་མར་
 པོའམ། རྩྱུ་ཡིག་དམར་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམ། རྩྱུ་ཡིག་དེ་ཡང་འོད་དུ་
 ཞུ་བ་ལས་བྱི་དབྱིབས་ཟླ་གའི་དབྱིབས་ལ་ནང་བསྟུང་དམར་པོ་འདབ་མ་
 བརྒྱད་བ་སྦྱབས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བར་བསམ། སྦྱབས་སྟོང་གི་རྣམ་
 པ་ཅན་དེའི་ནང་དུ་ཀླུ་མས་བྱུང་བའི་ཟེུ་འབྱུ་སེར་པོའི་དབྱས་སྤྱ་ཏེ་བར་
 སྤང་བའི་བྱ་ག་པའ་སེར་པོ་མགོ་ནང་དུ་བསྟན་བས་སྤང་ལྟར་དམ་པོར་
 བཀག་བར་བསམ་ཞིང་པའ་ཡིག་དེ་གཉིས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གསལ་སྤང་
 བཏན་པོ་ཡག་པོར་བསྐྱབ་བར་བྱའོ།

བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས། ཡབ་ཀྱི་ཁོར་བྱའི་རྩེར་ཨོ་གྱིས་མཆན་པ་དང་
 ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ཟེུ་འབྱུ་ལ་ཀླུ་མ་མཆན་པར་བཤད། དེ་རྗེས། འཁྲུད་བ་ལ་
 སོགས་པའི་བྱེད་པ་དུ་མ་དང་བཅས་པས། ཡབ་ཡུམ་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་
 ཆགས་པར་མོས་ཏེ། ཨོ་སྤྱོད་ཏེ་སྤྱོད་ཏེ་ཨ་ཁུ་རྩ་ག་ཏེ་བཟོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

གོཅུ་རྟོ། ཞེས་ཇེས་ཆགས་ཀྱི་སྒྲགས་བརྗོད་ནས་སྒྲགས་དོན་ལྟར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཇེས་སྒྲ་ཆགས་པའི་དོ་ཇེ་བདག་ཉིད་ངའོ། ཞེས་
ཇེས་ཆགས་ཀྱི་ར་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལ། རང་ཡེ་ཡུམ་ལྟར་གསལ་བར་དམིགས་
བ་ལྟའི་འདུ་ཤེས། མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་པཎ་ཡིག་བསྐྱོམ་པ་
སྒྲགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས། ཐབས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་
བྱའོ་སྟམ་དུ་བསམ་བ་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཏེ། འདུ་ཤེས་གསུམ་དང་ལྷན་པས་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པར་མོས་ལ། ཇེས་ཆགས་ཀྱི་དགའ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ།
བྱང་སེམས་སྤྱི་པོ་ནས་རིམ་བར་པལ་བས་བྱིར་མ་འཕོས་པར་བརྒྱུང་བས་
དགའ་བ་བཞི་བྱངས་ཏེ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བའི་དུས་སྟེ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་
བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་ཡུལ་
སྟོང་ཉིད་གཉིས་རོ་གཅིག་དུ་གྱུར་བ་དེ་ངའོ་སྟམ་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་
ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་
རུས་སུ་བསྐྱོམ་མོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི་སྤྱི་གསུམ་ཀྱི་གོ་འཕང་སྤྱར་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་
བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྟོང་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། གོང་གི་སྒྲགས་དོན་ནི། ཨོ་
ནི་གོང་དུ་བཤད་ཟིན། སུ་ནི་ཐམས་ཅད། ཏ་ཐ་ནི་དེ་བཞིན། ཨ་ག་ཏ་ནི་
གཤེགས་པ། ཨ་རུ་ནི་ཇེས་སྟེ། ར་ག་ཏ་ནི་ཆགས་པ། བརྒྱ་ནི་དོ་ཇེ། ལྷ་སྤྱི་ཐ་

ནི་རང་བཞིན། ལྷ་མོ་ཞི་བདག་ཉིད། ལ་ཉི་ནི་རང་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་གོང་གི་
ལ་ག་ཉི་ལ་ནི་ཐའི་ལ་དང་མཚུངས་འདྲ་བྱས་པས་ལ་བྱིས་ནས་སྤྱི་རིང་
པོར་གྱུར། ལ་ཉི་གི་ལ་ནི་ཀོའི་རྩེས་སུ་བྱུང་བས་སུ་ཉར་སོང་ནས་ཉི་ལུས་
སོ། །དེ་དག་ཀྱིས་ཉེ་གོ་ཐོབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡུམ་དང་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་ནི། ཆགས་པ་ལམ་དུ་བྱས་ཏེ་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱར་བའི་ཆེད་དུ་དང་། རྟེན་དང་བརྟེན་བའི་དཀྱིལ་
ལའོར་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་དེའི་རྣམ་ཐོལ་དུ་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་དང་།
རྒྱུད་སྤྱོད་ལ་གསུམ་མན་ཆད་ལས་འདས་པའི་ལའོར་བའི་རྩ་བ་བདེན་
འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་དང་། དེས་རྒྱུད་སྤྱོད་
པར་བྱས་པའི་རྒྱུ་ལས་སྤྱོད་པས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་དང་ཡེ་རྒྱུ་བསྟེན་པ་ལས་སྤྱོད་
བའི་བདེ་སྟོང་བྱད་པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་
པར་གསུངས། དེ་དག་གི་མཆོན་དོན་ནི། ཡུམ་དང་སྦྱར་བས་ཐམས་པའི་བ་
ཆེན་པོ་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་མཐོན་སུམ་དུ་བྱས་ཤིང་
དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་འདྲུག་གི་གོ་འཕང་མཐོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་མཆོན།
རྒྱུ་དང་ལྷ་མོ་གིས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་མཆོན། ཡབ་
གྱི་གསང་གནས་རྩོམ་པ་མཁན་གྱི་ལྷ་མོ་ལས་ཡབ་གྱི་ལོ་རྒྱུད་དཔུས་གྱི་
རྩ་འདབ་བཞི་རྒྱ་ཉི་དང་བཅས་པ་མཆོན། ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་པད་འདབ་

བརྒྱད་པར་བསྐྱེམས་པས་ཡུམ་གྱི་གསང་གནས་ཀྱི་ནང་གི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་
མཚོན། བཟ་ཡིག་སེར་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀའི་ཐུར་སེལ་གྱི་
རྒྱུད་སེར་པོ་མཚོན། བཟ་ཡིག་གཉིས་ཀྱིས་བྱ་ག་གཉིས་བཀག་པར་
བསྐྱེམས་པས། ཐུར་སེལ་གྱི་རྒྱུད་བཅེངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ལེ་ཕྱི་རོལ་
དུ་མི་འཕོ་བར་གནས་པ་མཚོན་པའོ།

རིག་མ་འདུ་བྱ་བ་དེ་ཉིད་ནི་དང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་
མཚོག་གཉིས་གང་ལ་སྤྱད་ཀྱང་རུང་བར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་
གསུངས། འདིར་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ས་བཅད་ཀྱི་ནང་དུ་གཏོགས་པར་བྱས་ཏེ་
བཤད། དེས་ན་འདི་ཡན་ཆད་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་།
དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཚོག་གཉིས་ཀྱི་དང་པོར་
བསྐྱེམ་དགོས་པས་དང་པོ་ཞེས་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་དུ་སྦྱོར་
བའི་ནལ་འཕྱོར་ཡིན་པས་ན་སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཅེས་བཤད། །དེ་ལྟར་ན་
རང་ཉིད་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་བའི་ཞེས་པ་ནས་ཨ་ཁུ་རྒྱ་ག་ཏ་བཟ་སྤྱ་སྤྱ་
མ་ཨྱ་སྤྱ་ཀོཅུཾ། ཞེས་པའི་བར་གྱིས་དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེམ་
ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེམ་ཚུལ།

གཉིས་པ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཚོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྐྱེམ་པ་ལ་

གསུམ། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོས་ཏེ་མཛད་པ་
 མཛད་ནས་དགྲིལ་ལའོར་ལ་འགོད་པའི་ཚུལ། སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱུ་གསུང་
 ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་གྱིས་
 གདབ་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་ལའོར་བསྐྱེད་ཅིང་
 སྒྲོས་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་དགྲིལ་ལའོར་ལ་འགོད་ཚུལ་ནི། གསང་འདུས་
 ལྟ་བུ་ལ་སྒོ་བདུན་དང་འཛིགས་བྱེད་འདི་ལ་སྒོ་ལྔ་ལྔ་ན་གྱིས་བྱ་བར་བཤད་
 པ་ལས། སྒོ་བདུན་ནི། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ། ཕྱིར་སྒྲོས་པའི་སྒོ།
 ཕྱི་སྒོས་གྱི་མཛད་པ་མཛད་པའི་སྒོ། སྐྱལ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བའི་སྒོ།
 ཡེ་ཤེས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པའི་སྒོ། རིགས་བདག་གི་བྱང་ལེམས་གྱིས་
 དབང་བསྐྱར་བའི་སྒོ། རང་རང་གི་གནས་སུ་འགོད་པའི་སྒོ་སྟེ་བདུན་ནོ། །

སྒོ་ལྔ་ནི། བོང་གི་སྒོ་བདུན་ལས་ལྔ་པ་དང་བྱུག་པ་དོར་བའི་ལྷག་མ་ལྔ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ཐུགས་རྒྱས་ཞེས་
 པ་ནས་མིའི་ཐོད་པ་བདུད་ཅིས་གང་བ་བཞིར་བྱུང་ཅིས་པའི་བར་ནི་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པ་བསྐྱེད་པའི་སྒོ། རྩི་རྩི་སོགས་རང་རང་གི་འབྲིན་སྐྱགས་བརྗོད་པ་
 ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་ཞེས་པའི་བར་ནི་ཕྱིར་སྒྲོས་པའི་སྒོ། རྩོགས་བཅུར་
 གཤེགས། ཞེས་པ་ནས་བཀོད་ཅིས་པ་དང་སྐྱུངས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བར་ནི་ཕྱི་
 སྒོས་གྱི་མཛད་པ་མཛད་པའི་སྒོ། གཅིག་ཏུ་འདུས་ཞེས་པ་ནི་སྐྱལ་པ་རྣམས་

གཅིག་ཏུ་འདྲུ་བའི་སྒོ། ཐེས་པར་གྱུར་ཅེས་པ་དང་གདན་ལ་འཁོད་ཅེས་པ་ལྟ་
བུ་ནི་རང་རང་གི་གནས་སུ་འཁོད་པའི་སྒོ་སྟེ་ལྟ་བུ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།

དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་བསྟོམ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱ་
ཡིག་གི་འོད་ཟེར་ལྷགས་གྲུས་ཞེས་པ་ནས། དམ་ཚིག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་
ལ་ཐེས་པར་གྱུར། ཅེས་པའི་བར་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བསྟོམ་པ་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རང་འདིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་
མཆམས་དང་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱ་ལས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཟེར་
སྟོན་པོའམ་དམར་པོ་ལྷགས་གྲུ་ལྟ་བུས་སྟོང་འོག་སྤྱོགས་མཆམས་ཐམས་
ཅད་གྱི་མཁའ་ལ་ཁྱབ་པར་སྟོས་ཏེ། སྤྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྤྱས་བཅས་
ཐམས་ཅད་འདིགས་བྱེད་འབྲས་བུའི་ལྟ་ཞེ་དགུ་མའི་རྣམ་པར་བཀྱག་པའམ།
ཡང་ན། བཅུ་གསུམ་མའམ། གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྦྱན་བྲངས་ཏེ་
རང་གི་ཅ་ཞལ་ནས་ཞུགས་པར་བསམ། འབྲས་བུའི་ལྟ་ཞེ་དགུ་ནི། གཙོ་བོ་
འདིགས་བྱེད་ཞལ་སྤྱག་ཡོངས་རྫོགས། དེའི་སྤྱོགས་བཞིར་རྫོང་མགོ་བོ། རྫོ་
རྫོ་ལག་པ། རྫོ་རྫོ་རྒྱ་མ། རྫོ་རྫོ་ཀང་པ། མཆམས་བཞིར་རྫོ་རྫོ་ཐོད་པ་མ། རྫོ་རྫོ་
ཐོད་ཆལ་མ། རྫོ་རྫོ་དུར་ཁོད་གྱི་རས་མ། རྫོ་རྫོ་མདུང་ཅེར་བསྟོན་མ། དེའི་སྤྱི་
རོལ་ཤར་དུ་རྫོ་རྫོ་གྱི་གུག རྫོ་རྫོ་མཆོན་ཅེ་གཅིག་པ། རྫོ་རྫོ་གཏུན་ཤིང་། རྫོ་
རྫོ་རྫོ་གྱི། རྫོ་རྫོ་ཀ་ཏ་ཡ། རྫོ་རྫོ་ལྷགས་གྲུ། རྫོ་རྫོ་མ་ཏེ། རྫོ་རྫོ་བ་སྐང་བརྒྱད་

དང་། ལྷོར་དོན་རྣམས་། དོན་མདུག་། དོན་དབྱུག་། དོན་ཁ་ལྷོ་། དོན་
མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ། དོན་ཞགས་། དོན་པག དོན་པོང་བྱ་བརྒྱད་དང་།
ཁུབ་ཏུ་དོན་དོན། དོན་ཅང་ཏེ་ལུ། དོན་ཕུག་། དོན་གཞུ། དོན་ཕྱི་ལ་བྱ། དོ་
རྒྱུང་རམ། དོན་རྩ་མོང་། དོན་ཁྱི་བརྒྱད་དང་། བྱང་ཏུ་དོན་སྤྲིགས་མཛུགས་
དོན་འཕན་ཅེ་གསུམ་། དོན་སྤང་སྤྲགས། དོན་ཐོ་བ། དོན་མདུང་། དོན་
མེ་ཐག དོན་ལུག དོན་མ་བརྒྱད་དང་། ལྷོ་བཞི་ལ་དོན་བྱ་ཆོད། དོན་ལུག་
། དོན་བྱ་རོག དོན་མེ་ཅོ་བཞི་དང་། མཆོམས་བཞིར་དོན་བྱ་ཆེན། དོན་
ཁྱ། དོན་ཁྱི་བྱ། དོན་བཞད་པ་བཞི་སྟེ་ཞེ་དགུ་ལོ།

དེ་དག་གི་སྐྱུ་མདོག་ཕྱག་མཆོན་ནི། གཙུ་པོ་འཛིགས་བྱེད་པོང་འབྲ་
ཞིང་། འཁོར་ཞེ་བརྒྱད་ནི། ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མདོག་མཐིང་ག་མ་ཏེ་འཁོར་ཅན།
ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་། གཡས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་མིང་དང་
མཐུན་པའི་ཕྱག་མཆོན་འཛིན་ཅིང་། གཡོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་
པའོ། །ཞལ་ཏུ་བརྒྱག་པའི་སྟེ་དག་སྤྲགས་ཀར་སྟེ་བས་པ་ན་ཆགས་པ་ཆེན་
པོའི་མེས་ཁུས་ནས་ཐེག་ལེ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམ།
ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་དོན་འཕྲུལ་ནས་བརྒྱད་དེ་པར་ཡིག་གི་བྱར་བྱང་ཟད་བྱེ་བའི་
མཆོམས་ནས་ཐོན་ཏེ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ནང་ཏུ་ཁྱགས་པར་བསམ། ཡུམ་གྱི་
བསྐྱེད་པར་ཡིག་གི་བྱར་གྱང་བྱང་ཟད་བྱེ་ནས་ཡར་སོང་ནས། ཡུམ་གྱི་ཐེག་

ལེ་དང་འདྲེས་ཤིང་སྤྱགས་ཀར་སླེབས་པ་ན། ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་ཆ་གཉིས་སུ་
གྱུར་པར་བསམ། ཆ་གཅིག་ནི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། རྩྭ་དེ་
ཡང་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་ཡས་ཁང་གྱུ་བཞི་སྟོ་བཞི་བ་སོགས་
གོང་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གདན་དང་བཅས་པ།
ཤར་སྟོ་ཡབ་རང་ལ་བསྟན་པ། ཆེ་ཆུང་རང་གི་སྟོ་དང་འཆམ་བཤམ། དུམ་གྱི་
སྟོ་བ་ཆུང་དུར་གཞལ་ཡས་ཁང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པར་བསྟོམ།

དེ་ཡང་ཁབ་མིག་ཆུང་དུའི་ནང་ནས་བལྟས་པས། རི་ཆེན་པོ་ཡང་
མཐོང་རྒྱས་པ་ལྟ་བུས་དཔེར་བྱས་ཏེ་བསྟོམ་ན་སྟོར་འཆར་བདེ་བར་
གསུངས། དེ་ཡང་བྱང་འདུག་གི་གོ་འཕང་ཐོབ་ན་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གི་སྟེང་
དུ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་
གཟུགས་སྐྱ་གནས་པར་སྟོན་ཀྱང་། དེ་དག་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་གོ་
ས་མི་ཁེགས་པར་སོ་སོར་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་གསུངས་པས། ད་ལྟ་ནས་འབྲས་བུ་
ལས་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྟོམ་པའི་སྐབས་འདིར་དུམ་གྱི་སྟོ་བ་ཆུང་དུའི་ནང་
དུ་གཞལ་ཡས་ཁང་སྟོང་གསུམ་ལྟར་ཆེ་བ་ཞིག་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་
བསྟོམ་ན། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་
ཅན་དུ་འགྱུར་རོ།

དེ་ལྟར་དུམ་གྱི་སྟོ་བར་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་

ནང་དུ་གདན་བཅུ་བདུན་ཚན་གཉིས་གསལ་བཏབ་རྗེས། སྤར་གྱི་ཐིག་ལེ་ཆ་
གཅིག་ནི་གདན་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཆ་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཐིག་
ལེ་དེ་དག་ལས་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་ནི། སྐབས་འདིར་ཆོ་ག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད་
པར་གསུངས། ཆོ་ག་གསུམ་ནི། ས་བོན་བསྐྱེད་པ། ཡུག་མཆོན་བསྐྱེད་པ།
སྐྱེ་ཡོངས་རྩོག་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། སྤར་གྱི་ཐིག་ལེ་ཆ་བཅུ་བདུན་དེ་དག་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ས་བོན་བཅུ་བདུན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ས་བོན་
བཅུ་བདུན་ནི་དབུས་སུ་རྩྭ་ཡིག་སྟོན་པོ། འར་གྱི་རེ་འུ་མིག་གི་ནང་དུ་ཞེ་
ཡིག་དཀར་པོ། སྟོར་མ་ཡིག་སེར་པོ། ལུབ་ལུ་མེ་ཡིག་དམར་པོ། བྱང་དུ་ད་
ཡིག་ལྗང་ལ། འར་སྟོར་ཡ་ཡིག་སྟོན་པོ། སྟོ་སྟོར་ཅ་ཡིག་དཀར་པོ། ལུབ་
སྟོར་ནི་ཡིག་དམར་པོ། བྱང་སྟོར་ར་ཡིག་ལྗང་ལ། འར་སྟོའི་རེ་འུ་མིག་ལུ་ཇ་
ཡིག་དཀར་པོ། སྟོ་ལུབ་ལུ་ས་ཡིག་སྟོན་པོ། ལུབ་བྱང་དུ་དོ་ཡིག་དམར་པོ།
བྱང་འར་དུ་འུ་ཡིག་ལྗང་ལ། འར་སྟོའི་རེ་འུ་མིག་གི་ཕྱི་རོལ་ལུ་ཏ་ཡིག་
དཀར་པོ། སྟོ་ལུབ་ལུ་ཡོ་ཡིག་དཀར་པོ། ལུབ་བྱང་དུ་ནི་ཡིག་དཀར་པོ། བྱང་
འར་དུ་ར་ཡིག་དཀར་པོ་རྣམས་བྱེད་དུ་འབྱེད་བཤོ།

དེ་འདྲའི་ས་བོན་བཅུ་བདུན་གྱི་སྤར་མ་བཅུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
ལས། ཡུག་མཆོན་བཅུ་གསུམ་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཡུག་མཆོན་བཅུ་གསུམ་
ནི། དབུས་སུ་ཁོ་བོའི་རྩོམ་པོ་ཅེ་ལྷ་པ་བྱེད་འབྱེད་གི་ལྟེ་བར་རྩྭ་ཡིག་

སྟོན་པོས་མཆན་པ། འར་གྱི་རེ་འུ་མིག་ཏུ་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་
 པའི་ལྷོ་བར་ཁྲེ་ཡིག་དཀར་པོས་མཆན་པ། ལྷོ་རེན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཆ་དགྲ་
 པའི་དབྱས་སུ་མ་ཡིག་སེར་པོས་མཆན་པ། ལུབ་ཏུ་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་
 བརྒྱད་པའམ་འདབ་མ་བཅུ་དྲུག་པའི་ལྷོ་བར་མེ་ཡིག་དམར་པོས་མཆན་པ།
 བྱང་དུ་རལ་གྱི་ལྗང་ཁུ་སོ་གཉིས་པའི་ཡུ་བའི་སྟང་མཆམས་སུ་ད་ཡིག་ལྗང་
 ཁུས་མཆན་པ། འར་སྟོར་ཐོ་བ་སྟོན་པོ་རྩ་ཉི་ཤུ་བའི་དོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ་རྒྱ་གམ་
 དུ་བྱས་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དབྱས་རྩ་ནས་ཡུ་བ་ཐོན་པའི་ཐོ་བ་ཡིན་ལ་དེ་
 ལ་ལ་ཡིག་སྟོན་པོས་མཆན་པ། ལྷོ་སྟོར་དབྱག་པ་དཀར་པོ་དོ་རྩེ་བྱེད་པའི་
 ཅེ་མོ་ཅན་ལ་ཅ་ཡིག་དཀར་པོས་མཆན་པ། ལུབ་སྟོར་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་
 མ་བརྒྱད་པའི་ལྷོ་བར་ཉི་ཡིག་དམར་པོས་མཆན་པ། བྱང་སྟོར་རལ་གྱི་ལྗང་
 ཁུ་སོ་གཉིས་མ་རུ་ཡིག་ལྗང་ཁུས་མཆན་པ། འར་ལྷོ་རེ་འུ་མིག་ཏུ་འཁོར་
 ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ་ཇ་ཡིག་དཀར་པོས་མཆན་པ། ལྷོ་ལུབ་ཏུ་དོ་རྩེ་
 སྟོན་པོ་ཅེ་ལྷ་བ་ས་ཡིག་སྟོན་པོས་མཆན་པ། ལུབ་བྱང་དུ་བརྒྱ་དམར་པོ་
 འདབ་མ་བརྒྱད་པ་དོ་ཡིག་དམར་པོས་མཆན་པ། བྱང་འར་དུ་རལ་གྱི་ལྗང་
 ཁུ་སོ་གཉིས་མ་རུ་ཡིག་ལྗང་ཁུས་མཆན་པ། ཕྱག་མཆན་བཅུ་གསུམ་དེ་
 དག་ལས་རང་རང་གི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་ཕྱག་མཆན་ཆུང་དུ་འོད་ཟེར་དང་།
 ༧ ཡོ་ནི་རའི་ཡི་གེ་བཞི་ལས་ཐོད་པ་ཆུང་དུ་འོད་དབྱིབས་ཅན་གྱི་འོད་ཟེར་

དབལ་ཏུ་མེད་པ་ཕྱིར་འསྐྱོས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་ཅིང་། ཚུར་
འདུས་པས་རང་རང་གི་སྒྲོ་གཞི་ལ་ཐེམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ། དེ་འབྲེེ་
ཕྱག་མཚན་བརྟུ་གསུམ་ཁ་ཡོ་ནི་རའི་ཡི་གེ་བཞི་དང་བཅས་པ་བརྟུ་བདུན་པོ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། ལྷ་བརྟུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ། བརྟུ་
བདུན་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བསམ་ལ་རིམ་གྱིས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་
གསལ་གདབ་པར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་གཙོ་པོ་འཛིགས་བྱེད་ལ་འཁོར་བརྟུ་གཉིས་ཐོད་པ་བཞི་དང་
བཅས་པ་བརྟུ་དྲུག་གིས་བསྐྱོར་བའི་ཁུངས་ནི། བཤད་རྒྱུད་རྟོག་གསུམ་གྱི་
འབྲུལ་འཁོར་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་འཆད་པ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སོ་
ན་ཕྱི་གཉིས་ཀས། ཡི་གེ་ལྷེ་ནི་གཏི་ཕྱག་བཛོད། །ཡི་གེ་མ་ནི་སྤ་མར་
གསུངས། །མེ་ནི་འདོད་ཆགས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་རིམ་བཞིན་
གསལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར། དཔྱ་ནག་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་ལྷ་བརྟུ་
གཉིས་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པས་བསྐྱོར་བར་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་ལྷ་བརྟུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བརྟུ་བདུན་པོ་ཡུམ་
གྱི་ལྟོ་བའི་ནང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་དུ་རང་རང་གི་གདན་ལ་དུས་
གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བསྐྱོམས་ཇེས། མངོན་རྟོགས་ལྟར་རིམ་གྱིས་གསལ་
འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི། དབུས་ཀྱི་གདན་ལ་དབལ་ཇོ་མཆོ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་

ཕྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཡུམ་དང་བཅས་པ། ཡུམ་ཡབ་ལས་རྩེ་ཟད་རྩེ་བ། སྐྱེ་
མདོག་ཕྱག་མཆན་སོགས་སྒར་དང་འབྲ་བར་བསྐྱོམ་ཞིང་། བྱུང་བར་ནི་
ཐུགས་ཀའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་གཉིས་
དོར་བཤོ། །འཁོར་གྱི་ལྷ་རྣམས་གསལ་གདབ་ཚུལ་ནི། ཤར་གྱི་རེ་འཁྱིལ་ཏུ།
གཉི་ཐུག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་སྐྱེ་མདོག་དཀར་པོ། ཅུ་ཞལ་དཀར། གཡས་
ཞལ་ལྗོ། གཡོན་ཞལ་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཅན། ཕྱག་བྱུག་གི་དང་པོ་
གཉིས་གྱི་གཡས་བས་གྱི་གྲུག་དང་། གཡོན་བས་ཐོད་ཁྲག་བརྒྱུད་སྟེ་རང་
འབྲའི་ཡུམ་ལ་འབྱུང་བ། རང་འབྲའི་ཡུམ་ཞེས་བ་ནི་ཞལ་ཕྱག་གི་གངས་དང་
སྐྱེ་མདོག་ཕྱག་མཆན་རྒྱན་པལ་ཆེར་རང་རང་གི་ཡབ་དང་འབྲ་བཤོ། །ཕྱག་
ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་བ་ན་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་པ། གསུམ་བ་
ན་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མ། ཕྱག་ལྷག་མ་གཡོན་གྱི་གཉིས་བ་ན་ལོར་བྱ་ཆ་དགྲུ་
བ། གསུམ་བ་ན་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་བ་འཛིན་པ། ཡབ་གྱི་ཞབས་གཉིས་
གཡས་བསྐྱམས་གཡོན་བརྒྱུད་པ། ཡུམ་གྱི་ཞབས་གཡས་བརྒྱུད་པའིང་།
གཡོན་བས་ཡབ་གྱི་བརྒྱ་གཡས་བའི་སྟེང་ནས་འཁྲིལ་ཏེ་འབྱུང་བར་བསྐྱོམ་
པོ།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་འཁྱིལ་ཏུ་སེར་སྐྱ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། ལུབ་གྱི་
རེ་འཁྱིལ་ཏུ་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། བྱང་གི་རེ་འཁྱིལ་ཏུ་སྐྱག་

རོག་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། ཤར་སྒྲོར་ཐོ་བ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། ལྷོ་སྒྲོར་དབྱུག་
 བ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། ལུབ་སྒྲོར་བརྒྱ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། བྱང་སྒྲོར་རལ་གྱི་
 གཤེན་རྩེའི་གཤེད། དེ་བདུན་གཤང་ཞལ་ཕྱག་མདོག་ཕྱག་མཆོན་རང་རང་
 གི་མདོན་རྟོགས་ལྟར་དང་། རང་འབྲེལ་ལུས་དང་བཅས་པ། ཞལ་ཕྱག་གི་གོ་
 རིམ་ཕྱག་མཆོན་འཛིན་ཚུལ་སོགས་གོང་གི་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་ཤེས་པར་
 བྱས་ཏེ་བསྒྲོམ། ཡལ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དབྱ་རེ་རེ་ལ་ཐོད་སྒྲམ་ལྷ་
 ལྷས་བརྒྱན་པ། མགྲལ་ནས་མི་མགོ་རྒྱོན་པ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་འབྱུང་བ།
 ཞལ་རེ་རེ་ལ་དམར་ལ་རྒྱུ་པའི་སྒྱུ་གསུམ་གསུམ་སྒྲོག་ལྟར་འབྱུག་པ།
 མཆེ་བ་རྒྱོན་པོ་བཞི་བཞི་གཅིགས་པ། ལྷགས་དམར་པོ་རྣམ་པར་བྲིལ་བ།
 བདུད་དང་བགོགས་ཐམས་ཅད་སྒྲེག་པར་བྱེད་པའི་མའི་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་
 བཅུར་འཕྲོ་བ། རུས་པའི་འཁོར་ལོ། རྒྱ་ཆ། མགྲལ་རྒྱ། གཏུ་བྱ། རྒྱ་རགས།
 ཐལ་ཆེན་ཏེ་རུས་རྒྱན་བྱུག་གིས་བརྒྱན་པ། ལྷ་མཐའ་ཡས་སྒྲོན་པོ་སྒྲུལ་
 གཟུགས་ཅན་གྱིས་དབྱ་སྒྲ་བཅེངས་པ། དེ་བཞིན་དུ་འཛོག་པོ་དམར་པོས་རྒྱ་
 རྒྱ། རིགས་ལྷན་ཁ་པོས་དབྱང་རྒྱ། དུང་སྒྲོང་མེར་པོས་ལག་གཏུབ། བརྒྱ་
 དཀར་པོས་མགྲལ་རྒྱ། ལྷོ་བས་རྒྱ་ལྷང་ཁུས་མཆོད་ཕྱིར་ཐོགས། རོར་རྒྱས་
 ཀྱི་བྱ་བདུད་ཅིའི་ཁ་དོག་ལྷ་བྱ་སྟེ་དཀར་པོས་རྒྱ་རགས། བརྒྱ་ཆེན་པོ་དཀར་
 པོས་ཞབས་གཏུབ་བྱས་པ་སྟེ་སྒྲ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། རྒྱན་གྱི་སྒྲ་

བརྒྱད་དེ་དག་གི་ཁ་ནས་བྱུང་ཅེས་པའི་སྐྱོ་གཉེན་ཅིང་། ཁ་ནང་ནས་ལྷེ་གཉིས་
 མོག་ལྟར་གཡོ་བ། དུག་གི་ཁ་རྒྱང་ས་ན་བྱུན་ལྟར་འཐེབས་པ། མཆེ་བ་དུག་
 ལྷན་གཅིག་ས་པའོ། །སྐྱུ་རྒྱུད་དེ་དག་ཡུམ་རྣམས་ལ་འདང་ཡོད་པར་ལུང་སྐྱ་
 རིན་པོ་ཆེའི་ཐེན་ཐོ་ལས་གསུངས། སྐྱབ་ཐབས་དང་བསྐྱེད་རིམ་རྣམས་སྲུ་མ་
 གསུངས་སོ།།

ཡབ་བརྒྱད་དེ་དག་ལ་འཁྱུད་པའི་ཡུམ་བརྒྱད་ནི། ཐལ་ཆེན་མ་
 གཏོགས་པའི་བྱས་རྒྱུ་ལྟས་བརྒྱུན་པ། ཐོད་སྐྱམ་ལྷའི་དབུ་རྒྱུན་དང་། མི་
 མགོ་སྐྱམ་པོ་ལྷ་བཅུའི་དོ་ཤལ་ཅན་ནོ། །རང་རང་གི་ཡབ་ལས་སྐྱ་ཅུང་ཟད་
 ཅུང་བ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ་མོ། །ནང་གི་ཤར་ལྷའི་རེ་བྱ་མིག་ཏུ་ ཅ་ཅི་ཀ་དཀར་མོ་
 སྐྱ་ཤ་ཤིན་ཏུ་སྐྱེམ་ཞིང་བྲག་ཏུ་ཁྲོས་པ། ལྷོ་རྒྱབ་ཀྱི་རེ་བྱ་མིག་ཏུ་པག་མོ་ལྷོན་
 མོ་གཡོན་ཞལ་པག་གདོང་ཅན། སྐྱ་སྐྱོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གསུས་པ་འཕྱང་བ།
 རྒྱབ་བྱང་གི་རེ་བྱ་མིག་ཏུ་དབྱངས་ཅན་མ་དམར་མོ་ཞི་ཞིང་འཇུ་མ་པའི་རྣམ་
 པ་ཅན། བྱང་ཤར་ཀྱི་རེ་བྱ་མིག་ཏུ་གོ་རྩི་ལྷང་ཁྲ་སྐྱོམ་ཞིང་ཐུང་ལ་གསུས་པ་
 འཕྱང་བ། ཡུམ་བཞི་དེ་དག་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ཚུར་བལྟས་ཏེ་འཁོད་པ་ལ་ཡབ་
 བཞི་པར་བལྟས་ཏེ་འཁྱུད་པ། ཡུམ་བཞིའི་བྲག་མདོག་གི་གོ་རིམ་དང་བྲག་
 མཆན་འདྲིན་ཚུལ་སོགས་མདོན་ཏོགས་ལྟར་གོང་གི་རིགས་འགྲོས་ཀྱིས་
 ཤེས་པར་བྱ། ཡུམ་བཞི་གའང་ཐོད་སྐྱམ་ལྷའི་དབུ་རྒྱུན་དང་། སྐྱམ་པོ་ལྷ་

བརྩེ་དོ་ཤལ་ཅན། ཐལ་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ལྷས་བརྒྱན་པ། མེའི་
འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བའི་དབྱུས་ན་གཡས་བསྐྱམས་གཡོན་བརྒྱངས་པའི་
སྐབས་ཀྱིས་བཞུགས་པ། དེ་དག་ལ་འབྱུང་བའི་ཡབ་བཞིའི་མདོག་དང་ཞལ་
ཕྱག་ཕྱག་མཆོད་སོགས་རང་རང་གི་ཡུམ་དང་འབྲེལ་བ། བཞུགས་སྐབས་
ཞབས་གཡས་བརྒྱངས་པ་དང་། ཞབས་གཡོན་ཡུམ་གྱི་བརྒྱ་གཡས་པའི་
སྙིང་ནས་འབྲེལ་བ། རྒྱན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་དོ་ཤལ་ནི་མགོ་རྫོན་དང་། རུས་
རྒྱན་དྲུག་ཆོང་མས་བརྒྱན་པའོ། །འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དབྱུ་རྣམས་ནི་
གཙོ་བོའི་ལྷ་བའི་ཐད་ཅན་དུ་སྒྲེབ་པ། ཡབ་དགྲའི་ཡུམ་ནི་རང་རང་གི་ཡབ་
ལས་ཅུང་ཟད་ཅུང་བ། ཡུམ་བཞིའི་ཡབ་ནི་རང་རང་གི་ཡུམ་ལས་ཅུང་ཟད་
ཆེའོ། །འཁོར་བརྒྱ་གཉིས་པོའི་ཞལ་གཙོ་བོ་ལ་ཕྱོགས་པར་བསྐྱོམ་མོ། །ཡུམ་
བཞིའི་རྒྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲ་བཞིའི་གདན་གྱི་སྙིང་དུ་མེའི་ཐོད་པ་དཀར་པོ་
བདུད་ཅིས་གང་བ་བཞི་གསལ་བཏབ་ཅིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །འཁོར་ལྷ་དང་
ཐོད་པ་བཞི་དེ་དག་ལའང་རང་དང་རྒྱད་ཐད་མ་ཡིན་པར་རང་ཉིད་དེ་དང་
དེར་གྱུར་སྐྱམ་པའི་ང་རྒྱལ་བཏྲན་པོ་བྱ་དགོས་སོ།།

སྤྱིར་ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་ཡུམ་བརྒྱ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཉེར་དྲུག་ཡིན་
ཀྱང་། ལྷ་བརྒྱ་གསུམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཡབ་དགྲའི་ཡུམ་རྣམས་ཅ་ཅི་སོགས་
ཡུམ་བཞི་དང་དོན་གཅིག་པ་དང་། ཡུམ་བཞིའི་ཡབ་རྣམས་གཉི་ཕྱག་གཤེན་

རྗེ་གཤེད་སོགས་བཞི་དང་དོན་གཅིག་པས་ལྷ་བརྩ་གསུམ་དུ་བྱེད་པར་
 གསུངས། དེ་ཡང་རྗེ་ལྷ་བྱ་ཞེས། གཏི་ལུག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་
 མོ་བ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་ནི་ཅ་ཅི་ཀ་དང་དོན་གཅིག་སེར་ལྷ་
 གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་དབྱུག་པ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་།
 གཙོ་མོའི་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་ནི་པག་མོ་དང་དོན་གཅིག་འདོད་
 ཆགས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་དང་པརྩ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་
 གཉིས་ནི་དབྱངས་ཅན་མ་དང་དོན་གཅིག་ལྷ་དོག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་
 ཡུམ་དང་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་ཡུམ་གཉིས་གློ་རྗེ་དང་དོན་གཅིག་
 དེ་བཞིན་དུ་ཅ་ཅི་ཀའི་ཡབ་ནི་གཏི་ལུག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་དོན་གཅིག་
 པག་མོའི་ཡབ་ནི་སེར་ལྷ་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་དོན་གཅིག་དབྱངས་ཅན་
 མའི་ཡབ་ནི་འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་དོན་གཅིག་གློ་རྗེའི་ཡབ་
 ནི་ལྷ་དོག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དང་དོན་གཅིག་པར་གསུངས། ཡང་གདན་
 ཟུང་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ས་བོན་དང་ཕྱག་མཆོན་གཅིག་ལས་ཡབ་ཡུམ་ཟུང་རེ་
 བསྐྱེད་པས་ལྷ་བརྩ་གསུམ་དུ་བྱེད་པར་ཡང་གསུངས།

གཏི་ལུག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཏི་ལུག་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ཆ་ནས་གཏི་ལུག་གཤེན་རྗེ་གཤེད་དུ་བཏགས་པ་སོགས་
 གཞན་རྣམས་ལ་འང་འདྲ་བར་གསུངས། ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་འདིའི་གཙོ་མོ་

གཤེན་རྫོེུ་འཛིགས་བྱེད་དང་བཅས་པ་ལྟ་དང་། གསང་འདུས་ཀྱི་
 རིགས་ལྟ་སྟེ་ལྟ་ཆོན་གཉིས་ནི་སྤྱི་བྱུང་ཀྱི་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་དང་དོན་གཅིག
 དཀྱིལ་འཁོར་འདིའི་རོ་ཡངས་མ་དང་། འདུས་པའི་རེག་བྱ་རྫོེུ་མ་གཉིས་ནི་
 སྤྱི་འགྲོའི་སྤྲ་མ་གཤམ། རྫོེུ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་སྤྱུག་མ་དང་དོན་གཅིག
 འདིའི་ཡུམ་བཞི་དང་འདུས་པའི་སྤྱན་མ་སོགས་བཞི་ནི་སྤྱི་འགྲོའི་གཤེགས་
 མ་བཞི་དང་དོན་གཅིག འདིའི་སྒོ་བ་བཞི་དང་། འདུས་པའི་སྒོ་བ་བཞི་ནི་སྤྱི་
 འགྲོའི་མཐར་བྱེད་བཞི་དང་དོན་གཅིག་པར་གསུངས་ཤིང་། འདིའི་ཤར་སྟོའི་
 ཐོད་པ་གཞུགས་རྫོེུ་མ་དང་། ཅི་རྫོེུ་མའི་རོ་བོ། གཞན་གསུམ་ནི་རིམ་པ་
 བཞིན། སྤྱ་རོ་རེག་བྱ་རྫོེུ་མའི་རོ་བོ་དང་། ཐོད་པ་བཞི་གའང་ཆོས་དབྱིངས་
 རྫོེུ་མའི་རོ་བོ་ཡིན་པར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དཀྱིལ་འཁོར་
 གཉིས་ཀྱི་ལྟ་དེ་དག་པན་ཚུན་དོན་གཅིག་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་རྒྱད་གཅིག་པ་མ་
 ཡིན་ཞིང་། དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་གཉི་སྤྱུག་གཤེན་རྫོེུ་འཛིགས་བྱེད་དང་སེར་
 སྤྱ་གཤེན་རྫོེུ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་སྤྱུག་གཅིག་པ་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་མ་
 ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དོན་གཅིག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་
 མི་བསྐྱོད་པ་ནི་ཡིད་དང་ཞེ་སྤང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་བཞིན།
 དཀྱིལ་འཁོར་འདིའི་གཙོ་བོ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱང་ཡིད་དང་ཞེ་སྤང་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མི་བསྐྱོད་པ་དང་དོན་

གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ལྟ་བུ་
པན་ཚུན་ཁྱབ་པ་མཉམ་པའི་དོན་གཅིག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་
རྣམས་ལ་འང་རིགས་འགྲེལ།

རྒྱད་གཅིག་པ་ནི། ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་གཅིག་ལ་ལྟ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་གཅིག་ཤུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་འབྱུང་ཡིན་པས། དེ་དག་
ཐམས་ཅད་རྒྱད་གཅིག་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ཡུམ་གྱི་སྟོ་བར་རྟེན་གཞལ་
ཡས་ཁང་བརྟེན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་ཐོད་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་།
ལེགས་པར་གསལ་བཏབ་སྟེ་བསྐྱོམས་རྗེས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་ད་ཀྱི་ལ་
འཁོར་དེ་དག་ཕྱིར་དབྱུང་སྟེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་ད་ཀྱི་ལ་འཁོར་ལ་འགོད་
ཚུ་ལ་ནི། སྤྱིར་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དུ་མས་མཁར་བའི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཞེ་སྤང་གིས་མཁར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཉེས་དམིགས་དེ་དག་དང་བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་
སྟོང་རྗེ་ཤུགས་བྲག་པོ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་བསྐྱེད་དེ། འཕེན་པ་གཏོང་ཚུ་ལ་ནི།
བདག་གི་མ་དག་པའི་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོར་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་
བྱའོ། །ཁྱད་པར་དུ་ཞེ་སྤང་གིས་མཁར་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཞེ་སྤང་
སྤངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་དགོད་པར་བྱའོ། །སྙམ་དུ་སྤྱི་
དང་བྲེ་བྲག་གི་འཕེན་པ་བཏང་རྗེས་ངག་དུ་ཨོ་ཧྲོ་ཧྲོ་ཧྲོ་ཀྱི་ཏུ་ན་ན་ཧྲོ་པའ་

ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། དུམ་གྱི་སྟོ་བའི་ནང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གཙོ་བོ་
འཛིགས་བྱེད་ཡབ་དུམ་གྱི་མིང་ནས་བོས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱོས་ཤིག
ཅེས་གཙོ་བོ་ཡབ་དུམ་བསྐྱེད་བར་བསམ།

དེ་ལྟར་བསྐྱེད་བའི་སྟོ་གྱིས་གཙོ་བོ་ཡབ་དུམ་གྱི་སྐྱགས་ཀ་ནས་
མར་པབ་སྟེ་པར་ནས་རང་གི་རྫོང་འཛིགས་ལམ་དུ་ཡར་བརྒྱུད་ནས་རང་གི་སྐྱགས་
ཀར་བྱོན་ཏེ། རང་གི་སྐྱགས་ཀ་ནས་བྱིར་ཐོན་པའམ། ཡང་ན་དུམ་གྱི་སྐྱགས་
ཀ་ནས་མར་པབ་རྗེས་ཡབ་ཀྱི་རྫོང་འཛིགས་ལམ་དུ་མར་ཁྱགས་པར་དུམ་གྱི་པར་
ནས་བྱིར་ཐོན། བྱིར་ཐོན་པ་དེ་ལས་རང་འབྲེལ་པ་གཉིས་གཉིས་ལས་
བཞི། བཞི་ལས་བརྒྱད་སོགས་དབག་ཏུ་མེད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་
མཉམ་པར་འབྲེལ་ནས་བྱོགས་བཅུར་གཤེགས་པར་བསམ། འབྲེལ་པ་དེ་
དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཡབ་དུམ་བྱུང་རེ་འཁོད་དེ་སྟོམས་པར་
ཁྱགས། སྟོམས་པར་ཁྱགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་འོད་ཟེར་བྱིར་འབྲེལ་
ཏེ་མ་དག་པའི་སྟོན་གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས། སྟོན་
གྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་སྟོན་ཐམས་ཅད་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
གྱུར་པ་དང་། སྟོམས་པར་ཁྱགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བྱུང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་བདུད་ཅིང་རྒྱན་མར་པབ་སྟེ། གང་གི་སྤྱི་བོར་འཁོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་
དག་གི་སྤྱི་བོ་ནས་ཁྱགས་ཏེ་དབང་བསྐྱེད་པས། སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་ཉོན་

མོངས་སྤྱི་དང་བྱང་པར་དུ་ཞེ་སྤང་གི་བྱི་མ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ། སེམས་
 ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ལུས་
 རྩོལ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་གྱུར་པར་མོས་ཤིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱང་
 པར་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གྲུབ་བྱུང་སྟེ་པཱི་ཏ་མོ་བཟང་པོ་ཡང་བསྐྱོམ་པར་
 གསུངས། འཕྲོས་པའི་ལྷ་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་རྗེས། གཅིག་ལ་
 གཅིག་ཐེམ་པའི་ཚུལ་དུ་ཚུར་འདུས་ནས། རང་ལ་ཉེ་བ་ན་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་
 ལུས་བྱང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ་ཡབ་རང་ལ་ཐེམ་ཞིང་། ལུས་རང་གི་ལུས་ལ་ཐེམ་
 པར་བསམ་མོ། །འདི་དག་ནི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་
 ལ། འཁོར་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འགྲེལ།

དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་དག་པའི་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཐམས་
 ཅད་སྦྱང་པར་བྱའོ་སྟེ་པཱི་ཏ་མོ་བཟང་པོ་གི་སྤྱི་འཕེན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུ་ཞིང་། བྱེ་
 བྲག་གི་འཕེན་པ་ནི། བྱང་པར་དུ་ཡང་གཏི་ཟུག་གིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ཀྱི་གཏི་ཟུག་སྦྱངས་ཏེ། མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་
 སྟེ་པཱི་ཏ་མོ་བཟང་པོ་སོགས་འཁོར་བཅུ་གཉིས་ཐོད་པ་བཞི་གཞལ་ཡས་ཁང་སོ་
 སོ་ལ་དག་འདོན་ལྟར་དམིགས་པ་བརྗེས་ནས་འཕེན་པ་བཏང་རྗེས། དག་ཏུ་
 ཨོ་རྩི་ན་རྩི་གཅེས་སོགས་སོ་སོའི་འབྱེན་ཟུགས་བརྗོད་པའི་ཆེ། ལུས་ཀྱི་སྟོ་
 བའི་ནང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་ནང་གི་གཏི་ཟུག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་

སོགས་སྐབས་སུ་གང་བབས་ཀྱི་ལྷ་འཇོ་མིང་ནས་བོས་ཏེ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 གྲེས་ཤིག་ཅས་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྤར་ལྟར་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ་སྤྱིའི་མཛད་པ་
 སྤར་ལྟར་དང་། རྩེ་བྲག་གི་མཛད་པ་ནི་བྱུང་བར་དུ་གཏི་ཟུག་གི་དེ་མ་སྤྱངས་
 ཏེ། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པར་བསམ་པ་སོགས་འཁོར་བ་ཅུ་
 གཉིས་སོ་སོ་ལ་དག་འདོན་ལྟར་དམིགས་པ་བརྗེས་ནས་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་
 དག་རེ་རེའི་མཐར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱུང་བར་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གྲུབ་
 བྱུང་སྟུང་བའི་དགའ་བ་བསྐྱོམ། འཕྲོས་པའི་ལྷ་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 མཛད་རྗེས། གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་པའི་ཚུལ་དུ་ཚུར་འདུས་ནས། རང་རང་
 གི་འཁོར་ས་ལ་ཉེ་བ་ན། གཏི་ཟུག་ག་ཤིན་རྗེའི་ག་ཤེད་སོགས་སྐབས་སུ་གང་
 བབས་ཀྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་བྱུང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཤར་གྱི་རེ་ཉུ་མིག་གི་གདན་
 སོགས་རང་རང་གི་གདན་ལ་ཞལ་གཙོ་བོ་ལ་སྤྱོད་པར་འཁོར་བར་བསམ་
 པ་སོགས་སོ་སོའི་དག་འདོན་ལྟར་དམིགས་པ་བརྗེས་ནས་བསྐྱོམ། ཐོད་པ་
 བཞིན། འཕེན་པ་བཏང་རྗེས། ཚོ་ཞུ་ཚུའི་བརྗོད་པའི་ཆེ། སྤར་ལྟར་བསྐྱལ་
 བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཕྱིར་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་ལས་ཐོད་པ་མང་བོ་སྤྱོད་པར་བཅུར་སྟོས་
 པ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་དང་བདུད་ཅི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་སྟེ་སྟོད་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཤོག་པས། སྟོད་བཅུད་ཀྱི་སྟོན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་དང་བྱུང་
 བར་དུ་གཟུགས་མི་མཛེས་པ། སྤྲི་མི་སྟན་པ། དེ་མི་ཞིམ་པ། རོ་མི་མངར་པ།

རེག་བྱ་མི་འངས་པ། ཚོས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་སྟེ་ཡུལ་དུག་གི་འི་མ་སྦྱངས་
 བར་བསམ་བ་དང་སེམས་ཅན་གཟུགས་ལ་ཞེན་པ་སོགས་ཀྱང་སྦྱངས་པར་
 བསམ། དེ་རྗེས་སྤར་ལྷར་དགའ་བ་བསྟོམ། སྟོས་པའི་ཐོད་པ་དེ་དག་སྤར་
 ལྷར་འདུས་ཏེ། བཞིར་གྱུར་ནས་ཤར་སྟོ་སོགས་ཕྱི་འི་བྲ་བཞི་འི་གདན་ལ་
 འཁོད་པར་བསྟོམ། སྦྱང་བྱེད་ཐོད་པ་བཞི་དང་སྦྱང་བྱ་ཡུལ་དུག་གངས་མང་
 ཉུང་དུ་གྱུར་བ་སྟོན་མེད་དེ། འི་འི་གཟུགས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་། ཚོས་ནི་
 གཞན་བཞི་འི་འོ་ཐོར་བྲུབ་པས་གངས་མང་ཉུང་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྟོན་མེད་པར་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞལ་ཡས་ཁང་ནི། སྤར་ལྷར་འཕེན་པ་བཏང་རྗེས། མོ་ལྷ་མྱོ་བརྗོད་
 ཅིང་སྤར་ལྷར་བསྐྱལ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱིར་སྦྱང་སྟེ་དེ་ལས་སྤར་ལྷར་མང་སོ་
 སྟོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་སྦྱི་དང་བྱད་པར་དུ་མ་དག་
 པའི་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་གསེག་རྒྱལ་མི་གཙང་བ་སོགས་སྟོན་ཐམས་ཅད་
 སྦྱངས་ཏེ། དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ། དགའ་བ་ཡང་
 སྤར་ལྷར་བསྟོམ། དེ་རྗེས་སྟོས་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་དག་སྤར་ལྷར་འདུས་
 ཏེ་གཅིག་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཆིག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་སྟེ། རང་གིས་སྤར་
 བསྟོམ་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དེ་ལ་ཐེམ་པར་བསྟོམ་མོ། །དེ་ལྷར་གཙོ་པོ་ནས་
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་བར་རེ་རེ་ལ་འང་གོང་དུ་བཞུགས་པའི་དམིགས་པ་རྣམས་

ཆིག་ལ་ཤར་བ་ཅན་དུ་མ་སོང་བར་མོས་བ་བྲག་པོ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་
 དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ན་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་ཆོགས་སྒྲུབས་པོ་ཆེ་
 རྩོགས་བ་དང་། སྤྱི་བ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འདག་བ་དང་། བར་སྤྱན་ཐེག་བ་
 བས་བསྐྱལ་བར་ལམ་བསྐྱོམ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེར་སྤྱག་པའི་ཐབས་མཁས་ཁྱད་
 བར་ཅན་དུ་གྱུར་བ་དང་། ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དག་མ་དག་པའི་སྐྱ་ལུས་བ་
 གཉིས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་སྤྱལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད་པ་དང་ནམ་བུ་མཐུན་ཞིང་དེའི་དགོ་ཅ་སྤྱན་བྱེད་ཁྱད་
 བར་ཅན་དུ་གྱུར་བ་དང་། འབྲས་བུའི་སྐྱབས་སུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱལ་ནས་སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལའང་སེམས་ཅན་མཐའ་
 ཡས་བ་སྤྱན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་མཛད་པ་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་
 དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་མཛད་པ་དང་ནམ་བུ་མཐུན་ཞིང་། དེ་ལྟར་དུ་འབྲུག་པའི་
 རྣམས་བ་ཁྱད་པར་ཅན་འཛིག་པར་གསུངས་སོ།།

དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་འདི་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཀྱང་
 ཆང་བ་ཡིན་ཏེ། དུམ་གྱི་མངལ་དུ་ལྟ་ནམས་ཀྱི་ས་པོན་བསྐྱེད་པ་ནི་གསུང་
 ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། དེ་ལས་ཕྱག་མཆོན་བསྐྱེད་པ་ནི་ཐུགས་དཔལ་ཆོག་གི་ཕྱག་
 རྒྱ། དེ་ལས་སྐྱ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་བར་བསྐྱེད་པ་ནི་སྐྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། མངལ་
 རས་སྒྲོས་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་པ་ནི། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་སྟེ་བཞིས་རྒྱས་

འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱུད་འདིར་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་ལག་པའི་བྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་མ་བཤད་བས། རྒྱས་འདེབས་བཞི་ཆང་བའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་དོ་ཞེན་མི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིའི་བྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་ལག་པའི་བྱག་རྒྱ་འཆིང་ཚུལ་མེད་ཀྱང་། བྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཚུལ་ལེགས་པར་ཆང་བའི་ཁྱདས་དག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུད་ལས་ལག་པའི་བྱག་རྒྱ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ན་བྱག་རྒྱ་བཞིས་རྒྱས་འདེབས་པའི་ལྟའི་སྒྱུ་བསྐྱེད་པར་གྱུར། ཞེས་པའི་ལན་དུ། བཀའ་སྤྱུལ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པས་བརྒྱན་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་ལྟའི་སྒྱུ་ལྟེ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །བཅུན་མོ་ནི་དམ་ཆོག་གི་བྱག་རྒྱའོ། །སྤགས་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བྱག་རྒྱའོ། །གཟུགས་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་བསྐྱབ་པ་ནི་ལས་ཀྱི་བྱག་རྒྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བཅུན་མོ་ནི་དམ་ཆོག་གི་བྱག་རྒྱའོ་ཞེས་པ་ནི། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཅུན་མོའི་མིང་དུ་ཐ་སྙད་བྱས་པས། དེ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་བྱག་རྒྱ་ལའང་བཅུན་མོའི་མིང་དུ་བཏགས་པར་བཤད། དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ལྟ་རྒྱལ་ས་བསྐྱེད་ཅིང་སྒྲོས་ཏེ་མཛད་པ་མཛད་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འགོད་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བསྐྱབ་གཞི་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་གང་ལའང་སྐབས་འདིར་སྤྱགས་

སྐྱོང་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། བསྐྱེད་གཞི་དང་འབྲེལ་ཆེ་མཆོམས་
འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བསྐྱེད་ཀྱང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་བསྐྱོམ་ཆེ་མཆོམས་
འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་མི་བསྐྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ལུགས་དེ་
གཉིས་ལས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུགས་སྤྲུལ་མ་དེ་ནི་
བཤེས་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཨེ་མི་དུ་བདག་བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེ་འང་
ཕྱོགས་སྐྱོང་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
ལུགས་ཕྱི་མ་དེ་ནི་རྩོམ་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་མཛད་པའི་སྐྱེད་ཐབས་སུ་དངོས་
སུ་མ་གསུངས་པའི་རྩོམ་སུ་འབྲང་སྟེ། ལྷན་སྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་དབང་སྒོ་བཟང་
ཆོས་ལྡན་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་ཀྱང་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེས་ན་ལུགས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་འབྲེལ་པས་ལུགས་གཅིག་ཤོས་ལ་
སྐྱོན་དུ་མ་འཛིན་ཅིག དེས་ན་མཆོམས་འདིར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བསྐྱེད་པའི་
ལུགས་ལྟར་བྱས་ན། གོང་གི་སྐྱོན་འགྲོའི་གཏོར་མགོན་བསྐྱེད་ཚུལ་རྒྱས་
འབྲིང་བསྐྱེད་གསུམ་ལས། རྒྱས་པའི་ལུགས་ལྟར་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཀའ་སྟེ་
དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཕྱོགས་མཆོམས་བརྒྱུད་དུ་འཁོད་པ་ལ་ཕྱར་གདབ་
ཆེ་ག་གོང་ལྟར་བྱས་པས་ལྟར་བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་། བདག་བསྐྱེད་རྒྱུ་པའི་ཆེ་
མ་བྱས་ཀྱང་ཆེ་ག་ཆད་པའི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད་རྩོམ་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་ལེགས་
བཤད་ཟུང་མ་ཏོག་དང་མཐུན་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་སོ།།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ནི།
 སྐྱེར་སྐྱེ་མཆེད་ལྷ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཕྱེ་ལ་འགོད་པའི་ལུགས་དང་། གཙོ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས། ལུགས་འདིར་གྲུབ་ཆེན་
 དཔལ་འཛིན་གྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལྟར་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་འགོད་
 པ་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷའི་ས་བོན་
 ཅམ་འགོད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཡབ་རྒྱུ་འགོད་པའི་
 ལུགས་གཅིག་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྐྱོར་དུ་འགོད་པའི་
 ལུགས་ནམས་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིར་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ནི་ཡབ་
 རྒྱུ་འགོད་པའི་ལུགས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འཛིགས་བྱེད་
 བཅུ་གསུམ་མའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ས་བོན་ཅམ་བཞེད་པ་ནི་
 རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་དཔལ་བོ་གཅིག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ།
 བཅུ་གསུམ་མའི་སྐབས་འདིར་ཡུམ་བཅས་བསྐྱེད་ཀྱང་རུང་ཞིང་། བསྐྱེ་ན་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱི་ལྷའི་ས་བོན་གྱི་སོགས་དགོད་ཀྱང་མི་འགལ་ཏེ། ཀུན་མཁྱེན་
 འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས། རྗེ་རྗེ་མིག་སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་གྱི་སོགས་བཞེད་དེ་
 མིག་དབང་སོགས་ཀྱི་རོ་བོར་བསྐྱེམ་བཤམ་ཞེས་ས་བོན་དང་ལྷ་ཡུམ་བཅས་
 ཡུམ་མེད་འདམ་ང་ཅན་དུ་བཤད་པའི་བྱིར།

དེས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཕྱེའི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱབས་པའི་ལུགས་དང་། གཙུག་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་ལུགས་འདིར་བྱི་མ་ལྟར་དང་། སྐྱེ་མཆེད་
 ཀྱི་ལྷའི་ས་བོན་ཅམ་དགོད་པའི་ལུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཡལ་རྒྱུ་
 དགོད་པའི་ལུགས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཡལ་བཅས་དགོད་པའི་ལུགས་
 གསུམ་ལས། ལུགས་གཉིས་པ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གོང་
 ཏུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། འཛིག་རྟེན་པའི་ཕྱོགས་སྐྱོང་འཁོར་བཅས་
 དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དྲུལ་འཁོར་པའི་ལྷ་འཁོར་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་
 མཆེད་ལ་དགོད་པ་དང་། གོང་ཏུ་ཕྱོགས་སྐྱོང་མ་བསྐྱེད་ན། དྲུལ་འཁོར་
 པའི་ལྷ་གཙུག་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བཀོད་པའོ།

དེ་ཡང་གཙུག་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་ཡལ་དགྲུ་ཡོད་ཀྱང་། ཅ་ཞལ་གཅིག་ཏུ་འཛིག་སྐྱེ་མཆེད་
 ལ་ལྷ་དགོད་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ཞལ་གཅིག་བརྒྱད་ལ་དགོད་མི་དགོས་ཤིང་།
 དེ་ཡང་ཅ་ཞལ་ལ་འདྲ་སྒྲིལ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྐྱེད་ཀྱུས་མ་གཉིས་ལ་བཀོད་
 པ་ཡིན་གྱི། སྐྱེད་ཀྱུས་མ་ལ་དགོད་མི་དགོས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་ཏུ་
 འཁོར་རྣམས་ལ་འདྲ་རིགས་འགྲེལ།

དེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་བསྐྱེད་ཚུལ་དངོས་ནི། གཙུག་ལེན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་མིག་གཉིས་སུ་སྒྲི་དང་འཁོར་ལོ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་དེ་དག་
 གི་མིག་འབྲས་གཉིས་མེ་ལོང་ལྟར་དྲངས་ཤིང་ནག་པོར་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་

གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་བཞིན་ཀྱི་དཀར་པོ་རེ་རེ་བྱང་བར་བསམ། ཀྱི་དེ་
 གཉིས་ཁྱུ་བ་ལས་འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅི་བས་བརྒྱད་པ་ཀྱི་གྲིས་མཆན་པ་རེ་
 རེ་བྱང་བར་བསམ། འཁོར་ལོ་དེ་གཉིས་ཁྱུ་བ་ལས་མིག་དབང་དང་། རོ་པོ་
 དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྩེ་མིག་དཀར་པོ་ཞལ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། དེ་
 བཞིན་དུ་ན་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་གཤི་ཕྱགས་སུ་རྩི་སྟོན་པོ་གཉིས་ལ་དོ་རྩེ་སྟོན་
 པོ་ཅེ་ལྷ་བ་གཉིས་རྩི་གྲིས་མཆན་པ། དེ་གཉིས་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་ན་བའི་
 དབང་པོ་དང་རོ་པོ་དབྱེར་མེད་པའི་དོ་རྩེ་ན་བ་ནག་པོ་ཞལ་གཡས་གཡོན་དུ་
 བསྟན་པ། ལྷ་བྱག་གཉིས་ཀྱི་ལུས་མདོའི་བྱ་ག་གཉིས་སུ་ཁྱི་སེར་པོ་ལས་
 རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོ་ཆ་དགུ་པ་ཁྱི་གྲིས་མཆན་པ། དེ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་དོ་རྩེ་
 ལྷ་སེར་པོ་ཞལ་ལྷ་སྟོ་ལ་ཕྱོགས་པ། ལྷ་བྱག་གཉིས་སུ་ཞེས་རྩེ་འཇམ་བཞད་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་མཁས་མཆོག་དག་དབང་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ན། ལྷའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ཡང་གཉིས་བསྐྱེལ་དགོས་སམ་སྟུམ། ལྷའི་རྩ་
 བའམ་དཀྱིལ་དུ་རི་དམར་པོ་ལས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་མ་བརྒྱད་པ་རི་གྲིས་
 མཆན་པ། དེ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་ལྷེ་དབང་གི་རོ་པོ་དོ་རྩེ་ལྷེ་དམར་པོ་ཞལ་
 མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། དབྲལ་བར་གྱི་ལྷ་ད་ཁྱུ་ལས་རལ་གྱི་ལྷ་ད་ཁྱུ་སོ་
 གཉིས་པ་གྱི་གྲིས་མཆན་པ། དེ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་ལུས་དབང་གི་རོ་པོ་དོ་རྩེ་
 ལུས་ལྷ་ད་ཁྱུ་ཞལ་མདུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་འདི་

དབལ་བར་འགོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྱིར་ལུས་དབང་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ལུས་ཁམས་ཀྱི་གཙུག་པོ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སྤྱི་བོར་
 གནས་པའི་གནད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་དབལ་བར་བསྐྱེད་པར་
 གསུངས།

སྤྱི་བོར་བྱ་གཞི་ཐད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱི་དཀར་པོ་ལས་རྩོམ་རྩོམ་པོ་ཅེ་ལྟ་
 བ་སྤྱི་སྤྱི་མཚན་ལ། དེ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ལས་ཡིད་དབང་གི་རོ་བོ་རྩོམ་ཡིད་
 དཀར་པོ་ཞལ་མདུན་སྤྱོགས་སུ་བསྟན་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་སྤྱི་མཆེད་དུག་
 གི་ལྷ་རྣམས་ཞལ་གསུམ་ཕྱག་དུག་ལ། ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུག་དང་
 ཐོད་བ་ཐུགས་ཀར་འཛིན་ལ། གདན་པད་ཆེ་ལ་གནས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་འབྲ་
 ལ། ཅ་ཞལ་ཀྱི་མདོག་རང་རང་གི་སྤྱི་མདོག་དང་མཐུན་ལ། རྩོམ་མིག་གི་
 ཞལ་གསུམ་ཀྱི་མདོག་སྤྱི་བ་ཐམས་སུ་དཀར་སྤྱོད་དམར་བའི་ཞལ་གསུམ་ཞེས་
 པ་ནི། ཅ་ཞལ་དཀར། གཡས་ཞལ་སྤོ། གཡོན་ཞལ་དམར་པོ་ཡིན་པའི་གོ་
 རིམ་ཡིན་པས། གཞན་རྣམས་ཀྱང་གང་དང་པོར་སྤྱོས་པ་ཅ་ཞལ། གཉིས་
 པར་སྤྱོས་པ་གཡས་ཞལ། གསུམ་པར་སྤྱོས་པ་གཡོན་ཞལ་ཀྱི་མདོག་དུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ།

དེ་བཞིན་དུ་ཕྱག་མཚན་ནི། ཕྱག་དུག་ལས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་
 མཚན་གོང་དུ་བཤད་ཟེན། ཕྱག་ལྷག་མ་བཞིས་ཕྱག་མཚན་འཛིན་ཚུལ་སྤྱི་བ་

ཐབས་སུ་ལྷག་མ་གཡས་གཉིས་འཁོར་ལོ་དང་རལ་གྱི། གཡོན་གཉིས་ནོར་
བྱ་དང་བརྒྱ་འཛིན་བ་ཞེས་བ་ནི། གཡས་ཀྱི་ཕྱག་གཉིས་བས་འཁོར་ལོ་དང་
གསུམ་བས་རལ་གྱི་དང་། གཡོན་ཀྱི་ཕྱག་གཉིས་བས་ནོར་བྱ་དང་གསུམ་
བས་བརྒྱ་འཛིན་བ་གོ་རིམ་ལྟར། གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲོལ། །འདི་
རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ཆ་ལུགས་སོགས་གཉི་ལྷག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་ཡབ་
བརྒྱད་ཀྱི་ཆ་ལུགས་དང་འདྲ་བར་བཤད། ལུགས་འདིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྩོ་
རྗེ་མིག་སོགས་ནི་འདུས་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་ས་སྟོང་སོགས་དང་དོན་
གཅིག་བར་གསུངས།

དེ་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱག་གི་ལྷ་རྣམས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་ང་
རྒྱལ་གསལ་སྤང་བཞག་རྗེས། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི།
ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་ལས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། རང་དང་ལྷ་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་ཡིག་རེ་རེ་ཐོལ་གྱིས་བྱང་བར་བསམ།
རྩྱུ་དེ་དག་ཞུ་བ་ལས་རྩོ་རྗེ་ཐོ་ཅེ་ལྷ་བ་རེ་རེ་གྱེན་དུ་འགྲོང་བའི་ལྷ་བར་
རྩྱུ་རྗེ་ཐོ་རེ་རེ་གྱུར་བར་བསམ། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་རྩྱུ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་
གྱུར་བ་ལས་རྩོ་རྗེ་ཐོ་ཅེ་ལྷ་བ་རེ་རེ་གྱུར་བར་བསམ། རྩོ་རྗེ་དེ་དག་
ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་ཐུགས་རྩོ་རྗེ་ནག་པོ་ནག་དཀར་དམར་བའི་ཞལ་
གསུམ་ཕྱག་ཀྱག་སོགས་མངོན་རྟོགས་ལྟར་བསྐྱོལ། དེ་ཡང་རང་གི་ཐུགས་

313

རང་གི་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱ་དང་། རྩོམ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱགས་ཀར་སྤྱག་
མཆན་ས་བོན་བཀོད་བ་ཡོད་ན་དེ་དག་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་སྤྱགས་བཅུར་
འཕྲོས་ཏེ། སྤྱགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤར་བསྐྱོམས་བ་
དང་འདྲ་བའི་རྩོམ་གསུམ་གྱི་ལྷ་འི་རྣམ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་བ་སྤྱན་དངས་བ་དེ་
རྣམས་ནམ་མཁར་བཞུགས་པར་མོས་ལ། རང་གི་སྤྱིང་གའི་རྩྱ་ལས་མཆོད་
བའི་ལྷ་མོ་རྣམས་ལག་ན་མཆོད་ཡོན་སོགས་འབྲུལ་རྒྱུའི་མཆོད་ཇུས་སོགས་
བ་མང་བ་སྤྲོས་ཏེ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་ལྷ་དེ་དག་ལ་མཆོད་
བ་སྤུལ་བར་མོས་ལ། ཨོ་མྱོ་མྱོ་ཆུ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད།

དེ་ནས། སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྤྲོས་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ནམ་
མཁར་བཞུགས་པའི་སྤྱགས་རྩོམ་འི་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ཚུར་བཀྲུག་ནས་ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་ཞུགས་སྤྱགས་ཀའི་སྤྱགས་རྩོམ་ལ་ཐེམ་བར་བསམས་
ནས། ཨོ་སར་ཏ་སྤྱ་ག་ཏ་ཅི་ཏྲ་བཟླ་སྤྱ་སྤྱ་མ་ཞུ་ཏྲ་ཀོ་ཏྲ་ཏྲ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་རྩོམ་འི་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་
ངའོ་སྤྱམ་དུང་རྒྱལ་འཛོག་ ཡང་སྤྱགས་ཀའི་ས་བོན་ལས་སྤྲོས་བའི་འོད་ཟེར་
གྱིས་ནམ་མཁར་བཞུགས་པའི་གསུང་རྩོམ་འི་ལྷ་ཆོགས་དང་། སྤྱ་རྩོམ་འི་ལྷ་
ཆོགས་རྣམས་རིམ་བ་བཞིན་སྤར་ལྟར་ཚུར་བཀྲུག་སྟེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོ་
ནས་ཞུགས་མགྱོན་བའི་གསུང་རྩོམ་འི་དང་། སྤྱི་བོའི་སྤྱ་རྩོམ་ལ་རིམ་བ་བཞིན་

སོ་སོར་ཐེམ་པར་བསམས་ནས། ཨོ་སར་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཨ་ཀ་དང་། ཀྲ་ཡ་བཅུག་
སྤྲ་གས་རིམ་བཞིན་སྤར་ལྟར་བཞེད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གསུང་དང་། སྤྱི་ཆོ་མཛོད་རང་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ངོ་སྤྲོམ་དུ་ང་རྒྱལ་
འཛོག་པ་སོ་སོར་སྤར་ལྟར་བྱ།

སྤྲ་གས་དོན་ནི། ཨོ་ནི་གོང་ལྟར་བཀྲ་ཤིས་པའི་དོན་དང་། སྤྲ་གས་
འདིའི་འཁོར་གསུམ་དང་། སྤྱི་གསུང་སྤྲ་གས་ཀྱང་མཆོན། སར་ནི་ཐམས་ཅད།
ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། ཅི་ཏ་ནི་སེམས་སམ་སྤྲ་གས། ཨ་ཀ་ནི་
གསུང་། ཀྲ་ཡ་ནི་སྤྱི། བཟླ་ནི་དོ་མཛོད། སྤྲ་ཨ་ནི་རང་བཞིན། ལྷ་ལྷ་ཀོ་ནི་བདག་
ཉིད། ཉུ་ཉི་ནི་ངོ་སྤྲོམ་པའོ།

སྤྲ་གས་འདིར་སྤྲ་གས་དོ་མཛོད་སྤྱི་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། འཇམ་
དཔལ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ནི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ལས་
ཡིད་དུ་གཏོགས་ཤིང་། འཇམ་དཔལ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དངོས་བྱུང་
སྤྱི་བའི་ཆེ་ཡང་། ཐོག་མར་སེམས་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་ཤེས་རབ་
རྒྱས། དེ་རྗེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐུས་འཆད་ཅོད་ཅོམ་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་
ངག་གི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་། དེ་རྗེས་མཁས་པ་དེའི་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་
འབར་བས་ལུས་ཀྱི་གཟི་མདངས་རྒྱས་ཤིང་མང་པོའི་དབྱུས་སུ་འཛིན་གསུང་པ་
མེད་པར་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་སྤྱི་དངོས་བྱུང་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་དང་བསྐྱེད་

ཏེ་ཐུགས་དོན་མེད་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཤིང་། མཆོད་པའི་ཆེ་བའི་ཆ་བ་
 མེད་ཀྱི་འབྲུལ་བ་ཡང་འདི་དང་འབྲུལ་བར་གསུངས། དོན་མེད་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་དེ་དག་
 སྒྲིབ་ག་མཁྱིན་པ་སྦྱི་བོ་གསུམ་ཀྱི་བཀོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་། ཐུགས་དོན་མེད་
 བེ་ཡིད་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བྱེད་ཡིན་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲིབ་གར་
 ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཐུགས་དོན་མེད་གར་བཀོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཀྱི་
 གསུང་དོན་མེད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བྱེད་དང་། རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་པའི་དག་
 རྣམས་མཁྱིན་པའི་རྒྱ་འཁོར་ན་ཡོད་པས་གསུང་དོན་མེད་མཁྱིན་པར་བཀོད་པ་
 དང་། སྦྱོང་དོན་མེད་ལུས་བྱིན་གྱིས་རྒྱུ་བྱེད་དང་། ལུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཁམས་
 དཀར་པོ་སྦྱི་བོར་གནས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྦྱོང་དོན་མེད་ཀྱི་བོར་བཀོད་པར་
 གསུངས།

སྦྱོང་མཆོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དགོས་པ་ནི། མིག་སོགས་ལ་ཐ་
 མལ་བའི་སྤང་ཞེན་བསལ་ནས་སྤྱི་ལོ་བོར་འཆར་བའི་ཆེད་དུ་དང་། མིག་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ལུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐུས། སྒྲོག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དོན་མེད་སྤྱོད་སོགས་མེད་དུ་འཇུག་
 པའི་མཛོན་ཤེས་འབྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་སོ་སོ་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་དུ་མར་
 ཐེམ་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲོ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་ནི། རང་གི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་ལ་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་བསལ་

ནས་རྩོམ་གསུམ་གྱི་སྤང་ཞེན་བརྟན་པའི་ཆེད་དུ་དང་། དེ་བརྟན་པས་རྩོམ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་རྩོམ་འཛིག་གི་སྤང་ཞེན་དུ་འགྲུབ་པའི་དགེ་ཅུ་བྱེད་པར་ཅན་སྤོང་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཅིང་དབང་བསྐྱེད་ཀྱིས་གདབ་བྱ་བ་ལ།
 ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་བྱ་བའི་དགོས་པ་ནི། བདག་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་
 དུ་རྟོག་པ་འགོག་པ་དང་། དབྱེར་མེད་ཀྱི་ད་ཀྱིས་བརྟན་པ་དང་། བྱིན་གྱིས་
 རྩོམ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། རང་དང་ཡེ་ཤེས་པ་ཐ་དད་དུ་
 རྟོག་པའི་སྤང་ཞེན་བསལ་ནས་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ད་ཀྱིས་བརྟན་པ་དང་། ཆེ་
 རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷག་པའི་ལྷས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཅིང་བྱིན་གྱིས་བརྟན་པ་
 དང་། དམ་ཆོག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟུག་པས་ཀྱས་ལྷན་དུ་བྱ་བ་དང་། རང་གི་
 ཐོབ་བྱར་གྱུར་པའི་རྩོམ་འཛིག་གི་སྤང་ཞེན་དུ་ཐོབ་པར་འགྲུབ་པའི་དགོས་
 པ་བྱེད་པར་ཅན་ཡོད་པས། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་ཐོབ་འགྲུར་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་ཉིད་དང་བདག་ཉིད་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པར་མོས་པ་གལ་ཆེན། །དེ་ཡང་ཡེ་
 ཤེས་པ་སྤྱན་འཛེན་པའི་ཆེ། ཀྱིས་པ་ལ་སྤྱོད་ན། འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མ་
 ལྷགས་དང་བཅས་པ་དང་། བསྐྱེད་ན། འཛིག་གི་སྤང་ཞེན་བཞིན་པ་ནས་
 གསུངས་པའི་ལྷགས་ཨོ་རྩི་རྩི་ཞེས་སོགས་བརྩོན་དེ་སྤྱན་འཛེན་བྱ།

འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་མའི་ཆོག་དོན་ནི། རྩོམ་འཛིན་འཇམ་དཔལ་

དབྱངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བ། དེའི་
 ཡེ་ལེས་ཆོས་སྐྱེ་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བ་ནི་དུས་ཀྱི་ཁམས་དང་འབྲ་བ། དེའི་
 སྐྱལ་སྐྱེ་འགྲོ་འོང་བྲལ་བ་ནི་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་འབྲ་བ། དེ་
 ལྟར་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་བ་ཡང་གདུལ་བྱ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་དུས་ལ་བབ་
 ཆེ་དེ་དང་དེར་འབད་མེད་དུ་སྒྲར་བ་ནི་ཚུ་ནང་གི་སྒྲ་གཟུགས་དང་འབྲ་བའི་
 ཚུལ་རྣམས་བྲན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱུན་འབྲེན་པའི་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྫུ་ཞེས་
 པ་ནི་དགྲུག་པའི་ས་བོན་གྱི་ཡི་གེར་བཞག། འཇམ་དཔལ་རང་བཞིན་ཞེས་
 པ་ནི། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པར་མེད་པ་ཞེས་པ་སྟེ་
 འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་ཞེས་པའོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་
 དངོས་ཞེས་པ་ནི། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རོ་བོ་གཅིག་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་ཁྱབ་པ་
 ཞེས་པའི་དོན་དང་། གནས་མེད་ཅེས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་ཁྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེས་མ་ཁྱབ་
 པའི་གནས་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། འགྲོ་འོང་བྲལ་བ་ནམ་
 མཁའ་བཞིན། ཞེས་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རོ་བོ་ལ་
 ཁྱབ་ཟིན་པས་སྒྲར་མ་སྟེབས་པའི་གནས་གཞན་ད་ལྟ་འགྲོ་བའོ་ཞེས་པ་དང་།
 ད་ལྟ་འོང་རོ་ཞེས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ནམ་

མཁའ་དང་མཚུངས་ཚུལ་རྩི་ལྟ་བུ་ཞེས། རྩོགས་རེག་དང་བྲལ་བའི་ནམ་
 མཁའ་དེ་ཉིད་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་སྤྲེང་དུ་བྱལ་བ་ནི་སྤར་སྤྱོགས་
 གཞན་ནས་སྒོ་བྱར་དུ་དེར་འོང་བའང་མ་ཡིན། ཕྱིས་སུ་སྤྱོགས་གཞན་དུ་འགྲོ་
 བའང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེས་བཤོ། །འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
 འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་ཚུལ་ལོ། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་འོང་
 དང་བྲལ་ཚུལ་ལ། དུས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་སྤྱགས་རྩི་འགྲོ་འོང་བྲལ། །ཞེས་བ་
 བོ། དབྱར་སྒྲོན་དགུན་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་དུས་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་
 ཚུལ་གཅིག་དང་། ས་ཚུ་མེ་རླང་ནམ་མཁའ་དུས་ཏེ་ཁམས་དྲུག་གི་ཡ་གྲལ་
 དུ་གྱུར་བའི་དུས་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་ལྷགས་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་སྤར་ན། འཇམ་བུའི་སྤྱིང་འདིར་དབྱར་འབྱུང་ཆེ་དབྱར་དེ་ནི་ཞིང་
 གཞན་ནས་སྤྱིང་འདིར་འོང་བའང་མ་ཡིན་པ་དང་། དབྱར་དེ་ཉིད་སྤྱིང་འདིར་
 འགགས་ཅིན་པའི་ཆེ་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའང་མ་ཡིན་པ་བཞིན། རྩི་བཅུན་
 འཇམ་དབལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྱགས་རྩི་དང་བྱིན་རྒྱབས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱལ་བས། སྤར་སྤྱོགས་རྩི་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱིས་མ་བྱལ་བའི་སེམས་
 ཅན་གཅིག་གྲང་མེད་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ད་ལྟ་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་
 ཞེས་བ་དང་བྲལ་བ་ནི། བརྩོན་མ་ཐག་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་
 དང་འབྲེལ་ཞེས་བཤོ།

འོ་ན་ཇི་བཅུན་གྱི་ཐུགས་ཇི་དང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟ་ངན་སོང་སོགས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མནར་
 བའི་སེམས་ཅན་མཐའ་གྲས་པ་ཡོད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཇི་བཅུན་གྱི་ཐུགས་ཇི་
 དང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་
 ཅན་རང་ངོས་ནས་སྐྱེ་བ་པ་དག་མ་དག་དང་། ཚོགས་བསགས་མ་བསགས་
 གྱི་བྱུང་བར་དང་། དགོ་སྤྲིག་ལ་སྒྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མི་བྱེད་གྱི་བྱུང་
 བར་དང་། མཆོག་གསུམ་དང་ལས་འབྲས་ལ་དད་པ་ཡོད་མེད་གྱི་བྱུང་བར་
 ལས། ཐུགས་ཇི་དང་བྱིན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སེམས་ཅན་རང་རང་
 གི་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་ཆེ་སྤྱོད་ཆུང་སྤྱོད་བ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱལ་བར་རང་
 ངོས་ནས་ཡིན་གྱི། ཇི་བཅུན་གྱིས་མཁྱེན་པ་དང་ཐུགས་ཇི་དང་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 ལ་སྤྲོགས་ངེས་སུ་བྱེད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ།།

དཔེར་ན། ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དང་སྐྱུ་རྒྱལ་མ་ངོས་ལྷ་བྱས་འཛམ་གླིང་འདྲིར་
 བྱ་ཆར་འཛམ་པོ་སྤྲོགས་ངེས་མེད་པར་བྱུང་བར་བབས་ཀྱང་། ས་པོན་རུལ་
 མ་རུལ་དང་། ས་གཞི་ལ་ཅི་ཤིང་ལོ་ཉླག་བསྐྱུན་ངེས་གྱི་ལས་སུ་རུང་མི་རུང་
 གི་བྱུང་བར་གྱིས། ས་གཞི་ལ་ལར་ཅི་ཤིང་མེ་ཉླག་མང་པོ་འབྱུངས་པ་དང་།
 ལ་ལར་ཉུང་རུ་འབྱུངས་པ་དང་། རྩོ་སྤྱོད་འཐས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཐལ་སྤུང་བྱེ་
 སྤུང་ལྟ་བུ་ལ་ལར་ཅི་ཤིང་མེ་ཉླག་སོགས་གཏན་ནས་མ་འབྱུངས་པ་མངོན་

སྤྱི་ལོ་དེ་ལ་བཞུགས་ཡོད་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་ཡང་། རྩོམ་པ་ལྟ་བུ་གྲུ་མས་བསམ། ལྷ་ཡི་
 རྒྱལ་པོས་ཆར་བབ་ཀྱང་། །ས་པོན་མི་རུང་མི་འབྱུངས་ལྟར། །སངས་རྒྱས་
 རྣམས་ནི་རྒྱུར་རྒྱུར་ཀྱང་། །སྤྱི་ལོ་ལ་མེད་པས་བཟང་མི་སྤྱོད་། །ཞེས་གསུངས་
 བ་ལྟར་རོ། །ཡང་དུས་ཀྱི་ཁམས་བཞུགས་ཞེས་པའི་དུས་དེ་ནི་མདོ་ས་ལུ་ལྷང་
 པའི་ལུགས་ལྟར་གྱི་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནས་མཁའ་དུས་ཏེ་ཁམས་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་
 དུ་རྒྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས་ལ་སྤྱིར་ནས་བཤད་པའང་དོན་གཤིག་ཏུ་འགྲིག་
 ཅིང་ལེགས་ཏེ། དཔེར་ན་ཞིང་ལ་ས་པོན་བཏབ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་གསུང་དུ་སྤྱི་
 བཞུགས་པའི་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ཞེས་བ་དང་། སྤྱི་ལོ་ལྟར་ནས་མ་
 ཞིག་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་དུས་ཞེས་བ་དང་། ཞིག་པའི་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ལ་འཛིག་
 པའི་དུས་ཞེས་བཏགས་ཀྱང་དུས་དེ་གསུམ་སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་དུ་གང་ནས་ཀྱང་
 འོང་བ་མ་ཡིན་ལ། མཐར་གང་དུ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིན། རྩོམ་པ་ལྟ་
 བུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལ་ལྱང་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་བཏོད་མ་
 ཐག་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པའི་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་ཚུལ་ལོ།

སྤྱི་ལོ་སྤྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འགྲོ་འོང་དང་བྲལ་ཚུལ་ལ། སྤྱི་ལོ་བ་འགྲོ་
 འོང་བྲལ་བ་གསུགས་བརྟན་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་པ་ལྟ་བུ་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་ལྟར་ནི། འཛིག་ཏེན་ཁམས་རྣམས་སུ་སེམས་ཅན་སོ་སོའི་

སྐལ་པ་དང་འཚམ་པའི་སྐྱུང་སྒྲུབ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་མཛད་པ་ལ་འབད་ཚུལ་
 ལ་མ་བཟོས་པར་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་འགའ་
 དེར་སྐལ་སྐྱུང་སྒྲུབ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཆོ། འཛིག་ཏེན་གྱི་
 ཁམས་གཞན་དུ་སྐལ་སྐྱུང་སྒྲུབ་པ་སྟོན་མི་རུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་འབད་ཚུལ་གྱིས་དེས་མོས་སུ་འགྲོ་ཡོང་བྱེད་
 པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུའི་བཞིན་རས་དང་མེ་ལོང་གཡལ་
 དག་གཉིས་སྟངས་ཆོ། བཞིན་རས་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་མེ་ལོང་དེར་འབད་མེད་
 དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། བཞིན་རས་གྱི་གཟུགས་བརྒྱན་མེ་ལོང་གི་ནང་དུ་སྒྲུབ་ཆོ།
 བཞིན་རས་དངོས་གནས་པ་མི་སྒྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་བཞིན་རས་གྱི་
 གཟུགས་བརྒྱན་དེ་ཉིད་མེ་ལོང་གི་ནང་དང་བྱེ་རོལ་དུ་དེས་མོས་སུ་འགྲོ་ཡོང་
 བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འགྲོ་དང་ཡོང་བའི་མཚན་ཉིད་མི་
 མངའ་ཡང་། །ཚུ་ལྷ་བཞིན་དུ་གར་དམིགས་དེར་སྒྲུབ་བས། །ཞེས་པ་ནི། དེ་
 ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱུ་དང་། སྐལ་སྐྱུ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་
 བྱེད་པ་འབད་ཚུལ་གྱིས་པར་འགྲོ་བ་དང་ཚུར་ཡོང་བའི་མཚན་ཉིད་མི་མངའ་
 ཞིང་། འབད་ཚུལ་ལ་མ་བཟོས་པར་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རྒྱལས་
 གྱིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན།
 ད་ལྟ་སྐྱུན་འབྲེན་ཞུ་བ་ཅི་དགོས་ཞེ་ན། དགོས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་རང་ངོས་ནས་

འབད་ཚུལ་གྱིས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་མཆོད་ཉིད་མི་མངའ་ཡང་། སྐྱབ་པ་པོ་
རང་རིས་ནས་སྐྱུན་འཛེན་ཁྱབ་དང་། རྒྱག་མཆོད་བྱ་བ་སོགས་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་ལྷ་བ་ཤར་ན། ལྷ་བ་དེའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ས་
ལ་གནས་པའི་སྒོ་ད་ཚུ་བཅས་ཚུ་མེད་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱོགས་རིས་མེད་པར་
ཁྲབ་ཀྱང་། སྒོ་ད་ཚུ་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་ནི་ཚུ་ལྷ་འཆར་བ་ཡིན་གྱི། སྒོ་ད་ཚུ་མེད་
ཀྱི་ནང་དུ་མི་འཆར་རོ།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རྩོམ་གྱི་ཕྱགས་རྩོམ་གྱི་ནང་གི་སྐྱབ་པ་པོ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོགས་རིས་མེད་པར་ཁྲབ་ཀྱང་། གཤམ་བྱ་དད་ལྡན་
གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་། རྒྱག་མཆོད་སོགས་བྱེད་པས་རྩོམ་གྱི་
བྱིན་རྒྱབས་ལས་སྤྱང་བའི་ཡོན་ཏན་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་གི་དད་པ་མེད་པ་དང་
ཆོགས་མ་བསགས་པ་སོགས་སྐལ་བ་དམན་པ་དག་གིས་མི་སྤྱོད་རོ། །རྒྱ་
མཆོད་དེའི་ཕྱིར་རྩོམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཚུ་ལྷ་ལྟ་བུ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་འཇུག་
པར་འདོད་ན། སྒོ་ད་གཙང་མའི་ནང་དུ་ཚུ་དྲངས་མ་སྐྱགས་པ་ལྟ་བུའི་དད་
པས་སྐྱུན་འཛེན་ཁྱབ་དང་། རྒྱག་མཆོད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱང་དགོས་ཤིང་།
སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གཤམ་བྱས་དད་པས། སྐྱུན་འཛེན་པའི་ཆེ་ཡང་ཉེན་
འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ནམ་ཡང་མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་བྲན་པ་དང་ལྡན་
པས་སྐྱུན་འཛེན་པ་གལ་ཆེ། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རིས་ཤེས་བསྐྱེད་ཚུལ་རིམ་ལྔ་

བྱ་ཞེན། ཟླ་ཟེར་པོག་སར་སྒོད་ཚུས་བཀའ་བ་བཞག་ན། དེའི་ནང་དུ་ཚུ་ཟླ་
 བཀ་བ་ནས་ཡང་མི་བསྐྱུ་བ་བཞིན་དུ། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱས་དང་
 བ་དང་འདུན་བ་ཕྱགས་དག་པོས་ལུལ་གང་ལ་དམིགས་ཏེ་སྐྱུན་འབྲེན་ན།
 དེར་རྗེ་བཙན་གྱི་སྐུལ་སྐྱུ་ངེས་པར་འོང་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནི་ནམ་ཡང་
 མི་བསྐྱུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་གྱི་ངེས་ཤེས་
 ལེགས་པར་བསྐྱེད་དེ། དེང་བཙམ་ལྷན་འདས་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུ་
 གསུམ་མའི་རྟེན་དང་བཙན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྒོས་དམིགས་ཤིང་བསྐྱེད་
 པའི་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་འདིར་སྐྱུན་འབྲེན་པ་ལྟར་གཤེགས་སུ་གསོལ་
 བའི་ལྷ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་འཇམ་དཔལ་
 དབྱངས་དོན་དམ་པར་ཁྲིས་པ་མེད་ཀྱང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གདུག་པ་ཅན་འདུལ་
 བའི་ཕྱིར་སྐྱུ་མའི་སྟོན་པོ་ཁྲིས་པ་ལྟར་ཁྲིས་པའི་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལ་གཏི་
 ཐུག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་། ལས་བཞི་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པའི་སྐུལ་བ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཚུལ་འཇིན་པའི་གཤིན་རྗེ་འཁོར་དང་
 བཙས་པ་དམ་ཆོག་གི་འཁོར་ལོ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་འདིར་གཤེགས་ལ་བདག་
 ལ་ཕྱགས་རྗེས་དགོངས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་བཙན་པར་བཞུགས་སུ་
 གསོལ། ཞེས་པའོ།

འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལེའུ་བཞི་པ་ནས་གསུངས་པའི་སྐགས་ཨོ་

རྩི་ཆུ་ལྟོ་སྒྲིལ་གྱི་དོན་ཐོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བ་ལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཨོ་ཚུར་
 སྐྱོན་ཚུར་སྐྱོན་ཁོ་ཆེན་གྱི། །བདག་གི་མཆོད་པ་སོ་སོར་བཞེས། །འདིར་
 བདག་བདག་ལ་བཀའ་འདྲིན་སྟོལ། །རྩྱི་སྤྲུལ་ཞེས་བ་དང་། ཡང་རྒྱུ་བ་སྤྲུ་མ་
 གཉིས་སྤར་དང་འབྲེལ། །འདིར་བདག་སྒོ་དང་ལྷན་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་།
 ཡང་། ཨོ་ཚུར་སྐྱོན་ཚུར་སྐྱོན་མཐུ་ཆེན་གྱི། །བདག་གི་མཆོད་པ་སོ་སོར་
 བཞེས། །འདིར་བདག་ལྟ་ཡི་བཀའ་འདྲིན་མཛོད། །རྩྱི་སྤྲུལ་ཞེས་དང་། ཡང་
 རྒྱུ་བ་སྤྲུ་མ་གཉིས་སྤར་དང་འབྲེལ། །སྤྱི་མ། །འདིར་བདག་སྒོ་དང་ལྷན་པར་
 མཛོད། །ཅེས་དང་། ཡང་། ཨོ་ཚུར་སྐྱོན་ཚུར་སྐྱོན་ཁོ་ཆེན་གྱི། །བདག་གི་
 མཆོད་པ་སོ་སོར་བཞེས། །འདིར་བདག་ལྟ་ཡིས་བཀའ་འདྲིན་མཛོད། །རྩྱི་
 སྤྲུལ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཨོ་རྩྱི་མེ་མ་ཁོ་ཆེན་གྱི། །ཚུར་གཤེགས་ཚུར་
 གཤེགས་བདག་ལས་ནི། །རབ་དྲངས་མཆོད་པ་བཞེས་སུ་གསོལ། །བདག་
 གྲུང་སྒོ་དང་ལྷན་པར་མཛོད། །སྤྲུལ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཨོ་འཕྲོག་བྱེད་ཨེ་མ་
 གྱི་ཁོ་པོ། །ཆེན་པོ་ཚུར་སྐྱོན་ཚུར་སྐྱོན་ཏེ། །བདག་གི་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་
 བཟུང་། །བདག་ལ་སྒོ་དང་བཀའ་འདྲིན་མཛོད། །སྤྲུལ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཨོ་
 འཕྲོག་བྱེད་མད་བྱུང་ཁོ་ཆེན་གྱི། །ཚུར་གཤེགས་ཚུར་གཤེགས་བདག་ལས་
 ནི། །སོ་སོར་མཆོད་པ་བཞེས་ནས་སུ། །བདག་ལ་གསལ་བའི་སྒོ་ལྷན་མཛོད། །
 སྤྲུལ་ཞེས་དང་། ཡང་། ཨོ་འཕྲོག་བྱེད་མད་བྱུང་ཁོ་ཆེན་ཁོང་། །ཀྱ་ལེ་ཚུར་

གཤེགས་ཚུར་གཤེགས་ནས། །བདག་གི་མཆོད་པ་རབ་ཏུ་བཞེས། །བདག་
ལ་བྱངས་པའི་མོ་ལྷན་མཛོད། །སྤྲུ་ཞེས་བསྐྱུར། ཆིག་ཟུར་མི་འབ་བ་དུ་མ་
མཐོང་བ་དེ་དག་དོན་ལ་ཆེས་མི་འབ་བ་མེད་པས་མི་འགལ་ཏེ། དེ་དག་གི་
དོན་བྱིལ་ན་ཚུར་གཤེགས་པར་གསོལ་བ། མཆོད་པ་བཞེས་པར་གསོལ་བ།
དངོས་གྲུབ་སྟོལ་བར་གསོལ་བ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར།

དེས་ན་ཨོ་ཏྲུ་ཏྲུ་ཏྲུ་ཞེས་སོགས་བཛོད་ཆེ། དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི།
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཁྲོ་བོ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ལྷ་ཆོགས་གནས་
འདིར་གཤེགས་ནས། མཆོད་པ་བཞེས་ལ་བདག་ལ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་
གི་དངོས་གྲུབ་སྟོལ་དུ་གསོལ་སྟུམ་དུ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཚུལ་དུ་བཛོད་
པས་ཆོག་གོ། །དེ་ནས་ལྷགས་ཀྱའི་བྱག་རྒྱ་དང་བཅས་ཏེ། རང་གི་སྤྱགས་
ཀའི་རྩྭ་ལས་འོས་ཟེར་འཕྲོས། ཞེས་སོགས་བཛོད་པའི་ཆེ། རང་གི་སྤྱགས་
ཀའི་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ག་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་
ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཆོས་སྐྱའི་རང་ལས་སྤྱགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ལྷ་བཅུ་གསུམ་མའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་དབག་ཏུ་མེད་པའམ། ལྷ་བཅུ་གསུམ་མ་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་གཅིག་གི་རྣམ་པར་ཤིང་བལ་ལྷགས་ཀྱིས་བྱངས་པ་ལྷར་ཐོགས་
མེད་དུ་སྒྲུབ་བྱངས་ཏེ། མདུན་གྱི་རྣམ་མཁར་འཁོད་པར་མོས་ལ། ཨོ་

སྒྲིལ་ཆོད་ཆེ། རང་གི་སྦྱང་ག་ནས་ཁོ་ལོ་གཤེན་ཆེའི་གཤེད་གི་ཐོད་འཛིན་
 བ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བགའ་སྒྲུབ་
 རྣམས་བྱིར་བསྐྱད་པར་བསམ། དེ་རྗེས། ཨོ་སྒྲིལ་ཆོད་ཞེས་སོགས་བརྗོད་
 པའི་ཆེ། རང་གི་སྦྱང་ག་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་སོ་མཆོད་པ་ཐོགས་པ་དབག་ཏུ་
 མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་མཁར་བཞུགས་པའི་ཡེ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་མཆོད་པ་
 འབྲུལ་བར་བསམ། དེ་རྗེས། ཨོ་ཐུད་ག་རྒྱ་ཇ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། ཤར་སྒྲོའི་
 ཐོ་བ་གཤེན་ཆེའི་གཤེད་ཕྱག་གི་ཐོ་བ་འབྲུར་བའི་བརྟུང་བས་ཤིང་། ཁང་བཟང་
 གི་སྦྱང་ཁང་བཟང་བཅེགས་པ་ལྟར། དམ་ཆོག་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་སྦྱང་
 ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཅེགས་པ་དང་མའི་སྤྱི་པོར་མི་གནས་པ་
 ལྟར་དམ་ཆོག་པའི་ལྷ་སོ་སོའི་སྦྱང་ཏུ་ཡེ་ཤེས་པའི་ལྷ་སོ་སོ་ཁ་བཏར་བ་དང་
 རྒྱགས་མ་ཐུན་པར་བཅེགས་ཏེ་གནས་པར་བསམ། ཨོ་དར་རྒྱུ། ཞེས་བརྗོད་
 པའི་ཆེ། ལྷོ་སྒྲོའི་དབྱུག་པ་གཤེན་ཆེའི་གཤེད་ཕྱག་གི་དབྱུག་པ་འབྲུར་བའི་
 བརྟུང་བས་ཤིང་། ལྷོ་སྒྲོའི་དབྱུག་པ་ལྟར་ལྷ་གསལ་མ་ཐག་པ་ལྟར། ཡེ་ཤེས་པ་རྣམས་
 དམ་ཆོག་པ་སོ་སོ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་ཅུང་མ་འདྲེས་པ་ཞིག་ཏུ་བསམ། ཨོ་པརྒྱ་
 བོ། ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། ལུབ་སྒྲོའི་པརྒྱ་གཤེན་ཆེའི་གཤེད་ཕྱག་གི་པརྒྱ་
 འབྲུར་བའི་བརྟུང་བས་ཤིང་། འོ་ཆུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་འདྲེས་པ་ལྟར་རམ།
 ཆུ་ལ་ཆུ་བཞག་པ་ལྟར་དམ་ཡེ་གཉིས་སྤྱན་གྱི་དཀར་ནག་དང་། ཕྱག་ཞབས་

གྱི་སེན་མོའི་རྒྱལ་མ་རབ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་
བསམ། ཨོ་ཁྱེད་ཉེ་མེས་བརྗོད་པའི་ཆེ། བྱང་སྒྲིའི་རལ་གྱི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་
ཐུག་གི་རལ་གྱི་འཕྱར་བའི་བརྟུང་བས། ཡེ་ཤེས་པ་དེ་ནམས་མི་དབྱེས་
པ་མེད་པར་དབྱེས་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ཡང་
དུར་ཁྲོད་མེ་རི་རྩོད་ཚུན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་ཐེམ་པའི་མོས་པ་བྱ་
དགོས་པར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱ།

དེ་རྗེས། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་བྱ་ཚུལ་ལ། དབང་བསྐྱར་བའི་
དགོས་པ་ནི། བགོགས་དང་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་
བ་དང་། ཐེག་དམན་སེལ་བ་དང་། བསྐྱོམ་བསྐྱུས་གྱི་སྦྱོད་དུ་རུང་བ་དང་། ཞི་
སོགས་གྱི་ལས་འགྲུབ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཉམས་པ་གསོ་བ་དང་།
དམ་ཚིག་ཉམས་པ་སྦྱོང་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ལས་དངོས་སུ་
དབང་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པའི་དགེ་ཙམ་སྤྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་སྟེ།
དགོས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པར་རྩོ་བོ་ཆེན་པོས་བཞེད་ཅེས་བཤེད་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེས་གསུངས།

རྒྱས་འདེབས་པའི་དགོས་པ་ནི། མ་འོངས་པ་ན་གཙུག་ཏྲར་འགྲུབ་
པའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་དང་། རིགས་བདག་གང་གིས་བྱེད་པའི་ལག་རྗེས་འཛོག་
པ་དང་། ལྷ་གང་དང་གང་རིགས་བདག་དེ་དང་དེའི་རིགས་སུ་ཤེས་ནས་དེ་

ལས་མི་འདུལ་བར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསུངས། སྤྱིར་རྒྱས་བཏབ་
 པ་ལ། མི་བསྐྱོད་པས་རྩོམ་མེད་པས་དབལ་ལ་རྒྱས་འདེབས་ལྟ་བུ་ནི། འབྲས་
 བྱས་རྒྱ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་། རྩོམ་མེད་པས་མི་བསྐྱོད་པ་
 ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱས་འབྲས་བྱ་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་།
 མི་བསྐྱོད་པས་གཤེགས་པ་གཞན་བཞི་ལ་རྒྱས་འདེབས་པ་ནི། རིགས་ཀྱིས་
 རིགས་ཅན་ལ་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་དང་། རིགས་ངོ་མི་ཤེས་པའི་ལྟ་གང་
 ལའང་རྩོམ་མེད་པས་དབལ་ལ་མི་བསྐྱོད་པས་རྒྱས་བཏབ་པ་དགོས་པར་
 སྤྲུགས་རིམ་ལས་གསུངས། ཡང་རྒྱབ་བཏབ་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱས་བཏབ་བྱ་དེས་
 རྒྱས་འདེབས་བྱེད་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱི་བོར་གྱས་པས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་མི་
 གྱས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱས་འདེབས་བྱེད་དེས་ཀྱང་རྒྱས་བཏབ་བྱ་ལ་ཆོམ་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གདུང་བར་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་བཏབ་ཀྱི་དགོས་པ་དང་ནམ་དུ་ཤེས་
 བས། དབང་བསྐྱར་རྒྱས་བཏབ་དངོས་བྱ་ཚུལ་ནི། ཨོ་ཏྲུ་ཏྲུ་མོ་སོགས་
 སྤྲུགས་བཞིན་ཅིང་ཕྱག་རྒྱ་སྤར་ལྟར་བྱས་པས། སྤར་ཡང་རང་གི་ཕྱགས་
 ཀའི་རྒྱུ་ལས་ཞེས་སོགས་བཞིན་པའི་ཆོ། རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྒྱུ་ལས་འོད་
 ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་
 དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྤྲུན་བྱངས་བཞུགས་པར་

བསམ་ལ། ཨོ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་མོགས་ཀྱིས་སྒར་ལྷན་དམིགས་པ་དང་བཅས་བས་
མཆོད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བདག་ལ་མངོན་པར་དབང་
བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་སྤྱན་དངས་པའི་ལྷ་དེ་ཅམས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་
བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་
མངོད། དེ་ཅམས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀ་ནས་སྒྲོས་པའི་ལྷ་མོ་ཅ་ཅི་ཀ་ལ་སོགས་པ་
ཅམས་ཀྱིས་རོལ་མའི་སྒྲ་སྒྲིག་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབས། བཟ་ཤིས་ཀྱི་སྒྲ་
དབྱངས་ཀྱིས་ཤིས་པ་བརྗོད་པ་སོགས་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས། སངས་རྒྱས་
ཅམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་བརྗོད་བཞིན་དུ། ཕྱག་ན་བུམ་པ་
དཀར་པོ་ཡེ་ཤེས་ལྷའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅི་ལྷས་བཀའ་བ་བཟུང་ནས།
རང་དང་འཁོར་ལྷ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་བུམ་ཆུ་སྒྲགས་ཏེ་དབང་
བསྐྱར་བར་བསམ། ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་བདེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་
ཅིས་གང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་ཕྱ་ཆུ་དག་པོས་རྩ་སྤྱར་དེད་
པ་ལྷན་སངས་ཤིང་དག་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་བར་བསམ་མོ།

ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་ཅམས་ནི་སྤྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ལྷ་
ཅམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བ་སྤེ་བྱས་ཆབ་ཕུལ་བ་ཇི་ལྷར་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ།
བདག་དབང་ལྷ་ཅམས་ལས་སྒྲོས་པའི་ལྷ་མོ་ཅམས་ཀྱིས་ཀྱང་། དག་པ་ལྷ་ཡི་
ཆུ་སྤེ་བདེ་སྤྱོད་དབྱེར་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཆུས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་

བྱེད་རྣམས་ལ་དབང་བསྐྱར་རོ། །ཞེས་པའོ། །རྒྱས་བཏབ་ནི། དེ་ལྟར་དབང་
 བསྐྱར་བའི་ཚུས་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་བ་ལས་ལྷག་མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་
 ཡར་ལུད་པ་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་གཙུག་པོ་རང་རྫོང་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཙུ་
 ཞལ་མ་ཉིད་གདོང་གི་ཆངས་བྲུག་གི་སྟེང་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་སྟོན་པོ་ཞལ་
 གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་རྫོང་དང་གཡོན་རྩིལ་བྱ་འཛིན་བས་ཡུམ་སྐྱ་
 མ་གྱི་སྟོན་མོ་གི་བྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པའམ། ཡང་ན་ཡབ་
 རྒྱང་གཡས་ས་གཞོན་དང་། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ། མི་བསྐྱོད་
 པ་འདི་ཙུ་ཞལ་གྱི་ཐོད་སྐྱམ་ལཱའི་དབུས་མའི་སྟེང་དུ་བཀོད་པར་བཤད་པའང་
 མཐོང་བས་གང་བདེར་བྱའོ། །ཤར་དང་ཤར་སྟོ་བ་སྟེ་གཉི་ཕྱག་གཞིན་རྫེའི་
 གཞིན། ཐོ་བ་གཞིན་རྫེའི་གཞིན། ཙུ་ཙུ་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ཙུ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ། རྣམ་
 རྒྱང་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་འཁོར་ལོ་དང་གཡོན་རྩིལ་
 བྱ་འཛིན་བས་ཡུམ་སྐྱ་མ་དཀར་པོ་གི་ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པའམ། ཡབ་
 རྒྱང་གཡས་ཆོས་འཆད། གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཙམ། ལྟོ་དང་ལྟོ་
 རུབ་པ་སྟེ་སེར་སྐྱ་གཞིན་རྫེའི་གཞིན། དབུག་པ་གཞིན་རྫེའི་གཞིན། བག་
 མོ་རྣམས་ཀྱི་ཙུ་ཞལ་གྱི་དབུ་ལ་རིན་འབྱུང་སེར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
 པ་གཡས་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གཡོན་རྩིལ་བྱ་འཛིན་བས་ཡུམ་རིན་ཆེན་སྟོལ་མ་
 སེར་མོ་གི་ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འཁྱུད་པའམ། ཡབ་རྒྱང་གཡས་མཆོག་སྤྱི་ན།

གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན།

རྒྱབ་དང་རྒྱབ་བྱང་པ་སྟེ་འདྲོད་ཆགས་གསེན་རྗེའི་གསེད། བསྐྱེད་གསེན་རྗེའི་གསེད། དབྱངས་ཅན་མ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ཞལ་གྱི་དབྱུ་ལ་འོད་དཔག་མེད་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་གཡས་བསྐྱེད་དང་། གཡོན་བྲིལ་བྱ་འཛིན་བས་ཡུམ་གོས་དཀར་མོ་དམར་མོ་གི་ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བའམ། ཡབ་རྒྱང་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། བྱང་དང་བྱང་ཤར་པ་སྟེ་ཕྱག་དོག་གསེན་རྗེའི་གསེད། རལ་གྱི་གསེན་རྗེའི་གསེད། གོ་རྩེ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་ཞལ་གྱི་དབྱུ་ལ་དོན་གྲུབ་ལྗང་ཁུ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་རལ་གྱི་དང་གཡོན་བྲིལ་བྱ་འཛིན་བས་ཡུམ་དམ་ཆོག་སྒྲོལ་མ་ལྗང་ཁུ་གྱི་ཐོད་འཛིན་པ་ལ་འབྱུང་བའམ། ཡབ་རྒྱང་གཡས་སྐྱབས་སྦྱིན་གཡོན་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཅན། དེ་ལྟ་གཡུམ་བཅས་ཡུམ་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་། རིན་པོ་ཆེའི་དབྱུ་རྒྱན་སྒྲན་རྒྱན་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་ཅིང་། དར་གྱི་ན་བཟའ་སྟོབ་སྟོབ་ཏུ་གསོལ་བ་སོགས་ལོངས་སྤྱིའི་ཆ་བྱད་ཅན། འོད་སྐྱོར་གྱི་དབྱུས་སུ་བད་ཆེའི་གདན་ལ་དོ་རྗེའི་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་ཤིང་། རང་གི་རྒྱས་བཏབ་བྱ་རྣམས་ཆོས་པར་བྱེད་པར་བསམ་མོ།

དེ་ཡང་ཡུམ་བཅས་བསྐྱོམ་ཆོ། རིགས་བདག་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་བྱང་སེམས་

དཀར་དམར་གྱི་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་ནས་རང་གི་ལུས་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཞུགས་པས་དགའ་བདེས་ཆོམ་པར་མོས་ཀྱང་ཆོག་པར་བསྐྱལ་རྒྱུ་རིན་པོ་
 ཆེས་གསུངས་སོ། །རྒྱས་བཏབ་ཀྱི་རྗེས་སུ་ནམ་མཁའ་བཞུགས་པའི་དབང་
 ལྷ་དེ་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་མོ། །དེས་ན། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩི་
 ཡིག་གི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱས་མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཅེས་པ་ནས། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་རང་ཉིད་ལ་ཐེམ་པར་བྱུང་ཅེས་པའི་བར་
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམ་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ལ།
 དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཅེས་པ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་དགོད་བྱའི་འཁོར་ལོ་
 ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་པས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་
 གསུངས་སོ། །

ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམ་ཚུལ།

གསུམ་པ་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་བསྟོམ་ཚུལ་བཤད་པ་
 ལ་བཞི། མཆོད་བསྟོད་བྱ་ཚུལ། བསྐྱེད་རིམ་ལྟ་བུས་བསྟོམ་ཚུལ། དག་པ་
 བཅ་ཚུལ། བཟླས་པ་བྱ་ཚུལ་བཞིའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་
 མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་ན། མཆོམས་འདིར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ།
 འབྲུལ་ཚུལ་ནི། རས་བྱིས་སོགས་བསྐྱབ་གཞི་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བདག་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་པ་བསྟོམ་ཆེ། རང་གཙོ་པོ་ལས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱེ་

མི་དགོས་ཤིང་། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་མཆོད་ལྷ་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ་ཚུར་དཀྱིལ་
 འཁོར་བ་ལ་མཆོད་པར་མོས་ཏེ། མཆོད་སྒྲགས་རྒྱང་པའམ། ཆོགས་བཅད་
 མཆོད་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་བརྗོད། རས་བྱིས་སོགས་བསྐྱབ་གཞི་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཆོ་ག་ལྟར་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་བསྒྲོམ་
 ཆོ། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་རང་འབྲུག་གཉིས་པ་ཞིག་བྱེ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་
 ཤར་སྒྲོའི་ཐང་གི་དུར་ཁོང་གི་བྱེ་རོལ་ཏུ་འཁོར་བའི་སྤྱིང་ག་ནས་མཆོད་ལྷ་
 རྣམས་སྒྲོས་ཏེ་མཆོད་པར་མོས་ནས། མཆོད་སྒྲགས་རྒྱང་པའམ། ཆོགས་
 བཅད་མཆོད་སྒྲགས་དང་བཅས་པ་བརྗོད་པར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་
 གསུངས། དག་དབང་བྱམས་པས་ཤར་སྒྲོའི་ནང་ཅམ་ནས་འབྲུལ་བར་
 གསུངས། མཆོད་པ་ནི་སྐྱབ་ཐབས་སུ་བྱེ་ནང་གི་མཆོད་པ་གཉིས་ལས་
 གཞན་གསལ་བར་མ་གསུངས་ཀྱང་། འག་པོ་སྒྲོད་པས་མཛད་པའི་དགྲ་འག་
 གི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་བྱེ་དང་ནང་དང་གསང་བ་དང་སྒྲན་མེད་པའི་
 མཆོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་
 དུ་མས་མཆོད་པ་བཞི་ག་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང་། མཆོད་པ་བྱེ་མ་གཉིས་ནི།
 དངོས་བྱུང་འབྱུང་བའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་མཐོང་།

དེས་ན་སྐབས་འདིར་འབྲུལ་རྒྱའི་མཆོད་པ་བཞི་ནི། ཚུ་གཉིས་ཉེར་
 སྒྲོད་ལྷ་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་དང་། འདོད་ཡོན་ལྷ། རྒྱལ་སྤྱི་ལྷ་བདུན་

ནམས་ནི་བྱི་བྱམ་དབང་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། གཤམ་བདུད་ཅི་ལྟ་
 སྐྱེས་ཏོགས་སྤྱར་གསུམ་བྱས་ནས་འབྲེལ་བ་ནི། རང་གསང་དབང་དང་
 འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བ་མཉམ་
 པར་སྐྱར་བས་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ། བདེ་བ་དེས་རང་དང་
 རྒྱུད་གཅིག་བའི་ལྷ་ནམས་ཆོས་པར་བྱེད་པ་ནི་གསང་བ་ཤེར་དབང་དང་
 འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་དང་། བདེ་བ་དེས་སྣང་ཉིད་བསྐྱོམ་བ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཀྱི་མཆོད་པ་སྟེ་དབང་བཞི་པ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆོད་པ་ཡིན། མཆོད་པ་བཞི་
 དེ་དག་ལས། ཕྱིའི་མཆོད་པ་འབྲེལ་བ་ལ། སྤྲུགས་རྒྱུད་པས་འབྲེལ་བ་དང་།
 ཆོགས་བཅད་སྤྲུགས་དང་བཅས་པས་འབྲེལ་བ་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་།
 སྤྲུགས་རྒྱུད་པས་འབྲེལ་ཆེ་འདྲ་། རྩི་རྩི་རྩི་མོགས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་དང་། ཡ་
 ལྷན་ཏ་ཀ་ཨ་རྒྱུ་མོགས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་དང་། ཡ་ལྷན་ཏ་ཀ་ས་སྤ་རི་ལ་ར་ཨ་རྒྱུ་
 མོགས་ཀྱིས་དབྲེལ་བའི་སྟོང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་མི་རུང་བ་མེད་
 ཅིང་ཆོགས་བཅད་སྤྲུགས་དང་བཅས་པས་ཆུ་གཉིས་ཉིར་སྦྱོད་རོལ་མོ།
 འདོད་ཡོན་སྣ་ལྟ། རྒྱལ་སྤྱི་སྣ་བདུན་འབྲེལ་བ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་དུ་མར་
 གསུངས་པས་ཤིན་ཏུ་ལེགས། ལུགས་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་གི་སྐྱེས་བཅའ་ན་
 རང་བཅོས་བསྐྱེད་པ་མེད་ཅིང་། ཐམས་ཅད་མཁས་པ་དག་གི་ཡིག་ཆར་
 ཡོད། དེས་ན་དགོན་སྡེ་སོ་སོའི་དག་འདོན་གྱི་ཆོག་ཟུར་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་

དང་། དབྱངས་འཐེན་གདངས་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་དང་། འབྲུད་དགོལ་འགྲིགས་
ལམ་མི་འདྲ་བ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་གཞིད་པས། གཞན་ལུགས་མི་འདྲ་
བ་དེ་དག་ལ་མི་སྤང་བར་སློབ་གཟུ་ཐོར་གནས་ན་རང་རྒྱུད་འདུལ་ཐབས་སུ་
ཡོང་ཆེ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པས། སློས་ཆོས་མཛད་
ཡོངས་ལ་དག་སྤང་སྦྱོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེས་ན་མཆོད་པ་འབུལ་བ་ལ། སྤགས་རྒྱུད་པ་དང་ཆིགས་བཅད་དང་
བཅས་པས་འབུལ་བ་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། ཆིགས་ཞིང་གི་སྐབས་སུ་བཞད་
པ་ལྟར་བྱད་པར་ལྷ་ཆང་བར་བྱས་ཏེ་ཕུལ་ན་ས་ཆོད་ཆེ་ཞིང་། དེའི་སྟེང་དུ་
ནག་པོ་པས་བཞེད་པ་ལྟར་བྲལ་བ་བཞི་ལྟན་གྱི་བསམ་པས་འབུལ་བའང་
གལ་ཆེའོ།

བྲལ་བ་བཞི་ནི། རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བ། དེས་ཤེས་དང་བྲལ་བ། དངོས་
པོར་བཟླ་བ་དང་བྲལ་བ། རེ་བ་དང་བྲལ་བ་བཞི་ཡིན་ལ། རྟོགས་པ་དང་བྲལ་
བ་ནི། མཆོད་པ་འདི་འབུལ་དུ་རྩང་ངམ་མི་རྩང་། འདི་ཕུལ་བས་ལྷ་མཉེས་
པར་འགྱུར་ངམ་མི་འགྱུར་སྟམ་པའི་རྟོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེས་ཤེས་དང་
བྲལ་བ་ནི། མཆོད་པ་དེ་དག་ཐ་མལ་བར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་ངོ་ཐོ་བདེ་
སྦྱོང་ཡེ་ཤེས་སུ་མོས་པའོ། །དངོས་པོར་བཟླ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི། བདེན་པར་
འཛིན་པ་དང་བྲལ་ནས་མཆོད་བྱེད་མཆོད་ལུལ་མཆོད་པ་སྟེ་འཁོར་གསུམ་

བདེན་མེད་དུ་བཟླ་བ་བྲན་པའོ། །རེ་བ་དང་བྲལ་བ་ནི། མཆོད་བ་ཤུལ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་རང་ཉིད་འབའ་ཞིག་གི་ནད་གདོན་ཞི་བ་དང་ཆེ་བ་སོད་རྒྱས་པར་
འདོད་པ་སོགས་རང་དོན་ཁོ་ནའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་ལ་རེ་བ་དང་
བྲལ་བའོ། །དེ་ལྟར་བྱད་པར་ལྷ་ལྷན་དང་། བྲལ་བ་བཞི་ལྷན་གྱི་སྒོ་ནས་མཆོད་
བ་འབྲལ་བ་ལ། ཆོགས་བཅད་དང་བཅས་པས་འབྲལ་ན། ཆོགས་བཅད་ཀྱི་
དོན་ནི། རྒྱལ་བ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཁྱི་མ་དང་
བྲལ་བ་ཡིན་པས་གཙང་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལྟར་གཙང་པར་གྱུར་པའི་
རྒྱ་མཆོན་གྱིས། སྟེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་མངའ་ཡང་། བདག་
ཅག་སྟེ་ཁྱའི་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཆབ་སྟེ་བྱས་ཆབ་གཙང་མ་འདིས། མི་འགྱུར་བའི་
བདེ་བ་ཆེན་པོར་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བྱས་
གསོལ་ལོ། །ཞེས་པའི་དོན་བྲན་བཞིན་པས། ཨོ་ཡ་སྐྱེ་ཀ་ས་པ་རི་ཕ་ར་
ཨ་རྩི་བ་རྩི་རྩི་རྩི་སྐྱེ། ཞེས་སྐགས་བྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་ཡོན་ཆབ་འབྲལ་
ལོ། །

དེ་ཡང་ཨོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་སེ་གོལ་བྱིར་བསྟན་ཏེ་གཏོགས་ཆོ། སྟོང་
ག་ནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་ཁ་དོག་དམར་སྐྱ་སོགས་ལྷ་གངས་དང་མཉམ་པ་
སྒྲོས་པར་བསམ། ཡ་སྐྱེ་ཀ་ས་པ་རི་ཕ་ར་ཞེས་བརྗོད་ནས་པད་ཀོར་བྱས་
ཆོ། མཆོད་ལྷ་དེ་དག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཆོད་ཡོན་སོགས་པར་བསམ།

ཨ་ཁྱི་ཞེས་བརྗོད་ནས་ཕྱག་རྒྱ་འཆིང་ཆོ། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་
ལ་ཡོན་ཆབ་འབྲུལ་བར་བསམ། བྲ་ཏྲེ་རྩེ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆོ། འབྲུལ་པའི་
ཁྲུས་ཆབ་སྐྱ་ལ་དང་དུ་བཞེས་པར་བསམ། རྩི་སྒྲུ་ཞེས་བརྗོད་ནས་སེ་
གོལ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་གཏོགས་ཆོ། མཆོད་ལྷ་རྣམས་སྟིང་གར་བསྐྱ་བར་
བསམ།

སྐྱགས་དོན་ལ། ཨོ་ནི་གོང་དུ་དོར་བེལ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་
བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཡ་སྐྱུ་ཀ་ནི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དམ་གཤེན་རྗེའི་
མཐར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །ས་སྤ་རི་སྤ་ར་ནི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའོ། །
ཨ་ཁྱི་ནི་མཆོད་ཡོན་ཞེས་པའོ། །བྲ་ཏྲེ་རྩེ་ནི་སོ་སོར་བཞེས་ཞེས་པའོ། །རྩི་ནི་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་མཆོན་པའོ། །སྒྲུ་ནི་གཞི་ཚུགས་ཞེས་པའོ། །ཞབས་བསེལ་
ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བྱ་མན་ཆད་བཟུ་བར་བསམ། རི་ཆབ་འབྲུལ་
པའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱལ་བ་སྟེ་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་
སྤངས་ཏོགས་མཐར་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་སྐྱ་ཅན་ཡིན་ལ། ཚུལ་
ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རི་དང་ཅན་ཡིན་ཞིང་། སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་ཞིང་། སྟེན་གཉིས་
དང་བྲལ་བས་སྟོང་བྱར་རྣམ་དག་དང་། བདེན་པར་མེད་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་
པར་དག་པ་སྟེ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཡིན་པས་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རི་མ་དང་།

རྒྱལ་གྱིས་མ་གོས་བ་སྟེ་མི་མངའ་ཡང་། བདག་ཅག་སྤྱི་ཞུ་བྱས་པའི་ཚུལ་
 གྱིས། གཅང་མར་བཞུགས་བ་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱི་ཆབ་ཕྱལ་བས།
 བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པར་
 བྱུར་ཅིག་བྱ་ཞེས་སྟོན་ལམ་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱི་ཆབ་ཕྱགས་ཀར་
 འབྱུལ་ལོ། །མཆོད་ལྷ་དང་སྤྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱ་ནམས་གོང་ལྷར་རིགས་འགྲེ་
 བ་འོག་མ་ནམས་ལའང་འབྲེལ།

མེ་ཉོག་འབྱུལ་བའི་ཆིགས་བཅད་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་
 ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱ་སྤྱི་བོ་ནས་དབྱུ་མའི་ནང་ནས་བབ་པའི་རྒྱན་གྱི་མེ་ཉོག་སྟེ་
 བྱང་སེམས་དཀར་པོ་དང་། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་བས་ཕྱགས་
 རྒྱུད་ཆིམ་བ་སྟེ་མཛེས་བ་ཞེས་པའོ། །བདུག་སྟོས་ལ། ཡེ་ཤེས་པོ་བྱང་སྟེ་སྟེ་
 བའི་སྦྱལ་བའི་འཁོར་ལོར་གནས་པའི་ཆངས་པའི་མེ་སྟེ་གཏུམ་མོའི་མེས་སྦྱི་
 པོའི་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་མེ་ཉོག་གི་སྟོས་དད་དང་ལྷན་བ་
 ཞེས་པའོ། །སྤང་གསལ་ལ། མ་རིག་པའི་ཐུན་བ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་བརྟེན་བ་ཞེས་པའོ། །ཞལ་ཟས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ། དད་བ་དང་།
 གཏོང་བ་དང་། ཐོས་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་དང་། རོ་ཆ་དང་།
 ཤེས་རབ་ཀྱི་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་གྱིས་སྤྱག་ཅིང་། ཆོག་ཤེས་པ། ཟག་
 མེད་ཀྱི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པའི་བདུད་ཅིའི་ཟས་མཆོག་བརྟེན་བ་ཞེས་པའོ། །

ཆོག་ས་བཅད་གཞན་རྣམས་གོང་ལྷན་རིག་ས་འགྲེ་སྒྲོལ། །རོལ་མོ་འབྲུལ་བའི་
 ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷ་མེད་དོན་རྒྱུ་ལའི་དོན་མཐར་ཐུག་པ་ནི་སངས་
 རྒྱུ་ས་ཀྱི་ཐུག་ས་རྒྱུད་ལ་གནས་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་
 ལ། ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་དུ་གསུང་དབྱངས་སུ་ཤར་ནས་
 ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱངས་ཞེས་བ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་ས་ཀྱི་
 གསུང་ཡིན་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབྱངས་དེའི་རྗེས་འགོ་སྟེ། དེ་དང་མཐུན་པར་
 སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུ་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད་པའི་རོལ་མོའི་སྒྲ་དབྱངས་འདི།
 དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་ལོ།

དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་འབྲུལ་ཞེ་ན། མི་བསྐྱུན་བདུད་ཀྱི་ཆོག་ས་ཉི་
 འཁོར་ལོ་མཐའ་དག་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དུ་འབྲུལ་བར་བགྱི། དོན་ཀྱི་དབྱིངས་
 ཉི་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དབྱིངས་ལ་མངའ་བརྟེན་པའི་རྒྱལ་བ་
 བྱིད་དག་རོལ་མོའི་སྒྲ་འདི་ཉིད་སྟོན་ཀྱི་ཡུལ་དུ་དང་དུ་བཞེས་ཤིག་ཅེས་
 བཤོ།

འདོད་ཡོན་ལྷན་ནི། རིན་ཆེན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བླ་མའི་འོད་སྟོན་པོ་
 སོགས་ཁ་དོག་གི་གཟུགས་དང་། བྱ་བཞི་རྒྱུ་པོ་སོགས་དབྱིབས་ཀྱི་
 གཟུགས་དང་། མདོར་ན་འཛིག་ཉེན་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་གཟུགས་མཆོག་འབྲིང་
 དམན་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། གཟུགས་དོན་རྒྱུ་མ་དགར་མོ་ཐུག་

གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་མཐའ་དག་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་མེ་
 ལོང་དམར་པོ་ངོས་གཉིས་པ་འཛིན་པར་གྱུར་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ།
 དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་ལ་གཟུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བར་
 བསམ་སྟེ་སྒྲགས་བྲག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་སྤར་སྤར་མཆོད། སྤྲ་ལ་དབང་
 བོས་མ་ཟེན་པ་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲ་
 དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དབང་བོས་ཟེན་པའི་སྤྲ་དང་དེ་རེ་
 ལའང་བརྗོད་བྱ་སྟོན་པའི་སྤྲ་དང་། བརྗོད་བྱ་མི་སྟོན་པའི་བརྗོད་བྲལ་གྱི་
 དབྱངས་དང་། མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སྤྲ་མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་
 འདུས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། སྤྲ་རྩོམ་མ་སེར་མོ་བྲག་གཉིས་ཀྱིས་པེ་
 མང་བརྒྱུད་བའི་སྤྲ་སྒྲུན་གྱིས་སྟོང་གསུམ་འགྲེངས་པར་མཛད་པ་དབག་ཏུ་
 མེད་པ་སྟོས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུན་ལ་མཆོད་པ་འབུལ་
 བར་བསམ་སྟེ་སྒྲགས་བྲག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་མཆོད། ཇི་ལ། ག་བྱར། ཨ་ཀ་
 རུ། ར་ཏེ་ལྷ་བྱ་སོ་སོའི་ཇི་ནི་ལྷན་སྟེས་ཀྱི་ཇི་དང་། དེ་དག་འདུས་པ་ལས་
 བྱུང་བའི་སྤྲ་སྟོས་ལྷ་བྱའི་ཇི་ནི་སྤྲ་བྱུང་གི་ཇི་དང་། མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་
 ཁམས་ཀྱི་ཇི་མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
 ཇི་རྩོམ་མ་དམར་མོ་བྲག་གཉིས་ཀྱིས་དྲུང་ཆོས་ཇི་བཟང་གིས་བཀའ་བའི་
 ཇིས་སྟོང་གསུམ་འགྲེངས་པར་མཛད་པ་འཛིན་པར་གྱུར་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་

སྟོས་ཏེ་དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཤངས་ལ་བྱིའི་མཆོད་པ་འབུལ་བར་
བསམ་སྟེ་སྤྲུགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་མཆོད།

རོལི། ལུས་ཀྱི་ཐུངས་མཆོག་ཏུ་ཏྲས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་རྒྱས་པར་བྱེད་
པའི་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པའི་བདུད་ཅིའི་ཟས་དང་དེ་ལ་རོ་བརྒྱ་ཆང་ཚུལ་ནི།
མངར་བ། སྦྱར་བ། ཁ་བ། བསྐྱ་བ། ཆ་བ། ལན་ཆ་བ་སྟེ་ཅ་བའི་རོ་བྱུག་བྱུག་
པོ་རེ་རེ་ལ་མངར་བའི་མངར་བ་སོགས་བྱུག་བྱུག་ཏུ་བྱེ་བའི་སོ་བྱུག་སོ་བྱུག་
དེ་ཡང་གསུམ་ཆེན་དུ་ཡོད་དེ། ལྷེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐུངས་ཆེ་དབང་པོ་ལ་པན་
འདོགས་པའི་རོ་སོ་བྱུག་ ཟོས་རྗེས་འབྱུང་བར་སྤྲོགས་ཆེ་ལུས་ལ་མི་གཞོད་
པའི་རོ་སོ་བྱུག་ འབྱུང་བའི་ཆེ་ལུས་ལ་པན་པའི་རོ་སོ་བྱུག་སྟེ་བསྟོམས་པས་
བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡིན་གྲང་། བརྗོད་པ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་རོ་བརྒྱ་ཞེས་སུ་གྲགས།
དེ་འབྱེའི་རོ་བརྒྱ་དང་ལྷན་པའི་ཟས་སོགས་མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རོ་
མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་འདུས་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རོ་རྩོ་རྩོ་མ་
དམར་མོ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆའི་སྟོད་ཞལ་ཟས་རོ་བརྒྱ་བས་བཀའ་
བ་འཇིན་པར་གྱུར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་
ཀྱི་སྤྲུགས་ལ་རོའི་མཆོད་པ་འབུལ་བར་བསམ་པ་སྟེ། སྤྲུགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་
བཅས་པས་མཆོད། དེག་བྱ་ནི། གང་གི་ལུས་ལ་དེག་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་བ་
སྟེར་བྱས་པ། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་གོས་ཏེ་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལས་

སྐྱེས་པའི་གོས་དང་། སྤུང་ཅིང་ཡང་བ། འཇམ་ཞིང་མཉེན་བ། ལྷེབ་ན་སེན་
མོའི་གསེབ་ཏུ་འང་ཆུད་བ། བརྒྱུད་ས་ན་རི་རབ་ཀྱང་གཡོགས་ཀྱས་པའི་ལྷ་
རྒྱུ་ཀྱི་གོས་སོགས་མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རེག་བྱ་མཆོག་འབྲིང་
དམན་གསུམ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རེག་བྱ་རྫོང་མ་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་ན་
བཟའ་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་འཛིན་པར་གྱུར་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱོས་ཏེ།
དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེལ་རེག་བྱའི་མཆོད་པ་འབྲུལ་བར་བསམ་
སྟེ། སྤྱགས་ཕྱག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་མཆོད།

མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དེ་དག་ཀྱང་བཞིན་མཛེས་ཤིང་འཇུག་བ། མིག་ཟུར་
ཀྱིས་བལྟ་བ། མཆུ་སྐྱོས་ཤིན་ཏུ་དམར་བ། ཆེམས་འཆེར་ཞིང་དཀར་བ། ལུ་
མ་འབྲུར་བ། ལུ་བར་དོག་བ། སྐྱེད་པ་སྤྲ་བ། རོ་སྦྱང་རྒྱས་བ། ཉམས་སྐྱེག་བ།
འགྲོས་དལ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་བ། ཡང་
ལྷ་མོ་དེ་དག་གི་གཟུགས་མཛེས་བ། སྒྲ་སྙན་བ། ལུས་ལ་བྲི་ཞིམ་ཆོར་བ། ལྷེ་
མཆུ་མངར་བ། རེག་བྱ་འཇམ་པ་སྟེ་ནང་གི་འདོད་ཡོན་ལྷ་འང་ཆང་བའོ།

རྒྱལ་སྤྱི་སྒྲ་བདུན་ནི། འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་རྒྱལ་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་འཁོར་ལོ་རིན་
པོ་ཆེ་ནི། རྒྱ་འཇམ་བུ་རྒྱ་བོའི་གསེར་ལས་བྱུང་བ། ཆོད་དཔག་ཆོད་ལྷ་
བརྒྱར་བྱུང་བ། ལྷེ་བ་སྐྱེད་དང་བཅས་བ། ཕྱི་བས་སྐྱོང་དང་ལྷན་བ། ཉི་མ་

གཉིས་པ་ལྷ་བྱའི་འོད་གྱིས་སྒྲུབ་པ་སེལ་ཞིང་མཁར་འཕགས་ཏེ་འགྲོ་བ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའོ། ཁོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དབྱེབས་ཟུར་བརྒྱད་
 པའམ་ཟུར་བྱག་པའམ་ཆ་དགྲུ་པ་ཅི་རིགས། མདོག་སྒྲོན་པོའམ་སེར་པོའམ་
 དམར་པོ་གང་རུང་། དགོས་འདོད་སྣ་ཆོགས་སྟེར་བྱས་པ། འོད་གྱིས་དཔག་
 ཆད་བརྒྱར་བྱས་པར་བྱེད་པ། ཆ་བས་གདུངས་པ་ལས་བསིལ་བར་བྱེད་པ་
 སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའོ། བྱད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ནི། བྱད་མེད་ཐ་མལ་
 བའི་སྒྲོན་སྒྲངས་པ། མདོག་སྒྲོ་བསང་ག་ཟུགས་མཛེས་པ། བལྷ་ན་སྒྲུག་པ།
 སྒྲོད་ཚུལ་བཟང་པ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱ་འཇམ་པ། ལུས་དང་ཁ་ནས་ལྷུ་ལའི་
 དྲི་ཞིམ་བྱོ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའོ། སྒྲོན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། འཕྱོར་
 པས་སྒྲུག་པ། མདོག་དམར་པོ། ལྷའི་མིག་དང་ལྷན་པ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་དང་།
 དགོས་པ་མ་བསྐྱོས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ། ཡིད་གཞུང་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་
 པའོ། སྤང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དཀར་པོ་ཅང་ཤེས་པ། མཁའ་ལ་འགྲོ་བྱས་པ།
 ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ། བཀའ་ཉན་པ། བ་རོལ་གྱི་སྤེལ་ས་རྒྱལ་བར་བྱེད་
 པ། སྤང་པོ་པལ་པ་སྒྲོང་གི་སྒྲོབས་དང་ལྷན་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའོ། །
 ཏྲ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དཀར་པོའམ་ལྷང་ཁུའམ་སྒྲོན་པོ། ལུས་དབྱེབས་
 དང་དབང་པོ་ལྷན་སྒྲུབ་ཆོགས་པ། ཉིན་གཅིག་ལ་འཇམ་བྱའི་སྤིང་ལན་གསུམ་
 བསྐྱོར་བྱས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའོ། །དམག་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་ནི།

ནག་པོ་ལམ། སྔོ་སྒྱ། དབྱང་ནམས་འགྲོ་ལྷོག་གནས་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
ལ་མཁས་པ། བ་རོལ་གྱི་དབྱང་འཛོམས་པར་བྱེད་རྒྱས་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་
དང་ལྷན་པོ།

དེ་འདྲི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་རྒྱལ་སྲིད་སྣ་བདུན་གྱིས། འཛམ་བུའི་
སྲིང་འདི་དང་ལུས་འཕགས་སོགས་སྲིང་གཞན་དག་དང་། མདོར་ན་སྟོང་
གསུམ་གྱི་ཞིང་ཀུན་མ་ལུས་པར་བཀའ་སྟེ། སྒྲ་མ་དང་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་སྣ་
གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྣ་ཆོགས་དབྱེར་མེད་པ་ལ། གཞན་དོན་བསྐྱབ་པའི་
བསམ་པ་ཁྱུ་མ་པ་མེད་པ་དང་བཅས་པས་འབྲུལ་ལོ་སྣམ་དུ་བསམ་སྟེ།
སྒྲགས་བྲུག་རྒྱ་དང་བཅས་པས་འབྲུལ།

ནང་མཆོད་འབྲུལ་བ་ལ། སྒྲར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ནང་མཆོད་
འབྲུལ་བའམ། ཡང་ན་མཆོམས་འདིར། སྒྲར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་འབྲུལ་
བར་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད། དེས་ན་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ།
འབྲུལ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ལག་པ་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ཡུམ་གྱི་པར་དང་། སྲིན་
ལག་ཡབ་ཀྱི་རྫོང་མོས་ནས་དེ་གཉིས་བསྐྱབས་པའི་སྟོར་མཆོམས་ནས་
བདུད་ཅི་འབྱུང་བར་བསམས་ནས། མཐེབ་སྲིན་སྒྲར་བས་ནང་མཆོད་ཀྱི་
ནང་ན་གཡས་སྟོར་དུ་ལན་གསུམ་དཀྱགས་རྗེས། རོ་བོ་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་
ཡོན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་བདུད་ཅི་ཡུལ་བས་མགོན་རྣམས་

ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆོས་པར་མོས་ནས་ནང་མཆོད་འཛོམ།

འཛོམ་ཆེའང་། ཅ་བའི་སྒྲ་མ་ལ་འབྲུལ་ཆེ། སྤྱི་གཙུག་གི་ཐད་ནས་དང་།
བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་སྤྲོན་མཆོམས་ཀྱི་ཐད་ནས་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་
པའི་སྤྲ་རྣམས་དང་། རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་སྤྲ་གཞན་རྣམས་ལ་སྤྲོང་གའི་ཐད་ནས་
དང་། ཆོས་སྦྱོང་རྣམས་དང་། དུལ་ཉེར་བཞི་སོགས་ཀྱི་དཔལ་ལོ་རྣམས་འབྱོར་
མ་རྣམས་ལ་སྤེ་བའི་ཐད་ནས་དང་། གཞི་བདག་དང་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་
ཅན་ལ་ལྷན་མཐོང་ཐད་ནས་མཆོག་སྤྱིན་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་འཛོར་ཏེ་འབྲུལ་བར་
གསུངས། ཡང་ན། གཞན་ཐམས་ཅད་སྤར་དང་འབྲུ་བ་ལས། རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་
སྤྲ་ཆོགས་ལ་འབྲུལ་ཆེ། རང་གི་གནས་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་བྱ་བར་བཤད། དེ་
ཡང་ཅ་བའི་སྒྲ་མས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་ལ་འབྲུལ་བར་མོས་ནས་སྤྱི་བོར་
ཐིག་ལེ་དང་། བརྒྱད་པའི་སྒྲ་མས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་ལ་འབྲུལ་བར་མོས་
ནས་མགྱོན་པར་ཐིག་ལེ་དང་། རང་གིས་བསྟེན་པའི་ཡི་དམ་ལ་འབྲུལ་བར་
མོས་ནས་སྤྲོང་གར་ནང་མཆོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་བྱ་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཆེ་གནས་
གསུམ་དུ་ཐད་སོ་སོའི་ཡི་དམ་དེ་དག་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་
བཞིན་འཁོད་པར་མོས་ཏེ་དེ་དག་ལ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་ཐིག་ལེར་བྱ་བར་
བཤད་པས། ལུགས་གཉིས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་། རང་མཆོད་འབྲུལ་
ཡུལ་གྱི་མགོན་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཡུལ་གང་དུ་དམིགས་ནས་འབྲུལ་

ཞེ་ན། དེ་ལ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཅུ་ཞལ་གྱི་སྟེང་གི་རིགས་
བདག་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མོས་
ནས་དེ་ལ་འབྱུང་བ་ལམ། རིགས་བདག་དེའི་སྤྱགས་ཀྱང་མེ་ལོང་ལ་གཟུགས་
བརྒྱན་ཤར་བ་བཞེན་སྒྲ་གདན་ལ་གནས་པའི་སེང་ཁྲིའི་སྟེང་དུ་བད་ཆེའི་
གདན་ལ་བྲིན་ཅན་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་རྩོམ་འཛིག་གི་རྣམ་པ་ཅན་ལ། མདུན་ནས་
གཡས་སྒྲོར་དུ་འཛིག་གི་བྱུང་བ་ཅས་ལྷ་ལི་ཏ་བརྒྱ་སོགས་ཅུ་བའི་སྒྲ་མ་
མཛལ་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བར་གསལ་བཏབ་ནས་འབྱུང་བ་ལམ། ཡང་ན་
རང་གི་མདུན་ཐད་ཀྱི་ནམ་མཁར་སྤར་ལྟར་ཁྲོམ་ཆོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་
པ་ལམ། མཐོ་བཙེགས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསལ་བཏབ་སྟེ་འབྱུང་བར་གསུངས་
པས། ལུགས་དེ་དག་ལས་སྒྲོ་ལ་གང་འཆར་བདེ་བ་ལྟར་བྱ།

དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ནི་སྤར་བསྐྱོམས་ཐེན་པས་དེ་ལ་
དམིགས་ནས་འབྱུང་། རྒྱུད་སྟེ་བཞེའི་ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་ནི་སྤྱད་ཅིག་གིས་
མདུན་དུ་གསལ་བཏབ་སྟེ་འབྱུང་བ་ལམ། གནས་གསུམ་དུ་ཐིག་ལེ་བྱེད་
ལུགས་ལྟར་ན། གནས་དེ་དག་ཏུ་གསལ་བཏབ་ནས་འབྱུང་། ཆོས་སྐྱོང་དང་
དབའ་བོ་རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་རྩོམ་པ་ལྟར་དུ་ལམ། རང་རང་གི་གནས་སུ་
བཞུགས་པར་མོས་ནས་འབྱུང་། རྩོགས་སྐྱོང་དང་ཞིང་སྐྱོང་དང་ལྷ་རྣམས་
དུར་ཁྲིད་ཀྱི་སར་དམིགས་ཏེ་འབྱུང་། གཞི་བདག་གཞུག་མར་གནས་པ་དང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲུང་ཁོད་ཀྱི་ས་ལའམ། སྤྱི་རོལ་ཏུ་དམིགས་ཏེ་
འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ལྷུམ་བཅས་སུ་གསལ་བཏབ་ལ་
འབྱུལ། ཉང་མཆོད་འཛོར་ཆེ་དམིགས་པ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་རེག་བྱ་རྒྱུ་
རྗེ་མ་ཐོད་པ་འཛིན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། སྤྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཉང་
མཆོད་ནས་ཐོད་པས་བརྩས་ཏེ་འབྱུལ་བར་མོས་པར་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་ཞིག་
ལས་གསུངས། དེ་ལྟར་ཉང་མཆོད་འབྱུལ་ཆེ། མགོན་དེ་དག་གི་ལྷགས་རྩྱ་
ལས་སྦྱིས་པའི་རྗེ་རྗེ་ཅེ་གཅིག་པ་འོད་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་ཅན་དྲུ་གྲུར་པ་དེས་ཕྱལ་བའི་
ཉང་མཆོད་ལ་ཕྱག་ནས་ཕྱིལ་ཕྱིལ་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བས་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་
བས་ཐུགས་རྒྱུད་ཆོམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་དག་གི་ཆེ་མཆོད་བྱ་མཆོད་བྱེད་
མཆོད་པའི་འཁོར་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསམ་པ་གལ་ཆེ།

མགོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཉང་མཆོད་ཕྱལ་རྗེས། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱ་
ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པས། སྤྱོགས་བརྩའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཐམས་ཅད་
གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་ནམ་པར་སྤྱན་བྲངས་ནས། རང་གི་ལྷས་ལ་ཐེམ་པར་
བསམ། རྩེ་རྩེ་མཇོད་ནས་ཉང་མཆོད་ལྷེ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་རང་གི་ལྷས་ལ་
གནས་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་དག་ཀྱང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་
མཉེས་ཤིང་ཆོམ་པར་བསམ་མོ། །དེ་རྗེས། སྤྱར་གཙོ་བོ་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱེ་
བར་དམིགས་པ་ཡིན་ན། སྐབས་འདིར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཉང་དྲུ་ཞུགས་ནས་

གཙུག་པོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་གྱུར་བར་མོས། གསང་བའི་མཆོད་པ་ནི། ཡབ་ཀྱི་
གསང་གནས་མི་དམིགས་པ་ལས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཙུག་པོའི་རྣམས་
ཅད་ཀྱི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཉེ་སྟོམས་བར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་
བའི་བདེ་བས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བསམ་མོ། །འདིར་
གཙུག་པོ་རང་གཅིག་ཤུའི་མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཉེ་སྟོམས་བར་
ཞུགས་པའི་བདེ་བ་སྤྱོད་ཆེ། རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པས་འཁོར་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལའང་བདེ་བ་སྤྱོད་བར་བསྐྱེད་རིམ་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་
གསུངས་པས་དེ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་རུང་ལ། གཙུག་པོའི་རྣམས་ཅད་ཀྱི་
མཁའ་གསང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་སོགས་ནི་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་
ཆར་གསུངས་པ་ལྟར་བཞུགས་པ་ལགས། འཁོར་རྣམས་ཡུམ་ཅན་ཡིན་པས་
ཤིན་ཏུ་འཐད་དོ།

དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི། སྟོམས་བར་ཞུགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་
བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་དེས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བྱན་ཉེ་ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
དང་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་སྟམ་དུ་
ཡུན་མི་བྱང་བར་བསྐྱོམས་པས་དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱ་བར་མོས་པ་ལོ།

བསྐྱེད་པ་བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྟོང་གནས་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དཔག་ཏུ་

མེད་པ་སྒྲིམ་ཏེ། ཚུར་རང་གཙུག་པོ་ལ་བསྟོད་ཆེ། འཁོར་རྣམས་ཀྱང་ལྷ་མོ་དེ་
 དག་དང་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་གཙུག་པོ་ལ་བསྟོད་པར་བསམ་སྟེ། གཉིས་མེད་སྐྱབ་
 མོང་ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་དགུས་གཙུག་པོ་ལ་བསྟོད། དེ་རྗེས། གཙུག་པོ་དང་
 མཆོད་ལྷས་འཁོར་རྣམས་ལ་བསྟོད་པར་བསམས་ནས། གཤེན་རྗེ་འེ་གཤེད་
 བོ་རབ་འཛིགས་པ། །ཞེས་སོགས་སྒྲིག་དང་པོས་ཤར་དང་ཤར་ལྷོ་པ་རྣམས་
 ལ་བསྟོད། དེ་ནས། སྒྲིག་གཉིས་པས་སྟོད་དང་སྟོད་ལྷ་པ་པ་དང་། གསུམ་པས་
 ལྷ་པ་དང་ལྷ་པ་བྱང་པ་དང་། བཞི་པས་བྱང་དང་བྱང་ཤར་པ་རྣམས་ལ་བསྟོད།
 ཡང་འཁོར་དང་མཆོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གཙུག་པོ་ལ་བསྟོད་པར་བསམས་ནས།
 སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་དངོས་པོ་ཁྱོད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་པའོ། །བསྟོད་པ་
 དེ་དག་གི་ཆེའང་། རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་བ་བྲན་ཏེ་བྲག་ཆའི་
 དབྱངས་བཞིན་དུ་བསྟོད་པར་བསམ་དགོས་སོ།།

བསྟོད་པའི་ཆེག་དོན་ནི། ལྷ་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་
 དང་། སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པས་ན་གཉིས་མེད་
 ལྷ་མོང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། འདིར་ལྷ་མོང་མ་ཡིན་པའི་དོན་ནི། བསྐྱེད་
 རིམ་གྱི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་ལྷ་མོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས། ལྷ་མོང་
 མ་ཡིན་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་ནི་དུས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་
 མེད་དུ་བཞུགས་པའོ། །བྲུབ་པའི་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི། ལྷ་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདེ་

སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་བདེ་
 སྟོང་གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་པའོ། །ཀར་བ་གཉིས་པའི་
 རོན་ནི། སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་སྤྱོད་པ་རིམ་མེད་པར་གཟིགས་
 པའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་ན་ཀུན་ལ་སྟོམས་མཛད་ཅེས་པ་དང་། དེ་
 འབྲེལ་ཐབས་སྤྱགས་རྩེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱེད་པར་མཛད་པས་ན་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་ཅེས་པའོ། །ཀར་བ་གསུམ་
 པའི་རོན་ནི། རང་བཞིན་དང་སྟོང་བྱུང་གི་དེ་མ་དང་བྲལ་བའི་དག་པ་གཉིས་
 ལྟ་བུ་གི་ཆོས་དབྱིངས་དང་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་
 ཆོས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གྱུར་རྒྱལ་
 བ་ཀུན་གྱི་ཡུམ། །ཞེས་པའོ། །ཀར་བ་བཞི་པའི་རོན་ནི། དེ་ལྟར་སྤངས་རྟོགས་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་སྤྱོད་
 གཞོན་ཀྱི་ཚུལ་བཟུང་བས་ན། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་
 སྤྱོད་པ། །ཞེས་པའོ། །ཀར་བ་ལྔ་པའི་རོན་ནི། །བྱུག་འཆལ་ལོ་ཡུལ་གང་ལ་ཞེ་
 བ། བཤད་མ་ཐག་པའི་རོ་བོ་དང་། ཡབ་དང་ཡུམ་དང་སྤྱོད་པས་སུ་གྱུར་པའི་བྱུང་
 པར་བཞི་ལྟ་བུ་གི་འཇམ་དཔལ་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་དཔལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤངས་
 རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཁྱོད་པའོ། །ཞེས་འབྲེལ་པོ།

ཆོགས་བཅད་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་རོན་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་པས་ན་མ་ཡང་

གཡོ་བ་མི་སྤྱིད་པས་འགོ་བ་ཀུན་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་བྱམས་སྤང་གི་མཚན་
 མ་མི་མངའ་ཡང་། སྤྱིད་པ་གསུམ་གྱི་གདུག་པ་ཅན་མ་ལུས་པ་འདུལ་བའི་
 སྤྱིར་དུ་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀྱིས་ཁྱོ་བོའི་རྒྱལ་པོའི་སྐྱར་སྐྱལ་ཏེ་
 བསྟན་པ་འཛིགས་བྱེད་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་།
 གཤེན་རྗེ་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ། །གཏི་ཐུག་འཛོམས་པའི་དོ་རྗེ་སྟེ་མེ་
 ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁྱོད། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྐྱའི་རང་
 བཞིན་དུ་བལྟས་ནས། རྗེ་རྗེའི་སྐྱ་སྟེ་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 སྐྱ་དང་ལྷན་པ་དོ་རྗེ་འཆང་གི་ངོ་བོ་གཏི་ཐུག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་བྱག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོ་རབ་འཛིགས་པ། །སྤྲ་མ་སེར་
 སྐྱ་དང་རྒྱལ་པོའི་འཛོམས་པའི་དོ་རྗེ་སྟེ་མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཁྱོད།
 རྗེ་རྗེའི་སྤྱགས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་དང་རབ་ཏུ་མཚུངས་པ་
 སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱགས་རྗེ་རྗེའི་རང་བཞིན་དུ་བལྟས་ནས་རིན་
 ཆེན་རྗེ་སྟེ་སེར་སྐྱ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་།
 འདོད་ཆགས་འཛོམས་པའི་དོ་རྗེ་སྟེ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 ཁྱོད། གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོ་རབ་ཏུ་འཛིགས་པ་འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་
 གཤེད་ཡིན་ལ། འདོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་ཁྱེད་ནམས་རྗེ་རྗེའི་
 གསུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྗེ་རྗེ་དང་རབ་ཏུ་མཚུངས་པར་

བལྟས་ནས་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་གཤིན་རྩེ་འཛིགས་ཀྱི་ལ་ཕྱག་
 འཆལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ཕྱག་དོག་འཛོམས་པའི་རྫོ་རྩེ་སྟེ་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་
 སེས་ཀྱི་རོ་བོ་ཁྱོད་གཤིན་རྩེ་འཛིགས་ཀྱི་ལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་ལས་
 ཀྱན་མཛད་པ་ལོ་ཡང་ཡིན། ཕྱག་དོག་གཤིན་རྩེ་འཛིགས་སོགས་བྱེད་རྣམས་
 རྫོ་རྩེ་སྟེ་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེ་རྫོ་རྩེ་དང་རབ་ཏུ་མཚུངས་པར་
 བལྟས་ནས་ཕྱག་དོག་གཤིན་རྩེ་འཛིགས་ཕྱག་ན་རལ་གྱི་འཛིན་པ་ཁྱོད་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། ཅེས་དང་། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་བདག་ཡིན་པས།
 སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་རོ་བོ་ཁྱོད། ཅེས་དང་། རིགས་བྱེད་པ་རྫོ་རྩེ་འཆང་གི་རོ་
 བོ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུ་ཀྱན་ཐམས་ཅད་གཅིག་བསྐྱེད་པ། ཞེས་དང་། རིགས་
 ལྷ་སོགས་སངས་རྒྱུ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱུ་
 ཀྱན་གྱི་གཙོ་བོ་འཛིན་གཙོ། ཞེས་དང་། གཏི་ཐུག་གཤིན་རྩེ་འཛིགས་སོགས་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས། དཀྱིལ་འཁོར་
 གཙོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བསྟོད། ཅེས་པའོ། །འཁོར་ལྷའི་བསྟོད་ཆིག་ལ། སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱུ་ཀྱན་རང་བཞིན། ཞེས་དང་། རྫོ་རྩེ་ཐུགས་དང་རབ་མཚུངས་པ།
 ཞེས་དང་། རྫོ་རྩེ་གསུང་དང་རབ་མཚུངས་པ། ཞེས་དང་། རྫོ་རྩེ་སྟེ་དང་རབ་
 མཚུངས་པ། ཞེས་པ་རྣམས་ནི་འཁོར་ལྷ་དེ་དག་རིགས་བྱེད་པ་རྫོ་རྩེ་འཆང་
 གི་རང་བཞིན་དུ་སྟོན་པའི་ཆིག་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྱང་འོད་དཔག་མེད། མི་

བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རིགས་སོ་སོ་ལ་མི་སྐྱོར་བར་རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་ཟིན་
ཟེས་ལས་གསུངས་སོ།།

དེ་ལྟར་མཆོད་བསྐྱེད་བྱས་པས་ཆོགས་ཁྲད་པར་ཅན་ཆོགས་པའི་
ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ཉེན་དང་བཞེན་པའི་དཀྱིལ་
འཁོར་སྤུལ་ཆོ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་བསྐྱེད་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་
པས་དེའི་ལག་ཁྲེས་འཛོག་པར་གསུངས། དེ་ཡང་འཁོར་གྱིས་གཙོ་བོ་ལ་
བསྐྱེད་པ་ནི། འབྲས་བུའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཉེན་དུ་ཕྱོན་ཆོ། གདུལ་བྱ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་བ་དང་མཐུན་ཞིང་། གཙོ་བོས་འཁོར་ལ་
བསྐྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དེས་འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་ལ་བསྒྲགས་པ་བརྗོད་
བ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་སོ།།

༥ གཉིས་པ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་གས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ། བསྐྱོམ་བྱ་དང་།
བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་དཔོས་པ་སོགས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དཔོས་པས།
དེ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྤྱོད་གས་ཀྱི་ཁྲད་པར། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲིང་བ་དང་ཞེན་པའི་
ཁྲད་པར། ལྟའི་གསལ་སྒྲིང་དང་རྒྱལ་གྱི་ཁྲད་པར། རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟབ་པའི་
ཁྲད་པར་སོགས་ཐོག་མར་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ལྟའི་གསལ་སྒྲིང་དང་རྒྱལ་
ལ་ཡིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱས་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་།
རང་གི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྒྲ་ཅེར་ཕྱག་མཆོན་རྟོ་རྟེ་དང་། གསང་གནས་ཀྱི་ལོར་བུའི་

ཅེར་ཕྱག་མཆན་དོན་རྒྱུ་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡིད་གཏོང་བ་ནི། བསྐྱེད་
རིམ་སྤྱོད་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡིན།

དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱོད་རྒྱུ་མཆན་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱིར་སྤྱད་
གཞི་ཐ་མལ་བའི་འཆི་བ་དང་། བར་དོ་དང་། སྤྱི་བ་གསུམ་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་
དང་། དེ་གསུམ་སྤྱོད་པ་ཅུ་མ་བཟད། དེ་གསུམ་གྱི་དོད་དུ་སྤྱོད་ཁྱེད་ཀྱི་
ལམ་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་དག་མ་དག་པའི་སྒྲུ་ལུས་དང་། སྤྱོད་པའི་
བྱུང་འདུག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་གསུམ་འབྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་། དེས་ཀྱང་མི་རིམས་
བར་དེ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། སྤྱད་ས་འབྲས་མཐར་ཐུག་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་དང་། འོངས་སྤྱད་དང་། སྒྲུལ་སྒྲུ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཆེད་
དུ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ཡང་རྩོགས་རིམ་མ་བསྐྱོམ་བར་བསྐྱེད་རིམ་ཁོན་བསྐྱོམས་
པ་ཅུ་མ་གྱིས་སྒྲུ་གསུམ་འཛོལ་མི་ལུས་ཀྱང་། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་པས་ལམ་
དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མཛོན་དུ་ཁྱེད་པའི་དགེ་ཅ་སྟོན་བར་ཁྱེད།
དེའི་མ་ཐུས་རྩོགས་རིམ་བསྐྱོམ་ཆེ། རྩོགས་རིམ་གྱི་རྩོགས་པ་དངོས་རྒྱུད་ལ་
སྤྱི། དེ་སྤྱིས་པའི་རྒྱུ་བསྐྱོམས་པས། འབྲས་བུ་སྒྲུ་གསུམ་འཛོལ་མོ། །ཡང་
ཁྱེ་བྲག་གི་དགོས་པ་ནི། གུར་ལས། ཐ་མལ་སྤྱད་བ་གཞིམ་དོན་དུ། །ཡང་དག་
བསྐྱོམ་བར་རབ་བསྒྲགས་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐ་མལ་སྤྱད་པའི་
གཉེན་པོར་སྤྱིའི་གསལ་སྤྱད་བསྐྱོམ་དགོས་པ་དང་། ཐ་མལ་ཞེན་པའི་གཉེན་

པོར་ལྷའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་དགོས། འདི་དག་ནི་རགས་པ་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
བསྐྱོམས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། སྤ་བ་ཕྱག་མཆན་དང་ཐེག་ལེ་བསྐྱོམ་པའི་
དགོས་པ་ནི། གྱིང་གོད་ཀྱི་དཔལ་གཞོམ་པའི་དོན་དུ་དང་། དམིགས་པ་ལ་
སེམས་བརྟན་པོར་གནས་པ་འཛོལ་པའི་ཆེད་དུ་དང་། ཞི་གནས་སྤར་དུ་
འབྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་གྱི་རྫོགས་པ་བྱད་པར་
ཅན་སྦྱེ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས། འདི་ཞིབ་པར་འོག་དུ་
འཆད།

ཐ་མལ་བའི་སྤང་བ་ནི། དཔེར་ན་རང་གི་སྒོ་ལ་རང་ཉིད་མི་ཐ་མལ་བའི་
གཟུགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་ལྷའི་གསལ་སྤང་བསྐྱོམ་
ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་མི་ཐ་མལ་བའི་གཟུགས་སུ་ཡིད་ངོར་འཆར་བ་དེ་བཀག་
ནས། དེའི་དོད་དུ་རང་ཉིད་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ཡིད་ངོར་ཤར་བར་
བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་གོམས་པར་བྱེད་པའོ།

ཐ་མལ་བའི་ཞེན་པ་ནི། དཔེར་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒོས་རང་ཉིད་ལས་ཉོན་
གྱི་འཆིང་བ་དང་ལྷན་པའི་མི་ཐ་མལ་བར་ཞེན་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོར་
ལྷའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་ལས་ཉོན་གྱི་འཆིང་བ་དང་ལྷན་པའི་མི་
ཐ་མལ་བར་ཞེན་པ་ཡིད་ངོར་འཆར་བ་དེ་བཀག་ནས། དེའི་དོད་དུ་རང་ཉིད་
སྦྱོན་ཀྱན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་དོ་རྩེ་འཇིགས་བྱེད་

དངོས་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་པའི་སྒྲོ་བྱགས་བྲག་ཏུ་བསྐྱེད་པའོ། །ཐ་མལ་བའི་སྤང་
ཞེན་ཡིད་དོར་འཆར་བ་དེ་འགོག་ཐབས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་ཞེ་ན། སྤང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་
བ་བྲན་ཏེ་འོད་གསལ་སྤང་བ་ཉིད་ཏུ་སྤྱར་བར་བསྐྱོམས་པས་དེ་འགོག་པར་
བྱེད་པའོ། །ཐ་མལ་ཀྱི་སྤང་ཞེན་དེའི་དོད་ཏུ་ལྷའི་གསལ་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་
བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྤང་པའི་རང་ལས་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱ་ཅན་རྫོང་ཆེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱར་སྤང་བར་མོས་ཏེ། གསལ་སྤང་སྒྲོ་ལ་ཤར་
བར་བྱས་ལ་བདེ་སྤང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱར་
ཤར་བར་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་པའི་ར་རྒྱལ་བྱགས་བྲག་ཏུ་ཡིད་ལ་འདྲིས་གོམས་སུ་
བྱེད་པའོ།

དེ་ཡང་ལྷའི་གསལ་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བསྐྱོམ་
ཚུལ་དང་། དེ་ལྷར་བསྐྱོམས་པའི་ལྷ་དེ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མ་བྱུབ་པའི་སྤྱ་
མ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནོ་སྤྲུལ་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ནི། ཟབ་མོའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡིན། དེ་གཉིས་
ལ་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། དམིགས་པ་
ལྷའི་སྤྱ་ལ་གསལ་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་བཞག་ནས་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་
བསྐྱོམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་ན་ཟབ་གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་ཅེས་པའོ། །བསྐྱོམ་བྱའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་དེ་ལྷར་ཡིན་པས། བསྐྱོམ་
ཆེ་ལྷའི་གསལ་སྤང་དང་ར་རྒྱལ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་ལྷ་བ་གསུམ་ག་

དགོས་སོ། །དེ་ཡང་གསལ་སྤང་འདོན་པ་ལ་ནི་རང་གི་སྒོ་དང་བསྐྱེམ་བྱའི་
 དུལ་གཉིས་ཡང་ཡང་འདྲིས་སུ་བཅུག་དགོས། ར་རྒལ་ཐོབ་པ་ལ་ནི་འཛིན་
 སྤངས་ཀྱི་ཤུགས་དྲག་ཏུ་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱེད་དགོས། རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་
 བ་ལ་ནི་དབྱེད་སྒོམ་གྱིས་བསྐྱེམ་བྱའི་བཏགས་དོན་བཅའ་ཉེ་མ་རྟེན་པས་རྒྱ་
 མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁོ་ཐག་བཅད་དེ་དེའི་དོན་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་
 དགོས།

འདིར་དབྱེད་སྒོམ་དང་འཛོག་སྒོམ་གྱི་བྱུང་པར་ནི། ལྷའི་སྐུ་མདོག་
 བསྐྱེམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན། སྒོས་ལྷའི་སྐུ་མདོག་མཐིང་ནག་ཏུ་གསལ་
 འདེབས་པ་ནི། དབྱེད་སྒོམ་དང་། དེ་ལྟར་གསལ་བཏབ་པས་ལྷའི་སྐུ་མདོག་
 མཐིང་ནག་ཏུ་སྒོ་ལ་ནམ་ཤར་བ་ན། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏོང་པ་ནི་
 འཛོག་སྒོམ་ཡིན། དེས་གཞན་ལ་འང་བསྐྱེདོ། །དམིགས་ཡུལ་དེ་ལས་སེམས་
 གཞན་དུ་མ་གཡེང་བར་གནས་པ་ནི་གནས་ཆ་ཡིན། སེམས་གཞན་དུ་
 གཡེངས་ན་གནས་ཆ་མོར་བ་ཡིན་པས། སྤང་སེམས་བཀུག་སྟེ་དམིགས་པ་
 ལ་ལྷན་དགོས། སེམས་གཞན་དུ་མི་ཡེངས་ཀྱང་། ལྷའི་སྐུ་མདོག་སྤང་གསལ་
 བཏབ་པ་ལྟར་མཐིང་ནག་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་ན། གནས་ཆ་ཡོད་ཀྱང་གསལ་
 ཆ་མོར་བ་ཡིན་པས་སྤང་གསལ་འདེབས་དགོས། རང་གི་སྒོའི་འཛིན་སྤངས་
 ཀྱི་ཤུགས་ཞན་པར་སོང་ན་བྱིང་བ་ཡིན་པས། སེམས་གཟེངས་བསྐྱོད་

དགོས། སེམས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་དུ་གཡེངས་པ་ནི་འཕྲོ་ཆོད་ཡིན་
 བས་སྐྱར་བསྐྱར་ཏེ་དམིགས་པ་ལ་སྒྲན་དགོས། འདི་དག་ནི་ཅུང་ཟད་ཙམ་
 བཤད་ལ། བྱིང་སྐྱུགས་འཕྲོ་ཆོད་སྤྲ་རགས་དང་། དེ་དག་སེལ་ཐབས་སོགས་
 ཞིབ་བར་ལམ་རིམ་སོགས་ལས་ཤེས་བར་བྱའོ། །མདོར་ན་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་
 ལ། དམིགས་ཡུལ་སྒྲོ་ལ་གསལ་བར་ཤར་བའི་གསལ་ཆ་དེ་ལ་སེམས་གནས་
 བར་བྱེད་པའི་གནས་ཆ། གསལ་ཆ་དང་གནས་ཆ་དེ་གཉིས་འཇིན་པ་ལ་
 གྲིམ་པའི་སྒྲོའི་འཇིན་སྟངས་ཀྱི་ངར་ཆ་གསུམ་ལྟར་དུ་བྱས་བས། དམིགས་
 ཡུལ་གྱི་གསལ་ཆ་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་ཆ་རྗེ་རིང་རྗེ་
 རིང་རྗེ་བརྟན་རྗེ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་ཞིག་དགོས། དེ་ཡང་གནས་ཆ་ནི། ཐོག་མ་
 ནས་ཤིང་ལ་ལྷགས་གཟེར་བཏབ་པ་ལྟར་བརྟན་པོ་མི་འོང་བས། འདམ་ལ་
 ཤིང་ཕྱར་བཏབ་པ་ལྟར་འཕྲོ་ཆོད་ཀྱིས་རྒྱན་གཙོད་པ་དང་། འདམ་ལ་ལྷགས་
 ཕྱར་བཏབ་པ་ལྟར་བྱིང་བས་རྒྱན་གཙོད་པ་ལ་ཡི་ཆད་མི་བྱེད་པར་བསྐྱོམ་
 དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ་གྱི་གནད་ལ་ཡང་ཡང་བལྟ་རྟོག་བྱས་ཏེ། སྒྲོ་ལ་
 ཆགས་སུ་ཆུད་རྗེས། བསྐྱེད་རིམ་སྤྲ་རགས་བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ལ། རགས་
 བ་དང་། སྤྲ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོར་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། སྤྱབ་ཐབས་ཀྱི་མགོ་ནས་མཆམས་འདིའི་བར་དུ་སྐབས་གང་

ཡིན་གྱི་དམིགས་པ་རྣམས་སྤར་ཆོ་གའི་ཆོག་རིས་ལྟར་དལ་བྱས་གསལ་
 བཏབ་ཆོ། ལས་དང་པོ་པ་དག་གིས་རང་གི་སྒྲིའི་རྒྱས་ཆད་ལ་དབག་སྟེ་
 མངོན་ཏྲོགས་ལ་དུམ་བྱ་མང་པོར་བཅད་དེ་བསྟོམ། དེ་ཡང་དུམ་བྱ་སྤྲ་མའི་
 དམིགས་པ་སྟོ་ལ་མ་ཤར་བར་བྱི་མ་གསལ་མི་འདེབས། སྤྲ་མའི་དམིགས་
 པ་སྟོ་ལ་ཤར་ནས་བྱི་མ་གསལ་འདེབས། བྱི་མ་གསལ་འདེབས་པའི་ཆོའང་།
 སྤྲ་མའི་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའི་ངང་ནས་སྤྲ་མའི་སྟེང་དུ་བསྟོན་གྱིན་
 གསལ་འདེབས་དགོས་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་དུ་གསལ་འདེབས། དཔེར་ན།
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་མ་ཤར་བར་གདན་གསལ་མི་འདེབས།
 གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་ཤར་ན་དེ་རྗེས་གདན་གསལ་འདེབས།
 གདན་གསལ་འདེབས་ཆོའང་། གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རྣམ་པ་སྟོ་ལ་ཤར་བ་མ་
 བརྟེན་པའི་ངང་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་དེའི་ནང་དུ་བསྟོན་གྱིན་གསལ་
 འདེབས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིས་གཞན་ལའང་འགྲེལ།

ཚུལ་འདི་ལྟ་བུས་རྟེན་བརྟེན་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྐྱེད་ཆར་ནས་
 མཆམས་འདིར་སྟེབས་པ་ན། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོ་རོར་
 ཡོངས་རྫོགས་ཤར་བར་བྱས། དེ་ལ་ཡིད་གཏད་ཅིང་། སེམས་གཞན་དུ་མི་
 གཡེངས་པར་ཅི་རྒྱས་སུ་མཉམ་པར་བཞག། གཡེངས་ན་སྤར་སྟོན་པ་སོགས་
 བོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་སྤར་གསལ་བཏབ་པ་དེ་ཡལ་ནས། ད་ལྟ་

གློ་ལ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་འོད་འཕྲེང་ནས་གཙུག་པོའི་
 བར་སྐར་ལྷ་བ་སྟེ་གསལ་འདེབས། དེ་ཡང་སྤྲ་མའི་ནུས་པ་གློ་ལ་མ་ཤར་བར་
 བྱི་མ་གསལ་མི་འདེབས་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེས་ཀྱང་གསལ་བར་
 མ་ཤར་ན། དབུས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ནས་འོད་འཕྲེང་གི་བར་གསལ་འདེབས་པ་
 སོགས་སྤེལ་མར་བྱས་ཏེ་གསལ་འདེབས། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་གསལ་སྤར་མ་
 ཤར་ན་ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ཐོག་མར་གཙུག་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཙམ་
 ལ་དམིགས་ནས་གསལ་སྤར་དང་ང་རྒྱལ་བ་སྐུ་བ་དགོས། དེ་ཡང་ཞལ་ཕྱག་
 རྒྱ་ན་སོགས་རེ་རེ་ནས་གསལ་བར་མ་ཤར་ན། སྐུ་དབྱིབས་རགས་སྐྱི་ཙམ་
 ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམ་དགོས་པར་གསུངས། ཡང་སྐུ་ཕྱི་ལ་པོའི་དབྱིབས་
 མདོག་ཤར་མ་བྱུང་ན། མ་ཏེ་འོ་གདོང་ཞལ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ཆ་ཤས་གང་གསལ་
 བདེ་བ་ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་གསལ་སྤར་དང་ང་རྒྱལ་བ་སྐུ་བ།

དེ་རྗེས། སྤྲུལ་མ་ལ་བརྗེད་པའི་ངང་ནས་སྤྲུལ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་
སྐྱུའི་ཁོག་པ་དང་། ཕྱག་གཉིས་སློལ་ཤར་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ། དེ་དག་ལ་
གསལ་སྤང་ར་རྒྱལ་ཐོབ་ན། སྤར་གྱི་དེ་དག་ལ་ཡལ་པའི་ངང་ནས་བསྐྱོན་
པའི་ཚུལ་དུ་སྐྱུ་སྤང་དང་། ཞབས་གཉིས་སློལ་ཤར་བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ། དེ་
ལྟར་སྐྱུ་ཉི་ལ་ཕོ་འེ་གསལ་སྤང་དང་། ར་རྒྱལ་སློལ་ཤར་ན་རིམ་བཞིན་མིན་
ཞལ་དམར་པོ་འཇམ་ཞལ་སེར་པོ་སོགས་ཞལ་གཞན་དང་། ཕྱག་གཞན་དང་།

ཞབས་གཞན་དང་། ལྷག་མཆན་རྣམས་དང་། རོད་སྐམ་སོགས་རྒྱན་ཆེ་ལྷ་
 རྣམས་བསྟོན་གྱིན་གསལ་བཟབ། དེ་ནས་ཡུམ་དང་། མདུན་ཐད་ཀྱི་གཏི་
 ལྷག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་སོགས་འཁོར་དང་། རོད་པ་བཞི་དང་། གཞལ་ཡས་
 ཁང་དང་། ལྷ་ཆོགས་རྡོ་རྗེ་དང་། བརྒྱ་དང་། ཆོས་འབྱུང་དང་། རྡོ་རྗེའི་རྩ་གྲུང་
 དང་། དུར་ཁྲོད་སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མདོག་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དབྱིབས་
 མདོག་མེ་འོད་སོགས་གསལ་འདེབས་པ་ལ། ལྷ་མ་རྣམས་མ་ཡལ་བའི་ངང་
 རྣམ་སྤྱར་སྤྱར་བསྟོན་གྱིན་བསྟོམ་པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དབྱིལ་འཁོར་
 ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་སྤྱང་དང་ར་རྒྱལ་ཐོབ་ནས་དེ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
 གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱུ་མ་ལྟ་བུ་དང་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་ཐོར་བསྟོམ་མོ།

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་བསྟོམ་པ་ལྟ་བུའི་ཆོ། གཏི་ལྷག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ཤར་ན། གཏི་ལྷག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་སྤྱི་བར་བསམ་ནས་
 ལྱར་གྱི་དམིགས་པ་དོར་ལ་གཏི་ལྷག་གཤིན་རྗེའི་གཤེད་ལ་དམིགས་པ་ལྟ་
 བུ་དེ་མི་བྱའོ། །ཡང་སྤྱར་སྤྱར་སྤྱུའི་ཐོངས་ཆོད་རི་ཙམ་གསལ་བཟབ་པ་དེ་
 ལས་ཆེ་ཆུང་དང་མདོག་དང་དབྱིབས་དང་ཉམས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་སོང་ཡང་
 དེའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་ངོ། །ཡང་ཐོག་མ་ནས་སྤྱིའི་དབྱིབས་མདོག་གསལ་
 བར་མ་ཤར་བར་སྤྱིའི་དབྱིབས་དོན་སྤྱི་རགས་ཙམ་ཤར་ཡང་། རེ་ཞིག་ཆོག་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེ་ལ་སེམས་གཏོད་ཚུལ་ཅི་རུས་སུ་འབད་པས་གནས་

ཆ་ཐོག་མར་རྙེད་དགོས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལྷའི་ཁ་དོག་དབྱིབས་ལྷག་
མཆན་སོགས་མེ་གསལ་མེ་གསལ་དུ་བཏང་ནས་གོམས་པར་བྱའོ། ཁ་དོར་
ན་ཐོག་མར་གནས་ཆ་མ་རྙེད་ན་གསལ་ཆ་མི་རྙེད་པས། ཐོག་མར་གནས་ཆ་
རྙེད་ཐབས་སུ་གཙོ་བོར་འབད་པར་བྱ། གནས་ཆ་ཅུང་ཟད་རྙེད་མེས། གནས་
ཆ་དེ་མ་ཡིས་བའི་ངང་ནས་གསལ་ཆ་རྙེད་ཐབས་སུ་གཙོ་བོར་འབད། དེ་
ལྟར་འབད་པས་གསལ་ཆ་དང་གནས་ཆ་གཉིས་ཀ་རྙེད་ན། དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་
དང་ར་རྒྱལ་འཛོག་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་གཙོ་བོར་བྱ།

གལ་ཏེ་སེམས་གཞན་དུ་གཡེང་ངམ་མ་གཡེངས་ཀྱང་། དམིགས་རྟེན་
མི་གསལ་ན། ཤེས་བཞིན་གྱིས་བྱིང་ཚོད་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་རིག་ནས་འབྲལ་
དུ་བཀག་སྟེ་སྒྲུང་གསལ་འདེབས་པ་དང་། གཡེངས་སེམས་སྒྲུང་བསྐྱེད་ཏེ།
དམིགས་རྟེན་ལ་གཏང་བ་སོགས་དབྱུང་སྒྲོམ་བྱ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་གསལ་
ཆ་དང་གནས་ཆ་སྒྲུང་ལྟར་ཤར་ཤར་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་གནས་ན་སྒྲུང་
ལྟར་དེ་ལ་གསལ་སྒྲུང་དང་ར་རྒྱལ་འཛོག་པའི་འཛོག་སྒྲོམ་གཙོ་བོར་བྱ། དེ་
ལྟར་དབྱུང་དགོས་ཆེ་དབྱུང་སྒྲོམ་དང་། འཛོག་དགོས་ཆེ་འཛོག་སྒྲོམ་གཙོ་
བོར་བྱ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། འཛོག་སྒྲོམ་མི་བྱེད་པར་དབྱུང་སྒྲོམ་ཁོ་ན་དགས་
ན་སེམས་དམིགས་རྟེན་ལ་གནས་མི་རུས། དབྱུང་སྒྲོམ་མི་བྱེད་པར་འཛོག་
སྒྲོམ་ཁོ་ན་དགས་ན་ལྷའི་རྣམ་པར་གསལ་བར་འཆར་མི་རུས་སོ། །དེ་ལྟར་

བསྐྱོམས་པས་སྒྲིའི་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་ར་རྒྱལ་བརྟན་པོ་གཉིས་སྒོ་ཡུལ་དུ་
 དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོགས་པ་ནི་རྣམ་གསལ་འདེབས་ཆེ་དེ་བཞིན་འཆར་བ་དང་།
 གསལ་འདེབས་མི་འདོད་པའི་ཆེ་མི་འཆར་བ་དང་། སྒྲིའི་ཆད་དབྱིབས་
 སོགས་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་བཞིན་འཆར་བ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་དམིགས་ཉེན་ལ་
 སེམས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་སོགས་བྱེད་ན་བསྐྱོམ་པ་ལས་དུ་འགོ་བཡིན།
 གལ་ཏེ་རི་ལྟར་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྐར་ཁུང་མེད་པའི་ཁང་པའི་ནང་དུ་སྒྲིའི་སྐུ་འབྲ་
 བཞག་པ་ལ་བརྟ་བ་རྟ་བུ་གསལ་བར་མ་ཤར་ན།

མོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་གི་མན་རག་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ནི། སྒོ་ཁང་གི་ཤར་ངོས་
 ལྟ་བུ་ལ་སྐར་ཁུང་རྒྱ་ཆེ་བ་བྲ། རུབ་ངོས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་བྲིས་སྐུ་བཟམ། ཉི་མ་
 ཤར་མ་ཐག་པའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་སྐར་ཁུང་ལ་རྒྱབ་བརྟན་ལ་བྲིས་སྐུ་ལ་ཁ་
 བལྟས་ཏེ་འདུག། རང་གི་མདུན་ཐད་དུ་བྲིས་སྐུ་ལས་ཅུང་བཅད་དམའ་བ་ཞིག་
 གི་གཞིར་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་ཆེ་བ་ཞིག་རང་ལ་བརྟན་པ་བཞག། རང་གི་
 རྒྱབ་ཏུ་རང་མགོ་ལས་ཅུང་བཅད་མཐོ་བ་ཞིག་གི་གཞིར་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་
 ཆེ་བ་ཞིག་བྲིས་སྐུ་ལ་ཁ་བརྟན་པ་བཞག། དེ་ལྟར་བྲས་པས་སྐར་ཁུང་ནས་
 འོང་བའི་ཉི་ཟེར་བྲིས་སྐུ་ལ་ཕོག་པས་རྣམ་པ་དབྱིབས་མདོག་གསལ་དུ་
 བཟང་། བྲིས་སྐུའི་གཟུགས་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་ལོང་དུ་འཆར་རྒྱབ་ཀྱི་མེ་ལོང་ནང་གི་
 གཟུགས་བརྟན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་མདུན་གྱི་མེ་ལོང་ལ་འཆར་ལ། དེ་ནས་

མདུན་གྱི་མེ་ལོང་ལ་ཤར་བའི་ལྷ་འཁྱུ་བརྟན་ལ་མིག་ཡིད་ལེགས་པར་གཏང་
 དེ་རྩོམ་པ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེའི་དབྱིབས་མདོག་ཕྱག་མཆན་སོགས་ནི་དེ་འདྲ་
 བ་ཞིག་འདུག་སྟེ་མིག་ཡིད་ལ་གོམས་འདྲིས་སུ་བཅུག། དེ་ཆེའང་མེ་
 ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དེ་ཉིད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་བཞིན་བསྐྱོམ་
 བྱའི་ལྷ་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་
 དུ་བྲན་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་མིག་ཡིད་ལ་འདྲིས་སུ་བཅུག་པས། མིག་བཅུམས་
 ཀྱང་སྤང་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིད་ལ་གསལ་བར་ཤར་ན། མེ་ལོང་ལ་མི་བལྟ་བར་
 བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་
 རྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་བྲན་པའི་སྒོ་ནས། རྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱེན་
 རང་ལ་ཐིམ་བར་མོས། རང་ཡང་རྟོང་སྤང་ནས་རིམ་གྱིས་འོད་དུ་ཁྱེན་འོད་
 གསལ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་བར་བསྐྱོམ་བ། འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་ཅི་
 ཅུས་སུ་བཞག་ཟེས། རྟོང་པའི་རང་ལས་རང་ཉིད་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 བྲངས་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱུ་ཅན་རྩོམ་པ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེར་ལྟར་བར་མོས་
 ཏེ། སྤང་མེ་ལོང་ལ་མཐོང་བ་ལྟར་སྐྱེའི་དབྱིབས་མདོག་སོགས་རང་ལ་ཤར་
 བར་བྱས་ཤིང་། ང་རྒྱལ་གསལ་སྤང་ཅི་ཅུས་སུ་འཛོག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱུ་
 ཉིལ་པོའི་གསལ་སྤང་མ་ཤར་ན། ཐོག་མར་མ་ཉེའི་ཞལ་དང་། དེ་རྩེས་སྐྱུ་
 རྟོང་སོགས་རིམ་གྱིས་བསྐྱོན་ཚུལ་སྤང་ལྟར་བྱ།

ཡང་ན་མདུན་གྱི་མེ་ལོང་གི་ཚབ་དུ་སྒྲིབ་ཚུས་བཀའ་བར་བཞག་པ་
 དང་། རྒྱུ་གྱི་མེ་ལོང་གི་ཚབ་དུ་ཚུའི་སྒྲིབ་གི་ནམ་མཁའ་མེ་ལོང་ངམ་རལ་
 གྱི་བཏགས་པར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པས། དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་
 རུང་། དེ་ལྟར་ཐབས་དུ་མ་དང་། འབད་པ་དུ་མས་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲོམས་པས།
 རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་མཐའ་དག་དུས་གཅིག་དུ་སྒྲོ་ལ་ཤར་བའི་
 གསལ་སྤང་རྟེན་ལུས་ཤིང་། གསལ་སྤང་དེས་ཀྱང་མངོམས་པར་ང་རྒྱལ་
 རྒྱགས་འག་ཅན་རྟེན་པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་སྟེ། གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་
 ལས་ང་རྒྱལ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཞལ་ཡས་ཁང་
 ལ་འབྲས་དུས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཕོ་བྲང་དངོས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པ་དང་།
 དགྲིལ་འཁོར་པའི་ལྷ་རྣམས་ལ་སྒྲོན་ཀྱན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 རྫོགས་པའི་འབྲས་དུས་གྱི་ལྷ་དངོས་གྱི་སྒྲུབ་ཐག་བཅད་པ་དང་། རང་གི་ངག་
 ལྷའི་གསུང་དངོས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པ་དང་། རང་གི་ཡིད་ལྷའི་ཐུགས་
 དངོས་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་པའི་ང་རྒྱལ་རྒྱགས་འག་ཅན་བཞག་དགོས། དེ་
 ལྟར་བསྒྲོམས་པས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་མི་མངོན་པར་ལྷའི་གསལ་སྤང་དང་
 ང་རྒྱལ་བརྟན་པོ་གཉིས་བཅོས་མིན་དུ་བྱུང་ལ། དེ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་
 རྒྱག་ཆར་མཉམ་པར་འཛོག་བྱས་ན། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་
 པར་འཛོག་། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་ཞེན་མངོན་གྱུར་པ་མགོ་མནན་

པ་ཞེས་ཀྱང་བྱུངོ།

དེས་ཀྱང་མི་རོམས་པར་རྒྱན་དུ་གོམས་པས་རིགས་བདག་དང་། སྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་ལྟ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྟའི་སྒྱུན་ཀྱི་དཀར་ནག་དང་། བྱག་མཚན་
རྒྱན་ཚུན་ཆད་ཡིད་དོར་དུས་གཅིག་དུ་འཆར་བ་དང་། ལྟའི་ང་རྒྱལ་བཙུག་
མིན་འབྱུང་བ་ནམས་ནི་འབད་ཚོལ་གསར་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངང་
གིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་དོར་ཤར་ཞིང་། དེ་ལ་གསལ་སྤང་དང་ང་རྒྱལ་ལོ་ཟླ་
སོགས་རི་ཅམ་གྱི་བར་དུ་འཛོག་ཀྱང་ང་རྒྱལ་གསལ་སྤང་མ་ཡིས་བར་
གནས་ན། བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་གསུངས་སོ།

མདོར་ན་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་བ་ལ་ལྟའི་གསལ་སྤང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་།
དེ་དག་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་བསྐྱོམ་བ་གསུམ་ཤིལ་
དུ་བྱ་དགོས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ཐ་མལ་བའི་སྤང་བ་འགོག་པ་ལ་བྱད་ཆེ།
གཉིས་པ་ནི། ཐ་མལ་བའི་ཞེན་པ་འགོག་པ་ལ་བྱད་ཆེ། གསུམ་པ་ནི། འཁོར་
བའི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་གཅོད་པ་ལ་བྱད་ཆེ་ལོ། །དེ་ཡང་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་ཉ་ས།
གསང་སྤྲུགས་པ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །ལྟ་བའི་བྱད་པར་བཤད་པ་མེད། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་དང་། རྒྱུད་སྤྱོད་ལོག་མ་གསུམ་དང་། ཟླ་
མེད་ཀྱི་ལུགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱོམ་བའི་སྤྱོད་ཉིད་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་བསྐྱོམ་
ཚུལ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ལ་རང་ལྟར་བསྐྱོམ་རྒྱ་

མེད་པས། ལྷོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཆེ་དམིགས་པ་ལྟའི་སྤྱུ་ལ་དམིགས་ནས་བསྐྱོམ་
 ཚུལ་ནི་མེད། རྒྱུད་སྤེལ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་ལྟའི་སྤྱུ་ལ་དམིགས་
 ནས་ནམ་པ་རང་བཞིན་ལྷོང་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡོད་པས། ཟབ་གསལ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཡོད་ཀྱང་། བདེ་ལྷོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི་
 མེད། ལྷ་མེད་ལ་བདེ་ལྷོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་པའི་ཟབ་གསལ་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་ཡོད། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ནི། ལྷ་མེད་ཁོ་ནའི་ལམ་
 ཡིན་པས། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་བདེ་ལྷོང་སྤྱར་ནས་བསྐྱོམ་དགོས་ཤིང་།
 ལྷོར་རྒྱའི་ལྷན་སྤྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་དངོས་གནས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པས་
 རི་ལྷར་བྱ་ཞེ་ན། རང་ལ་འབྱུང་བར་བསྐྱོམ་པའི་ཡུམ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 པའི་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་བྱས་པ་ལ་བརྟན་ནས་རང་སེམས་བདེ་བའི་ངོ་
 བོར་སོང་བ་དེས། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་འཛོག་
 དགོས། རང་སེམས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་མ་སོང་ཡང་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་སྟམ་
 པའི་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་། ལྷོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་སྤྱར་ལྷར་བློན་པར་བྱའོ།

དེ་ལྷར་བདེ་ལྷོང་སྤྱར་ནས་མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྐྱོམས་པས།
 སྤྲིག་སྤྲིབ་མང་པོ་འདག་པ་དང་། ཆོགས་རྒྱབས་པོ་ཆེ་གསོག་པ་དང་། བདེ་
 བ་ཅི་ཙམ་ཆེ་ན་ཐ་མལ་གྱི་སྤྱང་ཞེན་སོགས་ནམ་རྟོག་གཞན་དེ་ཙམ་དུ་ཡལ་

བ་དང་། དེའི་མ་ཐུས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ངེས་པའི་ངེས་ཤེས་རྗེ་བརྟན་དུ་འགྲོ་བ་
དང་། དེའི་མ་ཐུས་བདེན་འཛིན་ལ་གཞི་དཔེ་ལྟར་དང་། དེའི་མ་ཐུས་བདག་
མེད་མཛོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་རྗེ་ལྟར་རྗེ་ལྟར་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ལམ་དུས་
ཀྱི་རྟོན་དང་བརྟན་པ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྟོན་དང་བརྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱར་དུ་འབྱུང་བའི་དགེ་ཅུ་བྱད་པར་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་
དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་དུ་མ་ཡོད་པས། བདེ་སྟོང་སྐྱར་ནས་བསྐྱོམ་ཚུལ་
འདི་ནི་རྒྱད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མེད་པའི་སྒྲ་མེད་ཁོ་ནའི་སྐྱར་བྱད་ཅན་ཀྱི་
ཟབ་ཆོས་སོ།།

སྐྱིར་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་
བས་བཞིར་གསུངས་ཏེ། བཞི་ནི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་ཅུང་ཟད་
འབབས་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དག་
པར་དབང་བ་བཞི་ལས། བྱེ་མ་ནི་རྫོགས་རིམ་ཁོ་ནའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་
ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་སྐབས་འདིར་སྐྱ་མ་གསུམ་ཡོད་པས། དེ་གསུམ་ཀྱི་
བྱད་པར་ནི། ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་ལ་བསྐྱབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐྱ་བསྐྱེ་
མཆེད་ཀྱི་སྐྱ་སོགས་སྐྱ་ཞོག །རགས་པ་རྟོན་དང་བརྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཅུ་ལ་འང་གསལ་སྒྲུང་མ་ཐོབ་པའི་བར་ནི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། རགས་པའི་
རྟོན་དང་བརྟན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཅུ་ལ་གསལ་སྒྲུང་ཐོབ་པ་ནས། རགས་

པའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་བར་སྤང་རུས་ཤིང་། སྤ་བ་སྦྱེ་
མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སོགས་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་བར་སྤང་མི་རུས་པར་རིམ་གྱིས་
གསལ་འདེབས་དགོས་པའི་བར་ནི་ཡེ་ཤེས་པ་རྩུང་ཟད་དབབ་པ་དང་།
རགས་པ་ལྷ་ཞོག་སྤ་བ་སྦྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་སོགས་ཀྱང་སྐྱད་ཅིག་གིས་གསལ་
བར་སྤང་རུས་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྩུང་ཟད་དབབ་བ་ཡིན་པར་
གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་བསྦྱེད་རིམ་སྤ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལ། ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཡེ་
ཤེས་པ་རྩུང་ཟད་འབབས་པའི་སྐབས་གཉིས་སུ་བྱིང་གོད་ཀྱི་དབལ་གཞོམ་
པའི་ཆེད་དུ་རྩུང་ཟད་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་རྩུང་ཟད་དབབ་པའི་
སྐབས་སུ་ཞི་གནས་བསྐྱུབ་པའི་ཆེད་དུ་གཙུ་ཐོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་རགས་པ་ལྷའི་རྣམ་འབྱུང་སྐྱོམ་
བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་བྱིང་གོད་རྩུང་ན་ལྷའི་རྣམ་འབྱུང་བསྐྱོམ་པ་དེ་རེ་ཞིག་
འཕྲོ་བཅད་དེ། སྤ་མོའི་རྣམ་འབྱུང་འདི་བསྐྱོམ་དགོས། བསྐྱོམས་པས་བྱིང་
གོད་ཞི་ཆེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་བསྐྱོམ་པར་བཞག་སྟེ་སྤར་ཀྱི་ལྷའི་རྣམ་འབྱུང་
གཙུ་ཐོར་བསྐྱོམ་དགོས། དེ་ལྟར་ལྷའི་རྣམ་འབྱུང་བསྐྱོམ་པའི་བར་བར་དུ་
རྩུང་ཟད་རེ་བསྐྱོམ་སོ།།

བསྐྱོམ་ཚུལ་དངོས་ལ་བྱིང་བ་ཤས་ཆེ་ན། རྟེན་གྱི་སྤ་རྩེར་བསྐྱོམ་ཚུལ་

དང་། མོད་པ་ཤས་ཆེན་འོག་གི་གསང་ཅེར་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབང་ལས་དོན་རྗེ་སྟོན་པོ་ཆེ་
ལྷ་པ་ཚད་ཡུངས་ཀར་ཙམ་ཞིག་གྱེན་དུ་སྟོས་ཏེ། རང་གི་ཅ་ཞལ་གྱི་སྟེང་ཅེར་
ཟླ་གདན་སྟན་མ་སྟེད་གཤགས་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་གྱེན་འགྱེད་གི་རྣམ་པར་
གནས་པར་བསམ་ལ། དེ་ལྟ་གཤམ་པའི་སྟེང་དོན་རྗེ་ཞེས་པར་ཤར་པར་མོས་ཏེ་དེ་
ལ་སེམས་འཛིན་བའོ། །ཅ་ཞལ་གྱི་སྟེང་ཞེས་པ་དེ་ཡང་ཅ་ཞལ་གྱི་སྟེན་
འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཀྱི་ཐད་དུ་ཅ་དབུ་མའི་སྟེང་ནས་དུ་བསྐྱེད་པ་ཐར་
སག་པས་གསུངས། དེས་གྱིང་བ་སངས་པ་དང་། སྤར་གྱི་སྟེང་རྣམ་འབྱོར་
བསྐྱེད།

གཉིས་པ་ནི། ཚོད་པ་ཤས་ཆེ་ན། རང་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་
སྟོམས་པར་བྱགས་པ་ལ་གསལ་བར་དམིགས་ནས། རང་ཡབ་ཀྱི་སྐུགས་ཀ་
ནས་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་མར་དང་། ཡུམ་ཀྱི་སྐུགས་ཀ་ནས་ཐེག་ལེ་
དམར་པོ་སྤྲོ་མོ་ཞིག་རེ་མར་སོང་སྟེ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲས་མཆོམས་སུ་
ཐེག་ལེ་གཉིས་སྐུག་འབྲས་དེ། རང་སྟོགས་དཀར་པོ་དང་ཡུམ་སྟོགས་དམར་
པོ་གཏུ་ཁ་སྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ཆོད་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་མཐ། ཡང་ན་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་
ཁ་དོག་སྟོན་པོ། ཆོད་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་དོ་པོ་མི་བསྐྱོད་པ་སྟེ་བྱེད་པར་གསུམ་
ལྟ་བུ་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་བྱང་། གང་ལྟར་ཡང་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་ལ་

སེམས་འཛིན་པའོ།

དེས་ཀྱོད་པ་ཞི་ཆེ་སྒར་གྱི་ལྷ་འུ་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་
 ཁྲིའི་འབྲང་མཆམས་ནི། ཡབ་གྱི་ཁོར་བུའི་བུ་གའི་ནང་དུ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་ཅེར་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཆམ་ཡབ་གྱི་ཁོར་བུ་ནི་ཡུམ་གྱི་བསྐྱའི་ནང་དུ་ཚུད་ཆེ་
 ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྒྲེ་ནི་ཡབ་གྱི་ཁོར་བུའི་ནང་དུ་ཚུད་དགོས་པས་སོ། །
 ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཁྲིའི་མར་སྒྲེ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་པའི་བྱ་ལེ་
 ཞེས་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི། ཡུམ་གྱི་བསྐྱའི་ནང་དུ་འཇགས་སྒྲོམ་ཤོས་ཅམ་འབྲ་
 བ་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེའོ། །འོག་སྒྲོར་ཐིག་ལེ་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་ནི་
 གསང་བ་འདུས་པ་ལས་བཤད་ཀྱང་། འཛིགས་བྱེད་འདིར་ཡང་རུང་བར་
 ཆད་ལྷན་མཁས་པ་དུ་མས་བཤད་པས་ལེགས་སོ། །ཟ་མ་ཉོག་ནས་གསུངས་
 བ་ལྟར་ན་འོག་སྒྲོར་ཡང་རྩོམ་པོ་ཆེ་གདན་ལ་གནས་པ་ལ་སེམས་
 འཛིན་པར་གསུངས་པས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབྲོ།

དེ་ལྟར་རགས་པ་ལྷ་འུ་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་པའི་བར་བར་དུ་
 གྱིང་ཀྱོད་སེལ་ཆེད་དུ་སྤྲ་ཐིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ལྷ་འུ་
 གསལ་སྒྲུང་དང་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པར་གྱུར་ལ། དེ་ནས་
 དག་པ་བྱུང་ཅིང་སྤྲགས་གྱི་གངས་བསྐྱེན་རྩོགས་པར་བྱས་ནས་རྩལ་དང་
 སྤྲགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཞི་རྒྱས་དབང་བྱག་གི་འཕྲུལ་འཁོར་སོགས་ཆོག་ཅི་ལྟ་

བ་བཞིན་བསྐྱབ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་གྲུབ་ནས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་
དེས་པར་འབྱུང་ངོ་།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རགས་པ་ལྟའི་རྣལ་འབྱོར་བརྟན་ན། གཉིས་པ་
ཡེ་ཤེས་ལ་ཅུང་ཟད་དབང་བའི་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་མ་
ཐེག་གི་རྣལ་འབྱོར་གཙོ་བོར་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་བྱུགས་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་སེམས་དབང་ལས་དོན་ཅེ་ལྟ་པ་སྟོན་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་སྟོས་ཏེ། ཅ་
ཞལ་གྱི་སྒྲ་ཅེར་རྒྱ་གདན་ལ་གྱེན་འབྱེད་དུ་གནས་པར་བསམ་ལ། དེ་ལ་
སེམས་བརྒྱུད། བརྟན་པ་ན་དེ་ལས་དོན་ཅེ་ལྟ་མོ་གཅིག་སྟོས་པར་གསལ་
བཏབ་སྟེ་སྒྲར་ཚུར་བསྐྱས་པ་ལ་སེམས་བརྒྱུད་དེ་ཡང་བརྟན་པ་ན། སྒར་གྱི་
སྟེང་དུ་གཅིག་བསྐྱབ་ནས་གཉིས་སྟོས་པ་དང་བསྐྱས་པ་ལ་སེམས་བརྒྱུད།
དེ་ཡང་བརྟན་པ་ན། ཡང་གཅིག་བསྐྱབ་ནས་གསུམ་སྟོས་པ་དང་བསྐྱས་པ་ལ་
སེམས་བརྒྱུད་བ་སོགས་རིམ་གྱིས་རེ་མང་རེ་མང་དུ་བཏང་སྟེ། གདོང་
ཁེབས་ཅམ་སྟོ་བསྐྱུ་དང་། དེ་བརྟན་པ་ན་ལུས་ཀྱི་མདུན་ཁེབས་ཅམ་དང་། དེ་
བརྟན་པ་ན། དེ་ལས་ཆེ་བ་སོགས་སྟོའི་རྒྱས་ཆད་དང་བསྐྱབ་ནས་རེ་རྒྱས་
བཏང་སྟེ་མཐར་ནམ་མཁའ་ཁྲབ་པ་ཅམ་སྟོས་པ་དང་བསྐྱས་པ་ལ་སེམས་
བརྒྱུད་ཞིང་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཅིག་སྟོས་པ་ནི། ཅ་བའི་དོན་ཅེ་ལ་
བསྐྱུ་བ་དང་། གཉིས་སྟོས་པ་ནི། གཅིག་གིས་གཅིག་ལོས་ལ་བསྐྱུ་རྗེས།

གཅིག་པོས་དེ་ཡང་རྩ་བའི་དོན་རྗེ་ལ་བསྐྱུས་པ་དང་། གསུམ་སྟོས་པ་སོགས་
 ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱང་། གསུམ་པ་གཉིས་པ་ལ་དང་། གཉིས་པ་དང་པོ་ལ་དང་།
 དང་པོ་དེ་ཡང་རྩ་བའི་དོན་རྗེ་ལ་བསྐྱུ་བ་ལྟ་བུ་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བར་བསྐྱེད།
 །ཐུན་འཛོག་ཁར་རྩ་བའི་དོན་རྗེ་ཡང་སྤྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལ་བསྐྱུ་བར་གསུངས་
 བའང་ཡོད། དེ་ལྟར་སྟོས་པའི་རྗེས་སུ་བསྐྱུ་བ་དང་། བསྐྱུ་བའི་རྗེས་སུ་སྟོས་པ་
 སོགས་སྟེལ་མར་ཡང་ཡང་བསྟོམ། སྤྱག་མཆོན་སྟོ་བསྐྱེད་དམིགས་པ་བརྟན་
 པ་ན། དེ་ཉིད་རྟོན་དང་བརྟན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བསྐྱུར་ཏེ། སྟོ་བསྐྱུ་སྤར་
 ལྟར་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་ལེགས། ཡང་འོག་སྟོར་ཐིག་ལེ་
 བསྟོམ་ཚུལ་ནི། རང་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལ་
 གསལ་བར་དམིགས་ནས། རང་གི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་དང་།
 ཡུམ་གྱི་སྤྱགས་ཀ་ནས་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྤྲོ་མོ་དེ་མར་བབས་ཏེ་ཡབ་ཡུམ་
 གྱི་རྩྱུ་རྩྱེ་འབྲང་མཆོམས་སུ་སྤར་ལྟར་གཏུ་ཁ་སྤར་བ་ལྟ་བུའི་ནང་དུ་རྟོན་
 དང་བརྟན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་བུའི་ཚུལ་དུ་བསྟོམ། དེ་རྣམས་
 གསལ་ཞིང་གནས་པ་བརྟན་པ་ན། བུའི་ཚུལ་དུ་བསྟོམས་པའི་འཛིགས་བྱེད་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྩྱུ་རྩྱེ་མར་སྟེ་འབྲང་མཆོམས་སུ་ཐིག་ལེ་སྤྲོ་མོའི་ནང་དུ་རྟོན་
 དང་བརྟན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཆ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྟོམ། དེ་ཡང་
 བརྟན་པ་ན། ཡང་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟོམ་པ་རྣམས་སྤར་ལྟར་རོ།

ཐུན་འཛོག་ཁར་བྱ་ཆ་ཡང་ཆའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་བ་དེ་དག་ནང་ནས་
 རིམ་བཞིན་བསྐྱུས་ཏེ་རྩོམ་པ་ལས་ཐུགས་ཀའི་རྩི་ལ་བསྐྱེད་
 རིམ་འགའ་ཞིག་ལས་གསུངས། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་བྱིང་ཁྱོད་སྤོམ་འང་
 མེད་པར་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་དུག་ཆར་མཉམ་པར་འཛོག་བྱས་ན་བསྐྱེད་
 རིམ་སྤོམ་འཛོམ་པའི་ཆད་དང་། དེ་ལ་རེག་མཐོང་གི་མཆན་མ་རྟེན་ཅིང་ལོ་
 རྒྱ་སོགས་རི་ཅམ་འཛོག་ཀྱང་བྱིང་ཁྱོད་མེད་ཅིང་གསལ་ལ་བརྟན་པར་
 གནས་པ་ན། ལུས་སེམས་ཤིན་མུངས་དངས་ཏེ་ཞི་གནས་བྱུང་ཅིང་བསྐྱེད་
 རིམ་སྤོམ་འཛོམ་བྱིན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །ནལ་འབྱོར་བ་འདིས་རྩས་སྤྱགས་ལ་
 མི་བསྐྱོས་པར་དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཏིང་འཛིན་ཅམ་གྱིས་བསྐྱུབ་བྱས་
 ཤིང་། རྒྱ་གཞུང་མེད་པའི་གནས་སུ་གཞུང་ཡས་ཁང་བསྐྱོམས་པས་ཚུ་བྱུང་བ་
 དང་། ཚུ་ལ་ཟམ་བ་བསྐྱོམས་པས་མི་བྱིང་བར་འགྲོ་བ་དང་། མཁའ་ལ་ཐེམ་
 སྐྱས་བསྐྱོམས་པས་འཛོག་སྟེ་འགྲོ་བྱས་པ་སོགས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྤོམ་ཐིག་
 གི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པས་དམིགས་ཏེན་གྱི་གནད་གིས་པར་བྱིན་ཐེག་
 པའི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལས་དུས་མུར་བར་ཞི་གནས་འབྱུང་བ་དང་། སྟོ་བསྐྱུ་ལ་
 བསྐྱུབས་པས་པར་བྱིན་ཐེག་པ་བས་དབྱེད་སྐྱོམ་གྱིས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱུབས་
 པ་ལས་ཆེས་མུར་བར་ལྷག་མཐོང་བྱེད་པར་ཅན་འབྱུང་བ་དང་། རྩོགས་རིམ་
 གྱི་ལུས་དཔེན་གྱི་རྩོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་མུར་དུ་འབྱུང་བ་དང་། འབྲས་བུའི་

དེས་ན་སྤྲ་རགས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་ཞེས་པ་
 བྱི་སྐྱེད་གཞི་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་སྐྱ་གསུམ་གྱི་སྣའི་
 རྣམ་འབྱོར་དུ་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རིམ་པ་བྱུང་བར་ཅན་ཡིན་པས། དེ་
 ལྟར་དུ་བརྗོད་པར་བཤའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། རགས་པའི་རྣམ་འབྱོར་
 ཞེས་པ་ནི་སྤྲ་མོ་ལས་དམིགས་ཏེན་རགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་ཅིང་།
 སྤྲ་བ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་རགས་པ་ལས་དམིགས་ཏེན་སྤྲ་ཞིང་རྟོག་པས་

བཏགས་ནས་བསྐྱོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་གསལ་སྤང་དང་། ར་རྒྱལ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་འབྲས་དུས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་བསྐྱོམ་པ་གསུམ་ཅིལ་དུ་བྱས་ན། དེས་ཅིས་ཟིན་པས་མ་བསྐྱོམ་པའི་ཆེའང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལུས་ཀྱི་འགྲལ་བསྐྱོད་དང་། རག་གི་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་ཐུག་རྒྱ་འཛིང་བ་དང་། སྤྲགས་བརྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་དཔག་དུ་མེད་པ་འཛོལ་པར་གསུངས་ཏེ། ཀུན་སྟོང་ལས། ཡན་ལག་གིས་ནི་བསྐྱོད་པ་དང་། ཆོག་གི་རབ་འབྲམས་རི་སྟེང་པ། །དེ་ཉིད་ཐུག་རྒྱ་གསང་སྤྲགས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

༥ གསུམ་པ་དག་པ་བླ་ཚུལ་ནི། རིན་ཆེན་འབར་བ་ལས། བསམ་གཏན་མི་རུས་རྣལ་འབྱོར་གང་། །དེས་ནི་དག་པ་རྗེས་སུ་བླ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱོམས་པའི་ལྟའི་སྤྱོད་ཆ་གས་སོགས་འདི་དང་འདི་རྣམས་ནི་དག་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆ་འདི་དང་འདི་མཆོན་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པར་འདུག་སྟུང་དུ་བླ་པ་ལ་དག་པ་བླ་པ་ཞེས་ཟེར་བས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་དག་པ་བླ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ཐ་དགས་ཅི་རུས་སུ་ལུན་མི་ཐུང་བར་བསྐྱོམས་རྗེས། སྟོན་དག་པ་བླ་པར་གསུངས་སོ། །དག་པའི་མཆོན་དོན་དེ་ལའང་། སྟོབ་དཔོན་མི་བསྐྱོད་དོན་ཅི་ལུགས་དང་། ལྷ་མི་ཏའི་སྤྱོད་ཐམས་ཆེ་བའི་ལུགས་དང་། ཇོ་མཆོ་བྱུང་བའི་འགྲེལ་པར་བཞད་པའི་

ལྷགས་གསུམ་ལས། སྐྱབ་ཐབས་སུ་བཤད་པ་ནི་སྤྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 ཞལ་དགུས་ནི་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་མཆོན་པར་འདུག་སྟེ་དེ་བུ་
 སོགས་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་འབྲེལ། །གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགུ་ནི། མདོའི་
 གྲེ། དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གྲེ། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་གྲེ། ཆོགས་སུ་བཅད་
 པའི་གྲེ། ཆེད་དུ་བཟོད་པའི་གྲེ། གྲེང་གཞིའི་གྲེ། ལེན་ཏུ་རྒྱས་པའི་གྲེ། མད་དུ་
 བྱང་པའི་གྲེ། གཏན་ལ་དབབ་པའི་གྲེ་དང་དགུའོ། །འོ་ན་གསུང་རབ་ཡན་
 ལག་བཅུ་གཉིས་འདིར་ཆང་མ་མི་འདུའམ་ཞེ་ན། མི་འདུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཉོགས་པ་བཟོད་པའི་གྲེ། དེ་ལྟ་བུ་བྱང་པའི་གྲེ། སྐྱེས་རབས་ཀྱི་གྲེ་གསུམ་ནི་
 གྲེང་གཞིའི་གྲེ་ལ་བསྟུས་ནས་ཡན་ལག་དགུར་བྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་
 བ་ཆེད་བཟོད་དང་ཉོགས་བཟོད་གཉིས་ཡན་ལག་གཅིག་ཏུ་བབྱང་། སྐྱེས་
 རབས་ནི་གྲེང་གཞིར་བསྟུས། ཆོགས་བཅད་དབྱངས་བསྟན་ལ་བསྟུས་ཏེ།
 ཡན་ལག་དགུར་བབྱང་བར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

རྩ་གཉིས་ནི་བདེན་པ་གཉིས་མཆོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྐྱན་མོང་བ་
 དང་། སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། སྐྱན་མོང་བ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་
 དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཡིན། སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་
 ལུས་དང་དོན་དམ་འོད་གསལ་གཉིས་ཡིན་པས། སྐྱན་མོང་བ་དང་སྐྱན་མོང་
 མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་མཆོན་ཞིང་། བྱང་པར་དུ་སྐྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོན་

དོན་གཙོ་བོར་བྲན་པར་བྱའོ།

ཕྱག་སོ་བཞི་དང་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཏེ་སོ་བདུན་གྱིས་ནི། ཉམས་ལེན་གྱི་ལམ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་མཆོན་པ་ཡིན་ལ་སོ་བདུན་ནི། ལུས་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ། ཆོར་བ་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ། ཆོས་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ། སེམས་བྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། མི་དགོ་བ་སྐྱེས་པ་སྐྱོང་བའི་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བ། མི་དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བ། དགོ་བ་སྐྱེས་པ་སྐྱེལ་བའི་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བ། དགོ་བ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བ་སྟེ་ཡང་དག་པར་སྐྱོང་བ་བཞི་དང་། འདུན་པའི་རྩ་འབྲུག་། བཙུན་འབྲུག་གི་རྩ་འབྲུག་། སེམས་དཔའི་རྩ་འབྲུག་། དཔྱོད་པའི་རྩ་འབྲུག་ཏེ་རྩ་འབྲུག་གི་རྒྱ་པ་བཞི་དང་། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བཙུན་འབྲུག་གི་དབང་པོ། བྲན་པའི་དབང་པོ། ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་དབང་པོ། ཤེས་རབ་གྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དད་པའི་སྟོབས། བཙུན་འབྲུག་གི་སྟོབས། བྲན་པའི་སྟོབས། ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་སྟོབས། ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་ཏེ་སྟོབས་ལྟ་དང་། བྲན་པའི་ཡན་ལག་ ཆོས་རབ་རྟུ་རྒྱུ་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ བཙུན་འབྲུག་གི་ཡན་ལག་ དགའ་བའི་ཡན་ལག་ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ ཉིང་རེ་འཇིན་གྱི་ཡན་ལག་ བཏང་སྟོམས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། དག་གི་

ལས་དག་པ། ལས་ཀྱི་མཐའ་དག་པ། འཆོ་བ་དག་པ། སྒོམ་སྤང་སྤྱང་བའི་
 ཅུལ་པ། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱུ་མ་བརྟེན་བའི་བྱ་པ། མངོན་ཤེས་སོགས་བསྐྱབ་
 བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཉེ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། བསྐྱམས་
 བས་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ནོ།།

ཞབས་བཅུ་དྲུག་གིས་ནི་ལམ་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་སྤྱང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་
 བ་མཆོན་བ་ཡིན་ལ། ཞབས་བཅུ་དྲུག་གིས་སྲོག་ཆགས་བརླིས་བ་ནི། སྤྱང་
 ཉིད་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་བཅུ་དྲུག་
 གཞོན་བ་དང་། ཆངས་བ་དང་ལྷ་ཆེན་རྣམས་ལས་གོང་དུ་འཕགས་བར་
 བསྐྱབ་པའང་མཆོན། སྤྱང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི། བྱང་སྤྱང་བ་ཉིད། ཕྱི་སྤྱང་བ་ཉིད།
 སྤྱང་བ་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད། ཆེན་པོ་སྤྱང་བ་ཉིད། རོན་དམ་བ་སྤྱང་བ་ཉིད། འདུས་
 བྱས་སྤྱང་བ་ཉིད། འདུས་མ་བྱས་སྤྱང་བ་ཉིད། མཐའ་ལས་འདས་བ་སྤྱང་བ་
 ཉིད་དང་། ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་མེད་པའི་སྤྱང་བ་ཉིད། རྟོན་བ་མེད་པའི་སྤྱང་
 བ་ཉིད། རང་བཞིན་སྤྱང་བ་ཉིད། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཉིད། རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད། མི་དམིགས་བ་སྤྱང་བ་ཉིད། དངོས་པོ་མེད་བ་སྤྱང་བ་ཉིད།
 རོ་བོ་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་དང་བཅུ་དྲུག་གོ། །སྤྱང་བ་ཉིད་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཕྱི་ནང་
 སྤྱང་བ་ཉིད་ནི། ཕྱི་སྤྱང་དང་ནང་སྤྱང་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལ་འདུ་ཞིང་། དངོས་པོ་
 མེད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་སྤྱང་བ་ཉིད་ནི་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་བ་ལ་འདུ་ལོ།།

ཡུམ་དང་སྦྱོར་བས་ནི། ཕྱི་ལོ་ཐབས་རིག་མ་དང་ནང་གི་ཐབས་ཉིང་ལོ་
འཇིག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱོར་བའི་བདེ་བས་སྦྱོར་ཉིང་མཛོན་སྤྱོད་དུ་བྱས་
ཤིང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་འབྱུག་གི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱས་ཐིག་པ་དང་བྱེད་
དགོས་པར་མཆོན། ཞབས་གཡས་འོག་གི་མི་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་སྤྱོད་མོང་
གི་དངོས་བྱུང་བརྒྱད་མཆོན། དངོས་བྱུང་བརྒྱད་ནི། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱེ་བ་ལས་
བཞད་པའི་དངོས་བྱུང་བརྒྱད་དང་། གྲུང་ལས་བཞད་པའི་དངོས་བྱུང་
བརྒྱད་ཆོན་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་བརྒྱད་ནི། ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱེ་བ་ལས། རི་ལུ་
མིག་སྤྱོད་དངོས་བྱུང་དང་། །ས་འོག་རལ་གྱི་དངོས་བྱུང་དང་། །ནམ་མཁའ་
འཕྱར་དང་མི་སྤྱོད་དང་། །ཤི་བ་མེད་དྲིང་ནད་འཛོམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྷར་བརྒྱད་དོ།

གཉིས་པ་བརྒྱད་ནི། གྲུང་ལས། མིག་སྤྱོད་དང་ནི་རྒྱང་མགྲོགས་དང་།
རལ་གྱི་དང་ནི་ས་འོག་སྤྱོད། །རི་ལུ་དང་ནི་མཁའ་སྤྱོད་ཉིད། །མི་སྤྱོད་བ་དང་
བརྒྱད་ཀྱི་ལེན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བརྒྱད་དོ། །དེ་དག་ལས་རི་ལུ་
དངོས་བྱུང་ནི། རི་ལྷར་བཞད་པའི་ཆོག་ལྷར་བྱ་ཆུ་ལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུབ་པའི་
རིལ་བུ་དེ་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་རྒྱུན་ལྷན་དུ་ཐོས་ན། ལུས་གཟི་བརྗིད་དང་ལྷན་
པ་དང་། འཛོམས་བྱ་ཆུ་པོའི་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་དང་ལྷན་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་སྦྱོ་
ལྷགས་བྱས་པོའི་བཙོན་འབྲུས་དང་ལྷན་པ་དང་། རི་ལྷར་འདོད་པའི་སྤྱོད་

ལམ་སྒྲུང་དུ་འབྱུང་བ་སོགས་པན་ཡོན་འབྱུང་བར་གསུངས། མིག་སྒྲན་གྱི་
 དངོས་བྱུང་ནི། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྐྱུབ་པའི་དུད་པ་སོགས་མིག་སྒྲན་ལ་
 བསྐྱུས་ན། རང་མི་སྒྲང་བ་དང་། ས་འོག་གི་གཏེར་མཐོང་བ་དང་། བལྟས་པ་
 ཅམ་གྱིས་མཐོང་ཆད་གྱི་འགོ་བ་དབང་དུ་སྐྱད་བྱས་པར་གསུངས། ས་འོག་
 གི་དངོས་བྱུང་ནི། ཚུ་ལ་ཉ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ས་ལ་མ་ཐུག་པར་ཕར་ཚུར་ཡར་
 མར་འགོ་བྱས་པར་གསུངས་པའོ། །རལ་གྱི་འཛིན་དངོས་བྱུང་ནི། རལ་གྱི་ལ་
 སོགས་པའི་ཐུག་མཆན་གང་ཡང་རུང་བ་ཆོ་ག་ལྟར་བསྐྱུབས་ནས་ལག་ཏུ་
 བཟུང་བ་ཅམ་གྱིས་མཁའ་སྐྱོད་དང་རི་རབ་གྱི་ཅེ་སོགས་སུ་སྐྱད་ཅིག་གིས་
 བཟོད་བྱས་པར་གསུངས། གཞན་རྣམས་ནི་རང་མིང་ལྟར་ཤེས་སྒྲུའོ།

ཡང་བསྐྱེད་རིམ་འགའ་ཞིག་ལས། དངོས་བྱུང་བརྒྱུད་དེའི་མིང་ལ།
 མིག་སྒྲན། རིལ་བྱ། རལ་གྱི། གསེར་འབྱུར། བཅུད་ལེན། རྒྱ་མཁྱོགས། ས་
 འོག་མཁའ་སྐྱོད། ཅེས་བརྒྱུད་དུ་བཟང་བའང་མཐོང་། ཞབས་གཡོན་འོག་གི་
 བྱ་མོད་སོགས་བརྒྱུད་གྱིས་ནི་དབང་ཐུག་བརྒྱུད་མཆོན་བ་ཡོན་ལ། དབང་
 ཐུག་བརྒྱུད་ནི། སྐྱོན་གསལ་ལས། སྐྱ་ཡི་དབང་ཐུག་གསུང་གི་དབང་ཐུག་
 དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ཐུག་དང་། །རྩ་འབྱུང་ཀྱང་ཏུ་འགོ་བའི་
 དབང་ཐུག་དང་། །ཅི་འདོད་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱ་ཡི་དབང་ཐུག་གསུང་གི་དབང་ཐུག་ཐུགས་ཀྱི་དབང་

ལྷག རྩོམ་ལྷག་གི་དབང་ལྷག ཀྱན་འགྲོའི་དབང་ལྷག ཅི་འདོད་འབྱུང་བའི་
དབང་ལྷག འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ལྷག ཡོན་ཏན་གྱི་དབང་ལྷག་སྟེ་བརྒྱད་དོ།

ཡང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབང་ལྷག་གི་ཆ་བ་ཏུ་གནས་ཀྱི་དབང་ལྷག་ཅེས་
བཤད་བའང་ཡོད། ཡིག་ཆ་ལ་ལར། སྤྱད་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་དང་། རྩོ་
འཕྲུལ་དང་། ཀྱན་འགྲོ་དང་། ཅི་འདོད་དང་། སྤྱེད་བྱེད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་
དབང་ལྷག་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་བའང་ཡོད་ཀྱང་སྔ་མ་འདི་སྤྲོན་གསལ་ལས་
བཤད་དོ། ཀྱན་འགྲོའི་དབང་ལྷག་ནི། དུལ་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་
ཁྱབ་ཀྱས་པ་དང་། ཅི་འདོད་འབྱུང་བའི་དབང་ལྷག་ནི། འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་
གང་འདོད་པ་དེ་འབད་ཚུལ་མེད་པར་བསྐྱབ་ཀྱས་པར་གསུང་། ལྷག་མ་
ནམས་ཤེས་སྤོམ། གཅེར་བྱས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱི་བ་གཡོགས་མེད་
པར་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་མཆོན། སྤྱི་བའི་དུ་བརྗེས་པས་ནི། སྤྱི་བ་
གཉིས་ཀྱི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པར་སྟོན་པའོ། ཁོད་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་
པས་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་འཕེལ་བ་ལས་
བྱང་བའི་འགྲུར་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་ནམ་དུ་ཡང་མི་འགྲུར་བའང་
མཆོན་པར་གསུང་།

དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྟུན། རྩོད་བྱེད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་དགྲ།
བརྩོད་བྱ་བདེན་པ་གཉིས། བདེན་པ་གཉིས་རྟོགས་པའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་

བདུན། དེའི་རྟོགས་བྱའི་གཙོ་བོ་སྤྲོད་ཅིང་བཅུ་དྲུག་དེ་ཡང་རྟོགས་པ་ཐབས་
 བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་ཞུགས་པ། ལམ་དེས་བསྐྱོད་པའི་འབྲས་བུ་
 ལ་སྤྲོད་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་། སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་དངོས་གྲུབ་གཉིས་
 ཡོད་པ་མཐའ་དག་ནི་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཆ་ཤས་སོགས་འདི་དག་
 གིས་མ་ཆང་བ་མེད་པ་མཆོན་པར་འདུག་སྟུང་དུ་བློ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་
 འབྲས་བུ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མ་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་
 སྤྱི་བ་གཉིས་ཟད་པའི་སྤྲོད་འདས་གཙོ་བོར་མཆོན་པར་འདུག་སྟུང་དུ་བློ་
 ཞིང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་མ་ཆང་བ་མེད་པར་མཆོན་པ་
 ཡིན་པས། ཡི་དམ་འདིའི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་
 དེ་དག་གཤོན་མི་ཟ་བར་འགྲུབ་འདུག་སྟུང་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་
 བྱའོ། །དག་པ་བློ་ཚུལ་འདི་རྒྱས་པར་བསྟོན་འདོད་ན། ལྷ་ལི་ཏའི་སྤྱོད་
 ཐབས་ཆེ་བ་ལས། དམ་པའི་དོན་དུ་རྣམ་དག་པ། །དུས་ནི་དབའ་མོ་ཆེན་པོའི་
 གཟུགས། །ཞལ་བརྒྱུད་སྤྲོད་ཆོད་བརྒྱུད་ཡིན་ཏེ། །ཞལ་དགུ་སྤྲོད་ཆོད་སྤྱི་
 ཡིན་ནོ། །བྱུང་དང་རྩ་ནི་ཆེ་བ་དང་། །ཆེ་བ་བྱེད་དང་ཡང་དག་སྦྱར། །ཞལ་ནི་
 གཟའ་དགུ་དག་ཏུ་ཤེས། །སྤྲོད་ནི་རྒྱ་སྐར་དག་དང་སྦྱར། །གཞོན་པར་བཅུ་
 དྲུག་དུས་དང་ནི། །ཆེ་བ་ཡི་ནི་ཞལ་ཏུ་ཤེས། །ཞབས་ནི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་
 དང་། །དུས་བཞི་ཡི་ནི་གངས་སུ་ཤེས། །མཆོན་ཆ་བཅུ་དྲུག་སྤྲོད་པ་དང་། །

སྒྲིང་རྗེ་བཙུ་བྱག་དག་དང་སྒྲུབ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འབྲས་བུ་དོ་རྗེ་
འཇིན་པ་འེ་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་མཆོན་དོན་དང་། གཞུལ་ཡས་ཁང་
སོགས་ཀྱི་མཆོན་དོན་རྣམས་ཀྱང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དང་། ཡང་དཔལ་
འཇིན་གྱིས་གཤེད་དམར་གྱི་དགྱིལ་ཆོག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱང་པོ་ལྔ་དང་ཡེ་
ཤེས་ལྔ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། གཤེན་རྗེའི་གཤེད་རིགས་ལྔའི་དག་པ་དང་།
བདུད་བཞི་བཅོམ་པའི་སྒྲོབས་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སྒྲོ་བ་བཞིའི་དག་པ་
དང་། ཁམས་བཞི་དང་ཆད་མེད་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཡུམ་བཞིའི་དག་པ་
དང་ཡུལ་བྱག་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ཐོད་བ་བཞིའི་དག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་
པ་རྣམས་ཀྱང་བྲན་པར་བྱའོ།།

སྒྲགས་ནི་ཀུན་ནས་ཐམས་ཅད་འདོད། ཁོན་མོངས་ཞགས་པ་རྣམས་ནི་
འདུས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་སྤྱན་འཕྲེན་གྱིད། ཁྱེད་དང་། གྲུང་ལས་
ཀྱང་། སྒྲགས་ནི་སྤྲོ་གསལ་འདེབས་པར་བཞོད། །དཔེར་ན་སྤྱིས་བྱ་ལ་ལ་
ཞིག །སྐད་ཅིག་ང་ལོས་ཐོས་པ་ན། །མདོན་སྤྲུལ་དུ་ནི་འོང་བར་གྱུར། །དེ་
བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཀུན་གཤེགས། །ཞེས་དང་། སྤྱིང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་།
སྒྲགས་གྱིས་ལྟ་ཀུན་འབྱུང་འབྱུར་ཏེ། །སྒྲགས་པས་གང་ཞིག་རབ་བརྒྱས་ན། །
དེས་ནི་མཆོག་སྦྱོལ་འབྱུང་པར་མཛོད། ཁྱེད་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེ་ལྟར་སྒྲགས་བརྒྱ་བ་ལ་ཐོག་མར་འཕྲེང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་
རྒྱུད་རྒྱུ་འཕྲེང་སོགས་ལས་བཤད། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བྱིའི་འཕྲེང་བའི་རྒྱ་ནི་
སྤྱི་ཁྱེད་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ལས་སོ་སོ་དང་བསྐྱུན་ཀྱང་མི་རུང་བ་མེད། འོན་
ཀྱང་སྐབས་འདིར་རྟོག་བདུན་ལས་དུང་ཆེན་གྱི་འཕྲེང་བ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་
བྱས་ན་ལེགས། དུང་ཆེན་གྱི་འཕྲེང་བ་ནི་མི་རུས་གྱི་འཕྲེང་བ་ཡིན། དེ་ནས་
འཕྲེང་བ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ནི། རྒྱས་པ་སྒྲགས་རིམ་ལྟར་རེ། བསྐྱུན་
ལས་སོ་སོའི་འཕྲེང་བའམ། བོ་ཏེ་ཅེའམ། མི་རུས་གྱི་འཕྲེང་བ་བསངས་
སྤངས། སྤྱིང་པའི་ངང་ལས་འཕྲེང་རྟོག་རྣམས་རེ་རེ་ནས་འདོད་ཆགས་གཤེན་
རྩེའི་གཤེད་རེ་རེ་སྤྱི་ཐབས་ལྟར་ཆོག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱེད། སྤྱི་མཆེད་དང་
གནས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའམ། གནས་གསུམ་ཅམ་བྱིན་གྱིས་

བརྒྱུ་ཡེ་ཤེས་པ་དགྲུག་གཞུག་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་འདེབས། མཆོད་བསྟོད་
བརྒྱས་པ་བྱས་ཇེས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་འཛིག་པ་འདོད་
ཆགས་གཤེན་ཇེའི་གཤེད་ཁྱུ་བ་ལས་བྱུང་བའི་བཟང་འབྲེང་གི་རྣམ་པར་
གྱུར་པར་མོས།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་འཇམ་དབྱངས་ཞི་བའི་སྒྲགས་བརྒྱ་བར་འདོད་ན།
རིན་པོ་ཆའི་འབྲེང་བའི་རྣམ་པ་འགྱུར་བར་ཀུན་དའི་དགའ་སྟོན་ལས་བཤད་
ཅིང་། སྒྲ་མ་དམ་པའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་ཐོས་པས་དེ་ལྟར་དུ་མོས་ཀྱང་ལེགས།
བསྐྱེད་རིམ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པ་ནི། ཞི་ཁྱོ་སྒྲགས་སྒྱབ་མི་
བྱེད་པའི་སྐབས་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ།

ཞི་ཁྱོ་སྒྲགས་སྒྱབ་བྱས་ནས་བརྒྱས་པའི་ཆེ་དམིགས་པ་བྱ་ཚུལ་ནི།
ཐུགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་ཉི་གདན་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས་
འཁོར་ལོ་སེར་པོ་ཅིབས་དྲུག་པ་ལྟེ་བ་སུ་ཁྱུང་དང་བཅས་པ་གྱུར་པའི་ལྟེ་
བར་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་ལྟུ་ཡིག་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཐར་སེར་འོད་འབར་བ་
བྱེན་འབྲེང་གི་རྣམ་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། དེའི་མཐར་མདུན་ནས་གཡས་
སྒོར་དུ་ཅིབས་རེ་ལ་ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་རེ་རེ་གསལ་ཞིང་
འཆོར་བ་མར་མའི་འབྲེང་བ་ལྟར་འཁོད་པར་བསམ་ལ། རྒྱུ་མིག་སྒྲགས་
འབྲེང་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་པ་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་འོད་ཟེར་དཔག་དུ་

མེད་པ་འཕྲོས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཐོག་མེད་ནས་
 བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མྱོངས་པའི་
 མི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཐུན་ཁྱད་ལ་ཉི་ཟེར་ཞུགས་པ་བཞིན་མོ་གྲོས་ཀྱི་སྒྲུང་
 བ་རྒྱས་པར་གྱུར་པར་བསམ། འོད་ཟེར་བ་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྲི་དང་ཁྱད་པར་དུ་མི་ཤེས་པའི་མྱོངས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྒྱུངས་ཏེ་རྩེ་བཅུན་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། འོད་ཟེར་ཀྱི་སྒྲེ་ལས་
 མཆོད་ལྷ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྒྲོས། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་
 པ་འབུལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐམས་ཅད་འཇམ་
 པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱུ་དང་། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་དང་། ཐུགས་ས་བོན་
 རྒྱུན་དང་ཐུག་མཆོན་སྤྲེགས་བཅ་རལ་གྱི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་
 རྒྱན་དངས། ཐུགས་ཀའི་ས་བོན་སྤྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་པས།
 ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་སོགས་གང་ལ་ཡང་
 ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆེ་ཞིང་གསལ་བ་སྤྱར་ཞིང་ཟབ་པ་རྒྱད་ལ་
 སྤྲེས་པར་གྱུར་པར་བསམ། ཨོ་ཨ་ར་བ་ཅ་ན་རྩི་ཞེས་ཅི་རུས་སུ་བཟློའོ།
 ཐུགས་དོན་ནི། འགོ་རྣམས་སྤྲིན་བྱེད་ཁྱོད་ལ་འདུད། །ཅེས་སོ།

ཡང་། མི་ཤེས་གཙོང་ཅིང་མ་དག་འཁྱུད། སྐྱུ་ཡིས་ཆེ་ཞིང་གསུང་
 གིས་གསལ། །ས་བོན་སྤྱར་ཞིང་ཐུག་མཆོན་ཟབ། སྤྲེགས་བཅ་རལ་གྱི་

སྒྲིགས་རལ་གྱིས། །འཆད་དང་ཚྱོད་དང་ཚོམ་པ་ལོ། །ཞེས་པའི་མན་ངག་ལྟར་
 བསྒྲུབ་ཅི། སྤྱགས་ཀའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དཔལ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
 ལས་ཉི་གདན་ལ་འཁོར་ལོ་སེར་པོ་རལ་གྱི་སོ་གཉིས་མའི་དབྱིབས་ཅན་གྱི་
 ཅིབས་དྲུག་པ་ལྟེ་བ་དེའི་བྱ་གཡེར་ཁའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟེང་དུ་རལ་གྱི་སོ་
 གཉིས་མ་གྱེན་དུ་འབྱེད་བ་ཡུ་བ་རྫོང་ལྟེ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ། ཡུ་བའི་སྟེང་
 རལ་གྱི་རྩ་བར་རྒྱུ་མིག་དམར་སེར་གྱེན་དུ་འབྱེད་བ། ཅིབས་དྲུག་ལ་ཅུང་
 ཟད་མ་རེག་ཅིམ་དུ་ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་དྲུག་དང་། ཅིབས་དྲུག་གི་མཆོམས་སུ་
 རྒྱུ་གྱུ་གྱེན་སྤྱུས་མའི་གི་གྲུའི་ནང་དུ་རང་ཐ་མལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། དེའི་
 མཐའ་སྐྱོར་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་གྱུར་པར་མོས་ལ། སྤྱགས་
 བསྒྲུབ་པའི་ཆོ། འཁོར་ལོ་གཡལ་སྐྱོར་དང་ཅིབས་སྟེང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་གཡོན་
 དུ་འཁོར་བས། གི་གྲུའི་ནང་གི་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བ་སྤྱུའི་སྐོ་ནས་དེ་
 དག་གི་སྤྲིག་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱེད་པར་དུ་མི་ཤེས་པའི་མོངས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤྱུའི་རྣམ་པར་ཉིལ་ཉིལ་ཐོན་ཏེ་ལྷུང་བ་རྣམས་འཁོར་ལོའི་ཅིབས་
 ཀྱིས་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གཏུབས་པའི་བྱེ་མ་རྣམས་ཉི་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷུང་
 བས་བྱ་སྐོ་མེར་བཅུག་པ་བཞིན་གཞོབ་ཐུལ་དུ་བསྒྲིགས་ཤིང་། ཐལ་བ་
 རྣམས་ལྷུང་གིས་དེད་ནས་འོག་སྐོ་སོགས་ནས་བྱིར་འཐོན་པར་གྱུར་པར་
 བསམ་པ་ལྟེ་འདི་ནི་མི་ཤེས་པ་གཙོད་པའི་མན་ངག་གོ། །མ་དག་པ་འབྱུང་

པཱི་མན་ངག་ནི། ཐུགས་ཀའི་ས་པོན་སྒྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་ལྷ་མོ་
 དཀར་མོ་བྱས་པ་དཀར་པོ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ། རང་གཞན་
 ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས། སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར་པར་
 བསམ་པའམ། ཐུགས་ཀའི་རྩི་མིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ཐུགས་ཀར་བཀུག་ ལྷ་དེ་དག་གི་ཐུགས་ཀ་
 བས་ལྷ་མོ་སྟོས་ཏེ་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས། དེ་དག་གི་
 ཉན་གཤོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར་པར་མོས་པ་དང་། ཡང་
 རྩི་མིག་སྒྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པའི་འོད་ཟེར་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་
 པོག་པས་དེ་དག་གི་ཉན་གཤོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར་པར་
 མོས་པ་གཉིས་རེས་མོས་སུ་བྱའོ།

སྐྱ་ཡིས་ཆེ་ཞིང་ཞེས་པའི་མན་ངག་ནི། ཞེས་རབ་ཆེ་བ་འདོད་ན།
 ཐུགས་ཀའི་རྩི་མིག་སྒྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་སྟོས་ཏེ། ཐུགས་བཅའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཁུན་པའི་ཡེ་ཞེས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་པར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྐྱ་
 བྱངས། རང་ལ་ཐེམ་པས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཞེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཀྱི་འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་གང་། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་དོན་
 འབྲེད་ཀྱས་པའི་ཞེས་རབ་ཆེ་བ་རྒྱད་ལ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།

གསུང་གིས་གསལ་ཞེས་པའི་མཁུ་དག་ནི། ཤེས་རབ་གསལ་བར་
 འདོད་ན། ཐུགས་ཀའི་རྩི་མིག་སྤྲུགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ། རྩོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུང་རབ་ཀྱི་ཡིག་འབྲུག་སེར་ལྷན་མའི་རྣམ་
 པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲུན་བྱངས། རང་ལ་ཐེམ་པས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་གང་། གསུང་རབ་ཀྱི་
 དགོངས་དོན་སྤྲོ་ཞིང་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱང་མ་འདྲེས་པར་འབྲེད་ཀྱས་པའི་ཤེས་
 རབ་གསལ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ། །ས་བོན་སྤྱར་ཞིང་ཞེས་པའི་
 མཁུ་དག་ནི། ཤེས་རབ་སྤྱར་བར་འདོད་ན། ཐུགས་ཀའི་རྩི་མིག་སྤྲུགས་
 འཕྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སྤྲོས་ཏེ། རྩོགས་བཅུའི་
 སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩི་མིག་དང་
 འབྲུག་སྤྲུམ་དང་། དབྱངས་གསལ་ཀྱི་ཡི་གེ་གསེར་ལྷན་མའི་རྣམ་པར་དཔག་
 ཏུ་མེད་པ་སྤྲུན་བྱངས། རང་ལ་ཐེམ་པས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཤེས་
 རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་གང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོག་དོན་
 གང་ལའང་བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་འདུག་པའི་ཤེས་རབ་
 སྤྱར་བ་ཐོབ་པར་བསམ་མོ།

ཐུག་མཆན་ཟབ་ཅེས་པའི་མཁུ་དག་ནི། ཤེས་རབ་ཟབ་པར་འདོད་ན།

ཐུགས་ཀའི་རྗེ་མིག་སྤྲུགས་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་
མེད་པ་སྒྲིམ་ཏེ། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་མཆན་རལ་གྱི་དང་སྤྲུགས་བཅ་གྱི་རྣམ་པར་དབག་
ཏུ་མེད་པ་སྤྲུག་བྱངས། རང་ལ་ཐེམ་པས་ལུས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་ཐམས་ཅད་ཤེས་
རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་གང་། གསུང་རབ་ཀྱི་ཆིག་དོན་
གང་ལའང་གཏུགས་པ་མེད་པར་འབྲུག་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་
པར་བསམ་མོ།

སྤྲུགས་བཅ་ཞེས་པ་དང་འཆད་ཅེས་པའི་མན་ངག་ནི། སྒྲོབ་མ་ལ་
ཆོས་འཆད་པའི་སྒྲོབས་པ་འདོད་ན། གཞན་རྣམས་སྤར་ལྟར་ལ། སངས་རྒྱས་
བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྲུགས་བཅ་གྱི་རྣམ་པ་དང་།
རལ་གྱི་ཞེས་དང་ཚོད་ཅེས་པའི་མན་ངག་ནི། སྒྲོལ་བ་ངན་པ་ཆར་གཙོད་པར་
འདོད་ན། རལ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྤྲུགས་རལ་གྱི་ཞེས་པ་དང་། ཚོམ་པ་ཞེས་
པའི་མན་ངག་ནི། བསྟན་བཅོས་ཚོམ་པར་འདོད་ན། སྤྲུགས་བཅ་དང་རལ་གྱི་
གཉིས་ཀའི་རྣམ་པར་བསམ་པ་མ་གཏོགས་གཞན་སྤར་དང་འབྲུལ། ཁོང་གི་
འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་མང་དུ་བྱས་ན། སྤྲུག་རྒྱུད་གི་རྒྱར་འབྱུར་བས་ལས་
དང་པོ་པ་དག་ལན་རེ་གཉིས་ལས་མང་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་
དམིགས་པ་གང་ཡང་རུང་བས་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་ཅི་འབྲུབ་བརྒྱས་རྗེས། རང་གི་

ལྷེའི་ཅ་བར་རྒྱུ་མིག་དམར་སེར་མགོ་བྱེ་ཕྱགས་སུ་བསྟན་པར་བསམ་ལ།
 དབྱགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་རྒྱུ་མུ་ཅ་བར་བྱེད་འདྲོད། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་ནི།
 རྒྱུ་མེ་བརྗོད་ཆེ་ལྷེ་ཅའི་རྒྱུ་མས་རྒྱུ་མེ་ཆད་ནས་སྟོང་གའི་རྒྱུ་མ་ཐེམ་པར་མོས་
 ཞིང་། མཐུག་ཏུ་ལྷེ་ཅའི་རྒྱུ་མེ་ཡང་སྟོང་གའི་རྒྱུ་མིག་ལ་ཐེམ་པར་བསམས་
 བས། མཆིལ་མ་སྐྱ་མེད་པ་ཞིག་མེད་པས། མར་མེའི་སྟེང་དུ་མར་ཁུ་ཅུང་ཟད་
 སྐྱགས་པ་ལྟར་སྐྱགས་ཀའི་རྒྱུ་མིག་སྐྱགས་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་འོད་
 ཟེར་ཆེས་ཆེར་འབར་དེ་ནད་གདོན་སྟེག་སྐྱེ་བ་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་ས་
 ཞིང་ཞེས་རབ་ཀྱི་སྐྱེད་བ་ཞིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།

ལུམ་གྱི་ཞེ་ཁོ་སྐྱགས་སྐྱབ་བྱ་བར་འདོད་ན། རྩོམ་རྩོམ་ལངས་མའི་
 སྐྱགས་ཀར་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷེ་བར་རྒྱ་གདན་ལ། དབྱངས་ཅན་
 མ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་སྐྱག་གཉིས་མ། ཞལ་འཇུ་མ་པའི་ཉམས་ཅན། སྐྱག་
 གཉིས་ཀྱིས་མི་ཁྱང་རྒྱད་མངས་བསྐྱེད་ཞིང་འབྱིང་བག་དང་བཅས་ལ། རིན་
 བོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་དར་གྱི་ན་བཟས་བསྐྱབས་ལ། དེའི་སྐྱགས་ཀར་པད་དཀར་
 འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷེ་བར་རྒྱ་གདན་ལ་མི་ཁྱང་མགོ་གཡས་སུ་བསྟན་ནས་གན་
 རྒྱལ་དུ་གནས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་པད་དཀར་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ལྷེ་བར་རྒྱ་གདན་
 ལ་རལ་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅིབས་དུག་པ་སྐྱ་མ་ལྟ་དབྱས་ཀྱི་རལ་གྱིའི་ལུ་བའི་
 མཆམས་སུ་རྒྱུ་མིག་དཀར་པོ། ཅིབས་དུག་ལ་ཨ་ར་པ་ཅན་རྒྱུ་ག་དང་།

ཅིབས་མཚམས་བྲག་ལའང་སྤྲི་བྲག་པད་འདབ་བརྒྱད་ལ་ནང་བསྐྱོར་དུ་
 དབྱངས་ཡིག་བཅུ་དྲུག་གཉིས་རེ་དང་། སྤྱི་བསྐྱོར་ལ་གསལ་བྱེད་སོ་བཞི་
 བསྐྱིགས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་མོས་ལ། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཚུལ་དང་དམིགས་
 པ་སྤར་ལྟར་བྲས་ནས། ཨོ་ཨ་ར་པ་ཅ་ན་སྤྲི་མེས་བཟླ་ཞིང་བྱུང་བར་ནི།
 སྤྲགས་ཀྱི་སྤྲ་པི་མང་ལས་སྤྲོག་པར་མོས་པའོ། །འདི་དག་ནི་ཞི་བའི་སྤྲགས་
 བཟླ་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཁོ་ཤོའི་སྤྲགས་བཟླ་ཚུལ་ནི། རྩ་ལྷགས་པ་རྣམས་
 ཅ་སྤྲགས་སྤྱི་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྲིང་པོ་ཡིན་པས་མན་ངག་དང་མི་ལྟན་པར་སྤྲིང་གར་
 འགོད་དུ་མི་རུང་ཞིང་། མན་ངག་ཀྱང་རང་གི་སྤྲིང་གར་འཁོར་ལོ་ཅིབས་
 བརྒྱད་དང་། དེའི་ནང་དུ་བརྒྱ་འདབ་བརྒྱད་བསམ་ལ་སྤྱི་བར་སྤྲི་ཡིག་དང་།
 འདབ་མ་རེ་ལ་ཡ་མ་རྩ་ར་ཞེས་སོགས་ཡི་གེ་བཞི་རེ་བཀོད་ཅིང་སྤྲིང་དུ་ཨོ་
 དང་། འོག་དུ་ཧྲུྃ་ཧྲུྃ་པཌ་ཅེས་སོགས་བཀོད་ནས་བཟླ་བར་འདོད་ཅིང་། དགེ་
 ལྷགས་པ་དག་གིས་དེ་རང་ལྷགས་སྤྲ་མི་འདོད་པས། སྐབས་འདིར་རང་
 ལྷགས་ནི། དེན་པོ་ཆེའི་འཕྲེང་བ་དེ་ཉིད་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
 ཁྲག་འཛག་པའི་མི་མགོའི་འཕྲེང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བར་བསམ་ལ།
 རང་གི་སྤྲིང་གའི་འཁོར་ལོ་སྤྲི་མིག་སྤྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ཁྱེ་བ་
 ལས་ཉི་གདན་ཀྱི་སྤྲིང་དུ་རྩོ་རྩོ་ཅེ་སྤྲ་པའི་སྤྱི་བར་ཉི་གདན་ལ་ཉིང་རེ་འཛིན་
 སེམས་དཔའ་སྤྲི་ཡིག་སྤྲོན་པོ་འོད་ཟེར་སྤྲ་སྤྲ་འཕྲོ་བ་གྲེན་དུ་འཕྲེང་བ། དེའི་

མཐར་ཉེ་སྤྱིར་ཆར་གཅིག་གམ་ཆར་གསུམ། དེའི་མཐར་སྤྱིར་པོ་ཆར་གཅིག་གམ་ཆར་གཉིས། དེའི་མཐར་ཅ་སྒྲགས་ཆར་གཅིག་ཉལ་འབྲེང་གང་བདེ་བས་བསྐྱོར་བར་མོས་ལ། ཟུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་སྒྲགས་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་རྩོམ་འཛིག་མེད་ཡུམ་དང་བཅས་པ་དབལ་ཏུ་མེད་པ་སྤྱོད་ཏེ། དབུགས་ཕྱིར་དབྱེད་བ་དང་སྒྲན་དུ་ཅ་ཞལ་གྱི་སྒྲ་བྲག་གཡས་ནས་ཐོན། སྤྱིར་མཆམས་ནས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་བབས་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྐྱར་བས། དེ་དག་གི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྤྱངས། རྩོམ་འཛིག་མེད་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་བཀོད། དབུགས་རྒྱབ་པ་དང་སྒྲན་དུ་ཅ་ཞལ་གྱི་སྒྲ་བྲག་གཡོན་ནས་ནང་དུ་ཞུགས། ཟུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་སྒྲགས་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར་བར་བསམ་ལ་ཅ་སྒྲགས་སོགས་བསྐྱེད། ཡང་དབུགས་ཐེངས་གཅིག་ལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་དམིགས་པ་ཆར་མ་རུས་ན། ཐེངས་གཉིས་གསུམ་སོགས་ཀྱི་ཡུན་ལའང་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཅེ་བྱ་བར་གསུངས། ཡང་སྤྱོད་བསྐྱེད་ལྟའི་རྣམ་པར་བྱེད་མེ་བདེ་ན་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་བསམས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད། ཡང་སྐབས་འགར། ཟུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་སྒྲགས་འབྲེང་དང་བཅས་པ་ལས་མེ་འོད་ཆ་ཞིང་སྤྲིག་པ་འཕྲོས། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ནད་གཏོན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བྱ་སྤྱོད་མེ་ལ་བརྟུག་པ་བཞིན་བསྤྲིག་པར་གྱུར་བར་བསམ། མེ་འོད་འངས་བྲག་གཡོན་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས། རང་གཞན་ལ་གཏོད་པ་བྱེད་པའི་

དག་བགལ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པར་མོས། ཡང་རེས་འགའ་
 ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་སྒྲགས་འཕྲེང་དང་བཅས་པ་འོད་ཟེར་འབར་བ་ལ་
 སེམས་གཏད་ནས་གཞན་དུ་མ་གཡེངས་པའི་ངང་ནས་བསྒྲུལ།

ཡང་འཕྲེང་རྟོག་འགྲུག་པའི་ཆོ། འཕྲེང་རྟོག་རེ་མི་མགོའི་རྣམ་པར་
 གསལ་བའི་དབྱལ་བའི་དབྱས་སུ། འཛིགས་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི་རྟོན་དང་
 བརྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་རེ་གསལ་བཏབ་ནས། རང་གི་ལག་
 བ་གཡས་པའི་མཐེ་བོང་ལྷགས་གྱུར་བསམ་ལ་འཕྲེང་རྟོག་རེ་བབས་པ་དང་
 མཉམ་དུ་རྟོན་དང་བརྟོན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་བཀྲུག་སྟེ་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལ་
 ཐེམ་པར་མོས་པའང་བྱའོ།

སྒྲགས་གང་བསྒྲས་ཀྱང་ཏ་ཅང་སྒྱུར་བྱལ་དང་། ཏ་ཅང་གསལ་མི་
 གསལ་དང་། རིང་སྒྲུང་གོ་ལྟོག་དང་། གཏམ་གཞན་གྱིས་བར་ཆོད་པ་དང་།
 སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་དང་བྲལ་བར་བསྒྲུབ་ཞིང་། རང་
 གཙོ་བོའི་ཞལ་དབྱུང་དང་། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞལ་ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲགས་
 ཀྱི་སྒྲ་ཁྱུར་ཁྱུར་སྒྲོགས་པར་མོས་ན། དེ་སྟེད་ཀྱིས་འགྱུར་བྱེད་འབྱུང་བ་
 གསུངས་པ་ལྟར་བྱ། བསྒྲས་པའི་སྒྲ་ཆེ་ཆུང་རི་ལྟར་འཆོམ་པ་ནི། དཔལ་
 འཛིན་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ལྟར་གཞན་གྱིས་མི་སོས་ཤིང་། རང་གིས་སོས་
 ཅམ་ཆོད་དུ་བསྒྲུལ། ཅེས་སྒྲགས་བསྒྲས་ཟིན་ཆོ། ཐུགས་ཀའི་ཅེས་སྒྲགས་དེ་ཉིད་

སྒྲིང་པོ་ལ་ཐེམ་བར་བསམ་ནས་སྒྲིང་པོ་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ་དམིགས་པ་ནི་གོང་
ལྷར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་པོ་བཟླས་ཐེན་ཆོ། སྒྲིང་པོ་དེ་ཉིད་ཉེ་སྒྲིང་ལ་ཐེམ་
བར་བསམ་ནས། ཉེ་སྒྲིང་བཟླ་བར་བྱ་སྟེ་དམིགས་པ་ནི་སྒྲིང་ལྷར་རོ། །དེ་
ལྷར་ཉེ་སྒྲིང་བཟླས་རྗེས་ཉེ་སྒྲིང་དེ་ཡང་རྩྱ་ཡིག་ལ་བསྟུངོ།

ཡང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བཟླས་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་
བཟླས་པ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱད་པར་ནི། སྒྲགས་བཟླ་བའི་ཆེ་ཐོག་
མར་ཅ་ཞལ་ནས་མགོ་འདྲེན་ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་ཞལ་ལྷག་མ་རྣམས་
ཀྱིས་བཟླ་བར་མོས་པ་ནི་དང་པོ་དང་། ཐོག་མར་སྟོན་ཞལ་ནས་མགོ་འདྲེན་
ཏེ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ཞལ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བཟླ་བར་མོས་པ་ནི་ཕྱི་
མ་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་མགོ་འདྲེན་པ་ལ་ནི་སྟོན་གཅིག་པ་
དབྱེ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་ནི་ལྷག་མ་ཡོངས་སུ་
བཅད་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་སོ། །འཁོར་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲགས་བཟླ་ཚུལ་ནི། འཁོར་
ལྷ་རང་རང་གི་སྒྲགས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་རང་རང་གི་ཕྱག་མཆོན་དང་། རང་
རང་གི་ས་བོན་ཀྱིས་མཆོན་པའི་མཐར་རམ། རང་རང་གི་ཕྱག་མཆོན་རྒྱང་
པའི་མཐར་རམ། རང་རང་གི་ས་བོན་རྒྱང་པའི་མཐར་རམ། རྩྱ་ཡིག་གི་མཐར་
རང་རང་གི་སྒྲགས་རང་རང་གི་མདོག་ཅན་ཉལ་འབྱེད་གང་རུང་གིས་གཡས་
སུ་བསྟོར་ཏེ་འཁོད་ཅིང་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པར་ཅན་དུ་དམིགས་ལ་ལྷ་

སོ་སོའི་སྤྲུག་ས་བཟུང་བར་གསུངས། གྲུབ་ན། སྤྲོ་བ་སྤྱི་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པར་
གསུངས། དེས་ན་ཡུམ་གྱི་སྤྲུག་ས་བཟུང་བའི་ཆོ། དེ་རྗེ་རོ་ལངས་མའི་སྤྲུག་ས་
ཀར་ཉི་གདན་ལ་དོ་རྗེ་སྤོན་པོ་ཅེ་ལྟ་བུ་གྱེན་འགྲོང་གི་ལྟེ་བར་སྤྱི་ཡིག་སྤོན་
པོས་མཆན་པའི་མཐར་འཇུག་སྤྲུག་ས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་
པ་ཅན་དུ་འཁོད་པར་གྱུར་པར་མོས་ལ། ཨོ་བཟོ་བེ་རྩ་ལྷོ་སྤྲུག་ས་བཟུང་། །དེ་
རྗེས། གཉི་ལྷག་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྤྲུག་ས་བཟུང་བའི་ཆོ། གཉི་ལྷག་
གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དང་ཅ་ཅི་ཀའི་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུག་ས་ཀར་ཉི་གདན་ལ་
འཁོར་ལོ་དཀར་པོ་ཅིབས་བརྒྱད་བུ་ལྟེ་བར་ལྟེ་ཡིག་དཀར་པོས་མཆན་པའི་
མཐར་འཇུག་སྤྲུག་ས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་འོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཁོད་
པར་གྱུར་པར་མོས་ལ། རི་ན་རི་ཀ་བཟུང་།

དེ་བཞིན་དུ་རྩ་རྩ་བཟུང་བའི་ཆོ། སེར་སྤྱི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དང་
པག་མའི་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུག་ས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། ཨོ་རོ་ཡིག་བཟུང་བའི་ཆོ།
འོད་ཆགས་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་དང་དབྱངས་ཅན་མའི་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་
སྤྲུག་ས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། བཟུང་རྩ་བཟུང་བའི་ཆོ། བྲག་དོག་གཤེན་རྗེའི་
གཤེད་དང་གོ་རིའི་ཡབ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུག་ས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། ལྷན་རྩ་བཟུང་
བའི་ཆོ། མོ་བ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྤྲུག་ས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས། དམ་རྩ་བཟུང་
བའི་ཆོ། དབྱུག་པ་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་ཀྱི་སྤྲུག་ས་ཀར་དང་། དེ་རྗེས།

བརྒྱ་རྒྱུ་བརྒྱ་བའི་ཆོ། བརྒྱ་གཤམ་རྫོང་གཤམ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་དང་། དེ་རྫོང་སྤྱི་
 བརྒྱ་རྒྱུ་བརྒྱ་བའི་ཆོ། རལ་གྱི་གཤམ་རྫོང་གཤམ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་དང་། དེ་
 རྫོང་སྤྱི་ མོ་ཏ་ར་ཏི་བརྒྱ་བའི་ཆོ་ཅ་ཅི་ཀ་དང་གཏི་ཐུག་གཤམ་རྫོང་གཤམ་ཀྱི་
 ཡུལ་དང་། མོ་བ་གཤམ་རྫོང་གཤམ་ཀྱི་ཡུལ་གསུམ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་དང་། དེ་
 རྫོང་སྤྱི་ དེ་ཏ་ར་ཏི་བརྒྱ་བའི་ཆོ། བཀ་མོ་དང་སེར་སྒྲ་གཤམ་རྫོང་གཤམ་ཀྱི་
 ཡུལ་དང་། དབྱུག་པ་གཤམ་རྫོང་གཤམ་ཀྱི་ཡུལ་གསུམ་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་དང་།
 དེ་རྫོང་སྤྱི་ རྒྱ་ག་ར་ཏི་བརྒྱ་བའི་ཆོ། དབྱུངས་ཅན་མ་དང་འདོད་ཆགས་གཤམ་
 རྫོང་གཤམ་ཀྱི་ཡུལ་དང་བརྒྱ་གཤམ་རྫོང་གཤམ་ཀྱི་ཡུལ་གསུམ་ཀྱི་ཐུགས་
 ཀར་དང་། དེ་རྫོང་སྤྱི་ བརྒྱ་རྒྱུ་བརྒྱ་བའི་ཆོ། ལོ་རི་དང་ཐུག་དོག་གཤམ་རྫོང་
 གཤམ་ཀྱི་ཡུལ་དང་རལ་གྱི་གཤམ་རྫོང་གཤམ་ཀྱི་ཡུལ་གསུམ་ཀྱི་ཐུགས་
 ཀའི་ཉི་གདན་ལ་རང་རང་གི་ས་ཐོན་གྱི་མཐར། རང་རང་གི་ཐུགས་ཀྱིས་
 བསྐྱོར་བ་འདོད་ཟེར་འབར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏུ་འཁོད་པར་མོས་པ་བརྒྱའོ། །
 བརྒྱས་པའི་གྲངས་ནི། དབང་བསྐྱུར་བ་སོགས་ལས་རྩུང་གི་བསྐྱེད་པ་ལ།
 གཙོ་པོའི་རྩ་ཐུགས་དང་། སྤྱིང་པོ་གང་རྩུང་འབྱུལ། འཁོར་ཐུགས་རྣམས་ཁྱི་
 ཐུག་རེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་ཐུགས་ཁྱི། མཐུག་ཏུ་ཁ་སྐྱོང་གི་སྤྱིན་བསྐྱེད་
 རྩ་བར་གསུངས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་ཐུགས་ནི། སྤྱི་སྤྱི་མི་མཐར་སྤྱི་
 ཏུ་སྤྱི་སྤྱི་མེས་པའོ། །ཡང་འདི་ལས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད། ཡེ་ཤེས་འབེབས་

སྐྱུག་ས་བཟུང་བའི་ཆེ། རང་གི་སྐྱུག་ས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་སྐྱུག་ས་
བརྩེའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འཇམ་དཔལ་གཤམ་རྒྱུ་ལྡན་ཏེ་གཤམ་གྱི་རྣམ་པར་
སྐྱུན་བྲངས་ཏེ་རང་གི་ལུས་ལ་ཆར་འབབས་པ་བཞིན་ཐིམ་པར་བསམ་སྟེ་
བཟུང་།

ཞི་རྒྱས་དབང་འགྲུག་གི་ལས་རབ་འབྲུམས་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དེའི་སྒྲོན་
དུ་བྱ་བའི་སྐྱུག་ས་ཀྱི་བསྟེན་གྲངས་ནི། རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
ན། ཅ་སྐྱུག་ས་འབྲུམ་སྐྱུག་གཅིག་གསུམ། ཡང་ན་རྟོག་པ་བཞི་པ་ལས་བཤད་པ་
ལྟར་འབྲུམ་སྐྱུག་གསུམ་བཟུངས་ན་ལེགས། ལས་སྐྱུག་ས་ཀྱང་ཡིན་སྟེང་པོ་
ཡང་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་བརྩ་པ་འབྲུམ་སྐྱུག་གསུམ། ཉེ་སྟེང་ཡི་གེ་བརྩ་པ་ཡིག་
འབྲུམ་དུ་བཟུང་བར་རྟོག་པ་གསུམ་པ་ལས་གསུངས། ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་རྩྭ་ན་
ཀ་རས། སྒྲོན་དུ་བསྟེན་པ་བྱེ་བཤམ། མཆན་མ་ཐོབ་ནས་ལས་རྣམས་
བཅམས་པར་གསུངས། རི་སྐྱོད་གསུངས་པའི་སྐྱུག་ས་གྲངས་དེ་རྣམས་དེང་
སང་བཞི་འགྲུར་དང་། ཁ་སྐྱོད་གི་ཞི་བའི་སྐྱུན་བསྟེན་དང་། ལས་ཐམས་ཅད་
པའི་ཐབ་དམར་པོའི་ནང་དུ་རྒྱས་པ་བསྐྱེད་པའི་བརྩ་ཆའི་སྐྱུན་བསྟེན་ཀྱང་
བྱ་བར་གསུངས་སོ།

དེ་དག་གི་ཆེ་ལྟས་བྱིན་གྱིས་བཟུངས་པའི་མཆན་མ་དང་དངོས་གྲུབ་
ལས་འོད་ཟེར་ལྟས་སོགས་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་འགྲུག་གི་བཟུངས་པའི་དམིགས་

པ་ཁ་བསྐྱར་བ་སོགས་གཞུང་གཞན་ནས་ཤེས་པར་བྱ། ཟུན་དངོས་གཞིར་
 སེམས་གཞན་དུ་མ་གཡེངས་པར་བསྐྱས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས། སེམས་
 གཞན་དུ་གཡེངས་པས་བསྐྱས་པ་དང་། ཟུན་མཆམས་སུ་བསྐྱས་པ་སོགས་
 བྱི་གངས་སུ་མི་བཅིངོ། ཁོན་ཀྱང་བགེགས་བསྐྱོག་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པ་དང་། སྤགས་ཀྱི་རུས་པ་བསྐྱེད་པ་སོགས་དགོས་པ་ཆེ་བས།
 ཟུན་མཆམས་དང་། སྐྱོད་ལམ་རྣམས་སུ་འང་སྤགས་བསྐྱོད་གོས་པར་གསུངས།
 བསྐྱས་པའི་མཐར། གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་པོའི་རིགས་བདག་གི་སྤགས་
 ཀར་ཆུ་གདན་ལ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོའི་མཐར་ཡིག་བརྒྱ་ཁ་དོག་དཀར་པོས་
 བསྐྱོར་བ་ལས་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱན་བབས། གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་
 པོ་ནས་ཞུགས་སྤགས་ཆད་ལྷག་སོགས་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 དུད་ཁུ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱིར་དེད་ནས་བཟུ་བར་བསམ་ལ། ཡིག་བརྒྱ་
 བཟོད། བོང་གི་སྤགས་དོན་བཤད་པ་ལ།

ཅ་སྤགས་ཀྱི་དོན་ནི། གང་དུ་གཤེན་རྩེའི་རྒྱལ་པོ་རྟག་པར་བདག །
 འདྲེན་པ་གང་ཞིག་བདག་ལ་རིང་དུ་བཅེ། །ལྷག་པར་གཞོད་སྤྱིན་མིན་གང་
 བཅེ་བ་གང་། །དེ་དག་ནད་མེད་སྟོལ་མཛད་གཞོད་སྤྱིན་ལ་འོ། །ཞེས་པ་ཡིན་
 ལ། དོན་འགྱུར་ནི། གཤེན་རྩེའི་རྒྱལ་པོས་རྟག་ཏུ་བདག་དང་། གཤེན་རྩེའི་
 གཞོད་པས་གདུངས་པའི་འགོ་བ། །གང་ཡིན་སྐྱེ་གནས་ཟད་མེད་འཛིགས་

མེད། །མཆོག་སྦྱིན་ངེས་པར་སྦྱོལ་ཅིག་བཅེ་བས། །ཞེས་པའོ།

སྦྱི་མྱུར་ནི། གྲག་པོའི་མཆེ་བ་གཅིགས་པར་བྱེད་པའི་མདོག་
 ཅན། ཞེས་པ་ཡིན་ལ། གོན་འགྲུར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཡུལ་ཅན་ལྷན་སྦྱེས་
 གྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་རོལ་པར་
 བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་མ་ལུས་པ་བྱི་ནང་གསང་བའི་
 གཤེན་རྗེ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་སྦྱིན་པོ་གྲག་ཏུ་ཁྱོས་པ་ལྟ་བུའི་སྦྱར་སྦྱོན་པ་
 ཁྱོད་ཀྱིས་སྦྱག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་མ་ལུས་པ་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །
 ཡ་མྱུར་ཀའི་འགྲུར་ནི། གཤེན་རྗེ་མཐར་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་ལ། གོན་འགྲུར་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན། བྱི་ནང་གསང་བའི་གཤེན་རྗེའི་གཤེད་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱི་ནང་
 གསང་བའི་གཤེན་རྗེ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཆོམས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །ཡུམ་གྱི་
 སྒྲགས་དོན་ནི། རྡོ་རྗེ་རོ་ལངས་མ་ཚུར་སྦྱོན་ཚུར་སྦྱོན་ཞེས་པ་དང་། ར་ཞེས་
 པ་དགྲུག་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད། འཁོར་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་
 དང་། རིན་ཆེན་འཆང་དང་། འཁོར་བ་མ་ལུས་པ་ལས་འདས་པ་དང་། ཤེས་
 རབ་འཆང་དང་། རོ་བ་འཆང་དང་། དབྱུག་པ་འཆང་དང་། བརྒྱ་འཆང་དང་
 རལ་གྱི་འཆང་དང་། གཉི་ཐུག་དགའ་མ་དང་། ཞེ་སྤང་དགའ་མ་དང་། འདོད་
 ཆགས་དགའ་མ་དང་། རྡོ་རྗེ་དགའ་མ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ལས། ཅ་སྒྲགས་ནི།
 རྡོ་རྗེ་འདིགས་བྱེད་ལ་འདིག་རྟེན་པའི་དེགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་

སློག་གི་སྤྱིང་པོ་ཕྱལ་བ་དེ་དག་ཙ་མུགས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་ཡིན་ལ།
དེ་ཡང་། བདུད་རྒྱལ་བྱེ་བ་མགོ་རིང་གིས། །སློག་གི་ཡི་གེ་ཡ་ཕྱལ་ལོ།

དེ་ནས་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ནི། །མ་ནི་ཡུམ་ཆེན་ཙ་མུཾྱེས། །གཤེན་རྩེས་
རྒྱ་དང་བཅན་གྱིས་སྒྲོ། །ཞོང་རྩེས་ནག་འཛོམས་ས་ཕྱལ་བེད། །མིག་དམར་
དོ་དང་སྤོན་པོས་མ། །ཡི་དྲགས་རྣམས་གྱིས་ཡ་ཕྱལ་ལོ། །ཀར་བ་དང་པོའོ། །
དམ་ཡིས་ཡ་དང་སྤྱོད་བྱེད་མེ། །ཐེའུ་རང་དོ་དང་ལྷགས་མཆུས་རུ། །ལྟ་ཆེན་
དུག་གིས་ཁ་ཕྱལ་ལོ། །ཆོགས་བདག་ཡོ་དང་བདུད་གྱིས་ད། །དབྱ་ལྟ་རྣམས་
གྱིས་ཡ་ཕྱལ་ལོ། །ཀར་བ་གཉིས་བའོ། །ཡུལ་ལྷས་ཡ་དང་གཤེན་རྩེས་ད། །
རྒྱལ་པོས་ཡོ་དང་ཡ་བ་ཉིས། །ནི་ཕྱལ་གཟུང་ཡིས་ར་ཕྱལ་ལོ། །གནས་སྤྱོས་
ཡ་དང་ཕྱ་སངས་གྱིས། །ཁྲེ་དང་གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་གྱིས་ཡ། །ཀར་བ་གསུམ་
བའོ། །ཕྱ་བདུད་ཡ་དང་རལ་བ་ཆར་དགུས་ཁྲེ། །འབྱུང་འགོང་ཡ་དང་བཅན་
གྱིས་རྒྱ་ཕྱལ་ལོ། །སྤྱུ་ཡིས་ནི་དང་ཉལ་བས་རྒྱ་ཕྱལ་ལོ། །མ་མོས་མ་དང་
འགོང་པོས་ཡ་ཕྱལ་ལོ། །ཀར་བ་བཞི་བའོ། །ཞེས་བ་ལྟར་ཕྱལ་བར་གསུངས།
སྤྱིང་པོ་ཡི་གེ་བཅུ་བ་ནི། །ཆངས་བ་སོགས་གྱིས་ཕྱལ་བ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཡང་ཨོ་
ནི་ཆངས་བ་བརྒྱ་བྱིན་རྩི། །གཤེན་རྩེས་ལྷོ་རྩྱུང་སྤྱུ་ཡིས་ཐེ། །གཞོད་སྤྱིན་གྱ་
དང་མེ་ལྷས་ཀྱ། །སྤྱིན་པོ་རྒྱུང་ལྷས་ན་ན་ཕྱལ། །རྩྱུ་ནི་འབྱུང་པོ་མ་མོས་བཅ། །
ཅས་བ་ལྟར་རོ། །ཙ་མུགས་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་དེ་ཡང་སྤོན་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་

ལས། འདིག་ཉེན་པའི་བྲེགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒོག་ཡིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་།
 དེས་དོན་ལ་རིགས་ལྡེ་ཡབ་ཡུམ་ཁྲོ་བོ་དང་། སེམས་དཔའ་དང་། སེམས་མ་
 རྣམས་ཀྱི་ས་བོན་དུ་བཤད་ཅིང་། དེ་དག་ཡི་གེ་བཙུ་བདུན་དུ་བསྐྱས་པ་ན།
 ལྷ་བཙུ་གསུམ་དང་ཐོད་པ་བཞིའི་ས་བོན་དུ་ཡང་གྱུར་བར་གསུངས། ཅ་
 སྐགས་ལ་ཡི་གེ་རིང་མུང་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ནི། རི་སྐད་དུ། ཡི་གེ་སྐམ་ཅུ་སོ་
 གཉིས་ལ། །རིང་པོའི་ཡི་གེ་བཙུ་གཅིག་དང་། །མུང་ཡིག་ཉི་ལུ་ཅ་གཅིག་
 ཡོད། །འ་བཏགས་གསུམ་དང་ན་རོ་བཞི། །འབྲེང་བུ་བཞི་དང་བཙུ་གཅིག་གོ།
 །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འ་བཏགས་གསུམ་ནི། རྩ་རྩ་རྩ་གསུམ་སོ། །ན་
 རོ་བཞི་ནི་དོ་ཡོ་དོ་ཡོ་བཞིའོ། །འབྲེང་བུ་ཅན་བཞི་ནི། མེ་མེ་ཁྲེ་ཁྲེ་བཞིའོ། །
 འདི་རྣམས་བསྐྱེམས་བས་རིང་པོའི་ཡི་གེ་བཙུ་གཅིག་གོ། །མུང་བའི་ཡི་གེ་
 ཉེར་གཅིག་ནི། ཡ་མ་ས་ཡ་ཡ་རུ་ཏ་ད་ཡ་ཡ་ད་ནི་ར་ཡ་ཡ་ཡ་ཡ་རྩ་ནི་མ་ཡ་
 རྣམས་སོ།།

སྒྲ་བྲི་བསྐྱེམས་བས་ཡི་གེ་སོ་གཉིས་ཀྱི་མགོར་ཨོ་དང་མཐར་ཧྱུྃ་ཧྱུྃ་
 བཅ་པཅ་སྒྲ་བྲི་བསྐྱེམས་ཡི་གེ་སོ་དགུ་ཡོད། སྒྲིང་བོ་ཡི་གེ་བཙུ་བ་ལ་ནི།
 ཡི་གེ་རིང་བ་ལྡེ་དང་། མུང་བ་ཡང་ལྡེ་ལས། རིང་བ་ལྡེ་ནི། ཨོ་ཧྱུྃ་ཧྱུྃ་ཧྱུྃ་
 རྣམས་སོ། །མུང་བ་ལྡེ་ནི། མི་ཁ་ན་ན་པཅ་རྣམས་སོ། །ཡི་གེ་བཙུ་བ་འདི་སྒོག་
 ཡིག་བཙུ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་བཙུ་བར་བཤད་ཀྱི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་གངས་ལྟར་

བརྩོ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཉེ་སྤྱིང་ལ་ནི་རིང་བ་གསུམ་དང་ཐུང་བ་བཞི་ཡོད་དེ།
 རིང་བ་གསུམ་ནི། ཨོ་མཎྟ་རྩྱུ་རྩམས་སོ། །ཐུང་བ་བཞི་ནི། ཡ་ཏ་ཀ་པཎ་
 རྩམས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྲུགས་དོན་དང་ཡི་གེ་རིང་ཐུང་གི་ཁྱད་པར་སོགས་
 ཞེས་ནས་ལྷག་ཆད་དུ་མ་སོང་བར་བསྒྲུབ་པོས་ཤིང་། ལྷག་ཆད་ཐུང་ནའང་
 ཡིག་བརྒྱས་ཁ་བསྐྱང་ཞིང་བཏན་པར་བྱས་ཤིང་། མཆོད་བསྟོད་བྱ་བར་
 མཁས་པ་དུ་མས་བཤད་པ་ལྟར་མཆོད་པ་སྤྲུགས་རྒྱུ་ལྟར་བྱ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་
 པས་འབྲུལ། འབྲུལ་ཆེ་སྤར་ལྟར་མཆོད་ལྷ་སྟོས་ཉེ་མཆོད་པར་བསམ་ལ།
 རྣང་མཆོད་ཀྱང་འབྲུལ། བསྟོད་པ་རྒྱས་བསྐྱེད་ཅི་རིགས་བྱ། དེ་ལྟར་ལས་
 རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡན་ལག་མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ་ནི། སངས་
 རྒྱས་འཛིག་ཉེན་དུ་བྱོན་ཆོ། གདུལ་བྱ་རྩམས་ཀྱིས་མཆོད་བསྟོད་བསྤྲུགས་
 པ་བརྩོད་པ་དང་མཐུན། སྤྲེལ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛིག་པ་དང་མཐུན། སྤྲུགས་
 བསྒྲུས་པ་ནི། གསུང་གི་མཛད་པ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་
 པས། དེ་དག་གི་སྟོན་བྱེད་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བཤོ།

ལས་རྒྱལ་མཆོག་དངོས་ནི་བསྐྱེད་ཅིང་སྤྲེལ་པེམ་པེམ་ལ་ལེགས་པར་
 བསྐྱེད་པེམ་ཤིང་། བསྟོན་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས། རྩམ་དང་སྤྲུགས་
 དང་འབྲུལ་འཁོར་ལ་བཏེན་ནས་ཞི་རྒྱས་དབང་དུ་གྱུག་གི་ལས་རབ་འབྲུམས་

བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་ཚུལ་རྒྱད་རྟོག་པ་གསུམ་པ་སོགས་དང་། མཁས་
གྲུབ་རྗེས་མཛད་པའི་འབྲུལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆེན་པོ་སོགས་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །དེས་ན་ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཤད་ཟེན་ལ། ཅུ་བའི་
ས་བཅད་གཉིས་པ་སྟུན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ཡང་བཤད་ཟེན་རྟོ།།

ཁྱེན་གྱི་མཁུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ།

གསུམ་པ་སྟུན་གྱི་མཁུག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ནི། གཏོར་མ་འབྲུལ་བ་
དང་། ཉེར་བསྐྱབ་བསྐྱོན་བྱ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མཛོན་སྟོན་གྲ་མ་
ལས། ཆོག་དེ་ཡི་རིམ་པ་ཡིས། །སྟུན་མཆོམས་བཞི་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྟུན་བཞི་གའི་མཐར་རམ། མ་གྲུབ་ན། སྟུན་མ་མའི་མཐར་
གཏོར་མ་འབྲུལ་དགོས་པར་གསུངས། འབྲུལ་བའི་དགོས་པ་ནི། མི་སྐབ་རྩ་
བས། བར་ཆད་ཐམས་ཅད་ཉེར་ཞིའི་ཕྱིར། །གཏོར་མ་རྒྱན་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱ། །
ཞེས་དང་། སྟོམ་འབྲུང་ལས། སྟོམ་བྱེད་གཏོར་མ་མེད་པར་ལས། །སྦྱར་ཏུ་
འབྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །གཏོར་མའི་
བསྐྱགས་པ་རབ་ཏུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བར་ཆད་ཐམས་ཅད་
ཞི་བའི་ཆེད་ཏུ་དང་། དངོས་གྲུབ་སྦྱར་ཏུ་འབྲུབ་པའི་ཆེད་ཏུ་འབྲུལ་བའོ། །དེ་
ནས་གཏོར་སྟོན་ཐོད་པ་དང་། གཞོང་པ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ། གཏོར་མའི་
རྩས་ཁ་སྦྱོར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། ཟན་དང་། སྟན་མ་དང་། ཤ་དང་ཉ་ག་

དང་། ཆན་ཐུག་དང་། ཁུར་བ་དང་། ཆང་དང་། ཚུ་དང་། སློག་སྐྱེད་འོ་མ་
 རྣམས་དང་། བྱད་པར་རྒྱད་འདིར་བཤད་པའི་སློག་ཆགས་སྣ་ཆོགས་པའི་
 འཁམས། དེ་དག་གི་ཤུམ་ཆང་ན་ཤུག་ཅིག་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་མོས་པའམ།
 སློག་ཆགས་སྣ་ཆོགས་ཀྱིས་གཟུགས་བྱས་ལ་དེ་དག་གི་ཤུམ་ཆོས་པའམ།
 ཡང་ན་ཟན་དང་ཚུག་ཅང་མ་ཅམ་མམ། གཏོར་རྩམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཆང་ལྟ་བུས་
 བཀའ་ལ་མཆོད་པའང་བཤམ། མཆོད་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ།

གཏོར་མ་ཡང་ནང་མཆོད་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། གཏོར་
 མ་གྲོན་བསྐྱེད་ཚུལ། རྒྱས་འབྱེད་བསྐྱེད་གསུམ་གང་རུང་ཟ་མ་ཏོག་ལྟར་
 བྱས་ནས། ཡི་དམ་དང་། སློགས་སྐྱེད་དང་། ལས་གཤེན་རྣམས་ལ་ཆོག་
 ལྟར་འབུལ། བྱིན་གྱི་མཆོད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ། འཕྲིན་བཅོལ། ཡིག་བརྒྱ།
 བཅོད་གསོལ་གཤེགས་བསྐྱེད་རྣམས་བྲ། གཏོར་མ་འབུལ་ཚུལ་འདི་ནི་བདག་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་པའི་ལུགས་ཡིན། གཏོར་མ་འབུལ་པའི་དམིགས་པ་ནི། རྩི་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་ཆོ། ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་རྩི་ལས་སྐྱེས་པའི་རྩོམ་ཅེ་གཅིག་པ་
 དཀར་པོ་འོད་ཀྱི་སྐྱ་གུ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་ལ། རང་གི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལྟ་
 མོ་ཐོད་པ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་སློས་ཏེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
 གཏོར་མའི་བདུད་ཅི་ནས་ཐོད་པས་བརྩམས་ཏེ་ལུལ་ཆོ། མ་གྲོན་རྣམས་ཀྱི་
 ལྷགས་འོད་ཀྱི་སྐྱ་གུ་ཐོད་ནང་དུ་ཐུག་ནས་ཤིལ་ཤིལ་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བས་

ཐུགས་རྒྱད་བདེ་བ་ཆེན་པོས་ཆིམ་པར་བསམ་མོ།

བཟོད་གསོལ་གྱི་ཡིག་བརྒྱའི་དམིགས་པ་ནི། བཟླས་པའི་མཛུག་གི་
 དེ་དང་འབྲེལ། །གཞན་རྣམས་གོ་སྒྲ། གཏོར་མ་འབྲུལ་ཚུལ་འདི་ནི་བདག་
 བསྐྱེད་རྒྱུ་པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་སོ། །རས་ཁྱིས་སོགས་བསྐྱབ་གཞི་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཆོ་གས་བདག་མཛུན་འཛུག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ན།
 གཏོར་མ་གྲོན་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པར་དཀྱིལ་འཁོར་པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་
 ལ་འབྲུལ་བར་གསུངས་པས། དེའི་ཚུལ་ནི། མཆོད་གཏོར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ལ། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་
 དུ་དཔལ་རྩེ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཐུག་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་སྤྱེ་ནས་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྤྱི་རོལ་ཏུ་མཆོད་གཏོར་གྱི་ལས་ལ་གནས་པར་གྱུར་པར་
 བསམ་ལ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་
 བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་པ་དང་། སྤྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོགས་སྦྱོང་དང་
 ལས་གཤམ་རྣམས་ལ་སྤར་ལྟར་འབྲུལ་ལ་མཆོད་བསྟོད་སོགས་བྱས་ཏེ།
 རང་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ནས་གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དང་དུ་གྱུར་
 པར་མོས།

དེ་ནས་ཉེར་བསྟུ་བྱ་ཚུལ་ནི། མདོར་བྱས་ལས། རང་གི་འཁོར་ལོ་ལ་
 བྱི་འཁོར་ལོ་བཞུགས། །འཁོར་ལོ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་

གསུངས་པ་ལྟར། རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྱིལ་འཁོར་རང་ལ་བསྐྱུ་ཞིང་། རང་
 འོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐུན་བཞི་
 གའི་མཐར་བྱ་དགོས་ཤིང་། བྱ་ཚུལ་ནི། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་དང་ཡབ་
 ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆམས་ནས་འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ། དུར་ཁྱོད་སྐྱེད་འཁོར་དང་
 བཅས་པ་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་འོད་གསལ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱུ་
 བཟུ། བགེགས་གྱི་བར་ཆད་ཆེ་བར་དོགས་ན། བསྐྱེད་འཁོར་མི་བསྐྱུ་བར་
 དུར་ཁྱོད་གཞལ་ཡས་ཁང་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་བྱས་ནས། འོད་གསལ་ཆོས་
 རྒྱུའི་རང་ལ་གོང་དུ་བཞུགས་པ་ལྟར་ཅི་ལུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་ཟེས། སྟོང་
 པའི་རང་ལས་སྐྱར་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྫོགས་སམ། ཞལ་གཅིག་
 བྱག་གཉིས་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེད་བཞེངས་པར་མོས་ལ། སྐྱེ་མཆེད་
 གནས་གསུམ་དུ་ཡི་གེ་འགོད་ཅིང་སྟོན་ལམ་ཤིས་བརྗོད་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཉེར་
 བསྐྱུ་བྱས་ཏེ་སྐྱར་ལྟ་སྐྱར་ལྟར་བའི་དགོས་པ་ནི། གཞི་དུས་ཀྱི་འཆི་བ་འོད་
 གསལ་ལས་བར་དོའི་ཡིད་ལུས་འབྱུབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། ལམ་དུས་ཀྱི་འོད་
 གསལ་ལས་དག་མ་དག་གི་སྐྱུ་ལས་འབྱུབ་པ་དང་། འབྲས་དུས་ཀྱི་འོད་
 གསལ་ཆོས་སྐྱུ་ལས་གཟུགས་སྐྱེད་ལྟར་བའི་དགེ་ཅ་སྟོན་པ་སོགས་དགོས་
 པ་ཆེདོ།

བྱུང་མཆའ་ས་ཀྱི་ལྷན་བྱུང་ལ།

༥ བཞི་བ་ཐུན་མཆའ་ས་ཀྱི་བྱ་བ་ནི། རང་ཉིད་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་ར་
 རྒྱལ་དང་མ་བྲལ་བའི་རང་ནས་སྟོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ཟས་ཀྱི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་། ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྷང་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། ལྷས་ཀྱི་
 རྣལ་འབྱོར་སོགས་ལའང་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་དོར་ནས་རྒྱུད་ལས་
 གསུངས་པ་ལྷན་བྱུང་གོས་པ་ཡིན་ལ།

སྟོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར།

དེ་ཡང་སྟོད་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། མཐོང་ཆད་འདི་དག་རྟེན་དང་
 བརྟེན་པའི་ལྷ། །རྣ་བར་ཐོས་ཆད་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་དབྱངས། །བར་ལྷལ་
 འདི་དག་རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་དཔྱད། །ལུས་ཀྱི་འགྲུལ་བསྟོད་ཐམས་ཅད་
 ཐུག་རྒྱ་གར། །རག་གི་སྤྲ་དང་སྤྲ་ཆད་སྤྲལ་ས་ཀྱི་གདངས། །ཡིད་ཀྱི་བརྟེན་རྟོག་
 བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཡིན། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་རྩ་གཅིག་ཀྱང་། །
 ཀུན་རྗེ་བ་བདེ་ཆེན་སྐུ་མའི་གར་དུ་རྩོམ། །ཞེས་དག་ཏུ་བརྗོད་ནས་དོན་ཡིད་
 ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོད་ལམ་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་ཀྱང་མི་འགལ། ཆོག་དག་
 ཏུ་མ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའི་བས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའོ། །དེ་ལྷན་
 བདེ་སྟོང་གི་ཅིས་ཟིན་ན། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ལུས་དག་གི་ལས་རྣམས་ཀྱང་
 ཐུག་རྒྱ་འཆིང་བ་དང་། སྤྲལ་ས་བསྐྱར་བ་ལྷན་དགོས་སྟོར་དུ་འབྲེལ་བར་བཤད་དེ།

སྒྲིང་པོ་རྒྱན་ལས། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་འདུག་ན། །ལུས་ཀྱི་ཅི་ཙམ་
བསྐྱོད་པ་དང་། །ཆོག་ཏུ་རབ་ཏུ་འཕྲོ་བ་རྣམས། །དེ་དག་སྤྲུག་པ་དང་ཕྱག་
རྒྱར་འབྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟུང་རོ།

ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བཟའ་བཏུང་ནང་མཆོད་སྟུང་གི་རྒྱུ་བརྒྱུ་
པའམ། བསྐྱེད་ཀྱི་རིགས་ལྟ་ཡང་ཡུམ་ས་པོན་ལས་བྱུང་བའི། །དངོས་གྲུབ་
དབྱུག་གསལ་ཤ་ལྟ་བུ་དུང་ཅི་ལྟ། །ཡི་གེ་གསུམ་གྱིས་སྤྱངས་ཏོགས་སྤྱང་
བྱས་པས། །བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་བདུད་ཅིང་རྒྱ་མཆོར་གྱུར། །པར་མོས་ལ།
ཨོ་ཨྲཱ་ཨྲཱ་གིས་བྱིན་བརྒྱབ། དེ་ནས་ཁ་ཐབ་ཁུང་དང་། ལག་པ་གཉིས་དག་
ལྷུག་ བཟའ་བཏུང་བསྐྱེད་རྣམས་སྤྱོད་པ་ནས། སྒྲིང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་ལྟ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་ལ་དེ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཚུལ་དུའམ། ཡང་ན་རྩྱུ་གི་སྤྱད་ཀོར་
ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲིང་གི་ཆར་སྒྲ་མ་རྣམས་དང་། དེའི་ལོག་ཏུ་རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་སྤྱ་
ཆོགས་སོགས་མཆོད་ཡུལ་རྣམས་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་དག་ལ་འབྲུལ་བར་
མོས་ལ། རང་སེམས་རྩྱུ་ཡིག་རྒྱལ་བ་ཀྱན་འདུས་དང་། །རང་ལུས་ཡི་དམ་
དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱ་ཆོགས་ལ། །ཟག་མེད་བདེ་ཆེན་བདུད་ཅིང་མཆོད་པ་
འབྲུལ། །བཞེས་ནས་སྤྲུག་རྒྱུད་ཆོས་ཞིང་དངོས་གྲུབ་སྟོལ། །ཞེས་བརྗོད་
ཅིང་ལོངས་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །དེའི་ཆེ་གཏུམ་མོའི་མེ་སྟུང་ཏེ་ཟས་རྣམས་ཁུ་

བར་བྱེད་པའི་དྲངས་མ་རྣམས་ནི་སྟོང་གའི་སྒྲ་མ་ལྷས་གསོལ་ཞིང་། སྟིགས་
མ་རྣམས་ཐལ་བར་གྱུར་ནས་འོག་སྟོ་ནས་འཕྲོན་པར་བསམ་མོ། །འདིའི་
སྐབས་སུ་གསང་གནས། ལྟེ་བ། སྟོང་ག་ མགོན་པར་རིམ་བཞིན། རྒྱང་། མེ
ས། རྒྱའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་བསམ་པ་སོགས་བཤད་པ་ལྟར་དམིགས་ཀྱང་
མི་རྒྱང་བ་མེད་ནའང་། སྒྲ་མ་དེ་སྟོའོ། །ཟས་རྒྱང་ཟད་ཞུ་རྟེས། ལྟེ་བའི་རྒྱང་
བྱས་པ་ཅན་འཛིན་པར་གསུངས་པས། དེ་འཛིན་ཚུལ་ནི། སྒྲ་བྲག་གཉིས་
ནས་རྒྱང་དལ་བྱས་ནང་དུ་རུབ། དེ་ལྟེ་བར་སྟེབས་པ་དང་མཉམ་དུ་མཆིལ་
མ་མིད། འོག་རྒྱང་ཡར་འབྲེན་ཆེད་དུ་འོག་སྟོ་ནང་དུ་བཅུ་མས་ནས། སྟོང་འོག་
གི་རྒྱང་གཉིས་ལྟེ་བར་ཁ་སྐྱར་བར་མོས་ཏེ་རྒྱང་ནང་དུ་རྒྱང་ཟད་བཟུང་།
བཟུང་མི་རྒྱས་པའི་མཆའས་ནས་ཁ་ནས་མ་ཤོར་བར་སྒྲ་བྲག་ནས་དལ་
བྱས་དབྱུང་བར་བྲ། ཟས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནམ་ཟས་ཟ་བ་རེ་བཞིན་བྱས་ན།
དུས་མིན་གྱི་འཆི་བ་དང་། སྐྱན་དང་། དམུ་རྒྱུ་དང་། དུག་གིས་མི་ཚུགས།
དཀོར་དང་འོག་འཆོའི་སྒྲིག་པ་མི་གསོག་པ་དང་། ཟས་ཟ་བ་རེ་བཞིན་དུ་ལྟ་
དང་སྒྲ་མ་ལ་མཆོད་པའི་པན་ཡོན་འབྱུང་བར་བཤད་དེ། གདན་གཞི་ལས།
གང་ཞིག་བཟའ་བཏུང་རྒྱང་ཟད་རྣམས། །བསྟོ་བ་བྱས་ནས་བཟའ་བར་བྲ། །
འདི་ལྟར་སྟོང་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ། །བྱ་ལོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར།

ཉལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། དེལ་བྱ་བས། ཐེག་ལེ་རྒྱ་དཔེ་བར་བསྐྱུས་ལ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་གཉིད་ལ་འབྱུག །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་ཕྱགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྒོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས། སྒོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་ལྟར་གྱུར། དེ་ཐམས་ཅད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ལ་ཐེམ་པ་སོགས་སྤར་ལྟར་བསྐྱུས་ནས་འོད་གསལ་སྒོར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ་སྟེ་ཉལ་བའོ།

ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར།

ལྡང་བའི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས། ཚད་མེད་བཞི་ཡིས་བསྐྱལ་བ་ཡིས། སྒོན་གྱི་སྒོན་ལམ་རྗེས་བྲན་ནས། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་སྒྲོར་བ་ཡི། ཉིང་འཛིན་རིམ་བར་ལྡང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྱུ་དབྱངས་དང་ཁ་མ་བུའི་སྒྲུས་བསྐྱལ་བས་སད་པར་བསམ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གསུགས་སྒྱུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྟུང་བའི་སྒོས། འཛིག་གསུང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་བའི་ར་རྒྱལ་གསལ་སྤར་བཞིན་ནས་ལྡང་ངོ་། ། ལྟས་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། ལྟས་བྱེད་གྱི་ཆུ་དེ་མི་བསྐྱོད་པ་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱེད་ལ། ཡེ་ཤེས་བ་དགྲ་གཞུགས་བྱས་ཏེ་དེ་ཁྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཆུར་མོས་ལ། ལྟས་བྱེད་ཆོ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ནམ་པར་བྱོན་པའི་ཐུགས་ཀ་ནས་ལྷ་མོ་ནམས་སྒྲོས་
 ཉེ་རང་ལ་བུམ་ཚུ་ལྷག་ཅིང་། དེ་ལྟར་བལྟམས་པ་སོགས་ཆོགས་བཅད་དང་།
 ཨོ་སཐ་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཨ་ཉི་ཤི་ཞེས་སོགས་ཐུགས་བརྗོད་བཞིན་དབང་བསྐྱར་
 བར་བསམ་སྟེ་ཁྱེས་བྱའོ། །དེ་དག་དག་འདོན་དུ་བཀོད་ན། ཡོན་ཆབ་རྩྭ་ལས་
 མི་བསྐྱོད་ཡབ་ཡུམ་གྱུར། །ཡེ་ཤེས་པ་ནམས་སྤྱན་དངས་དེ་ལ་ཐེམ། །དེ་ཉིད་
 ལྷ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། །ཡེ་ཤེས་དག་བྱེད་བདུད་ཅིའི་ཚུ་དུ་གྱུར། །
 ཅེས་བརྗོད་བ་ལྟར་མོས།

ཁྱེས་གྱི་ནམ་བུའོ།

དེ་རྗེས་ཁྱེས་བྱེད་ཆོ། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ཆོགས། །
 རིགས་ལྔ་ཡབ་ཡུམ་ནམ་པར་འཁོད་བ་ཡི། །ཐུགས་ཀ་ནས་བྱང་ཡེ་ཤེས་ལྷ་
 མོ་ནམས། །རང་ལ་བུམ་ཚུ་ལྷག་ཅིང་དབང་བསྐྱར་གྱུར། །བར་མོས་ཏེ། ཨོ་
 སཐ་ཏ་སྤྲ་ག་ཏ་ཨ་ཉི་ཤི་ཀ་ཏ་ས་མ་ཡ་བྱེ་ཡེ་ལྷ་རྩྭ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ཁྱེས་
 གྲ། མདུག་ཏུ། དེ་ལྟར་དབང་བསྐྱར་ལུས་གང་བེ་མ་དག་། ཚུ་ལྷག་སྤྱི་གཙུག་
 གནས་བ་ཡོངས་གྱུར་ལས། །མི་བསྐྱོད་བ་ཡིས་དབུ་བརྒྱན་དབང་ལྷ་ནམས། །
 རང་ལ་ཐེམ་བས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བར་གྱུར། །བར་བསམ་མོ། །དེ་ལྟར་
 ཉམས་སུ་སྒྲངས་པའི་སྤྱབ་བ་པའི་ལུས་སྟོབས་རྒྱུར་གྱུར་ན། ཉས་བར་བྱེད་
 ཚུལ་ནི། མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས། སྤྱི་པོར་སྒྲ་བར་ཨོ་སྤྱན་ཅན། །དམ་པའི་

སེམས་ཀྱི་ཚུ་འཛིག་པས། །སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་ནི་ཆོམ་བྱེད་པ། །ཆོ་ག་བཞིན་
 དུ་དབང་བསྐྱེད་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་རང་གི་སྐྱི་
 བོར་མཐོ་གང་ཅམ་དུ་ཤ་ཡིག་དཀར་པོ་ཞིག་བསམ། དེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་
 ལས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱོམ། དེའི་འོག་ཏུ་
 ཞོ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་བསམ་སྟེ། ཟླ་བ་ཞོ་ཡིག་དང་བཅས་
 པ་ལས་རིགས་ལྗེའི་རོ་བོ་བདུད་ཅི་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྗེ་འོད་ཟེར་དང་བཅས་པ་
 བབས་པས་རང་གི་སྐྱི་བོར་ནས་ཞུགས་ཏེ་རྒྱུ་མཐིལ་གྱི་བར་གང་སྟེ་ལུས་
 གཞི་བརྩེད་དང་ལྷན་པར་བསམ་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་ཆེ་རིང་ཞིང་། ཉད་མི་
 འབྱུང་། སྐྱ་དཀར་དང་། གཉེར་མ་སོགས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།།

སྐྱུ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་བཤད་པ།

ད་ནི་སྐྱུ་བ་ཐབས་ཀྱི་ཆིངས་བཤད་པ་ལ། བསྐྱེད་རིམ་འདི་ལ་ཉིང་
 འཛིན་གསུམ་དང་། རྣམ་འབྱོར་བཞི་ཆང་བར་བཤད། ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་
 བློ། དང་པོ་སྐྱོར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་
 འཛིན། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་སོ། །རྣམ་འབྱོར་བཞི་བློ།
 རྣམ་འབྱོར། རྗེས་སུ་རྣམ་འབྱོར། ལྷན་ཏུ་རྣམ་འབྱོར། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོ་
 དང་བཞི་བོ།།

དེ་ཡང་ཉིང་དེ་འཛིན་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་ནི། ཆོགས་ཞིང་གི་མགོ་

ནས་བཟུང་སྟེ་རིག་མ་འདུ་བྱ་བའི་བར་ནི། དང་པོ་སྦྱོར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཡིན། །ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནས་
བཟུང་སྟེ་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་བཏབ་གྱི་བར་ནི་དགྲིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་གི་
ཉིང་རེ་འཛིན་ཡིན། མཆོད་པའི་མགོ་ནས་བཟུང་སྟེ་གཏོར་འབུལ་གྱི་བར་ནི་
ལས་རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་འདུ་ཞིང་ལས་རྒྱལ་མཆོག་དངོས་ནི་ཞི་སོགས་ལས་
སྐབ་པའི་ཆོག་པོ།

ནལ་འབྱོར་བཞིར་འདུ་ཚུལ་ནི། ཆོགས་ཞིང་གི་མགོ་ནས་བཟུང་སྟེ་
རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་པའི་བར་ནི་ནལ་འབྱོར་དུ་འདུ་ཞིང་ནལ་འབྱོར་
དངོས་ནི་རྒྱ་དོ་རྩེ་འཛིན་པའི་ནལ་འབྱོར་རོ། །འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་བསྐྱེད་
པ་ནི་རྩེ་ས་སུ་ནལ་འབྱོར་རོ། །ཡུམ་གྱི་མངལ་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་རང་གི་གནས་སུ་བཞོད་པའི་བར་ནི་
ཤིན་ཏུ་ནལ་འབྱོར་རོ། །སྟེ་མཆེད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་
གཏོར་འབུལ་གྱི་བར་ནི་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཡང་བསྐྱེད་རིམ་ལམ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ནི། ཆོགས་ཞིང་གི་མགོ་ནས་
ཆོད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པའི་བར་ནི་ཆོགས་ལམ་དང་མ་བྱུན། སྐྱགས་གཉིས་
གྱི་དོན་བསྐྱོམས་པ་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྐྱགས་ཀར་ཉི་མ་བསྐྱེད་པའི་བར་
ནི་སྦྱོར་ལམ། ཉི་མ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་ནས་དཔག་ཆད་སྟོང་སྐྱག་བརྒྱར་

ཁྱབ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བར་ནི་མཐོང་ལམ། དེའི་སྟེང་དུ་
རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ག་བསྐྱེད་པ་ནས་ལྷན་ཅིག་དུ་འདུས་ཏེ་རྩོམ་ལ་ཐིམ་པའི་བར་
ནི་སྒྲིམ་ལམ། འབྲས་བུ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པ་ནི་མི་སྒྲོབ་
ལམ་དང་། སྟོར་ཚུལ་དེ་དག་གི་སྦྱར་གཞི་ལམ་ལྟར་འཛོག་ཚུལ་ནི། འཕྲོ་བ་
བཟང་པོར་སྟེ་འགྱུར་གྱི་ལས་གསོག་པའི་ཐོག་མ་ནས་འཆི་བའི་སྔ་ལོགས་
ཀྱི་སྟེག་རྒྱ་འཆར་ཁ་མའི་བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོགས་ལམ། འཆི་དུས་ཀྱི་
སྟེག་རྒྱ་ནས་བར་དོ་བས་མངལ་དུ་འདུག་ཁ་མའི་འོད་གསལ་གྱི་བར་ནི་
གཞི་དུས་ཀྱི་སྟོར་ལམ། མངལ་དུ་ཞུགས་མ་ཐག་པའི་ལུགས་སྟོག་གི་ཉར་
ཐོབ་ནས་མངལ་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་བ་དང་པོ་མ་རྩོགས་བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ། མངལ་དུ་གནས་པའི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ནས་བྱིར་མ་བཅས་ཀྱི་
བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་སྒྲིམ་ལམ། བྱི་རོལ་དུ་བཅས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་མི་སྒྲོབ་
ལམ་མོ།

བསྐྱེད་རིམ་སྟགས་ལུགས་ཀྱི་ས་བཅུ་བཞི་དང་སྦྱར་ཚུལ་ནི། ཆོགས་
ཞིང་གི་མགོ་ནས་འཇམ་དབལ་གྱི་སྟགས་ཀར་ཉི་མ་བསྐྱེད་པའི་བར་ནི་ས་
དང་པོ་མོས་སྟོད་ཀྱི་ས་དང་སྦྱར། ཉི་མ་དེ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་ནས་འོད་ཟེར་
དབལ་ཆད་སྟོང་སྟག་བརྒྱར་ཁྱབ་པའི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གྱུར་པའི་བར་
ནི་ས་གཉིས་པ་རབ་དུ་དགའ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྩྭ་ཡིག་མཐིང་ག་བསྐྱེད་

པ་ནས་དོ་རྩེ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྱ་ཡིག་གིས་མཚན་པའི་བར་ནི་གསུམ་པ་བྲི་མེད་
 དང་། བཞི་པ་འོད་བྱེད་དང་། ལྷ་པ་འོད་འཕྲོ་བ་དང་། རྩལ་པ་སྦྱང་དགའ་དང་།
 བདུན་པ་མངོན་གྱུར་དང་། བརྒྱད་པ་རིང་དུ་སོང་བ་དང་། དགུ་པ་མི་གཡོ་བ་
 དང་། བཅུ་པ་ལེགས་པའི་སྒོ་བྲོས་དང་། བཅུ་གཅིག་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་རྣམས་
 དང་། སྤར་གྱི་དོ་རྩེ་དེ་ལས་དོ་རྩེ་ལྷ་མོའི་གཟུགས་སྒྲོས་པ་ནས་ཚུར་མ་
 བསྐྱུས་ཀྱི་བར་ནི་བཅུ་གཉིས་པ་དཔེ་མེད་ཀྱི་ས་དང་། འོད་ཟེར་དེ་རྣམས་
 ལྷན་ཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་དོ་རྩེ་ལ་ཐིམ་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་
 ས་དང་། འབྲས་བུ་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བཞེངས་པ་ནི་བཅུ་
 བཞི་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་དོ་རྩེ་ལའི་ས་དང་སྦྱར་བར་གསུངས།

སྦྱང་གཞི་ས་བཅུ་བཞིར་འཛོག་ཚུལ་ནི། འགྲོ་བ་བཟང་པོར་སྐྱེ་འགྱུར་
 ཀྱི་ལས་གསོག་པའི་ཐོག་མ་ནས་བར་དོ་བས་མངལ་དུ་འཇུག་ཁ་མའི་འོད་
 གསལ་གྱི་བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་དང་པོ་དང་། མངལ་དུ་
 ཞུགས་མ་ཐག་པའི་ལུགས་སྒྲོག་གི་ཉིར་ཐོབ་ནས་མངལ་དུ་གནས་པའི་ཆེ་བ་
 དང་པོ་མ་རྫོགས་ཀྱི་བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་གཉིས་པ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་ཆེ་བ་གཉིས་པའི་སྐབས་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་གསུམ་པ་བྲི་མེད་
 དང་། ཆེ་བ་གསུམ་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་བཞི་པ་དང་། ཆེ་བ་བཞི་པ་ནི་གཞི་
 དུས་ཀྱི་ས་ལྷ་པ་དང་། ཆེ་བ་ལྷ་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་རྩལ་པ་དང་། ཆེ་བ་རྩལ་

པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་བདུན་པ་དང་། རྒྱ་བ་བདུན་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་
བརྒྱད་པ་དང་། རྒྱ་བ་བརྒྱད་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་དགུ་པ་དང་། རྒྱ་བ་དགུ་པ་
ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་བཅུ་པ་དང་། རྒྱ་བ་བཅུ་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཅིག་
པ་དང་། མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་མགོ་འདུག་བསྐྱར་བ་ནས་བྱིར་མ་འཕྱལ་
བའི་བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། མངལ་ནས་བྱིར་འཕྱལ་བ་
ནས་བྱིར་མ་བཅས་ཀྱི་བར་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། བྱིར་
བཅས་པ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པར་གསུངས།

ཡང་སྤྱད་གཞིའི་ལེན་པ་པོ་ནི་འཛམ་བུ་སྤྱིར་བའི་མི་མངལ་སྤྱེས་
ཁམས་དུག་ལྡན་གྱི་མིར་སྤྱེ་འགྱུར་གྱི་འཛམ་བུ་སྤྱིར་བ་དེས་ལྷས་ཅི་འདྲ་བ་
ཞིག་གི་སྤྱེ་བ་ལེན་ན། དལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཞིང་ཁམས་
དུག་ལྡན་གྱི་མིར་སྤྱེ་བ་ལེན། གནས་གང་དུ་སྤྱེ་བ་འཛིན་ན། བྱི་ལྷགས་རི་
ནས་དབུས་ཀྱི་སྤྱིར་གི་བར་ཏེ། དངོས་སུ་ན་འཛམ་བུ་སྤྱིར་གི་དབུས་སྟེང་
འདྲིར་རོ། །ལས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསགས་པས་སྤྱེ་བ་ལེན་པ་ནི། ཞིང་ཁྱད་
པར་ཅན་ལ་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་མིའི་ལྷས་
བྱི་མ་ལེན་པ་ལ། སྤྱ་མའི་ཕྱང་པོ་མ་དོར་བར་མི་རུང་བས། འཆི་བ་འོད་
གསལ་གྱི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་སྤྱང་ཞེན་ཞི་བར་བྱས་ནས་ལེན་ནོ། །སྤྱ་མའི་ཕྱང་
པོ་དོར་ནས་བྱི་མའི་ལྷས་ཐོབ་པའི་བར་དེར་བར་དོ་མེད་པར་མིར་མི་སྤྱེ་

བས། འཆི་བ་འོད་གསལ་གྱི་རྗེས་སུ་ཤིན་ཏུ་སྤང་བ་སྤང་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་བར་དོ་འཛིན། བར་དོ་བ་དེས་ལུས་རགས་བ་དོན་དུ་གཉིར་བ་ལས།
 ལས་གྱིས་འཕངས་བ་ལྟར་འཛུམ་བུ་སྤྱིང་བའི་དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རགས་བ་
 ཐོབ་འོང་། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ལམ་བསྐོས་བ་ལ་སྦྱར་ན། འདིར་ཡང་སྦྱང་བྱེད་
 ལམ་གྱིས་སྦྱེ་བ་ལེན་བ་ནི་ལམ་བསྐོས་ལས་བའི་སྤྲལས་བ་དེས་ལུས་ཅི་འདྲ་བ་
 ཞིག་གི་སྦྱེ་བ་ལེན་བ་ནི། སྤྲལ་སྦྱེ་འབྲས་བུ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་སྦྱར་སྦྱེ་བ་ལེན།
 གནས་གང་དུ་སྦྱེ་བ་འཛིན་བ་ནི། རྡོ་རྩ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་བཅས་གྱི་
 བར་ཏེ། དངོས་སུ་ན་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་གདན་དབུས་མའི་སྟེང་དེར་རོ།

ལས་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་བསགས་བས་སྦྱེ་བ་ལེན་བ་ནི། ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་
 ལ་དམིགས་ནས་བྲག་མཆོད། སྟོམ་བཟུང་ཆོགས་ཞིང་ལ་ཆོགས་བསགས་
 བའི་བསོད་ནམས་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ལྟའི་ལུས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྦྱེ་བ་ལ་ཐ་
 མལ་གྱི་ཕུང་པོ་མ་དོར་བར་སྤང་དུ་མི་རུང་བས། རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་
 དང་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་བའི་ཆོས་སྦྱའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་ཞི་
 བར་བྱས་ནས་ལེན་ནོ། །སྤྲ་མའི་ཐ་མལ་བའི་ཕུང་པོ་དོར་ནས། བྱི་མའི་ལྷ་སྦྱ་
 ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཐོབ་པའི་བར་བར་མ་དོའི་ལམ་མེད་པར་ལྷ་སྦྱར་མི་སྦྱེ་བས།
 སྟོང་བ་བསྐོས་ལས་བའི་འོག་འབྲས་བུ་དོན་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་མ་རྗེས་གོང་དུ་རྒྱ་
 དོན་རྗེ་འཛིན་བ་ལ་ལོངས་སྦྱར་ལྟར་བ་དགོས། སྦྱ་ཐ་མལ་བའི་མིག་གི་སྦྱོང་

ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་དེ། ཡིད་ངོར་རགས་པའི་ལྷ་སྐྱེའོ་པའི་དབང་པོ་སྐྱལ་སྐྱེད་
རྫོཾ་འཛིགས་བྱེད་དུ་ལྷང་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནམས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་ཆེ། ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་སྐྱེན་བཞིར་
བཅད་དམ། སྐྱེན་གསུམ་བཅད་ནས། རྒྱུན་ལྷན་དུ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱོམ་པ་ན་
ལོ་གཅིག་ལས་མི་རིང་བར་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བཤད། སྐྱེན་བཞིར་
བཅད་ནས་རྒྱུན་ལྷན་དུ་བསྐྱོམ་ཆེ། སྐྱེན་རེ་རེའི་ནང་དུ་ལོང་སྐབས་ཡོད་ན་
སྐྱེན་བཞི་ག་ལ་སྐྱེབ་ཐབས་རྒྱས་པ་རེ་བསྐྱོམ་པ་བྱུང་ཆེན་ཇ་ལ་རྒྱ་རི་བས་
བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན། སྐྱེན་ཐོག་མཐའ་གཉིས་རྒྱས་ལ། བར་པ་གཉིས་
བསྐྱེད་པ་བྱེད་པ་བྱུང་ཆེན་སྐྱེན་ཞབས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རམ། སྐྱེན་དང་པོ་
རྒྱས་ལ་ཐ་མ་གསུམ་བསྐྱེད་པ་བྱུང་ཆེན་ལྷ་བའི་ན་བཟའ་ཅན་ཀྱིས་བཞེད་པ་
ལྟར་རམ། གེལ་བ་བྱུང་ན་བཞི་ག་ལ་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་ཨ་རྒྱ་ཀ་རས་
བཤད་པ་གང་རུང་བྱ། ལས་དང་པོ་བའི་ཆེ་ཆོགས་ཞིང་ནས་རིམ་གྱིས་
བསྐྱེད་པ་གནད་དུ་ཆེ། སྤྱིར་དེ་དག་བསྐྱེད་རིམ་སྐྱེན་བཞིར་བསྐྱོམ་ན་སྐྱེ་ཤི་
བར་དོ་གསུམ་སྐྱེད་སྟེ། རྫོགས་རིམ་གྱིས་སྐྱེན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དང་།
གཞན་ཡང་ལྷག་པའི་ལྷས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རྫེས་སུ་འཛིན་པ་དང་།
བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་
དང་། ལས་ཀྱི་སྐྱེབ་པ་འདག་པར་བྱེད་པ་དང་། ལམ་འདིའི་རྣལ་འབྱོར་པ་

འཆི་ཆེ་ལྷ་དང་དཔའ་པོ་དཔའ་མོས་བསྐྱུས་ནས་བྱི་ནང་གི་མཁའ་སྤྱོད་དུ་
 འཁྲིད་པ་དང་། ཞི་སོགས་གྱིས་ལས་རབ་འབྱམས་མཐའ་ཡས་པ་ཇི་ལྟར་
 འདོད་པ་འབྱུང་ཅིང་གྲུབ་ཆེན་བརྒྱད་འབྱུང་པ་སོགས་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་ཡོད་ཅིང་བྱད་པར་དུ་འཛིགས་བྱེད་ལ་དེ་དག་གི་སྤྱིང་དུ་བྱད་པར་
 ལྷ་སོགས་དང་། ཤེས་རབ་ཆེ་བ་ལྷུར་དུ་ཐོབ་པ། འདིའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་བྱས་
 བ་ལ་ཡང་བདུད་དང་བདུད་རིགས་ཀྱི་བར་ཆད་གྱིས་མི་ཚུགས་པ་དང་།
 འདིའི་རྒྱད་ནས་བཤད་པའི་ལས་རབ་འབྱམས་དག་ཀྱང་བསྟེན་སྐྱབ་རབ་
 འབྱིང་ཅི་རིགས་ཙམ་བྱས་པས་ཀྱང་ལྷུར་དུ་འབྱུང་པ། འདིའི་སྐྱབ་པ་པོ་དག་
 ལ་ཐོས་བསམ་ཆེར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱན་ཤེས་པ་ལྷུར་དུ་འབྱུང་།
 ལྷ་གཞན་ལས། བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་ཆོན་ཁ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ། རྒྱ་གར་གྱི་ལྷ་མི་ཏ་
 སོགས་ནས་བརྒྱད་པར་མ་ཟད། འདིར་ཡང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་ལྷ་ཞི་
 ཁོ་གཉིས་ཀས་མངོན་སུམ་དུ་དབང་བསྐྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས། གདམས་པ་
 མ་ལུས་པ་བསྟན། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་དད་མ་ཡལ་བར་གྲུབ་
 ཐོབ་གཅིག་ནས་གཅིག་བརྒྱད་ཀྱི་གདམས་པ་ཡིན་པས། ད་ལྟ་འདི་ལ་བསྟེན་
 སྐྱབ་ཅུང་ཟད་རེ་ཙམ་བྱས་པས་ཀྱང་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱི་མཆོན་ཏྲགས་མངོན་
 སུམ་དུ་འོང་བ་མྱོང་བས་གྲུབ་པ་དེ་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་པན་ཡོན་བྲན་བས་མི་
 ལྷོག་པའི་དད་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ། དབང་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོར་ཞུགས།

དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པ་བསྐྱེད་བ་གཞིར་བྱས་ཏེ་སྣའི་ནལ་འབྱོར་འདི་མཐར་
འབྱུང་བར་བྱས་ནས་བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་ཏེ། དགོ་ལེགས་ཀྱི་མཚན་མས་
སྒྲོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་བ་ཞིག་གྱུ་ལོ། །ཞེས་མཁས་མཆོག་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པས་བཤད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་སོ།།

དེ་ལྟར་དཔལ་རྫོང་མཛེས་པ་བྱེད་ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལམ་ཐབས་
མཛེས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཅུ་པ་ར་དམ་བཅས་པ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་
ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། རྫོགས་རིམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་བྱར་དུ་འཆད་
པར་འདོད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་སྟོབས་བཞི་ཆད་མེད་བཞི། ། བདེ་ཆེན་སྐྱེ་
མའི་སྤྱོད་པོ་ཁོ་སྐྱར་ཤར། །དཔལ་ཆེན་རྫོང་མཛེས་པ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་མའི། །
རིམ་བཤད་པོའི་ལམ་འཁྱིད་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་དཔལ་རྫོང་མཛེས་པ་བྱེད་
ཆེན་པོའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐྱེ་གསུམ་ཁོར་བུའི་བར་མཛོད་ཅེས་བྱ་
བ་འདི་ནི། དཔྱེད་ལྷན་དར་ཏན་དགོ་སྟོང་སྟོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་དང་། དད་ལྷན་
ནང་ཆེད་གོ་སྟོང་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་ཞིང་། རང་གི་དད་པས་ཀྱང་
ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རྫོང་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་གསལ་
པའི་སྟོན་མེད་དང་། བཅུ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཚན་ཀྱིས་མཛོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་སྟེ་མ་དང་། ཡང་དེས་མཛོད་
པའི་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་བྱུང་རྒྱ་མཚོའི་སྟོང་པོ་དང་། ལྷ་ཨི་བའི་

ལྷགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་གི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྒོ་
 བཟང་ཆོས་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་འཛིགས་བྱེད་དཔལ་པོ་གཅིག་པའི་བསྐྱེད་
 རིམ་དང་། ཡང་དེས་མཛད་པའི་ཐེན་མོ་རྒྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་འཇམ་དཔལ་
 མཉེས་བྱེད་དང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས་
 མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་སྐལ་བཟང་འཇུག་དོགས་དང་། ཐང་སག་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དང་། བད་དཀར་འཛིན་པ་
 བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་དངོས་གྲུབ་གཉེར་མཛོད་དང་།
 མཁས་མཆོག་དག་དབང་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་བ་མ་
 ཉོག་གི་སྒྲིང་པོ་དང་། དོ་རྗེ་འཆང་མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་
 དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཆོའི་གྲུ་གཟིངས་དང་། མཁས་
 དབང་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཀུན་འཇུག་དགའ་སྟོན་
 སོགས་ལ་ཞིབ་དུ་སྟོན་གྲུས་ཤིང་། གཅིག་ལས་གསལ་ཁ་མ་བྱུང་བ་གཅིག་
 ཤོས་ལས་ཁ་བསྐྱངསྟེ། སྒྲ་མ་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྩལ་སྤྱི་བོར་བསྟེན་པའི་
 མཐུས། ལམ་འདྲིའི་ཉམས་ལེན་ལ་མོས་པ་མི་དམན་པའི་ཤུག་བཅུན་སྒོ་བཟང་
 ལྷན་གྲུབ་བམ་མིང་གཞན་སྟེག་པའི་དོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བས་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་བ་ནི་
 དད་བཙོན་ཤེས་རབ་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དགོ་སྒོར་སྒོ་བཟང་ཤེས་རབ་པོ། །
 འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་བྱུད་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་པའི་མདོ་སྤྲུགས་

ཀྱི་བསྐྱེད་བ་ཕྱོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཁེངས་ཀྱིས་ལ་ཡུན་
རིང་དུ་གནས་བ་དང་། ཡང་སྒོས་སུ་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཉེ་ལམ་འདི་
ལ་བཏེན་ནས་སྤེལ་འཛིགས་མཛད་རྩོམ་པོ་འཕང་ལྷུང་དུ་ཐོབ་བར་གྱུར་
ཅིག། །

དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་ཟབ་ལམ་རིམ་བཤག་ཉིས་པ་ རྗེ་གས་རིམ་སྐྱ་གསུམ་ཐེམ་སྐྱས་བཞུགས་སོ།།

བརྗེ་བྲ། དཔལ་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་རྗེ་གས་རིམ་

༡༡། །ན་མོ་གུ་རུ་མཆུ་མོ་ལ། རྒྱལ་ཀུན་མཁུན་རབ་གཅིག་
བསྐྱུས་འཛམ་དཔལ་དབྱངས། །མ་རུངས་བདུད་དཔུང་འཛོམས་མཛད་
གཤེན་རྗེ་འཛིགས། །དེ་ཉིད་མི་གཟུགས་ཤར་བ་སྒོ་བཟང་གྲགས། །དབྱེར་
མེད་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་ལ་འདུད་དོ། །བྱང་ཆོས་ལྷ་ལྷན་འཛིགས་མཛད་རྗེ་རྗེ་ཡི། །
ཟབ་ལམ་གཉིས་པ་རྗེ་གས་རིམ་ཉམས་ལེན་ཚུལ། །རྒྱུད་དང་རྒྱུད་འགྲེལ་སྒྲ་
མའི་མན་ངག་བཞིན། །གསལ་བར་འཆད་དོ་ལས་གྱི་གཤེན་རྗེ་སྐྱོངས།།

འདིར་སྐྱལ་བ་དང་ལྷན་པའི་གདུལ་བྱ་ལྷམས་རྗེ་རྗེ་འཆང་གི་སར་བདེ་
སྐྱེད་ཀྱི་བཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཉེ་ལམ་ཟབ་མོ་རིམ་བཤག་ཉིས་ལས། དང་པོ་
བསྐྱེད་པའི་རིམ་བཤག་རྒྱུས་པར་བྱུང་བཤད་ཟེན་ལ། ད་ནི་གཉིས་པ་རྗེ་གས་
རིམ་འཆད་པ་ལ། ས་བཅད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་
རིམ་ལྷ་བསྐྱུས་གསལ་ལས། དངོས་པོའི་གནས་ལྷགས་ལམ་དང་ནི། །
འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བའི་རིམ་བཤག་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་

ཚུལ། ལམ་བཟོད་བའི་རིམ་ལ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་བའི་ཚུལ་གསུམ་
མོ།

གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ།

དང་པོ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ། ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ། སེམས་
ཀྱི་གནས་ཚུལ། ལུས་སེམས་སྤྱོད་མོང་བའི་གནས་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་
ཉིད་ལས། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་
གནས་ཐབས་ལ། །རགས་དང་སྤྲ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ། །སྤྱོད་མོང་དབྱེར་མེད་རིམ་
བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར། དང་པོ་ལུས་ལ་ལུས་རགས་ལ། ལུས་སྤྲ་བ།
ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལུས་ཏེ་གསུམ་ཡོད། གཉིས་བ་སེམས་ལ་ཡང་སེམས་རགས་
ལ། སེམས་སྤྲ་བ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་གསུམ་ཡོད། གསུམ་བ་ལུས་
སེམས་སྤྱོད་མོང་བ་ལ། རགས་བའི་ལུས་སེམས་སྤྱོད་མོང་བ། སྤྲ་བའི་ལུས་
སེམས་སྤྱོད་མོང་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་དག་གི་མཆོད་གཞི་ནི། རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་
འབྱུང་ལུས་རགས་བ་ནི་ལུས་རགས་བ་ཡིན། ལུས་ལ་གནས་བའི་ཅ་རྒྱུང་
ཐེག་ལེ་གསུམ་ནི་ལུས་སྤྲ་བ་ཡིན། སྤྲོང་བ་བཞིའི་སེམས་ཀྱི་བཞོན་པར་གྱུར་
བའི་རྒྱུང་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལུས་ཡིན། ཐེག་རྣམ་སྤྲོད་ལུས་ཏེ་སྤྲོ་
ལཱེ་རྣམ་ཤེས་རྣམས་ནི་སེམས་རགས་བ་ཡིན། ཅ་ཉོན་རྒྱག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤ།
རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སེམས་རྣམས་ནི་

སེམས་སྤྲ་བ་ཡིན། སྤྲོང་བ་བཞིའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་
སྤྲ་བའི་སེམས་ཡིན། རགས་པའི་ལུས་སེམས་ཆོགས་པ་ཅམ་ནི་རགས་པའི་
ལུས་སེམས་སྤུན་མོང་བ་ཡིན། ལའོར་འདས་ཀྱང་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་ཤིན་
ཏུ་སྤྲ་བའི་ལུས་སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་སྤྲ་བའི་ལུས་སེམས་སྤུན་མོང་བ་
ཡིན།

ཡང་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་སེམས་གཉིས་དང་། གཉུག་མའི་ལུས་
སེམས་གཉིས་ཏེ་མུ་བཞིར་ཡོད་པའང་ཤེས་དགོས་ཤིང་། གནས་སྐབས་
པའི་ལུས་ནི་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཆི་བྱེད་པའི་ཆེ་འདོར་ལེན་བྱེད་
པའི་ལུས་དེ་ལ་རགས་པ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ཞེས་པ་དང་། གནས་
སྐབས་པའི་སེམས་ནི་སྒོ་ལྗེའི་རྣམ་ཤེས་དང་། ཅ་ཉོན་དུག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་།
རང་བཞིན་བརྒྱད་ཅུའི་རྟོག་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་རྣམས་དང་།
སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སེམས་རྣམས་སོ། །སྤྲ་བ་གཉུག་
མའི་ལུས་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སྒོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུད་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་
བའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་སྤྲ་བ་གཉུག་མའི་ལུས་ཡིན་པས་མ་བྱེད་ལྟེ། སྤང་མཆེད་
ཐོབ་གསུམ་གྱི་བཞེན་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་ཡིན་
ཀྱང་གཉུག་མའི་ལུས་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གནས་སྐབས་པའི་ལུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སེམས་དང་འབྲལ་དུ་མི་རུང་བར་གནས་པའི་རྒྱུད་དེ་

ལ་གཉུག་མའི་ལུས་ཞེས་བརྗོད། གཉུག་མའི་ལུས་དེས་གཞིའི་དུས་སུ་
འཁོར་བའི་རྒྱ་བྱེད། ལམ་གྱི་དུས་སུ་གཟུགས་སྒྲིའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལུང་
སྟོན་ལས། སྟོང་པོར་གྱུར་བ་རང་སྟོག་ལས། །ཁམས་གསུམ་ན་ནི་གཞན་
མེད་དེ། །སྒྱུ་མའི་རྒྱུ་གི་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉུག་
མའི་ལུས་སུ་གྱུར་བའི་ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་དེ་ལ་མི་ཤིགས་
བའི་རྒྱུ་། མི་ཤིགས་བའི་ཐེག་ལེ། འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་། ལྷན་སྐྱེས་གྱི་རྒྱུ་།
དེས་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ཞེས་བརྗོད། དེ་ཡང་རྒྱུ་གང་གིས་ཀྱང་གཞོམ་དུ་མེད་
བས་མི་ཤིགས་བའི་རྒྱུ་དང་། མི་ཤིགས་བའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་བ་དང་། རྒྱུ་
སེམས་རགས་བ་རྣམས་སྟོག་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་འདི་ལ་ཐེམ་ནས་འོད་
གསལ་འཆར་བས་ན་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤ་བའི་
སེམས་དང་འབྲལ་མི་རུང་དུ་གནས་བས་ན་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་རྒྱུ་ཞེས་བ་དང་།
ཨ་ཐུང་མིང་ཆོག་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཤིན་
ཏུ་སྤ་བ་འདི་ནི་རག་མ་ལུས་བའི་འབྱུང་ཁུངས་སྐྱེས་བུའི་རྒྱུ་དེ་གྱི་རྒྱུ་གཞན་
ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ན་དེས་དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ཞེས་བྱའོ།

མདོར་ན་སངས་འཕགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱུར་གྱུར་བའི་དེས་
དོན་གྱི་ཨ་ཐུང་ལས་འབྱུངས་པར་གསུངས་ཏེ། མཆོན་བརྗོད་ལས། རྩོག་ས་
བའི་སངས་རྒྱས་ཨ་ལས་བྱུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་དོན་གྱི་ཨ་

ཐུང་དེ་ཡི་གཏེ་གཟུགས་དང་ཚིག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཚིག་ཏུ་བཟོད་པ་
སྤངས་པ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཚིག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་
ལས་ཐུང་བའི་རྒྱང་འགའ་ཞིག་དབྱངས་གསལ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་ནས་མགིན་
བར་སླེབས་པ་ན་རང་གི་བཟོད་བྱ་གསལ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བཟོད་པ་ཀུན་
གྱི་རྒྱ་ཡི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིར་མི་ཞིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་
དུས་ཏྲག་ཏུ་མི་ཞིགས་པ་དང་། རི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ་མི་ཞིགས་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན། གཉིས་པ་ནི་སྤྱིང་གའི་ཁམས་
དཀར་དམར་རོ། །གཉིས་པའི་སེམས་ནི་ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་ངོ་བོ་
གཅིག་པའི་ཡ་གྲུལ་དུ་གྱུར་བའི་སེམས་ཞིན་ཏུ་སྤྲ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
གཉིས་པའི་ལུས་སེམས་གཉིས་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དང་
པན་ཚུན་འབྲལ་མི་རུང་ཞིང་། འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་བར་གསུངས་
སོ། །

དེ་ལྟར་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོན་དུ་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་
འདི་དག་ཞེས་དགོས་ཤིང་། བྱང་བར་དུ་ཅ་རྒྱང་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་ལེགས་བར་ཞེས་དགོས་ཏེ། རྒྱུད་རྫོང་འཕྲེང་ལས། ཅ་ཡི་རིམ་མེད་
དེས་བར་ནི། །ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་མི་འབྱུང་ཞིང་། །ཕྱང་པོ་མེད་ན་ཡེ་ཞེས་ཆེ། །
རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྒྱང་གི་མཆོན་ཉིད་མི་ཞེས་

པས། །འཛིག་ཉེན་གསུམ་ནི་རྣམ་པར་འཁོར། །ཞེས་དང་། རིམ་ལྡེ་རྣམ་
བཤད་ལས། ཅེ་ལ་གནས་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བའང་ཤེས་དགོས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

དེས་ན་ཅ་རྒྱུད་ཐིག་ལེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། ཅེ་རྣམ་
གཞག་ལ། རྫོང་འབྲེང་ལས། ལྷ་ལ་ན་དང་ས་ར་ན། །ཨ་མ་རྩུ་ཉིའི་ཞེས་བྱའི་
མིང་། །དེ་རྣམས་སྟོས་པའི་སྟོར་བ་ཡིས། །རིམ་གྱིས་སྤུན་ནི་བརྒྱད་དུ་
འབྱུང། །གསུམ་ནི་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་འགོ། །ཐིམ་དང་ཡོངས་སྟོད་བདག་པོའི་
ཕྱིར། །རིམ་གྱིས་གངས་ནི་བདུན་ཅུ་གཉིས། །སྤར་ཡང་དེས་སྟོ་སྟོར་བ་
ཡིས། །རེ་རེར་སྟོང་སྟོང་བྱེ་བ་ཡི། །ཉག་ཏུ་གངས་ཉིད་འབྱུང་བ་ནི། །སྟོང་
སྤག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། མཉམ་སྟོར་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་ཅ། །སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྟོམ་འབྱུང་
ལས། ཉི་ཤུ་ལྷག་པའི་བརྒྱ་ཡིས་ནི། །ཅ་ཡི་གཙོ་པོ་བརྫོད་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་གསུམ་
ཞེས་པ་དང་། སྟིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་ལྡེ་ཞེས་པ་དང་། སྟིང་གར་
ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་བརྒྱད་ཅེས་པ་དང་། ཡང་སྟིང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་
ཅེས་པ་དང་། ཡུལ་ཉེར་བཞིའི་ཅ་ཞེས་པ་དང་། བྱང་སེམས་འབབ་པའི་ཅ་སོ་
གཉིས་ཞེས་པ་དང་། ཅ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཞེས་པ་དང་། ཅའི་གཙོ་པོ་བརྒྱ་

དང་ཉི་ཤུ་ཞེས་པ་དང་། ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཞེས་པ་དང་། སྤྱ་གསུང་ཐུགས་
 གྱི་ཅ་ཞེས་ཐ་སྙད་མང་དུ་བཏགས་པ་རྣམས་གོ་དགོས་ཤིང་། བྱང་པར་དུ་ཅ་
 འཁོར་བཞི་ཞེས་པ་དང་། ཅའི་འཁོར་ལོ་ལྔ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ཅ་འཁོར་ཆེ་
 བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ཅེས་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གནས་
 ཚུལ་ཆགས་རིམ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་དགོས་སོ།།

དེ་དག་ལས་སྟོང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་གསུམ་ནི། སྟོང་གའི་
 ཐད་ཀྱི་རོ་མ་རྒྱང་མ་དབུ་མ་གསུམ་སོ། །སྟོང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་
 ལྔ་ནི་སྤྱ་མ་གསུམ་གྱི་སྟོང་དུ་ཤར་གྱི་གསུམ་སྟོར་མ། ལྟའི་འདོད་མ་གཉིས་
 བསྒྲན་པས་ལྔ་ལོ། །སྟོང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་བརྒྱད་ནི། སྤྱ་མ་ལྔ་འི་
 སྟོང་དུ་རུབ་གྱི་ཁྲིམ་མ། བྱང་གི་གཏུམ་སོ། དབུ་མ་དང་སྒྲན་ཅིག་པའི་བདུད་
 བལ་མ་གསུམ་བསྒྲན་པས་བརྒྱད་དོ། །སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་ནི་སྤྱར་
 བཤད་པའི་ཤར་གྱི་གསུམ་སྟོར་མ། ལྟའི་འདོད་མ། རུབ་གྱི་ཁྲིམ་མ། བྱང་གི་
 གཏུམ་སོ་བཞིའི་སྟོང་དུ། གསུམ་སྟོར་མ་ལས་གྲེས་པའི་ཤར་ལྟའི་ཅ་འདབ།
 འདོད་མ་ལས་གྲེས་པའི་སྟོ་རུབ་གྱི་ཅ་འདབ། ཁྲིམ་མ་ལས་གྲེས་པའི་རུབ་
 བྱང་གི་ཅ་འདབ། གཏུམ་སོ་ལས་གྲེས་པའི་བྱང་ཤར་གྱི་ཅ་འདབ་བཞི་བསྒྲན་
 པས་བརྒྱད་དོ། །སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་འདི་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་
 ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཅ་འདབ་བརྒྱད་དང་དོན་གཅིག་པའོ།།

དེས་ན་སྙིང་གར་ཆགས་པའི་ཙུང་བརྒྱད་དང་། སྙིང་གའི་ཙུང་འདབ་
གཉིས་འདེན་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སྙིང་གའི་ཐད་ཀྱི་རོམ་རྒྱུ་མ་དབྱ་མ་བདུད་
བྲལ་མ་བཞིན་ཉི་སྙིང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཙུང་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་ཡིན་
ཀྱང་། སྙིང་གའི་ཙུང་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་
སྙིང་གའི་ཙུང་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་མཆོམས་ཀྱི་ཙུང་འདབ་
བཞི་ཡང་བསྐྱེདོ།

གནས་ཉེར་བཞིའི་ཙུང་། སྙིང་གའི་ཙུང་འདབ་བརྒྱད་རེ་རེ་ལས་གསུམ་
གསུམ་གྱེས་པའི་ཉེར་བཞིའོ། །གསུམ་གསུམ་གྱེས་པའི་དེ་དག་གི་བརྒྱད་
ཆོན་གཅིག་ལས་གཙོ་བོར་རྒྱུང་བཅ། བརྒྱད་ཆོན་གཅིག་ལས་གཙོ་བོར་
ཐུག་བཅ། བརྒྱད་ཆོན་གཅིག་ལས་གཙོ་བོར་ཁུ་བ་བཅ་བོ། །སྙིང་གའི་ཙུང་
འདབ་ལས་གསུམ་གསུམ་གྱེས་པ་དེ་དག་གནས་ཉེར་བཞིར་གནས་པའི་
མིང་ནི། སྐྱ་མཆོམས་སུ་མི་བྱེད་མ། སྐྱི་བོར་ཕྱག་ཟུག་མ། རྩ་བ་གཡས་ལ་
གཙོ་བ་མ། ལྷག་པར་གཡོན་བ་མ། རྩ་བ་གཡོན་ལ་ཐུང་དུ་མ། མིག་དབུས་
སུ་རུས་སྐལ་སྐྱེས་མ། མིག་གཉིས་ལ་སྐྱོ་མ། ཕྱག་པ་གཉིས་ལ་དབང་མ་འདི་
བརྒྱད་ལས་གཙོ་བོར་རྒྱུང་བཅ་བོ། །མཆོན་ཁུང་གཉིས་ལ་སྐྱོན་ལྡན་མ། ལུ་
མ་གཉིས་ལ་འཇུག་མ། སྙིང་ལ་གཞོལ་མ། ལྟེ་བར་རྒྱུ་མ་མ། སྐྱ་ཅེར་མཆོན་
མོ་མ། ཁ་ལ་བསིལ་བྱེན་མ། མགྱེན་པ་ཆོ་བ་མ། འབྲས་བུ་གཉིས་ལ་རངས་

མ་འདི་བརྒྱད་ལས་གཙོ་བོར་ཁྲག་བབ་ལོ། །རྟགས་ཀྱི་ཅེར་ཤིན་ཏུ་བཟང་ལོ། །
 བཤང་ལམ་ལ་ལྷི་བ་ལ། བརྒྱ་གཉིས་ལ་རྒྱད་ཀྱིན་ལ། ཀྱིན་པ་གཉིས་ལ་སྦྱོར་
 བལ་ལ། སོར་མོ་བཅུ་དྲུག་ལ་སྦྱག་ཅིག་ལ། བོལ་གོང་ལ་ཁུ་བ་ལ། མཐེ་བོང་
 བཞི་ལ་འཆེད་པ་ལ། ལུས་མོ་གཉིས་ལ་ཡིད་བཟང་མ་འདི་བརྒྱད་ལས་གཙོ་
 བོར་ཁུ་བ་བབ་ལོ། །བྱང་སེམས་བབ་པའི་ཅ་སོ་གཉིས་ནི། གནས་ཉེར་བཞིའི་
 ཅའི་སྟེང་དུ། སྟོང་གར་ཐོག་མར་ཆགས་པའི་ཅ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པས་སོ་གཉིས་
 ལོ། །འདི་ལ་ཡུལ་སོ་གཉིས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བྱང་གྲགས། ཅ་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་
 ཞེས་པ་ནི། གནས་ཉེར་བཞིའི་ཅ་རེ་རེ་ལས་གསུམ་གསུམ་གྱེས་པས་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་ལོ། །ཅ་བདུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ཞེས་པ་ནི། བཤང་མ་ཐག་པའི་ཅ་
 བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་རེ་རེ་ལས་སྟོང་སྟོང་དུ་གྱེས་པའོ། །སྦྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་
 ཅ་ཞེས་པ་ནི། ཅ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཤས་ཆེར་
 འབབ་པའི་ཅ་རྣམས་ལ་སྦྱའི་ཅ་དང་སྟོང་སྟོང་ལས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་དང་། དམར་པོ་
 ཤས་ཆེར་འབབ་པའི་ཅ་རྣམས་ལ་གསུང་གི་ཅ་དང་རྩལ་གྱི་ཅ་ཞེས་དང་།
 རྒྱང་ཤས་ཆེར་འབབ་པའི་ཅ་རྣམས་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཅ་དང་ལུན་པའི་ཅ་ཞེས་
 བཏགས་ལོ། །

ཅ་འཁོར་བཞི་ནི། སྦྱི་བོར་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་སོ་གཉིས་
 ལ། མགྱེན་པར་ལོངས་སྦྱོང་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ལ། སྟོང་གར་

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་བརྒྱད་པ། ཟླ་བར་སྤྱལ་པའི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་
 རེ་བཞི་བ་ཡོད་པ་དེའོ། །རྩ་འཁོར་ལྔ་ནི། སྤུངས་བཞིའི་སྟོང་དུ་གསང་གནས་
 སྤྱི་བདེ་སྦྱང་གི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་སོ་གཉིས་བ་ཡོད་པ་བསྒྲན་པས་རྩ་འཁོར་
 ལྔ་ཞེས་སོ། །ཡང་རྩ་འཁོར་ཆེ་བ་ལྔ་དང་ཆུང་བ་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ཅེས་བ་ནི།
 སྤུངས་ལྔའི་སྟོང་དུ་སྟོན་མའི་དབུས་སྤྱི་ཆུང་འཁོར་རྩ་འདབ་དུག་པ། མགོན་
 སྟོང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་མེ་འཁོར་རྩ་འདབ་གསུམ་པ། རྩོད་བྱའི་དབུས་ན་རྩ་
 འཁོར་འདབ་མ་བརྒྱད་བ་ཡོད་པ་རྣམས་བསྒྲན་པས་བརྒྱད་དོ། །དེ་ཡང་ཆུང་
 འཁོར་མེ་འཁོར་ནི་རྩོད་འཕྲེང་ལས་བཤད་ཅིང་། རྩོད་བྱའི་འཁོར་ལོ་མན་སྟེ་
 ལས་བཤད་དོ། །རྩའི་གཙོ་བོ་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་ཞེས་བ་ནི། སྤྱི་བའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་རྩ་
 འདབ་སོ་གཉིས། མགོན་པའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་རྩ་འདབ་བཅུ་དྲུག་ སྟོང་གའི་རྩ་
 འཁོར་ཀྱི་རྩ་འདབ་བརྒྱད། ཟླ་བའི་རྩ་འཁོར་ཀྱི་རྩ་འདབ་རེ་བཞི་རྣམས་
 བསྐྱེད་པས་བརྒྱ་དང་ཉི་ལྔའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཆུང་དང་བྱང་སེམས་
 གཙོ་བོར་འབབ་པས་ན་རྩའི་གཙོ་བོར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ ཡུལ་སོ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་གཙོ་བོ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་
 བསྐྱེད་པ་ གནས་ཉར་བཞིའི་རྩ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། སོ་དང་སེན་མོ་བསྐྱེད་པ་
 སོགས་ཁམས་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་བྱིར། ཡང་དེ་ལས་བསྐྱེད་པ་ རྩོད་དབུ་མ་
 གསུམ་གཙོ་བོ་དང་། དེ་གསུམ་ཀྱི་ནང་ནས་དབུ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་

གི་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་
གསལ་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་ལའང་སྙིང་གའི་
ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ལ་རྣམ་ཤེས་འཇུག་གནས་འཕོ་གསུམ་
དེ་ནས་བྱེད་ཅིང་། ལམ་ལའང་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྙིང་གའི་དབུ་མའི་
ནང་དུ་འཆར་བའི་ཕྱིར་རོ།།

ཡང་མཆོད་པའི་རྩ་ཞེས་པ་དང་། འགོག་པའི་རྩ་དང་དུས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་
པ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། མཆོད་པའི་རྩ་ཞེས་པ་ནི། སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་
ལས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བཞི་ལ་མཆོད་པའི་རྩ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་འདབ་དེ་
བཞིའི་ནང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱང་རྒྱ་ཞིང་། གཟུགས་སྒྲིབ་རོ་རེག་བྱ་
རྣམས་འབབ་པས་ན་མཆོད་པའི་རྩ་ཞེས་པ་དང་། དུལ་ལྷ་འབབ་པའི་རྩ་ཡང་
ཞེས་བྱའོ། །འགོག་པའི་རྩ་དང་དུས་ཀྱི་རྩ་ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་
བདུད་བྲལ་མའི་མིང་ཡིན། དེ་ཡང་གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་བདུད་བྲལ་
མའི་ནང་ནས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་མི་འབབ་པར་མ་ཟད། རྩ་གཞན་གྱི་ནང་
ནས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་འབབ་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་པས་ན་འགོག་པའི་རྩ་
ཞེས་པ་དང་བདུད་བྲལ་མ་ཞེས་བརྗོད། འོ་ན་བྱང་སེམས་མི་འབབ་པའི་རྩ་ལ་
བྱང་སེམས་འབབ་པའི་རྩ་སོ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་ས་སྤྱུ་བགྱང་བ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
ལམ་གྱི་དུས་སྤྱུ་བྱང་སེམས་འབབ་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས། འཆི་བའི་

དུས་སྐབས་དེའི་ནང་ནས་རྒྱུད་དང་བྱུང་སེམས་འབབ་པས་ན་དུས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་
བྱའོ། །སྙིང་གའི་མཆོམས་བཞིའི་ཅ་འདབ་ཀྱི་ནང་ནས་བཤད་གཅི་ཁྱ་ཁྱུག་
བད་ཀན་ལྔ་འབབ་པས་ཅ་འདབ་དེ་བཞི་ལ་བདུད་ཅི་ལྔ་འབབ་པའི་ཅར་
བྲགས་སོ།།

ཡང་རོ་མའི་ནང་ནས་ཁྱུག་བབ་ཅིང་མེའི་རྒྱུད་རྒྱ། རྒྱུད་མའི་ནང་ནས་
ཁྱ་བ་བབ་ཅིང་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྒྱ། རོ་རྒྱུད་རེ་རེ་ནས་སློག་ཐུར་གཉིས་ཀ་རྒྱ་
བར་བཤད། གཞི་ལ་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་དབུ་མའི་ནང་ནས་རྒྱུད་རྒྱ་བ་
མེད་དེ། རོ་རྒྱུད་གི་མདུད་པ་དམ་པོས་བསྐྱམ་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཅ་འཁོར་
གཞན་ཡོད་སར་མདུད་པ་རེ་རེ་དང་། སྙིང་གའི་ཅ་འཁོར་ལ་མདུད་པ་གསུམ་
གྱིས་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཏེ། རོར་འབྱེད་ལས། དེ་ལ་དབྱེ་བར་དཀའ་བ་ཡི། །
དབུས་སྐབས་མདུད་པ་གསུམ་གྱིས་དགྱིས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞི་ལ་
འཆི་བའི་དུས་སྐབས་དབུ་མའི་ནང་ནས་རྒྱུད་རྒྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་
གིས་ཅ་མདུད་ཁྱོལ་བའི་ཕྱིར། དབུ་མའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། དབུ་མ། ཨ་
མ་རྒྱ་ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་ཅ། ཐུན་པའི་ཅ། སྒྲ་གཅན་གྱི་ཅ། ཐེམ་པའི་ཅ། གཉིས་
སྒངས་ཀྱི་ཅ་ཞེས་བ་དང་། རོ་མའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། རོ་མ། ར་ས་ན།
གསུང་གི་ཅ། འཛིན་པའི་ཅ། ཉི་མའི་ཅ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཅ། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཅ།
དུལ་གྱི་ཅ་ཞེས་དང་། རྒྱུད་མའི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། རྒྱུད་མ། ལྷ་ལ་ན།

ཕྱི་ལོ་ཅན་གཤམ་པའི་ཅན་ལྷ་པའི་ཅན་ཐབས་ཀྱི་ཅན་པདག་པོའི་ཅན་སྤྱིར་སྟོབས་
ཀྱི་ཅན་ཞེས་བཤད་དོ།

ཅའི་ཆགས་རིམ་ནི། ཐོག་མར་ས་མའི་ཁམས་དཀར་དམར་གྱི་དྲུང་ས་
མ་ཁུ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་དབུས་སུ་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་པ་དེའི་སྤྱི་ནས་སྤྱིས་མ་ལྟ་
བུ་གཅིག་ཆགས་ཤིང་། དེ་ལས་རིམ་གྱིས་སྟོང་གའི་ཐད་ཀྱི་རོ་རྒྱུད་དབུ་མ་
གསུམ་ཆགས། དེའི་རྗེས་སྟོང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ཚན་དུ་གྱུར་པའི་
ཤར་གྱི་གསུམ་སྟོར་མ། ལྟེན་འདོད་མ་གཉིས་ཆགས། དེའི་རྗེས་བྱུང་གྱི་
ཁྲིམ་མ། བྱང་གི་གཏུམ་མོ། དབུ་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པའི་བདུད་བལ་
མ་གསུམ་ཆགས། དེ་རྗེས་སྟོང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་མཚམས་བཞིའི་རྩ་འདབ་
བཞི་ཆགས། དེ་ནས་སྟོང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་ལས་གསུམ་གསུམ་དུ་གྲེས་
པའི་གནས་ཉེར་བཞིའི་རྩ་དང་རྩ་འཁོར་གཞན་རྣམས་དང་། རྩ་ཉེར་བཞི་ལས་
གྲེས་པའི་རྩ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དེ་དག་ལས་གྲེས་པའི་རྩ་བདུན་ཁྲི་
ཉིས་སྟོང་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཆགས་པའོ།

ཅ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་གཙོ་མོར་ཤེས་དགོས་པ་ནི།
 དབྱ་མ་རྩི་རྒྱང་གསུམ་དང་། ཅ་འཁོར་ཆེ་བ་ལྷ་རྣམས་བསྐྱར་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་
 བཤད་པ་ལ། དབྱ་མ་ནི། སྒོ་མ་ཆད་གྲོ་སོག་ཅུམ། མདོག་སྒྲི་སྒྲོ་ནང་དམར་
 ལུས་ཀྱི་དབྱས་པར་ཐད་དུ་སྐལ་ཆེ་གས་ལ་རྒྱང་ཟད་ཉེ་བར་གནས་པ། ཡར་

སྒྲེ་ནི་སྤྱི་བོར་སྤྱི་བས་ནས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་དུད་དེ་སྤྱིན་མཆམས་ཀྱི་དབྱས་
 ཐད་དུ་གནས་པ། མར་སྒྲེ་ནི་རྟགས་ཀྱི་བྱ་ག་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་གནས་པའོ། །
 རོ་མ་ནི། དབྱ་མའི་གཡས་སུ་འབྱར་ཞིང་སྒྲོམ་ཆད་གྲོ་སོག་ཅམ། མདོག་
 དམར་པོ། ཡར་སྒྲེ་ནི་སྤྱི་བོར་སྤྱི་བས་ནས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་དུད་དེ་སྤྱི་བྱ་ག་
 གཡས་པའི་རྩ་བར་བྱག་ མར་སྒྲེ་ནི་རྟགས་ཀྱི་བྱ་ག་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་གནས་
 པའོ། །རྒྱང་མ་ནི། དབྱ་མའི་གཡོན་དུ་འབྱར་ཞིང་སྒྲོམ་ཆད་གྲོ་སོག་ཅམ།
 མདོག་དཀར་པ། ཡར་སྒྲེ་ནི་སྤྱི་བོར་སྤྱི་བས་ནས་མདུན་ཕྱོགས་སུ་དུད་དེ་སྤྱི་
 བྱ་གཡོན་པའི་རྩ་བར་བྱག་ མར་སྒྲེ་ནི་རྟགས་ཀྱི་བྱ་ག་དང་ཁ་ད་ཆད་དུ་
 གནས་པའོ། །དེ་ཡང་རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀྱིས་དབྱ་མ་ལ་མདུད་པ་དགྱིས་ཚུ་ལ་ནི།
 གསང་གནས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ཐད་ཀྱི་དབྱ་མ་ལ་རོ་མས་གཡས་ནས་གཡས་
 རྒྱོར་དུ་ལན་ཅིག་དགྱིས་པ། རྒྱང་མས་གཡོན་ནས་གཡོན་རྒྱོར་དུ་ལན་ཅིག་
 དགྱིས་པ། དེ་ནས་བྱང་པོར་ཡར་སོང་སྟེ། རྟེ་བའི་འཁོར་ལོའི་ཐད་ཀྱི་དབྱ་མ་
 ལ་རོ་མས་གཡས་ནས་གཡས་རྒྱོར་དུ་ལན་ཅིག་དགྱིས་པ་དང་། རྒྱང་མས་
 གཡོན་ནས་གཡོན་རྒྱོར་དུ་ལན་ཅིག་དགྱིས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡར་བྱང་པོར་
 སོང་སྟེ་སྟོང་ཁའི་འཁོར་ལོའི་ཐད་ཀྱི་དབྱ་མ་ལ་རོ་མས་གཡས་ནས་གཡས་
 རྒྱོར་དུ་ལན་གསུམ་དགྱིས་པ་དང་། རྒྱང་མས་གཡོན་ནས་གཡོན་རྒྱོར་དུ་
 ལན་གསུམ་དགྱིས་པ། དེ་ནས་བྱང་པོར་ཡར་སོང་སྟེ་མགྱིན་པའི་འཁོར་ལོའི་

ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་རོ་མས་གཡས་ནས་གཡས་སྒྲོར་དུ་ལན་གཅིག་དགྲིས་བ་
 དང་། རྒྱང་མས་གཡོན་ནས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་ལན་གཅིག་དགྲིས་བ་དང་། དེ་
 རྒྱས་བྱང་པོར་ཡར་སོང་སྟེ་སྟེ་བོའི་འཁོར་ལོའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་རོ་མས་
 གཡས་ནས་གཡས་སྒྲོར་དུ་ལན་གཅིག་དགྲིས་བ་དང་། རྒྱང་མས་གཡོན་
 རྒྱས་གཡོན་སྒྲོར་དུ་ལན་ཅིག་དགྲིས་བའི་མདུད་བ་རྣམས་ཡོད་ཅིང་། མདུད་
 བ་དེ་དག་གིས་དགྲིས་ཚུལ་ནི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་ལྟེ་བའི་སྟེང་ཅམ་ནས་
 རོ་མས་དགྲིས་བ་དང་། འོག་ཅམ་ནས་རྒྱང་མས་དགྲིས་བ་དང་། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་བར་ཐད་ནས་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་རྩ་འདབ་གྲུས་བ་དང་། གྲུས་ཆེ་འདྲ་རྩ་
 འདབ་འགའ་ཞིག་ནི་རོ་རྒྱང་གཉིས་ལ་ཐལ་བྱུང་དུ་སོང་བ་མཁས་བྱུབ་རྩེ་
 སོགས་ཀྱིས་བཤད། རོ་རྒྱང་གཉིས་ལ་རྒྱང་གང་བས་དབུ་མ་ལ་བཅོར་ཞིང་།
 དབུ་མའི་ནང་དུ་རྒྱང་རྒྱང་བས་ཞར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པ་ཞིག་ཐ་
 མལ་བའི་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་རྩ་ལམ་སྦྱོང་བ་སོགས་
 བསྒྲོམ་དུས་སུ་རྩ་མདུད་རྣམས་སྟོད་དེ་གྲོལ་བར་བསམ་བ་དང་། རོ་རྒྱང་
 གཉིས་ཞར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དབུ་མ་རྒྱ་མ་བྱས་པ་ལྟར་ཁོང་སྟོང་མ་
 ཞར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསལ་འདེབས་དགོས་སོ།

ཡང་སྟོག་རྩ་ཞེས་བ་ནི། རྩ་དབུ་མ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྩ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་།
 སྟོག་རྩ་དེའི་དབྱིབས་དང་གནས་ཚུལ་ནི། མགོ་བོར་བྱ་གསུམ་དུ་ཡོད་ལ།

མགྲིན་པར་གཞོན་ཀྱ་མའི་ཀྱ་མ་འདྲ་བ་དང་། སྙིང་གར་བ་ཡི་མིག་འདྲ་བ་དང་།
 ལྟེ་བར་བསྐྱེད་འདྲ་བ་དང་། གསང་གནས་ན་རྫོ་མེ་འདྲ་བ་དང་། རོར་བུའི་ཅེ་ན་
 ཟར་མའི་མེ་རྟོག་དང་བྱི་དབྱེ་བས་འདྲ་བ་ཞིག་སྐལ་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ངོས་ལ་
 བརྟེན་ཏེ་གནས་པ་ཡིན། དབུ་མ་རོ་རྒྱུད་གསུམ་གཤང་སྟོག་ཅ་དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་
 གནས་པར་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས་བཤད། གོང་དུ་བཤད་པའི་བདུད་བྲལ་
 མ་ནི། དབུ་མ་དང་སྙན་ཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་། མར་སྟེ་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་བྱུག
 ཡར་སྟེ་མགྲིན་པའི་ཐད་དུ་བསྐྱེད་བས་ནས་རྩུང་བད་གྲུག་པར་གསུངས་སོ།།

སྟེ་པོའི་རྩ་འཁོར་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། གྲུད་རྒྱ་དང་ཐོད་པའི་བར་
 ཅམ་ཀྱི་དབུ་མ་ལ་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་དགྲིས་པའི་མཆོམས་
 བས་ཀྱིས་པའི་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད། དེ་ལས་བརྒྱ་དྲུག དེ་ལས་
 སུམ་རྩ་པོ་གཉིས། ཁ་དོག་སྟེ་ཆོགས་པ། སྟོམ་སྟེ་འཇག་མ་སྟོམ་ཤོས་ཅམ།
 ལྟེ་བ་གྲུ་གསུམ་པ། དབྱེ་བས་གདུགས་སུབ་བ་ལྟ་བུའོ། །མགྲིན་པའི་རྩ་འཁོར་
 ལོངས་སྟོད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། མགྲིན་པར་ཨོལ་མདུད་ཀྱི་ཐད་ཅམ་དུ་རོ་རྒྱུད་
 གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་མདུད་མཆོམས་ནས་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད།
 དེ་ལས་བརྒྱ་དྲུག ཁ་དོག་དམར་པོ། ལྟེ་བ་རྒྱུམ་པོ། དབྱེ་བས་གདུགས་མགོ་
 མདུག་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །སྙིང་གའི་རྩ་འཁོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། ཀྱ་མ་
 གཉིས་ཀྱི་བར་དབུས་ཐད་དུ་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་དབུ་མ་ལ་གསུམ་དགྲིས་

བའི་མཆམས་ནས་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད། ཁ་དོག་དཀར་པོ། ལྟེ་བ་
 གུ་གསུམ་པ། དབྱིབས་གདུགས་ཕུབ་པ་ལྟ་བུའོ། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་སྤྲུལ་པའི་
 འཁོར་ལོ་ནི། ལྟེ་བའི་ཕྱག་པའི་ཐད་དུ་རྩ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུ་མ་དགེས་
 པའི་མཆམས་ནས་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད། དེ་ལས་བརྒྱུ་དྲུག་དེ་ལས་
 སོ་གཉིས། དེ་ལས་རེ་བཞི། ཁ་དོག་སྙེ་ཆོགས་པ། ལྟེ་བ་རྒྱུ་པོ། དབྱིབས་
 གདུགས་མགོ་མཐུག་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །གསང་བའི་རྩ་འཁོར་བདེ་སྦྱོར་གི་
 འཁོར་ལོ་ནི། འདོམས་ཀྱི་སྤྲུ་དཀར་ནག་གི་མཆམས་ཀྱི་ཐད་དུ་དབྱུ་མ་ལ་རྩ་
 རྒྱུ་གིས་མདུད་མཆམས་ནས་ཀྱིས་པའི་རྩ་འདབ་བཞི། དེ་ལས་བརྒྱད།
 དེའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་རེ་རེ་ལ་ལྷ་ལྷ་སྟེ་ཉི་ལུ། མཆམས་ཀྱི་བཞི། ཀྱིས་གཞིའི་
 བརྒྱད་དེ་སོ་གཉིས། ཁ་དོག་དམར་པོ། ལྟེ་བ་གུ་གསུམ་པ། དབྱིབས་
 གདུགས་ཕུབ་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩ་འདབ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དབྱུ་མ་ལ་
 ཟུག་ དེ་ཡང་རྩ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཐད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་རྩ་རྒྱུ་གཉིས་ལ་ཐལ་བྱུང་
 དུ་ཕྱག་སྟེ་དབྱུ་མ་ལ་ཟུག་པར་བཤད།

རྩ་འཁོར་དེ་དག་ལས་སྤྱི་པོའི་རྩ་འཁོར་ལ་བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཞེས་པ་ནི། བདེ་བའི་ཉེན་ཀྱུན་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སྤྱི་པོར་གནས་
 པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད། མགིན་པའི་རྩ་འཁོར་ལ་ལོངས་སྦྱོང་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 ཞེས་པ་ནི། རོ་དྲུག་ལ་ལོངས་སྦྱོང་པའི་གནས་མགིན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་

བརྗོད། སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་ལ་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བ་ནི། ཚོས་ཀྱི་རྩ་བ་
ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་ཉེན་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་སྤྱིང་གར་གནས་
པའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད། སྤྱི་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་སྤྱུལ་པའི་འཁོར་
ལོ་ཞེས་བ་ནི། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྱུལ་གཞི་གཏུམ་མོའི་མེ་གཙུ་བོར་སྤྱི་བར་
གནས་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད། གསང་བའི་རྩ་འཁོར་ལ་བདེ་སྤྱིང་གི་འཁོར་ལོ་
ཞེས་བ་ནི། ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྷོག་གི་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་བ་གཙུ་བོར་གསང་
གནས་ནས་སྤྱིང་བས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་དོ།

རྒྱུ་གི་ནམ་གཞག་བཤད་པ་ལ་རྩ་དེ་དག་ལ་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་གི་དབྱེ་བ།
མགོན་རྒྱུང་། ཁམས། ཁ་དོག། སྤྱི་ཚུལ། རྒྱུ་ཚུལ། གནས་ཚུལ། ཤེད་ལས་
ནམས་རི་ལྟ་བུ་ཞེས། དབྱེ་བ་ནི། སྤྱི་ལ་འབྱུང་ལས། འདི་ནི་ནམ་ཤེས་བཞོན་
བ་སྤྱི། ལྷ་ཡི་བདག་ཉིད་བཅུ་ཡང་ཡིན། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་ནམ་ཤེས་བཞོན་བ་ཞེས་བ་ནི། ནམ་ཤེས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་འོང་
ཤེད་པའི་རྒྱུ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་། དཔེར་ན་ཁ་པོ་མིག་ཅན་ལོང་
བ་རྒྱུ་ཅན་དང་བཅས་ཏེ་ཡུལ་དུ་བཤོད་བ་ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་ཡི་
བདག་ཉིད་བཅུ་ཡང་ཡིན། ཞེས་བ་ནི། རྒྱུ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྩ་བའི་རྒྱུ་ལྟ་
དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྟ་སྤྱི་བཅུ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན། རྩ་བའི་རྒྱུ་ལྟ་ནི།
སྤྱི་གཞི་ལྟ་། ལྷ་ལྟ་། ཤེད་རྒྱུ། མཉམ་གནས། ལྷ་ཤེད་ཀྱི་རྒྱུ་སྤྱི་རྒྱུ་

444

གྲགས་པ་ནི་རྒྱ་བ་ནམ་སྤང་། རྣམ་པར་རྒྱ་བ་རིན་འབྱུང་། ཡང་དག་པར་རྒྱ་
བ་འོད་དབག་མེད། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དོན་གྲུབ། དེས་པར་རྒྱ་བ་མི་བསྐྱོད་བའི་
རྒྱང་དུ་བཤད། ཁམས་ནི། སློག་འཛིན་ཆུ། བྱར་སེལ་ས། བྱེན་རྒྱ་མེ། མཉམ་
གནས་རྒྱང་། བྱེད་བྱེད་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བཤད། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྡི་
ཁམས་ནི། རྒྱ་བ་ས། རྣམ་པར་རྒྱ་བ་ཆུ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་མེ། རབ་ཏུ་རྒྱ་
བ་རྒྱང་། དེས་པར་རྒྱ་བ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བསོད་གྲགས་པས་བཤད།
ཁ་དོག་ནི། སློག་འཛིན་དཀར་པོ། བྱར་སེལ་སེར་པོ། བྱེན་རྒྱ་དམར་པོ།
མཉམ་གནས་ལྡང་ནག །བྱེད་བྱེད་སྤོམ་པོ། རྒྱ་བ་དམར་པོ། རྣམ་པར་རྒྱ་བ་
སྤོམ་པོ། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་སེར་པོ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་དཀར་པོ། དེས་པར་རྒྱ་
བ་ལྡང་བྱར་བཤད་དོ།

ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་བཅུའི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། མའི་མངལ་དུ་ཉིང་
མཆམས་སྐྱར་མ་ཐག་བ་ནས་འགོ་བཅམས་ཏེ། རྒྱ་བ་དང་པོ་ལ་སློག་འཛིན་
ལྷ་བ་ལས་སློག་འཛིན་རགས་བ་སྐྱེ། དེའི་ཆེ་མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེའི་ལུས་
ཉིད་ནམ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། རྒྱ་བ་གཉིས་བ་ལ་སློག་འཛིན་རགས་བ་ལས་བྱར་
སེལ་སྐྱེ། དེའི་ཆེ་རྒྱང་ལག་བཞི་དང་མགོའི་འབྱར་པོ་དོད་པས་བྱས་ལྟ་
བུར་ཡོད། རྒྱ་བ་གསུམ་བ་ལ་བྱར་སེལ་ལས་མཉམ་གནས་སྐྱེ། དེའི་ཆེ་ཡན་
ལག་ལྷ་ཆང་ལ་བྱར་བྱེད་སྐྱར་བ་ཐག་ཆོད་ལྟ་བུར་ཡོད། རྒྱ་བ་བཞི་བ་ལ་

མཉམ་གནས་ལས་ཁྱེན་རྒྱ་སྟེ། དེའི་ཆེ་ལུས་སྟོང་ཅུང་ཟད་རྒྱས་པ་སེང་གའི་
 རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། རྒྱ་བ་ལྟ་བ་ལ་ཁྱེན་རྒྱ་ལས་ཁྲུབ་བྱེད་སྟེ། དེའི་ཆེ་ལུས་
 མིའུ་ཐུང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད། རྒྱ་བ་དུག་པ་ལ་ཁྲུབ་བྱེད་ལས་རྒྱ་བ་དང་
 འབྱུང་བ་ས་ཡང་སྟེ། རྒྱ་བ་བདུན་པ་ལ་རྒྱ་བ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱ་བ་དང་འབྱུང་
 བ་རྒྱ་ཡང་སྟེ། རྒྱ་བ་བརྒྱད་པ་ལ་རྣམ་པར་རྒྱ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་
 དང་འབྱུང་བ་མེ་ཡང་སྟེ། རྒྱ་བ་དགུ་པ་ལ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་ལས་རབ་ཏུ་
 རྒྱ་བ་དང་འབྱུང་བ་རྒྱང་ཡང་སྟེ། རྒྱ་བ་བཅུ་པ་ལ་རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ལས་ངེས་པར་
 རྒྱ་བ་དང་འབྱུང་བ་རྣམ་མཁའ་ཡང་སྟེ། དེའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་སྤྱབས་སྟོང་རྣམས་
 འབྱུང་ངོ་།

དེ་དག་གི་རྩ་བའི་གནས་ཚུལ་ནི། རྩོག་འཛིན་སྟོང་ག། བྱུང་སེལ་
 གསང་གནས། ཁྱེན་རྒྱ་མགྱེན་པ། མཉམ་གནས་སྟེ་བ། ཁྲུབ་བྱེད་ལུས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲུབ་པར་གནས་པར་བཤད། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྟེ་རྩ་བའི་
 གནས་ནི། སྟོང་གའི་རྩོགས་ཀྱི་རྩ་འདབ་བཞི། བདུད་བྲལ་མ་སྟེ་ལྟེ་ཡིན་པར་
 གསུངས་ཀྱང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལྟེ་པོ་དེ་དག་སྟོང་གའི་རྩ་འདབ་ལ་བརྒྱད་
 དེ་སྟོ་ལྟར་གནས་པར་བཤད་དོ། རྒྱ་བ་ནི་མིག་དང་། རྣམ་པར་རྒྱ་བ་རྣ་བ་
 དང་། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་སྟོང་དང་། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་སྟེ་དང་། ངེས་པར་རྒྱ་བ་
 ལུས་ལ་ཁྲུབ་པར་གནས་པར་བཤད་དོ།

ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་བཅའི་རྒྱ་ཚུལ་ནི། ཤོག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་རྒྱ་
བའི་ཆེ། རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀ་ནས་སྣ་བྲལ་གཉིས་ཀར་མཉམ་དུ་བར་མ་ཆད་
བར་དགུ་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་དལ་བར་རྒྱ་བའོ། །བྱར་སེལ་གྱི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཆེ།
རོ་རྒྱང་གཉིས་ཀ་ནས་སྣ་བྲལ་གཉིས་ཀར་བར་མ་ཆད་བར་དགུ་བརྒྱ་སྟག་
གཅིག་འག་ཏུ་རྒྱ་བའོ། །ཁྱེན་རྒྱའི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཆེ། རོ་མ་ནས་སྣ་བྲལ་གཡས་
བར་དགུ་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་བར་མ་ཆད་བར་འག་ཏུ་རྒྱ་བའོ། །མཉམ་གནས་
གྱི་རྒྱང་རྒྱ་བའི་ཆེ། རྒྱང་མ་ནས་སྣ་བྲལ་གཡོན་བར་དགུ་བརྒྱ་སྟག་གཅིག་
བར་མ་ཆད་བར་དལ་བར་རྒྱ་བའོ། །ཁྱབ་ཁྱེད་གྱི་རྒྱང་ནི། དུས་འཁོར་གྱི་
ལྷགས་ལ་སྣ་སྟོར་རྒྱ་ཚུལ་རྒྱང་གཞན་དང་འབྲ་བར་བཤད་ཀྱང་། ལྷགས་
འདིར་འཆི་དུས་མ་གཏོགས་གཞིའི་དུས་སུ་སྣ་སྟོན་ས་མི་རྒྱ་བའོ། །ཡན་
ལག་གི་རྒྱང་ལྟ་ལས། རྒྱ་བ་མིག་སྟོར་རྒྱ། བླ་བར་རྒྱ་བ་ན་བའི་སྟོར་རྒྱ།
ཡང་དག་བར་རྒྱ་བ་སྣ་སྟོར་རྒྱ། རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་སྟེ་ལ་རྒྱ། དེས་བར་རྒྱ་བ་སྟེ་
མཆེད་ལ་རྒྱ་བའོ། །རྒྱང་བཅུ་མངལ་དུ་ཆགས་བར་བཤད་ཀྱང་། མ་བཅས་
གྱི་བར་དུ་སྣ་སྟོར་འབྲུང་འབྲུག་མི་ཁྱེད་ཅིང་། བཅས་མ་སྟག་པ་ནས་སྣ་སྟོར་
འབྲུང་འབྲུག་ཁྱེད་བར་བཤད་དོ།

ཡང་ཁྱབ་བྱེད་མ་གཏོགས་པའི་ཆ་བའི་རྒྱུར་བཞི་ཉིན་ཞག་རེ་ལ་ངེ་
ལྟར་རྒྱ་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་ནི། དགོངས་པ་ཁྱུང་སྟོན་ལས།

གོས་དཀར་ལ་སོགས་བསྐྱས་བཤད་པ། །བརྒྱ་ཕྱག་གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ལྷ། །
 བཞི་པོ་ལེགས་པར་བསྐྱེས་པ་ཡིས། །སྒྲོར་བཞིས་བསྐྱས་པས་བརྒྱ་ཕྱག་
 དགྲ། །དགྲ་བརྒྱ་དག་ཏུ་གང་བསྐྱར་པ། །ཉི་ཤུ་ཙ་བཞིའི་རིམ་གྱིས་ནི། །དེ་
 བས་སོ་སོར་བྱང་བ་ལས། །ཉི་མེ་ཆེག་སྒྲོང་དྲུག་བརྒྱ་ལོ། །ཞེས་དང་། གོས་
 དཀར་ལ་སོགས་རིམ་བཞིན་དུ། །སྒྲོང་དང་བསེག་མ་ཐད་ཀ་འོག་ །མེ་དང་
 རྒྱང་དང་དབང་ཆེན་དང་། །རྒྱ་སྒྲེ་སོ་སོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རོ། །ཞེས་དང་། རྒྱང་
 རྐྱེད་འཕྲེང་ལས། །གཡས་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །མེ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། །ཁ་དོག་དམར་ཞིང་གསལ་བ་འདི། །བརྒྱ་མགོན་པོ་རྒྱ་བ་ལོ། །
 གཡོན་པ་ནས་ནི་འབྱུང་བའི་ཁམས། །རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་བྲ་བ། །
 ལྷང་སེར་དག་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། །ལས་ཀྱི་མགོན་པོ་རྒྱ་བ་ལོ། །གཉིས་ཀ་ལས་ནི་
 འབྱུང་བའི་ཁམས། །གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྟེ། །དབང་ཆེན་གྱི་ནི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད། །རིན་ཆེན་མགོན་པོ་རྒྱ་བ་ལོ། །དལ་ཞིང་རྒྱ་བ་མེད་པའི་
 ཁམས། །དག་ཅིང་ཤེལ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ནི། །རྒྱ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །
 རྩ་མགོན་པོ་རྒྱ་བ་ལོ། །ལུས་ཀྱི་ལ་ནི་གནས་པའི་རྒྱང་། །བྲ་བ་ཀྱི་ལ་
 འཇུག་པ་ལོ། །འདི་ནི་རྣམ་སྒྲུང་རོ་པོ་སྟེ། །འཆི་བའི་ལུས་ལས་འབྱུང་བར་
 འཇུག། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་བཤམ་བའི་ཚུལ་དུ་བཤད་པར་བྲ་སྟེ། །དེ་
 ཡང་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་སྐོར་ངས་ནས་གྲུན་རྒྱ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱང་གཙོ་

ཐོར་བྱས་པ་འགོ་བཅུམས་ཏེ་རྒྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཐོག་མར་མེའི་མེ་
གོས་དཀར་མེའི་རྒྱང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཞི་ལྔ་བྱག་གཡས་པའི་སྤྱོད་
ངོས་ནས་དག་ཏུ་རྒྱུ་ལོ། །དེའི་རྩིས་མེའི་རྒྱང་སྒྲོལ་མེའི་རྒྱང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་
ཉེར་ལྔ་ཞི་ལྔ་བྱག་གཡས་པའི་ལོག་སྤྱོད་ལས་དག་ཏུ་རྒྱུ་ལོ། །དེའི་རྩིས་མེའི་ས་
སྤྱན་མེའི་རྒྱང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཞི་ལྔ་བྱག་གཡས་པའི་དབྱུང་ཐང་
ནས་དག་ཏུ་རྒྱུ་ལོ། །དེའི་རྩིས་མེའི་རྒྱ་མ་གཤིང་རྒྱང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་
ཞི། ལྔ་བྱག་གཡས་པའི་ལོག་ངོས་ནས་དག་ཏུ་རྒྱུ་ལོ། །འདི་བཞི་གཤིང་རྒྱང་
གངས་བསྐྱེད་སྤྱོད་པས་དག་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱེད་རྒྱུ་ལོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
རྒྱང་རྒྱ་ཚུལ་ཡིན་པས་བཞི་གཤིང་གཡས་ནས་དག་ཏུ་རྒྱ་བའི་འབྲུ་ཡང་། ལྔ་
བྱག་གི་སྤྱོད་དང་ལོག་སྤྱོད་དང་དབྱུང་དང་ལོག་ངོས་ནས་རྒྱ་བ་བཞི་ལྔ་མོ་
བཞིའི་དབྱེ་བས་ཡིན་ཏེ། གོང་དུ་ལུང་བྲངས་པའི་སྤྱོད་དང་བསམ་གཤིང་ཐང་
ཀ་ལོག་ཅས་པའི་དོན་ནོ། །ལོག་མ་རྣམས་ལ་འཕྲུལ་ལོ། །

ཁྱེད་རྒྱ་ལོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱང་དག་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེའི་རྩིས་སྤྱོད་
མཉམ་གནས་དོན་གྱུ་བའི་རྒྱང་གཙོ་ཐོར་བྱས་པ་རྒྱ་ཚུལ་ནི། ཐོག་མར་རྒྱང་
གི་རྒྱང་སྒྲོལ་མེའི་རྒྱང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཞི་ལྔ་བྱག་གཡས་པའི་
ལོག་སྤྱོད་ནས་དཔ་བར་རྒྱུ་ལོ། །དེ་རྩིས་རྒྱང་གི་ས་སྤྱན་མེའི་རྒྱང་གངས་ཉིས་
བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཞི། ལྔ་བྱག་གཡས་པའི་དབྱུང་ཐང་ནས་དཔ་བར་རྒྱུ་ལོ། །དེ་རྩིས་

ཆུང་གི་ཚུ་སྣ་མ་གཤིང་ཆུང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཅི་སྣ་བྲལ་གཡོན་པའི་
འོག་ངོས་ནས་དལ་བར་རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་ཆུང་གི་མེ་ལོས་དཀར་མེའི་ཆུང་
གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཅི་སྣ་བྲལ་གཡོན་པའི་སྤྲང་ངོས་ནས་དལ་བར་
རྒྱུའོ།

དེ་རྗེས་ཐུང་སེལ་རིན་འབྲུང་གི་ཆུང་གཙོ་བོར་བྲས་པ་རྒྱ་ཚུལ་ནི།
ཐོག་མར་སའི་ས་སྤྱན་མའི་ཆུང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཅི་སྣ་བྲལ་གཉིས་
ཀའི་དབྲས་ཐད་ནས་དག་ཏུ་རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་སའི་ཚུ་སྣ་མ་གཤིང་ཆུང་གངས་
ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཅི་སྣ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་འོག་ངོས་ནས་དག་ཏུ་རྒྱུའོ། །དེའི་
རྗེས་སའི་མེ་ལོས་དཀར་མེའི་ཆུང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཅི་སྣ་བྲལ་
གཉིས་ཀའི་སྤྲང་ངོས་ནས་དག་ཏུ་རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་སའི་ཆུང་སློལ་མའི་ཆུང་
གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཅི་སྣ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་འོག་ས་ནས་དག་ཏུ་རྒྱུའོ། །
དེའི་རྗེས་སློག་འཛིན་མི་བསྐྱོད་པའི་ཆུང་གཙོ་བོར་བྲས་པ་རྒྱ་ཚུལ་ནི། ཐོག་
མར་ཆུའི་ཚུ་སྣ་མ་གཤིང་ཆུང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཅི་སྣ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་
འོག་ངོས་ནས་དལ་བར་རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་ཆུའི་མེ་ལོས་དཀར་མེའི་ཆུང་གངས་
ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཅི་སྣ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་སྤྲང་ངོས་ནས་དལ་བར་རྒྱུའོ། །དེ་
རྗེས་ཆུའི་ཆུང་སློལ་མའི་ཆུང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཅི་སྣ་བྲལ་གཉིས་ཀའི་
འོག་ས་ནས་དལ་བར་རྒྱུའོ། །དེ་རྗེས་ཆུའི་ས་སྤྱན་མའི་ཆུང་གངས་ཉིས་བརྒྱ་

ཉེར་ལྔ་ཉི་མུ་བྱུག་གཉིས་ཀའི་དབྱས་ཐད་ནས་དལ་བར་རྒྱུ་ལོ།

དེ་ཡང་གྲུན་རྒྱུ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རྒྱུར་གཙོ་བོར་བྱས་ཆེ། དེའི་
འཁོར་དུ་མཉམ་གནས་ཐུར་སེལ། སློག་འཛིན་གསུམ་ཡང་ལྷན་དུ་རྒྱུ་བཤོ། །
དེའི་ཆེ་གཙོ་བོའི་རྒྱུར་གྲུན་རྒྱུའི་ཁ་དོག་དམར་པོ། འཁོར་གྱི་རྒྱུར་མདོག་ནི་
མཉམ་གནས་དམར་ལྗང་། ཐུར་སེལ་དམར་སེལ། སློག་འཛིན་དཀར་དམར་
དུ་སྒྲུང་བར་བཤད་པ་ནི། གྲུན་རྒྱུའི་ཁ་དོག་དམར་པོ་དེ་འཁོར་གཞན་གསུམ་
ལ་འབྲེས་པའི་དོན་ནོ། །མཉམ་གནས། ཐུར་སེལ། སློག་འཛིན། རེ་རེ་ནས་
གཙོ་བོར་བྱས་ཆེའང་འཁོར་དུ་རྒྱུ་ཚུལ་དང་། མདོག་འབྲེས་ཚུལ་གྲུན་རྒྱུའི་
སྐབས་ཀྱིས་བསྐྱེལ། །འཁོར་དུ་རྒྱུ་ཚུལ་དེ་ཡང་། ཅ་རྒྱུད་ལས། འཁོར་ཡང་
བྱུང་པར་དག་ཏུ་སློ། །ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་གྲུན་རྒྱུ་སོགས་མགོན་པོ་
བཞིའི་རྒྱུར་བསྐྱེམས་པས་སུམ་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱ་ཡིན་ལ། མགོན་པོ་བཞིའི་
རྒྱུར་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ལན་དུག་ལྷབ་པས་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་དབྱགས་
རྒྱུར་གི་གངས་ཉི་མེ་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་འབྱུང་ངོ་། །འདི་འཕོ་ཆེན་ཉེར་བཞི་
འཕོ་རྒྱུར་གོ་དུག་ཅེས་བཤད་པའང་ཤེས་སློལ། །གོང་བུ་ཞག་གཅིག་གི་ཐོ་
རངས་ནས་གྲུན་རྒྱུའི་རྒྱུར་འགོ་བརྒྱུམས་པར་བཤད་པ་དེ་མཆོན་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི། ཞག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོ་རངས་ལ་གྲུན་རྒྱུ་འོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

དེས་ན་ཞག་སོ་སོའི་ཐོག་མར་རྒྱུར་གང་ཐོག་མར་འོང་ཚུལ་ནི། སྟོམ་

འབྱུང་ལས། དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་ནས། །ཡང་དག་བརྩམས་ཏེ་
 ཉིན་གསུམ་རྒྱུད། །རྩ་བ་ལ་རྒྱ་ཐུན་བྱེད་ལ། །དེ་ནས་ཉིན་གསུམ་ཉི་མ་ལ། །
 ཡོངས་རྒྱུ་ཆུ་ལ་གྱིས་རི་སྤྱོད་རྒྱུད། །དཀར་པོའི་ཆེས་ནི་བཙུའི་བར། །
 ཞེས་དང་། ཉག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་ནས། །བརྩམས་ཏེ་ཉི་མ་གསུམ་དུ་
 རྒྱུད། །ཉིན་པར་བརྩོད་ལ་ཕྱོད་རྒྱ། །རི་སྤྱོད་ཆེས་ནས་བཙུའི་བར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་ཆེས་གཉིས་ཆེས་གསུམ་
 ལ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཐོག་མ་དང་། ཆེས་བཞི་ལྷ་དུག་ལ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་
 རྒྱུད་སྒེལ་བ་སོགས་སོ།།

རྒྱུད་དེ་དག་གི་བྱེད་ལས་ནི། བ་མལ་བ་ལ་གཞིའི་དུས་སུ་སྐྱེ་འཆི་
 བར་དོ་གསུམ་རྒྱུད་གིས་བྱེད་ཅིང་། འཁོར་བའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱེན་བྱེད་པ་
 དང་། རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་ལམ་གྱི་དུས་སུ་སྐྱེ་མའི་སྐྱ་དང་། གཟུགས་སྐྱའི་རྒྱ་
 བྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩ་བའི་རྒྱུད་ལྷའི་བྱེད་ལས་ནི། ཐོག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་
 གཞན་རྣམས་དབང་པོའི་སྒོར་འཕྲེན་པ་དང་། ཆེ་བསྐྱངས་པ་སོགས་ཆེའི་བྱ་
 བ་བྱེད། རྒྱུ་མེལ་གྱིས་ཁྱུ་ཁྱག་བཤང་གཅི་སོགས་འཕེལ་འཛིན་གྱི་བྱ་བ་
 བྱེད། བྱེན་རྒྱས་རྒྱུད་སྟོད་དུ་འཕྲེན་ཞིང་ཟས་ཟ་བ་དང་དག་སྦྱ་བ་སོགས་ཀྱི་
 བྱ་བ་བྱེད། མཉམ་གནས་གྱིས་ཟས་སྟོམ་གྱི་དྲངས་སྟོགས་འབྱེད་ཅིང་དྲངས་
 མ་རྣམས་ལུས་ལ་འཕྲེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད། ཁྱབ་བྱེད་གྱིས་ལུས་གཡོ་འགྲུལ་

འགྲོ་ཁོང་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྡེ་བྱེད་ལས་ནི། རྒྱ་
བས་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད། རྣམ་པར་རྒྱ་བས་རྣ་
བས་སྒྲ་ཐོས་པར་བྱེད་བའི་བྱ་བ་བྱེད། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བས་སྒྲ་ཤེས་ཀྱིས་
འི་ཆོར་བའི་བྱ་བ་བྱེད། རབ་ཏུ་རྒྱ་བས་སྒྲ་ཤེས་ཀྱིས་རོ་སྟོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད།
ངས་པར་རྒྱ་བས་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་རེག་བྱ་འཛིན་བའི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །ཁྱད་
པར་ཏུ་རྣམ་འབྱོར་བས། ཅུ་བའི་རྒྱུད་ལ་རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་ལས་བཞི་
སོགས་སྐྱེ་མོང་བའི་དངོས་གྲུབ་དང་རྒྱ་ལུས་འབྱུག། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་
གཅིག་ལ་སངས་རྒྱས་འབྱུག། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལ་རྫོང་བརྒྱས་བྱས་པས་
མངོན་ཤེས་ལྷ་ཐོབ་ཅིང་ཡུལ་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་འབར་བའི་ཕྱོགས་
སུ་འབྱུར་རོ།

ཐེག་ལེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ་ནི། རྫོང་འབྲེང་བ་ལས། སྤྱིང་གའི་
བརྒྱའི་སྐབས་མཁའ་ལ། །ཡེ་ཤེས་རྫོང་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་བ་
ལྟར། མའི་མངལ་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་དུས་པ་མ་གཉིས་ལས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་
དཀར་དམར་གཉིས་ནི་ཡེ་ཤེས་རྫོང་རྟེ། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀའི་གཞིར་
གྱུར་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་ཐོ་བྱང་ལྟ་བུ་ཡིན་
ལ། ཐོ་བྱང་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་དཀར་དམར་འདི་གཉིས་ལས། ཡར་མར་དང་
ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་རིམ་གྱིས་འཕེལ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས།

སྙིང་གའི་རོ་རྒྱུད་དབྱེ་མ་གསུམ་དང་། སྙིང་གའི་རྩ་འདབ་བརྒྱད་སོགས་
 ལུས་ཀྱི་ཆ་གཞན་གྲུབ་ཀྱང་། འེན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཀྱི་པོ་བྲང་ལྷ་བུའི་
 ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་དེ་གཉིས་ནི་སྙིང་གའི་ཚས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྩ་འདབ་
 བརྒྱད་པའི་ལྷེ་བའི་སྤྱབས་སྙིང་གི་ནང་དུ་རི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་མི་འགས་
 བར་གནས་པའོ། །དེས་ན་སྙིང་གའི་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་དེ་གཉིས་ལ་མི་
 འགས་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། མི་འགས་པའི་དོན་ཡང་དུས་རྒྱུ་
 ཏུ་མི་འགས་པ་དང་། རི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་མི་འགས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་
 ལས། སྤྲ་མ་འེན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུད་སེམས་ཡིན་ལ་གོང་དུ་བཤད་ཐེན། བྱི་མ་ནི་
 སྙིང་གའི་ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་འདོམ།

སྙིང་གའི་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་ལས་འཕེལ་ཆ་གཅིག་སྟེ་བོང་སོང་སྟེ་
 བདེ་ཆེན་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷེ་བར་གནས་པ་ལ་ཉི་ཞེས་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་
 ཞེས་བྱའོ། །སྙིང་གའི་ཐེག་ལེ་དམར་པོ་ལས་ཆ་གཅིག་སྟེ་བར་སོང་སྟེ་སྤྱལ་
 པའི་འཁོར་ལོའི་ལྷེ་བར་གནས་པ་ལ་ཨ་ཡིག་ཞེས་པ་དང་། ཆངས་པའི་མེ་
 དང་། ཨ་ཐུང་དང་། གཏུམ་མོ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྟེ་བོའི་རྩ་འཁོར་ནི་ཁམས་
 དཀར་པོའི་གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་། ལྷེ་བའི་རྩ་འཁོར་ནི་ཁམས་དམར་པོའི་
 གནས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། སྟེ་བོའི་ཁམས་དཀར་པོ་ནི་རང་འཕེལ་ཞིང་།
 དབྱལ་བ། རྒྱ་ཉིའི་མར་སྒྲ། ཁོར་བུའི་དབྱུས་སོགས་གནས་གཞན་དུ་ཡང་

ཁམས་དཀར་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད། ལྷ་བའི་ཁམས་དམར་པོ་ནི་རང་འཕེལ་
ཞིང་། མགྱེན་པ་གསང་གནས་སོགས་ལུས་ཀྱི་གནས་གཞན་དུ་ཡང་ཁམས་
དམར་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད། སྤྱི་བོར་ཁམས་དཀར་པོ་དང་ལྷ་བར་ཁམས་
དམར་པོ་གནས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་གཙོ་བོར་གནས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་
ཡིན་གྱི། སྤྱི་བོར་ཁམས་དམར་པོ་དང་། ལྷ་བར་ཁམས་དཀར་པོ་མེད་པར་
བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ།

ཡང་ཐིག་ལེ་ལ་གཉིད་འཇུག་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ། མི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་
ཐིག་ལེ། སད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ། བཞི་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་དང་
བཞི་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ། གསུང་གི་ཐིག་ལེ། སྤྱི་ཐིག་ལེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཐིག་ལེ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་བཤད་ན་གཉིད་འཇུག་བསྐྱེད་པའི་
ཐིག་ལེ་ནི། སྤྱིང་ག་དང་རྟོར་བུའི་དབྱས་ན་གནས་ཤིང་། སྟོད་ཀྱི་རྒྱང་རྣམས་
སྤྱིང་གར་འདུས་པ་དང་། སྤྱིང་ཀྱི་རྒྱང་རྣམས་རྟོར་བུའི་དབྱས་ན་འདུས་ཆེ་
གཉིད་འཇུག་འབྱུང་བར་བཤད། ཐིག་ལེ་དེ་ལ་ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཡང་ཞེས་
བྱའོ། མི་ལམ་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ནི། མགྱེན་པ་དང་། གསང་གནས་སུ་
གནས་ཤིང་། སྟོད་ཀྱི་རྒྱང་རྣམས་མགྱེན་པར་འདུས་པ་དང་། སྤྱིང་ཀྱི་རྒྱང་
རྣམས་གསང་གནས་སུ་འདུས་ཆེ་མི་ལམ་འཆར་བར་བཤད། ཐིག་ལེ་དེ་ལ་
གསུང་གི་ཐིག་ལེ་ཡང་ཞེས་བྱའོ། སད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐིག་ལེ་ནི། དབྱལ་བ་

དང་། རྟེ་བར་གནས་ཤིང་། རྟེང་གི་རྒྱང་ནམས་དབྱེལ་བར་འདུས་པ་དང་།
 སྤང་གི་རྒྱང་ནམས་རྟེ་བར་འདུས་ཆེ་གཉིད་སད་པར་བཤད། ཐེག་ལེ་དེ་ལ་
 སྤྱིའི་ཐེག་ལེ་ཡང་ཞེས་བྱའོ། །བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་ནི།
 སྤྱི་པོ་དང་། གསང་གནས་སུ་གནས་ཤིང་། སྟོམས་འཇུག་གི་གནས་སྐབས་
 གི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པས་ན་བཞི་པའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཐེག་ལེ་ཞེས་པ་
 དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ལེ་ཡང་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་ལེ་བཞི་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་
 དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གཞན་ཡོད་པ་ནི་སྤར་རིག་འཛིན་དགའ་སྟོན་དུ་
 བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེ་ལྟར་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དགོས་པ་ནི།
 ལུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཅ་རྒྱང་ཐེག་ལེ་གསུམ་གྱི་ནམ་
 གཞག་ཤེས་པས། རྩོགས་རིམ་གྱི་ཏོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལ་ལུས་ལ་གནད་དུ་
 བསྐྱུན་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཤིན་
 ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱང་ནི་གཟུགས་སྤྱིའི་བསྐྱུབ་གཞི་དང་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་
 བའི་རྒྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྤྱིའི་བསྐྱུབ་གཞི་དང་། ཤིན་ཏུ་
 ཕྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་རོ་བོ་གཅིག་པ་ནི་རྒྱང་འཇུག་གི་བསྐྱུབ་གཞི་ཡིན་པར་
 ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་བ།

༥ གཉིས་པ་ལམ་བཟོད་པའི་རིམ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་བསྐྱོམ་
པའི་སྡོན་འགྲོ་རྩོད་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས་དང་སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་
བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལོ།

ལམ་བསྐྱོམ་པའི་སྡོན་འགྲོ་རྩོད་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས་དང་སྒྲ་མའི་

རྣལ་འབྱོར་གཉིས་བསྐྱོམ་ཚུལ།

དང་པོ་ནི། ལམ་ཐུན་མོང་བས་རྒྱད་ཐུང་བ་སྟོད་རུང་དང་པོ་དང་།
དབལ་རྩོམ་འཛིག་གི་བསྐྱེད་རིམ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་རྣམ་པར་དག་པ་
ཐོབ་ཅིང་དབང་དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་
དུ་བསྐྱེད་བ་སྟོད་རུང་གཉིས་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་བསྐྱེད་རིམ་སྤྱར་གས་
མཐར་ཕྱིན་པའམ། ཐན་སྐྱུ་གསུམ་ལམ་འབྱེད་ཡིད་ངོ་ན་ལམ་གྱིས་འཆར་
རུས་པའི་ཆོད་དུ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་སྟོད་རུང་གསུམ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་
བའི་གང་ཟག་གིས། རྩོག་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་རྩོད་
སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས་དང་། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས།

རྩོག་རིམ་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོན་འགྲོ་རྩོད་སེམས་བསྐྱོམ་

བཞུས་བྱ་ཚུལ།

རྩོད་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས་བྱ་ཚུལ་ནི། མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་སང་

ཁྱིའི་སྟེང་དུ་སྣ་ཚོགས་པ་སྒྲ་དང་སྒྲ་བ་དང་ཉི་མའི་གདན་ལ། རང་གི་བྲིན་ཅན་
 ཅ་བའི་སྒྲ་མ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཁོད་
 བ་ལ་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དཔའ་པོ་མཁའ་འགྲོ་ཚོས་སྦྱོང་
 སྤང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་བཞུགས་པར་གྱུར་པར་གསལ་བཏབ་ཚུལ་
 འདི་ནི་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། སྐབས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སྐབས་
 སུ་འགྲོ་བའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐབས་
 སུ་འགྲོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དཔྱོད། །བྱང་ཆུབ་གནས་ལ་
 དགོད་པར་བཟྱ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡང་དག་བསྐྱེད། །ཅེས་ལན་གསུམ་
 སོགས་བརྗོད་རྩེས། མདུན་གྱི་སྐབས་ཡུལ་རྣམས་རང་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་
 བར་བསམ་མོ། དེ་ནས། རང་གི་སྤྱི་པོར་པོ་ལས་བསྒྲ་དང་། ཨ་ལས་སྒྲ་བའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ལས་དོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལུ་བ་ལྟེ་བ་ལ་རྩྱུ་གིས་
 མཚན་བ། དེ་ལས་འོད་འཕྲོས། འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས། རྩེ་རྩེ་སེམས་
 དཔའ་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་དོ་རྩེ་དང་བྲིལ་བྱ་
 འཛིན་ལ། ཡུམ་དོ་རྩེ་བསྐྱེམས་མ་དཀར་མོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་
 གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པས་འབྱུང་བ། གཉིས་ཀའང་དར་གྱི་ན་བཟའ་དང་
 རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྣ་ཚོགས་པས་བརྒྱན་བ། ཡབ་དོ་རྩེའི་སྤྱིལ་གྱུང་གིས་
 བཞུགས་ལ། དེའི་ཐུགས་ཀར་སྒྲ་བའི་སྟེང་དུ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ། དེ་ལས་འོད་

ཟེར་འཕྲོས། རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱུན་དངས། གཉིས་སྐྱ་མེད་པར་གྱུར།
 སྐྱར་ཡང་སྐྱགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། དབང་གི་ལྷ་རྣམས་སྐྱུན་
 དངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་ལ་མཛོན་པར་དབང་
 བསྐྱར་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 བདུད་རྩིས་གང་བའི་བྱམ་བ་ཐོགས་ནས། ཨོ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཨ་རྩེ་ཤེ་ཀ་ཏ་
 ས་མ་ཡ་ཤི་ཡེ་རྩྭ། ཞེས་དབང་བསྐྱར། སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩིས་གང་། མི་
 བསྐྱོད་པས་དབུ་བརྒྱན་པར་གྱུར་པར་བསམ་ལ། རང་གི་མཐའ་སྐྱོར་དུ་ཆེ་
 འདིའི་པ་མ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོད་པར་གྱུར་པར་
 གསལ་བཏབ་ལ། བཙེམ་ལྡན་འདས་རྩོམ་སེམས་དཔའ་བདག་དང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་། དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་
 ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྤྱི་བོའི་རྩོམ་
 སེམས་དཔའི་སྐྱ་ལས་རྩོམ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་བྱང་རེ་གངས་མེད་བྱང་
 རྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ཡབ་ཡུམ་བྱང་རེ་འཁོད་པར་གྱུར་
 པར་བསམ་མོ།

དེ་རྣམས་སྐྱར་ཡང་འདི་སྐད་དུ། བཙེམ་ལྡན་འདས་རྩོམ་སེམས་དཔའ་
 བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་། དམ་ཆོག་ཉམས་
 ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་

བཏབ་པས། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་དོ་ཇེ་སེམས་དཔལ་
 རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྤྲུགས་
 འཕྲེང་གིས་བསྐྱོར་བ་ལས། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་
 རས་སྦྱ་ན་ར་ར་བྱང་སྟེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་
 བྲུགས། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྱིབ་ཐམས་ཅད་སོལ་ཁུ་དང་དུད་
 ཁུ་དང་། རྒྱ་ཁྲག་གི་རྣམ་པར་རྒྱུ་མཐེལ་དང་འོག་སྒོ་གཉིས་ནས་བྱིར་ཐོན་
 ཏེ་ལུས་ཤེལ་སྒོར་བྱིས་པ་ལྟར་དྲངས་ཤིང་གསལ་བར་གྱུར་བར་བསམ་པའི་
 དང་ལས། ཨོ་བཟླ་སདྲ་ས་མ་ཡ་ཞེས་སོགས་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་གཅིག་སོགས་
 སེམས་མ་ཡེངས་པར་བརྒྱ་བ་ནི། ཡས་འདེད་ཀྱི་དམིགས་པས་བརྒྱ་ཚུལ་
 ལོ།

ཡང་དེའི་མཐར། བཙམ་ལྷན་འདས་དོ་ཇེ་སེམས་དཔལ་བདག་དང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྱིབ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་
 ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རང་
 དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོའི་དོ་ཇེ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་
 ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་རྩྭ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་བའི་སྤྲུགས་འཕྲེང་གིས་
 བསྐྱོར་བ་ལས། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྦྱོར་མཆོམས་ནས་སྦྱ་ན་ར་
 ར་བྱང་སྟེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་བོ་ནས་བྲུགས། རྒྱུ་

མཐེལ་གྱི་བར་དུ་གང་བས་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་ཡར་
བཏེགས་ནས་སྤྲི་གཙུག་དང་བ་སྤྲིའི་བུ་ག་ནས་སྤྲིར་ཐོན་ཏེ་ལུས་ཤེལ་སྤོང་
སྤྲིས་པ་ལྟར་བྱངས་ཤིང་གསལ་བར་གྱུར་བར་བསམ་བའི་ངང་ནས་ཡིག་
བརྒྱ་སྤར་བཞིན་བསྒྲུབ་བཞི། མས་འདེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་བསྒྲུབ་ཅུལ་ལོ།

ཡང་དེའི་མཐར་བཙུག་འདས་རྩོམ་པའི་དཔལ་བདག་དང་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་
ཅད་བྱང་ཁིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རང་
དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲི་བོའི་རྩོམ་པའི་དཔལ་རྩོམ་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
ཀར་རྒྱ་གདན་ལ་སྤྲི་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་འཕྲེང་གིས་
བསྤོར་བ་ལས། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྲིར་མཚམས་ནས་སྤྲིན་ར་
ར་བྱུང་སྟེ། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲི་བོ་ནས་ཞུགས། ཐོག་མེད་
ནས་བསགས་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྤྲིང་གར་ནག་ཕྱང་དེའི་རྩོམ་པར་
གནས་པ་ལ་ཐོག་པས་ཐལ་ཕྱང་ལ་སྤྲི་ཆུང་ག་པོ་ཐོག་པ་ལྟར་བཞིག་ནས་
རྒྱང་མཐེལ་གཉིས་དང་འོག་སྤོ་གཉིས་ནས་སྤྲིར་ཐོན་ཏེ་ལུས་ཤེལ་སྤོང་སྤྲིས་
པ་ལྟར་བྱངས་ཤིང་གསལ་བར་གྱུར་བར་བསམ་བའི་ངང་ནས་ཡིག་བརྒྱ་
སྤར་བཞིན་བསྒྲུབ་བཞི། ཕྱང་འདེད་ཀྱི་དམིགས་པའི་བསྒྲུབ་ཅུལ་ལོ།

ཡང་དེའི་མཐར་བཙུག་འདས་རྩོམ་པའི་དཔལ་བདག་དང་

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་། དམ་ཚིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་
 ཅད་བྱང་ཞིང་དག་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རང་
 དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲི་པོའི་རྩོ་རྩེ་སེམས་དབའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
 ཀར་ཆེ་གདན་ལ་རྩྱུ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བརྒྱ་པའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་འབྲེང་གིས་
 བསྐྱོར་བ་ལས་འོད་ཟེར་དབག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པའི་ཆ་གཅིག་རང་དང་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲི་པོ་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་སྤྲི་པོ་ནས་ཐམས་ཅད་འོད་
 ཟེར་གྱིས་བྱུང་པས། སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་ལྷན་ཁྱེད་ན་མར་མེ་བཏེགས་པ་
 ལྟར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་ཡོང་ནས། ལྷན་ཤེས་བྱམ་བྱེ་མ་མེད་པའི་ནང་དུ་
 མར་མེ་བཏེགས་པ་ལྟར་དྲངས་གསལ། ལམ་གྱི་རྩོགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་རྒྱུད་ལ་སྤྲིས་ཤིང་། འོད་ཟེར་ཆ་གཅིག་སྤྲིག་སྤྲིབ་བཅུར་དབག་ཏུ་མེད་པ་
 སྤྲིས་པའི་ཅེ་མོར་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་མཆོད་པ་སྤྲི་ཆོགས་ཐོགས་པ་དབག་ཏུ་
 མེད་པ་བྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྤྲིས་བཅས་ལ་མཉེས་པའི་མཆོད་པ་འབུལ། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་གྱི་རྣམ་པར་བསྐྱེད་ནས་རྩོ་རྩེ་
 སེམས་དབའ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཀའི་རྩྱུ་ཡིག་སྤྲིག་སྤྲིབ་འབྲེང་དང་བཅས་པ་
 ལ་ཐེམ་པས། རྩོ་རྩེ་སེམས་དབའ་དེ་རྣམས་གཟེ་བཟླ་དང་མཐུ་སྤྲིབས་སྤྲིབ་
 སྤྲི་ཆོགས་པར་གྱུར་པར་བསམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཡིག་བརྒྱ་ཉེར་
 གཅིག་སོགས་སེམས་མ་ཡེངས་པར་བསྐྱོད།

དེ་ལྟར་དམིགས་པ་བཞི་རེས་མོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡིག་བརྒྱ་ཅི་རུས་སུ་
 བརྒྱས་པའི་མཐར། བདག་ནི་མི་ཤེས་ཚེངས་པ་ཡིས། །དམ་ཆིག་ལས་ནི་
 འགལ་ཞིང་ཉམས། །སྤྲོ་མ་མགོན་པོས་སྐྱབས་མཛོད་ཅིག །གཙོ་བོ་རྩོམ་
 འཛིན་པ་སྟེ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན། །འགྲོ་བའི་གཙོ་ལ་བདག་
 སྐྱབས་མཆི། །རྩོམ་སེམས་དཔའི་ཞལ་ནས་རིགས་ཀྱི་བྱ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་
 དང་དམ་ཆིག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཞིང་དག་གོ། །ཞེས་གསུངས་
 བྱས་སྟེ་བོའི་རྩོམ་སེམས་དཔའ་ཡབ་ཡུམ་དབྱེས་བཞིན་དུ་རང་དང་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐིམ་པས། རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོག་གསུམ་
 དང་རྩོམ་སེམས་དཔའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱས། །སེམས་ཅན་
 ཐམས་ཅད་རྩོམ་སེམས་དཔར་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་
 པར་གྱུར་པར་བསམ་མོ།།

མཐུག་ཏུ། དགེ་བ་འདི་ཡིས་སྦྱར་དུ་བདག །རྩོམ་སེམས་དཔའ་
 འབྱུང་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྲིག་སྤྲིབ་མ་ལུས་
 སེལ་བར་ཤོག། །ཅེས་སོགས་བསྒྲོ་སྒྲོན་བྱའོ། །འདི་ལ་སྦྱོབས་བཞི་ཆང་ཚུལ་
 དང་། རྒྱད་ལས། འདོད་པ་སྦྱིང་གར་བཞག་བྱས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 དམིགས་པ་ནམས་ཤེས་ཤིང་བྱ་བར་འདོད་ན། །གོང་དུ་བསྐྱེད་རིམ་ཀྱི་
 སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཁས་པ་དག་གི་ཡིག་ཆ་ལ།

ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱ་བའི་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་གྱི་དམིགས་པ་གསུམ་དང་། རང་
དོན་གྱི་དམིགས་པ་སོ་སོར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། མོ་
དམན་ནམས་ལ་ལག་ཏུ་སྒྲང་བདེ་བར་དགོངས་ཏེ་དམིགས་པ་དྲུག་གཅིག་ཏུ་
བྲིལ་ཏེ་བྱ་བའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བྲི་མ་ལྟར་བྲས་སོ།།

དེ་ཡང་ཡིག་བརྒྱ་ཐོ་རངས་རེ་ལ་ཉེར་གཅིག་རེ་འདོན་པས་ལྷུང་བའི་
འཕེལ་ཁ་ཆོད་པ་དང་། འབྲུམ་སྒྲག་བརྒྱས་ན་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་འདག་
པར་རྒྱད་སྟོང་པོ་རྒྱན་ལས་གསུངས། མཆམས་མེད་ཀྱི་ལས་བྲས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པ་
དང་། ཉེས་པ་བྱེད་པའི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་འདག་པ་དང་། སྤྲུབ་པ་པོ་ལ་རྩོུ་
སེམས་དབའ་བརྟན་པ་དང་། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་རྒྱད་དེ་ཉིད་
བསྐྱས་པ་ལས་གསུངས། ཡང་མཉམ་སྦྱོར་ལས། ཡིག་བརྒྱ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོང་པོར་བཞད། འཆོ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་
ཡིག་བརྒྱ་བརྒྱས་པས་རང་གི་ལྷག་པའི་ལྷའི་དངོས་གྲུབ་སྦྱར་དུ་འབྲུབ་ཅིང་
བརྟན་པར་གསུངས། སྤྲོབ་དཔོན་ཀྱན་སྟོང་དང་། མཁས་པ་ཤུ་བཞེས་
གཉེན་གཉིས་ཀྱིས། དངོས་གྲུབ་བརྟན་པ་དང་། ཡི་དམ་གྱི་ལྟ་རང་ལ་ཉེ་བར་
འདོད་པ་དག་ཡིག་བརྒྱ་ལ་མན་ངག་ལྟར་འབད་པ་གནད་དུ་ཆེ་བར་
གསུངས། མན་ངག་ལྟར་འབད་པའི་ཚུལ་ཡང་འདིའི་ལུང་དང་དམིགས་ཁྲིད་

ལེགས་པར་མཛོས་ཏེ། ཐུན་བཞི་སོགས་བཅད་དེ་སེམས་མ་གཡངས་པར་
གོང་གི་དམིགས་པ་བཞིན་བསྒྲུབ་པ་ལ་དགོངས། གཞན་ཡང་འདིའི་སྒྲུབས་སུ་
སྒྲུབ་བ་བདེ་སྟོང་དུ་བསྒྲོམ་པ་དང་། རྩི་མཛེས་དབའི་གསང་གསུང་དུ་
འབྱེད་བ་ལ་འབད་བ་ནི་གཉེན་པོ་ཀུན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲུབས་ཀྱི་གཙུག་པོ་ཡིན་
པར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།

སྒྲུབ་པའི་རྣམ་འབྱེད་བསྒྲོམ་ཚུལ།

སྒྲུབ་པའི་རྣམ་འབྱེད་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི། སྦྱིར་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་
གང་དང་གང་བསྒྲོམས་ཀྱང་། སྦྱིབ་སྦྱང་ཆོགས་གསོག་གི་ཆོ་ག་ལ་ནན་ཏན་
དུ་བྱ་བར་གསུངས་པས་སྦྱིབ་སྦྱང་གི་ཆོ་ག་ནི་གོང་དུ་སོང་བེན་ལ། ཆོགས་
བསགས་པ་ལ་ནི་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་བརྟེན་པ་གཙུག་པོ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་
ལས། འདི་ནི་རང་བྱུང་བཅོམ་ལྷན་འདས། །སྟག་པའི་ལྷ་ནི་གཅིག་ལུ་ཉིད། །
མན་ངག་རབ་དུ་སྟེར་བའི་བྱིད། །རྩི་མཛེས་དཔོན་དེ་བས་སྟག་ །ཅེས་དང་།
ཞལ་ལུང་ལས། ང་ནི་འདི་ཡི་ལུས་གནས་ཏེ། །སྦྱབ་པོ་གཞན་ལ་མཆོད་པ་
ལེན། །དེ་ཡི་དེ་མཉེས་རང་གི་རྒྱད། །ལས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་དག་བྱེད་དོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ལུང་དང་པོའི་དོན་ནི། རང་ལ་ཆོས་སྟོན་
པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་ནི་སྦྱོབ་མར་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་ཀྱང་བཀའ་བྱིན་ཆེས་
སྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱོབ་པ་དེ་ལ་

ཆོས་དངོས་སུ་མ་བསྟན། གླ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སློབ་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱིར་
 རོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལས་བཀའ་བློན་ཆེས་ལྷག་པའི་ཚུལ་རིམ་བཞིན་
 བསམས་ནས་སློབ་མས་གླ་མ་དེ་ཉིད་རྟོ་རྟེ་འཆང་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་
 གསོལ་འདེབས་ཕྱག་མཆོད་གང་བྱས་ན། སྤྲིག་པ་འདག་པ། ཉན་གདོན་བར་
 ཆད་ཞི་བ། ཆེ་བསོད་ཆོས་ནོར་རྒྱས་པ། ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་གསོག་པ། ཉམས་
 རྟོགས་སྦྱར་དུ་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བ་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་འབྲུག་ཚུལ་ཡང་སངས་
 རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་བྱེད་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་
 བར་གདོན་མི་ཟེའོ།

དེ་ལྟར་བྱིན་རྒྱབས་ཆེས་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།
 དེ་ལ་ལྷུང་གཉིས་པའི་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་ལྷུང་དེའི་དོན་ཡང་། རང་ལ་
 ཆོས་སྟོན་པའི་གླ་མ་ལ་སློབ་མས་གསོལ་འདེབས་ཕྱག་མཆོད་གང་བྱས་ན་
 སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གླ་མ་དེའི་ལུས་ལ་ཞུགས་ཏེ། སློབ་མས་ཕྱལ་བའི་
 མཆོད་པ་བཞེས་ནས་སློབ་མ་དེའི་སྤྲིག་སྤྲིབ་སྦྱོང་བ། ཉན་གདོན་བར་ཆད་
 ཞི་བ། ཆེ་བསོད་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་གསོག་ཏུ་བཟུག་པ།
 ཉམས་རྟོགས་རྒྱད་ལ་སྦྱེ་བར་བྱེད་པ་སོགས་བྱིན་རྒྱབས་སྦྱོལ་བ་ལ་གདོན་
 མི་ཟེའོང་། གླ་མ་མ་བློན་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་
 པ་རྒྱ་ཆེར་ཕྱལ་ན། དེ་དག་ལ་ཕྱལ་བའི་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཀྱང་། སངས་

རྒྱས་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་མཆོད་པ་དེ་དག་བཞེས་པའི་ངེས་པ་མེད་
 བས། འོངས་སྤྱོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱང་ཐོབ་མི་ཐོབ་ངེས་པ་མེད་ཅིང་དེ་
 དག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱང་སློབ་མ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་བཤད།
 དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མ་མ་བྱན་པར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་གསོལ་
 འདེབས་བྱས་སྒྲོར་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་། དེ་དང་དེ་བྱས་པའི་བསོད་ནམས་
 ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གིས་ཚུར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པའི་ངེས་པ་མེད་པར་
 གསུངས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་མཁྱེན་བཅེ་རུས་
 གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་བས། དེ་དག་གིས་སློབ་མ་དེ་ཉིད་མི་མཁྱེན་པ་
 ཡང་མ་ཡིན། མཁྱེན་ཡང་མི་བཅེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། བཅེ་ཡང་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་
 པའི་རུས་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སློབ་མ་རང་གི་སྒྲ་མ་ལ་ཁ་དམས་
 ནས་དེ་ལས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཡོན་ཏན་ཆེ་བར་
 བསམ་སྟེ་བྱས་མཆོད་སོགས་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་མཁྱེན་བཅེ་
 རུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་བྱིན་རྒྱལས་དེ་ཉིད་ཐོབ་མི་
 རུས་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བཤ་གྱིས། ཉི་མའི་འོད་ཟེར་རབ་ཆ་ཡང་། །མེ་ཤེལ་མེད་
 པར་མེ་མི་འབྱུང་། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱང་། །སྒྲ་མ་མེད་པར་
 འཇུག་མི་རུས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། ལུང་དེའི་དོན་ནི། ཉི་
 མའི་འོད་ཟེར་ལས་མེ་ཡིན་པར་འདོད་ན། ཉི་མ་ལ་མེ་ཤེལ་བསྐྱེད་ལ། མེ་

ཤེལ་ལ་སྤྲོ་བ་བསྟན་པས་ཉི་མའི་འོད་མེ་ཤེལ་ལ་བརྒྱད་ནས་སྤྲོ་བ་ལ་མེ་
འཇུག་པར་རུས་པ་ཡིན་གྱི། མེ་ཤེལ་དོར་ནས་ཉི་མ་ལ་སྤྲོ་བ་རི་ཅམ་བསྟན་
ཀྱང་མེ་འཇུག་པར་མི་རུས་སོ།།

དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ལ་འཇུག་པར་
འདོད་ན། སྤྲོ་བ་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་སྤྲོ་བ་ལ་ཕྱག་མཆོད་གསོལ་
འདེབས་སོགས་བྱས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་སྤྲོ་བ་ལ་བརྒྱད་ནས་
སྤྲོ་བ་ལ་འཇུག་པར་རུས་གྱི། སྤྲོ་བ་དོར་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རི་ཅམ་ཕྱག་
མཆོད་གསོལ་འདེབས་བྱས་ཀྱང་། བྱིན་རྒྱལ་ས་འཕྲོ་བ་མི་རུས་སོ། །དེ་ཡང་
སྤྲོ་བ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོ་ཐོར་བལྟས་ནས་ཕྱག་མཆོད་སོགས་བྱ་
དགོས་གྱི། སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བལྟ་བ་ནི་མེ་ཤེལ་སྤྲོ་བ་ལ་བསྟན་པ་དང་
འདྲའོ། །དེས་ན་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་ལས། སྤྲོ་བ་ལ་ཞིང་གི་
མཆོག་ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི། བྱིན་རྒྱལ་ས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ། ལེགས་ཆོགས་
ཀྱན་གྱི་འབྲུང་གནས། དངོས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་ཞེས་སོགས་
དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་མ་སྤྲོ་བར་གསུངས་ཤིང་། སྤྲོ་བ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་
གསུང་འབྲུམ་རྣམས་སུ་ཡང་སྤྲོ་བ་འཕྲོར་རྒྱས་འབྲེང་བསྟན་པ་ཤིན་
ཏུ་མང་པོ་མཛད་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གནད་ཆེ་བར་དགོངས་སོ།།

ཁྱད་པར་དུ་རྩེ་བཅུ་མོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོག་གིས་མཛད་པའི་

སྒྲ་མཆོད་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་སོག་བོད་ཀྱན་ལ་ཆེས་དར་བ་ནི། མི་རེ་ལ་
ཡིད་བཞིན་ཞོར་བུ་རེ་བྱིན་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་གདམས་ངག་ཡིན་
ཀྱང་། དེར་སང་དེ་ཉིད་གདམས་ངག་གི་མཆོག་ཏུ་མི་འཛིན་པར་བན་ཐུག་
ནམས་ཀྱི་ཆོས་སུ་བཅི་བའི་ཆོད་དུ་འདུག །རང་ཅག་ལས་དང་པོ་པ་ལ་
ཆོག་ས་བསགས་སྐྱབ་སྐྱོང་གི་ཞིང་ལ་སྒྲ་མ་ལས་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུན་གྱིས་མ་གཟིགས་པས། ད་ལྟ་དེ་
ཉིད་འཆོལ་བྱིར་དུ་ཉི་མ་འབྱུང་གི་སྒྲོན་མེ་ལག་ཏུ་ཐོགས་ཏེ་རབ་འབྱུངས་
རྒྱ་མཆོའི་ཞིང་ན་བཅའ་ཡང་རྟེན་པའི་སྐྱབས་གཏན་ནས་མེད་དོ།

དེས་ན་ཐར་འདོད་ནམས་ཀྱིས་ལྷ་གང་དང་གང་བསྐྱོམ་པ་དང་། སངས་
རྒྱས་བྱང་སེམས་གང་དང་གང་ལ་ཐུག་མཆོད་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་། ཡུལ་
དེ་ཉིད་རང་གི་སྒྲ་མ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བལྟས་ནས་བྱ་བ་གནད་ཆེ་བས།
རྩོག་པ་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་ཐོག་མ་འདིར་ཡང་སྒྲ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་
གལ་ཆེ་སྟེ། བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་། ཐུན་མོང་དུ་སྒྲ་མ་རྩོམ་པའི་ཆར་གི་ནམ་པར་
བསྐྱོམ་ལུགས་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ། ཤེས་རབ་འཕེལ་བ་དང་། བདེ་
ཆེན་འབར་བ་སོགས་གཙོ་བོར་བྱེད་ན། འཇམ་དབྱངས་ཕྱི་ནང་གསང་
གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ནམ་པར་བསྐྱོམ་ལུགས་དང་། རང་གི་བསྐྱོམ་བྱའི་ཡི་
དམ་གྱི་ལྟར་བསྐྱོམ་ལུགས་ནམས་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། བསྐྱོམ་ཆེའང་མདུན་

དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། སྤྱི་ཐོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། ཐོག་མར་མདུན་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ་ཕྱག་
 མཆོད་སོགས་བྱས་པའི་མཐར་སྤྱི་ཐོར་སྦྱན་བྲངས་ཏེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
 སོགས་ལུགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་ཤེས་རབ་དང་བདེ་ཆེན་འབར་
 བ་གཙོ་ཐོར་བྱེད་ལུགས་དང་། རང་གི་བསྐྱོམ་བྱའི་ཡི་དམ་གྱི་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་
 གཉིས་སྒྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཚུལ་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་བཤད་པའི་
 རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ། བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡང་ཐོག་མར་རང་གི་མདུན་དུ་བསྐྱོམ་སྟེ་
 ཕྱག་མཆོད་སོགས་བྱས་པའི་མཐར། སྤྱི་ཐོར་སྦྱན་བྲངས་ཏེ་འདོད་དོན་
 གསོལ་བ་དང་། དེ་རྗེས་སྦྱིང་གར་ཐིམ་ལུགས་བཤད་པ་ལྟར་བྱ་བ་ལ། ཐོག་
 མར། ཕྱོགས་བརྩའི་ཞིང་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲོ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
 སོགས་སྐྱབས་ལུལ་དུ་འོས་པ་ཐམས་ཅད་བཞུགས་པར་ཡིད་གྱིས་གསལ་
 བཏབ་ལ། དེ་ལ་རང་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱིས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བར་
 བསམ་སྟེ། ཕྱོགས་བརྩའི་ཞིང་ན་བཞུགས་པའི་སྤྲོ་མ་དང་། །ཡི་དམ་སངས་
 རྒྱས་ལུང་རྟོགས་དམ་པའི་ཆོས། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་མཁའ་འགོ་ཆོས་
 སྤང་ལ། །བདག་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་སུ་མཆོད། །ཞེས་
 ལན་བདུན་སོགས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་
 དང་ལྗན་པར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོགས་ཆོད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ལན་
 གསུམ་དང་། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱ། དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ཟབ་མོ་སྒྲུ་མ་ལྟའི་
 རྣལ་འབྱོར་ཉམས་སུ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ལན་གསུམ་
 སོགས་བྱའོ།

དེ་རྗེས། ཨོ་སྤྱ་བྱ་མ་ཤུག་སང་རྣམས་སྤྱ་མ་ཤུད་རྩོམ་ཉི་ཉེ། ཆོས་ཐམས་
 ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམས་
 ལ། འཁོར་འདས་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་པའི་རང་ཉིད་ལས། །མདུན་གྱི་ལྟ་ལམ་
 མཆོད་སྤྱོད་འཛིགས་པའི་དབུས། །བཞི་བྱང་གཤོང་ལྡས་བཏེགས་པའི་རྩྭའི་
 ཁྲིལ། །སྤྱོད་ཆོགས་བསྒྲ་སྒྲ་བ་ཉི་མའི་སྟེང་། །རྩྱུ་ལས་རྩོམ་རྩྱུ་གིས་མཚན་བ་
 ལས། །རྩ་བའི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། །སྒྲུ་མ་དོག་མཐེང་ནག་ཞལ་
 དགུ་བྱག་སོ་བཞི། །གྲི་ཐོད་ལ་སོགས་བྱག་མཚན་སྤྱོད་ཆོགས་འཛིན། །ཞབས་
 བེ་བཅུ་བྱག་སོག་ཆགས་སྤྱོད་ཆོགས་སྟེང་། །མེ་ཤུང་འབར་དབུས་གཡས་
 བསྐྱམས་གཡོན་བརྒྱུད་ས་བཞུགས། །དེ་ཡི་ཐུགས་ཀར་འཇམ་དབལ་གཞོན་
 ལུ་སེར། །ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་རལ་གྱི་སྒྲེགས་བམ་འཛིན། །འཇམ་དབལ་
 ཐུགས་ཀར་རྩྱུ་ཡིག་མཐེང་ག་སྟེ། །སེམས་དབང་སུམ་བཅེགས་རྩོམ་
 འཛིགས་བྱེད་ཀྱི། །བར་ན་ཡུམ་ཆེན་རྩོམ་རྩོམ་ལངས་མ། །གྲི་ཐོད་འཛིན་པས་
 ཡབ་ལ་འཇུད་པར་གྱུར། །ཅེས་སྒྲུ་མ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཞལ་
 བྱག་ཡོངས་རྩོགས་སེམས་དབང་སུམ་བཅེགས་སྤྲང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ།

དྲངས་གསལ་འོད་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲོས་ཡག་པོར་གསལ་བཏབ་ལ།
 དེ་ཡི་སྒྱི་མགྲིན་སྐྱགས་ཀ་ལྟེ་བ་གསང་གནས་ལྗེ་ཙུ་འདབ་འཁོར་ལོར་
 རིམ་བཤ་བཞིན། ཨོ་དཀར་ལྷན་མར་རྩྱུ་སྒྲོན་སྤྱ་སེར་དང་། །རྩྱ་ཡིག་ལྗང་གྲུ་
 རྣམས་གྱིས་མཚན་བར་གྱུར་བར་བསམ། སྐྱགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་
 རྩྱགས་བཅུར་འཕྲོས། །རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་སྐྱབས་ཡུལ་སྐྱུན་དྲངས་ཏེ། །
 མདུན་གྱི་སྒྲ་མ་རྩོ་རྩོ་འཛིགས་བྱེད་ལ། །ཐིམ་བས་སྐྱབས་ཡུལ་ཀུན་འདུས་རོ་
 བོར་གྱུར། །བར་བསམ། སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་འཛིགས་བྱེད་གྱི།
 །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་སྤྲས་སྐྱུ་ནི། །བལྟ་བས་མི་རོམས་མཐོང་བ་
 ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །དད་པའི་སྤྱ་ལོང་གཡོ་བའི་གཟེ་བེད་ལྷན། །བར་
 བསམ། སྤང་པོ་རིགས་ལྷ་ཁམས་བཞི་ལྟ་ལོ་བཞི། །སྐྱེ་མཆེད་སེམས་དཔའ་
 ཡན་ལག་ཁོ་བོའི་དབང་། །བ་སྤྱད་ག་བཅོམ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཉིད། །བ་སྤྱའི་
 ཁུང་རེར་སངས་རྒྱས་གངས་མེད་བཞུགས། །བར་བསམ། རོས་བས་མི་
 རོམས་གསུང་དབྱངས་རྒྱག་ཅུ་ནི། །རོས་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱིད་ཞིའི་འཛིགས་བ་
 འཕྲོག། གངས་མེད་གདུལ་བྱའི་སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་བཅས། །དྲི་མ་སེལ་
 བྱེད་རེས་དོན་བདུད་ཅི་ཡིན། །བར་བསམ། མཁྱེན་བཅེའི་དཔལ་ལྷན་ཟབ་
 ཡངས་སྐྱགས་མཚན་ནི། །རི་ལྟ་བུ་ལ་རྟག་རྟ་མཉམ་བཞག་ཀྱང་། །རི་སྟེང་
 ཆོས་ཀུན་ལག་མཐེལ་སྤྱུ་རུ་བཞིན། །མཛོན་སྤྱུ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་མ་

ལུས་རྫོགས། །པར་བསམ་བ་སོགས་མདོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་གསུང་
 ཐུགས་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་
 པར་བསམ། སྐར་ཡང་བསྐྱར་ཏེ་གསལ་འདེབས་ཚུལ། ཡོན་ཏན་ཕྱང་པོ་སྒྲ་
 མ་འཛིགས་བྱེད་དེ། །སྒྲ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་གཟུགས་བརྟན་འབྲ། །དངས་
 ཤིང་གསལ་བ་གཡའ་དག་དགུང་སྟོན་བཞིན། །མདུན་གྱི་གདན་ལ་མདོན་
 སུམ་བཞུགས་པར་གྱུར། །ཅེས་གསལ་སྒྲ་དང་དད་པ་ལྷགས་བྲག་བྱང་
 བྱང་གི་བར་དུ་དལ་བྱས་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བའི་དམིགས་
 པ་དང་བཅས་པས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་པའི་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་
 དང་། གང་གི་དིན་གྱིས་བདེ་ཆེན་ནི། །ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་མཆོག་
 མཆོག་ཏུ་བྲག་པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོན་བ་སྒྲ་མེད་སངས་རྒྱས་རིན་
 པོ་ཆེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱག་འཆའ་བའི་ཡན་ལག་དང་།

མཆོད་པའི་ཡན་ལག་ལ་མཆོད་པ་བཞི་པས། ཕྱིའི་མཆོད་པ་ནི། རང་
 གི་སྦྱིང་ག་ནས་མཆོད་ལྟ་མཆོད་ཇུས་སོགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་པ་སྟོས་ཏེ་
 མཆོད་པར་བསམས་ལ། རྒྱ་བཞི་ཉེར་སྟོད་འདོད་ཡོན་སྟུང་དང་། །རིན་ཆེན་
 བདུན་སོགས་ལྟ་མིའི་མཁོ་དགུའི་ཇུས། །ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་མཆོད་པར་
 བྱིན་བརྒྱབས་ཏེ། །སྒྲ་མ་འཛིགས་བྱེད་ལྟ་ཆོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་
 དང་། རང་གི་མཆོད་པ་ནི། ཡང་ཡེ་ཤེས་ལྡེའི་རང་བཞིན་གྱི་བདུད་ཅིས་གང་

བའི་ཐོད་པ་ཐོགས་པའི་ལྷ་མོ་རྣམས་སྤར་སྤར་སྒྲོས་ཏེ་མཆོད་པར་བསམས་
 ལ། དེགས་ལྷ་ཡབ་ཡུམ་ས་བོན་ལས་བྱུང་བའི། །དངོས་གྲུབ་དགྲུག་གསལ་
 །ལྷ་བདུད་ཅི་ལ། །དོ་ཐེ་གསུམ་གྱིས་སྤངས་ཏྟགས་སྤར་བྱས་ཏེ། །སྤུ་མ་
 འཛིགས་བྱེད་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་དང་། མཆོད་ལྷ་རྣམས་སྤྱིང་
 གར་བསྐྱེལ། །གསང་བའི་མཆོད་པ་ནི། རང་གི་སྤྱིང་ག་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་
 རྒྱ་གཞོན་ཅུ་མ་མཛེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་སྒྲོས་ཏེ། །སྤུ་མ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་ཐེམ་པས། །སྤུ་མ་ཡབ་ཡུམ་
 སྒྲོམས་པར་ཞུགས་པའི་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དེ་སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེར་
 སྒྲེས་པ་དེས་སྤུ་མའི་སྐྱེལ་གནས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཤིང་ཆོམ་པར་
 བསམས་ལ། ཡིད་འོང་ལང་ཆོའི་དཔལ་འཛིན་དྲུག་ཅུ་བཞིའི། །འདོད་པའི་
 སྐྱེལ་ཅལ་ཡོན་ཏན་ཆང་བ་ཡི། །བཅུ་དྲུག་ལོ་ལོན་མཛེས་སྤྱག་ཕྱག་རྒྱ་རྣམས། །
 །སྤུ་མ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་ཆོགས་རྣམས་ལ་འབྲུལ། །ཞེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
 མཆོད་པ་ནི། །སྤུ་མ་ཡབ་ཡུམ་དང་སྤུ་མའི་སྐྱེལ་གནས་པའི་ལྷ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱིས། །སྤར་གསང་བའི་མཆོད་པའི་སྐྱབས་སུ་སྤྱོད་པའི་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་བདེ་བ་
 དེས་སྤྱིང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས། །བདེ་སྤྱིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་ཏུ་གྱུར་པར་བསམས་ལ། །སྤྱིབ་བྲལ་ལྷན་སྒྲེས་བདེ་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཆེ། །ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་སྒྲོས་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས། །དབྱིངས་

མེད་ལྷན་གྲུབ་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས། ། གླ་མ་འཛིགས་བྱེད་ལྷ་ཆོགས་
རྣམས་ལ་འབྲུལ། ། ཞེས་བྱིན་དང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མཆོད་པ་བཞི་
འབྲུལ།

སྒྲིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི། ཏུག་གསུམ་དབང་གིས་སྒོ་
གསུམ་སྒྲིག་པའི་ལས། ། མི་དགོ་བཙུང་དང་མཆོམས་མེད་ཉེ་བ་ལ། ། སོ་སོར་
ཐར་དང་བྱང་སེམས་རིག་འཛིན་གྱི། ། བསྐྱེད་གསུམ་ཉམས་པ་ཐམས་ཅད་
མཐོལ་ལོ་བཤགས། ། བྱང་པར་གླ་མ་མཆོག་གསུམ་དགོར་ལ་སྦྱང། ། སྦྱ་ལ་
བསྐྱེད་ཤིང་གསུང་བཅག་ཐུགས་དགྲུག་སོགས། ། མི་བཟད་དཔྱལ་བའི་མེ་
ནང་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལས། ། གང་བྱས་སྦྱིང་ནས་འགྲོད་པ་བྲག་པོས་བཤགས། །
ཞེས་ཏུག་ཁོང་དུ་སོང་བ་ལྟར་འགྲོད་སེམས་བྲག་པོས་བརྗོད།

རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི། རང་གཞན་སྦྱེ་འཕགས་མཐའ་དག་
གི་དགོ་རྩ་ལ་སྦྱིང་ཐག་པ་ནས་དགའ་བའི་བསམ་པས། ཆོས་རྣམས་རང་
བཞིན་མཆོན་མ་ཀྱན་བྲལ་ཡང་། ། ཞེས་སོགས་བརྗོད། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་
བར་བསྐྱལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། མདུན་གྱི་གླ་མས་མཆོན་པའི་ཕྱོགས་བཙུའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བར་
བསྐྱལ་བའི་བསམ་པས། ལུལ་བྱང་མཁྱེན་བཅའི་ཆུ་འཛིན་འབྲུམ་དཀྱིགས་
ཏེ། ། ཞེས་སོགས་བརྗོད། ལྷ་དན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་

ཡན་ལག་ནི། མདུན་གྱི་སྤྲོ་མ་དང་སྤྱོད་པ་བཅུ་ཉེ་མངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་
ལམ་ལ་མ་སྤྲོད་གི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཐུང་ལས་མི་འདའ་བར་
བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བསམ་བསམ། རོ་རྩེའི་སྐྱེ་ལ་སྐྱེ་འཆི་མི་
མངའ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་བརྗོད། བསྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ནི། ཡན་ལག་སྤྲོ་མ་
དུག་གི་དགེ་ཙམ་སོགས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་
རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྩེ་བཅུན་སྤྲོ་མས་མི་འབྲལ་བར་རྩེས་སུ་
འཛིན་པར་སྤོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཆུལ་དུ། དེ་ལྟར་བསྐྱུན་པའི་རྣམ་དཀར་
དགེ་བའི་ཆོགས། །ཞེས་སོགས་བརྗོད།

དེ་རྩེས། མཐུལ་འབྲུལ་བར་མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱིའི་
མཐུལ་ནི། ཆོམ་བྱ་སོ་བདུན་མ་སོགས་རྒྱས་པའམ། བསྐྱེ་ན། ས་གཞི་སྤྲོས་
ཀྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཏྲོག་བཟམ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉན་གི་མཐུལ་ནི། རང་
གི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བོར་ཐོན་ཏེ་མཁའ་འགྲོ་མ། །གྱི་ཐོད་འཛིན་པར་གྱུར་ནས་ཤ་
ལྷགས་སྐྱེ་ཆོགས་སུལ། །པགས་པ་ས་གཞི་བྱང་ཁོག་རི་རྒྱལ་ཁྲག་ཆེན་མཆོ། །
མགོ་བོ་རྣམ་རྒྱལ་ཁང་བཟང་མིག་གཉིས་ཉི་མེ་བྱུང་། །སོག་དཔྱི་སྤིང་བཞི་
རྒྱུ་བརྒྱད་སྤིང་ཐུན་སྤིང་ཞོར་བུ། །གཟུགས་སོགས་འདོད་ཡོན་ཤ་ཆོལ་སྐྱ་
ཆོགས་མཆོད་སྤྲིན་གྱུར། །སྤྲོ་མ་སྤྲོ་ལ་འདོད་དགུའི་མཐུལ་འདི་འབྲུལ་བས། །
བཞེས་ནས་བདག་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་སྤོབས་ལ་དངོས་གྲུབ་སྤྲོལ། །ཞེས་དང་།

གསང་བའི་མཁུལ་ནི། རང་ཉིད་འཛིག་གི་ཡབ་ཡུམ་རོ་ལངས་མ། །འཕྱུང་
བའི་བདེ་ཆེན་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས། །རི་རབ་ཉི་ཟླ་སྒྲིང་སོགས་སྒྱུར་བ་
འདི། །སྒྲ་མ་འཛིག་གི་ལྷ་ཆོག་སྐྱེས་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ཀྱི་མཁུལ་ནི། མཆོད་ཡུལ་མཆོད་མཁན་མཆོད་བའི་མཁུལ་སོགས། །
ཆོས་ཀྱི་བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་མི་ལམ་བཞིན། །བསྐྱོམས་བས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་
མེད་མཁུལ་འདི། །སྒྲ་མ་འཛིག་གི་ལྷ་ཆོག་སྐྱེས་ལ་འབྱུང་། །ཞེས་
མཁུལ་བཞི་འབྱུང་། དེ་ནས་བསྟོད་བ་བྱ་བར་གསུངས་བ་ལྟར། །སྐྱེ་བཞིའི་
མངའ་བདག་སྐྱབས་གསུམ་ངོ་བོ་རིགས་བརྒྱའི་དཔལ། །ལུང་རྟོགས་མཛོད་
འཛིན་ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ལྟའི་རང་བཞིན། །བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་དཔལ་
མངའ་སྒྲ་མ་ཡི་དཔ་ལྟ། །སངས་རྒྱུ་བྱང་སེམས་དཔལ་བོ་མཁའ་འགྲོ་སྒྱུར་
མའི་ཆོག་ལ་འབྱུང་། །ཅེས་བྱི་ནང་གསང་བ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པར་བསྟོད།

སྟོན་མཆོམས་འདིར། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །
ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱང་སྟོན་བརྒྱུད། །སངས་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་
ཀྱན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེས་སྟོན་བརྒྱུད་བར་བཤད། དཔལ་ལྡན་ཅ་བའི་
སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྤྱི་བོར་བསྐྱེད་སྟོང་བཞུགས་ལ། །བཀའ་བྲིན་
ཆེན་པོའི་སྟོན་རྗེས་བརྒྱུད་ལྟེ། །སྐྱེ་གསུང་སྐྱེས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྐྱེ་བུ་

གསོལ། །ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པས་མདུན་གྱི་སྒྲ་མ་འདིགས་བྱེད་ཡབ་
ཡུམ་གདན་དང་བཅས་པ་རང་གི་སྤྱི་པོར་བཞུགས་པར་མོས་ལ། འདོད་དོན་
གསོལ་བ་ནི། སྒྲ་མ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། །སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཡི་དམ་ཀུན་འདུས་སྒྲ་མ་གཤིན་རྗེའི་མ་སྒྲ་མ་
སངས་རྒྱས་མ་སྒྲ་མ་དམ་ཆོས་མ་སྒྲ་མ་དགེ་འདུན་མ་སྒྲ་མ་ཆོས་
སྤྱོད་མ་སྒྲ་མ་སྦྱབས་གནས་མ་སྒྲ་མ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་བར་ཆད་
བཞེག་ཏུ་གསོལ། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་སྦྱལ་དུ་གསོལ།

སྒྲོ་ན། ཀྱང་བ་ཐ་མ་གཉིས་པོ་འདི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་སོགས་ཆོན་བ་རེ་རེའི་
མཐུག་ཏུ་སྦྱར་ཏེ། གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་བ་སྦྱ་གཡོ་ཞིང་མཆི་མ་འཁྲུགས་
གྱི་བར་དུ་ལན་མང་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐར། སྦྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་མ་
སྒྲ་མ་མ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་མ་གསོལ་བ་འདེབས་སོ་དངོས་གྲུབ་མ་བྱེད་
པར་ལམ་གྱི་སྒྲོན་འགྲོ་བསགས་སྦྱང་གི་ མན་ངག་བསྟེན་ནས་དངོས་གཤི་
ནས་འཕྱོར་བཞིའི། །ལམ་གྱི་རྟོགས་བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་རུ། །ཁྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས་
ཤིག་སྒྲ་མ་གཤིན་རྗེའི་གཤེད། །སྦྱབས་གནས་མ་སྒྲ་མ་མ་གསོལ་བ་མ་
གསོལ་བ་མ་བྱེད་པར་རྩ་བའི་རྒྱང་འངས་དམིགས་གསལ་བ། །བདེ་ཐོད་
འབར་སོགས་ཉམས་རྟོགས་བྱེད་པར་ཅན། །ད་ལྟ་ཉིད་དུ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་བ་རུ། །
ཁྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས་ཤིག་སྒྲ་མ་མ་སྦྱབས་གནས་མ་སྒྲ་མ་མ་གསོལ་བ་མ་གསོལ་

བ་མ་མདོར་ན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་སྒོལ་བྱང་འཇུག་
བར་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ། །མ་ནོར་ཆ་ཆང་རྒྱད་ལ་སྟེ་བ་དུ། །བྱིན་གྱིས་སྒོལ་བས་
ཤིག་སྒྲ་མ་གཤེན་རྩེའི་གཤེད། །ཅེས་མཇུག་གི་སྒྲོ་ཀ་དུག་འདིས་ལན་མང་
དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐར། །སྒྲ་མ་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི། །
སྒྲོར་མཆོམས་ནས་བྱང་བདུད་ཅིས་ལུས་གང་བས། །འགལ་སྟེན་ནད་གདོན་
སྤིག་སྒྲིབ་ཀྱང་བྱང་སྟེ། །ལམ་གྱི་རྩོགས་བ་རྒྱད་ལ་སྟེས་བར་གྱུར། །ཅེས་
བདུད་ཅི་འབེབས་སྐྱེད་གི་དམིགས་བ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ།

དེ་རྩེས། རྒྱབས་གསུམ་ཀྱན་འདུས་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་དང་མར་
གྱུར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྤིག་སྒྲིབ་ཀྱན་
སྐྱེད་སྟེ། །སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་སྒྲབས་སྒྲལ་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལན་
གསུམ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། །སྒྲ་མའི་སྤྱི་བོའི་ཨོ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས། །འོད་
དང་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་སྤྱི་བོར་ཐེམ། །ལུས་ཀྱི་ནང་གང་ལུས་ཀྱི་དྲི་མ་དག །
བྱམ་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྤྱལ་སྤྱིའི་རྒྱས་བ་འཛོག། །སྒྲ་མའི་མགོན་པའི་ཞུ་མིག་
དམར་པོ་ལས། །འོད་དང་བདུད་ཅི་དམར་པོ་མགོན་པར་ཐེམ། །ལུས་ཀྱི་ནང་
གང་དག་གི་དྲི་མ་དག །གསང་དབང་ཐོབ་ཅིང་ལོངས་སྤྱིའི་རྒྱས་བ་འཛོག། །
སྒྲ་མའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་མིག་སྟོན་པོ་ལས། །འོད་དང་བདུད་ཅི་སྟོན་པོ་སྟོང་
གར་ཐེམ། །ལུས་ཀྱི་ནང་གང་ཡིད་ཀྱི་དྲི་མ་དག །ཤེར་དབང་ཐོབ་ཅིང་ཆོས་

སྐྱེ་ལྷན་པ་འདྲིག། ལྷ་མའི་གནས་ལྷའི་ཡི་གེ་སྣ་ལྷ་ལས། འོད་དང་བདུད་
ཅི་སྣ་ལྷ་གནས་ལྷར་ཐིམ། །ལུས་ཀྱི་ནང་གང་སྒོ་གསུམ་ངི་མ་དག། ཆོག་
དབང་ཐོབ་ཅིང་རྒྱང་འཇུག་ལྷན་པ་འདྲིག། ཅེས་དམིགས་པ་གསལ་བར་
དམིགས་ཏེ་དལ་བྱས་བརྗོད་ཅིང་།

དེ་རྗེས། དཔལ་ལྷན་ཙ་བའི་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ། །བདག་གི་སྙིང་གར་
བསྐྱེད་སྙིང་བཞུགས་ནས། །བཀའ་ངེན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །སྐྱེ་
གསུང་བྱགས་ཀྱི་དངོས་བྱུང་སྣ་ལྷ་དུ་གསོལ། །དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པས་
སྒྲ་མ་མཆོག་འོད་དུ་ཁྱེན་མཆངས་བྱག་ནས་ཞུགས་ནས། །སྙིང་གར་སྒྲ་མ་
རང་སེམས་རྩྱུ་ཡིག་གསུམ། །དབྱེར་མེད་རྩྱུ་གི་རྣམ་པར་གནས་པར་གྱུར། །
དེ་ཡང་བསྐྱེད་སྙིང་མེད་ཁྱི་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ཁྱེན་སྙིང་གའི་ཙ་འདབ་བརྒྱད་
ལ་ཐིམ་པ་དང་། རྒྱ་གདན་འོད་དུ་ཁྱེན་སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ལ་ཐིམ་
པ་དང་། ཉི་གདན་འོད་དུ་ཁྱེན་སྙིང་གའི་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ལ་ཐིམ་པ་དང་།
སྒྲ་མ་འདྲིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་འོད་དུ་ཁྱེན་སྙིང་གའི་ཙ་འདབ་བརྒྱད་
ཐིམ་ཞིང་། རྒྱང་སེམས་དེ་ཉིད་པོ་སྒྲ་མ་འདྲིགས་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་རྩྱུ་
ཡིག་གི་རྣམ་པར་གནས་པར་བསམ་ལོ།

ཡང་འཁྲིད་ཡིག་ལྟར་ན། སེང་ཁྱི་བསྐྱེད་སྙིང་ཐིམ་ཚུལ་སྤར་དང་
འབྲེལ། རྒྱད་པར་ནི་སྙིང་གའི་ཙ་འདབ་བརྒྱད་སྣ་ཆོགས་བསྐྱར་གྱུར་པ་དང་།

ཐེག་ལེ་དཀར་དམར་ཆེ་ཉིད་གདན་དུ་གྱུར་ཏེ་སྒྲ་མ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་
 རྒྱུང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ལ་ཐེམ་བས། རྒྱུང་སེམས་དེ་ཉིད་སྤར་གྱི་བད་ཆེ་ཉི་
 མའི་གདན་ལ་སྒྲ་མ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་སྤར་བཞིན་བཞེངས་པར་
 བསམ་མོ། །ལུགས་འདི་གཉིས་གང་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རུང་ལ། མཐར། བདག་
 ཀྱང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་འཕོས་དབྱེས་
 བཞིན་རྗེས་བཟུང་སྟེ། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐིན་ནས། །སྤྱི་
 གསུམ་གོ་འཕང་བདེ་སྒྲག་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ནམ་མཁའ་རི་སྤིང་སྤྱི་ལྟེ་བདག་
 ཉིད་ཅན། །ཁ་སྦྱོར་བདུན་ལྟོག་གོ་འཕང་མཛོན་གྱུར་ནས། །མཐར་དག་འགྲོ་
 འདི་གོ་འཕང་དེ་ཉིད་ལ། །སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་བདེ་སྒྲག་འགོད་པར་ཤོག །ཅེས་
 སྒྲོན་ལམ་གདབ་གོ། །དེ་ལྟར་སྤྱན་བཞེར་བཅད་དེ་ཡང་ཡང་བསྐྱེད་པས་
 མི་ལམ་དུ་སེང་བྱིར་བསྐྱད་པ་དང་། འབྱུང་ཆར་འབབ་པ་དང་། ལུ་མིག་
 གསར་དུ་བརྗོད་པ་དང་། སྒྲ་མ་དབྱེས་ནས་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གནང་བ་
 སོགས་ཏྲགས་འབྱུང་བར་བཞད་པས། ཏྲགས་དེ་དག་བྱུང་བྱུང་གི་བར་དུ་
 འདི་ལ་ཆེག་བསྐྱེད་བྱ། སྒྲ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ཚུལ་འདི་ནི་བགོགས་
 སེལ་སོགས་འདོན་གང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་གཞན་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་
 གདམས་ངག་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་དང་། ཁོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་
 ལག་ཏུ་ཚུད་པ་ཡིན་པར་བཞད་པས། སྐལ་བ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱིང་

ལ་གཅེས་པར་བྱངས་ཤིག དེས་ན་ལམ་བསྐོས་པའི་སྔོན་འགྲོ་རྣམས་མཉམས་
བསྐོས་བཞུས་དང་། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་བསྐོས་ཚུལ་བཤད་ཅིན་ཏོ།

ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བསྐོས་ཚུལ།

༥ གཉིས་པ་ལམ་གྱི་དངོས་གཞི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་བསྐོས་ཚུལ་བཤད་
པ་ལ། རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་ལས། དབྱིབས་དང་སྤྲུགས་དང་དམ་ཚིག་དང་། །
རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བས། །སྤྱིད་པའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་གྱུར། །ཅེས་
གསུངས་པ་ལྟར། སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར། དབྱིབས་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་བཞི་ལས།

༡ སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

དང་པོ་ལ། ལྷ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་།
གཏུམ་མོ་བསྐོས་ཚུལ་དང་། ལྷུང་བྱམ་པ་ཅན་བསྐོས་ཚུལ་དང་། ལྷུང་གར་རྩོད་
རྗེའི་བཞུས་པ་བསྐོས་ཚུལ་བཞི་ལས། སྤྲ་མ་གཉིས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་
འབྱོར་ཡིན་ལ། སྤྲ་མ་གཉིས་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་སོ།

ལྷ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་གཞི་ག་གི་སྤྱད་རིམ།

དེ་བཞི་ལས། ལྷ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་བསྐོས་པ་ལ། གནད་བཞི་
དང་སྤྲ་པའི་སྐོ་ནས་བསྐོས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལ། གནད་བཞི་ནི། དུས་ཀྱི་
གནད། ལུས་ཀྱི་གནད། ལྷུང་གི་གནད། ལུས་ཀྱི་གནད་བཞི་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་

བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་། ལུས་དང་དུས་དང་ཡུལ་རྒྱུད་གི། གནད་ཅི་ཅུང་པ་
བཞིན་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། དེ་དག་ལས་དུས་ཀྱི་གནད་ཅི་
མོ་རངས་རིག་པ་དང་ས་པའི་དུས་དང་། སྤྱི་ཚོ་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱ་གཙོ་པོར་
བྱས་ནས་རྒྱ་བའི་དུས་སུ་བསྐྱོམ་པར་བཞད་པ་ལྟར་བྱས་ན་ལེགས་ཤིང་།
དུས་གཞན་ལ་འདྲ་མི་རུང་བ་མེད་དོ།

ལུས་ཀྱི་གནད་ཅི་། རྩོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་། ལུས་པོ་བདེ་བའི་སྟན་འདུག་སྟེ། མིག་གཉིས་སྣ་ཅེར་གཏད་བྱས་ལ། སྣ་ནི་སྟེ་བའི་ཆད་དུ་བཞག་ སྟེ་གོང་
མཉམ་ལ་སྟེ་རྒྱ་སྟེ། སྟེ་དང་མཆུ་ནི་བདེ་བར་བཞག་ ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སྟན་བདེ་བ་ལ་ལུས་བྱང་པོར་བསྐྱེད་པར་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ལྟར། མིག་
སྣ་ཅེར་གཏད་ལ། སྟེ་གོང་གཉིས་མཉམ་པར་གནས་ལ། མཁྱིལ་བ་རྒྱུད་བྱང་
བཟུང་ལ། མཆུ་དང་སྟེ་དང་བཞག་སྟེ་བྱང་ལ། ལག་པ་གཉིས་སྟེ་ལྟེ་ལྟེ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་རྒྱ་སྟེ་གི་ཆོས་བདུན་དང་ལྟན་དགོས་པར་རྩོམ་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་གོང་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཁྱིལ་བ་ལ་ལས།
ཆོས་བདུན་དེ་དག་གི་སྟེ་དུ་སྟེ་རྒྱ་སྟེ་ལྟེ་ལྟེ་བཞག་པ་ལྟར། སྟེ་གི་རྩོམ་
པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་
བར་བྱས་ཏེ་བསྐྱེད་དགོས་སོ།

རྒྱུད་གི་གནད་ཅི་། རྩོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་། དུས་ཀྱི་ཡུལ་རྒྱུད་ལྟར་

བོ། །ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཚྭ་ལ་བ། །རི་ལྷ་བ་བཞིན་འཇུག་ཇུབ་མོ། །སེམས་
 དཔའི་སྒྲིལ་གྲུང་ལེགས་གནས་པ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུང་དལ་བྱས་
 འབྱུང་འཇུག་བྱེད་ཅིང་། རྒྱུང་རོ་དབྱ་སྒྲགས་སུ་བསལ་དགོས་པས། དེའི་
 ཚྭ་ལ་མོ། སྒར་བཤད་པ་ལྟར་ནས་སྒྲུང་གི་ཆོས་བདུན་ནམ་བཞུད་ཀྱིས་འདུག་
 ལ། གཡས་ཀྱི་ཅ་རོ་མའི་མར་སྒྲེ་གཡོན་ཀྱི་རྒྱུང་མའི་ནང་དུ་བཅུག་པར་
 བསམས་ལ། ལྷ་བྱག་གཡས་ནས་རྒྱུང་ནང་དུ་ཇུབ། ཇུབ་རྒྱུང་དེ་རོ་མའི་ནང་
 ནས་རྒྱུང་མར་འཕོས་ཏེ་སྒྲ་སྒྲོ་གཡོན་པར་སྒྲེབས་པར་བསམས་ལ། ལྷ་བྱག་
 གཡོན་ནས་དལ་བྱས་རྒྱུང་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པས། ཅ་རྒྱུང་
 མའི་ནང་གི་རེངས་པ། འཁུམ་པ། ཞར་པ། རལ་པ། བྱད་དང་། ཆང་ཆིང་
 སོགས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ། རྒྱུང་མའི་ནང་ཐམས་ཅད་དྲངས་ཤིང་
 གསལ་བར་གྱུར་བར་བསམ། དེ་ཇེས། གཡོན་ཀྱི་ཅ་རྒྱུང་མའི་མར་སྒྲེ་
 གཡས་ཀྱི་རོ་མའི་ནང་དུ་བཅུག་པར་བསམས་ལ། ལྷ་བྱག་གཡོན་ནས་རྒྱུང་
 ནང་དུ་ཇུབ། ཇུབ་རྒྱུང་དེ་རྒྱུང་མའི་ནང་ནས་རོ་མར་འཕོས་ཏེ་སྒྲ་སྒྲོ་གཡས་
 པར་སྒྲེབས་པར་བསམས་ལ། ལྷ་བྱག་གཡས་ནས་དལ་བྱས་རྒྱུང་ཕྱིར་
 འབྱུང་བ་ལན་གསུམ་བྱས་པས། ཅ་རོ་མའི་ནང་གི་རེངས་པ། འཁུམ་པ། ཞར་
 པ། རལ་པ། བྱད་དང་། ཆང་ཆིང་སོགས་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ། རོ་
 མའི་ནང་ཐམས་ཅད་དྲངས་ཤིང་གསལ་བར་གྱུར་བར་བསམ།

དེ་རྗེས། རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་མར་སྤེ་སོལ་མཆུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྤྱབ་
 མཆུ་གཉིས་བཅུག་པ་ལྟར་དབུ་མའི་ནང་དུ་བཅུད་པར་བསམས་ལ། སྤྱ་བྱག་
 གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུད་ནང་དུ་རྒྱལ། རྒྱལ་རྒྱུད་དེ་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དབུ་
 མར་འཕོས་ཏེ་སྤྱ་སྤྱོ་གཉིས་ཀར་སྤེབས་པར་བསམས་ལ། སྤྱ་བྱག་གཉིས་ཀ་
 ནས་དལ་བྱས་རྒྱུད་ཕྱིར་འབུད་པ་ལམ་གསུམ་བྱས་པས། ཅ་དབུ་མའི་ནང་
 གི་རེངས་ལ། འཁུམ་ལ། ཞར་ལ། རལ་ལ། ཉད་དང་། ཆང་ཆིང་སོགས་སྒྲིན་
 ཐམས་ཅད་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ། ཅ་དབུ་མ་ནང་ཐམས་ཅད་དམར་ཞིང་སྦྱུམ་པ་རྒྱ་
 རྒྱེགས་ཀྱི་ཁུ་བ་ལྟ་བུ། སྤངས་ཤིང་གསལ་བ་ཏིལ་མར་གྱི་མར་མེ་ལྟ་བུ།
 འཇམ་ཞིང་མཉེན་པ་བསྐྱེད་འདབ་མ་ལྟ་བུ། སྤང་ཞིང་འཛོངས་པ་ཆུ་ཤིང་གི་
 སྤོང་པོ་ལྟ་བུ་སྤེ་བྱེད་པར་བཞི་ལྟ་བུ་གྱུར་པར་བསམ་མོ།

ཡུལ་གྱི་གནད་ནི། མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབས་འདིར་ནང་ལྟར་གསལ་
 བའི་ལྟེ་བའི་ཅ་འཕོར་གྱི་རྒྱ་རྒྱའི་ནང་དུ་དམིགས་པ་གཏད་ནས་བསྐྱོམ་པར་
 གསུངས་སོ།

དེ་ལྟར་གནད་བཞི་ལེགས་པར་ཤེས་རྗེས། ལྟེ་བར་བསྐྱུན་ཚུལ་ལ་
 ཐོག་མར་ཅ་ལམ་སྦྱངས་ནས་གནད་དུ་བསྐྱུན་དགོས་པས། ཅ་ལམ་སྦྱོང་
 ཚུལ་ནི། ཐོ་རངས་སོགས་ཀྱི་དུས་སྟེ། ལྟན་བདེ་བ་ལ་ནམ་སྤང་གི་ཆོས་
 བདུན་དང་ལྟན་པར་འདུག རྒྱུད་རོ་དགུ་སྤྱགས་སུ་བསལ་རྗེས། ཅ་འཕོར་

ཡོད་པའི་དབྱ་མའི་མདུད་པ་རྣམས་སྟོན་དེ་གྲོལ་བར་བསམས་ལ། རང་ཉིད་
འཇིགས་བྱེད་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྫོགས་ཡུམ་བཅས་སམ་ཡང་ན། རང་ཉིད་
སྐད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྫོང་འཇིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་བྱག་གཉིས་ཀྱིས་གྱི་
གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཇིག་ཅིང་རྩ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྷན་པ་ཡུམ་དང་
བཅས་པའི་སྐར་བཞེངས་པར་གྱུར་པར་གསལ་བཏབ། རང་གི་སྒྲིང་གའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྟེ་བའི་དབྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ངོ་པོ་རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤ་
བའི་རྒྱང་སེམས་ཡིན་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐིག་ལེ་སྟོན་པོ་ཡུངས་འབྱུང་ཅམ་ཞེས་
བཤད་པའང་ཡོད། དཀར་ལ་དམར་མདངས་ཅན་འོད་འཆར་བ་དེས། རྒྱ་ཉིའི་
ནང་ནས་ཡར་སོང་སྟེ་དབྱ་མའི་ཡར་སྟེར་སྟེབས་ལ་དབྱལ་བའི་ཐད་ནས་
བྱེད་བྱིར་ཐོན་བར་བསམ། བྱིར་ཐོན་པ་དེའི་འོད་ཀྱིས་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་
རྣམས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ་རང་ལྟའི་སྐར་གསལ་བའི་མ་ཉིའི་ཞལ་སོགས་
དབྱིབས་མདོག་བྱག་ཞབས་བྱག་མཆན་མཐའ་དག་གསལ་བར་མཐོང་བར་
བསམ།

དེ་ནས་ནང་དུ་ཕྱོག་སྟེ་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྟེབས་ནས་ཡར་
བལྟས་པས་དབྱ་མའི་ཡར་སྟེ། མར་བལྟས་པས་མགྱིན་པའི་རྩ་འཁོར། ཕྱོགས་
མཆོམས་སུ་བལྟས་པས་སྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་དབྱིབས་མདོག་བྱག་
ཏར་རེ་བ་རྣམས་གསལ་བར་མཐོང་བར་བསམ། དེ་ནས་སྐྱག་བྱག་གི་ནང་

དུ་སྐྱེ་མ་ལྟར་བ་ལྟར་ཉི་ལི་ལི་སོང་སྟེ། མགིན་པའི་རྩ་ལའོར་གྱི་ནང་དུ་
སྐྱེ་བས་ནས་ཡར་བལྟས་པས་སྟེ་བའི་རྩ་ལའོར། མར་བལྟས་པས་སྟེང་གའི་
རྩ་ལའོར། རྩོགས་མཆམས་སུ་བལྟས་པས་མགིན་པའི་རྩ་ལའོར་གྱི་དབྱིབས་
མདོག་བྱ་ག་ཉར་རེ་བ་རྣམས་གསལ་བར་མཐོང་བར་བསམ།

དེ་ནས་སྤར་བཞིན་མར་ཉི་ལི་ལི་སོང་སྟེ། སྟེང་གའི་རྩ་ལའོར་གྱི་ནང་
དུ་སྐྱེ་བས་ནས་ཡར་བལྟས་པས་མགིན་པའི་རྩ་ལའོར། མར་བལྟས་པས་སྟེ་
བའི་རྩ་ལའོར། རྩོགས་མཆམས་སུ་བལྟས་པས་སྟེང་གའི་རྩ་ལའོར་རྣམས་
གྱི་དབྱིབས་མདོག་བྱ་ག་ཉར་རེ་བ་རྣམས་གསལ་བར་མཐོང་བར་བསམ།
དེ་ནས་སྤར་བཞིན་མར་ཉི་ལི་ལི་སོང་སྟེ། ལྟེ་བའི་རྩ་ལའོར་གྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བས་
ནས་ཡར་བལྟས་པས་སྟེང་གའི་རྩ་ལའོར། མར་བལྟས་པས་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྟེ།
རྩོགས་མཆམས་སུ་བལྟས་པས་སྟེ་བའི་རྩ་ལའོར་རྣམས་དབྱིབས་མདོག་བྱ་
ག་ཉར་རེ་བ་རྣམས་གསལ་བར་མཐོང་བར་བསམ། དེ་ནས་ཡར་སྟེ་བའི་
བར་དང་། མར་སྟེ་བའི་བར་རེས་མོས་སུ་ཡང་ཡང་སོང་སྟེ་ཡར་བལྟ་ཚུལ།
མར་བལྟ་ཚུལ། རྩོགས་མཆམས་སུ་བལྟ་ཚུལ་རྣམས་སྤར་བཞིན་ཡང་ཡང་
བསྐྱོམ་སྟེ་གསལ་སྤར་ཐོན་པར་བྱའོ།

རྩ་ལམ་སྤྱང་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞུང་ན་མི་གསལ་ཡང་། བོད་
ཀྱི་ལྷ་མ་དག་མན་དག་གིས་བྱས་པར་གསུངས། རྩ་ལམ་སྤྱོད་བའི་སེམས་དེ་

ཉིད་ཀྱང་། རགས་པའི་རྒྱང་སེམས་སུ་འདོད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱང་
སེམས་སུ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བྱི་མ་དེ་རྩོགས་རིམ་གྱི་
རྩོགས་པ་སྦྱར་དུ་སྦྱེ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་
གསུངས།

དེ་ལྟར་རྩ་ལམ་སྦྱངས་རྗེས། དེ་ལྟར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་དངོས་ནི།
རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། མཁའ་འགྲོའི་ཕོ་བྲང་ཆུ་སྦྱེས་དབུས། །
ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཁམས་གསུམ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་དོན། །
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ངལ་གསོ་བྲ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
མཁའ་འགྲོའི་ཕོ་བྲང་ཞེས་པ་ནི། ལྟེ་བའི་རྩ་འཁོར་ཡིན་ཞིང་ཆུ་སྦྱེས་དབུས་
ཞེས་པ་ནི། རྩ་འཁོར་དེའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་ཞེས་པའི་དོན་དང་། ཐབས་དང་
ཤེས་རབ་སྦྱོར་བ་ཡིས། །ཞེས་པ་ནི། རྩ་འཁོར་དེའི་ལྟེ་བའི་དབུས་སུ་ཐབས་
ཉི་ཡའ་རྩོམ་རྩི་འཛིགས་བྱེད་དང་། ཤེས་རབ་སྦྱེ་ཡུམ་རྩོམ་རྩི་རོ་ལངས་མ་གཉིས་
ཁ་སྦྱོར་བར་བསྒྲོམ་པའི་སྦྱོར་མཆམས་ནས་འབྲོས་པའི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཞེས་
པའི་དོན་དང་། ཁམས་གསུམ་རྒྱ་དང་མི་རྒྱའི་དོན། །ཞེས་པ་ནི། འོད་ཟེར་
དེས་རྒྱ་བ་བརྩུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་། མི་རྒྱ་བ་སྦྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཕོག་
པས་དེ་དག་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་རང་ལ་ཐིམ་པ་སོགས་སྤྱད་རིམ་གྱི་དོན་དང་།
རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ངལ་གསོ་བྲ། ཞེས་པ་ནི། སྤྱད་རིམ་དེ་ལྟར་བྱས་པས་

ནལ་འགྱུར་ཆེན་པོ་སྟེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་ངལ་གསོ་
བྱ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་པ་ལ་འདི་ལྟར། རང་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་དམ་ཆིག་
སེམས་དབང་དབལ་རྩོམ་འཛིག་གསུང་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་ཀྱིས་གི་
གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པར་གྱུར་པར་
སྒར་གསལ་བཏབ་པ་དེ་བསྐྱར་གྱིན་གསལ་བཏབ་ལ། ཟླ་བའི་ཐད་ཀྱི་དབྱ་
མའི་མདུད་པ་སྟོད་དེ་གྲོལ་བར་བསམ་པའི་ངང་ནས། རང་དམ་ཆིག་སེམས་
དབང་གསལ་བའི་ཟླ་བའི་རྩ་འཁོར་གྱི་དབྱས་ཀྱི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་སྒར་རྩ་
ལམ་སྐྱར་བའི་ཐེག་ལེ་དེ་ཉིད་གནས་པ་འོད་དུ་ཁྱུ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
སྒྲ་མ་ཡི་དམ་རང་གི་ཕྱིན་དུ་སྒྲ་བའི་སྐྱར་སེམས་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་
ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་དབལ་རྩོམ་འཛིག་གསུང་མ་ཉིའི་ཞལ་ཅན་ཐོལ་
གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ལ་ཁོ་ཞལ་ཅན་དུ་གསུངས་ཀྱང་། དེ་གཤེད་དམར་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཕྱགས་འདིར་མ་ཉིའི་ཞལ་ཅན་དུ་བྱེད་པ་གནད་ཆེ་
བར་གསུངས། ཆེ་ཆུང་ཆོན་གང་བའམ་སྟན་མ་ཅམ་གྱི་ཆད་དང་ལྷན་པ་སྐྱ་
མདོག་དཀར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་པ། གཡས་གི་གྲུག་དང་གཡོན་ཐོད་
ཁྱག་འཛིན་པས་ཡུམ་རོ་ལངས་མ་ ལ་ལས་རོ་ལངས་མ་ནི་སྟོན་པོར་བཤད་
པ་མི་འཐད་ཅེས་འདམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། དཀར་མོ་ཁོ་མོའི་ཞལ་

ཅན་ཕྱག་གཉིས་པ་ལ་འབྱུང་བ་དུ་ཅེ་གཉིས་ལས་མེ་འབར་བ། རྫོང་སྐྱམ་
ལཱེ་དབུ་རྒྱན་ཁོ་བོའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ། ཡེ་ཤེས་གྱི་མེ་འབར་བའི་དབུས་
ན་ཆེ་གདན་གྱི་སྟེང་དུ་བདེ་ཤོད་འབྲིས་བའི་ནམ་པ་ཅན་དུ་བཞུགས་པར་
གྱུར་པར་བསྐྱོམས་ལ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་དེའི་ལྟེ་བར་རམ་ཐུགས་ཀར་
ཆེ་གདན་ལ་ཁམས། རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་འཕམ་དཀར་ལ་དམར་བའི་མདངས་
ཅན་ཞིག་རྒྱ་དུ་ལས་མེ་འབར་ལ་ཁད་པ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་རང་གི་སེམས་དང་
དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་འཁོད་པར་གྱུར་པར་གསལ་གདབ་ལ་ང་རྒྱལ་
དང་གསལ་སྒྲུང་ཐོན་ཐོན་གྱི་བར་དུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

བསྐྱོམ་ཚུལ་དེ་ཡང་ཚུར་ངོས་ནས་པར་ངོས་གྱི་སྐྱུ་གཟུགས་ལ་བལྟ་
བ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན། སྟེང་ནས་མར་ལྟེ་བའི་ནང་གི་སྐྱུ་ལ་བལྟ་བའི་ཚུལ་དུ་
བསྐྱོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན། འོན་ཏེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། ལྟེ་བའི་ཐད་གྱི་དབུ་མའི་
ནང་གི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་
བཞིན་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་མོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྒྲུང་
ཉིད་རྗེས། རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་བྱ་ཚུལ་ནི། ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
དཔའ་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་སྦྱོར་
མཚམས་ནས་མེ་འོད་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་དམར་པོ་འཕྲོས། དམ་ཆོག་སེམས་
དཔའི་ལུས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་གང་། ཐུགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་

བར་བསམ།

ཡང་འོད་ཟེར་དེ་དག་བ་སྐྱེའི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་འཕྲོས་ཏེ་སྒོད་བརྟུང་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཐོག་པས་སྒོད་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དང་། བརྟུང་ཐམས་ཅད་
 དབལ་ཇོ་མཆོ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་སུ་གྱུར་བར་བསྒྲོམ། དེ་ནས་སྒོད་
 ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་བ་དེ་དག་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་དུ་སོང་
 སྟེ་འོད་དུ་བྱུ་ནས་བརྟུང་གི་སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཐེམ་བར་བསམ།
 བརྟུང་གི་སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་དེ་དག་གྱུར་རྗེ་གསལ་རྗེ་གསལ་ལ་
 སོང་སྟེ་འོད་དུ་བྱུ་ནས་རང་དམ་ཆོག་སེམས་དབང་འཛིགས་བྱེད་དུ་གསལ་
 བ་ལ་ཐེམ། རང་དམ་ཆོག་སེམས་དབང་ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ལ་
 ཐེམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར་
 བར་བསམས་ལ། རྩྭ་དཀར་པོ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་རྣོ་ཇོ་མཆོ་འཛིགས་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་
 རྣམ་བཤུ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་དུ་མོས་ནས་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་
 བ་ཡུན་མི་སྤང་བར་བསམ། དེ་རྗེས་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་དེའི་
 ཞབས་ཀྱི་མུ་ཁྱི་ཏ་ལ་ཐེམ། ཏ་ཁྱི་ཏ་འེ་མགོ་བོ་ལ་ཐེམ། ཏ་འེ་མགོ་བོ་རྩྭ་ཆེས་
 ལ་ཐེམ། རྩྭ་ཆེས་ཐིག་ལེ་ལ་ཐེམ། ཐིག་ལེ་རྒྱ་ད་ལ་ཐེམ་བར་མོས་ནས་རྒྱ་ད་
 ལ་སེམས་ཐུགས་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམ།

དེ་ནས་རྒྱ་ད་ཞབས་ནས་ཡར་རིམ་བཞིན་བསྐྱས་ཏེ་རྒྱ་དའི་ཆེ་མོ་དེ་ནི་

སྐྱེ་བའི་ཅེར་ཆགས་པའི་རྩལ་ཆུང་གཅིག་གི་ཆད་དུ་ལུས་པར་མོས་ནས་
 དེ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ་པའི་མཐར། ལྷ་
 དའི་ཅེ་མོར་རྩལ་ཆུང་གི་ཆད་དུ་ལུས་པ་དེ་ཡང་མི་སྤང་བར་འོད་གསལ་
 མྱོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་མོས་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་སྒྲུབ་པའི་དོན་ལ་ཅི་
 ལུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། །དེ་ཡང་དམིགས་པ་གཏོད་ལུལ་སྤར་རྒྱ་ད་
 ཡོད་པའི་གནས་དེ་ལས་མ་འཆུག་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་སྤང་བ་མ་ཤར་བ་ཞིག་
 དགོས་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱ་ད་ཡང་མི་སྤང་བའི་འོད་གསལ་ཉིད་ལ་
 སེམས་འཛིན་མ་ཐུབ་ན། ལྷ་ད་མ་བསྐྱས་པར་རྒྱ་ད་ལ་སེམས་འཛིན་པར་
 བཤད། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་དམ་ཆོག་སེམས་དཔའ་ཡབ་ལུམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནས་
 འོད་གསལ་དུ་བསྐྱས་པའི་བར་ཡང་ཡང་བསྐྱར་གྱིན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པས་འོད་གསལ་བཅོན་ཐབས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། བགེགས་
 སེལ་གྱི་ཡང་མཆོག་དུ་གྱུར་པ་སྤོང་བས་བྱུབ་པར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་
 ཆེས་གསུངས་པས། འདི་ལ་ཞག་དུ་མ་དང་། ལུན་དུ་མར་བར་མ་ཆད་པར་
 འབད་དགོས་སོ།།

ལྷེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་གྱི་སྤྱད་རིམ་འདི་ལ། མཁས་པ་ལ་ལས།
 མྱོད་བཅུད་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བར་བསྐྱས་ཏེ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་མ་
 བསྐྱས་པར་འཛིན་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡང་མཁས་པ་མང་པོས། མྱོད་

བཅུད་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་སྐྱད་པའི་ལུགས་གཉིས་བཞད་པ་ལས་
 འདྲི་བྱི་མ་ལྟར་བྱས་སོ། །ལུགས་སྐྱ་མ་ལྟར་གསུང་བ་པོ་ལྟ་བུ་རིན་
 ཆེན་རྒྱ་མཚོ་སློ་བྱོས། མཁས་པ་ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་སོགས་ཀྱིས་རྩྱུ་ཡིག་
 མི་སྐྱད་པར་བཞེད་པ་ནི། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། ལྟེ་བའི་ཆུ་སྐྱེས་བསྐྱེད་
 དབུས། །ཡུངས་ཀར་ཅམ་དུ་བརྟན་བྱས་གང་། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་
 དགོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད། ལུགས་སྐྱ་མ་ལྟར་གསུང་བ་པོ། རྒྱལ་བ་སློ་
 བཟང་དོན་གྲུབ། རྩོམ་པ་ཞེད་རིན་པོ་ཆེ། མཁས་པ་སློ་ལྟན་དབང་པོ།
 མཁས་པ་རྩམ་ཀུན་གྱི། མཁས་པ་ཐང་སག་བ། སླ་མ་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ།
 མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་སྐལ་བཟང་སོགས་ཀྱིས། འོད་གསལ་གྱི་བར་སྐྱད་པར་
 བཞེད་པ་ནི། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས། ལྟེ་བའི་ཆུ་སྐྱེས་བསྐྱེད་དབུས། །
 ཡུངས་ཀར་ཅམ་དུ་བརྟན་བྱས་གང་། །ཞེས་པའི་མཛུགས་ཀྱི། འོད་གསལ་ཡེ་
 ཤེས་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་ནི། རྩད་
 བར་དུ་འཇམ་བཞེད་རིན་པོ་ཆེས་སློད་བཅུད་ནས་འོད་གསལ་གྱི་བར་སྐྱད་
 པ་ནི། འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་གྱུར། །ཅེས་པའི་དགོངས་དོན་གྱི་མཐེལ་
 ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

ཡང་ལ་ལས་ལྟེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔལ་ཁོ་ཞལ་ཅན་དུ་གསུངས་
 པ་ནི། གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཞེད་དམར་གྱི་དབང་དུ་

བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན་དུ་བསྐྱོམ་པ་གནད་ཆེ་བར་
 འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། ཡང་ལྷེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དེ་
 མཁས་པ་ལ་ལས་རོ་ལངས་མ་སྟོན་མོར་བཤད་ཀྱང་། འཇམ་བཞད་རིན་པོ་
 ཆེས་དགག་སྟེ་རོ་ལངས་མ་དཀར་མོར་བཤད། ཡང་ལྷེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དབའ་དེའི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་གདན་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་།
 ཡོད་པ་ལའང་ལ་ལས་ཉི་གདན་དུ་བཤད་པ་དང་། ལ་ལས་ཁྲི་གདན་དུ་
 བཤད། འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་རྩྭ་དཀར་པོ་
 དེ་ལ་གདན་མ་བཤད་དོ། །ལྷེ་བའི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དེའི་བོངས་ཆ་ད་
 སན་མ་ཅམ་རྩུང་དུ་བསྐྱོམ་དུ་མ་ཐུབ་ན། ཆེ་བ་ཆོན་གང་ཅམ་བསྐྱོམ་དགོས།
 དེ་ཡང་རྩ་དབུ་མའི་ཁོང་སྟོང་རྩུང་ཡང་ཁབ་མིག་ནས་རི་ཆེ་བ་མཐོང་བ་ལྟར་
 དཔེར་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་པས་ཆོག་པར་གསུངས། རྩྭ་དཀར་པོ་ཡེ་ཤེས་སེམས་
 དཔའི་སྟོང་ག་དང་ལྷེ་བ་གང་དུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད་དོ།

དེ་ལྟར་རང་དམ་ཆོག་སེམས་དབའ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་
 བསྐྱོམས་པ་ནས་རྩྭ་ཡིག་གི་རྒྱ་དེ་འོད་གསལ་སྤྱད་པའི་བར་ཡང་ཡང་
 བསྐྱོམས་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཡོ་བར་ཉིན་ཞག་
 གཅིག་གི་དུག་ཆར་སྟོང་ཐུབ་ན་རྩུང་སེམས་འཇུག་པ་གཅིག་པའི་གནད་
 ཀྱིས་རྩུང་དབུ་མར་ཞུགས་པ་དང་གནས་པ་དང་ཐེམ་པ་གསུམ་གྱི་རྟགས་

རིམ་གྱིས་འབྱུང་བར་བཤད་དེ། དབྱེས་རྫོང་སྤྱིང་འབྲེལ་ལས། བསམ་བ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། ཉི་མ་གཅིག་བས་ཡོངས་སུ་བརྟག། གཤམ་ཏེ་
རྟགས་ནི་མ་བྱུང་ན། ཉེ་ཆེ་ང་ཡི་རྩལ་ཆོག་ཡིན། ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
ལས་དང་པོ་བས་ཀྱང་ཉམས་ཆད་བྱས་ན་དེ་ལྟར་འོང་བར་གསུངས་པས་
བསྐྱོམ་གྱི་ཆད་དང་བསྐྱོམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་བ་ལ་འབད་བར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུང་དབྱ་མར་ཞུགས་པའི་རྟགས་ནི། ལྷ་བྱག་
གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུང་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་འབྱུང་། རྒྱུང་དབྱ་མར་གནས་
པའི་རྟགས་ནི། ལྷ་བྱག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུང་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ལྷོ་བ་མི་འགྲུལ་བ་
གཉིས་འབྱུང་། ཡང་བྱིང་བ་བསགས་པས་ལྷ་བྱག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཀྱང་ལྷོ་བ་
འགྲུལ་བས་དེ་གཉིས་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ།

རྒྱུང་དབྱ་མར་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། ཞལ་ཕྱང་དང་། སྤྱོད་བསྐྱུས་
སོགས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་གི་རྟགས་བཞི་
དང་། ལྷང་མཆེད་ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་ལས། ས་རྒྱ་
ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། སོས་ཀ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ས་ལ་ཕོག་པས་རྒྱན་གྱི་གང་
རེག་ཉི་མའི་འོད་ཀྱི་ཆ་རེག་དང་ཕྱད་པ་ལས་རྒྱུང་སྤང་བའི་སྟེག་རྒྱ་ལྷ་བྱའི་
ཉམས་འཆར། རྒྱ་མེ་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་ནི། དུ་བ་ཕྱུར་བའམ་གྲོང་ཆོ་ཆེན་
པོའི་སྟེང་དུ་ཞག་འབྲེལ་བ་ལྷ་བྱའི་ཉམས་འཆར། མེ་རྒྱུང་ལ་ཐིམ་པའི་རྟགས་

ནི། མཁའ་སྤང་མེ་བྲེར་ཏེ་སྤྱན་བྱ་མེ་བྲེར་ལྟ་བུའི་ཉམས་འཆར། རྒྱང་སྤང་བ་
ལ་ཐེམ་བར་ཚུམ་བའི་རྟགས་ནི། མར་མེ་རྟེན་མེད་རྒྱང་གིས་མི་བསྐྱོད་པ་ལྟ་
བུའི་ཉམས་འཆར། རྒྱང་སྤང་བ་ལ་ཐེམ་ཆེ་སྤང་བའི་རྟགས་ནི། ལྟོན་གནམ་
གཡའ་དག་ལ་ཆེ་འོད་ཀྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དཀར་ལམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར། སྤང་
བ་མཆེད་པ་ལ་ཐེམ་ཆེ་མཆེད་པའི་རྟགས་ནི། ལྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་ཉི་
འོད་ཀྱིས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་དམར་ལམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར། མཆེད་པ་ཉེར་ཐོབ་
ལ་ཐེམ་ཆེ་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རྟགས་ནི། ལྟོན་གནམ་གཡའ་དག་ལ་སྐྱོད་སྤྲུག་འབྲུག་
པོས་བྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་ནག་ལམ་གྱི་སྤང་བ་འཆར། ཉེར་ཐོབ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་དྲན་
མེད་ཅིག་འབྱུང་ཡང་སྐྱོན་མེད་དེ། དྲན་མེད་ཅི་ཙམ་ཆེ་བ་ལྟར་འོད་གསལ་
ཡང་དེ་ཙམ་ཆེ་བ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། ཉེར་ཐོབ་འོད་གསལ་ལ་ཐེམ་ཆེ་
འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་ནི། ཐོ་རངས་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་གི་རང་མདོག་ལྟ་
བུའི་སྤང་བ་འཆར་རོ།

རྟགས་དེ་དག་རོ་ཤེས་ཏེ་རྟགས་འབྱུང་འབྱུང་གི་བར་དུ་ཡང་ཡང་
བསྐྱོམ་བར་བྱའོ། །ལྟེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་འདི་ལ་ཉི་བར་མཁོ་བའི་
ཐོགས་འདོན་དང་། བགེགས་སེལ་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་ལྟོ་བ་རྒྱང་གིས་
ཁེངས་པ་ལྟ་བུའི་མི་བདེ་བ་བྱུང་ན། རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གྱི་དམིགས་པ་
ཡང་ཡང་བྱས་པས་རྒྱང་དེ་ནི། རྒྱང་དེ་དབུ་མར་ཞུགས་ཏེ་ཐེམ་པ་ཡིན་ན་

གཏུམ་མོ་བྱུང་པར་ཅན་འབར་བ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་སོགས་ཐེམ་རྟགས་འཆར།
རྒྱང་དབུ་མར་ཐེམ་བ་མ་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་ལུས་བཏབ་པའི་རྒྱང་གཞིལ་བ་ལྟར་
སོང་ཞིང་། གཏུམ་མོ་སྤྲིག་རྒྱ་སོགས་མི་འཆར། གང་ཟག་འགའ་རེར་བདེ་
ཤོད་པལ་བ་སྦྱེ་བར་ཡང་བཤད་དོ།

དམིགས་རྟེན་རྒྱ་ཡིག་གམ་དེའི་རྒྱ་དལ་སེམས་འཛིན་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ།
དམིགས་བ་མ་གསལ་ན། དམིགས་རྟེན་དེ་ལས་འོད་ཟེར་འསྐྱོས་པའི་རྣམ་པ་
ཅན་དུ་བསྐྱོམ། དེས་ཀྱང་མ་གསལ་ན། དམིགས་རྟེན་ལས་འོད་ཟེར་སྣ་ལྔ་
འསྐྱོས་ཏེ་ཅ་ནང་ཐམས་ཅད་དུ་བྱབ་ཅིང་གསལ་བར་བྱས་པར་བསྐྱོམ།
དམིགས་རྟེན་པར་རྒྱ་ཚུར་རྒྱའི་རྣམ་པ་འཆར་རམ། དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་
མི་གནས་བ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་བྱུང་ན་དམིགས་རྟེན་གསལ་ཞིང་ལྷེ་བའི་ནང་དུ་
རང་སེམས་ཞུགས་ཏེ་དམིགས་བ་གོས་སུ་གྱུན་བ་ལྟར་བསྐྱོམ། ཡང་
དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་རྣམ་པ་མི་འཆར་ན་ལྷེ་བའི་རྒྱ་ཏིའི་ནང་དུ་དམིགས་རྟེན་
དེ་ཉིད་གནས་པར་མོས་ལ་དེ་ལ་སེམས་འཛིན་གནས་པའི་ཉམས་བྱུང་བ་ན།
དམིགས་རྟེན་དེའི་རྣམ་པ་གསལ་བཏབ་ཀྱིན་བསྐྱོམ། ཡང་རི་ལྟར་བསྐྱོམས་
ཀྱང་དམིགས་རྟེན་མི་གསལ་བ་དང་། རྒྱང་ཟད་གསལ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཡལ་
བ་དང་། དམིགས་རྟེན་དུས་བྱུང་ཆད་བ་དང་། ལུས་བསྐྱམས་བ་དང་། བམ་
ཞིང་རུལ་བ་དང་། མི་ལམ་ན་ལྟ་དང་སྒྲ་མ་གང་རུང་གི་སྦྱེ་ལ་ནག་ཅོག་ཡོད་

བར་མིས་ན། གླ་མ་ཡི་དམ་དང་ཚོས་འདིའི་དམ་ཚིག་ཉམས་པའི་རྟགས་ཡིན་
བས་བསྐྱོམ་འཕྲོ་བཤོལ་ཏེ་དོར་སེམས་བསྐྱོམ་བཞུས། དམ་ཚིག་དོ་རྗེའི་
བསྐྱོམ་བཞུས། གླ་མའི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་བ་དང་། རང་གིས་དབང་ལེན་པའི་
ཚོ་ག་སོགས་ལ་ཅི་རྒྱས་སུ་འབད་རྗེས་སྐར་བསྐྱོམ་བར་བྱའོ།

དམིགས་བ་ཉི་མ་དང་པོ་ལ་གསལ་ཡང་ཉི་མ་གཉིས་བ་ལ་དམིགས་
བ་མི་གསལ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན། དཀོར་སྤྱི་བ་ཟུང་སྤྱི་བ་མི་གདོན་ཅན་དང་། གླ་
མ་ལ་དམ་ཚིག་སེལ་ཡོད་བ་ཉམས་དང་འབྲད་པའི་རྟགས་ཡིན་བས་དེ་དག་
ལ་འདྲེས། གླ་མ་དང་ཚོས་འདིར་དད་བ་ཤུགས་དག་བསྐྱོམ། དམ་ཚིག་དོ་
རྗེའི་བཞུས་བ་བྱ། ལུས་སྟོད་དེ་རྒྱུད་རོ་དགུ་ཤུགས་སུ་བསལ་ནས་སྐར་
བསྐྱོམ་བར་བྱའོ།

ཡང་བསྐྱོམ་བ་སྟོང་ནས་མི་འདོད་ཅིང་གཡེང་བ་སོགས་ལ་དགའ་ན་
འཁོར་བའི་ཉིས་དམིགས། ཐར་པའི་པན་ཡོན། བྱད་བར་དུ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་
བྲན་བར་བྱའོ། །སེམས་དམིགས་བ་ལ་གཏད་པའི་དུས་སུ་ལུས་མི་བདེ་བ་
མེད་ཀྱང་། འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱས་ཆེ་སྟོད་སྟོད་དུ་ཟུག་བ་དང་། དགིས་བ་ལྟ་བུའི་
མི་བདེ་བ་བྱུང་ན་དེ་ནི་ཅ་བགེགས་ཡིན་བས་དེ་སེལ་ཐབས་ནི་ལྟེ་བའི་
དམིགས་རྟེན་རྒྱུ་ཡིག་གསལ་བཏབ། རྒྱུ་ཡིག་དེ་ལས་འོད་ཤིན་དུ་འཆེར་
བའི་འོད་ཟེར་སྟོམ་གྱི་བ་ཐག་ལྟ་བུ་ཅ་ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་ཁང་

བཟང་གི་བྱ་གར་ཉི་ཐེར་ཞུགས་པ་བཞིན་ཅུན་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་
བྱས་ཏེ་ཅུ་ཆད་པ་འཁྱུད། ཞར་བ་གསོ། འཁྱམས་པ་བརྒྱད། རེངས་པ་མཉེན་
བར་བྱས་ཏེ་འོད་ཟེར་ཚུར་འདུས་ནས་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པར་བསམ་པས་
སེལ་ལོ། །ཡང་ལུས་ཏ་ཅང་ལྷི་བ་དང་། ཏ་ཅང་ཡང་བ་ཡེར་ཡེར་པོར་སོང་
བ་དང་། མགོ་འཁོར་བ་དང་། འཐམས་པ་སོགས་བྱུང་ན་རྒྱང་བགེགས་ཡིན་
པས། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་སྟོམ་གྱི་བ་ཐག་ལྟ་བུ་
ཞིག་སྟོས་ཏེ་དབྱ་མའི་ལམ་ནས་ཅུ་འདབ་སོ་སོའི་ནང་དུ་སོང་སྟེ་སྟུན་ཁྱུང་ན་
མར་མེ་བཏེགས་པ་ལྟར་ཅུན་ཐམས་ཅད་དུ་འོད་གྱིས་གསལ་བར་བྱས།
ཅུན་ན་ཡོད་པའི་རྒྱང་དུལ་ཚུ་འབྲིལ་བ་ལྟ་བུའམ་དུ་བ་འབྲིལ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་
ལྟར་དེ་ཡོད་པ་ནམས་རྟོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་བྱེད་རམ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱས་ཏེ་
དབྱ་མའི་ལམ་ནས་ལྟེ་བའི་རྩྭ་ལ་སིབ་སིབ་འཐེམས་པས་དྲངས་སིང་སིང་དེ་
བར་སོང་བ་བསམ་པས་སེལ་ལོ།

ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྒྲིབ་གང་དུ་ཁབ་ཞུག་པ་ལྟ་བུའི་ཞུག་གཟེར་བྱུང་ན་དེ་
ཡང་རྒྱང་བགེགས་ཡིན་པས་དེ་སེལ་ཐབས་ནི། ཞུག་གཟེར་གང་དུ་ཡོད་
པའི་གནས་དེ་དང་ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཅུ་གཅིག་བྱག་པ་ཐལ་
ལེར་ཡོད་པར་བསམ་ལ། ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་སྟོམ་གྱི་བ་
ཐག་ཅུ་སྟེ་མོ་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཅུ་དེའི་བྱ་གནས་སོང་སྟེ་རྒྱང་ཞུག་དེ་

སྐྱེ་ཞུས་པར་སྡོ་གར་རེ་འདུག་པའི་ཆེད་པར་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱས་
 བཏབ་ནས་ཚུར་བྱངས་ཏེ་ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་རོ་མེད་དུ་ཐིམ་པར་བསམ་པས་
 སེལ་ལོ། །ཡང་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟངས་གང་རུང་ཁོལ་བྱར་ན་བཤམ། ཤ་བམ་
 འབྱར་བཤམ་སྐྱངས་སོགས་བྱུང་ན་དེ་ཡང་རྒྱུད་བགེགས་ཡིན་པས། དེ་སེལ་
 ཐབས་ནི། དེ་གང་དུ་ན་བའི་གནས་དེ་དང་ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་
 ཅ་གཅིག་བྱག་པ་ཐལ་ལེར་ཡོད་པར་བསམ་ལ། ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་
 ཟེར་སྟོས་ཏེ་ཅ་དེའི་བྱ་གནས་ཞུགས་ཤིང་ཅ་ནང་དུ་འོད་ཟེར་གྱིས་བྱེད་པ་
 དེས་ནང་རྒྱུད་དང་བཅས་པ་ཚུར་འདུས་ནས་ལྟེ་བའི་རྩྭ་ལ་རོ་མེད་དུ་ཐིམ་ལ།
 རྩྭ་དེ་ཡང་རྒྱ་ཏིའི་ནང་གི་ནམ་མཁར་འཇམ་ཡལ་བ་ལྟར་སོང་བར་བསམ་པ་
 ཡང་ཡང་བྱས་པས་སེལ་ལོ།

ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཐིག་སྒྲུལ་སོགས་སྟོག་ཆགས་སྤ་མོ་ཞུགས་པ་ལྟ་བུའི་
 ཉམས་དང་། སྟོག་ཆགས་དེ་དག་གིས་ཟ་བ་དང་། སོས་འདེབས་པ་ལྟ་བུ་དང་།
 འོད་ལྡང་གྲུ་ལུས་ཀྱི་ནང་དུ་བསྟན་འདུག་སྟམ་པའི་ཉམས་བྱུང་ན། རྒྱུད་ནང་
 དུ་ཅུང་ཟད་འདུས་ཀྱང་ཡག་སོར་མ་འདུས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་འཇིགས་
 པར་ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྷ་བྱ་འཕྲོས་ཏེ་རྒྱུད་ཐིག་སྒྲུལ་
 སོགས་ཀྱི་ནམ་པ་ཅན་དེ་དག་བཀྲུག་སྟེ་ལྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་རོ་མེད་དུ་ཐིམ་
 ཞིང་། རྩྭ་དེ་ཡང་དབྱ་མའི་ནང་གི་ནམ་མཁར་འཇམ་ཡལ་བ་ལྟར་མི་དམིགས་

བར་བསམ་བས་ཉམས་སྦྱང་དེ་དག་ཞི་ཞིང་རྒྱང་དབྱ་མར་ལེགས་བར་འདྲ་
བཤོ། །ཡང་སྐྱལ་ལྡང་ཁ་འཇའ་ཆོན་ལྡང་ཁ་དང་། འབྲུ་ལྡང་ཁ་སོགས་ལུས་ཀྱི་
ནང་དུ་ཚུར་འཇུག་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་སྦྱང་ན། རྒྱང་ལྡར་དུ་འདྲ་བའི་རྟགས་
ཡིན་པས་ལེགས་ཤིང་། དེ་ལ་མི་འཛིགས་བར་བསྐྱོམ་ཚུལ་སྤར་ལས་ཀྱང་
ཆེར་འབད་ཅིང་། བྱད་བར་དུ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་
རྒྱང་ལྡར་དུ་འདྲ་བཤོ།

ཡང་ལུས་ཀྱི་ནང་ནས་སྒྲིག་རྒྱ་དང་། འོད་ཟེར་དང་། སྒྲ་ཤད་དང་ཕྱོག་
སྒྲར་དང་། སྒྲིག་སྐྱལ་སོགས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཉམས་སྦྱང་ན་རྒྱང་འདྲ་
དགའ་བའི་རྟགས་ཡིན་པས། རྒྱང་དེ་ཚུར་འདྲས་ཐབས་ནི། ལྟེ་བའི་རྩྱུ་ལས་
འོད་ཟེར་ཤིན་ཏུ་འཆེར་བའི་ཅེ་མོ་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་འཕྲོས་ཏེ་ཅ་ནང་གི་རྒྱང་
དང་། ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་སོགས་དེ་དག་འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་
ཀྱས་ཚུར་བཀྱག་སྟེ་ལྟེ་བའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་ཐེམ་བར་ཡང་ཡང་བསམ་བས་རྒྱང་
འདྲ་བཤོ། །ཡང་སེམས་དམིགས་པ་ལ་གཏད་བའི་ཆེ་སྒྲ་བྱག་གི་རྒྱང་ལགགས་
བ་དང་། ལུས་ཐག་བས་བསྐྱམས་བ་འབྲ་བ་བྱང་ན། ལུས་དང་དབྱགས་
གཉིས་ཀ་ཏ་ཅང་བསྐྱམས་བྲག་བའི་སྒྲོན་ཡིན་པས། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། ལུས་
ཅུང་ཟད་སྟོད་ལ་དམིགས་པ་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་སྒྲ་བྱག་ནས་རྒྱང་ཆེད་དུ་
གཉེར་ནས་འབྲུང་འཇུག་བྱས་པས་སེལ་ལོ། །གཤམ་གཅི་འདོར་དགའ་བ་

དང་ཏ་ཅང་འདོར་སྒྲ་བ་བྱང་ན། ཟུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་རེངས་པའི་རྟགས་ཡིན་
 པས། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། ཟུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་ལ་དམིགས་ནས་འོག་སྒྲོ་འབྱེད་
 བཅུམ་བྱས་པས་སེལ་ལོ། །ཡང་ན་ཟུར་སེལ་གྱི་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོར་
 བརྒྱས་བྱས་པས་བྱང་སེལ་ལོ། །ཡང་མིག་ལོང་བ་དང་། རྒྱ་བ་འོན་བ་སོགས་
 བྱང་ན། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་རེངས་པའི་རྟགས་ཡིན་པས། དེ་སེལ་ཐབས་ནི།
 གནས་དེའི་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོར་བརྒྱས་སྒྲ་འཇམ་བྱས་པས་
 སེལ་ལོ། རྟོར་བརྒྱས་བྱ་ཚུལ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །ཡང་རྒྱང་ལ་ལྷགས་གྱི་
 མཆམས་སུ་ཞུགས་ཏེ་ཁོལ་བྱུང་སྐྱངས་ནས་ན་ན། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། ལྷ་
 མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ། གང་ན་བ་བདེ་བའི་རོ་བོར་མོས་ལ། རང་དང་།
 གྲོགས་གཉིས་ཀས་གང་ན་ས་དེར་སེམས་གཏད་དེ་རྒྱང་ནང་ཏུ་འཛིན་ཏེ།
 རྒྱང་འཛིན་མ་བྱུང་བའི་མཆམས་ནས་གཉིས་ཀས་མཉམ་ཏུ་གཏོང་། གྲོགས་
 དེས་སྐྱངས་བའམ་ན་ས་དེར་ལག་པས་མཉེད་ཅིང་སྐྱངས་ནད་རྒྱང་དང་
 བཅས་བ་ནམ་མཁའ་ལ་སྤྱོན་འཐིབ་བ་ལྟར་ཡལ་བར་བསམ་པས་སེལ་ལོ།

ཡང་ན་སྐྱངས་བ་ལྟ་བུའི་ནད་གཞི་དེ་ལྷ་མ་ཡི་དམ་ཏུ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི།
 ནད་གཞི་དེ་ཉིད་འོད་ཏུ་ཞུགས་སྟོང་བ་ཉིད་ཏུ་བྱུར་བར་བསམ་ལ། སྟོང་པའི་
 རང་ལས་རང་གི་དྲིན་ཅན་ཙམ་པའི་ལྷ་མ་རྟོ་རྟོ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་
 བའི་སྤྱི་བོར་ཨོ། མགྱོན་པར་ཨྱུཾ ཟུགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཆོན་པར་བྱུར།

ཐུགས་ཀའི་རྩྱུ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། ཐུགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་བྱུང་
 སེམས་ཐམས་ཅད་སྦྱུན་བྱངས་ཏེ་ནད་གཞི་ལྟར་གྱུར་པ་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་
 པར་བསམ་ལ། ཨོ་གུ་རུ་ཡ་ལྷན་ཀ་ཨཱྀ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། བྱང་མཆོད་
 གྱུར་འབྲུལ། གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད། བྱང་གཞི་དེ་
 ཉིད་ཡི་དམ་དུ་མོས་ལ་དད་པ་ཤུགས་བྲག་པོས། སྦྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་
 རྩེ་མ་གཞིན་རྗེའི་གཞེད། རྩེ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། གསོལ་
 བ་འདེབས་སོ་སྦྱངས་འདི་ཡལ་བར་མཛོད། གསོལ་བ་འདེབས་སོ་ནད་འདི་
 ཞི་བར་མཛོད། ཁེས་ལན་མང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་མཐར། ལྷེ་བའི་རྩྱུ་
 ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱུ་ལྟ་བུ་འཕྲོས་ཏེ། བྱང་གཞི་དེ་ལྟར་གསལ་བ་
 རྩེ་བྱངས་ཏེ་ལྷེ་བའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པར་གྱུར་པར་བསམ་པས་ན་བ་དེ་
 སེལ་ལོ། །འདིར་ནད་གཞི་ལྟར་གསལ་འདེབས་པའི་དོད་དུ་ས་བོན་རྩྱུ་ཡིག་
 གམ་ཐུག་མཆོན་དོ་རྩེ་ལྟ་བུ་བསྐྱོམས་ཀྱང་རུང་བར་བཤད་དོ།

ཡང་སྤྱིར་ཐད་དུ་ཐུག་གཟེར་བྱུང་ན་སོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུང་རེངས་པའི་
 ཏྲགས་ཡིན་པས། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། སྤྱིར་མགོ་གྲེན་དུ་བསྐྱངས་ཏེ་བསྐྱེད་
 བྱེ་བ་ལྟར་ཤག་གིས་ཀྱེས་པར་བསམས་ལ། ཀྱེས་པ་དེའི་ནང་ནས་ཆུ་སེར་
 དང་རྒྱུང་ཐོན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་ཡལ་བ་ལྟར་གྱུར་པར་བསམ་སྟེ་ཤེས་པ་
 ལྟོད་དུ་བཞག་པས་སེལ། དེས་མ་སེལ་ན། ལྷེ་བའི་གཏུམ་མོའི་མེ་གྲེན་དུ་

འབར་ཏེ་ལུས་ཐམས་ཅད་གང་། སྙིང་བསྐྱེགས་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་
 བོར་གྱུར་པར་བསམ་ཞིང་ཤེས་པ་སྟོན་པ་ཡུན་རིང་དུ་བྱས་པས་སེལ། དེས་
 གྲང་མ་སེལ་ན། སྙིང་སྟོག་རྩ་དང་བཅས་པ་དཔམར་ཅན་གྱིས་སྤྱང་ནས་ནམ་
 མཁར་བསྐྱར་བའམ། ས་འོག་དུ་སྤྱོད་པ་བསྟོམས་པས་སྙིང་རྒྱང་ཞིའོ། །ཡང་
 སྙིང་སྟོང་སང་གི་ནམ་པར་བསྟོམ་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡི་དམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྟོམས་
 པས་སྙིང་རྒྱང་སྤྱར་དུ་ཞི་བ་དམ་པ་དུ་མའི་སྟོང་བྱུང་ཡིན་པར་འཇམ་བཞད་
 རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཤིང་། སྙིང་རྒྱང་ཅན་གྱི་མི་ཐ་མལ་བས་གྲང་སྙིང་ལྷ་
 མ་ཡི་དམ་དུ་བསྟོམས་པས་སྙིང་རྒྱང་སོགས་སེལ་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅེས་
 གསུངས་པས། སྙིང་ལྷ་མ་ཡི་དམ་དུ་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་
 ཆོགས་གྱི་མཆོག་ནམས་ལ། །ཞེས་སོགས་སྐུབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་
 དུ་བཏང་ནས། རང་གི་སྙིང་སྟོག་རྩ་དང་བཅས་པ་འོད་དུ་ཁྱེན་སྟོང་པ་ཉིད་
 དུ་གྱུར་པར་བསམ། སྟོང་པའི་རང་ལས་ལྷ་མ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དཔལ་
 རོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན་ཕྱག་གཉིས་གྱིས་གྱི་བྱུག་དང་
 མོད་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་དཀར་མོ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་གསལ་བར་གྱུར་པར་
 བསམས་ལ། དེའི་སྤྱི་བོར་ཨོ། མགྱིན་པར་ཞུ། ཐུགས་ཀར་རྩྱི་གིས་མཆོན་
 པར་གྱུར། ཐུགས་ཀའི་རྩྱི་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་
 སྤྱས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེན་དངས་པར་བསམས་ལ། རྩྱུ་བྱི་ཉོེ་རང་

གི་སྒྲིང་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཐེམ་བར་གྱུར་བར་བསམས་ལ། ཨོ་ལ་ལྷན་ཀ་
 ཡུལ་སོགས་ཀྱིས་མཆོད། གཟུགས་མཆོག་མཆོག་ཏུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད།
 དེ་ནས་རང་གི་སྒྲིང་ལྷ་མ་འཛིག་གི་བྱ་བས་ལ་བ་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་
 ཀྱན་འདུས་ཀྱི་རོ་བོར་བསམས་ལ། དད་བྱས་གདུང་བྱགས་བྲག་པོས།
 སྐྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ལྷ་མ་གཤམ་རྩེའི་གཤམ། །ལྷ་མ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
 གསོལ་བ་འདེབས། །གསོལ་བ་འདེབས་སོ་རྒྱུད་གདོན་བསྐྱོད་ཏུ་གསོལ། །
 གསོལ་བ་འདེབས་སོ་སྒྲིང་རྒྱུད་ཞི་བར་མཛོད། །ཅེས་སེམས་མ་གཤེདས་
 བར་ཐུན་རེ་ལ་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་ལན་མང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པོ། །མཇུག་ཏུ་
 སྒྲིང་གའི་ལྷ་མ་ཡི་དམ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་འོད་དུ་ཁྱེན་ནས་བདེ་སྟོང་
 གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་བར་བསམས་ལ། དག་བ་འདི་
 ཡིས་སྐྱུར་དུ་བདག །ལྷ་མ་འཛིག་གི་བྱ་བ་འབྱུང་གྱུར་ནས། །འགྲོ་བ་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ནད་ནམས་སེལ་བར་ཤོག །ཅེས་སྒྲོན་ལམ་
 གདབ་པོ། །ཡང་ཨོལ་སྟོང་ན་ན་གུན་རྒྱུའི་རྒྱུད་རེངས་པའི་ཏྲགས་ཡིན་པས།
 དེ་སེལ་ཐབས་ནི། །ཉེ་བའི་རྒྱུ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱུ་ལྷ་བྱ་དབུ་མའི་
 རང་ནས་ཡར་སོང་སྟེ་མགྱིན་པའི་རྩ་འཁོར་གྱི་ནང་ནས་རྒྱུད་རེངས་དེ་ཉིད་
 འོད་ཟེར་གྱི་ལྷགས་ཀྱུས་ཚུར་བྲངས་ཏེ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་བར་བསམས་པས་
 སེལ་ལོ།

ཡང་སྒྲོར་བས་སེལ་བའི་ཚུལ་ནི། མགོན་པ་ཉི་མ་ལ་བསྟན་པ་དང་མེ་
 ལའང་བསྟན་པས་ནད་ཞི། ལག་པ་མེར་བསྐྱོས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མནན་པས་
 སེལ་ལོ། །པོ་བ་རྒྱུད་གིས་ཁེངས་པ་ལྟ་བུའི་མི་བདེ་བ་བྱུང་ན། མཉམ་གནས་
 གྱི་རྒྱུད་རེངས་པའི་ཉགས་ཡིན་པས། དེ་སེལ་ཐབས་ནི། རྩེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་
 ལས་འོད་ཟེར་ལྷགས་ཀྱི་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། པོ་བ་སོགས་གང་དུ་རྒྱུད་ཁེངས་པ་དེ་
 ཉིད་རྒྱུད་བྱངས་ཏེ་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐིམ་བར་མོས་པ་ཡང་ཡང་བྱས་པས་སེལ་ལོ། །
 ཡང་སྒྲོར་བས་སེལ་ཚུལ་ནི། ཅིག་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཤིང་རིང་པོ་ལྷམ་པ་
 ཞིག་བཏང་ལ། དེ་ལ་རས་སམ་སྒྲིམ་བྱ་ཞིག་གིས་དགྲིས་ཏེ། གསུམ་པ་སྟན་
 གྱིས་སྒྲན་ཏེ་རྒྱུད་ལག་བཞི་ཤད་ཀྱིས་བརྒྱུད་པ་ལ་བྲག་ཏུ་བར་བསྟན་ཚུར་
 བསྟན་བྱ་ཞིང་། གསུམ་པ་ཤིང་གིས་མཉེ། དེ་ནས་གསུམ་པ་ལ་བྲིལ་བ་ཡང་
 ཡང་བྱ། དེ་གཉིས་སྒེལ་མར་བྱ། རྒྱུད་ཁ་ནས་སྒྲ་བཅས་བཏང་བའམ་ཤྲགས་
 བསྐྱེད་དེ་བཏང་བས་ཁ་ནས་སྒྲ་བའམ་སྒྲ་ནས་ཚུ་སྟོན་པོ་ཞིག་འབྱུང་བ། མ་
 བྱུང་ཡང་ཞིའོ། །ཡང་ཅ་འཁོར་སོ་སོའི་ནང་དུ་སངས་རྒྱུས་བྱང་སེམས་ལྟ་
 བྱའང་། མི་དང་མི་མིན་ཡི་དྲགས་སོགས་ལྟ་བུ་འདུག་སྟེ་མའི་ཉམས་སྒྲང་
 ཤར་ན། ཅ་འཁོར་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱུད་འདུ་བའི་ཉགས་ཡིན་པས་དེ་ལ་
 དགའ་བ་དང་འདིགས་པའི་སྒྲུང་བ་མ་བྱེད་བར་གང་སྒྲུང་བ་དེ་ཉིད་སྒྲ་མ་ཡི་
 དམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་སྒྲུང་བསྟོམ་ལ། ཅ་བའི་དམིགས་ཉེན་ལ་སྤྱད་པའི་

དམིགས་པ་བྱའོ།

ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་བསྐྱོམ་པ་དང་། བསྐྱེན་པ་བཞུས་པ་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སུ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ལྷ་བྱའི་ཞལ་མཐོང་ན། དེ་ལ་རེ་ཞིག་བརྟག་པར་བྱ་
དགོས་ཏེ། ལྷ་མཐོང་བ་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི། ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དངོས་
མཐོང་བ་དང་། བསྐྱོམ་པའི་ཉམས་སྣང་གི་ལྷ་མཐོང་བ་དང་། གདོན་གྱིས་
སྐྱལ་པའི་ལྷ་མཐོང་བ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། གང་ཡིན་པ་བརྟག་ཚུལ་ནི།
ལུས་བྱང་པོར་སྐྱེལ་བྱུང་གིས་འདུག་ལ་མིག་གཉིས་བྱེན་དུ་ལྗོག་སྟེ་སྟོན་
མཆམས་གཉིས་ཀྱི་དབུས་ཐད་དུ་བྲིལ་ཏེ་གཏད། དེ་ལྟར་གཏད་བཞིན་པས་
སྒར་མཐོང་བའི་ལྷ་སྐྱེད་ཀྱི་ལ་བལྟ་བར་བྱ། དེ་ལྟར་བལྟས་པས་ལྷ་སྐྱེད་ཉིད་རེ་
གསལ་རེ་གསལ་དུ་འགྲོ་བའོ། སྒར་ལྟར་དུ་གནས་པའི་སྐྱེལ་ས་འོད་ཟེར་
སྐྱ་ལྷ་འཕྲོ་བར་མཐོང་ན་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་དངོས་རང་རྒྱུད་བྱེན་གྱིས་བཞུགས་
པའི་རྟགས་ཡིན་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་རང་ལ་བསྟེན་པའི་མོས་པ་བྱས་
ཏེ་སྒར་གྱི་བསྐྱོམ་རྒྱུན་ལ་འབད་བར་བྱའོ། །སྒར་ལྟར་བལྟས་པས་ལྷ་སྐྱེད་
ཉིད་འགྲུར་ལྗོག་མེད་པར་སྒར་ལྟར་དུ་གནས་པའོ། སྒར་ལས་གསལ་ཞིང་
སྐྱམ་མདོག་དང་ལྗན་པར་མཐོང་ན་བསྐྱོམ་པའི་ཉམས་སྣང་གི་ལྷ་ཡིན་པས།
དེ་ལ་མ་ཆགས་པར་སྐྱེལ་ལྷ་བྱུ་བསྐྱོམ་ལ་སྒར་གྱི་བསྐྱོམ་རྒྱུན་ལ་འབད་བར་
བྱའོ། །སྒར་ལྟར་བལྟས་པས་ལྷ་སྐྱེད་ཉིད་མདངས་བཟྱག་ཉམས་པའོ།

གཏན་མེད་དུ་ཡལ་བར་སོང་ན་གདོན་གྱིས་སྒྲུལ་པའི་ལྷ་གཟུགས་ཡིན་པས་
བགེགས་བསྐྱད་བྱས་ཏེ་བསྐྱང་འཁོར་བསྐྱོམ་ཞིང་སྤར་གྱི་བསྐྱོམ་རྒྱན་ལ་
འབད་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་གདམས་དགེ་སྦྱོར་གང་ལའང་
གལ་ཆེའོ།

སྤར་ལྷེ་བ་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་བསྐྱོམས་
པས་དམིགས་པ་གསལ་ཞིང་བརྟན་པོར་གནས་ཀྱང་བདེ་བོད་མ་སྤྱེ་ན། བདེ་
བོད་བསྐྱེད་པའི་ཐོགས་འདོན་ནི། རང་གི་ཡུམ་གྱི་ལྷ་གའི་ནང་གི་རྒྱ་ཉིའི་མར་
སྤེར་རྒྱང་སྤོན་པོ་རྒྱ་སྤོས་གྱི་དུད་པ་ལྟར་སྤོ་སྤྱར་གྱིས་ཚུར་འོངས་ཏེ་རང་གི་
ཉགས་གྱི་བྱ་གནས་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྤེར་ཞུགས། རྒྱང་དེ་དབྱ་མའི་ལམ་ནས་
ཡར་སོང་སྟེ་སྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཕོག་པས་རྩྭ་ཡིག་གི་རྒྱ་དཔལ་གཏུམ་མོའི་
མེ་བྱུང་པར་གསུམ་ལྷན་རྒྱ་ཁབ་ཅམ་འབར་བ་དབྱ་མའི་ལམ་ནས་ཡར་སོང་
སྟེ་སྤྱིང་ག་དང་མགྱིན་པའི་རྩ་འཁོར་བརྗོལ་ཞིང་སྤྱི་པོའི་རྩ་འཁོར་ལ་རེག་
ཅམ་བྱས་པས། སྤྱི་པོའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་པལ་ཆར་ཞུ་སྟེ་སྟེ་བའི་རུ་མ་
ལས་འོ་མ་ཐེག་ལ་ཁད་པ་ལྟར་སྤྱི་པོའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ལས་ཐེག་ལེ་
དཀར་པོ་མར་ལྷུང་ལ་ཁད་པར་ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམ། དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་
ན། སྤྱི་པོའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ལས་ཐེག་ལེ་དཀར་པོ་མང་དུ་ཆད་ནས་
ལྷུང་བ་དེ་སྟེ་བའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་རྩྭ་ཡིག་གི་རྒྱ་དཔལ་གཏུམ་མོའི་མེ་

ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱི་རྩ་བ་ལྟན་ཏུ་འབར་ཞིང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་
 བོའི་རྩོམ་བདེ་མེད་གྱིས་སོང་བར་བསམ། དེས་ཀྱང་བདེ་ཚོད་ཆེར་མ་
 སྐྱེས་ན་ཉེ་བའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་རྒྱ་དུ་ལས་གཏུམ་མོའི་མེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་
 སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེར་འབར་བས་ཅུ་ནང་གི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་ཡང་སྤར་
 ལས་ཆེར་ཁྱེ་ཉེ་བའི་རྩྱུ་མ་ལ་བཞོ་བ་ལྟར་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྒྱན་སྐྱེ་
 ན་ར་ར་འཛིག་ནས་ཉེ་བའི་རྩྱུ་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་རྩྱུ་ཡིག་དང་རང་སེམས་
 དབྱེར་མི་བྱེད་པ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྩོམ་བདེ་མེད་གྱིས་སོང་བར་བསམ།
 དེས་ཀྱང་བདེ་ཚོད་ཆེར་མ་སྐྱེས་ན། ཉེ་བའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་རྒྱ་དུ་ལས་གཏུམ་
 མོའི་མེ་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་སྤར་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་འབར་བ་དེས་སྐྱེ་
 བོའི་རྩྱུ་དཀར་པོ་མགོ་བྱར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཐོག་པས་ཞོ་རྒྱལ་ལ་མདུང་གིས་
 བྲུག་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་རྒྱན་སྐྱེ་ན་ར་ར་བབས་ཏེ་ཉེ་བའི་རྩྱུ་
 ཡིག་ལ་ཐེམ་པས། ལྷགས་བསྐྱེད་པས་ཞིན་ཏུ་དམར་ཏུ་རེ་བའི་སྤྱིང་དུ་འབྱ་
 མར་སྐྱེག་པ་ལྟར་གཏུམ་མོའི་མེ་སོབ་སོབ་ཀྱི་སྐྱ་དང་བཅས་པ་ཆེས་ཆེར་
 འབར་ཞིང་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྩོམ་བདེ་བ་རྒྱལ་ལ་ཁད་དུ་སོང་བར་
 བསྐྱོམས་པས་བདེ་ཚོད་འཕེལ་ལོ།

བྱང་སེམས་དཀར་པོ་བབ་པ་རྒྱང་བས་བདེ་བ་ཤས་རྒྱང་ན་དེ་འཕེལ་
 ཐབས་ནི། ཅུ་བདུན་ཁྱིམ་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་

བ་མོ་ཆགས་པ་ལྟ་བུ་སྐྱེས་པ་སྐྱེས་པ་ཏུ་ཡོད་པའི་གསེབ་ཏུ་བྱང་སེམས་དཀར་
 མོ་ལ་ལ་ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་བུ་མང་དུ་ཆགས་པ་ནི་དཔེར་ན་མར་ལ་ཡུངས་ཀར་
 ཆགས་པ་ལྟར་སྐྱེ་ཉིག་གི་ཡོད་པ་ནམས་འོད་ཟེར་འབར་ཞིང་འཁྲུགས་པ་
 ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པས་ཁྱ་བ་འཕེལ་ཞིང་བདེ་བ་ཡང་འཕེལ་པོ། །དེ་ལྟར་
 བདེ་བོད་འཕེལ་ཡང་བྱང་སེམས་འཇག་བགགས་བྱང་ན། བྱང་སེམས་
 དཀར་པོ་གྲེན་དུ་ལྷོག་ཐབས་ནི། ཀླང་བ་སྦྱིལ་གྱང་བ། ཀླང་སོར་ནམས་
 བསྐྱུལ། འོག་སྒྲིའི་ཅ་ཉིང་བས་བཅིར། ལྟོ་བ་སྦྱལ་ཆོགས་ལ་སྦྱར། ལག་པའི་
 མཐེ་བོང་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིན་ལག་གི་ཅ་བ་གཞོན་པའི་ཁྱ་ཚུར་བཅིང་། ཁྱ་ཚུར་
 བཅིང་བའི་ལག་ངར་བྱང་དབུས་ཀྱི་ཐད་དུ་བསྐྱོལ། ཁྱ་ཚུར་གཉིས་ཀྱིས་རྩ་མ་
 གཉིས་མཚན། མིག་གྲེན་ལྷོག་ལུས་ཀྱི་རྒྱར་ལྷགས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་གྲེན་
 དུ་བྱངས། དམིགས་པ་སྦྱག་བྲག་གིས་འོ་མ་གྲེན་དུ་བརྟུབས་པ་ལྟར་བསམ་
 པའི་ངང་ནས་དབུགས་ཐངས་རེ་ལ་ལན་བདུན་ཅམ་འགོ་བའི་རྩྭ་རིང་པོར་
 ཉིང་གཅིག་བརྗོད་པས་མར་བབས་པའི་ཁྱ་བ་དེ་གྲེན་དུ་ལྷོག་ནས་སྦྱི་བོར་
 སྦྲེབས་པར་བསམ། ཁྱ་བ་གྲེན་དུ་ལྷོག་པའི་རྟགས་ལ་མཆིན་པ་ན་བ་དང་ཕོ་
 བ་བྱང་བ་འབྱུང་ངོ། །དེ་ལྟར་ཁྱ་བ་གྲེན་དུ་ལྷོག་གྱང་བྱང་སེམས་ཁྱ་བ་ཤས་
 ཆེ་བ་ཅ་སོ་སོ་ལ་མ་འགྲེམས་ན་ནད་བསྐྱེད་པར་བཤད་པས།

ཁྱ་བ་འགྲེམས་ཚུལ་ནི། ཁྱ་བ་གྲེན་དུ་ལྷོག་ནས་སྦྱི་བོར་སྦྲེབས་མ་

ཐག་ཏུ་རྩྱུ་ཞེས་བྲག་ཏུ་བརྩོད་ཅིང་། རྩོག་པའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་རྣམས་ཅ་
 སོ་སོའི་ནང་དུ་སྐར་མདའ་འཛོར་བ་ལྟར་སྐྱུ་ཕྱོམ་ཕྱོམ་དུ་སོང་བར་བསམ་
 པའི་ངང་ནས་རྒྱང་ནང་དུ་དལ་བྱས་བཟུང་ལ་མགོ་ལྷན་དལ་བྱས་སྐྱག་པར་
 བྱའོ། །དེས་ཀྱང་ཁུ་བ་རྩོག་མི་རྒྱས་ན་རང་གི་གསང་གནས་ཀྱི་རྩོམ་རྩི་དེ་ལྟ་
 སྐད་ཀྱི་ནང་བསྐྱར་བ་ལྟར་རྒྱ་རྩིའི་ནང་ནས་ཡར་བྱངས་ཏེ་སྐྱུ་གཙུག་ནས་
 རོན་པར་བསམ་ལ་རྩྱུ་ཉེར་གཅིག་བརྩོད་པས་རྩོག་ དེ་རྩིས་འགྲེམས་ཚུལ་
 སྤར་ལྟར་བྱ། དེ་ཡང་བྱང་སེམས་ཁུ་བ་ཤས་རྒྱང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ན་དུ་
 འབྲེན་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གི་འགྲེམས་མི་དགོས། བྱང་སེམས་ཁུ་བ་ཤས་ཆེ་
 བ་འབྲེན་པ་འགྲེམས་པ་གཉིས་ཀ་དགོས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ན་དུ་འབྲེན་
 ཐབས་ལ་སྐྱར་ཚུལ་ནི། རོག་མར་སྐྱུ་བོ་ནས་མགྱིན་པའི་བར་སྐྱེབས་པའི་ཁུ་
 བ་ཀྱི་ན་དུ་བརྒྱུག་ཐབས་བྱ། དེ་རྩོག་རྒྱས་ན་སྤྱིང་གའི་བར་དུ་སྐྱེབས་པའི་ཁུ་
 བ་ཀྱི་ན་དུ་རྩོག་ཐབས་བྱ། དེ་ཡང་རྒྱས་ན་སྤྱི་བའི་བར་དུ་སྐྱེབས་པའི་ཁུ་བ་
 རྩོག་ཐབས་བྱ། དེ་ཡང་རྒྱས་ན་རོར་བའི་ཅེར་སྐྱེབས་པའི་ཁུ་བ་ཀྱི་ན་དུ་རྩོག་
 ཐབས་བྱ་བ་ལ་རིམ་གྱིས་སྐྱང་བར་བྱའོ། །ཡང་ན་དང་གདོན་གྱིས་ཁུ་བ་
 འཛིག་ན། རང་ལྷ་མ་ཀེར་བསྐྱོམས་ལ་བྱ་མོ་གཙང་མས་སྐྱམ་བསྐྱེལ་དུ་
 བཀལ་བའི་སྐྱེད་པ་དམར་པོ་རང་གི་ལྷས་ཀྱི་ཆོད་ལས་མི་སྐྱང་བ་ཅམ་གྱིས་
 གྲུ་མ་མམ་བཅོད་ཀྱི་ཁུ་བས་སྐྱགས་ལ་མདུད་པ་བདུན་བྱས་པ་དེས། ཞོ་ཞུ་

ཏ་ར་ཨྲ་ཏ་ར་བརྒྱུ་ནི་ཤུ་ཤ་རྩ་ར་ཉི་མི་རྩི་རྩེ་སྤྲུ། ཞེས་སྟོང་བརྒྱས་ལ་བཏབ་
 བས། མཆན་བྱེད་གྱི་དུས་སྤྱི་དུས་པ་ལ་བཅེངས་པས་འཛག་པ་གཙོད་དོ། །
 ཡང་སྟོན་གོམས་དང་བག་ཆགས་གྱིས་ཁུ་བ་འཛག་ན། བྱད་མེད་ཡིད་ལ་མི་
 བྱེད་པ་དང་། མོ་མཆན་ལ་མ་རེག་པ་དང་། ཉལ་བའི་ཆེ་འདོམས་གོས་གྱིས་
 བཀའ་པས་འཛག་པ་གཙོད་དོ། །ཡང་དམ་ཆིག་ཉམས་པས་ཁུ་བ་འཛག་ན།
 ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་པ་དང་། དམ་ཆིག་རྩོུ་རྩེ་བརྒྱས་པ་བྱས་པ་དང་།
 རང་བདག་འབྱུག་ལེན་པས་སེལ་བར་བཤད། ཡང་རྒྱུད་དང་། མཁྲིས་པ་དང་།
 བད་ཀན་དང་། ཆ་ནད་གང་ནད་གྱི་བ་དང་གཙོན་གྱིས་ན་བ་སོགས་ལ་གོང་
 དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་ལ་བདུན་ཅི་འབེབས་སྤྱད་གི་
 དམིགས་པ་ཡང་ཡང་བྱ་བ་དང་། འོག་ནས་འཆད་འགྲུར་གྱི་གཏུམ་མོ་བྱིན་
 ལྷབས་ཅན་བསྐྱོམ་པ་སོགས་གྱིས་ཞི་བར་ངེས་སོ། །དེས་ན་ལྷེ་བར་གནད་
 དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བོགས་
 འདོན་དང་བགེགས་སེལ་གྱི་རིམ་པ་རྣམས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

གཏུམ་མོ་འི་བསྐྱོམ་ཚུལ།

དེ་ལྟར་ལྷེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྗེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་ནས་
 འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པའི་བར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་པའི་མཐར་གཏུམ་མོ་འི་
 བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རྩོག་བདུན་ལས། གཞན་ཡང་མར་མའི་ཅེ་བ་ཞིང་། ཞེས་

བའི་དོན་ཡིན་པར་གྲུབ་ཆེན་དོན་ཡོད་དོ་རྗེས་བཞེད་པ་དང་། འཇམ་བཞད་
 རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་། བདེ་སྐྱོད་སྒྲུལ་འཁོར་ཆངས་མེས་ལྷ་མཉེས་ཤིང་། །ཅ་
 མདུད་དུག་འབྱེད་འབར་འཛིག་གཏུམ་མོ་གསུམ། །རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་འཇམ་
 དབྱངས་རྗེས་བཞེད་ཟྱེར། །ཅལ་རྒྱལ་བཞག་ནས་གཅེས་པའི་གཏུམ་མོ་
 བསྐྱོམས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཏུམ་མོ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ལ། ཐོག་མར་
 རྗེས་གཞིག་གི་སྐྱུད་རིམ་སྤར་བསྐྱོམས་པ་དེའི་འོད་གསལ་གྱི་དང་ལས།
 རང་ཉིད་སྐྱེད་ཅིག་གིས་དཔལ་རྩི་ཐོ་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་
 གྱིས་གྱི་གྲུག་དང་ཐོད་པ་འཛིན་པ་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྐྱར་བཞེངས་པར་
 བྱུར་པར་གསལ་བཏབ་ལ་སྐབས་འདིར་རྟོག་བདུན་གྱི་དགོངས་པ་བཞེན་
 འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་བཞེད་པ་ལྟར། རང་ལུགས་འབྱུང་བ་ལྟར་བསྐྱོམ་
 བར་འདོད་ན། རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྤྲད་ཀྱང་པ་གཉིས་རྒྱུད་གི་རོ་བོ་དོན་གྲུབ་གྱི་
 བདག་ཉིད། དེ་སྤྱིང་གསང་གནས་གྲུག་སུམ་མེའི་རོ་བོ་སྤྲང་མཐའི་བདག་
 ཉིད། དེ་སྤྱིང་སྤྱེ་བ་རྒྱུམ་པོ་རྒྱུའི་རོ་བོ་མི་བསྐྱོད་པའི་བདག་ཉིད། དེ་སྤྱིང་སྤྱིང་
 གྲུ་བཞི་པའི་རོ་བོ་རིན་འབྱུང་གི་བདག་ཉིད། སྤེན་མཆམས་ནམ་མཁའི་རང་
 བཞེན་ནམ་སྤར་གི་བདག་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་མམ་མ་བསྐྱོམ་ནའང་ཆོག་པས་
 བསྐྱོམ་མ་བསྐྱོམ་གང་ལྟར་ཡང་དེའི་མཐུག་ཏུ་རང་གི་སྤྱི་བོའི་བདེ་ཆེན་གྱི་
 འཁོར་ལོའི་ལྷོ་བའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་ཆོ་གདན་སྤོམ་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་གྱི་

འོག་ཏུ་བདུད་ཅིའི་རོ་བོ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བ་བདུད་ཅི་
འཇག་ལ་ཁད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ།

མགྲིན་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷེ་བའི་རྩྱུ་ཏིའི་ནང་དུ་ཉི་གདན་
སྤྲུལ་མ་སྤྱེད་གཤགས་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་ཨོ་ཡིག་དམར་པོ་མགོ་གྲེན་དུ་བལྟན་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ། སྤྱོད་གའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོའི་ལྷེ་བའི་རྩྱུ་ཏིའི་ནང་དུ་ཉི་གདན་སྤྲུལ་མ་སྤྱེད་གཤགས་ཅམ་གྱི་འོག་ཏུ་
བདེ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་ཅིའི་རོ་བོ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་
མགོ་ཐུར་དུ་བལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ། ལྷེ་བའི་
སྤྱུལ་པའི་འཁོར་ལོའི་དབུས་ཀྱི་རྩྱུ་ཏིའི་ནང་དུ་ཉི་གདན་སྤྲུལ་མ་སྤྱེད་
གཤགས་ཅམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་གཏུམ་མའི་མེ་ཨ་ཐུར་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དམར་
པོ་མགོར་རྒྱ་ཆོས་ཐེག་ལེ་དང་བཅས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་ལ་ཁད་པ་
མགོ་གྲེན་བལྟན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ། ལྷེ་བའི་རྩྱ་
འཁོར་གྱི་འོག་ཏུ་སོར་བཞི་ཅམ་ན་རྩྱ་དབུ་མའི་མར་སྤྲེ་རག་དུང་གི་ཁ་ལྟར་
གདངས་པ་ལ་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་མར་སྤྲེ་ཚུད་པས་བོད་ཀྱི་ཆ་ཡིག་གི་ལྷོ་བ་
ལྷ་བུའི་རྣམ་པར་གནས་པར་གྱུར་པར་གསལ་བཏབ་ལ། འཁོར་ལོ་བཞིའི་ཡི་
གོ་བཞི་ལ་གསལ་སྤྲང་ཐོན་ཐོན་གྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ།

ཁུད་པར་དུ་ལྷེ་བའི་ཡི་གོ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་

ཡུན་རིང་དུ་བསྐྱོམས་པའི་རྗེས་སུ། སམ་བླ་ཏུ་ལས། ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་
བསྐྱེད་པ་ཡིས། །ལྟེ་བའི་དགྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་འབར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
གཏུམ་མོ་གསོ་བ་དང་། འབར་བ་དང་། འབར་འཛག་དང་། འབར་འཛག་བྱུང་
པར་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ་བཞི་ལས། གཏུམ་མོའི་མེ་གསོ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྣ་
བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་ནང་དུ་འོང་བའི་རྒྱུད་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཡར་སྐྱེ་ནས་
ཞུགས་ཏེ་མར་སོང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཏྲཱིའི་མར་སྐྱེ་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་མཉམ་དུ་
ཡུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཏྲཱིའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱུད་སྐྱོས་རེད་གི་དུད་པ་ལྟར་རང་གི་ཉགས་ཀྱི་
བྱ་གཞན་ཡར་སོང་སྐྱེ་རྒྱ་ཏྲཱིའི་མར་སྐྱེ་ནང་དུ་ཞུགས། རྒྱུད་དེ་གསུམ་གཅིག་
ཏུ་འབྲེས་ཏེ་རྒྱ་ཏྲཱིའི་མར་སྐྱེ་མར་སྐྱེ་ནང་དུ་སོང་སྐྱེ་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཨ་ཐུང་
ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་བྲག་ཏུ་སོག་པས། སྤྱད་པས་སོལ་མེ་ལ་དལ་བྱས་
བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པ་ན་གཏུམ་མོ་དེ་ཉིད་ཆ་ཞིང་དམར་ལམ་ལམ་དུ་སོང་
ནས་མེ་འབར་ལ་ཁད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ་བཞིན་པའི་རང་
ནས་སྣ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུད་སྐྱེ་ལ་རིང་བ་དལ་བྱས་བརྒྱབ་པར་བྱས་ལ་
གཏུམ་མོ་ལ་སེམས་འཛིན་པར་བྱའོ།

དེ་རྗེས་གཏུམ་མོའི་མེ་སྤར་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྣ་བྱག་གཉིས་ཀའི་ནང་
དུ་འོང་བའི་རྒྱུད་རོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱི་ཡར་སྐྱེ་ནས་ཞུགས་ཏེ་མར་སོང་བ་དེ་ཉིད་
རྒྱ་ཏྲཱིའི་མར་སྐྱེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡུམ་ཀྱི་རྒྱ་ཏྲཱིའི་ནང་ནས་

ཀྱང་རྒྱུ་སྒྲིལ་རེད་གི་དུད་པ་ལྟར་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་བྱ་གནས་ཡར་སོང་སྟེ་
 རྒྱ་ཏིའི་མར་སྟེའི་ནང་དུ་ཞུགས། རྒྱུ་དེ་གསུམ་ག་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་ཏེ་རྒྱ་ཏིའི་
 མར་སྟེ་ནས་ཡར་སོང་སྟེ་སྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཨ་མུང་ཤད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་ལ་
 དག་ཏུ་ཤོག་པས། སྤྱད་པས་སོལ་མེ་ལ་དག་ཏུ་བྱས་པ་ལྟར་བྱས་པས་གཏུམ་
 མོ་དེ་ཉིད་སྤར་ལས་ཀྱང་ཆ་ཞིང་དམར་ལམ་ལམ་དུ་སོང་སྟེ་མེ་སྟེ་དམར་
 སེར་རྒྱ་ཁབ་བཅུགས་པ་ལྟ་བུ་གྱེན་དུ་འབར་བར་གྱུར་བར་བསམ་བཞིན་
 བའི་ངང་ནས། ལྷ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུ་ཆེ་ལ་རིང་བ་བརྒྱབ་པར་བྱས་ལ་
 གཏུམ་མོ་ལ་སེམས་འཇིན་པ་ཡང་ཡང་བྱའོ།

དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་འབར་འཇག་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རང་གི་སྣ་བྱག་
 གཉིས་ཀ་ནས་ནང་དུ་འོང་བའི་རྒྱུ་རོ་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཡར་སྟེ་ནས་ཞུགས་ཏེ་
 མར་སོང་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཏིའི་མར་སྟེའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཡུམ་ཀྱི་
 རྒྱ་ཏིའི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱུ་སྒྲིལ་རེད་གི་དུད་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྟགས་ཀྱི་བྱ་ག་
 བས་ཡར་སོང་སྟེ་རྒྱ་ཏིའི་མར་སྟེ་ནས་ཞུགས། རྒྱུ་དེ་གསུམ་ག་གཅིག་ཏུ་
 འབྲེས་ཏེ་རྒྱ་ཏིའི་མར་སྟེ་ནས་ཡར་སོང་སྟེ་སྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཨ་མུང་ཤད་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཅན་ལ་སྤར་ལས་ཀྱང་དག་ཏུ་ཤོག་པས། སྤྱད་པས་སོལ་མེ་ལ་སྤར་
 ལས་ཀྱང་དག་ཏུ་བྱས་པ་ལྟར་གཏུམ་མོ་དེ་ཉིད་ལས་མེ་སྟེ་གསལ་ཞིང་
 དམར་ལ་ཆ་ཞིང་ངར་བ། ལྷ་ཞིང་འབྲིལ་བ་སྟེ་བྱུང་བར་གསུམ་དང་ལྷན་ཞིང་

ཀར་རུས་ཀྱང་འདྲ་རུས་པ། དབྱིབས་སྤྲིའི་རྒྱུ་པ་བྱེད་སྒོ་ཀར་ལྟ་བུ་ཞིག་
 ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་འབར་ཏེ། སྤྱི་གཤི་རྩྱི་ཡིག་ལ་ཕོག་པས་རྩྱི་ཡིག་དེ་གསུམ་
 བདུད་ཅིའི་ངོ་བོར་མེར་རེ་རེ་སོང་སྟེ་བདུད་ཅི་དཀར་པོ་འཛིག་ལ་ཁད་པའི་
 རྒྱུ་པ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་བསམ། ཡང་མེ་ལྷེ་ཆེར་བྱེད་ཀྱི་འབར་ཏེ་མགྱིན་པའི་
 ཞོ་ཡིག་ལ་ཕོག་པས་ཞོ་ཡིག་དེ་ཉིད་ཆ་ཞིང་དམར་ལམ་ལམ་དུ་སོང་བར་
 གྱུར་པར་བསམ། ཡང་མེ་ལྷེ་དེ་ལས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཆེས་ཆེར་འབར་ཏེ་སྤྱི་པོའི་
 རྩྱི་ཡིག་ལ་ཕོག་པས་རྩྱི་ཡིག་དེ་ཉིད་བདུད་ཅིའི་ངོ་བོར་ཁྱུ་བ་ལས། བདུད་ཅི་
 དཀར་པོའི་རྒྱུ་སྒོམ་གྱི་བ་ཐག་ལྟ་བུ་མར་པལ་སྟེ་མགྱིན་པའི་ཞོ་ཡིག་ལ་
 ཐེམ་པས་ཞོ་ཡིག་དེ་ཉིད་བདེ་ཐོད་ཆེ་ཡི་ཡི་སྤྱེས་པར་གྱུར་པར་བསམ།
 ཡང་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱུ་དེ་མར་པལ་སྟེ་སྤྱི་གཤི་རྩྱི་ཡིག་ལ་ཐེམ་པས་
 རྩྱི་དེ་ཉིད་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གྱི་ངོ་བོར་ཁྱུ་ནས་བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྤྱེས་པར་
 གྱུར་པར་བསམ། ཡང་བདུད་ཅི་དཀར་པོའི་རྒྱུ་མར་པལ་སྟེ་ལྟེ་བའི་གཏུམ་
 མོ་ཨ་ཐུང་ཤད་གྱི་རྒྱུ་པ་ཅན་ལ་ཐེམ་པས། མའི་སྟེང་དུ་མར་ཁུའི་ཐིགས་པ་
 ལྟར་བ་ལྟར་ཆགས་སྤྱད་བཅས་ཏེ་ལྟ་བུ་བྱེད་ཀྱི་འབར་ཞིང་ཅ་སྟོང་ཐག་
 བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་གྱི་ནང་ཐམས་ཅད་མེ་འོད་གྱིས་ཁྲབ་ཅིང་གསལ་བར་
 གྱུར་པར་བསྒོམས་ལ་ལྟེ་བའི་གཏུམ་མོ་ལ་སེམས་ཁྱེགས་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་
 རྒྱང་ནང་དུ་འཛིན། བསྒོམ་ཚུལ་དེ་ཡང་ཡང་བྱས་ན་ཉམས་སྤང་ལ་བརྟེན་

པའི་སྒྲོག་གྲུང་ཅི་རིགས་ཁྱུང་བསྟན་སྒྲུབ་པར་གསུངས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་
མངོན་ཤེས་མིན་པར་བཤད།

དེ་ལ་སེམས་བརྟན་པ་ན་གཏུམ་མོ་འབར་འཛག་ཁྱུང་པར་ཅན་གྱིན་
རྒྱབས་དང་ལྷན་པ་བསྒྲོམ་ཚུལ་ནི། ཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་གཏུམ་མོའི་མེ་
འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དེས་མངོན་སྟེ་དང་སྟེ་བྱུག་གཡས་ནས་སྒྲོག་གི་འོད་འབྱུག་
པ་ལྟ་བུ་སྟོགས་བརྟུང་འཕྲོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སོག་པས་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད། སྟོགས་བརྟུང་སངས་རྒྱས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤངས་བྱུག་གཡོན་ནས་ཞུགས། དེ་དག་གི་སྦྱི་བོ་མགྱིན་པ་
སྟོང་ག་ཉེ་བ་རྣམས་སྟེ་ཕྱིན་ཏེ་བྱུགས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་བསྐྱེད་པར་གྲུང་
པར་བསམས་ལ། འོད་ཟེར་དེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱུགས་ཟག་
མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཐོག་ལེ་དཀར་པོའི་རྣམ་པར་ཚུར་བསྐྱུས་ཏེ་རང་གི་
སྟེ་བྱུག་གཡོན་ནས་ཞུགས། སྦྱི་བོ་དང་མགྱིན་པ་དང་སྟོང་གའི་ཡི་གེ་རྣམས་
ལ་ཐེམ་པས་རྒྱུད་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡི་གེས་སྦྱེས་ཤིང་ཅུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ནང་དུ་གཏུམ་མོའི་མེ་འོད་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་གྲུང་པར་བསམས་ལ། ལྷེ་བའི་ཨ་
མུང་མེ་དང་བཅས་པ་ལ་སེམས་འཛིན་ཡང་ཡང་བསྒྲོམ། འདི་ལ་འབད་ཅིང་
བསྒྲོམ་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྗེས་སྟེ་འཛིན་པའི་ཐབས་ཟབ་
མོ་ཡིན་པར་གསུངས། དམིགས་པ་མ་བརྟན་གྱང་མོས་པ་ཅན་གྱིས་ཡང་

ཡང་བསྐྱོམ་པ་གལ་ཆེ་བར་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས། ཅ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་གཏུམ་མའི་མེ་འོད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དེས་ཅ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་གི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་བ་མོ་ལྟར་སྒྲིབ་གི་ཡོད་པ་རྣམས་ཁྱེད་ཀྱི་པོ་རྒྱ་ཏིའི་ཅ་འཁོར་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་། བྱང་སེམས་དཀར་པོའི་རྒྱུན་དེ་སྒྲིབ་ནས་མགིན་པར་སླེབས་པ་ན་དགའ་བ་སྒྲེས་པར་གྱུར་པར་བསམ། མགིན་པ་ནས་སྒྲིང་གར་སླེབས་པ་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྒྲེས་པར་གྱུར་པར་བསམ། སྒྲིང་ག་ནས་ལྷེ་བར་སླེབས་པ་ན་བྱང་པར་ཀྱི་དགའ་བ་སྒྲེས་པར་གྱུར་པར་བསམ། ལྷེ་བ་ནས་ནོར་བུའི་ཅེར་སླེབས་པ་ན་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་དགའ་བ་སྒྲེས་པར་གྱུར་པར་བསམ་སྟེ་ཡས་བབས་ཀྱི་དགའ་བ་བཞི་སྒྲེས་པར་བསམ་མོ།

རང་གི་སེམས་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་དགའ་བའི་ངོ་པོར་སོང་བ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཀྱིས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ངོ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་སྟམ་དུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ལ་མོས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་ཅི་རུས་སུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ་པ་ནི་གནད་ཆེན། །དེ་རྗེས་སྒྲུག་བྲག་གིས་འོ་མ་འཕྱང་བའི་ཚུལ་དུ་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་སྟེང་དུ་བྱངས་པར་བསམ་ལ། རང་གི་ནོར་བུའི་ཅེར་སླེབས་པའི་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་དེ་ཉིད་འབབ་ཚུ་བྲག་པོ་གཉན་དུ་ལྷོག་པ་ལྟར་རྒྱ་ཏིའི་ལམ་ནས་ཡར་ལོག་སྟེ་སྟེ་བར་སླེབས་པ་ན་ཡས་བབས་ཀྱི་ལྷན་སྒྲེས་ཀྱི་

དགའ་བ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་དགའ་བ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པར་བསམ། ཉེ་བ་
ནས་སྙིང་གར་སླེབས་པ་ན་དགའ་བ་ལས་ལྷག་པའི་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེས་
པར་གྱུར་པར་བསམ། སྙིང་ག་ནས་མགིན་པར་སླེབས་པ་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་
བ་ལས་ལྷག་པའི་བྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པར་བསམ། མགིན་
པ་ནས་སྐྱེ་བོར་སླེབས་པ་ན་བྱད་པར་གྱི་དགའ་བ་ལས་ལྷག་པའི་ལྷན་སྐྱེས་
གྱི་དགའ་བ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པར་བསམ་སྟེ་མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བ་བཞི་སྐྱེས་
པར་བསམ། དེ་ལྟར་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པའམ་སྐྱེ་བར་
མོས་པའི་ངང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་
པའི་འཕེན་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས། རང་སེམས་ལྷན་སྐྱེས་གྱི་དགའ་བའི་ངོ་
བོར་སོང་བ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
ཅེ་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་གྱུར་སྐྱམ་དུ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཡུན་རིང་དུ་བསྒོམ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
སྐྱའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ།

མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལྡང་བར་ཚུམ་པ་ན་སྤར་གྱི་འཕེན་པ་དཔན་པར་
བྱས་ཏེ་སྤང་བོ་སྟོང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྐྱམ་དུ་བསམ། དེ་རྗེས་མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལྡང་ཆེ་
ལོད་གསལ་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་ངང་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་ཆོན་སྒོ་བྱར་དུ་

ཤར་བ་བཞིན་ཕུང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་རང་གི་རྒྱུང་སེམས་
 དབལ་ཤོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་པར་གྱུར་
 པར་བསམ་ལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ། དེ་
 རྩེས་མཆེད་བ་དམར་ལམ། དེ་རྩེས་སྤང་བ་དཀར་ལམ། དེ་རྩེས་མར་མ། དེ་
 རྩེས་མཁའ་སྤང་མེ་བྲིས། དེ་རྩེས་དུ་བ། དེ་རྩེས་སྤྲིག་རྒྱ་ལྷ་བུའི་ཉམས་ཤར་
 བ། ལྷགས་དེ་དག་བདེན་མེད་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྒྲོམ་ཞིང་། མ་ཤར་
 བའང་མོས་བ་ཡིད་བྱེད་ཅམ་གྱིས་དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། འདི་ནི་སད་
 དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱི་བསྐྱེད་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟར་རང་གི་རྒྱུང་སེམས་ལོངས་སྤྱི་ཤོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་
 འཇའ་ཆོན་ལྷ་བུའི་སྐྱུར་བསྒྲོམས་ཏེ་ར་རྒྱལ་གསལ་སྤང་ཅི་རུས་སུ་བཞག་
 རྩེས། མཉམ་བཞག་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་བ་ན། རང་གི་ཕུང་པོ་རྩིང་བ་དེ་
 སྤྱི་ལྷ་སྐྱུ་ཤོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་སྤྱི་པོ་ནས་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ་སྤྱིང་གར་བཞུགས་པར་གྱུར་པར་བསྒྲོམ།
 དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྤྲ་བུག་ནས་རྒྱུང་རྒྱ་ཞིང་། དབང་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལ་
 འཇུག་བ་དེའི་ཆེ། གང་སྤང་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྟོང་བ་
 ཉིད། སྟོང་བ་དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་
 ཤེས་དེ་ཡང་ཤོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་རྣམ་རོལ་དུ་ཤར་བར་

གྱུར་པར་བསྒོམ། འདི་ནི་སད་དུས་ཀྱི་སྐུལ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ནས་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེ་བ་སྒོར་གསུམ་བསྒོམ་པའི་ནལ་འབྱོར་པ་
 དེས། གཉིད་དུ་འབྲོ་ཁར་ཇི་ལྟར་བྱ་ཆུང་ལ་ནི། ད་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ངོས་
 འཛིན་པར་བྱས་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་མི་ལམ་གྱི་འོངས་སྐྱར་ལྡང་
 བར་བྱའོ་སྐུམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་། གཉིད་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ནས་ལྷོ་
 བའི་དམིགས་ཏེན་སྤོ་མོ་ཡར་སོང་སྟེ་སྟོང་གའི་རྩྭ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ལ། སྟོང་
 གའི་རྩྭ་དཀར་པོ་མགོ་བྱེན་དུ་བསྐྱོན་པ་ལ་རང་སེམས་ཁྱེགས་པ་བཞིན་
 བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྒོམ་པ་བཞིན་ཉལ་ལོ། །དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སྐྱུང་
 དབྱ་མར་ཁྱེགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱང་། སྐྱུང་དབྱ་མར་ཁྱེགས་པའི་
 ཏྲགས་ནི། སྐྱ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་སྐྱུང་མཉམ་དུ་ཤེད་མཚུངས་སྟུ། སྐྱུང་དབྱ་
 མར་གནས་པའི་ཏྲགས་ནི། སྐྱ་བྱག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱ་བ་ཆད་ཅིང་སྟོ་བ་མི་འགྲུལ།
 ཐེམ་པའི་ཏྲགས་ནི། སྟིག་སྟུ། དུ་བ། མཁའ་སྐྱང་མེ་ཁྲིར། མར་མེ། སྐྱང་བ་
 དཀར་ལམ། སྟོང་བ། མཆེད་པ་དམར་ལམ། ཤིན་དུ་སྟོང་བ། ཉར་ཐོབ་ནག་
 ལམ། སྟོང་བ་ཆེན་པོ། འོད་གསལ་སྟོན་གནས། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ། ལྷ་བྱའི་
 ཉམས་འཆར་བས། དེ་དག་ངོ་ཤེས་ཏེ་འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་སྐྱར་སད་དུས་
 སུ་བསྒོམས་པའི་འོད་གསལ་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་འབངས་པའི་
 གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྐྱེས་ཏེ་སེམས་བདེ་བའི་ངོ་ཐོར་སོང་བའི་

བདེ་བ་དེས་སྤྱོད་ཉིད་རྩོག་པ་ཤིང་རོ་གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་
མཉམ་པར་བཞག་གོ། དེའི་ཆེ་སྒྲར་གོམས་པའི་སྤྱོད་པ་གིས་སྤྱོད་མཆེད་ཉིད་
ཐོབ་འོད་གསལ་ཏེ་སྤྱོད་པ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན། དགའ་བ། མཆོག་དགའ།
ཁྱད་དགའ། ལྷན་སྦྲེས་གི་དགའ་བ་སྟེ་དགའ་བ་བཞིའི་རོ་ཐོར་འབྱུང་བར་
གསུངས། འདི་ནི་གཉིད་དུས་གི་ཆོས་སྒྲུའི་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིད་གི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཚོམ་པ་ན། སྒྲར་གི་འཕེན་པ་
བྱེད་པར་བྱས་ཏེ་མི་ལམ་གི་ལུས་དེ་ལྷང་པོ་རྩྱེད་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་
ལོངས་སྒྲུ་རྩོམ་འཛིག་གི་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་སྤྱོད་དུ་བསམ་ཞིང་།
འོད་གསལ་དེ་ལས་ལངས་ཆོ། མི་ལམ་གི་ལུས་དེ་ཉིད་ལྷང་པོ་རྩྱེད་པ་ལས་
གོ་ས་ལོགས་སུ་སྐྱེ་སྟེ་རྩོམ་འཛིག་གི་དཀར་པོ་ལུས་བཅས་གི་སྒྲར་
བཞེངས་པར་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། དེ་ལྷན་བསྐྱོམས་པས་མི་ལམ་གི་ལུས་དེ་
ཡིད་རྩོར་འཛིག་གི་བསྐྱེད་པ་ལྷང་བར་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་སྟོག་
གི་ཉིད་ཐོབ་ནག་ལམ། དེ་རྩོམ་མཆེད་པ་དམར་ལམ། དེ་རྩོམ་སྤྱོད་པ་དཀར་
ལམ། དེ་རྩོམ་མར་མ། དེ་རྩོམ་མཁའ་སྤྱོད་མེ་བྱེད། དེ་རྩོམ་དུ་བ། དེ་རྩོམ་
སྟོག་སྒྲུ་ལྷ་ལྷའི་ཉམས་འཆར་ཆོ། ཉགས་དེ་དག་ལ་མ་འཁྱག་པར་རོ་ཤེས་ཏེ།
མི་ལམ་གི་སྒྲུ་དེ་ལ་ལྷའི་ར་རྒྱལ་གསལ་སྤྱོད་ཅི་རུས་སུ་བཞག་སྟེ་བསྐྱོམ་པ་
འདི་ནི་གཉིད་དུས་གི་བསྐྱེད་པ་སྐྱོར་གསུམ་ལས་མི་ལམ་ལོངས་སྒྲུ་དང་བསྐྱེད་

བ་ཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟར་མི་ལམ་གྱི་ལུས་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་ལས་ལངས་ཏེ། གཉིད་སང་
བར་བརྩམས་པ་ན་རང་གི་ཡུང་པོ་ཉིང་པ་དེ་སྤྱལ་སྤྱོད་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་
ཡུམ་དུ་གསལ་བར་བསྐྱོམ་པའི་སྤྱི་པོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་
གྱིས་སྤྱིང་གར་ཞུགས་པར་བསམ་བཞིན་པའི་རང་ནས་གཉིད་སང་བར་བྱ།
གཉིད་སང་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྒྲ་བྲག་ནས་རྒྱང་རྒྱ་ཞིང་། དབང་ཤེས་ལྷ་
ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་དེའི་ཆེ། གང་སྤང་བ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་
སྤྱིང་པ་ཉིད་དང་། སྤྱིང་པ་དེ་ཡང་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས། བདེ་སྤྱིང་དབྱེར་
མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡང་རྗེ་རྗེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྤྱིའི་རྣམ་རོལ་དུ་
ཤར་བར་གྱུར་པར་བསྐྱོམ། འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་གསུམ་ལས་
སང་པ་སྤྱལ་སྤྱོད་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྱའོ།

གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་གསུམ་འདི་དག་བསྐྱོམ་པ་ལ། གཉིད་ཀྱི་
འོད་གསལ་དང་། མི་ལམ་འཛིན་པ་གལ་ཆེ་བས། གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་
འཛིན་པའི་མན་ངག་ནི། གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་དེ་ནི་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ངོས་
འཛིན་པར་བྱས་ཏེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་མི་ལམ་ཁོངས་སྤྱར་ལྡང་
བར་བྱའོ་སྤྲུམ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་། གཉིད་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་ནས་སྤྱེ་
བའི་དམིགས་རྟེན་ཐ་མོ་ཡར་སོང་སྤྱེ་སྤྱིང་གའི་རྒྱུ་ལ་ཐེམ་པར་མོས་ལ། སྤྱིང་

གའི་རྩྭ་དཀར་པོའི་མགོ་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་
 བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་དུ་ཡུན་རིང་བསྐྱོམས་རྩེས། རང་གི་ཐུགས་ཀའི་རྩྭ་ལས་
 འོད་ཟེར་འསྐྱོས་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཤོག་པས་སྟོང་ཐམས་ཅད་གཞལ་
 ཡས་ཁང་དང་། བཅུད་ཐམས་ཅད་དབལ་ཤོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡུམ་བཅས་སུ་
 བྱུར་བར་བསྐྱོམ། དེ་ནས་སྟོང་ཐམས་ཅད་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་བྱུར་བ་རྩེ་
 གསལ་རྩེ་གསལ་དུ་སོང་སྟེ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟར་
 གསལ་བ་ལ་ཐིམ་བར་བསམ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་དེ་དག་
 གྲུང་རྩེ་གསལ་རྩེ་གསལ་དུ་སོང་སྟེ་འོད་དུ་ཞུ་ནས་ཡུམ་ལ་ཐིམ། ཡུམ་རང་
 ལ་ཐིམ། རང་ཡང་སྟོང་གའི་རྩྭ་ལ་ཐིམ་བར་བྱུར་བར་བསྐྱོམས་ལ། རྩྭ་དེ་ལ་
 རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བྱས་ཏེ་ཅེ་གཅིག་དུ་ཡུན་རིང་བསྐྱོམ་བཞིན་
 བས་ཉལ་ལོ། །གཉིད་དུ་སོང་བའི་སྐབས་སུ་གྲོགས་གཉིད་ཀྱི་ཆོད་ལ་མཁས་
 པ་ཞིག་གིས། ཁྱོད་གཉིད་དུ་སོང་བ་ཡིན་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ངོས་འཛིན་
 བར་གྱིས་ཤིག གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུ་དང་བསྟེ་བར་སྐྱོམས་ཤིག །
 ཅས་ན་བའི་ཐད་དུ་སྒྲོག་པར་བྱེད། དེ་ཡང་གཉིད་སྐབ་མོའི་དུས་སུ་སྒྲ་ཆུང་
 ཆུང་སྒྲོག གཉིད་འཐུག་པོ་བྱུང་ཆེ་སྒྲ་ཆེས་ཆེར་སྒྲོག དེ་ལྟར་བྱས་པས་
 གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པར་གསུངས་སོ། །གཉིད་ཀྱི་འོད་
 གསལ་ཆོས་སྐུའི་བསྟེ་བ་སོགས་ནི་སྤར་བཤད་ཐིམ་ཏོ།

མི་ལམ་འཛིན་པའི་མན་ངག་ནི། ཅུང་ཟད་རྒྱས་པར་སློན་ན། ཞག་
 གསུམ་སོགས་སུ་མཆམས་དམ་པོར་བཅད་དེ། ལྷ་མའི་རྣལ་འབྱོར་གོང་དུ་
 བཤད་པ་ལྟར་བསྐོམས་ཏེ་དེ་ལ་ཕྱག་མཆོད་སོགས་ཀྱང་གོང་ལྟར་གྱི་
 མཐུག་ཏུ་དད་པ་གདུང་བྱགས་བྲག་པོས། རྒྱབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་ངོ་
 བོ་ལྷ་མ་གཤམ་རྗེའི་གཤེད་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། རོ་རུབ་བདག་ལ་མི་ལམ་
 མང་པོ་དང་། གསལ་བ་དང་། བཟང་པོ་འཆར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ། མི་ལམ་དེ་དག་ཀྱང་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལོངས་སྤྱར་ལྟར་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་
 གསོལ། མི་ལམ་གྱི་སྤྱལ་བསྐྱར་འགྲོ་འོང་སོགས་ཅི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་
 རུས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་
 འགལ་རྒྱུན་ཞི་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་
 ཐུན་རེ་ལ་བརྒྱ་ལྷོད་སོགས་གསོལ་བ་བྲག་ཏུ་གདབ། མཐུག་ཏུ་དབང་བཞི་
 ལེན་ཚུལ་སོགས་གོང་ལྟར་གྱ། ཐུན་མཆམས་སུ་ད་ལྟའི་སྤང་བ་འདི་མི་ལམ་
 ཡིན་སྟམ་དུ་བསྐོམ་པ་དང་། རོ་རུབ་ཅིས་ཀྱང་མི་ལམ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་
 པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལྟའི་སྤྱར་བསྐོམ་པ་སོགས་མི་
 ལམ་གྱི་དགོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་བྱའོ་སྟམ་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བཏང་། གཉིད་
 དུ་འགྲོ་ཁར་མཐུན་པར་དམིགས་པ་གཏོད་ཚུལ་རྫོགས་རིམ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་

མཆོ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི། རང་ཉིད་འཛིག་གསུང་
 ཡབ་ཡུམ་དུ་གསལ་བའི་མགིན་བའི་ཙ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་གི་གྲག་
 དམར་པོ་ལྟེ་བ་ལ་རྒྱུ་གིས་མཆོན་པ། དེ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤྲོད་བཅུད་
 ཐམས་ཅད་ལྟའི་རང་བཞིན་དུ་བྱས། ཚུར་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས།
 འཛིག་གསུང་དམར་པོ་ཞལ་གཅིག་ཤྱག་གཉིས་པ་ཆེ་ཆུང་སྟན་མ་སྦྱོར་ཙམ་
 གཡས་གི་གྲག་དང་གཡོན་ཐོད་པ་འཛིན་པ་གསལ་ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་
 བར་གསལ་ལ་དེ་ལ་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་གཏད། དེ་རྗེས། མགིན་བའི་ཙ་
 འཁོར་གྱི་ལྷ་དེ་ཉིད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྟན་མ་ཙམ་དུ་གསལ་
 ཞིང་འཁོད་པར་གྱུར་བར་བསམས་ལ་དེ་ལ་སེམས་ཡུན་རིང་དུ་གཏད།

དེ་རྗེས། ཐིག་ལེ་དམར་པོ་དེ་ཉིད་འོད་དུ་ཁྱེན་ས་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་རྒྱ་
 གསལ་ཞིང་འཆོར་བ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་བསམས་ལ། དེ་ལ་སེམས་ཁྱུགས་པ་
 བཞིན་བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་བཞིན་བས། སྤྲོ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་ཆུང་དལ་བྱས་
 བརྒྱབ་ས་ཤིང་། ཆུང་དེ་ཉིད་མགིན་བའི་དམིགས་རྟེན་རྒྱ་དལ་ཐིམ་བར་མོས་
 ལ་ཆུང་ནང་དུ་འཛིན། འཛིན་མ་སྤྲོ་བ་སྤྲོ་བྱག་ནས་དལ་བྱས་བཏང་། དེ་
 ལྟར་མགིན་བའི་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་གཏད་པ་དང་། མགིན་བའི་ཆུང་
 བྱམ་པ་ཙན་འཛིན་པ་སྤྲོ་བ་ལེ་རང་ནས་ད་ལྟའི་སྤང་བ་འདི་མི་ལམ་ཡིན་
 སྟམ་དུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། རོ་ཁུབ་ཅིས་ཀྱང་མི་ལམ་མི་ལམ་དུ་ངོ་ཤེས་པར་

བྱའོ་སྐྱམ་པ་དང་། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལྟའི་སྐྱར་བསྐྱོམ་པ་སོགས་མི་ལམ་གྱི་
 དགོ་སྦྱར་བསྐྱར་བར་བྱའོ་སྐྱམ་པའི་འཕེན་པ་དག་ཏུ་བཏང་ནས་ཉལ། གཉིད་
 ཏུ་སོང་ཐེས་ཤོགས་མི་ལམ་གྱི་ཆོད་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བྱེད་གཉིད་ཏུ་
 རྒྱགས་ནས་མི་ལམ་ཏུ་སོང་བ་ཡིན། མི་ལམ་མི་ལམ་ཏུ་ངོ་ཤེས་པར་གྱིས་
 ཤིག། །མི་ལམ་གྱི་ལུས་འདི་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ལུམ་བཅས་གྱི་སྐྱར་
 སྐྱོམས་ཤིག། །གང་འདོད་ལུམ་ཏུ་སོང་སྟེ་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་
 སོགས་གྱི་བྱང་ཏུ་ཆོས་ཉན་ཅིག། །དོགས་གཙུག་ཏུ་སྐྱུ་ཤིག་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་
 ཆོག་ན་ཁྱུང་གི་ཐད་ཏུ་བསྐྱགས་པ་གཉིད་མི་སད་ཆོད་ཏུ་བྱས་པས་མི་ལམ་
 ཟེན་གྱུ་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་མི་ལམ་མི་ལམ་ཏུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱང་ན། རང་
 ལྟའི་སྐྱར་ལྟར་བ་དང་། སྒར་མེད་པ་གསར་ཏུ་སྐྱུ་ལ་བ་དང་། སྒར་ཡོད་པ་
 གཞན་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་། དག་དང་མེ་ཆུ་གཡང་ས་གཙན་གཟན་སོགས་ལ་
 བག་ཆ་མེད་པར་འགྲོ་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དགའ་ལྡན་ཤིང་སོགས་གང་
 ལ་དགའ་བའི་ཞིང་རྣམས་སུ་ལུད་ཅམ་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་
 བྱང་སེམས་རྣམས་བལྟ་བ་དང་། དེ་དག་ལ་བྱུག་མཆོད་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་
 པ་དང་། དེ་དག་ལས་ཆོས་ཉན་པ་དང་དོགས་གཙུག་ཏུ་བ་སོགས་གང་དང་
 གང་འདོད་ཀྱང་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི་འཕེན་པ་བཏང་ནས་གང་འདོད་པའི་བྱ་བ་
 དེ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་སྒྲིང་བ་འདི་བདེན་པར་མ་གྱུ་བ་

བ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་ངེས་ཤེས་བསྐྱེད་པ་
གལ་ཆེན།

དེ་ལྟར་སད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་གསུམ་དང་། གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་
སྐྱོར་གསུམ་བསྐྱོར་མས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེས། ལམ་གོང་མའི་རྩོག་པ་རྒྱད་
ལ་མ་སྐྱེས་པར་འཆི་དགོས་བྱུང་ཆོ། འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་གསུམ་
བསྐྱོར་ཚུལ་ནི། འཆི་བའི་སྤྱོད་ལ་ནས་རང་གི་རྣམ་དང་ལྷགས་ཅོར་སོགས་
ཡོ་བྱད་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་མ་དང་དགོན་སྤེ་སོགས་ལ་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་
རྒྱར་པངས་པ་མེད་པར་བཏང་། དེའི་དགེ་རྩ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོར་བསྟོ། ལུས་ལོངས་སྤྱོད་ལུལ་འཁོར་གཉིན་གང་ལ་ཡང་ཆགས་
ཞེན་མི་བྱ། ཁས་སྤངས་པའི་སྤྲོ་མ་བ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་ལྷན་ཐམས་ཅད་
བཤགས་བསྐྱེས་བྱ། དམ་ཆོག་ཉམས་ཆགས་ཐམས་ཅད་སོར་ཆུད་པར་བྱ།
སྤར་ཞེ་འགས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་ཞིང་སྒོ་མ་ཐུན་པར་བྱ།
ད་ནི་ཕི་ནའང་སྤོའ་སྤྱོད་ལ་བཅགས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་བྱས་ལ།
འཆི་བ་ལ་བྱ་བ་བྱིས་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་དགའ་བར་བྱ། ཆོས་སྤྱོད་དང་འབྲུང་པོ་
ལ་མཆོད་གཏོར་ལུལ་ནས་ལས་བཅོལ་བྱ། ལུས་སྤྱིན་ཡང་ཆུལ་བཞིན་
བྱོལ།

དེ་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སྤྲོ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོར་མས་ལ།

མདུན་གྱི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་གྱི་ལྷ་ཆོག་ས་ལ་བྲག་མཆོད་སོགས་གོང་ལྷར་བྱ་
 ཞིང་། གོང་གི་གསོལ་འདེབས་སྤྱི་འགྲོའི་མཐར། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 གསོལ་འདེབས་བྱ་ཚུལ་ནི། སྐབས་གནས་ཀྱན་འདུས་ཀྱི་རོ་བོ་སྒྲ་མ་གཤིན་
 རེའི་གཤེད་བདག་ལ་འཆི་བའི་ཆེ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་མེད་པར་
 གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཆགས་སྤངས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་རྟོག་
 ཞི་བར་གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། འཆི་བ་དང་བར་དོའི་འཇིགས་སྐྱག་གི་
 འབྲུལ་སྤངས་སྤྱ་ཆོག་ས་བདེན་མེད་སྤྱི་མ་ལྷ་བྱར་གཤེད་ཀྱི་དག་པའི་སྤངས་བར་
 བསྐྱར་བྱས་པར་གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། བར་དོ་བར་དོར་དོ་གཤེད་ཀྱི་
 བར་དོའི་ལུས་དེ་ཉིད་རྟོ་རྟོ་འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོའི་སྐྱར་སྤངས་བྱས་པར་
 གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སྤྱེ་བ་བྱི་མར་སྤྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སྤྱ་
 ལེན་བྱས་པའི་རྟོན་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་པར་གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། རྟོན་
 དེར་ལམ་བསྐྱོམ་པའི་འགལ་རྒྱུན་གཏན་ནས་མེད་ཅིང་མཐུན་རྒྱུན་ཐམས་
 ཅད་ཆང་བར་གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། མདོར་ན་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱུ་དང་
 བསྐྱེད་བྱས་པར་གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། བར་དོ་མོངས་སྐྱུ་དང་བསྐྱེད་བྱས་
 པར་གྱེན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། སྤྱེ་བ་སྤྱུལ་སྐྱུ་དང་བསྐྱེད་བྱས་པར་གྱེན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ལམ་སྤྲ་མ་མདོན་དུ་བྱས་པ་རྣམས་མི་བརྟེན་ཅིང་
 བརྟེན་པ་དང་། ལམ་སྤྲག་མ་མདོན་དུ་བྱས་པ་རྣམས་རྟོན་དེར་མདོན་དུ་

བྱས་ཏེ་བྱང་འཇུག་རྩོམ་མེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་ཆེ་དེ་ལ་ཐོབ་ཀྱས་པར་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། ཞེས་གསོལ་འདེབས་ལན་མང་དུ་བྱས་ཤིང་།
 གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཆིག་སྟོན་ལམ་དུ་འདོན་པར་བསྐྱར་ཏེ་སྟོན་ལམ་ཡང་
 ལེགས་པར་བཏབ།

དེ་ནས་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བ་ན། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། ལུས་
 བྱི་བྱང་པོར་བསྐང་བར་བྱ། །ཡང་ན་སེལླེའི་ཉལ་སྟབས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར། ལུས་བྱང་པོར་བསྐངས་ཏེ་སྦྱིལ་བྱང་བྱ་བའམ། གཞོགས་གཡས་པ་
 འོག་ཏུ་བཅུག་སྟེ་སེལླེའི་ཉལ་སྟབས་སུ་ཉལ། ད་ནི་འོད་གསལ་ངོས་འཛིན་
 པར་བྱས་ཏེ་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱེད་དང་བསྐྱེད་ནས་འོད་གསལ་ཆོས་སྐྱེའི་ཉིང་དེ་
 འཛིན་ལ་ཅེ་རུས་སུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ། །འོད་གསལ་དེའི་ངང་ལས་
 བར་དོ་ལོངས་སྐྱར་བསྐྱེད་ཏེ་ལོངས་སྐྱེ་རྩོམ་མེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱར་ལྡང་བར་
 བྱའོ། །ཡིད་ཀྱི་ལུས་དེས་བྱང་ལྡགས་སྦྱོད་པའི་རྟེན་བྱེད་པར་ཅན་དུ་བསམ་
 བཞིན་སྟེ་བ་མྱང་བར་བྱའོ། །སྙམ་པའི་འཕེན་པ་ཡང་ཡང་བྲག་ཏུ་བཏང་ཞིང་།
 རང་ཉིད་རྩོམ་མེ་འཛིགས་བྱེད་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྡན་ཡུམ་དང་བཅས་
 པར་གསལ་བའི་སྟེ་བའི་དམིགས་རྟེན་ཕྱ་མོ་དེ་ཉིད་དབྱ་མའི་ལམ་ནས་ཡར་
 སོང་སྟེ་སྟོང་གའི་ཅ་འཁོར་ཀྱི་རྩྭ་ཉིའི་ནང་དུ་རྩྭ་ཡིག་གི་རྣམ་པར་གནས་པར་
 བྱུང་བར་བསམས་ལ། རྩྭ་དེ་ལ་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམ་

པར་བྲ།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་།
 ཞུགས་པའི་ཉགས་སྒྲ་བྲག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱང་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་དང་།
 གནས་པའི་ཉགས་སྒྲ་བྲག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ལྟོ་བ་མི་འགྲུལ། ཐེམ་པའི་
 ཉགས་སྒྲིག་རྒྱ། ཏུ་བ། མཁའ་སྒྲུང་མེ་ཁྲིར། མར་མེ། སྒྲུང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་
 ཐོབ། འོད་གསལ་གྱི་ཉགས་རྒྱམས་འབྱུང་བས་དེ་དག་རང་རང་གི་སྐྱབས་སུ་
 རོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་སྒར་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་
 སུ་བསྐྱོམས་པའི་འོད་གསལ་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འོད་
 གསལ་གསུམ་བསྐྱེད་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་
 བཞག་པ་སྒར་ལྟར་བྲ། འདི་ནི་འཆི་བ་ཆོས་སྐྱར་བསྐྱེད་བ་ཞེས་བྲལོ།

འོད་གསལ་དེ་ལས་སྒྲུང་བར་ཚོམ་པ་ན་སྒར་གྱི་འཕེན་པ་བྲན་པར་
 བྱས་ཏེ། བྱུང་པོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་རོར་ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་
 འཇིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་བྲན་
 བས། ཡིད་རོར་ལོངས་སྐྱོད་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པ་དེ་འབྱུང་།
 དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཆི་བ་འོད་གསལ་འགག་པ། ལུགས་སྒྲིག་གི་ཉེར་ཐོབ་
 འཆར་བ་དུས་མཉམ་པ་འབྱུང་། དེ་རྗེས་མཆེད་བ། སྒྲུང་བ། མར་མེ། མཁའ་
 སྒྲུང་མེ་ཁྲིར། ཏུ་བ། སྒྲིག་རྒྱའི་ཉགས་རྒྱམས་རིམ་བཞེན་འབྱུང་། འདི་ནི་བར་

དོའི་ལོངས་སྐྱེའི་བསྐྱེད་བཞེས་བྱའོ།

དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་འབྱོར་བ་དེས་སྦྱེ་སྤྱད་ལེན་བ་ལ་སྤྱོད་གས་བ་ན། སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རྩི་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་རེས་ཀྱི་ས་མ་གཉིས་རོ་ཤེས་བ་འོང་བས། དེ་འབྱེད་ས་མ་གཉིས་རྩི་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་མོས་ཏེ་པའི་སྦྱེ་བོ་ནས་ཞུགས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁུ་ཁྱག་གི་དབུས་སུ་བསམ་བཞེན་དུ་སྦྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད། འདི་ནི་སྦྱེ་བ་སྦྱུལ་སྦྱར་བསྐྱེད་བཞེས་བྱའོ། །མངལ་གྱི་སེམས་ཅན་དེས་མེར་མེར་ཤོ། ལྟར་ལྟར་ཤོ། གོར་གོར་ཤོ། མཁའ་འགྱུར། རྒྱུ་ལག་འགྱུས་བ་སོགས་རིམ་གྱིས་རྩོགས་ནས་བྱེ་རོལ་དུ་བཅས་པ། བྱིས་པ། གཞོན་ན། དར་བབས་ཀྱི་ཆེ་ལམ་ལྟག་མ་ཉམས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་འཆང་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞྭ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྩིས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་། གཏུམ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་འདི་གཉིས་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་སྤོན་འགྲོ་སྦྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་འབྱོར་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱོད་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་འབྱོར་འདི་ལ་འོག་སྐོར་ཕྱི་ཐོག་དང་། གསང་གནས་སྦྱེ་བ་སྦྱིང་ག་མཁྱིན་བ་དབལ་བ་གཙུག་ཏྲར་རྣམས་སུ་འཛིགས་བྱེད་རྣམས་དུག་བསྐྱོམ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་བ་དེ་དག་ནི། རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་གྱི་དགོངས་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ནའང་ལོགས། མ་བསྐྱོམ་ནའང་རུང་བས་འདིར་དེ་དག་བཞག་སྦྱེ་སྦྱེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱུན་ཚུལ་རྩིས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་དང་། གཏུམ་མོ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དོ། །སྦྱེ་

བར་གནད་དུ་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲགས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱིས་སྦྱིང་གའི་
 ཅ་མདུད་གྲོལ་བ་ལ་ཐོག་མར་སྟེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་མ་ཟད་
 བར་ལ་སྦྱར་བའི་དགོས་པ་འདྲ་ཡོད་དེ། ཞེ་དབྱ་མའི་དག་པ་ལས། ཞབས་ནི་
 འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་དང་། །དུས་བཞི་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། རྒྱུད་གི་འཕོ་བ་བཅུ་གཉིས་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་སྟེ་
 བའི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཐེམ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷོག་ཆ་བཅུ་དྲུག་ནི་རྡོ་རྗེ་
 འཛིགས་ཀྱི་དེ་གི་ཞབས་བཅུ་དྲུག་དུ་འཆར་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་
 གསུངས།

སྒྲགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣམ་འབྱོར་འདི་ནི། ལུས་དབེན། དག་དབེན།
 སེམས་དབེན་གསུམ་ལས། ལུས་དབེན་སྐྱེ་རྗེ་རྗེའི་རྣམ་འབྱོར་ཡིན་ལ། ལུས་
 དབེན་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་དང་། རྩོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བསྐྱེད་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་ནི། རྒྱུད་དབྱ་མའི་ནང་དུ་
 ཐེམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་རྩོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་རྣམ་ལྟར་ཤར་
 བའི་ལུས་དབེན་དང་། རྩོགས་རིམ་པའི་ལུས་དབེན་ནི། རྒྱུད་དབྱ་མའི་ནང་
 དུ་ཐེམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་རྩོགས་པའི་སྟོང་གཟུང་རྣམ་
 ལྟར་ཤར་བའི་ལུས་དབེན་ཡིན། སྤྱི་མ་འདིའི་ལུང་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་
 པའི་རྒྱུད་ལས། འབྱོ་བ་འདི་ཀུན་སངས་རྒྱས་མངའ་བདག་ཉིད། །ཀར་མཁའ་

དག་དང་རི་མོ་བཟང་ལྟར་སྤང་། །གང་དུ་བདེ་ཆེན་ཞེས་བྱ་གཅིག་གཅིག་
 ཉིད། །གཅིག་གཅིག་ཉམས་ནི་དུ་མས་གར་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 མདོར་ན་ལུས་དབེན་ཞེས་བའི་དོན་ནི། ལུས་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་
 དབེན་བར་བྱས་ཏེ་ལྟར་བསྐྱོམ་བའི་དོན་ནོ། །བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ལུས་དབེན་
 གྱི་བྱང་བར་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པས། རམ་ཆེ་རྒྱུད་དབྱ་མར་
 ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཐོག་
 མར་སྐྱེས་ཆོ། བསྐྱེད་རིམ་ནས་ལུས་དབེན་རྫོགས་རིམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྤྲགས་ཀྱི་གཞིའི་རྣལ་འབྱོར་བཤད་ཐིག་རྟོ།

རྒྱུད་བྱམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ།

དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དང་པོ་སྤྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བཤད་པ་
 ལ། རྒྱུད་བྱམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་། རྫོང་འཛིན་བསྐྱེད་པ་བྱ་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་རྒྱུད་བྱམ་པ་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བཞི་རིམ་ལས།
 ཐོག་མར་འབྱུང་བ་དག་དང་ནི། དེ་ནས་རྩལ་དང་དགའ་དང་གཞིལ། །བྱམ་
 པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་
 ཐོག་མར་འབྱུང་བ་དག་དང་ནི། །ཞེས་པ་ནི། ཐོག་མར་རྒྱུད་རོ་དགུ་སྤྲགས་སུ་
 སེལ་བའི་དོན་དང་། དེ་ནས་རྩལ་དང་ཞེས་པ་ནི། རྩེད་རྒྱུད་སྤྲ་བྱག་ནས་མར་
 རྩལ་པ་དང་། འོག་རྒྱུད་འོག་ནས་ཡར་འཐེན་བའི་དོན་དང་། དགའ་དང་ཞེས་

པ་ནི། སྤྱིང་འོག་གི་རྒྱུང་གཉིས་པོ་དེ་སྤྱིང་གར་ཁ་སྦྱར་ཏེ་བཟུང་བའི་དོན་དང་།
 གཞིལ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུང་དེ་ནང་དུ་འཛིན་མི་སྤྱོད་ནས་སྦྱ་བྱག་ནས་དལ་བྱས་
 ཕྱིར་འབྱུང་བའི་དོན་དང་། བྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྲ། །ཞེས་པས། གང་
 དུ་བཞད་པའི་རྒྱུ་བ་དང་དགང་དང་གཞིལ་བ་ཚུལ་བཞིན་བསྐྱོམ་པ་ནི་རྒྱུང་
 བྱམ་པ་ཅན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བྲ་ཚུལ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེ་ལྟར་
 རྒྱུང་བྱམ་པ་ཅན་གྱི་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། བྱས་སྦྱིལ་གྱུང་བྲ། ལག་མཐེལ་གཉིས་
 བྱས་མོ་གཉིས་ལ་བགའ། རྒྱུང་རོ་དགྲ་སྦྱགས་སུ་བསལ་ལ། རང་རྩི་རྩི་
 འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་ཙུག་སྦྱུང་འཁོར་ལོ་བཞི་ལྷན་དུ་གསལ་བའི་སྤྱིང་
 གའི་ཙུག་འཁོར་གྱི་དབྱ་མའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་སྦྱར་མ་བྱེད་གཤགས་
 ཅམ་དང་། དེའི་སྤྱིང་གི་ཐིག་ལེ་དགར་པོ་སྦྱར་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་ཐིག་ལེ་
 གཉིས་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའི་ལྟེ་བར་རྒྱ་གདན་རྒྱུང་དུ་ལ་རྩྱུ་ཡིག་དགར་པོ་
 ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཞིག་གསལ་ཞིང་འཆེར་བར་གནས་པར་གྱུར་པར་གསལ་
 བཏབ་ལ་དེ་ལ་རང་སེམས་ཞུགས་པ་བཞིན་བསྐྱོམ། དེ་ནས་སྦྱ་བྱག་གཉིས་
 ནས་རྒྱུང་ནང་དུ་དལ་བྱས་བརྒྱབས་རྩིས་མཆིལ་མ་སྦྱ་མེད་པ་ཞིག་མེད་པར་
 བྲ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་སྤྱིང་རྒྱུང་ཐམས་ཅད་མར་སོང་སྟེ་སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་
 མགོར་སིབ་སིབ་ཐིམ་པར་བསལ། དེ་མ་ཐག་འོག་སྟོ་རྒྱུང་ཟད་བསྐྱམ་འོག་
 རྒྱུང་ཐམས་ཅད་ཡར་སོང་སྟེ་སྤྱིང་གའི་རྩྱུ་ཡིག་གི་ཞབས་ཀྱི་ནས་སིབ་སིབ་

ཐེམ་བར་བསམས་ལ། སྙིང་འོག་གི་རྒྱུད་གཉིས་སྤྱི་ལ་ཐེམ་བ་ཁ་སྦྱར་བ་ལ་
 སེམས་གཏད་ནས་བྱུག་མི་སྦྱེད་ཙམ་རྒྱུད་ནང་དུ་ཅི་རུས་སུ་འཛིན། འཛིན་
 མི་སྦྱབ་ན་ཁ་ནས་མ་ཤོར་བར་སྦྱ་བྱུག་ནས་དལ་བྱས་བྱས་ལ་སྦྱག་མ་ཅུང་
 ཟད་ལུས་བ་ལ་སྦྱར་རུབ་སྟེ་འཛིན་བ་སོགས་ཡང་ཡང་བྲ། རྒྱུད་འཛིན་བའི་
 དུན་ཆད་ནི། ལག་བས་ལག་བ་མཉེ་བ་ལན་གསུམ། སེ་གོལ་ལན་བྱུག་
 གཏོགས་ལ་དབྱ་པོ་གཅིག་ཏུ་བཅེས་བའི་དུན་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་ནི་ཐ་མ།
 བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ནི་འབྲིང་། བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ནི་རབ་ཀྱི་དུན་ཆད་ཡིན་ཏེ།
 སྟོམ་འབྱུང་ལས། བྱམ་བ་ཅན་སྦྱར་ཤེས་བྱ་ནས། །བདག་ཉིད་སྦྱིལ་མོ་གྱུང་
 བཅས་ཏེ། །ལག་བ་ལན་གསུམ་མཉེད་བྱས་ནས། །དེ་ནས་སེ་གོལ་ལན་བྱུག་
 བཏབ། །རི་སྤྱོད་སུམ་ཅུ་ཅ་བྱུག་བར། །སུམ་གྱུར་མཆོག་གི་བཞོན་པར་ནི། །
 བརྒྱད་ཀྱིས་སྦྱག་བའི་བརྒྱ་ཙམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ།

སྦྱིར་བྱམ་བ་ཅན་ལ། སྦྱིང་གའི་བྱམ་བ་ཅན་དང་། རྟེ་བའི་བྱམ་བ་ཅན་
 དང་། ལུས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གིས་འགོངས་བའི་བྱམ་བ་ཅན་སོགས་མང་དུ་
 གསུངས་བ་ལས། སྐབས་འདིར་སྦྱིང་གའི་བྱམ་བ་ཅན་བསྐྱོམ་ཚུལ་ཡིན།
 སྦྱིང་གའི་བྱམ་བ་ཅན་འདི་སྦྱོར་བ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་བྱེད་བ་ལ་གལ་ཆེ་བར་
 གསུངས། དེ་ལྟར་རྒྱུད་བྱམ་བ་ཅན་བསྐྱོམས་པས་རྒྱུད་དབྱ་མར་ཞུགས་
 གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཞུགས་བའི་ཉགས་སྦྱ་བྱུག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱུད་

མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས། གནས་པའི་རྟགས་སྣ་བྲག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ལྟོ་བ་
 མི་འགྲུལ། ཐེམ་པའི་རྟགས་སྟིག་རྒྱ། ཏུ་བ། མཁའ་སྒྲུང་མེ་བྲིར། མར་མེ།
 སྒྲུང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བས་དེ་
 དག་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། དེའི་ཆེ་རང་སེམས་སྟན་
 སྟེས་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ།
 ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག །འདི་ནི་སད་དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱའི་བསྟེན་བའོ། །འོད་
 གསལ་དེ་ལས་ལངས་ཆེ་སྒྲུང་བོ་རྟིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་ངོར་
 ལོངས་སྐྱེད་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་གྱི་སྒྲུང་བཞེངས་པར་
 བྱེད། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷགས་ལྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ། དེ་རྩེས་མཆེད་བ། སྒྲུང་
 བ། མར་མེ། མཁའ་སྒྲུང་མེ་བྲིར། ཏུ་བ། སྟིག་རྒྱའི་རྟགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་
 འབྱུང་། །འདི་ནི་སད་དུས་གྱི་ལོངས་སྐྱའི་བསྟེན་བའོ། །མཉམ་གཞག་དེ་ལས་
 ལྷང་ཆེ་རང་གི་སྒྲུང་བོ་རྟིང་བ་སྐྱུལ་སྐྱེད་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་
 བསྐྱེམས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་གར་ཞུགས་
 བས་རགས་པའི་སྐྱུལ་སྐྱེད་འཛིན། དེའི་ཆེ་སྣ་བྲག་ནས་རྒྱུད་རྒྱ། དབང་ཤེས་ལྟ་
 ཡུལ་ལ་འཇུག གང་སྒྲུང་སྟོང་བ། སྟོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་
 ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱའི་རྣམ་རོལ་དུ་བལྟའོ། །འདི་ནི་སད་དུས་གྱི་སྐྱུལ་སྐྱའི་བསྟེན་

བཤོ།

ནལ་འབྱོར་པ་དེས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁར་སྙིང་གའི་རྩྱ་ཡིག་ལ་སེམས་
བཟུང་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྒྲོམས་པས། སྤྱིང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་རྟགས་སྤར་ལྟར་ཤེས་
ཏེ། སྤར་སད་དུས་སུ་བསྒྲོམས་པའི་འོད་གསལ་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་
འཕངས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ་བདེ་སྤྱིང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
ལ་མཉམ་པར་བཞག། འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིའི་བསྐྱེད་པའོ། །འོད་
གསལ་དེ་ལས་ལྷང་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལྷང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་
སུ་ཡིད་འོར་འཛིག་གསུམ་གྱི་དཀར་པོ་ཡབ་ལུམ་གྱི་སྤྱིར་བཞེངས་པར་བྱེད།
དེའི་ལུགས་སྒྲིག་གི་རྟགས་བདུན་སྤར་ལྟར་འབྱུང་བས་དེ་དག་འོ་ཤེས་ཏེ་མི་
ལམ་གྱི་དགོ་སྤྱིར་སྤར་བཞིན་བསྐྱུང་། འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱིའི་
བསྐྱེད་པའོ། །གཉིད་སད་ཆེ་ལྷང་པོ་རྩིང་བ་འཛིག་གསུམ་གྱི་ཡབ་ལུམ་དུ་བསྒྲོམས་
པའི་སྤྱི་བོ་ནས་སྤྱིང་གར་ཞུགས་ཏེ་གཉིད་སད་པར་བྱེད། དབང་ཤེས་སྤར་
ལུམ་ལ་འཇུག། དེའི་ཆེ་གར་སྤྱིང་སྤྱིང་བ། སྤྱིང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་འཛིག་གསུམ་
གྱི་ཡབ་ལུམ་གྱི་སྤྱིའི་རྣམ་འོང་དུ་བསྐྱེད། །འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྤྱིའི་སྤྱིའི་
བསྐྱེད་པའོ།

ནལ་འབྱོར་པ་དེས་ལམ་ལྷག་མ་མའོན་དུ་མ་བྱས་པར་འཆི་བ་བྱུང་ན།

སྟོང་གའི་རྩྱ་ཡིག་ལ་སེམས་ཁྱགས་པ་བཞིན་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲམ་པར་བྱ། དེ་
 ལྟར་བསྒྲམས་པས་རྒྱང་དབུ་མར་ཁྱགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཁྱགས་
 པའི་ཉགས་སྒྲ་བྲག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱང་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་དང་། གནས་
 པའི་ཉགས་སྒྲ་བྲག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ལྟོ་བ་མི་འགྲུལ། ཐེམ་པའི་ཉགས་སྒྲིག་
 རྒྱ། ཏུ་བ། མཁའ་སྒྲང་མེ་བྲེད། མར་མེ། སྒྲང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་
 གསལ་གྱི་ཉགས་རྣམས་འབྱུང་བས། དེ་དག་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་ངོ་ཤེས་
 པར་བྱས་ལ། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་སྒར་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་སུ་
 བསྒྲམས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་
 འོད་གསལ་གསུམ་བསྐྱེད་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག། འདི་ནི་འཆི་དུས་གྱི་ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེད་པའོ། འོད་གསལ་དེ་ལས་
 ལྷང་ཆེ་ལྷང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་ངོར་འཛིགས་བྱེད་དཀར་
 པོ་ཡུམ་བཅས་གྱི་སྐྱར་བཞེངས་པར་བྱེད། དེའི་ཆེ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉགས་
 བདུན་ངོ་ཤེས་ཏེ་བར་དོའི་དགོ་སྒྲོར་བསྐྱུང་། འདི་ནི་འཆི་དུས་གྱི་ལོངས་
 སྐྱའི་བསྐྱེད་པའོ། །སྐྱེ་བ་སྒྲང་ཆེ་པ་མ་གཉིས་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་མོས་
 པའི་པའི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཁྱགས་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱི་ཁུ་ཁྲག་གི་དབུས་སུ་བསམ་
 བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བྱེད། འདི་ནི་འཆི་དུས་གྱི་སྐལ་སྐྱའི་བསྐྱེད་པའོ། །
 བུམ་པ་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིའི་བསྐྱེད་པ་སྐྱོར་དགྲུ་ལ་འཕེན་པ་བཏང་ཆུ་ལ་

སོགས་རྩེས་གཞིག་གི་སྐབས་དང་འདྲོ།

རྩོམ་འཛིག་གི་སྐབས་ལ་བྱ་རྒྱུ།

གཉིས་པ་རྩོམ་བྲུག་ལ་ནི། རྩོམ་གི་འབྱུང་འབྱུང་གནས་གསུམ་
སྐབས་ཀྱི་གདངས་སུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པའི་ནམ་འབྱེར་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་
འདྲའི་རྩོམ་བྲུག་ཀྱི་ནམ་གཞིག་བཤད་པ་ལ་རྩོམ་བྲུག་སྤྱིའི་ནམ་གཞིག་
ལ་གོ་བ་ཆགས་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། རྩོམ་གི་འབྱུང་འབྱུང་འདྲའི་རྩོམ་བྲུག་
ཚུལ་ཁྲུངས་དང་སྤྱར་ནས་བཤད་པ་དང་། རྩོམ་བྲུག་དངོས་བྲུག་ཚུལ་བཤད་
པ་གསུམ་ལས།

རྩོམ་བྲུག་སྤྱིའི་ནམ་གཞིག་ལ་གོ་བ་ཆགས་རྒྱུ།

དང་པོ་ནི། རྩོམ་རྩོམ་བྲུག་ལ་བསྐྱེད་རིམ་པའི་རྩོམ་བྲུག་དང་།
རྩོག་རིམ་པའི་རྩོམ་བྲུག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷོ་མ་ལྷོ་མ་
འབྱུང་བ་ཡིད་ཀྱིས་སྐབས་བྲུག་བ་ལྟར་བྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་རྩོག་རིམ་
པའི་རྩོམ་བྲུག་ལ། ཅ་བའི་རྩོམ་གི་རྩོམ་བྲུག་དང་། ཡན་ལག་གི་རྩོམ་གི་
རྩོམ་བྲུག་བྲུག་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཅ་བའི་རྩོམ་གི་རྩོམ་བྲུག་
ལ། རྩོམ་གི་སྤྱི་རྩོམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོམ་བྲུག་དང་། འོག་གི་རྩོམ་ལ་བརྟེན་
པའི་རྩོམ་བྲུག་དང་། རྩོམ་འོག་གི་རྩོམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྩོམ་བྲུག་དང་། རྩོམ་
འོག་གི་རྩོམ་གཉིས་སྤྱི་རྩོམ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྩོམ་བྲུག་དང་། རྩོམ་

འོག་གི་རྒྱང་གཉིས་འགྲོས་འདེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་བརྒྱས་དང་། རྒྱང་གི་འབྲུང་འཇུག་གནས་པ་གསུམ་ལས་གནས་པ་སྟོང་གར་བྱེད་པའི་རྟོག་བརྒྱས་དང་། གནས་པ་སྟེ་བར་བྱེད་པའི་རྟོག་བརྒྱས་དང་། ཐུབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་སྟོང་གའི་རྟོག་བརྒྱས་ནམས་སུ་ཡོད། གཉིས་པ་ཡན་ལག་གི་རྒྱང་གི་རྟོག་བརྒྱས་ལ། རྒྱ་བ་མིག་རྒྱང་གི་རྟོག་བརྒྱས། ནམ་པར་རྒྱ་བ་ན་པའི་རྒྱང་གི་རྟོག་བརྒྱས། ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་སྣ་རྒྱང་གི་རྟོག་བརྒྱས། རབ་དུ་རྒྱ་བ་སྟེ་རྒྱང་གི་རྟོག་བརྒྱས། དེས་པར་རྒྱ་བ་ལུས་ཀྱི་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་རྟོག་བརྒྱས་ནམས་སུ་ཡོད། རྟོག་བརྒྱས་གང་ལ་བྱ་བའི་ལྷགས་ལ་རྩྱུ་ཏྲ་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་བཤད་རྒྱུ་དོར་འཕྲེང་གི་ལུགས་དང་། ཨོ་ལྷ་རྩྱུ་གསུམ་བྱེད་པའི་དགོངས་པ་ལུང་སྟོན། འདུས་པའི་རྒྱུད་སྤྱི་མ། དུས་འཁོར་གཤེད་དམར་ཀྱི་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཡོད། ལུགས་བྱི་མ་འདི་ལ། རྒྱང་གི་འབྲུང་འཇུག་གནས་གསུམ་ཀྱི་གདངས་དང་སྦྱར་ཚུལ་ནི། དུས་འཁོར་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཨོ་ཡིག་གིས་འཇུག་པ་དང་། རྩྱུ་ཡིག་གིས་འགོག་པ་དང་། ལྷ་མིག་གིས་འབྲུང་བས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱང་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཨོ་ཀྱི་གདངས་དང་། ནང་དུ་གནས་པ་རྩྱུ་གི་གདངས་དང་། སྤྱིར་འབྲུང་བ་ལྷ་མིག་གདངས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ལུགས་འདི་ལ། གཤེད་དམར་ཀྱི་རྒྱུད་ལས། ཨོ་ཡིག་གིས་ནི་འཇུག་པ་དང་། །ལྷ་མིག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གནས། །རྩྱུ་

ཡིག་གིས་ནི་འབྲུང་བར་ཡང་། །རྣལ་འབྱོར་མན་ངག་ལས་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུང་ནང་དུ་འབྲུག་པ་ཨོ་གྲི་གདངས་དང་། བྱང་དུ་གནས་
པ་ཞུམ་གདངས་དང་། བྱིར་འབྲུང་བ་རྩྱུ་གི་གདངས་སུ་བྱེད་པའོ། །འདུས་
པའི་ཕྱག་ས་ལའང་བྱི་མ་ལྟར་བཤད་དོ།

ཡང་ཕྱག་ས་འདིའི་འབྲུ་གསུམ་གྱི་རྩོར་བཟུངས་ནི། དུས་གསུམ་དང་
སྐར་ཚུལ། སྐར་གསུམ་དང་སྐར་ཚུལ་གཉིས་ཀྱང་བཤད་དེ། འཛིག་ས་བྱེད་ཞེ་
དགུ་མའི་དག་པ་ལས། དུས་གསུམ་དག་པ་སྐར་གསུམ་མོ། །ཞེས་དང་། གཤེད་
དམར་གྱི་རྒྱད་ལས་ཀྱང་། འབྲུང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །གནས་པ་ལོངས་
སྤྱོད་རྩོག་ས་པའི་སྐུ། །འབྲུག་པ་སྐུལ་པའི་སྐུ་དུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ན། །དེ་ཡང་དུས་གསུམ་དང་སྐར་ཚུལ་ནི། རྒྱུང་དབུ་མའི་ནང་དུ་འབྲུག་
པ་འདས་པ། བྱང་དུ་གནས་པ་ད་ལྟ་བུ། བྱིར་འབྲུང་བ་མ་ལོངས་པ་ལ་སྤྱོར་
ཞིང་། སྐར་གསུམ་དང་སྐར་ཚུལ་ནི། རྒྱུང་ནང་དུ་འབྲུག་པ་སྐུལ་སྐུ་ཨོ་གྲི་
གདངས་དང་། བྱང་དུ་གནས་པ་ལོངས་སྐུ་ཞུམ་གདངས་དང་། བྱིར་
འབྲུང་བ་ཕྱག་ས་ཆོས་སྐུ་རྩྱུ་གི་གདངས་སུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐུལ་སྐུ་བེར་
པའི་རྒྱ་མཆན། སྐུ་ཞལ་ཕྱག་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་བཞེན་དུ། སྐུལ་སྐུ་ཡང་
ཞལ་ཕྱག་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྤྱང་བས་དེ་མཆོན་བྱེད་
ཨོ་མོ། །གསུང་ལོངས་སྐུ་བེར་པའི་རྒྱ་མཆན་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་

ལ་རྩོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྤྱོད་ དེ་མཆོན་
 བྱེད་ཞུ་མོ། །ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་མཆོན་བྱེད་རྩྱུ་མོ། །ཞོ་
 ཞུ་རྩྱུ་ཡི་གོ་གསུམ་འདི་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་སོགས་
 སྤྲུགས་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་གསུངས་པས། འདི་ལ་རྩོར་བཟུངས་བྱེད་ན། ལྷ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲུགས་ལ་བསྟེན་པ་བྱ་བའི་པན་ཡོན་གྲང་ཐོབ་གསུངས། དེ་
 ཡང་སྤྲུགས་ཀྱི་ལྷ་ཐམས་ཅད་རྩོམ་གསུམ་ཀྱི་ལྷར་འདུ་བར་བཤད་ཅིང་། ཞོ་
 ཞུ་རྩྱུ་དེ་རྩོམ་གསུམ་ཀྱི་ལྷའི་སྤྱིང་པོ་འཕ་ས་ཐོན་ཡོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་
 སོ། །དེས་ན་ལྷ་གང་དང་གང་གི་གནས་གསུམ་ལ་ཡི་གོ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་
 དགོས་པའང་དེ་ཡིན། ཡི་གོ་གསུམ་དེ་རེ་རེ་ནས་ཡི་གོ་གསུམ་གསུམ་ལས་
 གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཞོ་ནི་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་ལས་གྲུབ། ཞུ་ནི་ཨ་ཨ་ས་གསུམ་
 ལས་གྲུབ། རྩྱུ་ནི་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་ལས་གྲུབ། འགྲུབ་ཚུལ་ནི། ཁུ་ཨ་ལ་བྱིན་
 པས་ཨ་རུ་གྲུབ། དེ་ལ་མ་ཐེག་ལེར་བྱིན་པས་ཨོ་དང་། ཨ་ཐུང་གཉིས་
 མཚུངས་ཏེ་སྤྲ་མ་རིང་པོར་བྲས་ཏེ། བྱི་མ་བྱིས་ལ་སས་ནམ་བཅད་བྲས་
 པས་ཞུ་དང་། ཏ་ལ་ཁུ་བྱིན་པས་རྩྱུ་དང་དེ་ལ་མ་ཐེག་ལེར་བྱིན་པས་རྩྱུ་མོ།

མཆོན་ཚུལ་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་ལུགས་འདིར། ཞོ་གྱི་ཨ་ས་སོག་འཛིན་
 མཆོན། ཁུ་ས་བྱིན་རྒྱ་མཆོན། མས་བྱང་སེམས་དཀར་པོ་མཆོན། མཆོན་
 དོན་དེ་ལྷར་བན་པའི་སྒོ་ནས་སྤྱི་པོར་ཨོ་ཡིག་བཀོད་དེ་བསྒོམས་པས། སོག་

འཛིན། གྲུག་རྒྱ། བྱང་སེམས་དཀར་པོ་གསུམ་སྤྱི་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་འཁོར་
ལོའི་དབུས་སུ་དབུ་མར་ཐེམ་བ་ལས། འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ཡེ་
ཤེས་འཆར་བའི་སྤྲིན་གྲེད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཨྲཱི་ཨ་དང་
པོས་སྟོག་འཛིན་མཆོན། ཨ་གཉིས་བས་གྲུག་རྒྱ་མཆོན། སས་བྱར་སེལ་
མཆོན། མཆོན་དོན་དེ་ལྟར་བྲན་བའི་སྟོན་ས་མགིན་བར་ཨྲཱི་ག་བཞོད་དེ་
བསྐྱེམས་བས་སྟོག་འཛིན། གྲུག་རྒྱ། བྱར་སེལ་གསུམ་མགིན་བའི་ལོངས་
སྤྱོད་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབུས་སུ་དབུ་མར་ཐེམ་བ་ལས་འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་
བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་སྤྲིན་གྲེད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས། ཡང་རྩྱི་གི་
དུས་བྱར་སེལ་མཆོན། ཨྲཱི་ག་གྲུག་རྒྱ་མཆོན། མས་སྟོག་འཛིན་མཆོན།
མཆོན་དོན་དེ་ལྟར་བྲན་བའི་སྟོན་ས་སྤྱི་གར་རྩྱི་ཡི་ག་བཞོད་དེ་བསྐྱེམས་
བས། བྱར་སེལ། གྲུག་རྒྱ། སྟོག་འཛིན་གསུམ་སྤྱི་གའི་ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོའི་
དབུས་སུ་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐེམ་བ་ལས། འོད་གསལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ཡེ་
ཤེས་འཆར་བའི་སྤྲིན་གྲེད་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་ཡི་ག་གསུམ་
གྱི་མཆོན་དོན་བྲན་བའི་སྟོན་ས་གནས་གསུམ་དུ་བཞོད་ཀྱང་རུང་། འོད་
གསལ་ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་འཆར་བའི་སྤྲིན་གྲེད་དུ་འགྱུར་བར་
གསུངས་པ་ལྟར་ན། འབྲུ་གསུམ་འདི་ལ་བཞེན་བའི་དོར་བཟུངས་བྱ་ཚུལ་འདི་
ནི་རྒྱང་དང་སྤྲུག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན་པར་

ངེས་སོ།།

རྫོང་བཟླས་དེ་དག་བྱ་བའི་དགོས་པ་ནི། གཙོ་བོར་ཅ་མདུད་གྲོལ་བའི་
ཆེད་དུ་དང་། གྲེ་བྲག་ཏུ་ཅ་བའི་རྒྱང་གི་རྫོང་བཟླས་བྱས་པས། ཅ་མདུད་གྲོལ་
བར་མ་བཟང་ཆེ་བཟང་པའང་བསྐྱེད་བར་བྱས་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་རྒྱང་གི་རྫོང་
བཟླས་བྱས་པས། རྒྱ་ཏིང་རྒྱང་སྤྱད་བར་མ་བཟང་མིག་གི་མངོན་ཤེས་སོགས་
མངོན་ཤེས་ལྡང་ཐོབ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྟའི་ནད་སེལ་བར་བྱས་པར་
གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྫོང་བཟླས་བྱས་པས་ལྷ་ལ་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་
བའི་དགོས་པ་ལྷག་དང་བཅས་པ་འབྱུང་བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སློབ་པ་སྦྱོང་
བ་ལ་བཟླས་བརྗོད་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ནད་དང་གདོན་
ལ་སོགས་པའི་བསྐྱེད་བ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བ་དང་། གཙོ་བོར་རྒྱ་ཏིང་མདུད་པ་
གྲོལ་བར་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་པན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་པས། རྫོང་
བཟླས་འདི་ནི་རྒྱང་གི་ནལ་འཁྱོར་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་མེད་དུ་བྱུང་བར་
གསུངས། དེས་ནི་རྫོང་བཟླས་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་ལ་གོ་བ་ཆགས་ཚུལ་ཅུང་
བཟང་བྱས་པར་བཤད་ཟེན་ཏོ།།

གྲེ་བྲག་ཏུ་ཕྱགས་འདིའི་རྫོང་བཟླས་བྱ་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་སྦྱར་ནས་

བཤད་པ།

གཉིས་པ་གྲེ་བྲག་ཏུ་ཕྱགས་འདིའི་རྫོང་བཟླས་བྱ་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་

སྐྱུར་ནས་བཞད་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། བླངས་པར་བྱ་
 རོག་མི་གྲག་པར། །འབྲུག་གནས་འབྲུང་བའི་རྒྱང་གང་ཡིན། །སྟོང་སྤྲག་
 གཅིག་གིས་བགྱང་བར་བྱ། །སྐབ་པོས་སྐྱ་དང་བྲལ་བར་ནི། །འབྲུམ་སྤྲག་
 གཅིག་གིས་རྩོགས་པ་ན། །ཆེ་བད་པ་ཡང་ལོ་ལྷ་རུ། །འཆོ་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོས་
 མེད། །སྟོང་གའི་རྒྱ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས། །ཡུལ་སོགས་དམིགས་པས་མི་
 བྱེད་པས། །རྒྱང་གི་སྐྱོར་བ་གོམས་བྱེད་ན། །མངོན་པར་ཤེས་པའང་འཕྲོ་
 བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། དེ་ཡང་། བླངས་པར་བྱ་རོག་མི་
 གྲག་པར། །ཞེས་པ་ནི། ཐོ་རངས་རིག་པ་དྲངས་པའི་དུས་སུ་བསྐྱོམ་པ་གཤམ་
 ཆེ་བའི་དོན། དུས་གཞན་ལའང་མི་རུང་བ་མེད་དོ། །འབྲུག་གནས་འབྲུང་
 བའི་རྒྱང་གང་ཡིན། །སྟོང་སྤྲག་གཅིག་གིས་བགྱང་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ནི།
 དབྱུགས་རྒྱང་ནང་དུ་འབྲུག་པ། བླང་དུ་གནས་པ། བྱིར་འབྲུང་བ་གསུམ་འབྲུ་
 གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་བསྐྱོམ་པ་སྐྱ་རེ་ལ་སྟོང་སྤྲག་གཅིག་གི་ཆོད་ཅམ་བྱ་
 བའི་དོན་དང་། འདི་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་ཡིན་ལ་འདི་ལས་མང་ཉུང་ཅི་རིགས་
 བྱས་ཀྱང་རུང་བར་མངོན། སྐབ་པོས་སྐྱ་དང་བྲལ་བ་ནི། །ཞེས་པ་ནི། རྩོར་
 བཟླས་བྱེད་མཁན་དེས་རྩོར་བཟླས་བྱེད་ཆེ་འབྲུ་གསུམ་ངག་རྟུ་གསལ་བར་
 བརྩོད་པའང་མ་ཡིན། རྟུབ་བྱས་མ་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་བཟླས་པའང་མ་ཡིན་
 པར་རྒྱང་གི་འབྲུག་གནས་འབྲུང་གསུམ་འབྲུ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་

བར་བསྐྱེམ་པའི་དོན་དང་། འབྲུམ་སྤྲལ་གཅིག་གིས་རྫོགས་པ་ན། །ཆེ་བད་པ་
ཡང་ལོ་ལྟ་བུ། །འཆོ་བ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུས་རྩ་
བའི་རྒྱུ་གི་དོར་བསྐྱེམ་འབྲུམ་སྤྲལ་གཅིག་སོང་ན་རྩ་མཐུད་གྲོལ་བར་མ་
བད་ཐ་ན་ཆེ་བད་པའང་སྤྲུང་ལོ་ལྟར་འཆོ་བའི་དོན་དང་། རབ་ནི་རྩ་མཐུད་
གྲོལ་ནས་དམ་ཆིག་གི་ནལ་འབྱོར་བསྐྱེམས་པས་སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་
གི་ཡེ་ཤེས་འཐོབ་ན་ཆེ་འདིར་ལས་ཉོན་གྱི་འཆི་བ་གཏན་ནས་སྤངས་པའི་
འཆི་མེད་འང་འཁྲུས་ཀྱང་འཐོབ་བྱས་སོ།

སྒྲིང་གའི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས། །ཞེས་པ་ནི། དོར་བསྐྱེམ་གྱི་
དམིགས་ཉེན་སྒྲིང་གར་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་བསྐྱེམ་པའི་དོན་དང་། ལས་ཞེས་
པ་ནི། འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པས། རྒྱུ་ཕྱིར་འབྲུང་ཆེ་འང་རྩྭ་ཡིག་ལས་
འབྲུང་བ་དང་། ཉང་དུ་འབྲུག་ཆེ་འང་རྩྭ་ལ་འབྲུག་པ་དང་། གནས་ཆེ་འང་རྩྭ་
ལ་ཐེམ་སྟེ་གནས་པར་བསྐྱེམ་མོ། །ཡུལ་སོགས་དམིགས་པས་མི་བྱེད་པས། །
ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲུག་གསུམ་གྱི་སྤྲལ་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད་པར་དབྱེར་
མེད་དུ་བྱ་བའི་དོན་དང་། ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་
ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱུ་འཕྲེང་ཐག་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲལ་འཕྲེང་དོག་ལྟ་བུར་བསྐྱེམ་
པའང་རྒྱུ་སྤྲལ་ཐ་དད་ཡིན་པས་དེ་མི་བྱ། ཡང་རྒྱུ་ཞོག་བྱ་ལྟ་བུ་དང་།
སྤྲལ་དེ་ལ་འབྲུ་འབྲུམ་གྲིས་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱེམས་པ་རྒྱུ་སྤྲལ་ཐ་དད་ཡིན་

བས་དེ་མི་བྱ། དེ་ལྟར་རྒྱུད་སྐྱུགས་ཐ་དད་བྱ་བ་ནི། རྩོད་བསྐྱུས་འདྲིའི་མི་
 མ་ཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོང་མོའི་ཐ་བ་དང་ཡང་འབྲ་བར་གསུངས་བས་དེ་
 ལྟར་ཐ་དད་མི་བྱ་སྟེ། དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས། རྣམ་འགྱུར་སྒྲོང་མོས་མི་རྒྱ་
 ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུད་སྐྱུགས་དབྱེར་མེད་དུ་བྱ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་
 ཞེ་ན། རྒྱུད་གི་འབྲུག་གནས་འབྲུང་གསུམ། ཞོ་ཞུ་མྱོ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་
 ཤར་བ་ལ་ཉན་བ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཉན་བ་ནི་རང་གི་སྦྱང་གའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་
 གི་རང་སེམས་རྩྱི་ཡིག་དཀར་པོའི་རྣམ་བ་ཅན་དེས་ཉན་བ་ལྟར་མོས་བ་ཡིན་
 གྱི། བུམ་པའི་ནང་དུ་ཕྱར་ཕྱར་སྒྲོག་པའི་སྒྲ་བུམ་པའི་བྱི་ནས་ཉན་བ་ལྟར་མི་
 བྱ། དཔེར་ན་རང་བུམ་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་གནས་པའི་སྦྱང་ནས་རྒྱུད་
 ཐོག་བས་ཞོ་གྱི་གདངས་དང་། རྒྱུད་ནང་དུ་གནས་ཆེ་ཞུ་མྱོ་གདངས་དང་
 ། རྒྱུད་དེ་བྱིར་འབྲུང་ཆེ་རྩྱི་གི་གདངས་སུ་ཤར་བ་ལ་ནང་ནས་ཉན་བ་ལྟར་
 བྱའོ། །ཡང་དམིགས་ཉེན་རྩྱི་ཡིག་ལ་སེམས་འབྲལ་མེད་དུ་གནས་བཞིན་
 པའི་རང་ནས་བྱེད་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་འབྲང་
 བ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་བྱ། ཡང་རྒྱུད་དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ནང་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པར་
 མོས་བ་ཞིག་དགོས་བ་ཡིན་གྱི། ལུས་གྱི་ཁོག་པ་ཅམ་གྱི་ནང་ནས་རྒྱུད་འགྲོ་
 འོང་བྱེད་པར་མོས་བ་ནི། ཉན་ས་དང་མཛོད་ལས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་བགྲང་
 བ་ཅམ་དང་བྱེད་པར་མེད་ཅིང་། རྒྱུད་དབུ་མར་སྦྱད་པ་ལ་མི་པན་བས་དེ་

ཡང་མི་བྲ།

ཡང་རྒྱུད་གི་འགྲོ་འོང་དབུ་མའི་ནང་ནས་བྱེད་པར་མོས་ཀྱང་ཅ་མདུད་
 མཆམས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱེད་པར་མོས་ན་རྒྱུད་དབུ་མར་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་ཅ་
 མདུད་གྲོལ་བ་ལ་ཆེས་མི་པན། ཅ་མདུད་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་སྤྱིང་གའི་ཅ་མདུད་
 མ་གྲོལ་ན་ཅ་མདུད་གཞན་གྲོལ་ཀྱང་སེམས་དབེན་མཐར་སྤྲུག་གི་འོད་
 གསལ་མི་འཆར་བས། སྤྱིང་གའི་ཐད་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་ནས་བྱེད་དགོས། འོན་
 ཀྱང་འཁྲིད་ཆེན་བརྒྱུད་ལས། ཐོག་མར་ལྷེ་བ་ནས་དོར་བཞྱས་བྱེད་པའི་
 ལུགས་ཞིག་ཀྱང་བཤད་དོ། །རྒྱུད་གི་སྦྱོར་བ་གོམས་བྱེད་ན། །མདོན་པར་
 ཤེས་བཤད་འཛོལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི། ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་གི་དོར་བཞྱས་
 བྱས་པས། རྒྱུད་དབུ་མར་སྤྱད་པར་མ་ཟད་མིག་གི་མདོན་ཤེས་སོགས་
 དབང་པོ་ལྷའི་མདོན་ཤེས་ཀྱང་འཛོལ་པར་བསྟན་པའོ།

ཕྱགས་འདི་ནི་དོར་བཞྱས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་དངོས།

གསུམ་པ་ལུགས་འདི་ནི་དོར་བཞྱས་ཉམས་སྲུ་ལེན་ཚུལ་དངོས་བྲ།
 ཚུལ་ནི། ལུས་སྦྱིལ་ཀྱང་བྲ། ལག་པ་གཉིས་མཉམ་པར་བཞག་རྒྱུ་རོ་དགྲུ་
 སྤྲུགས་སྲུ་བསལ། རང་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཡབ་ལུམ་ཅ་གསུམ་འཁོར་ལོ་
 བཞི་ལྷན་དུ་གསལ་བའི་སྤྱིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་དབུ་མའི་ནང་དུ་ཐིག་ལེ་
 དམར་པོ་སྟན་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་

སྐྱེ་མ་བྱེད་གཤགས་ཅམ་ཐེག་ལེ་གཉིས་གཏུ་ཁ་སྐྱར་བ་ལྟ་བུའི་ལྟོ་བར་སྐྱེ་
གདན་རྒྱུད་དུ་ལ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྱུ་ཅམ་ཞིག་གསལ་ཞིང་འཆེར་
བར་གནས་པར་སྐྱར་བར་བསམས་ལ་དེ་ལ་སེམས་ཁྱགས་པ་བཞིན་
བསྐྱོམ། དེ་ནས། སྐྱེད་གཤི་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་རྒྱུད་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་སྐྱེ་
སྐྱེ་དང་བཅས་བ་སྐྱོས་རེད་གི་དུད་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གཉན་དུ་སྐྱེ་བའི་བར་དུ་དབྱ་
མའི་ལམ་ནས་སོང་། དེ་ནས་རྒྱུད་མར་ལོག་ཆེ་ཨོ་གི་གདངས་ཀྱིས་སྐྱེད་
གཤི་རྩྱུ་ལ་ཐེམ་བར་བསམ། ཐེམ་རྗེས་ལི་ཉིང་ལུ་བཏབ་བ་ལྟར་ལྟ་མྱི་
གདངས་ཀྱིས་གནས་བར་བསམ། དེ་རྗེས་རྒྱུད་ཕྱིར་བུང་ཆོ། རྩྱུ་གི་གདངས་
ཀྱིས་སོང་བར་མོས་བ་སོགས་རྒྱུད་གི་འཇུག་གནས་ལྟར་གསུམ་འབྱུ་
གསུམ་གི་གདངས་སུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་མོ།

དེ་ཡང་སྐྱེ་བུག་གི་རྒྱུད་ཕྱིར་བུང་ཆོ། སྐྱེད་གཤི་རྩྱུ་ཡིག་ལས་བུང་བའི་
རྒྱུད་འོད་ཟེར་དང་བཅས་བ་དེ་ཉིད་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ནས་མགྱེན་པའི་རྩ་
འཁོར་དང་། སྐྱེ་བའི་རྩ་འཁོར་ནམས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་སྐྱེ་བའི་རྩ་འཁོར་ནས་སྐྱེ་
བུག་གི་སྐྱོར་ཕྱིར་ཐོན་བར་མོས་བ་དང་། སྐྱེ་བུག་གི་རྒྱུད་ནང་དུ་འཇུག་པའི་
ཆེ་ཡང་། སྐྱེ་བུག་ནས་སྐྱེ་བའི་རྩ་འཁོར་དང་། སྐྱེ་བོ་ནས་མགྱེན་པའི་རྩ་
འཁོར་དང་། མགྱེན་བ་ནས་སྐྱེད་གཤི་རྩ་འཁོར་གི་ལྟོ་བར་རིམ་བ་བཞིན་
བརྒྱུད་དེ་རྩྱུ་ཡིག་ལ་ཐེམ་བར་མོས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་གི་འབྱུང་འཇུག་

གནས་གསུམ་ཡུན་ཚད་མཉམ་པོར་བྱ་ཞིང་། ལེགས་པར་བྱང་བ་དང་གནས་
 བ་ཡུན་རིང་ཙམ་བྱའོ། །ཐོག་མར་རེ་ཞིག་རྒྱང་གི་གདངས་ལ་སྒྲགས་སུ་
 མོས་བ་ཙམ་ལས་མི་ཡོང་བ་ཡང་གོམས་པའི་མཐར། བར་ལ་མོས་བ་ཙམ་
 མིན་པར་ཚུར་ལ་རྒྱང་གི་གདངས་ཡི་གེ་གསུམ་གྱི་གདངས་སུ་འཆར་བའི་
 གསུང་གི་ང་རྒྱལ་འཕོས་བ་འབྱུང་ངོ། །འབྱུང་འཇུག་གང་རུང་རེའི་ཡུན་
 ཚད་དང་མཉམ་པའི་གནས་བ་ནི་དང་པོར་ཆེད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་གོམས་
 བ་ཡུན་བསྐངས་བ་ན་མཆམས་ཤིག་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་མི་དགོས་པར་རང་གི་
 ངང་གིས་གནས་བ་ཞིག་འོང་ངོ། །འབྱུང་བ་ན་སྐར་ཡང་གོམས་བ་བསྐངས་
 བས་གནས་བ་རེ་རིང་རིང་དུ་འགྲོ། དེའི་གནད་ཀྱིས་སྤང་འཇུག་གཉིས་རེ་
 སྤང་དུ་སོང་ནས། མཐར་རྒྱང་འབྱུང་འཇུག་གི་རྒྱ་བ་སྤ་མོ་ཡང་ལོག་ནས་
 གནས་བ་འབའ་ཞིག་པར་འགྲོའོ།

དེ་ནས་གནས་པས་རྒྱང་རྒྱ་ཏིར་ཐིམ་ནས་ལྷན་སྐྱེས་འདེན་ཞིང་སྟོང་
 བ་ནམས་འཆར་ངོ། །མདོར་ན་ཐབས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་རྒྱ་ཏིར་ཐིམ་
 བ་དང་དེར་ཞུགས་པའི་རྒྱང་གིས་གཏུམ་མོ་སྐར་ཏེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་
 སྐྱེས་བ་དེས་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་པའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་ཚུལ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། དེ་
 འབྲའི་བདེ་སྟོང་སྟོར་བ་མེད་ན་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་རིམ་མན་
 ཆད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་ལྷན་སྐྱེས་

ཀྱི་བདེ་བ་མ་མཐའ་ཅིག་རྟེན་ནས་བདེ་སྟོང་སྐྱར་ཏེ་བསྐྱོམ་བ་དང་། ལྷན་གཡོས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་བ་ན་སྐྱར་ཡང་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ཐབས་བསྐྱོམ་བ་སྟེ་མར་བྱའོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་དོར་བཞུས་བྱ་ཚུལ་འདི་ནི། གོང་གི་དོར་བཞུས་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཅ་བའི་ལྷན་གྱི་དོར་བཞུས་དང་། དེ་ལ་འང་གཉིས་ལས། ལྷན་གྱི་སྐྱ་ལྷན་ལ་བརྟེན་པའི་དོར་བཞུས་དང་། གནས་བ་སྟེང་གར་བྱེད་པའི་དོར་བཞུས་གསུམ་ག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོག་སྟེང་ལྷན་ལ་བརྟེན་པའི་དོར་བཞུས་ནི། དམིགས་རྟེན་རྩྱ་ཡིག་དཀར་པོ་སྐྱར་སྐྱར་བསྐྱོམས་ལ། རྟགས་ཀྱི་ཅེ་ནས་ལྷན་ནང་དུ་འཇུག་པ་ཨོྲེ་ཀྱི་གདངས་དང་། དམིགས་རྟེན་ལ་ལྷན་ཐེམ་ནས་གནས་པའི་སྐྱ་ལྷན་གདངས་དང་། དམིགས་རྟེན་ལས་ལྷན་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་བྱུང་བའི་སྐྱ་རྩྱ་གྱི་གདངས་སུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་མོ། །འདི་ནི་དབུ་མའི་མར་སྟེ་འབྱེད་བ་དང་། རོད་བསྐྱེད་བ་དང་། གཏུམ་མའི་མེ་སྐར་བ་ལ་བྱེད་ཆེའོ།

སྟེང་འོག་གི་ལྷན་གཉིས་ལྟག་སྟོང་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོར་བཞུས་ནི། དམིགས་རྟེན་རྩྱ་ཡིག་དཀར་པོ་སྐྱར་སྐྱར་བསྐྱོམས་ལ། ལྷན་ལྷན་སྐྱ་བྲག་ནས་མར་ནང་དུ་འཇུག་པ་དང་མཉམ་དུ་འོག་ལྷན་ཡང་རྟགས་ཀྱི་ཅེ་ནས་ཡར་ནང་དུ་འཇུག། ལྷན་འོག་གི་ལྷན་གཉིས་ཀའི་སྐྱ་ཨོྲེ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་འོངས་ཏེ་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐེམ་པར་བསམ། ཐེམ་རྩིས་དེ་གཉིས་ཀ་ལྷན་གྱི་

གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ། དེ་རྗེས་སྤྱང་རྒྱུ་ལྷོ་ར་ཐོན་ཆོ། འོག་
 རྒྱུ་ཡང་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་དུས་མཉམ་དུ་ཐོན། དེ་ཡང་སྤྱང་འོག་གི་རྒྱུ་གཉིས་
 ཀ་རྩྱ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་འབྱུང་བར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ། །སྤྱང་འོག་གི་
 རྒྱུ་གཉིས་འབྲོས་དེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེད་པའི་དོར་བསྐྱུ་མེ། དམིགས་རྟེན་རྩྱ་
 ཡིག་དཀར་པོ་སྤར་ལྷན་བསྐྱེམས་ལ། སྤྱང་རྒྱུ་ལྷ་བྱག་ནས་ནང་དུ་འཇུག་
 པའི་སྤྱ་ཨོ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
 དམིགས་ཏེ་དམིགས་རྟེན་ལས་འོག་རྒྱུ་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་ཅེར་རྩྱ་གི་གདངས་
 ཀྱིས་འབྱུང་བར་བསམ། འོག་རྒྱུ་ཕྱིར་ཐོན་པ་དེ་ཚུར་མ་ལོག་ཅམ་ཀྱི་ཡུན་
 དེར་སྤྱང་རྒྱུ་སྤྱང་གར་ཞུམི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ། དམིགས་
 རྟེན་ལས་རྒྱུ་ལྷ་ལྷོ་ར་རྩྱ་གི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་རྟགས་
 ཅེན་ལས་འོག་རྒྱུ་ནང་དུ་འཇུག་པའི་སྤྱ་ཨོ་ཀྱི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་རྟེན་ལ་
 ཐིམ་པར་བསམ། སྤྱང་རྒྱུ་ཕྱིར་ཐོན་པ་དེ་ཚུར་མ་ལོག་ཅམ་ཀྱི་ཡུན་དེར།
 འོག་རྒྱུ་སྤྱང་གར་ཞུམི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་བསམ་པ་སོགས་བྱའོ། །
 འདི་གཉིས་ལས་ལྷག་སྤྱོད་ནི་རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི་ཡུགས་དང་འབྲོས་དེད་ནི་
 མཁས་གྲུབ་རྗེའི་ཡུགས་སུ་གགས། གནས་པ་སྤྱེ་བར་བྱེད་ན་དམིགས་རྟེན་
 ཡང་སྤྱེ་བར་བཀོད་པ་སོགས་ཤེས་དགོས། ཡང་བྱུར་སེལ་ལས་བྱེད་མ་ཉན་
 བ་གསང་གནས་ནས་བྱ་ཚུལ་དང་། མཉམ་གནས་ལས་བྱེད་མ་ཉན་ན་སྤྱེ་བ་

ནས་བྱ་ཚུལ་དང་། བྱེད་རྒྱ་ལས་བྱེད་མ་ཉན་ན་མགྱོན་པ་ནས་བྱ་ཚུལ་དང་།
མི་ལམ་འཛིན་པའི་ཆེ་ཡང་མགྱོན་པ་ནས་རྩོར་བཞུགས་བྱ་ཚུལ་རྣམས་ཤེས་
པར་བྱའོ།།

ཁྱབ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྩོར་བཞུགས་ནི། སྤྱིང་གར་དམིགས་རྟེན་རྒྱ་
ཡིག་དཀར་པོ་སྤར་ལྟར་བསྐྱོམས་ལ། སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱ་མཐོང་ལ་བྱི་བར་
རུས་ཆོགས་རྣམས་དང་ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཅ་རྣམས་
སྤྱིང་གའི་དབུ་མ་ལ་བྱུག་པ། བྱའི་སྤྱོ་རྒྱ་ལྟར་ཅ་བ་ནས་ཅེ་མོའི་བར་སྤྱ་བྱ་
ཏ་རེ་ཡོད་པར་གསལ་བཟབ་ལ། བྱ་ག་དེ་དག་ནས་ནང་དུ་འོངས་པའི་རྒྱང་
ཐམས་ཅད་ཨོ་བྱི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་རྟེན་ལ་ཐིམ་པར་མོས་པ་དང་།
ཐིམ་རྗེས་ཀླུ་མི་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་མོས་པ་དང་། སྤྱར་རྒྱང་ཕྱིར་
འབྱུང་ཆེ་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་རྒྱ་གི་གདངས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་སོགས་
མོས་པ་སྤར་ལྟར་བྱའོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་
ཐིམ་གསུམ་བྱུང་ན། རྩོར་བཞུགས་སྤར་པ་དག་ལས་སྤྱིང་པ་བཞི་གསལ་ཤུགས་
ཆེ་བས་སེམས་དབེན་སྤྱར་དུ་བསྐྱེད་དོ།།

ཡན་ལག་གི་རྒྱང་ལ་རྩོར་བཞུགས་ལས། རྒྱ་བ་མིག་རྒྱང་གི་རྩོར་བཞུགས་
ནི། དམིགས་རྟེན་རྒྱ་ཡིག་སྤར་ལྟར་བསྐྱོམས་ལ་མིག་གཉིས་ཀྱི་ཅའི་ཅ་བ་
དམིགས་རྟེན་ལ་བྱུག་པ། ཅེ་མོ་མིག་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་དབུ་མ་སྤྱ་བྱ་ཏ་རེ་

ཡོད་པར་གསལ་བཟུང་ལ། མིག་སྒྲོ་ནས་ནང་དུ་འབྱུག་པའི་རྒྱང་ཨོ་གྲི་
གདངས་ཀྱིས་དམིགས་ཏེན་ལ་ཐེམ་པར་མོས། ཐེམ་རྗེས་ཡུམ་གདངས་
ཀྱིས་གནས་པར་མོས། དེ་རྗེས་དམིགས་ཏེན་ལས་རྒྱ་གྲི་གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་
མིག་སྒྲོ་ནས་ཐོན་པར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ། །རྣམ་པར་རྒྱ་བ་རྣ་བའི་རྒྱང་གི་
རྟོར་བཟུངས་ནི། དམིགས་ཏེན་རྒྱ་ཡིག་སྒྲར་ལྷར་བསྐྱོམས་ལ། རྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་
ཅའི་ཅ་བ་དམིགས་ཏེན་ལ་བྱུག་པ། ཅེ་མོ་རྣ་བ་གཉིས་ཀྱི་བྲུག་དང་ཁ་མཉམ་
དུ་ཡོད་པར་གསལ་བཟུང་ལ། རྣ་བའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱང་ནང་དུ་འབྱུག་པའི་རྒྱང་ཨོ་
གྲི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་ཏེན་ལ་ཐེམ་པར་མོས། ཐེམ་རྗེས་ཡུམ་གདངས་
ཀྱིས་གནས་པར་མོས། དེ་རྗེས་དམིགས་ཏེན་ལས་རྒྱང་རྒྱ་གྲི་གདངས་ཀྱིས་
ཕྱིར་རྣ་བའི་སྒྲོ་ནས་ཐོན་པར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ།

ཡང་དག་པར་རྒྱ་བ་སྒྲའི་རྒྱང་གི་རྟོར་བཟུངས་ནི། དམིགས་ཏེན་རྒྱ་
ཡིག་སྒྲར་ལྷར་བསྐྱོམས་ལ། སྒྲ་ཅའི་ཅ་བ་དམིགས་ཏེན་ལ་བྱུག་པ། ཅེ་མོ་སྒྲ་
བྲུག་གཉིས་དང་ཁ་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་མོས་ལ། སྒྲ་བྲུག་ནས་ནང་དུ་འབྱུག་
པའི་རྒྱང་ཨོ་གྲི་གདངས་ཀྱིས་དམིགས་ཏེན་ལ་ཐེམ་པར་མོས། ཐེམ་རྗེས་
ཡུམ་གདངས་ཀྱིས་གནས་པར་མོས། དེ་རྗེས་དམིགས་ཏེན་ལས་རྒྱང་རྒྱ་གྲི་
གདངས་ཀྱིས་ཕྱིར་སྒྲ་སྒྲོར་ཐོན་པར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ།

རབ་ཏུ་རྒྱ་བ་སྒྲའི་རྒྱང་གི་རྟོར་བཟུངས་ནི། དམིགས་ཏེན་རྒྱ་ཡིག་སྒྲར་

ལྟར་བསྐྱོམས་ལ། ལྷ་ཅེའི་རྩ་བ་དམིགས་ཏེན་ལ་བྱལ་བ། ཅེ་མོ་ལྷ་ཅེ་དང་ཁ་
མཉམ་དུ་ཡོད་པར་བསམ། ལྷ་ཅེ་ནས་ནང་དུ་འབྱུག་པའི་རྒྱང་ཨོ་གྲི་གདངས་
གྲིས་དམིགས་ཏེན་ལ་ཐེམ་པར་མོས། ཐེམ་རྗེས་ཤྲུམི་གདངས་གྲིས་གནས་
པར་མོས། དེ་རྗེས་དམིགས་ཏེན་ལས་རྒྱང་རྒྱ་གྲི་གདངས་གྲིས་ཕྱིར་ལྷ་ཅེ་
ནས་ཐོན་པར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ།

ངས་པར་རྒྱ་བ་ལུས་རྒྱང་གི་རྩོར་བཟུངས་ནི། དམིགས་ཏེན་རྒྱ་ཡིག་
སྒར་ལྟར་བསྐྱོམས་ལ། ལུས་ཀྱི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་དམིགས་ཏེན་ལ་བྱལ་
བ། ཅེ་མོ་ཐམས་ཅད་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་དང་ཁ་མཉམ་དུ་གནས་པར་མོས་ལ།
ལུས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་ནས་ནང་དུ་འབྱུག་པའི་རྒྱང་ཐམས་ཅད་ཨོ་གྲི་གདངས་
གྲིས་དམིགས་ཏེན་ལ་ཐེམ་པར་མོས། ཐེམ་རྗེས་ཤྲུམི་གདངས་གྲིས་གནས་
པར་མོས། དེ་རྗེས་དམིགས་ཏེན་ལས་རྒྱང་རྒྱ་གྲི་གདངས་གྲིས་ཕྱིར་བ་སྤྱིའི་
བྱ་ག་ཐམས་ཅད་ནས་ཐོན་པར་མོས་པ་སོགས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བ་དང་ཡན་
ལག་གི་རྩོར་བཟུངས་བྱ་ཚུ་ལ་ནམས་ཤེས་ནས་དེ་དག་སྐབས་གང་ལ་དགོས་
པ་ནམས་བྱ་ཞིང་། བྱང་པར་དུ་སྤྱིང་གའི་རྩ་མདུད་ཤོལ་ཆེད་དུ་སྤྱིང་གི་སྒྲ་
རྒྱང་ལ་བཏེན་པའི་སྤྱིང་གའི་རྩོར་བཟུངས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་དབེན་ཡི་
ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱལ་བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྩོར་བཟུངས་ལ་འབད་
བསར་བྱའོ།

དེ་ལྟར་རྫོང་བཟླས་བྱས་པས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་
གསུམ་འབྱུང་། ཞུགས་པའི་རྟགས་སྣ་བྱག་གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱང་མཉམ་རྒྱ་
ཤེད་མཚུངས་དང་། གནས་པའི་རྟགས་སྣ་བྱག་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ལྟོ་བ་མི་
འགྲུལ་བ། ཐིམ་པའི་རྟགས་སྟེག་རྒྱ། ཏུ་བ། མཁའ་སྤང་མེ་བྲིར། མར་མེ།
སྤང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་རྣམས་འབྱུང་བས། དེ་
དག་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་འོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ་དེའི་ཆེ་རང་སེམས་སྟན་
སྟེས་བདེ་ཆེན་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་བ་དེས་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡུལ་ཏུ་
བྱས་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག། འདི་ནི་སང་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱའི་བསྟེ་
བཤོ།

འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་ཆེ་ཕྱང་བོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་
རོར་ལོངས་སྐྱོད་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་བོ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་སྐྱུར་བཞེངས་
བར་བྱེད། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐུགས་སྟོག་གི་ཉེར་ཐོབ། དེ་རྗེས་མཆེད་བ།
སྤང་བ། མར་མེ། མཁའ་སྤང་མེ་བྲིར། ཏུ་བ། སྟེག་རྒྱའི་རྟགས་རྣམས་རིམ་
བཞིན་འབྱུང་། འདི་ནི་སང་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱའི་བསྟེ་བཤོ། །མཉམ་བཞག་དེ་
ལས་ལྷང་ཆོ། རང་གི་ཕྱང་རྩིང་སྐྱུལ་སྐྱུ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐྱོམས་
པའི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་གར་ཞུགས། རགས་

བའི་སྐྱལ་སྐྱེ་འཛིན། དེའི་ཆེ་སྒྲ་བྱག་ནས་རྒྱང་རྒྱ། དབང་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལ་
 འབྲུག་གང་སྒྲང་སྒྲོང་བ། སྒྲོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་རྫོེུ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་
 ཡུམ་གྱི་སྐྱེའི་རྣམ་རྒྱལ་དུ་བལྟོ། །འདི་ནི་སང་དུས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བའོ།
 རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་གཉིད་དུ་འགོ་ཁར་སྒྲིང་གའི་རྒྱུ་ཡིག་ལ་སེམས་
 བབྱང་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲོམས་བས། རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་
 གསུམ་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་གྱི་རྟགས་སྒྲར་ལྷར་ཤེས་
 ཏེ་སྒྲར་སང་དུས་སུ་བསྒྲོམས་བའི་འོད་གསལ་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་
 འཕངས་བའི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྐྱེས་ཏེ་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
 ལ་མཉམ་བར་བཞག འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བའོ། །འོད་
 གསལ་དེ་ལས་ལྷང་ཆོ། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཡུང་པོ་རྩྱིང་བ་ལས་གོ་ས་
 ལོགས་སུ་ཡིད་རྩོད་རྫོེུ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེར་
 བཞེངས་བར་བྱེད། དེའི་ལུགས་ལྷོག་གི་རྟགས་བདུན་སྒྲར་ལྷར་འབྱུང་བས་
 དེ་དག་རོ་ཤེས་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་དགོ་སྒྲོར་སྒྲར་བཞེན་བསྐྱུང་། འདི་ནི་གཉིད་
 དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱེའི་བསྐྱེ་བའོ། །གཉིད་སང་ཆེ་ཡུང་པོ་རྩྱིང་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་རྫོེུ་
 འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྒྲོམས་བའི་སྐྱེ་བོ་ནས་སྒྲིང་གར་ཞུགས་ཏེ་
 གཉིད་སང་བར་བྱེད། དབང་ཤེས་ལྷ་ཡུལ་ལ་འབྲུག་ དེའི་ཆེ་གང་སྒྲང་སྒྲོང་
 བ། སྒྲོང་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་རྫོེུ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱེའི་རྣམ་རྒྱལ་

དུ་བཟུངོ། །འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱུའི་བསྐྱེ་བའོ། །རྣམ་འབྱོར་བ་དེས་
 ལས་ལྷག་མ་མཛོན་དུ་མ་བྱས་པར་འཆི་བ་བྱུང་ན། སྤྱིང་གའི་རྩྭ་ཡིག་ལ་
 སེམས་ཁྱུགས་པ་བཞིན་ཅེ་གཅིག་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་
 རྒྱང་དབུ་མར་ཁྱུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཁྱུགས་པའི་རྟགས་སྣ་བྱག་
 གཉིས་ཀ་ནས་རྒྱང་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་དང་། གནས་པའི་རྟགས་སྣ་བྱག་
 གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ལྟོ་བ་མི་འགྲུལ། ཐེམ་པའི་རྟགས་སྤྲིག་རྒྱ། དུ་བ། མཁའ་
 རྒྱང་མེ་བྲིད། མར་མེ། རྒྱང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་
 རྣམས་འབྱུང་བས། དེ་དག་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་ངོ་ཤེས་པར་བྱས་ལ། འོད་
 གསལ་གྱི་དུས་སུ་སྤར་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་སུ་བསྐྱོམས་པའི་འོད་
 གསལ་གཉིས་དང་། འདིར་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་འོད་གསལ་གསུམ་
 བསྐྱེས་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག། འདི་ནི་འཆི་
 དུས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུའི་བསྐྱེ་བའོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་ཆེ་ལུང་པོ་རྣྱིང་བ་
 ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་དོར་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་སྤྱར་
 བཞེངས་པར་བྱེད། དེའི་ལུགས་ལྷོག་གི་རྟགས་བདུན་ངོ་ཤེས་ཏེ་བར་དོའི་
 དགོ་སྦྱོར་བསྐྱུང་། འདི་ནི་འཆི་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱུའི་བསྐྱེ་བའོ། །སྤྱི་བ་བླང་ཆེ།
 བ་མ་གཉིས་དོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་མོས་པའི་པའི་སྤྱི་བོ་ནས་
 ཁྱུགས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱ་ཁྱག་གི་དབུས་སུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱི་བ་ལེན་

བར་བྱེད། འདི་ནི་འཆི་དུས་ཀྱི་སྤྱལ་སྤྱེའི་བསྐྱེད་བཅོ།

འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་བཞི་ལས་སྤྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱེད་ཚུལ་
བཤད་ཅིན་ལ། སྤྲགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་རྫོང་བསྐྱེད་འདི་ནི་དབེན་པ་གསུམ་
ལས། ངག་དབེན་གྱི་རོ་ཐོ་གསུང་རྫོང་མེ་ཉིང་རེ་འཛིན། ཡན་ལག་བྱུག་ལས་
སྤྲག་ཚུལ་གྱི་ཡན་ལག་ཀྱང་ཡིན། ངག་དབེན་ཞེས་པ་ནི། ངག་གི་རོ་ཐོ་རྒྱང་
ཐ་མལ་སྤང་ཞེན་གྱིས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་གསུང་གི་ར་རྒྱལ་དུ་འཕོས་པར་
བྱེད་པའི་དོན་རྟོ།

༡ དམ་ཆིག་གི་རྣལ་འབྱོར།

༥ གཉིས་པ་དམ་ཆིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། སྤྱི་མ་དག་ནི་
ཐམས་ཅད་ལས། བྱུང་མེད་སྤྱི་མ་བྱུང་པར་འཕགས། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་
དབྱེ་བ་ནི། །གསལ་བར་འདི་ལས་མཆོན་པར་གྱུར། །ཅེས་དང་། རྣལ་འབྱོར་
བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། བསྐྱེད་ནམ་མཁར་རྫོང་ཡི། །ལྟེ་བས་མནན་པའི་
གནས་དག་ཏུ། །རྫོང་སྤྱིལ་གྱང་དག་གིས་སེམས། །ཁོར་བུའི་ནང་དུ་སོན་
བལྟ་ཞིང་། །ཡེ་ཤེས་སྤྱི་བ་གང་ཡིན་པ། །ཡེ་ཤེས་རོ་ཐོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཆགས་
པ་མ་ཡིན་ཆགས་བྱལ་མིན། །དབྱུ་མར་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཆེ་རྣལ་
འབྱོར་ཡེ་ཤེས་མཐའ། །དེ་ལ་གནས་བྱ་འགྱུར་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་སྟུང་།
ཕྱིའི་ཐབས་བྱག་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོགས་བསྟེན་པའི་ངང་ནས། བྱང་

གི་ཐབས་ཤོར་བརྒྱས་དང་། བུམ་པ་ཅན་དང་། རེས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་
གསུམ་གཤམ་གང་རུང་གི་སེམས་དབེན་བསྐྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན། དེ་ལ་
དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་དང་། འཁྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་རྣལ་འབྱོར་
ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དོ། །དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི། ལྷག་ཀྱང་
སྟོམས་པར་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་དང་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་དུ་སྦྱོར་བའི་རྣལ་
འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད་པར་གསུངས། འཁྱེད་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
རྣལ་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི། སྤང་བ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་བསྐྱར་བའི་རྣལ་
འབྱོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད། དེ་འདྲའི་དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་
བསྟོམ་ཚུལ་རྣམས་བཤད་པ་ལ། ལས་ཀྱང་ཡེ་ཀྱ་སྐབས་གང་ལ་བརྟེན་
ཚུལ་དང་། སེམས་དབེན་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། བསྐྱེད་ཚུལ་དགོས་པ་སོགས་ལ་གོ་
བ་ཆགས་ཚུལ་དང་། ལྷགས་འདྲའི་དམ་ཚིག་གི་རྣལ་འབྱོར་དངོས་བསྟོམ་
ཚུལ་རྣམས་བཤད་པ་ལས།

ལས་ཀྱང་ཡེ་ཀྱ་སྐབས་གང་ལ་བརྟེན་ཚུལ་ནི། སྟོས་བཅས་སྟོས་
མེད་ཤིན་ཏུ་སྟོས་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་དབེན་གྱི་
སྟོང་པ་རྣམས་ཐོག་མར་གསལ་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་ཀྱང་ངེས་པར་བསྟེན་
དགོས་པར་གསུངས། འོ་ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འདྲེན་ངེས་ལ།
ལས་ཀྱང་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས་སམ་ཞེས། དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་

དབེན་གྱི་སྟོང་པ་ཐོག་མར་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་རྒྱ་རེས་པར་བསྟེན་
 དགོས་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་དབེན་སྟོང་པ་རྣམས་འབྲེན་རེས་ལ་
 ལས་རྒྱ་མེད་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་སྟེར། དེས་ན་ཐོག་མར་
 ལས་རྒྱ་ལ་བསྟེན་ནས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་
 འབྱོར་པ་དེས། སྤྱི་མཉམས་སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་སྦྲར་ཡང་ཡང་འབྲེན་པ་ལ།
 ལས་རྒྱ་བསྟེན་ཀྱང་རུང་། ལས་རྒྱ་མ་བསྟེན་ཀྱང་ཡི་རྒྱ་བསྟེན་པས་ཀྱང་
 སེམས་དབེན་གྱི་སྟོང་པ་རྣམས་འབྲེན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་
 ལས། གང་ཞིག་ཚུ་སྦྱས་རྗེ་རྫོང་སྟེར། །ཀྱུ་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་ཀྱང་ན། །ལན་
 ཅིག་ཅམ་ཞིག་སྟོང་ནས་ཀྱང་། །རྣལ་འབྱོར་སྟོབས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་འབྱུང་། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེར། འོན་ཀྱང་ལས་རྒྱ་མ་བསྟེན་ན་འཆི་དུས་ཀྱི་འོད་
 གསལ་དང་འབྲེན་པ་ཞིག་མི་འཆར་བས། སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་
 མཐར་ཐུག་བསྐྱེད་དགོས་ཀྱི་སྐབས་དེར་སྦྲར་ལས་རྒྱ་བསྟེན་དགོས་པར་
 གསུངས། བཤད་མ་ཐག་པའི་རིམ་ལྡེའི་ལུང་གི་དོན་ལ། ལ་ལས་བསྐྱེད་པ་
 འཛིན་པ་དང་། མ་ཉིད་གི་ཀྱུ་རྫོབ་ཏུ་དབང་པོ་གཉིས་སྟེར་བ་མེད་ཀྱང་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ཡི་ཤེས་གསུམ་སྦྱེ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་
 ཅེས་མཁས་པ་དག་གིས་བཀག་ཟེན་ལགས། བསྟེན་བྱའི་ལུག་རྒྱ་ནི། ཡི་རྒྱ་
 དང་། ལས་རྒྱ་གཉིས་ལས། ཡི་རྒྱ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་

མེད་ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་པ་རང་གི་རྟོག་པས་རང་ལ་ཡུམ་འབྱུང་པར་མོས་ནས་
བསྐྱེམ་པའི་ཡུམ་དེ་ལ་ཡེ་ཟླ་ཟེར།

ལས་ཟུ་ནི། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་རྩ་མ་དང་ཟླ་ག་སོགས་
བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལྷང་རགས་པ་སོགས་དང་ལྷན་པའོ། །ལས་ཟུ་དེ་ལ་
ལམ་མཐོང་མན་གྱི་དབྱེ་བ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ། ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་
འབྱོར་མ། སྤགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་གསུམ་དང་། ཅ་དབྱ་མའི་མར་སྒྲེའི་
དབྱེ་བས་མི་འད་བའི་སྟོན་དབྱེ་ན། བརྒྱ་ཅན། རྩང་ཅན་མ། སྤང་པོ་ཅན། རི་
དྲགས་ཅན་བཞི་ཡོད། དེ་དག་ལས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནི། རོན་གྱི་
འོད་གསལ་དང་ཟུང་འཇུག་ཅི་རིགས་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན།
ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནི། དཔེན་གསུམ་དང་སྦྱ་ལུས་ཅི་རིགས་ལ་
གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན། སྤགས་སྐྱེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མ་ནི་བསྐྱེད་
རིམ་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མ་ཡིན་པར་གསུངས། བརྒྱ་ཅན་ནི། ཅ་དབྱ་
མའི་མར་སྒྲེ་མེ་རྟོག་བརྒྱའི་དབྱེ་བས་ཅན་དུ་ཡོད་པས། ཅ་དེ་ཁ་ཤིན་ཏུ་
བཅའ་སྒྲ་ཞིང་འབྱེད་པར་སྒྲ་བས་བྱལ་ཟུ་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེའི་ཅ་མར་སྒྲེ་དེ་ལྟར་ཡོད་པས་ཡར་སྒྲེའི་ཕྱོགས་དེ་ལ་ནི་ང་བའི་མེ་རྟོག་ལྟ་
བུར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱ་ཅན་དེའི་རྟགས་ནི། བཞིན་རས་རྒྱུམ་ཞིང་
མཛེས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ། སྐད་ངང་པའི་སྐད་ལྟར་སྟོན་པ། ཁ་དང་ཟླ་ག་ནས་

དེ་ཞིམ་བོ་ག། བསྐྱེད་འགྲམ་དང་རྒྱུ་པའི་བོལ་རུས་སྤལ་གྱི་རྒྱལ་ལྟར་མཐོ་
ག། རྒྱུ་པའི་རུས་སྤལ་གྱི་ལྟོ་བ་ལྟར་མཐོམ་པའོ།།

དུང་ཅན་མ་ནི། ཅ་དབྱ་མའི་མར་སྤེ་དུང་དཀར་གྱི་ཁ་ལྟ་བུ་འབྲིལ་ཞིང་
སྤུལ་ལ་རིང་བ་སོགས་ཡོད་པས་དེའི་རྟགས་ལ་ཅ་དེའི་ཡར་སྤེ་སྤྱོད་གས་ཀྱི་སྤྱོད་
དང་སྤེ་རིང་བ་སོགས་ལས་དུང་ཅན་མའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་བྱའོ། །སྤང་བོ་ཅན་མ་ནི། ཅ་དབྱ་མའི་མར་སྤེ་གཡོན་ནས་གཡས་
སུ་འབྲིལ་བའི་རྣམ་པར་ཡོད་ལ། དེའི་རྟགས་ཅ་དེའི་ཡར་སྤེ་སྤྱོད་གས་ཀྱི་བྱུང་
མེད་དེའི་སྤེ་གཡས་སྤྱོད་གས་སུ་འབྲིལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་སོགས་ལས་དེ་སྤང་
བོ་ཅན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་དྲགས་ཅན་མ་ནི། ཅ་དབྱ་མའི་
མར་སྤེ་རི་དྲགས་སྤྱོད་པའི་ལྟོ་བ་ལྟར་བར་བཅུམ་ཞིང་བཅེངས་པའི་གོར་བུའི་
རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོད་པས་ཅ་དེའི་ཁ་ཤིན་ཏུ་འཆོལ་དཀར་བས་དེ་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པའི་སེན་མོས་བཅའ་དགོས་པ་སོགས་གསུངས་སོ། །མར་སྤེ་དེའི་
རྟགས་ལ་ཡར་སྤེའི་སྤྱོད་གས་ཀྱི་སྤེ་ལ་རི་མོ་ཡོད་ལ། དེར་མ་ཟད་ལུས་གཞན་
ལས་སྤོམ་པ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དབྱ་མའི་མར་སྤེ་ཁབ་ལྟར་སྤེ་ཞིང་རིང་ག།
འབྲང་བ་ནི་བཟང་། དབྱ་མའི་མར་སྤེ་སྤོམ་པ་དང་། ཟུང་བ་དང་སྤོད་པ་ནི་དན་
ནོ། །དེ་དག་གི་ཅ་དེའི་མར་སྤེ་བཅའ་ཐབས། ཅ་ཁ་བྱེ་བའི་རྟགས། དེ་ལ་སྤེང་
འོག་གི་རྒྱལ་མདུན་གང་ནས་བཞེད་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་ཤེས་དགོས་

པའང་ཡོད།

ལས་རྒྱ་དེ་དག་གི་ལོ་གྲངས་ནི་ལོ་བཅུ་གཉིས་མ་ལས་གཞོན་པ་དང་།
 ལྷན་ཅུ་མ་ལས་ཀླན་པ་རྣམས་ནི། རང་གི་རྩ་སྐད་པར་བྱེད་མི་རྣམས་པའམ།
 རང་གི་རྩ་སྐད་པར་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་ཐབས་ཀྱི་རྩ་སྐད་པའི་རྒྱུ་དུ་འགྲོ་མི་
 རྣམས་པས་དེ་ཉིད་སྤང་བར་གསུངས། བྱད་པར་ལོ་གྲངས་བཅུ་གཉིས་མ་ནི་
 གཏུམ་མོ་པལ་པ་མ་ཉམས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཆོག་ཡིན་པར་གསུངས།
 ལས་རྒྱ་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་པའི་རྒྱ་རྩ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རེ་བཞི་ཆང་ན་དངོས་
 གྲུབ་ལྷན་པར་གསུངས། ཡོན་ཏན་རེ་བཞི་ནི། འཁྱུད་པ། འོ་བྱེད་པ། འཛིབས་
 པའམ་མོ་འདེབས་པ། སེན་མོས་འདེབས་པ། ཡང་དག་པར་བསྐྱོད་པ། སིད་
 ཀྱི་སྐྱོགས་པ། སྤྱོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ། སྤྱོད་ན་འདུག་པ་བརྒྱད་དང་།
 བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་འཁྱུད་པའི་འཁྱུད་པ་སོགས་བརྒྱད་རེ་སྤྱར་བས་ཡོན་ཏན་
 རེ་བཞིས་རྒྱ་ཉིད་མར་སྤྲོ་འགྲེངས་པར་བྱེད་པའོ།

དེ་ལྟར་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པའི་
 དགའ་བ་བཞི་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྷོག་གི་རིམ་པའི་གནས་རྣམས་ཀྱང་
 སྤར་བཤད་པ་རྣམས་དང་མི་འདྲ་སྟེ། སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སྤྱི་པོ་ནས་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཆེད་པར་དུ་བབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡས་བབས་ཀྱི་
 དགའ་བཞི་དང་། ཀྱིས་ཆེན་སྤྱི་པོའི་བར་ལྷོག་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་

མས་བརྟན་གྱི་དགའ་བཞིར་འཛོག་ཚུལ་བཤད། བཤད་པ་དེ་དག་ལུས་
 དབེན་གྱི་སྐྱབས་ནས་ཀྱང་ཡོད་པས། འདིར་སེམས་དབེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་
 བསྐྱེད་པ་ལ་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཞིང་། གཞིའི་འཆི་རིམ་དང་མཐུན་ཆ་བས་
 ཤེན་ཏུ་ཆེ་བས་སྟོང་བ་བཞིར་འཛིན་དགོས། དེ་འདྲའི་སྟོང་བ་བཞི་འཛིན་པ་
 ལ་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་ནམས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟོད་ཐམས་ཅད་ནས་སྟོང་གར་
 སྤྱད་པར་བྱེད། དེ་དང་མཐུན་པར་ལུགས་འབྱུང་གི་དགའ་བ་བཞི་སྟེ། སྟོང་
 ག་ནས་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་བྱིར་བྱིས་པའི་ཆེ་ལུགས་ལྟོག་གི་དགའ་བ་
 བཞི་སྟེ། བ་ཡིན་ཏེ། སྟོད་བསྐྱེད་ལས། རྩེ་ཆེ་བརྒྱར་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་
 ལས་སྟེ། བོ་ནས་བཅམས་ཏེ་རྩ་བ་དུན་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལས་བྱང་སེམས་འཇུ་
 བས་ཆགས་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་དང་། ཆགས་པ་བར་མའི་རིམ་གྱིས་བབ་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་ཐབས་སུ་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་ཚུལ་དང་།
 བསྟན་བྱའི་ཕྱག་རྒྱའི་ནམ་གཞག་དང་། རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་སྟོང་གར་སྤྱད་
 ཚུལ་དང་། དགའ་བ་བཞི་སྟེ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། དེ་ལ་བསྟན་ནས་སྟེ་རྒྱའི་
 སེམས་དབེན་གྱི་རོ་བོ་རྩེ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་དབེན་གྱི་རོ་བོ་ནི་སྤང་
 མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་བདེ་སྟོང་གི་རོ་བོར་བསྐྱར་
 བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱང་ཡིན། སེམས་དབེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་

རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན། དེ་ཡང་སེམས་དབེན་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ཚས་
 ཉིད་དོན་སྤྱི་ལྟོ་ལ་དུ་རྟོགས། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱིས་སེམས་ཀྱི་ཚས་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། འོད་གསལ་གྱི་མ་འདི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །རིམ་ལྔ་
 ལས། ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི། །གསལ་བར་འདི་ལས་མཆོན་པར་
 འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི། སྤང་བ་བདེ་སྤྲོད་གི་རོ་བོར་
 བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས། མཆེད་པ་བདེ་སྤྲོད་གི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས།
 ཉིར་ཐོབ་བདེ་སྤྲོད་གི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཡིན་པས། སེམས་
 དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་འོད་གསལ་བདེ་སྤྲོད་གི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 མེད་དམ། ཅིའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་བཤད་ཅེ་ན། ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་
 པའི་དོན་ནི། སྤྲུ་ལུས་ཚུན་ཆད་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མི་སྤྱེ་བ་ལ་དགོངས་
 བས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་བཤད་ཀྱི། དཔེའི་འོད་གསལ་མེད་པར་བཤད་པ་
 བེ་མ་ཡིན་ནོ།།

འོ་ན་སེམས་དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་
 སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད་མི་འདུ་ཞེ་ན། བསྐྱེད་པ་ཡིན་
 ཏེ་ཉིར་ཐོབ་ཀྱི་ནང་དུ་བསྐྱེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་སྐབས་འདིའི་ཉིར་
 ཐོབ་རིམ་པོ་དཔེའི་འོད་གསལ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉིར་ཐོབ་ཀྱི་
 སྐབས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཐོག་མར་འདྲན་བཅས་ཀྱི་ཉིར་ཐོབ་དང་། བར་དུ་འདྲན་མེད་

ཀྱི་ཉེར་ཐོབ་དང་། ཐ་མར་བྲན་མེད་སངས་པའི་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
 ཐོག་མ་དང་བར་པ་གཉིས་ནི་ཉེར་ཐོབ་ཡིན་ཀྱང་དཔེའི་འོད་གསལ་མ་ཡིན།
 ཐ་མ་ནི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་སུ་མིང་དུ་བཏགས་པའི་དཔེའི་འོད་
 གསལ་ཡིན་ཀྱང་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ནག་ལམ་གྱི་ཉམས་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
 རིམ་ལྔ་ལས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ནི། དཔེའི་འོད་གསལ་
 ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཆར་བསྐྱུས་ནས་ཡེ་ཤེས་གསུམ་ཞེས་བཤད་པར་ཤེས་བར་
 བྱུང་།

སེམས་དཔེན་དེ་ཉིད་དུས་མཚམས་གང་ནས་ཐོབ་ཅེ་ན། ལོང་དུ་
 བཤད་པའི་སྤྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སྣང་གའི་རྩ་མདུད་གྲོལ་ཏེ་རྩ་
 བའི་རྒྱང་ནམས་སྣང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་བསྐྱུས་པའི་མཚམས་
 ནས་སེམས་དཔེན་ཐོག་མ་ཐོབ། འབྲེལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱང་ཚུན་ཆད་རྩ་བ་དང་ཡན་
 ལག་གི་རྒྱང་མ་ལུས་པ་སྣང་གའི་མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ་ཆོ། སེམས་
 དཔེན་ཡེ་ཤེས་རྩོགས་བར་ཐོབ། འཕྲོག་ཚུལ་ནི། རྒྱང་ནམས་སྣང་གའི་མི་
 ཤིགས་པ་ལ་ཐེམ་པའི་སྐབས་འདིར་སྤྲིག་རྒྱ། དུ་བ། མེ་ཁྲེད། མར་མེ་ལྷ་བུའི་
 རྟགས་བཞི་སྟོན་དུ་སོང་ནས། དེ་རྗེས་སྣང་བ་དཀར་ལམ་གྱི་རྟགས་ཤར་ཆོ།
 དཀར་ལམ་གྱི་ཉམས་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་དུ་མ་ཞེན་པར་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་དཔེན་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། དེ་རྗེས་

མཆེད་པ་དམར་ལམ་གྱི་རྟགས་ཤར་ཆོ། དམར་ལམ་གྱི་ཉམས་དེ་ཉིད་ཐ་
མལ་དུ་མ་ཞེན་པར་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་
དབེན་མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། དེ་རྗེས་ཉེར་ཐོབ་ནག་ལམ་གྱི་རྟགས་ཤར་
ཆོ། རྟག་ལམ་གྱི་རྟགས་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་དུ་མ་ཞེན་པར་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་
ངོ་བོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་དབེན་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ། ཉེར་
ཐོབ་འདིའི་སྟོད་དུ་བྲན་བཅས་དང་། སྤང་དུ་བྲན་མེད་དུ་སོང་། དེ་རྗེས་བྲན་
མེད་སངས་ནས་འོད་གསལ་གྱི་རྟགས་སྟོན་གནམ་གཡའ་དག་པ་ལྟ་བུའི་
ཉམས་ཤར་ཆོ། ཉམས་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་དུ་མ་ཞེན་པར་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་གྱི་ངོ་
བོར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་དབེན་དཔའི་འོད་གསལ་འཐོབ་པོ།

སེམས་དབེན་ཞེས་པའི་དོན་ནི། སེམས་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ཐ་
མལ་བའི་སྤང་ཞེན་གྱིས་དབེན་པར་བྱས་ཏེ་བདེ་སྟོང་ཡེ་ཤེས་སུ་བསྐྱར་བའི་
དོན་ཡིན་ལ། སེམས་འདི་ལ་ཐུགས་རྟོ་རྗེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ན་
སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་
བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སེམས་
དབེན་གྱི་སྐབས་འདིར་སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་རྟགས་བརྒྱད་ཤར་ཆོ། བྲན་པ་
གསུམ་ལྟར་དུ་བྲ་ཚུལ་གཤམ་ཆོ། འོན་སྤང་བ་གསུམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་
ཚུལ་མ་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་མ་བྱས་ན་ཉེས་དམིགས་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་འབྱུང་ཞེ་ན།

སྒྲིབ་པ་གསུམ་དེ་ལས་སྒྲིབ་པ་འཛི་རང་བཞིན་གྱི་རྩོག་པ་སོ་གསུམ་དང་།
མཆེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྩོག་པ་བཞི་བཅུ་དང་། ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
རྩོག་པ་བདུན་ཉེ་ཀུན་རྩོག་བརྒྱད་ཅུ་སྟེ། ཀུན་རྩོག་དེ་དག་ལས་འཛིག་ལྟ་
སོགས་ཉོན་མོངས་སྟེ། ཉོན་མོངས་དེས་ལས་བསགས་ནས་སྤྱིད་ཅེ་ནས་
མནར་མེད་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་ཡང་འབྱུངས་དགོས་ཉེ། རིས་ལྟ་ལས། དེ་འབྱུངས་
རང་བཞིན་མ་ཤེས་པས། །མི་ཤེས་སྤྱན་པས་ཁེབས་པས་ནི། །དགེ་དང་མི་
དགེའི་ལས་བྱས་ནས། །འགོ་བ་ལྟར་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །མཚམས་མེད་
ལ་སོགས་བྱས་ནས་ནི། །དཔུལ་བ་ལ་སོགས་འཆོད་པར་འགྱུར། །སྤྱིན་
སོགས་དགེ་བ་བྱས་ནས་ནི། །མཐོ་རིས་ལ་སོགས་དགེ་རུ་མཆོད། །སྟེ་བ་
དབག་མེད་སྟོང་ལྟ་ནི། །འདིར་ནི་ཡང་དང་ཡང་ཐོབ་པ། །འདི་ནི་སྤྱན་ལས་
ནས་སྤྱིན་ཞེས། །མོངས་པ་ནམས་ནི་སྤྱང་ན་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྒྲིབ་པ་གསུམ་དེ་ཉིད་ལས་གྱི་རོ་བོར་བསྐྱེད་ཚུལ་ཤེས་ནས་བསྐྱེད་
བྱས་ན། བན་ཡོན་ནི། སྒྲིབ་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་ལས་གྱི་རོ་བོར་བསྐྱེད་པ་དེ་
ལས་དཔེའི་འོད་གསལ་འཆར། དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་ལས་མ་དག་པའི་སྤྱི་
ལུས་དང་། དེ་རྗེས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་བྱང་འཕྲུག་གི་སྤྱི་བྱུང་ནས་རྩོམ་
འཆང་གི་གོ་འཕང་མཛོད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་སྒྲིབ་
པའི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །གང་གིས་སྟེ་བ་ཉོན་མོངས་པ། །དེ་ཉིད་ཤེས་ན་ཡེ་ཤེས་

ཅན། །སྲིད་པའི་གཟེབ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
མདོར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་དེ་འཁོར་བར་འཁོར་བྱེད་དང་། ཤེས་
སྒྲིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་འཛིན་བྱེད་དུ་ཡང་ཤེས་ནས་བདག་འཛིན་དེའི་ཞེན་
ཡུལ་སྤྲོད་ལྷན་བའི་ལྷ་བ་ནམ་དག་ལུ་ཐག་ཆོད་དགོས། ལྷ་བ་དེ་ཡང་བདེ་བ་
ཆེན་པོའི་རོ་བོར་མ་བསྐྱེད་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྒྲིབ་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མ་
ཆང་བར་མཐོང་ནས་ཀུན་རྟོག་གཡོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དཔུ་མར་ཐེམ་པ་ལས་ལྷན་
བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་དགོས་ལ། བདེ་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་བཞིའི་རོ་བོར་མ་བསྐྱེད་
ན་མོངས་སྒྲིབ་སྤྲོད་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མ་ཆང་བར་མཐོང་ནས་སྤར་བ་འདད་
པ་ལྷར་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་དཔའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་བདེ་སྟོང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་བསྐྱུར་བའི་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་དགོས་པ་ཡིན་
ནོ།

དེ་ལྷར་ན་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་འདི་བསྐྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། ལྷན་
སྒྲིབ་ཀྱི་དགའ་བ་དེ་སྟོང་པ་དང་སྤྲོད་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཅམ་གྱི་ཆེད་
དུ་མིན་གྱི། དེ་ལས་སྐྱུ་ལུས་འགྲུབ་པར་འདོད་ནས་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་
བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དགོས་པ་དེ་ལྷར་ཡིན་ན། སེམས་དབེན་དཔའི་འོད་
གསལ་རྗེས་མ་ཐུན་པ་དང་དངོས་གནས་པའི་ཆ་ཅམ་ཐོབ་ཀྱང་། སྐྱུ་ལུས་
འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆོན་མ་མ་རྟེན་ན་དཔའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དཔུང་མ་

རྟེན་པ་ཡིན་པས། དཔེའི་འོད་གསལ་དེ་ཙམ་ལས་སྐྱུ་ལུས་དངོས་སུ་ལྷང་མི་
 ཅུས། དེས་ན་སྐྱུ་ལུས་འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆན་མ་ངེ་སྲིད་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་
 བྱི་ནང་གི་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་ཡང་ཡང་འདྲེན་པར་
 བྱེད་པའི་སློན་སྐྱུ་ལུས་འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆན་མ་དང་། སེམས་དབེན་ཡེ་
 ཤེས་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་རྟེན་པར་བྱའོ།།

དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་པས་སྐྱུ་ལུས་འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆན་མ་ངེ་ལྟར་
 འབྱུང་ཚུལ་ནི། མི་ལམ་དུ་རང་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་གདན་སེལ་ལྗེའི་ཁྱིམ་པོའི་སྟངས་
 དུ་འདུག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བར་མི་བ་སོགས་
 འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདུས་པའི་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་
 ལུས། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་བསྐྱོར་བ། །བསམ་གཏན་ངང་ལ་
 གནས་པ་ནི། །དམ་ཆོག་སྦྱོར་བས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་མི་ལམ་དུ་རང་གི་ལུས་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་
 བརྟན་ལྟ་བུ། རྣམ་མཁའི་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ། རྩ་རྒྱུད་ལྟར་མཐོང་བ་དང་། ལུས་
 ཀྱི་འོད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་འགོངས་པ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལས་
 ཆོས་ཉན་པ། རང་གིས་འགྲོ་བ་མང་པོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ། རྩ་འབྱུལ་ཀྱིས་ནམ་
 མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སོགས་མིས་བར་གསུངས། དེ་ལྟར་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་
 སྐབས་གང་ལ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། བསྟེན་བྱའི་ལས་རྒྱའི་རྣམ་གཞག་དང་། དེ་

ལ་བཏེན་ནས་སྐྱེ་རྒྱུ་ལེ་མེས་དབེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོ་སྐྱེ་ཚུ་ལ་སྐྱེ་དུས་
 སོགས་བཞད་རྗེས་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དམ་ཆོག་གི་
 རྣམ་འབྱོར་དངོས་བསྐྱོམ་ཚུལ་ནི། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་རྒྱ་གཉིས་ལས། ལས་རྒྱ་
 ལ་བཏེན་ནས་བསྐྱོམ་ན་བརྒྱ་ཅན་སོགས་ལས་རྒྱ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་
 ཞིག ལས་སྤྱན་མོང་བས་རྒྱུད་སྦྱར་བ་སོགས་སྤྱོན་འགྲོའི་རིམ་པ་བརྒྱབ་ཏུ་
 བཅུག་ནས། རང་གི་ལག་པའི་སོར་མོས་ལས་རྒྱའི་རྩ་ག་ཡང་ཡང་མཉེད་
 པས། དེའི་བྱ་རོག་གཤོང་གི་དབྱུས་ནས་རྩ་དབྱུ་མའི་མར་སྤྲེ་གོ་སོག་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཕྱིར་སྦྱར་ཆོ། དུམ་གྱི་དབྱུ་མའི་མར་སྤྲེ་དེ་ཉིད་རང་གི་རྩོ་རྩེའི་བྱ་གར་
 བཅུག་རང་གི་རྩོ་རྩེ་ལས་རྒྱའི་རྩ་གར་བཅུག་ནས་ཁ་སྦྱར་བྲ། འདི་ནི་རྩའི་རྩོ་
 རྩེ་སྐྱེ་ལ་ཀྱང་ཞེས་བྲོའོ།

ཡེ་རྒྱ་ཡིན་ན། རྩའི་སྐྱེ་ལ་ཀྱང་འདི་དམིགས་པས་བྲ། ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་
 རྒྱ་གར་ཡིན་ཀྱང་། དམིགས་པ་བྲ་ཚུལ་དངོས་ནི། རང་ཉིད་གསང་ཆེན་རྩོ་རྩེ་
 འཛིགས་བྱེད་སྐྱེ་མཛོག་མཐིང་ནག་ཞལ་བྱག་ཡོངས་རྩོགས་སམ་ཞལ་
 གཅིག་བྱག་གཉིས་པ་བྱག་རྒྱ་དུམ་རྩོ་རྩེ་རོ་ལངས་མར་གསལ་བ་དང་
 མཉམ་པར་སྦྱར་བའི་ཡབ་རང་གི་སྤྱིང་གའི་རྩ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་མི་
 ཤེགས་པའི་ཐིག་ལའི་གོ་སར། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབེན་འཛིགས་བྱེད་དཀར་
 བོ་དུམ་དང་བཅས་པའི་སྤྱགས་ཀར་ཉིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དབེན་རྩྭ་ཡིག་

ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཙན་ཞིག་གནས་པར་གྱུར་པར་བསྐྱོམ་
 དེ་ནས། རང་དང་ཐུག་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་རྒྱ་སྐྱོས་རེད་གི་དྲད་
 བ་ལྟ་བུ་སྐྱོ་སྦྱར་ཏེ་སོང་ནས་ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཙན་གཉིས་འབྲད་མཆམས་སུ་རྒྱང་
 གཉིས་ཐུགས་འབྲད་དེ་འབྲེལ་ལེར་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ། འདི་ནི་
 རྒྱ་གི་རྩོམ་སྐྱེལ་གྱང་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ནས། ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་རྒྱ་
 སྐྱོས་རེད་གི་དྲད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོ་སྦྱར་ཏེ་མོངས་ནས་རང་གི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དྲ་
 ཟུགས། ཡར་སོང་སྟེ་རང་གི་སྤྱི་པོའི་ཙན་འཁོར་གྱི་ནང་དྲ་སྐྱེལས་པར་བསམ།
 རང་གི་རྒྱ་ཉིའི་ནང་ནས་གྱང་སྐྱོས་རེད་གི་དྲད་པ་ལྟ་བུ་སྐྱོ་སྦྱར་ཏེ་སོང་ནས་
 ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་བྱ་བར་ཟུགས། ཡར་སོང་སྟེ་ཡུམ་གྱི་སྤྱི་པོའི་ཙན་འཁོར་གྱི་
 ནང་དྲ་སྐྱེལས་པར་བསམ། རང་གི་སྤྱི་པོ་ནས་ཐིག་ལེ་དཀར་པོ་ཡུངས་འབྲུ་
 ཙམ་ཞིག་དང་། ཡུམ་གྱི་སྤྱི་པོ་ནས་ཐིག་ལེ་དམར་པོ་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་
 མར་བལ། ཡབ་ཡུམ་གྱི་རྒྱ་ཉིའི་མར་སྐྱེའི་རྒྱང་གཉིས་འབྲད་མཆམས་སུ་
 སྐྱེལས་ཏེ་གཏུ་དཀར་དམར་གཉིས་ཁ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་དྲ་གནས་པར་གྱུར་
 པར་བསམ། འདི་ནི་ཐིག་ལེའི་རྩོམ་སྐྱེལ་གྱང་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དུས་སུ་རང་
 གི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་དབྱ་མའི་ཁུ་བ་བབ་པའི་བདེ་བའི་རོ་བོར་སོང་བ་དེས་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་སྟུང་པའི་རང་
 དྲ་སྐྱང་འེ་བཞག་ནས་ཆོས་སྤྱིའི་རོ་བོར་སོང་སྟུང་པ་བྱས་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་

འཛོག་འདི་ནི་བདེ་སྤྱོད་གི་སྦྱིལ་གྱང་ཞེས་བྱའོ།

སྦྱིལ་གྱང་བཞི་བྱ་ཚུ་ལ་ནི། གཤེད་དམར་གྱི་རྒྱུད་ལས། རྩོམ་སྦྱིལ་
 གྱང་དག་གི་སེམས། རྩོམ་བྱའི་ནང་དུ་སོན་བཟུ་ཞིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་
 དོན་ཡིན་པར་གསུངས། དེ་ལྟར་སྦྱིལ་གྱང་བཞིའི་དམིགས་པ་བསྐྱོམས་རྗེས་
 སྤྱར་སྦྱིང་གའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དཔའི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་རང་སེམས་
 ཞུགས་པ་བཞིན་བཟུང་སྟེ། སྦྱོམས་འབྲུག་ལ་གནས་བཞིན་པའི་རང་ནས།
 ལུས་ཀྱི་སྦྱོད་སྦྱང་བར་གསུམ་དང་ཤེས་གསལ་རུས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྩ་
 བཅས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་རྣམས་སྦྱིང་གའི་དབུ་མ་ལ་ཟུག་པ་བྱའི་སྦྱོ་ཤར་ལྟ་བུའི་
 རྩ་བ་ནས་རྩ་མོའི་བར་སུ་གྱ་ཏ་དེ་ཡོད་པའི་རྩ་མོ་བཅས་ཅད་བསྐྱའི་བྱ་ག་
 བཅས་ཅད་དང་ཁ་མཉམ་དུ་གནས་པ་ལ་རྒྱུད་རྣམས་རྩ་ཁའི་ཐིམ་པ་ལྟར་སྦྱོ་
 སྦྱོམ་སྦྱོམ་དུ་གནས་པར་གྱུར་པར་བསམ། དེ་ནས་ལུས་ཀྱི་བསྐྱའི་བྱ་གའི་ཁ་
 སྦྱོ་སྦྱོམ་སྦྱོམ་དུ་གནས་པའི་རྒྱུད་དེ་དག་ལས་སྦྱོས་རེད་གི་དུད་པ་ལྟ་བུའི་
 རྒྱུད་པ་མོ་རྩྭ་སྦྱིང་གའི་ཕྱོགས་སུ་འོང་བའི་སྦྱ་ཨོ་གྱི་གདངས་དང་། རྒྱུད་དེ་
 སྦྱིང་གའི་རྩྭ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་ཐིམ་ཞིང་གནས་པའི་སྦྱ་ཨྲཱི་གདངས་དང་།
 ཕྱིར་འབྱུང་བའི་སྦྱ་རྩྭ་གི་གདངས་སུ་ཤར་བར་བསྐྱོམ་པའི་བྱུང་བྱེད་ལ་
 དམིགས་པའི་རྩོམ་བསྐྱེས་འདི་ཡང་ཡང་བྱ། དེ་ནས་སྤྱར་སྦྱར་བྱུག་བྱུ་དང་
 སྦྱོམས་པར་འབྲུག་པའི་རང་ནས། རང་ཉིད་རྩོམ་འཛིགས་བྱེད་སེམས་དཔའ་

སྤྱུལ་བ་ཅེགས་ཡུལ་དང་བཅས་པའི་སྤྱིང་གར་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་འོད་
 ཟེར་འཕྲོས། སྤྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས། སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར།
 བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་རྩི་རྩི་
 འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུལ་དུ་གྱུར། སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་
 གྱུར་པ་རྣམས་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཐེམ། བཅུད་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་དེ་དག་ཡུལ་ལ་ཐེམ། ཡུལ་རང་ལ་ཐེམ། རང་དམ་
 ཆོག་སེམས་དཔའ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་ལ་ཐེམ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་སེམས་དཔའ་རྩྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་ཐེམ། རྩྱུ་གི་ཞབས་ཀྱ་ལྷ་ནི་
 ཏ་ལ་ཐེམ། ཏ་ནི་ཏ་འེ་མགོ་པོ་ལ་ཐེམ། མགོ་པོ་ལྷ་ཆེས་ལ་ཐེམ། ལྷ་ཆེས་ཐེག་
 ལེ་ལ་ཐེམ། ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་ལ་ཐེམ། རྒྱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པ་འོད་གསལ་སྤོང་
 པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་བསམ།

དེ་ལྟར་སྤྱིའི་རྩེན་སྤྱག་རྒྱ་ལ་བསྟེན་པའི་རང་ནས་ནང་གི་རྩེན་བྱ་བ་
 བྱེད་ལ་དམིགས་པའི་རྩིང་བཞུས་དང་། རྩིས་གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གཉིས་
 རིམ་མོས་སུ་བྱ་བའི་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་བ་སྤྱག་གམ། བཅུ་གཉིས་
 སམ། བཅོ་བརྒྱད་བར་དུ་བསྐྱོམ་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྐྱོམས་
 པས་རྩ་མདུད་མ་ལུས་གོལ། ལྷེ་བའི་གཏུམ་མོ་ཡང་སྤར་བས་རྩ་སྤོང་སྤག་

བདུན་ཅུ་ལྷན་གྱི་བྱང་ལོ་མཆོད་པ་དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་བའི་བདེ་བ་སྦྲེལ་དག་
ལས་ཆེས་ལྷག་ཏུ་འབྱུང་། ཅུ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་རྣམས་སྦྱིང་གའི་མི་
ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེ་ལ་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཞུགས་པའི་
རྟགས་སྦྲེལ་གྱི་རྒྱུད་མཉམ་དུ་ཤིང་མཚུངས་པ་ངས་ཅན་དུ་ཐེངས་པ་དེ་
འབྱུང་། གནས་པའི་རྟགས་སྦྲེལ་གྱི་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་སྟོབ་མི་
འགྲུལ་བ་དེ་འབྱུང་། ཐིམ་པའི་རྟགས་སྦྱིང་གྱུ་ དུ་བ། མེ་བྲེལ། མར་མེ་ལྷ་
བུའི་རྟགས་བཞི་སོང་སྐབས་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྒྱུད་དང་བྱང་ལོ་མཆོད་
རྣམས་ཅུ་སྟོང་སྟག་བདུན་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བརྒྱད་དེ། སྦྱིང་གའི་ཅ་
འདབ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་སྤྱི་རིམ་དང་པོར་བྱས་པ་ལ་སྦྱོབས་ཆེ།
དགའ་བ་དང་སྦྱང་བ་དཀར་ལམ་སྟོང་པ་འཆར། རྒྱུད་དང་བྱང་ལོ་མཆོད་དེ་དག་
སྦྱིང་གའི་ཅ་འདབ་རིམ་པ་གཉིས་པར་སྦྱོབས་ཆེ་མཆོག་དགའ་དང་། སྦྱང་བ་
དམར་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་འཆར། ཅུ་འདབ་རིམ་པ་གསུམ་པར་སྦྱོབས་ཆེ།
ཁྱད་དགའ་དང་སྦྱང་བ་ནག་ལམ་སྟོང་ཆེན་འཆར། མི་ཤིགས་པའི་ཐིག་ལེའི་
ནང་དུ་སྦྱོབས་ཆེ་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་ཐོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་
དག་པ་ལྷ་བུའི་ཉམས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་འཆར་རོ།

དེའི་དུས་སུ་དགའ་བ་བཞི་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་དགའ་བའི་
དུས་སུ་ལོ་མཆོད་པ་དེ་བའི་རོ་ཐོར་སོང་བ་དེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་

གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་སྟམ་པའི་རང་དུ་སྤྱང་དེ་བཞག་ནས་ཆོས་
 སྐྱའི་ངོ་བོར་སོང་སྟམ་པར་བྱས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོགས། འདི་ནི་སང་དུས་ཀྱི་
 ཆོས་སྐྱའི་བསྐྱེད་བའོ། །འོད་གསལ་དེ་ལས་སྤང་ཆེ་ཕུང་པོ་ཉིང་པ་ལས་གོ་ས་
 ལོགས་སུ་ཡིད་ངོར་ལོངས་སྐྱོད་རྫོལ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་
 སྐར་བཞེངས་པར་བྱེད། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྡོག་གི་ཉེར་ཐོབ། དེ་
 རྗེས་མཆེད་པ། སྤང་བ། མར་མེ། མཁའ་སྤང་མེ་བྲིད། དུ་བ། སྒྲིག་སྐྱའི་རྟགས་
 རྣམས་རིམ་བཞིན་འབྱུང་། འདི་ནི་སང་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱའི་བསྐྱེད་བའོ། །མཉམ་
 བཞག་དེ་ལས་སྤང་ཆེ་རང་གི་ཕུང་པོ་ཉིང་པ་སྐྱལ་སྐྱོད་རྫོལ་འཛིགས་བྱེད་
 ཡབ་ཡུམ་དུ་བསྐློམས་པའི་སྐྱེ་བོ་ནས་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་
 སྤྱིང་གར་ཁྱུགས། རགས་པའི་སྐྱལ་སྐྱེ་འཛིན། དེའི་ཆེ་སྒྲ་བཞག་ནས་སྤྱང་རྒྱ།
 དབང་ཤེས་ལྡ་ཡུལ་ལ་འབྱུག་གང་སྤང་སྟོང་པ། སྟོང་པ་བདེ་བ། བདེ་བ་རྫོལ་
 འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་གྱི་སྐྱའི་རྣམ་རོལ་དུ་བསྐྱེད། །འདི་ནི་སང་དུས་ཀྱི་
 སྐྱལ་སྐྱའི་བསྐྱེད་བའོ། །རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་གཉིད་དུ་འགྲོ་ཁད། སྤྱིང་གའི་རྩ་
 ཡིག་ལ་སེམས་བབྱུང་བ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བསྐློམས་པས་སྤྱང་དབྱ་མར་ཁྱུགས་
 གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་ཁྱུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་གྱི་རྟགས་
 སྤར་སྤར་ཤེས་ཏེ། སྤར་སང་དུས་སུ་བསྐློམས་པའི་འོད་གསལ་དང་། འདིར་
 ལས་ཉོན་གྱིས་འབངས་པའི་འོད་གསལ་གཉིས་བསྐྱེད་ཏེ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་

མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག། །འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་བ་སྟེ་
བཤོ།

འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་ཆེ་མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཕྱང་པོ་ཉིང་བ་ལས་
གོ་ས་ལོགས་སུ་ཡིད་རྩེར་འཛིགས་བྱེད་དཀར་པོ་ཡབ་ལུས་གྱི་སྐྱར་
བཞེངས་པར་བྱེད། དེའི་ཆེ་ལུགས་ལྷོག་གི་རྟགས་བདུན་སྟར་སྟར་འབྱུང་
བས་དེ་དག་རོ་ཤེས་ཏེ་མི་ལམ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་སྟར་བཞེན་བསྐྱང་། །འདི་ནི་
གཉིད་དུས་ཀྱི་ལོངས་སྐྱེ་བ་སྟེ་བཤོ། །གཉིད་སད་ཆེ་ཕྱང་པོ་ཉིང་བ་སྐྱལ་སྐྱེ་
འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ལུས་དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྤྱི་པོ་ནས་སྤྱིང་གར་ཞུགས་ཏེ་
གཉིད་སད་པར་བྱེད། དབང་ཤེས་ལྷ་ལུས་ལ་འབྱུག དེའི་ཆེ་གང་སྟར་སྟར་
པ། སྟར་བ་བདེ་བ། བདེ་བ་རྣེ་རྣེ་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ལུས་གྱི་སྐྱེ་ནམ་རོལ་
དུ་བལྟའོ། །འདི་ནི་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྐྱལ་སྐྱེ་བ་སྟེ་བཤོ།

དེ་སྟར་སད་དུས་དང་གཉིད་དུས་ཀྱི་བསྟེ་བ་སྐྱོར་དུག་བསྐྱོམས་པའི་
ནལ་འབྱོར་བ་དེས། ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་མ་ཐོབ་
པར་འཆི་དགོས་བྱུང་ཆོ། འཆི་དུས་ཀྱི་བསྟེ་བ་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཆེ་འདིར་
སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་ཐོབ་ན་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྟེ་བ་མི་དགོས་
སོ། །དེ་བྱ་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་
ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ནལ་འབྱོར་བ་དེས་ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བར་

ངེས་པས་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཞི་དགོས། ཆེ་འདིར་
 འཆང་རྒྱ་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་དེར་ལམ་
 ལྷག་མ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་རྩོམ་ཆེ་ཆེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་
 ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་ཐོག་མ་སྣང་བའི་
 ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་། མཆེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་མ་ཐོབ་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཉེར་
 ཐོབ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེ་འདིར་མ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་འདི་ནི་བར་དོར་འཆང་
 རྒྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བཞི་དགོས། དེ་ཡང་ཆེ་འདིར་
 མཐར་འཁྱིལ་བའི་ཆེ་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་ཐོབ་ནས་བར་དོ་འོང་བའི་
 དོད་དུ་སྐྱེ་ལུས་སུ་ལྷང་། སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་དེར་ལམ་ལྷག་མ་མཛོན་དུ་བྱས་ཏེ་
 རྩོམ་ཆེ་ཆེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་མཛོན་དུ་བྱེད་པའོ། །དེ་ལ་བར་དོར་འཆང་རྒྱ་བ་
 ཞེས་བྱའོ།

ཆེ་འདིར་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་དངོས་གང་ཡང་མ་ཐོབ་ཀྱང་།
 སེམས་དབེན་རྗེས་མ་ཐུན་བ་ཐོབ་ན་སྐྱེ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་པར་ལྷང་བྱས་
 པས། རྣལ་འབྱོར་བ་དེས་འཆི་བའི་ཆེ་འཆི་དུས་ཀྱི་བསྐྱེད་བསྐྱོར་གསུམ་
 བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བར་དོར་སྐྱེ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་པར་ལྷང་། ལྷང་
 ཚུལ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གནད་ནི། འོད་གསལ་ལས་ལྷང་ཆེ་སྟོང་གའི་ཁམས་
 དཀར་དམར་གྱི་དབུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་དཀར་པོ་དེ་ལ་སེམས་

ཞིག་གི་བསྐད་དེ་ཐེག་ལེ་འོག་མ་གདན་དང་། སྟེང་མ་གོས་ཀྱི་རྣམ་པར་བྱས་
 བས་ལྷན་འདི་ལས་སྤྱི་རྩལ་ཏུ་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ལྡང་བར་བཞད་ཀྱང་།
 སྤྱི་བ་ལེན་པའི་ཆེ་སྤྱི་གནས་མཆོག་ཏུ་བསམ་བཞིན་སྤྱི་བ་ལེན་པའོ། །དེ་
 ལྟར་སེམས་དབེན་རྗེས་མཐུན་པ་དང་། སེམས་དབེན་དངོས་ཀྱི་ཆ་ཅམ་
 ཞིག་གིས་མི་ངོམས་པར་སེམས་དབེན་རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་སྤྱི་ནང་
 གི་ཐབས་གོང་ཏུ་བཞད་པ་དེར་འབད་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སེམས་དབེན་ཡེ་
 ཤེས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལས་སྐྱབས་ལྟེན་དགོས་ཤིང་། དེ་ནས་དེ་ཉིད་
 རྫོགས་པར་ཐོབ་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡང་ཡང་བསྐྱོམ་པ་ལ་ལས་སྐྱབས་ཏུ་དང་ཡེ་སྐྱབས་
 ཏུ་བསྐྱེན་ཞིང་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་རྫོགས་པར་ཐོབ་ཏུ་ཉེ་བ་དང་། སྤྱི་
 ལྷན་འགྲུབ་ཏུ་ཉེ་བའི་མཆོན་མ་གོང་ཏུ་བཞད་པ་ལྟར་བྱུང་ན། སྤྲང་ངེས་པར་
 ལས་སྐྱབས་ཏུ་དང་སྤྲང་སྤྲང་སྤྲོམས་པར་འཇུག་པའི་རང་ནས། དེ་ནི་དབེན་འོད་
 གསལ་མཐར་ཐུག་མཛོན་ཏུ་བྱས་ཏེ་འོད་གསལ་དེ་ལས་སྤྱི་ལྷན་དངོས་
 གནས་པར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྤྲང་པའི་འཕེན་པ་སྤོན་ཏུ་བཏང་ནས། རང་ཉིད་རྫོ་
 རྫོ་འཇིགས་བྱེད་སེམས་དཔལ་སྤྲུམ་བཅེགས་ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྤྲིང་གའི་
 རྩི་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤོད་ཐམས་ཅད་ལ་ཕོག་པས་སྤོད་
 ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་ཏེ་དག་པའི་
 གཞལ་ཡས་ཁང་ཏུ་གྱུར། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་

ཅད་སྤངས་ཏེ་རྩོམ་འཛིག་གི་ཐུགས་རྒྱུ་ལྟར་ སྤོང་གི་འཛིག་རྩོམ་
གཞུག་ལས་ཁང་དུ་སྤྱད་པ་ནས་སྤྱད་ཏེ་སེམས་ཅན་སྤྱད་གསལ་བ་ལ་
ཐེམ། བཅུད་ཏེ་སེམས་ཅན་སྤྱད་གསལ་བ་དེ་དག་ལྟར་ལ་ཐེམ། ལྟར་རང་
ལ་ཐེམ། རང་དམ་ཆོག་སེམས་དབང་ཡེ་ཤེས་སེམས་དབང་ལ་ཐེམ། ཡེ་
ཤེས་སེམས་དབང་ཉིང་རེ་འཛིན་སེམས་དབང་རྒྱུ་ཡིག་དཀར་པོ་ལ་ཐེམ།
རྒྱུ་གི་ཞབས་ཀྱི་ལྟ་ལ་ཐེམ། ལྟ་ལྟེ་མགོ་པོ་ལ་ཐེམ། མགོ་པོ་རྒྱ་ཆེས་
ལ་ཐེམ། རྒྱ་ཆེས་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེམ། ཐེག་ལེ་རྒྱ་དཔ་ལ་ཐེམ། རྒྱ་དཔ་མི་
དཔེགས་པར་འོད་གསལ་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་སྤྱད་པར་བསམ།

སེམས་བདེ་བའི་ངོ་བོར་སོང་བ་དེས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་
གིས་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཅན་ཡང་མེད་སྟུང་པའི་རང་དུ་སྤྱད་པེ་བཞག་ནས་ཆོས་
སྤྱི་ངོ་བོར་སོང་སྟུང་བ་བྱས་ནས་ཅེ་གཅིག་དུ་འཛོག་ སྤྱད་པའི་ཉིང་རེ་
གཞིག་གི་སྤྱད་པེ་གིས་ཅེ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྤྱད་སྤྱི་དང་བྱད་པར་སྤྱད་
མ་བསྐྱས་པའི་བྱུང་བའི་ཏེ་སྤྱད་སྤྱི་སྤྱད་སྤྱི་མོ་ཆུན་ཆད་ཅེ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་སྤྱད་
མ་བསྐྱས་པ་སྤྱིང་གའི་མི་ཤེས་པའི་ཐེག་ལེ་ལ་འཆི་རིམ་རིམ་ལྟར་བཞིན་
ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པས། ཞུགས་པའི་ཉམས་སྤྱད་གི་སྤྱད་
མཉམ་སྤྱི་ཤེད་མཆུངས་པ་དེས་ཅན་དུ་ཐེངས་བ་དེ་འབྱུང་། གནས་པའི་
ཉམས་སྤྱད་གཉིས་ཏེ་སྤྱད་གི་སྤྱད་པ་ཆད་ཅིང་སྤོང་བ་མི་འགྲུལ་བ་དེ་འབྱུང་།

ཐེམ་པའི་རྟགས་སྟེག་རྒྱ། དུ་བ། མེ་ཁྲེ། མར་མེ་ལྷ་བྱའི་རྟགས་བཞི་སོང་
 སྐབས་ལུས་ལ་གནས་པའི་རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་ནམས་ཅ་སྟོང་སྟག་བདུན་
 ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བརྒྱད་དེ། སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱི་རིམ་དང་པོར་བྱས་པ་ལ་སྟེབས་ཆོ། དགའ་བ་དང་སྤང་བ་དཀར་ལམ་
 སྟོང་པ་འཆར། རྒྱང་དང་བྱང་སེམས་དེ་དག་སྟོང་གའི་ཅ་འདབ་རིམ་པ་
 གཉིས་པར་སྟེབས་ཆོ་མཆོག་དགའ་དང་། སྤང་བ་དམར་ལམ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པ་
 འཆར། ཅ་འདབ་རིམ་པ་གསུམ་པར་སྟེབས་ཆོ་བྱད་དགའ་དང་སྤང་བ་ནག་
 ལམ་སྟོང་ཆེན་འཆར། མི་ཤིགས་པའི་ཐེག་ལའི་ནང་དུ་སྟེབས་ཆོ་ལྷན་སྟེམ་
 ཀྱི་དགའ་བ་དང་། རྩོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྷ་བྱའི་ཉམས་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་འཆར།

འོད་གསལ་འདི་ནི་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་བསྐྱབ་གཞིར་གྱུར་པའི་སེམས་དབེན་
 དབེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་དངོས་ཡིན། དབེའི་འོད་གསལ་ཀྱི་སྐབས་
 འདིར་གཉིས་སྤང་སྟོ་མོ་མ་དག་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མ་
 རྟགས་པས་ནམ་མཁའི་མདོག་འདྲ་བའི་ཉམས་འཆར་གྱི། དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་ལ་ཉམས་དེ་མི་འཆར་བ་ནི་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །དབེའི་འོད་གསལ་
 འདིའི་སྐབས་སུ་སེམས་རྩོ་རངས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་པ་ལྷ་བྱའི་
 ཉམས་འཆར་བ་དེ་ལ་གཡོ་མེད་དུ་གནས་པ་ཞིག་འོང་། དེའི་རང་ལས་

སེམས་གཡོ་བ་རྩལ་ཟད་བྱུང་ན། འོད་གསལ་ལས་ལྷང་བར་ཚྭ་བ་ཡིན་
བས་མཆོམས་དེ་ནས་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བ་སྐྱུ་ལུས་སུ་ལྷང་ཚུལ་
ཤེས་བར་བྱའོ། །དེས་ན་དམ་ཆོག་གི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་
དཔེན་ཐོབ་ཚུལ་བཤད་ཟེན་རྟོ།།

༡ དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

གསུམ་བ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། བཤད་མ་ཐག་པའི་དཔེའི་འོད་
གསལ་མཐར་ཐུག་དེ་ལས། རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་སེམས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་
སྤྱི་སྐྱར་ལྷང་བ་ལ་དབྱིབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བའམ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ཞེས་བྱ་
བ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། གོང་བྱར་གནས་པའི་བདག་
ཉིད་ཀྱི། །ལུས་འདི་ག་ཤིན་མའི་གཤེད་དཔའ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །
དེ་ཡང་གོང་བྱར་གནས་པ་ནི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་
ལ། གང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་གི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་
སེམས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། ལུས་འདི་ཞེས་བ་ནི།
ལུས་རགས་བ་འདི་མ་ཡིན་གྱི། བརྗོད་མ་ཐག་པའི་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་
སེམས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་ལུས་འདི་ཞེས་བའོ། །དེས་ན་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱུ་
སེམས་སྐྱུ་ལུས་མ་ཡིན། རྒྱུ་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་
ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔེན་རྗེས་མ་ཐུན་པའི་འོད་གསལ་ལས་ལངས་པའི་

སྐྱུ་ལུས་རྗེས་མ་ཐུན་བ་དེ་ཡང་སྐྱུ་ལུས་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱུ་ལུས་
 འགྲུབ་ལུགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡོད་པས་སྒོ་ཞིབ་མོས་བརྟགས་ཏེ་བསྐྱེད་
 རིམ་དང་། ལུས་དབེན་དང་། དག་དབེན་དང་། སེམས་དབེན་རྣམས་རིམ་
 བར་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སེམས་དབེན་སྟོང་བ་གསུམ་གྱི་ཆ་ཕྱི་མ་ཉེར་ཐོབ་གྱི་
 མཐར་དབེའི་འོད་གསལ་ལས་འགྲུབ་ལུགས་ཤེས་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། དེར་
 མ་ཟད་སྐྱུ་ལུས་འདི་ལ་འདུས་བ་ལས་བཤད་པའི་བྱད་པར་བཅོ་ལྔ། དཔེ་
 བཅུ་གཉིས་དང་། ལུགས་འདིར་བཤད་པའི་དཔེ་ལྔ་དང་། ཡིག་ཅུང་ལས་
 བཤད་པའི་མཚུངས་ལྡན་ལྔ། བྱད་པར་ལྔ་དང་། སྐྱོད་བསྐྱེད་ལས་བཤད་
 པའི་བྱད་ཆོས་བཞི་རྣམས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སྐྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་ཀྱང་སྐྱུ་ལུས་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་མོས་བ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་རིམ་ལྔ་རགས་
 མཐར་ཕྱིན་པའི་པན་ཡོན་ཐོབ་བ་ཡིན་ཏེ། རི་རྒྱན་དུ། བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཉིང་
 དེ་འཇིན་ལ་སྐྱག་པར་མོས་བ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ལ་གནས་
 བར་གྱུར་ཏེ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་བ་ལ་ཡང་སྟོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བ་
 ལྟར་རོ།

གོང་དུ་སྟོས་པའི་བྱད་པར་བཅོ་ལྔ་ནི། རྒྱའི་བྱད་པར། དུས་ཀྱི་བྱད་
 པར། གནས་ཀྱི་བྱད་པར། རོ་བོའི་བྱད་པར། ཁ་དོག་གི་བྱད་པར། དབྱིབས་
 ཀྱི་བྱད་པར། མཐོང་ཚུལ་ཀྱི་བྱད་པར། འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་བྱད་པར། དུལ་

སྒྲིང་བརྒྱས་ལས་བཤད་པའི་བྱང་ཚུལ་བཞི་འག་ཏུ་འཆད། གོང་གི་

དེ་དག་ཤེས་ཚུལ་རྩང་བྱེད་བཤད་བ་ལ། འདུས་པའི་ལུགས་ལ་རིམ་བ་
 གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་འདི་ལ་བྱད་པར་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་རྒྱའི་བྱད་
 པར་ནི། རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱུ་ལུས་སེམས་དབེན་མཐར་སྤྲུག་གི་དཔེའི་
 འོད་གསལ་གྱི་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་འབྱུག། གཉིས་བ་དུས་གྱི་བྱད་པར་ནི།
 སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་སྟོན་ཏུ་ཤར་བའི་ཉེར་ཐོབ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུག། གསུམ་བ་གནས་གྱི་བྱད་པར་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་
 འཕེན་པས་སྦྱིང་གའི་རྒྱ་ཉིའི་དབུས་གྱི་ནང་དང་སྤྱི་རོལ་ཅི་རིགས་སུ་ལྷང་
 རུང་ཡང་། ལུས་རགས་བ་འདི་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྤྱེ་ནས་ལྷང་བ་ནི་
 གདམས་ངག་གི་མཆོག་ཡིན་པར་ཡིག་རྒྱང་ལས་གསུངས། བཞི་བ་རོ་བོའི་
 བྱད་པར་ནི། རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་དྲངས་ཤིང་ཐོགས་བ་མེད་པའི་
 འཇཉ་ལུས་ཡིན། ལྔ་བ་ཁ་དོག་གི་བྱད་པར་ནི། སྟོན་འཛིན་གྱི་རྒྱང་ཁ་དོག་
 དཀར་པོ་ཡིན་པའི་གནད་གྱིས་སྐྱུ་ལུས་གྱི་གཙོ་བོ་དཀར་པོ་ཡིན། དུག་བ་
 དབྱིབས་གྱི་བྱད་པར་ནི། འདུས་བ་ལ་དོ་རྩེ་འཆང་ཞལ་གསུམ་སྤྲུག་དུག་བ་
 ཡིན་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་འཛིགས་བྱེད་ཞལ་སྤྲུག་ཡོངས་རྫོགས་ལུས་བཅས་
 སམ། ཞལ་གཅིག་སྤྲུག་གཉིས་བ་ལུས་བཅས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན། བདུན་བ་
 མཐོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། སྐྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྦྱེས་གྱི་མིག་ལུལ་དུ་མི་
 སྤྲང་བའོ། །བརྒྱད་བ་འོད་ཟེར་འཕྲོས་པའི་བྱད་པར་ནི། སྦྱའི་འོད་ཟེར་གྱིས་

འཛིག་ཉེན་གངས་མེད་པར་སྤང་བར་བྱེད་པའོ། །དགུ་བ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
བའི་བྱེད་པར་ནི། དབང་ཤེས་ཀྱི་ཆོད་ཞིང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུད་ལྷ་དང་ལྷན་
པའོ། །བཅུ་བ་འཕེན་པའི་བྱེད་པར་ནི། འོད་གསལ་གྱི་ངང་ནས་འཕེན་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་འགྲུབ།

བཅུ་གཅིག་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེད་པར་ནི། རྣམ་མཁའི་མཛོད་ལ་མངའ་
བརྟེས་པས་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བསམ་པ་ཅམ་གྱིས་འགྲུབ་པ།
སངས་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་མཆོད་དང་དཔེ་བྱེད་ཀྱིས་
བརྒྱན་པ། སྐྱུ་ལུས་མ་ཐོབ་པའི་སོ་སྐྱེས་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་
མཐོང་བ། ཆོངས་དང་བརྒྱ་བྱེན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱ་བའི་འོས་སྤྱོད་
པ། ཆེ་འདིར་འཆང་རྒྱ་བ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆོད་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ།
རིམ་ལྷེ་ལས། གནས་དང་གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས། །མཁའ་ལ་སྐྱད་ཅིག་
དག་གིས་རྟེན། །ཅེས་དང་། ལྷ་དང་བཅས་པ་ཀྱན་གྱིས་མཆོད། །ཡང་དང་
ཡང་དུ་ཕྱག་བྱེད་འགྲུབ། །ཞེས་དང་། བདེ་ཆེན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི། །རང་ཉིད་
རྗེས་སྤྱོད་འགྲུབ་པར་འགྲུབ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཅུ་གཉིས་པ་དཔེའི་
མཆོན་པའི་བྱེད་པར་ནི། དཔེ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་མཚུངས་
ཚུལ་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་མཆོན་གྱི་རྣམ་གངས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི། བདག་བྱེན་

བཟུང་། གུན་རྫོང་བདེན་པ། སྐྱ་མའི་སྤྱ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱ། ཇི་ཟེའི་
 སེམས་ཅན། རྫོང་ཇིའི་སྤྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེམ་ལྷ་ལས། གུན་རྫོང་བདེན་པ་
 སྐྱ་མ་ཉིད། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱ་ཡང་དེ། དེ་ཉིད་ཇི་ཟེའི་སེམས་ཅན་
 འགྲུལ། རྫོང་ཇིའི་སྤྱ་ཡང་དེ་ཉིད་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་སྣང་རོ། བཅུ་བཞི་བ་
 དེས་ཆོག་གི་བྱང་པར་ནི། ལའོ་སྣམ་དུ་ཐ་སྣང་དུ་འདོགས་པའི་གཞིར་འགྲུར་
 བའི་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་ལ་བདག་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
 ཡིན་ལ། བདག་དེ་ཉིད་བྱིན་གྱིས་བཟུངས་ཏེ་སྤྱའི་སྤྱར་བསྐྱེད་པས་ན་བདག་
 བྱིན་བཟུངས་ཞེས་བརྗོད་དོ། བཙུ་ལྷ་བ་ཡུན་ཚད་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། ཐོག་མ་
 དཔེའི་འོད་གསལ་རྗེས་མ་ཐག་ཏུ་ཤར་བའི་ལུགས་སྒྲིག་གི་ཉེར་ཐོབ་པ་དང་
 དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐ་མ་དེམ་བ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་སྤྱེ་ཁ་མའི་ལུགས་འབྱུང་གི་ཉེར་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ།
 དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱས་ཆེན་མཁའ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་འགྲོ་
 བའོ། ལོང་གི་དཔེ་བཅུ་གཉིས་དང་མཚུངས་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་སྤྱ་
 མ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། སྤྱ་མས་སྤྱལ་པའི་སྤྱེས་བྱ་དེ་ཤ་རུས་རྫོས་བཅས་
 མ་ཡིན་པ་བཞིན་སྤྱ་ལུས་འདི་ཡང་ཤ་རུས་རྫོས་བཅས་མ་ཡིན། གཉིས་པ་
 ཚུ་ཆེད་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། མཁའ་ལ་ཆེན་པ་གཅིག་ཤར་ཡང་། དེའི་གཟུགས་
 བརྟན་ཚུ་ཆེན་ནི། ཚུ་གང་དུ་ཡོད་པའི་སར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་བཞིན་

སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་གདུལ་བྱ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་དུ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱུ་ལ་
 ལུས་སོ། །གསུམ་པ་མིག་ཡོར་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། མིག་ཡོར་ཞེས་པ་
 གྲིབ་མ་ཡིན་ལ། གྲིབ་མ་དེ་མཚོན་ཆ་མེ་ཚུལ་སོགས་པས་བཅད་ཅིང་གཞིག་
 ཏུ་མེད་པ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་མཚོན་མེ་སོགས་ཀྱིས་གཞིག་ཏུ་མེད་
 པའོ།

བཞི་པ་སྤྲིག་རྒྱ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། སྤྲིག་རྒྱ་དེ་མི་རྟག་པ་གཡོ་
 བའི་རྣམ་པ་ཅན་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་གཡོ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་འོ། །དེ་
 ཡང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཤར་ཆེ་འཇཉ་ཡལ་བ་ལྟར་འགོ་བས་མི་རྟག་གཡོ་
 བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་མཁས་པ་འགས་གསུངས། ལྷ་པ་མི་ལམ་དང་མཚུངས་
 ཚུལ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུང་པོ་རྩིང་
 པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་དང་། སྤྲར་ལུང་པོ་རྩིང་པ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་
 སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་དཔེའི་འོད་གསལ་གྱི་རྒྱུང་མེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལུང་
 པོ་རྩིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེ་བ་དང་། སྤྲར་ལུང་པོ་རྩིང་པ་ལ་འཇུག་
 པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །བྲུག་པ་བྲག་ཆའི་སྤྱད་པ་མཚུངས་ཚུལ་ནི། བྲག་
 ཆའི་སྤྱད་དེ་བྲག་དང་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་བྲག་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་
 ཡང་ལུང་པོ་རྩིང་པ་དང་རྟེན་ཐ་དད་དུ་གནས་ཀྱང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པའོ།
 །བདུན་པ་ནི་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ཟེ་ཟེའི་གྲོང་ཁྱེར་དེ་གནས་

ཁང་དང་སྤྱི་བོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་རིགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར། སྤྱི་ལུས་འདི་ཡང་
 ཉེན་དང་བཉེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་སམ་གཙུག་པོ་ཅི་རིགས་
 ཅིག་ཅར་དུ་སྤང་བའོ། །བརྒྱད་པ་མིག་འཕྲུལ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། མིག་
 འཕྲུལ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་དུ་མར་སྤང་བ་བཞིན། སྤྱི་ལུས་འདི་ཡང་སྤྲུལ་བ་དུ་
 མ་སྟོན་པའོ། །དགུ་པ་འཇའ་ཚོན་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། འཇའ་ཚོན་དེ་ཁ་
 དོག་སེར་སྤྱི་སོགས་སོ་སོར་སྤང་བ་བཞིན། སྤྱི་ལུས་འདི་ཡང་མ་འདྲེས་བར་
 སོ་སོར་སྤང་བའོ། །བརྒྱ་པ་སློག་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། སློག་དེ་སྤྲིན་གྱི་
 གསེབ་ནས་སྐད་ཅིག་གིས་ཐོན་པ་བཞིན། སྤྱི་ལུས་འདི་ཡང་བྱང་པོ་རྟིང་བ་
 ལས་སྐད་ཅིག་གིས་ཐོན་པའོ། །བརྒྱ་གཅིག་པ་ཚུ་བྱར་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི།
 ཚུ་བྱར་དེ་ཚུ་ལས་བར་མ་ཆད་བར་ཐོལ་དེ་བྱང་བ་བཞིན། སྤྱི་ལུས་འདི་ཡང་
 སེམས་དབེན་དཔེའི་འོད་གསལ་མཐར་ཐུག་ལས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་
 ཆད་བར་འབྱུང་། བརྒྱ་གཉིས་པ་མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་
 ཚུལ་ནི། མེ་ལོང་ནང་དུ་རྩོུ་མེ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་ཆོ། ཡན་
 ལག་ཉིང་ལག་མཚན་དཔེ་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་ཤར་བ་བཞིན། སྤྱི་ལུས་འདི་
 ཡང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་མཚན་དཔེ་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་གྲུབ་པོ།

ལུགས་འདིའི་དཔེ་ལྟ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ལ། དང་པོ་མི་ལམ་དང་
 མཚུངས་ཚུལ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་བྱང་བར་ཅན་དེ་རང་རྒྱ་གཉིད་ཀྱི་འོད་

གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་ཕུང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་བྱེན་ས་
 འགོ་ཡང་། སྤར་ཕུང་པོ་རྩིང་བ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་རང་རྒྱ་
 དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་གི་ཕུང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་
 སུ་བྱེན་ས་འགོ་ཡང་སྤར་ཕུང་པོ་དེ་ལ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་སྐྱུ་མ་དང་
 མཚུངས་ཚུལ་ནི། སྐྱུ་མས་སྐྱུལ་བའི་མི་དེ་བཞིན་ལག་གི་ནམ་པ་ཅན་དུ་སྤང་
 ཡང་ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་དེ་ལྟར་དུ་སྤང་
 ཡང་ཤ་རུས་རྩོས་བཅས་མ་ཡིན། གསུམ་པ་ཆུ་ཆེ་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། ཆེ་
 བ་གཅིག་ཤར་ཡང་དེའི་གཟུགས་བརྟན་ཆུ་གར་ཡོད་ཀྱི་སར་དུ་མ་ཅིག་ཅར་
 དུ་འཆར་བ་བཞིན། སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་རང་གི་གདུལ་བྱ་གར་ཡོད་ཀྱི་སར་
 སྐྱུལ་བ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་པའོ། །བཞི་པ་ཆུ་བྱར་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི།
 ཆུ་བྱར་དེ་ཆུ་ལས་བར་མ་ཆད་བར་ཐོལ་གྱིས་བྱུང་བ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་
 ཡང་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་བར་བྱུང་། ལྷ་བ་
 མེ་ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་ཚུལ་ནི། མེ་ལོང་ནང་གི་རྩོམ་
 སེམས་དཔེའི་གཟུགས་བརྟན་དེ་མཆན་དཔེ་ཆ་ཤས་ཅིག་ཅར་དུ་ཤར་བ་
 བཞིན། སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་མཆན་དཔེ་ཞལ་ལྷག་སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བོ།
 ཡིག་ཆུང་ལས་བཤད་པའི་མཚུངས་ལྟན་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལྟང་བ་
 མཚུངས་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་གཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་ལས་ལྟང་བ་བཞིན།

སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་དཔེ་འོད་གསལ་ལས་ལྡང་། གཉིས་པ་གྲུབ་པ་མཚུངས་
 པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ་བཞིན་སྐྱུ་ལུས་འདི་
 ཡང་རྒྱང་སེམས་ཅམ་ལས་གྲུབ་པ་འོ། །གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་འཕོ་ཚུལ་མཚུངས་
 པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་མི་དེ་ཡིད་ཀྱི་ལུས་དེར་ང་རྒྱལ་འཕོ་བ་བཞིན། སྐྱུ་ལུས་
 འདི་ཡང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལུས་དེར་ང་རྒྱལ་འཕོ་བའོ། །བཞི་པ་ལོགས་སུ་སྤྱེ་
 བ་མཚུངས་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ལུས་རགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་སྤྱེ་བ་
 བཞིན། སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་ལུས་རགས་པ་འདི་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་སྤྱེ་བའོ། །
 ལྷ་པ་སྤྲར་ལུས་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་པ་ནི། མི་ལམ་གྱི་ལུས་དེ་ཕྱང་ལོ་
 རགས་པ་ལ་སྤྲར་འཇུག་པ་བཞིན། སྐྱུ་ལུས་འདི་ཡང་ལུས་རགས་པ་ལ་སྤྲར་
 འཇུག་པ་འོ།

ཡིག་རྒྱང་ལས་བཞད་པའི་བྱང་པར་ལྷ་ལས། དང་པོ་གང་ནས་ལྡང་
 བའི་གནས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། སྐྱུ་ལུས་འདི་སྒྲིང་གའི་ཅ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་ཉིད་ནང་
 གི་ཁམས་དཀར་དམར་གཏུ་ཁ་སྤྲར་བ་ལྟ་བུའི་དབྱས་ནས་ལྡང་བའོ། །
 གཉིས་པ་གང་ལས་ལྡང་བའི་རྒྱུ་བྱང་པར་ནི། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྒྱང་སེམས་
 ལས་ལྡང་བའོ། །གསུམ་པ་གང་གིས་ལྡང་བའི་འཕེན་པའི་བྱང་པར་ནི། དཔེ་
 འོད་གསལ་ལས་རྒྱང་གཡོས་ཆེ་དེ་ནི་སྐྱུ་མའི་སྤྲར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྤྲར་པའི་
 འཕེན་པའི་སྤོབས་ཀྱིས་ལྡང་བའོ། །བཞི་པ་ལྡང་བའི་དུས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི།

སེམས་དབེན་མཐར་ཐུག་གི་དཔེའི་འོད་གསལ་འགག་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
ལྡང་བའོ། །ལྡ་བ་གང་གི་ངོ་བོར་ལྡང་བའི་ངོ་བོའི་བྱང་པར་ནི། ལྡང་སེམས་
བདེ་སྡོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་སྐྱར་ཤར་བའི་ངོ་བོར་ལྡང་བའོ།

སྡོད་བསྐྱེད་ལས་བཤད་པའི་བྱང་ཆོས་བཞི་ནི། དབེན་གསུམ་མན་
ཆད་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ།
སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྡོད་བྱང་གི་གདུལ་བྱ་ལ་བཤད་པ། ལྷ་མ་བརྒྱད་
པའི་རིམ་བཤས་འོངས་པ། བར་བྱིན་ཐེག་པའི་ས་བཅུའི་སེམས་དབེན་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་མི་རུས་བ་སྟེ་བྱང་ཆོས་
བཞི་དང་ལྡན་པའོ། །ཡང་སྐྱེ་ལུས་བ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉུག་
མའི་ལུས་ཀྱང་རང་གི་སྐྱེ་ལུས་དང་འབྲ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། སྡོད་
བཅུད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རྒྱ་རྒྱང་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་འབྱུང་དུ་མཐོང་བ་
ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། སྐྱེ་མ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་འཛིན་གནས། ཐམས་ཅད་དེ་དང་
འབྲ་བར་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལས་ཀྱང་། འདི་ནི་བེམ་པོ་མ་ཡིན་ལ། །ཤ་དང་ཁྲག་ཀྱང་ང་མ་ཡིན། །
བདེན་མིན་རྩུན་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མལ་མ་ཡིན་ཡེ་ཤེས་སྒྲ། །དྲངས་ཤིང་
གསལ་ལ་རྩོག་པ་མེད། །སྤུན་ཆོག་ལས་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སྐྱེ་མའི་
སྐྱེ་འདི་ནི་བེམ་པོ་དང་ཤ་ཁྲག་མ་ཡིན། །ཤ་ཁྲག་གི་ལུས་ལྷ་བྱར་སྤང་ཡང་

དེར་བདེན་པ་མ་ཡིན་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱས་ཀྱི་ལྷ་ས་དངོས་སུ་ཡོད་པས་དེར་རྒྱན་
 པ་མ་ཡིན། འདི་ནི་ཐ་མལ་གྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་པར་སྤགས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་
 རང་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་ཡིན། འདི་ནི་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྷུང་གསལ་
 ལ་སྐྱའི་ཆ་རྣམས་མ་འདྲེས་པས་རྟོག་པ་མེད་པ། མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་
 སོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཡོན་ཏྱན་ཀྱན་དང་ལྷན་པར་གསུངས་སོ།།

རིམ་པ་གསུམ་པའི་སྐྱ་ལྷ་ས་འདི་ཐོབ་ན། བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་
 བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པའི་དོད་
 ཐུབ་བྱེད་པས། སྐྱ་ལྷ་ས་ཐོབ་ན་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཀྱང་ཆེར་བསགས་
 པའི་དགོས་པ་ཡོད་པར་གསུངས། དེས་ན་བར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་ས་བརྒྱད་
 པ་ཐོབ་ཀྱང་། མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་ཏེ་ཆོགས་གསོག་ལ་འབད་དགོས་
 བར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱལ་དགོས་ཤིང་། སྐྱ་ལྷ་ས་པ་འདིས་མཉམ་
 གཞག་ལས་ལངས་ཆེ་ཆོགས་གསོག་ལ་དེ་ལྟར་འབད་མི་དགོས་པའི་བྱད་
 བར་གསུངས་སོ། །སྐྱ་ལྷ་ས་པ་དེས་ཡབ་ཡུམ་སྟོམས་པར་འཇུག་བཞིན་པའི་
 རང་ནས་སྟོང་གའི་སྤྱད་རིམ་གྱིས་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་ཏེ་མཉམ་པར་
 བཞག་པ་དང་། འོད་གསལ་ལས་ལངས་ཆེ་སྐྱ་མའི་སྐྱར་གནས་པ་དང་། སྐྱ་
 མའི་སྐྱར་གནས་མི་དགོས་པའི་ཆེ་ཕྱང་པོ་རྟིང་པ་ལ་ཞུགས་ཏེ། གདུལ་བྱར་
 ཆོས་སྟོན་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་

བར་འཇུག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྒྲོམ་བ་སོགས་མཉམ་རྗེས་
 གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཛོན་དུ་བྱེད་པའི་མཆོན་མ་བཏན་པོ་
 མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འབད་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་བསྒྲོམས་བས་མཆོན་
 མ་བྱུང་ཚུལ་ནི། སྐྱུ་ལུས་བ་དེའི་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་བ་ཀྱན་རྫོབ་
 སྒྲོས་བཅས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཅི་ཙམ་ཤར་ཡང་དེ་མ་ཐག་བཅད་ཀྱིས་གཙོད་བ།
 འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་བ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་སོགས་རྟགས་
 སྟེང་བར་ཅན་འབྱུང་བའོ། །དབྱེབས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་ཚུལ་བཤད་ཐེན་
 ཏོ།

༡ རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར།

བཞི་བ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ནི། གཉིས་སྒྲུང་པ་མོ་དག་
 རས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཛོན་སུམ་དུ་རྟགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཡིན་
 ཏེ། རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཉིད་དུ་འགྱུར། །
 ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །སྤྱིར་འོད་གསལ་ལ་གཞིའི་འོད་གསལ། ལམ་གྱི་
 འོད་གསལ། འབྲས་བུའི་འོད་གསལ། ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་
 འོད་གསལ། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཞེས་སོགས་དོན་དངོས་དང་མིང་བཏགས་
 ཙམ་གྱིས་མང་དུ་བཤད་བ་ལས། སྐབས་འདིའི་འོད་གསལ་ནི་ལམ་གྱི་འོད་
 གསལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་གསུམ་ག་

ཡིན་ནོ། །འོད་གསལ་དེ་དུས་གང་གི་ཆེ་མངོན་དུ་བྱེད་དམ་ཞེན་གོང་དུ་
བཤད་པའི་མཆན་མ་ཐོབ་ཆོ། ཐོ་རངས་གཡའ་དག་པའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་
བྱེད་པར་བཤད་དེ། འདུས་པའི་རྒྱད་ལས། སྐྱེ་རངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་ནི། །
བསྐྱོམ་པ་མཆོག་གི་བསྐྱབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཐབས་
གང་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་དམ་ཞེན། བྱིའི་ཐབས་ལས་རྒྱ་དང་ལྔར་
ལྟར་སྟོམས་པར་འདུག་པའི་རང་ནས་ནང་གི་ཐབས་རིལ་འཛིན་དང་རྗེས་
གཞིག་གི་སྤྱད་རིམ་གང་རུང་བྱས་པས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྔ་
ལས། མན་ངག་ཐོབ་པའི་སྟོབ་མ་ཡིས། །དེ་ནས་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་
བསྐྱབ། །རིལ་པོར་འཛིན་པའི་རིམ་པ་དང་། །དེ་བཞིན་རྗེས་སུ་གཞིག་པ་ལོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

རིལ་འཛིན་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་རིལ་
བྱ་ཞེན། དང་པོར་སྟོད་བཅུད་རང་ལ་མི་བསྐྱབ་པར་རང་གི་ལུས་རིལ་པོ་འོད་
གསལ་དུ་སྤྱད་པ་ནི། རིལ་འཛིན་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་། དང་པོར་སྟོད་བཅུད་
རང་ལ་བསྐྱས་ནས་དེ་རྗེས་རང་ཉིད་རིལ་འཛིན་བཞིན་འོད་གསལ་དུ་སྤྱད་པ་
ནི་རྗེས་གཞིག་གི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མགོ་པོ་ནས་ནི་རྒྱང་
པའི་བར། །རི་སྤྱད་སྤྱིང་གར་བྱིན་པའི་བར། །རྣལ་འབྱོར་ཡང་དག་མཐའ་ལ་
འདུག །རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །རྒྱ་བ་དང་ནི་མི་རྒྱ་ཉིད། །དང་

མོ་འོད་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། །ཕྱི་ནས་དེ་བཞིན་བདག་ཉིད་བྱེད། །རྗེས་སུ་
གཞིག་པའི་རིམ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྩུ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་འོད་
གསལ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅན་ན། །མེ་ལོང་ལ་ཏ་བཏབ་པ་དེ་མཐའ་ནས་བསྐྱས་
ཏེ་ཡལ་བ་ལྟར་སྤར་གྱི་སྐྱུ་ལུས་དེ་ཡང་མཐའ་ནས་རིམ་གྱིས་མི་སྤར་བར་
ཡལ་ཏེ། །ལྷན་སྐྱེས་བདེ་ཆེན་གྱི་རོ་བོར་སོང་བའི་རྒྱུང་སེམས་དེ་དང་སྟོང་པ་
ཉིད་གཉིས་རྩུ་ལ་རྩུ་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བའི་རྩུ་ལ་གྱིས་དོན་
གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། །རྣལ་འབྱོར་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལས། རི་ལྟར་དབྱགས་རྒྱུང་མེ་ལོང་ལ། །རི་ལྟར་ཐིམ་པར་བལྟ་བར་བྱ། །
ཞེས་དང་། རིམ་ལྔ་ལས། སྐྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན། །ཡང་དག་མཐའ་ནས་
རྣམ་པར་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མ་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་དེ་ཡལ་
ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་བརྒྱག་པའི་ཆེ། །ཤིན་ཏུ་སྤར་བའི་རྒྱུང་དེ་ཟག་མེད་
གྱི་རྒྱུང་དུ་གྱུར་ནས་གཟུགས་སྐྱུའི་ཉིང་ལེན་བྱེད། །རྒྱུང་དེ་དང་རོ་བོ་གཅིག་
པའི་སེམས་དེ་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་སུ་གྱུར་ནས་ཆོས་སྐྱུའི་ཉིང་ལེན་བྱེད།
སྐྱུ་གཉིས་གྱི་རིགས་འབྲའི་རྩུ་མཉམ་གཞག་ཆེག་སྒྲིལ་དུ་བྱས་པས་ཤེས་
སྒྲིབ་སྤྱོད་མོའང་སྟོང་བ་ལ་སྟོབས་ལྡན་དུ་འགྱུར་རོ། །

དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་བྱེད་ཐབས་དངོས་ནི། །སྤར་གྱི་སྐྱུ་
ལུས་པ་དེས་མཆན་མ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མཐོང་བ་ན། །ཐོ་རངས་གཡའ་

དག་གི་དུས་སུ་རང་ཉིད་དོན་མེད་འཛིགས་བྱེད་སེམས་དབའ་སུམ་བཅེགས་
 ཡུམ་དང་བཅས་པའི་སྤྲོད་གཤིན་ཏུ་ཡིག་དཀར་པོ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོས། སྤྲོད་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པས་སྤོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མ་དག་པ་
 ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་དག་པའི་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར། བཅུད་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་ཐམས་ཅད་སྦྱངས་ཏེ་དོན་མེད་འཛིགས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་
 དུ་གྱུར། སྤོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་བཅུད་ཀྱི་
 སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་ལ་ཐེ། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལྟར་གསལ་བ་དེ་
 དག་ཡུམ་ལ་ཐེ། ཡུམ་རང་ལ་ཐེ། རང་དམ་ཚིག་སེམས་དབའ་ཡེ་ཤེས་
 སེམས་དབའ་ལ་ཐེ། ཡེ་ཤེས་སེམས་དབའ་ཉིང་དེ་འཛིན་སེམས་དབའ་རྒྱ་
 ཡིག་དཀར་པོ་ལ་ཐེ། རྒྱ་གི་ཞབས་ཀྱི་ཕྱ་ནི་ཏ་ལ་ཐེ། ཏ་ནི་ཏ་འེ་མགོ་པོ་
 ལ་ཐེ། མགོ་པོ་ཆེ་ཆེས་ལ་ཐེ། ཆེ་ཆེས་ཐེག་ལེ་ལ་ཐེ། ཐེག་ལེ་རྒྱ་ད་ལ་
 ཐེ། རྒྱ་ད་ཡང་མི་དམིགས་པར་འོད་གསལ་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པར་སྤར་
 ལྟར་བསྐྱོམས་པས་རྒྱང་དབྱ་མར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་འབྱུང་། ཞུགས་
 པའི་རྟགས་སྒྲ་བྲག་གི་རྒྱང་མཉམ་རྒྱ་ཤེད་མཚུངས་པ་ངེས་ཅན་དུ་ཐེངས་པ་
 དེ་འབྱུང་། གནས་པའི་རྟགས་སྒྲ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་རྒྱང་གི་རྒྱ་བ་ཆད་ཅིང་ལྟོ་བ་
 མི་འགྲུལ་བ་དེ་འབྱུང་། ཐེམ་པའི་རྟགས་སྤྲིག་རྒྱ། དུ་བ། མེ་ཁྲིར། མར་མེ་ལྟ་
 བུའི་རྟགས་བཞི་སོང་ཐེས། སྤང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་རྣམས་

རིམ་གྱིས་འབྱུང་། འོད་གསལ་གྱི་དུས་སུ་རང་སེམས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་
 བོར་སོང་བ་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅོམ་ཡང་མེད་
 ལྷམ་པའི་ངང་དུ་ལྷང་ངེ་བཞག་ནས་ཆོས་སྐྱའི་ངོ་བོར་སོང་ལྷམ་པ་བྱས་ནས་
 ཅེ་གཅིག་དུ་བསྒྲོམས་པས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོ་བོར་སོང་བའི་རྒྱང་སེམས་དེ་
 དང་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྷར་རོ་མཉམ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་
 བ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལུགས་འབྱུང་གི་ཉིར་ཐོབ་
 འགག་པ། མ་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་འཇའ་ཡལ་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་དག་
 པ། ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། རང་རྒྱད་ལྷན་
 ཀྱི་གང་ཟག་འཕགས་པར་སོང་བ། ཉོན་སྐྱེབ་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་རྒྱད་ལ་སྐྱེ་བ། སྐགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ཐོབ་པ་དུས་
 མཉམ་དུ་འབྱུང་ངོ་།།

འོད་གསལ། ཡང་དག་མཐའ། མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་སོགས་མིང་གི་
 རྣམ་གངས་ཡིན་ལ། མངོན་པར་བྱང་རྒྱབ་པ་དེ་ལ། ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་ནང་
 གི་མངོན་བྱང་གཉིས་སུ་གསུངས་པའི་བྱང་པར་ནི། འོད་གསལ་དེ་མངོན་དུ་
 བྱེད་ཆོ། ཕྱིའི་རྒྱ་ཉི་སྐག་གསུམ་ལས་འདས་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་མངོན་
 དུ་བྱེད་པས་ཕྱིའི་མངོན་བྱང་དང་། བྱང་གི་སྒྲིང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འདས་
 པའི་དུས་སུ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན་ནང་གི་མངོན་བྱང་དུ་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །

དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་འདིར་ཐོ་རངས་གྱི་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་
 པའི་མདོག་ལྷ་བྱ་ཁ་དོག་གི་ནམ་པར་མི་འཆར་ཡང་སྤྲོས་པའི་ཆོགས་གྱི་
 གཡའ་དག་པ་ལ་དེ་ལྟར་དུ་བརྗོད། རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འདི་
 རྒྱགས་སྒྲ་མེད་གྱི་མཐོང་ལམ་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཀྱང་། པར་ཕྱིན་ཐེག་
 པའི་ལྷགས་གྱི་བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བ་བས་ཀྱང་རང་ལམ་གྱིས་མདོན་དུ་
 བྱེད་མི་རུས་པའི་ཡེ་ཤེས་བྱང་པར་དུ་འབགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། པར་ཕྱིན་
 ཐེག་པ། ས་རང་ལམ་གྱིས་ས་བརྩ་བ་སྤིད་པ་ཐ་མ་བའི་བར་སོང་ཡང་། ལྷང་
 བ་གསུམ་གྱིས་གཉིས་སྣང་སྤྲོ་མོ་དག་པར་བྱེད་རུས་པའི་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་མ་ཐོབ་པས་རང་ལམ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་རུས། དེའི་ཕྱིར་སྤིད་
 པ་ཐ་མ་བའི་བྱང་སེམས་དེ་ལ་སངས་རྒྱལ་ནམས་གྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་རྒྱགས་
 ལམ་སྒྲ་མེད་ལ་འཇུག་འཇུག་ཆེ་འང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་འདི་ནས་
 འཇུག་པར་བཞག།

དེ་ཡང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་རང་ལམ་ཁོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་རུས་
 པའི་ཤེས་བྱེད་ནི། ལས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། བསྐྱེད་པ་མཐའ་ལས་རྣམས་
 སྤུ་ཡང་། །མགོ་དང་རིན་ཆེན་སོགས་བྱིན་པས། །སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་
 བྱིར། །བྱང་ཆུབ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །མཐའ་ལས་བསྐྱེད་པ་རྣམས་སྤུ་
 ཡང་། །དེ་བཞིན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་སོགས་གྱིས། །སྣང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་

ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་འགྲུར། །མཐའ་ཡས་བསྐྱལ་བ་རྣམས་སུ་
ཡང་། །སྲགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཡི་ཉིང་འཛིན་གྱིས། །སྤང་བ་རྣམ་པར་མ་དག་ཕྱིར། །
བྱང་ཆུབ་འབྲས་བྱ་ཐོབ་མི་འགྲུར། །སྤང་བ་གསུམ་པོ་དག་པ་ནི། །ཐམས་ཅད་
མཁུན་ཉིད་ཐེ་ཆོམ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་
ཀྱིས་བསྐྱལ་ཚུལ་ནི། །རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། །བསམ་གཏན་འདི་ནི་རྣམ་དག་
མིན། །འདིས་ནི་མཐར་ཐུག་མི་ཐོབ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་འོ་རོས་ལྟར་མཆོག་གྲུང་
བ། །འོད་གསལ་བ་ནི་དེ་དམིགས་ཤིག །འོད་གསལ་བ་ཡི་གནས་ཐོབ་ནས། །
རབ་དགའི་གཟུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྲུར། །དེ་ཆེ་རབ་དགའ་རྫོང་རྒྱ། །ཀུན་གྱི་
དབང་ཕྱག་ཐོབ་པར་འགྲུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

དེས་ན་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་ཀྱིས་ས་ལམ་བཟོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་
མཐར་སྲགས་ལྷ་མེད་ལ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། །སྐབས་ཀྱང་ས་བཅུ་པའི་
སྐབས་དང་། །དེ་ལའང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་དང་། །སྲིད་པ་ཐ་མ་གཉིས་ལས།
སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེ་དང་། །འཇུག་བྱའི་སྲགས་ལྷ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལའང་བསྐྱེད་
རྫོགས་གཉིས་ལས་རྫོགས་རིམ་གྱི་སྐབས་ནས་དང་། །རྫོགས་རིམ་ལའང་
རིམ་པ་ལྔ་ལས་བཞི་པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་སྐབས་ནས་འཇུག་དགོས་
པར་ཤེས་པར་བྱ། །དེ་ཡང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་བས་རང་ལམ་དོར་ནས་སྲགས་
ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་གྱི། །རང་ལམ་ལ་སྲགས་ལམ་བསྐྱོན་པ་བཏབ་པ་ཡིན།

ལྷགས་སྒྲུ་མེད་རང་ལས་གྲིས་བཟོད་ཚུལ་སྤྱིར་བཏང་བ་ནི། དབང་དང་།
 བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་། དག་དབེན་དང་། སེམས་
 དབེན་དང་། སྤྱི་ལུས་དང་། རོན་གྱི་འོད་གསལ་དང་། སྒོ་བ་མི་སྒོ་བ་བའི་བྱང་
 འཇུག་རྣམས་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་སྔོན་དུ་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་འགོ་དགོས་པ་ཡིན་ཞིང་།
 དབང་བཞི་ལས་དང་པོ་གཉིས་སྔོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པ་དང་། བསྐྱེད་རྫོགས་
 གཉིས་ལས་བསྐྱེད་རིམ་སྔོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པ་དང་། རྫོགས་རིམ་ལ་སྤྲ་
 ལས་རིམ་པ་དང་པོ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགོ་མི་དགོས་པ་ནི། །སྤྱིར་བ་ཐ་མ་བའི་
 བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་སྤགས་ལ་འཇུག་པའི་བྱང་ཆོས་སོ། །རིམ་བ་བཞི་
 བའི་རོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་འདི་ནི་ཡན་ལག་
 དུག་ལས་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། རང་དབང་
 རིན་ཆེན་དག་པ་ཡི། །གཟུང་བ་འཛིན་པ་ཡིན་པར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་རོན་གྱི་འོད་གསལ་ཏེ་རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་
 བཤད་ཟིན་ཏོ།

རྣམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དེ་ལས་དག་པའི་སྤྱི་ལུས་ཏེ་བྱང་
 འཇུག་གི་སྤྱི་འབྲུབ་ཚུལ་ནི། རིམ་སྤྲ་ལས། རིམ་སྤྲ་དངས་པའི་ཆུ་སྤྲང་ལས། །
 ཉ་དག་སྤྲར་དུ་སྤྲང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་གསལ་ལས། །སྤྱི་
 ལུས་ཏེ་བ་འབྲུང་བར་བཤད། །ཅེས་དང་། སྤྱི་དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྣལ་འབྱོར་

བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས། ལུས་ཅན་ཀུན་གྱིས་དེ་མཐོང་དང་། གང་གིས་
 ཐོས་དང་བྲན་ཅམ་གྱིས། བསམ་བ་རྫོགས་མཛད་བྱུང་འབྲུག་སྟུ། ཞེས་
 གསུངས་བ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྲུབ་ཀྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་
 གྱི་སྐྱུར་ལྡང་བར་བྱའོ་སྦྱུ་པའི་འཕེན་བ་བཏང་བས། འོད་གསལ་དེ་ལས་
 ལངས་བ་ན་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གྱི་བཞོན་བར་གྱུར་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྡ་
 བས་ཉིར་ལེན་དང་འོད་གསལ་གྱི་སེམས་དེས་སྦྱན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་བྱས་བ་
 ལ་བཞེན་ནས་ཕྱང་པོ་རྩིང་བ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་རྫོཾ་ལྟུ་མཚན་ཉིད་བ་
 རིགས་འབྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་རྫོཾ་ལྟུ་འཛིགས་བྱེད་དཀར་
 པོ་ཡུམ་བཅས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱུར་དངོས་གནས་ལ་
 བཞེངས་བ་དེ་འབྱུང་། དེའི་ཆེ་ལུགས་ལྟོག་གི་ཉིར་ཐོབ་འཆར་བ། རིམ་བ་
 བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགག་པ། རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་དབྱ་
 བཅོམ་བར་གྱུར་པ། ཉོན་སྦྱིབ་སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་པ། དག་པའི་
 སྐྱུ་ལུས་དངོས་གནས་ལ་ལངས་པ། སྤངས་བ་བྱུང་འབྲུག་ཐོབ་བ་རྣམས་
 མཉམ་དུ་འབྱུང་། དེ་རྗེས་མཆེད་པ། སྤང་བ། མར་མེ། མེ་ཁྲིལ་དུ་བ། སྦྱིག་
 རྒྱུའི་རྟགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཆར། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ལས་ལུགས་ལྟོག་
 ཏུ་འཆར་བའི་ཉིར་ཐོབ་ནས་སྦྱིག་རྒྱུ་འདིའི་བར་ནི་རྗེས་བྲན་གྱི་ཡན་ལག་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལྡི་མ་ལས། རྗེས་བྲན་གང་ཞིག་རྣམ་བསྟོམས་པ། །དེ་དང་འབྲ་

བར་སྒོས་བར་གྲ། །རྗེས་སུ་བྱ་བ་ཞེས་བཤད་དེ། །སོ་སོར་སྤང་བ་དེ་ལས་
སྒྲེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་འགག་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་
གྲུབ་པའི་བྱང་འཇུག་འདི་ནི། སྒྲོབ་པ་དང་མི་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གཉིས་
ལས་སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཡིན་པ་དང་། སྒྲོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ལའང་གཙོ་
བལ་གཉིས་དང་། སྤངས་རྟོགས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལས་བྱང་འཇུག་ལས་པ་དང་།
སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡིན། སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་གི་དོན་ནི། ཉོན་
སྒྲིབ་མ་ལུས་བར་སྤངས་པ་དང་། དག་པའི་སྒྲུ་ལུས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་
ཆོགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། འཁོར་བ་དང་ནི་སྤང་ན་འདས། རྟོག་པ་
གཉིས་པོ་སྤངས་པས་ན། །གང་དུ་དངོས་པོ་གཅིག་གྱུར་པ། །བྱང་དུ་འཇུག་
ཅེས་དེ་ལ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བྱང་འཇུག་པ་འདིས་སྤངས་
པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཅིང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཐེན་ཀྱང་། རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་མ་
ཐོབ་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པས་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཚུལ་དང་།
ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་གཉིས་ལས། རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ་ཚུལ་ནི། སྤངས་
པ་བྱང་འཇུག་པ་དེས་སྤོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་
བསྐྱོམས་པས་སྒྲིག་ཀྱུ། དུ་བ། མེ་བྲིད། སྤང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་
གསལ་གྱི་རྟོགས་རྣམས་འཆར། འོད་གསལ་འདིའི་དུས་སུ་དག་པའི་སྒྲུ་

ལུས་དང་། རོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་སྒྲ་མ་སྒྲ་དང་གྱི་མ་ཐུགས་སུ་རོ་བོ་
གཅིག་ཏུ་འབྲེས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས། སྒྲ་ཐུགས་དེ་
གཉིས་རོ་མཉམ་དབྱེར་མེད་དུ་དངོས་གནས་ལ་སོང་ཆོ། སློབ་པའི་བྱང་
འཇུག་གི་གཙུག་ལོ་རྩོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོག་མར་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་རོན་དམ་གྱི། །རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་ཤེས་ནས་ནི། །གང་
དུ་ཡང་དག་འབྲེས་གྱུར་བ། །བྱང་དུ་འཇུག་པ་དེ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་སྟར་རོ།

བྱང་འཇུག་པ་དེ་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལྷང་བར་ཙམ་པ་ན། སྤང་བོ་རྙིང་
པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་རྩོམ་མཛུགས་ཀྱི་སྒྲར་
བཞེངས་པར་བྱའོ། །སྒྲ་མ་པའི་འཕེན་པ་བཏང་བས་འོད་གསལ་དེ་ལས་
ལངས་ཆོ། སྤང་བོ་རྙིང་པ་ལས་གོ་ས་ལོགས་སུ་དངོས་གནས་ལ་སྒྲར་གྱི་
སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྒྲ་དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཀྱང་ཡིད་རོར་མི་སློབ་པའི་བྱང་
འཇུག་གི་སྒྲར་བཞེངས་པ་འབྲ་བ་འབྱུང་། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལུགས་ལྷོག་
གི་ཉིར་ཐོབ་འཆར། དེ་རྗེས་མཆེད་པ། སྤང་བ། མར་མེ། མེ་བྲིར། དུ་བ། སྒྲིག་
སྒྲུའི་རྟགས་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཆར། དེ་ནས་བྱང་འཇུག་པ་དེས་སྤང་
སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་ལུས་དེ་ལ་གནས་བཞིན་པའི་ངང་ནས་རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་དགྱིལ་འཁོར་སྤུལ་པ་དུ་མ་མཛད་དོ།

མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལྷང་བར་འདོད་ན། ལྷ་བྱང་གིས། ཡང་དག་
 མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ནི། །འབད་བས་སྤས་ས་བྱང་པོ་ཡི། །རིན་ཆེན་ཟ་མ་ཉིག་ཏུ་
 བཞེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་གི་བྱང་པོ་རྟིང་བ་སོགས་བྱང་པོ་རྟིང་བ་
 གང་རུང་ཞིག་རྩོམ་པ་འདི་གས་བྱེད་ཡབ་ཡུམ་དུ་བལྟས་པའི་སྤྱི་པོ་ནས་ཡེ་
 བེས་སེམས་དཔའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་གར་ཞུགས་ཏེ་རྟེན་དེ་ལ་གནས་ནས་
 གདུལ་བྱར་ཆོས་སྟོན་པ། ལས་རྒྱ་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པ། བཟའ་བཏུང་
 ལ་ལོངས་སྟོན་པ། རི་དྲགས་གཤོར་བ་སོགས་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་སྟོན་པ་
 ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་མཛེས་མི་མཛེས་ཀྱི་སྟོན་པ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་
 ལ་འཇུག་ཅེ་ན། རི་ལྷ་ལས། རི་ལྷར་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་དག། རི་ལྷར་
 རྒྱུང་མ་དེ་བཞིན་སྤང་། རི་ལྷར་སྤྲད་འཆོང་དེ་བཞིན་མ། རི་ལྷར་བམ་ཟེ་དེ་
 བཞིན་གདོལ། རི་ལྷར་པགས་པ་དེ་བཞིན་གོས། རི་ལྷར་བུབ་མ་རིན་ཆེན་
 དང་། རི་ལྷར་ཆང་དང་དེ་བཞིན་གཅི། རི་ལྷར་བཟའ་བ་དེ་བཞིན་བཤང་། །
 རི་ལྷར་བྱི་བཟང་ག་བྱང་དག། རི་ལྷར་བཤང་ལས་བྱང་བའི་བྱི། རི་ལྷར་
 བསྟོན་པ་བྱེད་པའི་ཆོག་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་སྟོན་པའི་ཆོག་། དག་པོ་རྩོམ་པ་
 བཞིན། རི་ལྷར་ཉིན་མོ་དེ་བཞིན་མཆན། རི་ལྷར་མི་ལམ་དེ་བཞིན་མཐོང་། །
 རི་ལྷར་འདིགས་པ་དེ་བཞིན་གནས། རི་ལྷར་བདེ་བ་དེ་བཞིན་སྤུག། རི་ལྷར་
 སྤང་བ་དེ་བཞིན་བྱ། །མནར་མེད་མཐོ་རིས་དེ་བཞིན་ཏེ། །དེ་བཞིན་སྤྱིག་དང་

བསོད་ནམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་དང་ཡེ་ཤེས་ཅན། །དོགས་པ་མེད་པར་
 ཐམས་ཅད་བྱེད། །སྤངས་པས་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱིན་བསྐྱབས་ནས། །ཕུན་སྲུང་
 ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། གསེར་དང་བོང་བ་
 མཉམ་པ་ཞེས་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྟོད་པ་ནི་འདི་ལྟར་སྟོབ་པའི་
 ཟུང་འབྲུག་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས། རེས་འགའ་བདག་ཉིད་ལ་
 གཅེས་པར་བལྟ་བ་བཞིན་དགྲ་ལ་ཡང་གཅེས་པར་བལྟ་བ་དང་། རེས་འགའ་
 དགྲ་ལ་དགྲར་བལྟ་བ་བཞིན་རང་ལའང་དགྲར་བལྟ་བ་དང་། རེས་འགའ་ཆུང་
 མ་ལ་ངོ་ཆ་མེད་པར་སྟོད་པ་བཞིན་སྤང་མོ་ལའང་ངོ་ཆ་མེད་པར་སྟོད་པ་
 དང་། རེས་འགའ་སྤང་མོ་ལ་འཛེམ་པ་བཞིན་ཆུང་མ་ལའང་འཛེམ་པ་དང་།
 རེས་འགའ་སྤྲད་འཆོང་མ་ལ་མ་འཛེམ་པར་སྟོད་པ་བཞིན་མ་ལའང་དེ་ལྟར་
 དུ་སྟོད་པ་དང་། རེས་འགའ་མ་ལ་འཛེམ་པ་བཞིན་སྤྲད་འཆོང་མ་ལའང་ངོ་ཆ་
 བཞེན་པ་དང་། རེས་འགའ་བྲམ་ཟེ་ལའང་གདོལ་བ་འདྲ་བར་མི་གཙང་བར་
 བལྟ་བ་དང་། རེས་འགའ་གདོལ་བ་ལའང་བྲམ་ཟེ་འདྲ་བར་གཙང་བར་བལྟ་བ་
 དང་། རེས་འགའ་རང་གི་བགས་པ་ལ་གཅེས་སྤྲས་བཞིན་གོས་རྩལ་པོ་ཡང་
 གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རེས་འགའ་གོས་རྩལ་པོ་ཡང་གཅེས་པར་མི་
 འཛིན་པ་བཞིན་རང་གི་བགས་པ་ལའང་གཅེས་པར་མི་འཛིན་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་ཕུབ་མ་དང་རིན་པོ་ཆེ་མཚུངས་པར་བལྟ་བ་དང་། ཆང་དང་བྲི་ཆུ།

བཟང་བ་དང་བཤང་བ། ག་བྱར་གྱི་བྱི་དང་བཤང་བའི་བྱི། བསྟོད་ཚིག་དང་
 བསྟོད་ཚིག་མཚུངས་པར་བལྟ་བ་དང་། དཔལ་པོ་སོགས་འཛིག་ཉེན་པའི་ལྷ་དང་
 རོ་རྩེ་འཆང་ཡང་མཚུངས་པར་བལྟ་བ་དང་། ཉེན་མོ་ལས་བྱེད་པ་བཞིན་
 མཚན་མོ་ཡང་ལས་བྱེད་པ་དང་། མི་ལམ་མི་བདེན་པར་བལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་
 མོས་ཀྱང་ཀྱང་མི་བདེན་པར་བལྟ་བ་དང་། དེས་འགའ་སྤང་བའི་དགྲ་ལ་
 འཛིགས་པ་བཞིན་མཛའ་བ་གྲོགས་ལའང་འཛིགས་པ་དང་། དེས་འགའ་བདེ་
 བ་འདོད་པ་བཞིན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའང་འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 མི་འདོད་པ་བཞིན་བདེ་བ་ཡང་མི་འདོད་པ་དང་། དགྲ་དང་བྱ་ལའང་མཚུངས་
 པར་བལྟ་བ་དང་། མནར་མེད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་བདེ་བ་
 མཚུངས་པར་བལྟ་བ་དང་། སྤྲིག་པ་ལ་སྤང་བྱར་མི་ཞེན་པ་དང་། བསོད་
 བླམས་ལ་སྤང་བྱར་མི་ཞེན་པ་དང་། མདོར་ན་མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། མཉམ་གཞག་ལས་
 ལངས་པའི་ཆེ་ནའང་མཉམ་གཞག་ཏུ་གོམས་པའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་
 དབྱེར་མེད་མི་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལས་མ་གཡོས་པར་གང་ཤར་ཅི་བྱེད་
 ཐམས་ཅད་ཐ་མལ་གྱི་སྤང་བཞིན་དང་བྲལ་བར་བྱུང་འདུག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་
 ངང་དུ་ཤེས་ནས་དོགས་པ་མེད་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཅིང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 ངང་བཞིན་སྤངས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་སྤྱད་པས་སྤངས་ཉོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩེ་

རྒྱལ་སྤྱི་སོང་ནས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱར་དུ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་
བར་གསུངས།

སློབ་པའི་བྱང་འདུག་པ་དེས་ཤེས་སློབ་སློང་ཚུལ་ནི། སྤར་སློབ་མ་
སློང་བའི་ལམ་གསར་པ་ལ་སློབ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། རིམ་ལྡན་ལས། བྱང་འདུག་གོ་
འཕང་ལ་གནས་པའི། སློབ་བཞིན་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ཆེ། བྱང་འདུག་པ་དེ་
གོམས་གྱུར་པས། སློང་བའང་དེ་དང་གཉིས་སུ་མེད། ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སྤར་བསྐྱབས་ཟེན་པ་གོམས་པར་བྱེད་པས་རྫོགས་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱི་སོང་
ནས་ཤེས་སློབ་སློང་དགོས་ཤིང་། བསྐྱབས་ཟེན་པ་གང་གོམས་པས་ཤེས་
སློབ་སློང་ཞེ་ན། སྤར་བཤད་པའི་སྐྱེ་ལུགས་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་
བ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་སློབ་སློར་དགྲའི་གཉེན་པོར་
བྱས་ཏེ་བསྐྱོམ་དགོས་པར་གསུངས། དེ་ཡང་སྤར་བྱ་ཤེས་སློབ་སློང་བྱེད་
ལམ་གཉིས་སློང་གཉེན་དུ་སློར་ཚུལ་ནི། གཉིས་སྤར་འབྲུལ་པའི་བག་ཆགས་
ཤེས་སློབ་དེ་ལ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་འབྲིང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ་
གསུམ་དང་། འབྲིང་གི་ཆེན་པོ། འབྲིང་གི་འབྲིང་། འབྲིང་གི་ཆུང་དུ་གསུམ་
དང་། ཆུང་དུའི་ཆེན་པོ། ཆུང་དུའི་འབྲིང་། ཆུང་དུའི་ཆུང་དུ་གསུམ་སྟེ་སློར་
དགྲ་བྱས་པ་ལ། དེ་རེ་རེའི་གཉེན་པོར་དག་པའི་སྐྱེ་ལུས་དང་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གཉིས་རོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་གྱི་ཐོག་མ་ནས་

སྒྲོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་པར་སྒྲོམ་ལམ་ཆུང་དུ་འི་ཆུང་དུ། ཆུང་
 དུ་འི་འཁྱིང་། ཆུང་དུ་འི་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། འཁྱིང་གི་ཆུང་དུ་དང་། འཁྱིང་གི་
 འཁྱིང་དང་། འཁྱིང་གི་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཆེན་པོའི་ཆུང་དུ། ཆེན་པོའི་
 འཁྱིང་། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟེ་སྒྲོང་དགའི་སྒྲོང་གཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲོམ་ས་
 པས་ཤེས་སྒྲིབ་དང་པོ་བརྒྱད་སྒྲངས་ཤིང་མི་སྒྲོབ་བྱུང་འཇུག་འཛོལ་བའི་
 མཆན་མ་ཆེད་པར་འགྱུར་རོ།།

མཆན་མ་རྩེ་ལྟར་རྟེན་དམ་ཞེ་ན། རྒྱུ་ས་བུ་རྣམས་དགའ་ཞིང་མགུ་ལ་
 རངས་པ་དགེ་བ་རང་གིས་འཕེལ་བ། ས་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་གཡོ་བ། བདུད་ཀྱི་
 གནས་སུ་ཆ་ལང་ལྟ་བུའི་སྐྱ་སྐྱོག་པ། རྒྱུགས་བཅུར་བསྐྱལ་བའི་མེ་ལྟ་བུའི་
 སྐར་མདའ་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་འབྲུགས་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་དང་།
 གནམ་རྩོུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བསྐྱལ་བའི་མེ་དབྱུང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་
 འབར་བ་དང་། བྱག་རྒྱ་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་སྤྱིང་པོས་ཁམས་གསུམ་གང་བ་དང་།
 ཆངས་པ་བརྒྱ་ཁྱེན་ཁྱབ་འབྲུག་སོགས་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བུ་དང་།
 བུ་མོ་གོགས་དང་བཅས་པ་འོངས་ནས་རྣམ་འབྱོར་བ་དེ་ལ་མི་མང་སྤྱིང་བུ་
 སོགས་རོལ་མོའི་སྐྱ་དང་། མརྩེས་པའི་མེ་ཉོག་སྐྱ་ཆོགས་ཀྱིས་མཆོད་ཅིང་།
 ཡ་ལ་ལ་དང་། རྒྱལ་བ་རྒྱལ་བ་ཞེས་ཅ་ཅིའི་སྐྱ་སྐྱོག་པར་བྱེད་པར་གསུངས།
 སྐྱོབ་པའི་བྱང་འབྲུག་གི་སྐྱ་འདི་ཐམས་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོར་དབྱེར་མེད་དུ་སྐྱོད་

བས་འདི་ཐོབ་ཆེ་ག་ཟུགས་སྐྱུའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྩོགས་པ་ཡིན་
ལ། རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་བྱུང་འདུག་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་བྲིས་སྐྱ་
སོགས་ལ་བྱག་མི་བྱ་བར་གསུངས། བྱུང་འདུག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ལ།
སྐྱ་འབྲུལ་བྱ་བའི་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་པ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མཆོའི་པ་རོལ་
ཏུ་སོན་པ། བྱ་བ་བྲས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཆེན་པོ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་
ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ། །ཤོང་གི་སྒྲིག་རྒྱུའི་རྩིས་མ་ཐག་པའི་དག་པའི་སྐྱ་
ལུས་ནས་སློབ་པ་མཐའི་འོད་གསལ་ཀྱི་བར་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཀྱི་ཡན་ལག་
ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ལས། ཤོང་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱས་ནས་ནི། །དབུས་སྐྱ་
ག་ཟུགས་ནི་རྣམ་པར་བསྐྱོམ། །ཡུད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རྩོགས་བྱེད་པ། །ཉིང་རེ་
འཛིན་ཞེས་བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

འབྲས་བྱ་མངོན་བྱ་བྱེད་རྒྱུའ།

རྒྱ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་འབྲས་བྱ་མངོན་བྱ་བྱེད་རྒྱུའ་ནི། སྐར་
བཤད་པའི་སློབ་པའི་བྱུང་འདུག་པ་དེས་མི་སློབ་པའི་བྱུང་འདུག་འཛོལ་པའི་
མཆན་མ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྟེན་པ་ན། ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་དེ་རྒྱུ་དུ་སྒྲོང་
བའི་དོན་དུ་ཆོས་བརྒྱུད་ལྟ་བུ་ལ་སྐར་ལྟར་མཉམ་པར་བཞག་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་
ཐོ་རངས་ལ་ཉེ་བ་ན་ཆོགས་འཁོར་གྱི་མཆོད་པ་སྐྱ་མ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ལ་འབུལ། དབང་གསུམ་པ་དངོས་སྐྱ་སྐྱངས། ཐོ་རངས་ཀྱི་སྐྱན་

དང་པོའི་དུས་སུ་བྱང་འདུག་གི་གདམས་པ་པོ་ག་ མོ་རངས་ལྷན་གཉིས་པའི་
 དུས་སུ་ཕྱིའི་རྒྱུན་ལས་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དང་སྟོམས་པར་
 བྱགས་པའི་ངང་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཅམ་
 ཡང་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྐྱོམས་
 པས། རྒྱང་དབྱུ་མར་བྱགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་འབྱུང་། ཐིམ་ཏྱགས་སུ་སྒྲིག་
 རྒྱ། དུ་བ། མེ་ཁྲེལ། མར་མེ། སྤང་བ། མཆེད་བ། ཉེར་ཐོབ། འོད་གསལ་གྱི་
 ཏྱགས་རྣམས་འཆར། དེ་ཆེ་དགའ་བཞི་སྟོང་བཞིའི་རོ་བོར་ཆོས་ལྷག་པ་
 འབྱུང་། མོ་རངས་ཐ་མའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་དེའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོས་གཉིས་
 སྤང་འབྲལ་པའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ལྷན་པར་བཅོམ་
 ཉེ་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པར་འོད་གསལ་དེ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་
 ནས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལག་མཐིལ་དུ་སྐྱུ་རུ་ར་རྫོན་པ་བཞག་བཞིན་
 གཟིགས་པའི་རྣམ་མཁྲོན་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དང་། སྟོབ་པའི་བྱང་འདུག་གི་
 ལྷའི་རིགས་འབྲུ་ཕྱི་མ་དེ་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འདུག་ཁ་སྟོར་ཡན་ལག་བདུན་
 ལྷན་གྱི་སྐྱར་གྱུར་བ། གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་སྐྱལ་སྐྱུ་བྱེ་བ་ཐེར་འབུམ་ཅིག་ཅར་
 དུ་ཉོན་ཀླུ་པ་གསུམ་དུས་མཉམ་པ་ལྷ་བྱའི་ཚལ་གྱིས་སྐྱུ་གསུམ་གྱི་རོ་བོར་
 སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་བྱ་དག་པ་གསུམ་ལྷན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འོད་གསལ་
 བློ་འདུས་མ་བྱས་ཆོས་གྱི་སྐྱུ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འོད་གསལ་མེ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་

སྐྱ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ།

གོང་གི་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ནི། ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་སྐྱ་དང་། ཁ་
 སྐྱོར་དང་། བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་།
 རྒྱན་མི་འཆད་པ་དང་། འགྲོག་པ་མེད་པ་དང་བདུན་ཡིན་ཏེ། དག་དབང་
 གྲགས་པས། ལོངས་སྐྱོད་རྫོགས་དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །
 སྙིང་རྩེ་ས་རེས་གང་རྒྱན་མི་འཆད་དང་འགྲོག་པ་མེད། །ཡན་ལག་བདུན་
 བཤད་དོན་དང་ལྡན་པ་བསྐྱབ་བྱ་འདིར། །བདག་འདོད་ཆད་མས་ལོངས་
 བསྐྱོམ་སྒོ་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་
 ལོངས་སྐྱ་ནི། བདེ་སྙིང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་མཆོན་
 དཔེས་སྤྲས་པའི་སྐྱར་སྤྲང་བའི་ལྟ་སྐྱ་ཡིན། ཁ་སྐྱོར་ནི། ལོངས་སྐྱ་དེས་རང་
 དང་མཚུངས་པའི་ལྟ་མོ་དང་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། བདེ་བ་ཆེན་པོ་ནི།
 ལོངས་སྐྱ་དེས་ལུས་དང་སྐྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེ་ལ། ཟག་པ་
 མེད་པ། འཁོར་བ་ངེ་སྤྱིད་དུ་གནས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །རང་བཞིན་མེད་པ་ནི་
 ལོངས་སྐྱ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅིང་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་སྟོས་ནས་བྱུང་པའོ། །སྙིང་
 རྩེ་ས་རེས་གང་ནི། དམིགས་མེད་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་འབད་ཅོལ་ལ་མི་སྟོས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱན་དུ་
 མཛད་པའོ། །རྒྱན་མི་འཆད་པ་ནི། ལོངས་སྐྱ་དེ་སྤྲུལ་ལག་འཁྱུག་དུ་འཇུག་

བ་དང་ལྷོག་བ་མ་ཡིན་པར་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་གང་དུ་ཡོད་པར་སྤང་ནས་
 རོན་དེ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །འགོག་བ་མེད་པ་ནི། མོངས་སྐྱེ་ལྷུང་ན་ལས་
 མི་འདའ་བ་དུས་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པའོ།

འདི་ཉིད་ཞིབ་པར་ཐུར་རིག་འཛིན་དགའ་སྟོན་དུ་བཤད་བ་ལས་ཤེས་
 པར་བྱ། དེ་འབྲེལ་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྷན་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འདུག་དོ་རྩེ་
 འཛིགས་བྱེད་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ། ལམ་འདིའི་སྐྱབ་བ་པོས་ལམ་སྟུན་མོང་
 བས་རྒྱད་སྦྱང་བ་སྟོན་དུ་བཏང་། དེ་རྩེས་སྒྲ་མ་མཉེས་པར་བྱས་བ་ལས་ཡི་
 དམ་འདིའི་དབང་བཞི་རྣམས་པར་བསྐྱར་བ་ལེགས་པར་ཐོབ། དེ་རྩེས་དབང་
 དུས་སུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆིག་དང་སྟོམ་བ་གཅེས་པར་བསྐྱར་བ། དེ་
 རྩེས་སྐྱེ་ཤི་བར་དོ་གསུམ་ཡིད་ངོར་སྐྱ་གསུམ་དུ་འབྱེར་བ་ལས་པའི་བསྐྱེད་
 རིམ་སྒྲ་རགས་ལ་བསྐྱབ། དེ་རྩེས་སྐྱེ་བར་གནད་དུ་བསྐྱབ་པའི་རྩེས་གཞིག་
 གི་སྦྱད་རིམ་དང་གཏུམ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་བསྟོམ། དེ་རྩེས་སྐྱགས་གྱི་རྣལ་
 འབྱོར་རྒྱང་བུམ་བ་ཅན་དོ་རྩེའི་བསྐྱེས་པས་སྟོང་གའི་ཅ་མདུད་ཁོལ་བར་
 བྱེད། དེ་རྩེས་བྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་དང་ལྷན་པའི་དམ་ཆིག་གི་རྣལ་འབྱོར་
 བསྟོམས་པས་སེམས་དབེན་ཡེ་ཤེས་རྣམས་པར་བྱེད། དེ་རྩེས་སེམས་
 དབེན་མཐར་སྐྱག་དཔེའི་འོད་གསལ་ལས་འཕེན་པའི་སྟོབས་གྱིས་དབྱིབས་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་རིམ་བ་གསུམ་པའི་སྐྱ་ལུས་སུ་ལྷང་། དེ་རྩེས་སྐྱ་ལུས་དེ་

བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་འོད་གསལ་དུ་བརྟུག་པས་ནམ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནལ་
འབྱོར་རིམ་པ་བཞི་པའི་དོན་ཀྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་བྱེད། དེ་རྗེས་འོད་
གསལ་དེ་ལས་འཕེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དག་པའི་སྐྱུ་ལུས་སྟོབ་པའི་སྤངས་པ་
བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་བཞེངས། དེ་རྗེས་སྤངས་པ་བྱང་འཇུག་པ་དེས་སྤར་བདེ་
སྟོང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྟོབ་པའི་རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་ཐོབ། དེ་རྗེས་
རྟོགས་པ་བྱང་འཇུག་པ་དེས་བྱི་ནང་གི་ཐབས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོང་ཉིད་
ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་བསྟོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་བཅོམ་སྟེ་མི་
སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྐྱར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས།
གདུལ་བྱ་ཐ་མལ་པའི་དོན་དུ་མཆོག་གི་སྐྱུ་ལ་སྐྱེའི་མངོན་པ་སྟོན་ཅིང་། ཅ
པའི་ཡོངས་སྐྱེ་དེ་ནི་འཁོར་བ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་
བཞུགས་པའོ།

རྫོགས་རིམ་སྟེན་བཞིར་ངེ་ལྟར་བསྟོམ་ཚུལ་ནི། རིམ་ལྔ་ལས། བསྐྱེད་
པའི་རིམ་པར་ལེགས་གནས་ཤིང་། །རྫོགས་པའི་རིམ་པ་འདོད་རྣམས་ལ། །
ཐབས་འདི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །སྐྱས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས།།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་བསྟོམས་ནས་བརྟན་པ་ཐོབ་རྗེས་
རྫོགས་རིམ་བསྟོམ་པ་ནི་ལེགས། འོན་ཀྱང་རིམ་པ་དང་པོ་མ་བརྟན་བར་དུ་
དེ་ལ་གཙུག་པོར་བསྟོམ་པའི་ཞར་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྟོམ་མས། ཡང་ན། སྟེན་

དང་པོ་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་ནས་སྤྱན་ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམ་
 བའམ། བསྐྱེད་རིམ་སྤྱ་རགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། སྤྱན་
 བཞེ་ལ་རྫོགས་རིམ་བསྐྱོམས་པ་ལྟ་བུས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་
 རི་ཙམ་ཐོབ་ཆད་ལ་དཔག་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།

ལྷགས་ལྷགས་ལས་ལམ་གྱི་དབྱེ་བསྐྱེད་རིམ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་བརྟེན་ན།
 བརྟག་གཉིས་དང་སྤྱུ་ཏ་ལས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ནི། མོས་སྐྱོད་གྱི་
 ས་དང་། བར་ཕྱིན་ལྷགས་ཀྱི་སློབ་པ་འཕགས་པའི་ས་བཅུ་དང་། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །རྟོ་རྟེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱན་ལས་བཤད་
 པའི་ས་བཅུ་གཉིས་ནི། ཀྱན་ཏུ་འོད། བདུད་ཅི་འོད། ཉམ་མཁའ་འོད། རྟོ་རྟེ་
 འོད། རིན་ཆེན་འོད། བརྒྱ་འཆང་། ལས་ཀྱི་འོད། དཔེ་མེད་པ། དཔེ་བྲལ་ས།
 ཞེས་རབ་འོད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། སོ་སོའི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ས་སྟེ་
 བཅུ་གཉིས་དང་། མངོན་སྐྱོད་ལས་བཤད་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་ནི། རབ་དགའ་
 སོགས་ས་བཅུ་འཛིན་ཏུ། དཔེ་མེད་པ། ཡེ་ཞེས་ལྷན། རྟོ་རྟེ་ས་གསུམ་བསྐྱོར་
 པས་བཅུ་གསུམ་དང་། མན་སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་བཅུ་གསུམ་ནི། བར་ཕྱིན་གྱི་
 ལྷགས་དང་འབྲས་སྟེ་ལས་དང་པོ་བའི་ས་དང་། མོས་སྐྱོད་གྱི་ས་དང་། རབ་
 དགའ་སོགས་ས་བཅུ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་མི་སློབ་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་བསྐྱོར་པས་
 ས་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེད། ཡང་ཨ་རྒྱལ་མངོན་སྐྱོད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར། རབ་

དགའ་སོགས་ས་དགུ་དང་། དེའི་སྤྱིང་དུ་ས་བཅུ་པ་ཙམ་དང་། ས་བཅུ་པའི་
 བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། མི་སློབ་ཀྱན་
 ཏུ་འོད་དམར་རྫོང་འཛིགས་བསྐྱེད་པས་བཅུ་གསུམ་དུ་ཡང་བྱེད་དོ། །འདིའི་ས་
 བཅུ་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དང་བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ནི་མངོན་སྲོད་
 ལས་བཤད་པའི་དཔེ་མེད་དང་། ཡེ་ཤེས་ལྷན་གཉིས་དང་དོན་གཅིག་གོ།

རྫོང་འབྲེང་ལས། དབང་བསྐྱར་རེ་རེ་ས་རེ་ལོ། །ཞེས་བྱམ་དབང་བཅུ་
 གཅིག་དང་། དབང་གོང་མ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་བཞི་དང་སྦྱར་བར་གསུངས་པའི་
 ས་བཅུ་བཞི་ནི། མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་དང་། རབ་དགའ་སོགས་དགུ་དང་། ས་བཅུ་
 པ་ཙམ་དང་། ས་བཅུ་པའི་བྱེད་པར་གྱི་ལམ་དང་། ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་དང་། མི་སློབ་པའི་ས་ཀྱན་ཏུ་འོད་དང་བཅུ་བཞིར་བྱེད། ཡང་དགོངས་
 པ་ལྷང་སྟོན་ལས། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་བསྟན་པ། །ས་གྲུར་དེ་ནི་
 བཅུ་གསུམ་པ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ས་བཅུ་
 གསུམ་པར་བྱེད་པའི་ལྷང་འཇུག་བཅུ་བཞི་པར་འཛོག་དགོས་པར་བཤད།
 དེས་ན་དགོངས་པ་ལྷང་སྟོན་ལྟར་ན། སྦྱར་ལམ་ཤོད། ཅེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་
 མཆོག་བཞི་རེ་ལ་ས་གསུམ་རེ་ཐ་སྟོན་དུ་བཏགས་པའི་བཅུ་གཉིས་དང་།
 དེའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་བསྐྱར་པའི་ས་བཅུ་གསུམ་པར་བྱེད་པས། ལྷང་
 འཇུག་པ་བཅུ་བཞི་པར་དོན་གྱིས་བྱེད་དགོས་པར་བཤད།

སྤྱོད་བསྐྱུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལས། གང་ཆེ་ཐ་མའི་རྫོད་གྱུར་ནས། །བཟོད་
 པ་ཆོས་མཆོག་དབང་དུ་ནི། །རབ་འབྱིང་སྤྱོད་བ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། །རབ་ཏུ་
 དགའ་བ་བཅུ་གསུམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་གྱི་
 དགོངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྤྲུགས་ལུགས་འདིར་ས་བཅུ་གཉིས་དང་། བཅུ་
 གསུམ་དང་། བཅུ་བཞི་ཞེས་པ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་། སར་སྤྱོད་
 ལུགས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བཟངས་པའི་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་
 ལས་གོང་ན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་ས་
 བཅུ་གསུམ་ལས། ས་བཅུ་གཅིག་པ་དཔེ་མེད་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་
 ལྷན་གཉིས་ནི། སར་སྤྱོད་ཐེག་པའི་ས་བཅུ་པར་བསྐྱུས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ས་ལམ་འདིས་སར་སྤྱོད་ཐེག་པའི་ས་ལམ་ཀྱི་དོད་སྐྱབ་
 བྱེད་ཚུལ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སར་སྤྱོད་ཐེག་པའི་ས་བརྒྱད་པ་མན་གྱི་ལམ་
 རྣམས་དོད་སྐྱབ་བྱེད། རྫོགས་རིམ་པའི་ལུས་དཔེན་དང་། དག་དཔེན་གྱིས་
 ས་དགུ་པའི་དོད་སྐྱབ་བྱེད། སེམས་དཔེན་དང་སྦྱ་ལུས་གཉིས་ཀྱིས་ས་བཅུ་
 པའི་སྟོད་དོད་སྐྱབ་བྱེད། འོད་གསལ་དང་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གིས་ས་བཅུ་
 པའི་སྦྱད་དོད་སྐྱབ་བྱེད། མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གིས་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་
 ཏུ་འོད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཡིན་པར་དོད་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་འདི་སྤྱོད་བསྐྱུས་
 ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་རོ། །སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་ལྷ་དང་ས་མཆོམས་ནི་པ་

རྒྱུད་ལྟར་ན། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་རྩོགས་པ་ཐོབ་པ་ནས་སེམས་དབེན་སྣང་བའི་
ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་ཁ་མའི་བར་ནི་ལུགས་འདིའི་ཚོགས་ལམ་དང་། སེམས་དབེན་
སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་མ་ཐག་ནས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་ཁ་མའི་བར་ནི་
ལུགས་འདིའི་སྒྲོར་ལམ་དང་། དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ནས་ཤེས་
སྒྲིབ་སྒྲོར་དགའི་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་ཅུའི་རྒྱུད་ཅུ་སྐྱེ་ཁ་
མའི་བར་ནི་ལུགས་འདིའི་མཐོང་ལམ་དང་། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡང་
ཡིན། སྒྲོམ་ལམ་རྒྱུད་ཅུའི་རྒྱུད་ཅུ་ནས་ཆེན་པོ་སྒྲོབ་པ་མཐའི་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་བར་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོར་དགའ་ནི། ལུགས་འདིའི་སྒྲོམ་ལམ་
ཡིན་ལ། ས་གཉིས་པ་ནས་ས་བརྒྱ་པའི་བར་རིམ་བཞིན་སྒྱུར་བའི་ས་དགའ་
ཡང་ཡིན། མི་སྒྲོབ་པའི་རྩང་འཇུག་ནི་མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ཡང་ཡིན་ནོ།

འདིར་སྐྱས་པ། རྒྱུད་དང་བྱུང་ཆེན་མཁས་པའི་ལོགས་བཤད་མཆོ། །
ནམ་དཔྱོད་ས་འཛིན་དབང་པོས་བསྐྱུབ་ལས་ཐོན། །ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་
པའི་རྒྱ་གསར་འདི། །སྒྲོ་བཟང་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐུད་གསོས་སུ་བསྐྱུན། །བྱིན་
རྒྱལ་གཏེར་ཆེན་མ་ཉེའི་ཞལ་ཅན་གྱི། །ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པའི་རྣལ་
འབྱོར་བཞིའི། །ཐེམ་སྐྱས་ལ་བཏེན་རྩང་འཇུག་པོ་བྱང་དུ། །བཟོད་ཚུལ་ལུང་
རིགས་དུ་མས་བརྒྱན་དེ་བྱས། །འདི་ལ་འགལ་འཁྲལ་ནོངས་པ་ཅི་མཆིས་པ། །

སྤྲུལ་ལྷ་དང་མཁས་གྲུབ་རྣམས་ལ་འཆགས། །མན་ངག་ཞལ་ཤེས་ཏེ་ཅང་
གསལ་བྲགས་བར། །མཁའ་འགྲོ་མ་རྣམས་བཟོད་བར་མཛད་དུ་གསོལ། །
དགོ་བ་འདི་ཡིས་ཆེ་འདིར་ལྷགས་འདི་ལ། །རིམ་གཉིས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་
མཐར་ཕྱིན་ནས། །འཇམ་དཔལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འཕང་མཛོན་བྱས་ཏེ། །འགྲོ་
ཀུན་ལམ་འདིས་སྦྲར་དུ་གྲོལ་བྱེད་ཤོག།

ཟབ་ཆོས་འདི་སྤྲུལ་མེད་དབང་མ་ཐོབ་པ་སོགས་སྟོད་མིན་ལ་གསང་བར་བྱ་དགོས་
སོ། །ཞེས་དཔལ་རྟོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་ཟབ་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་པ་རྫོགས་རིམ་སྐྱུ་གསུམ་
ཐེམ་སྐྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྤྲུལ་ལྷ་དང་པ་རྣམས་གྱི་བཀའ་བྱིན་གྱིས་ལྷགས་འདིར་ཐོས་
བསམ་གྱི་སྒོ་ཅུང་ཟད་འདིས་ཤིང་བསྟོམ་པ་ལྟར་སྒོས་པ། ལུ་ཤྱི་ཆོས་རྗེ་སྟོ་བཟང་ལྷན་གྲུབ་
བཅ། མིང་གཞན་སྟེག་པའི་རྟོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བས། དཔེན་ས་པ་རྒྱལ་བ་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ་གྱིས་
མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། རྗེ་ལྷ་བཙུན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་མཚོ་སྟོ་གྲོས་དཔལ་བཟང་པོས་
མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། བཅའཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་
དང་། མཁས་མཆོག་སྟོ་གྲོས་དབང་པོས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། ཐང་སག་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་
མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། ལྷང་སྐྱུ་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དཔང་ཆོས་ལྷན་གྱིས་མཛད་པའི་
རྫོགས་རིམ་དང་། མཁས་མཆོག་རྩམ་གྱི་རིམ་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། མཁས་དབང་
ལེགས་པ་དོན་གྲུབ་གྱིས་མཛད་པའི་རྫོགས་རིམ་དང་། རྗེ་ངག་དབང་བྱམས་པས་མཛད་

པའི་རྩོག་པེམ་རིམ་དང་། བླ་མ་རིན་པོ་ཆེ་མཁས་མཆོག་གི་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མཛད་
 པའི་རྩོག་པེམ་རིམ་དང་། མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་རྩོག་པེམ་རིམ་དང་།
 གཞན་ཡང་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡིག་ཆུང་ཉིད་གཅིག་དང་། བཤ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་རིམ་
 ལཱའི་རྣམ་བཤད་དང་། རྩོམ་ཆེ་འཛིན་ལཱ་མཁས་ཆེན་པས་མཛད་པའི་རྩོག་པེམ་རིམ་ཆེན་པོ་གི་སྐོར་གྱི་
 གཟུངས་དང་། མཁས་པ་ཐང་སག་པ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་འདུས་པའི་རྩོག་པེམ་རིམ་དང་།
 རི་ཁྲོད་པ་དག་དབང་བྱམས་པས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གི་རྩོག་པེམ་སོགས་པ་ལྟ་རྟོག་
 ཞིབ་བར་བྱས་ཏེ་རིགས་པས་ཀྱང་ཡང་ཡང་དབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པས་སློབ་ཁྲོམ་གྱི་སྤྱང་བ་ཅུང་
 ཞིག་ཉིད་ཆེ་ཆེ་འཇམ་བཞད་རིན་པོ་ཆེའི་རྩོག་པེམ་ལ་གཞིར་བྱས་ཤིང་། གོང་དུ་སློབ་
 པའི་ལེགས་བཤད་དེ་དག་གིས་ལེགས་བར་བརྒྱན་ཏེ་སྤྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཆོས་ལ་སློབ་མིག་
 རྒྱས་པ་གྲུ་ཤི་ཆོས་རྒྱ་མཆོ་དང་། རྣམ་དབྱེད་ཡངས་པའི་གྲུ་ཤི་དག་དབང་དར་རྒྱས་
 གཉིས་སོ། །

སྤྱིར་བྱུང་བསྟན་ལུན་རིང་གནས་པ་དང་།
 སློབ་ཁྲོམ་སེར་ཅོད་པན་འཆང་བ་ཡི།
 དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགའ་ལྡན་པ།
 རྩོག་པེམ་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་གྱུར་ཅིག།

མད་བྱང་ནམ་ཐར་གཙང་མའི་ཁྱིམ་ས་དང་ལྷན།
ཆུ་བས་ཆེན་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་ས་ཅན།
བདེ་སྤྱོད་མཆོག་གི་རིམ་གཉིས་རྒྱལ་འབྱོར་སྤྱོད།
མོ་བཟང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་དང་མཇལ་བར་ཤོག །

ཚུལ་ཁྱིམ་ས་གཙང་ཞིང་མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།
བྱང་སེམས་འབྱོངས་ཤིང་ལྷ་སྤྱོད་གཙང་བ་སོགས།
མོ་བཟང་རྒྱལ་བ་གཉིས་པའི་བསྟན་པ་ལ།
བསྐྱེད་ལྷན་མེད་པའི་ནམ་ཐར་འབྱོངས་བར་ཤོག །

ཡིག་ཉི་ཤུ་རྩ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་རྒྱུ་ནང་ནས་ཡུན་གར་མཛད་པེ་ཆ་དེ་ལ་ཉི་འདྲར་
བཀོམ་ཀྱང་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་འཇམ་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།